

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Viborg

Fængelsjelskab.

I.

V i b o r g.

Trykt i H. Wisfings Officin.

1861.

Beretning
om
Generalforsamlingen

den 1ste Decbr. 1860.

Efterat der under 22de Mai 1860 af en i Viborg sammentraadt Comité, bestaaende af Kammerherreinde, Baronesse de Bretton, Etatsraadinde Tang, Frøken B. Zahrtmann, Districtslæge Berg, Overretsassessor Buch, Pastor Hindberg, Inspecteur Rosenfalk, Kjøbmand og Borgerrepræsentant E. Sandberg, Redacteur og Borgerrepræsentant Wisning, Capitain og Borgermester Zingelmann, var udstædt Indbydelse til at danne et Fængselselskab til Bedste for saadanne fra Viborg Straffeanstalt udgaaende Fanger, med Hensyn til hvilke der Hayes grundet Haab om, at de ville kunne reddes for Samfundet, blev der efter forudgaaet Indvarsling i samtlige nørrejydske Stiftstidender til dem, der ifølge Comitéens Indbydelse havde tegnet sig som Bidragydende, den 1ste Decbr. 1860 i Viborg afholdt en Generalforsamling for at tage Beslutning om det saaledes paatænkte Fængselselskabs Stiftelse og Organisation.

Efterat Forsamlingen havde valgt Overretsassessor Buch til Dirigent, blev af Pastor Hindberg som Ordfører for Comitéen holdt følgende Forhandlingerne indledende Foredrag:

At virke til Bedste for Straffefanger, der løslades, og som ansees værdige dertil, er ikke nogen ny Tanke; den har en tidligere Oprindelse. Efterhaanden som Fængselsvæsenet reformeredes og hensigtsmæssigere indrettedes, maatte ogsaa denne Virksomhed træde frem som et Udviklingsled i Organismen.

Det er i Midten af det forrige Aarhundrede, man maa søge Udgangspunctet for det nyere Fængselsvæsens Historie, og det knytter sig da til et Navn, som vistnok er flere iblandt os bekendt, nemlig Engländeren John Howard. Denne Mand, der nyttede sin Rigdom i store og menneskekjærlige Diemed, helligede navnlig sin Tid til at undersøge Straffeanstalterne i de fleste Lande i Europa. Han stødte ikke nogen Møie for at bringe for Dagen og høre sin Stemme mod al den Dovenstab, Ureenlighed, Uorden, Elendighed, Sammenstuvning af Mennesker, som i Almindelighed fandtes indenfor saadanne Baaninger, saavelsom paa den anden Side mod al den Vilkaarlighed og ofte oprørende Grusomhed, hvormed Fangerne behandledes. Det er et sørgeligt Indblik, man ved hans efterladte Meddelelser gjør i Fængselsvæsenets daværende Tilstand, og om den Selvsørvindelse og Opoffrelse, der under de Omstændigheder behøvedes for ikke at vige fra det Livsmaal, han havde sat sig, kan man gjøre sig nogen Forestilling ved en saadan Yttring af ham: „Intet affrækkede mig dog mere fra Undersøgelse af Fængslerne end den saa hyppige Fængsels-

„feber. Luften i Fængslerne var saa inficeret, da
 „jeg begyndte mine Undersøgelser, at den nødsagede
 „mig til paa mine første Reiser hellere at reise til
 „Hest end i lukket Vogn; Bladene i min Tegnebog
 „bleve saa plettebde, at jeg ikke kunde bruge dem,
 „førend jeg i een eller to Timer havde holdt dem
 „over Ilden, og selv mit sædvanlige Beskyttelsesmid=
 „del, en lille Flaske med Viineddike, blev utaaelig at
 „lugte til, naar jeg havde brugt den i Fængslerne *).“

Denne Mand, der havde faaet Die for Straffean=
 stalternes Brøst og Mangler, ivrede uforfærdet og
 ufortrødent derimod; han gav Impulsen til de mange
 haardt paatrængende Reformer; han udtalte med
 Varme og bekræftede ved Kjendsgjerninger, hvorledes
 Straffeanstalterne, som de dengang vare, maatte med=
 føre, at Fanger gif physisk og moralsk tilgrunde;
 og det var ham, der først antydede de rette Prin=
 ciper med Straffeanstalter, nemlig ikke blot Ren=
 selse, Straffens Udsoning, men Forbedring,
 og det var ogsaa ham, der først betegnede Hovedbe=
 tingelserne for disse Principers Gjennemførelse, nem=
 lig: Adskillelse og Beskæftigelse. Det
 er blevet bemærket, at Howard fremtraadte paa en
 Tid, da de store Spørgsmaal om Menneskets Rettig=
 heder, om Statssamfundets Formaal og om Stats=
 anstalternes hensigtsvarende Indretning for at opnaae
 dette, begyndte at sætte alle Gemhytter i Beoægelse,
 og frembragte den Gjæring i Verden, hvoraf saa=

*) Howard: Über Gefängnisse und Zuchthäuser 1780. p. 16.

meget Godt og Stort er fremgaaet, om end derved ogsaa Videnskaber ere satte i Bevægelse, som have ført til Glendighed og Overdrivelse, og afstedkommet mange Ulykker*); — og det er ogsaa vist, at hans Fremtræden vakte megen Opmærksomhed og at hans Bestræbelser fandt Anerkjendelse; men der var dog for mange Fordomme at bekæmpe og for betydelige Hindringer og Banfeligheder at overvinde til, at alt Det kunde tænkes snarlig og fuldstændig fremmet og gennemført, som han fordrøede og tilsigtede. Det skred kun langsomt frem hermed. Et Selskab oprettedes i England til Fængslnes forbedrede Indretninger, og det indskrænkede ikke sin Virksomhed blot til det brittiske Rige, men ogsaa til andre Lande. Dvæerne, dette „Vennernes Samfund“, som de sædvanlig kaldte sig, hos hvem der flammede Nidkjærhed for Udførelse af saamange philantropiske Ideer, udviklede ogsaa en kraftig Virksomhed for Fængselsreformerne. Men hvor sørgelig langt det stod tilbage med disse Reformere endnu i Begyndelsen af dette Aarhundrede endog i det Land, hvorfra Reformbevægelsen var udgaaet, kan blandt Andet til Exempel sees deraf, at da Elisabeth Fry i Aaret 1813 første Gang besøgte Newgatefængslet, fandt hun tre hundrede Dvinder samlede i et Par indskrænkede Rum; hun saae dem drikke Brændevin og hørte dem udstøde de græseligste Eder; Alt var utrolig smudsig og Stanken forfærdelig; de havde intet andet Matte-

*) Nyt Statsøconomisk Archiv. I. p. 20.

leie end selve Gulvet, ingen Madratser, og mange af dem laae næsten nøgne. Da hun senere hen skildrede Tilstanden for Parlamentsmedlemmet Burton, udbød hun oftere: „Alt, hvad jeg siger Dig, „er kun et svagt Billede af Virkeligheden; Snarset, „Stuernes Snæverhed, Bildheden i Sæder, de Ud- „tryk, som disse Dvinder betjente sig af mellem hin- „anden, det Fordærvsens Dyb, som fremlyste af Alt, „overgaaer enhver Beskrivelse*)." Hvorledes Chesterton i det andet Decennium af dette Aarhundrede fandt Forholdene i Fængslet i Cold Bath Fields, da han der tiltraadte sin Virksomhed, ved man af hans be- kjendte Bog om Fængselslivets Hemmeligheder. I andre Lande gik det i Regelen endnu mere langsomt fremad. Appert, en Mand, der i mere end tredive Aar havde besøgt Straffeanstalter i forskjellige Lande, navnlig i Frankrig og Tydskland, og som i sit Værk „Forbryder- og Fængselslivet" overgav i Aaret 1851 sine Erindringer og Erfaringer til Offentligheden, giver mangt et mørkt Billede af Forholdene, som de endnu vare i en alt temmelig fremrykket Tid i nær- værende Aarhundrede.

Om nu end ikke Straffeanstalterne i vort Land have været saa modbydelige og forfærdelige Forvaringssteder som i flere andre Lande — Howard be- reiste ikke de skandinaviske Lande, idetmindste har man ikke, efter hvad mig bekjendt, Meddelelser herom — og om end Demoralisationen ikke naaede saavidt, saa

*) Julius Vorlesungen über die Gefängnisfunde. p. 245.

var dog Tilstanden her i Midten af det forrige Aarhundrede og fremdeles indtil hen i dette Aarhundrede saa usfuldkommen med Hensyn til Localiteterne, saa fordærvelig med Hensyn til Fangerne Samkvem, saa lidet beregnet paa disses physiske og moralske Lær, at der visseelig ikke fandtes faae Afstygninger af alt det Gruelige, Howard skildrer. Straffeanstalter ere Steder til Straffens Udsoning — det var i vort Land som andetsteds Hovedtanken —, at der ogsaa jævnsides dermed bør tilsigtes Forbedring, hvad aabenbar Statsøhensyn og Menneffelighed fordrer, var en Tanke, der ikke vilde faae Indgang, idetmindste ikke saaledes, at der var nogen Beredvillighed til at gjøre betydeligere oeconomiske Opoffrelser herfor. Det var derfor svage Fremstridt der stete henad mod det Hensigtsmæssige, endstjøndt Trangen dertil blev mere og mere fornøden, og det er først for henimod tre Decennier siden, man begyndte hos os at gaae noget virksommere frem paa Reformernes Vel.

Skulde Forbrydere under Straffens Udsoning i Straffeanstalter ogsaa i dem kunne forbedres, hvad Howard vilde, saa maatte det jævnlig ansees ønskeligt og tilbørligt: ikke at indskrænke Virksomheden for Afstille af disse blot til Straffetiden, men saavidt gjørligt ogsaa ud over denne. Skulde det virkelig kunne lykkes — hvad Mange dengang betvivlede og som vel endnu af ikke faae betvivles — at Nogle af de Individier, som Straffeanstalterne inde slutte, ved Christelig Omfarg og hensigtsvarende Disciplin forbedres, at disse moralske Faldne opreises, gjenfødes

istedetfor at gaae sædelig tilgrunde, saa burde der ogsaa ydes disse i Tiden nærmest efter Løsladelsen en Haandsræfning til at opretholde og bevare dem paa den nye og bedre Wei. Tiden nærmest efter Løsladelsen maatte jo for saamangen Bedresindet være en Tid fuld af Fare og Fristelse. Han kan ikke gjøre Fordring paa eller have nogen Ret til at vente sine Medborgeres Tillid; han skal nu først til ved sin Bandel at godtgjøre sine Forsætters Oprigtighed; han befinder sig i en ily, vaklende, usikker, stundom saare forladt og forskudt Stilling i Samfundet, og naar da Haabet om at komme fremad begynder at svigte, og Modet synker, hvad kan saa ikke skee! Har Livets Trang og Trængsel saa ofte en demoraliserende Indflydelse, hvormeget mere maa den have det, naar den rammer et Menneſke, der først da skal saa at sige til at samle sig sammen og kæmpe sig fremad til Moralitet. Drankerdæmonen træder da fristende til, og han har ondt for at modstaae; han giver sig i dens Magt; Den, der har tabt Alt i Verden, drages mangengang næsten uimodstaaelig til at søge Erstatning i Drømmens, i Indbildningens, i Beruselsens Rige. Forbrydelsens Wei, fra hvilken han havde vendt sig, forekommer ham da ikke længere at være saa ganske uberettiget. „Verden er uretfærdig mod mig“ — siger han — „saa kan jeg vel ogsaa være uretfærdig mod den!“ Ja Selvmord kan maaskee endog synes ham at være den eneste Udvei, han under sin Skam og Nød har at tye hen til. En løsladt Fange henvendte sig til flere Fabrikiere og bad

om Arbejde. Han vilde ikke føre nogen bag Lyset, og fremviste derfor sine Papiere, hvor han kom, men blev da overalt med Foragt viist tilbage. Han vilde for ingen Priis atter i Straffeanstalt, gif aldeles modløs hen til den nærmeste Skov, og hængte sig ved sit Halstørklæde i et Træ. Han efterlod i sin Komme følgende Brev: „Jeg har villet arbejde og „fortjene mit Brød paa en ærlig Maade, men jeg „er overalt viist haardt tilbage. Jeg har ingen „Forældre, som kunne tage sig af mig; mine Venner „ere læsladte Fanger, som kun igjen ville styrte mig „i Ulykken. Det var min Hensigt at blive et ret- „saffent Menneske, og jeg dør hellere end jeg stjæ- „ler. Jeg beder Gud, at han vil tilgive mig, og „tilgiver selv dem, som ikke vilde benytte mine Kræf- „ter og ikke vilde troe paa mit gode Sindelag*).“

Altsaa, som bemærket, de værdigere Løsladte burde antages, eller med andre Ord: der maatte til Fængslerne knytte sig Fængselselskaber, Foreninger, der havde til Formaal at gjøre sig bekjendt med Fangerne, saavidt muligt agte paa og virke til deres religiøse og moralske Forbedring, og dernæst med de Midler, der maatte staae til Raadighed, gjøre Sit til at beskytte dem i den efter deres Løsladelse nærmeste Fremtid for Tilbagefald. Der dannede sig da Tid efter anden ikke blot, som oprindeligt, Samfund til Fængslernes forbedrede Indretninger, men ogsaa, om end med ringe Begyndelse og i ringe Omfang,

*) Appert: Die Geheimnisse des Verbrechens. I. p. 92.

Samfund til Antagelse af de i Fængslerne Inddømte og derfra Udtraadte, naar der maatte være noget grundet Haab om deres Forbedring. Det var naturligt, at Fængselselskabernes Udbredelse og Virksomhed stod i Forhold til den Fremme, Fængselsagen i det Hele nød. Det var derfor ogsaa først, da denne Sag skred livligere fremad, at der ret hørtes Tale om Fængselselskaber; altsaa for tre til fire Decennier siden. I Aarene Tyve kom en ung rhinlandsk Præst ved Navn Gliedner tilbage fra England, hvor han havde indsamlet til sin lille Menighed Kaiserwerth's Fornødenheder; men han bragte endnu noget Andet hjem med sig end Penge, nemlig frugtbare Anstuelser og Erfaringer om velsiguellesrige sociale Bestræbelser for de Tabtes Redning. Det Første og Fremmeste, han foretog sig, var at opfordre Mænd og Kvinder til en Forenings Virksomhed for Fangerne's sædelige Forbedring; og han søgte at aabne Døren for denne Virksomhed hos vedkommende Autoriteter. Dengang havde man faaet Underretning om Elisabeth Fry's hjække og dog ydmyge Virksomhed for vanartede qvindelige Fanger. Hun bereiste selv den Mark, som var anvist de af Gliedner fremkaldte Foreninger at virke. Disse Foreninger begyndte efterhaanden ogsaa at tage sig af Fangerne's Familie under deres Fangenskab, saavel som af disse efter Vælsesfen, naar man turde nære grundet Haab om deres Redning*). I Aarene Tredivte opstod der i Tydsk-

*) Ritzsch: Den eiendommelige Sjælepleie. D. D. p. 50.

land det ene Fængselselskab efter det andet, ligesaa i Nederlandene, Belgien og andre Lande paa Continentet.

See vi nu hen til vort Land, da var det naturligt, at disse Associations-Bestraabelser til Bedste for Straffefanger ogsaa her efterhaanden maatte faae Fremme. Der er imidlertid hos os et Tidspunct, som man i denne Henseende isærdeleshed maa see hen til og gaae ud fra. Den 25de Juni 1842 udkom nemlig en kongelig Resolution, hvorved det blev bestemt, at der for Forbrydere, som indømmes i Straffeanstalter paa kortere Tid, skulde opføres Forbedringshuse efter det philadelphiske eller fuldstændige Isoleringssystem, hvorimod der for Forbrydere, som indømmes paa en længere Arrække eller paa Livstid, skulde opføres Tugthuse med eenlige Celler til Ophold for Fangerne om Natten, men med fælleds Arbeidsstale efter en nærmere betegnet Plan. Under samme Datum resolveredes fremdeles, at et Fængselselskab skulde oprettes i Kjøbenhavn med det dobbelte Bie-med: at virke til inddømte Forbryderes religiøse og moralske Forbedring, og ved passende Midler at beskjytte dem, om hvis Forbedring der kan have grundet Haab, for Tilbagefald. Derved fremstod det første Fængselselskab hos os. Det var et stort Skridt fremad. Hele Fængselsvæsenet vandt en hos os hidtil ukjendt Opmærksomhed. Spørgsmaal opstod og kom under almindelig Discussion, som ikke forhen havde været synderlig omdebatterede, nemlig om det ved denne Resolution grundlagde Fængselsystem, saa-

velform om det Værd og den Betydning, man turde tillægge saadanne Foreninger, der oprettedes til Bedste for Fanger. Omtrent samtidig hermed udgav Conferentsraad David i Nytt Statsøconomist Archiv sin Beretning om en i 1841 og 1842 paa kongelig Befaling foretagen Reise til Undersøgelse af Fængselsvæsenet, og skrev han sine orienterende Meddelelser om de nyere Fængselsystemer; han anstillede Sammenligninger mellem disse, paaviste Isoleringssystemets Fortrin fremfor Silents- og Classificationsystemet; han fremhævede til Forsvar for de Dødsstraffede, Staten vilde komme til at bringe for Fængselsvæsenet, Sætningen, at den mindre Statsudgift, hvorved et tilfattet Dødsstraffet ikke opnaaes, er i Grunden et langt større Dødsstraff end den betydelige Sum, ved hvilken det, der gjøres fornødent, skaffes tilveie; og han blev derved i det Samme Talsmand for den Sandhed, at Bestræbelsen til Fangers Forbedring og Redning kan lykkes.

I Aaret 1858 oprettedes et Fængselselskab i Odense, og i Aaret 1859 et Fængselselskab i Horsens; nu staa vi i Begreb med her i Viborg at oprette et saadant Selskab; og om kort Tid vil vistnok ogsaa i Brøndsløselille et Selskab oprettes; Indbydelsen dertil er allerede udgaaet.

Det Spørgsmaal ligger nært: hvorfor har man først nu været betænkt paa at oprette et Fængselselskab hersteds, medens Selskabet i Kjøbenhavn allerede har bestaaet i en lang Række Aar? Har maa-

ikke Anstuelserne om denne Sag her været anderledes? Eller har Interessen været svagere?

Jeg kan forsikre, at den gode Willie har her ikke været mindre end andetseds. Her har Tid efter Tid været Tale om Oprettelse af et saadant Selstøb; den Sag har ofte været paa Bane, men skjøndt man kunde ønske dens Fremme, dristede man sig dog ikke til at fremkomme med nogen Opfordring dertil. Jeg skal forklare mig nærmere. Demoralisationen hos Straffefanger staaer ikke i saadant Forhold til Størrelsen af deres Brøde, at man ubetinget kan sige: denne har begaaet en grov Forbrydelse, altsaa er han en farlig Forbryder; eller denne har begaaet en forfærdelig Brøde, altsaa er han et hyderlig fordærvet Menneſte. Lvertimod, for at nævne et Exempel, Mord, Brandstiftelse kan være begaaet under en øieblikkelig Opbrusning, og det viser sig, at Morderen, Brandstifteren har ikke faae priselige Sider, medens paa den anden Side den for et ubetydeligt Tyveri i kort Tid Inddømte kan ganske være indgroet i Sletted. Af alle Forbrydere ere imidlertid i Regelen de, til hvem der mindst kan knyttes noget Haab, saadanne, der føre et vagabonderende Liv; Intet er forderligere end det tilvante ørkesløse og ustabile Levnet; at tigge og rapse, at forstille sig og bedrage er Det, Størstedelen af disse ene synes at leve for. I Straffeanstalterne udøve de en fordærvelig Indflydelse, de tillære deres Medfanger Fik og Rneb og prale med deres Bedrister, medens de ligeoverfor deres Foresatte have, som øvede Tiggere, en glat Tunge

og ydmyge Talemaader; — men udenfor Straffeanstalterne ere de dog endnu mere uheldbringende; de ere en Fare og en Stræk for de Bedres Indede, med hvem de samtidig have været fængslede, naar de under deres Omflakten træffe paa disse, eller ogsaa opsoge disse. Jo flere Landstrygere og Omstreifere der er i en Straffeanstalt, desto vanskeligere altsaa at beskytte de derfra løsladte bedre Individer for Sammentræk med Saadanne, der kunne røbe, at de have været offentlig straffede, og som saaledes kunne bringe Skam og Ulykke over dem. Jylland har i sin Tid som bekjendt haft hele Horder af Landstrygere, der have hjemsogt og plaget forskjellige Egne, og i hvad Antal, de have fyldt Viborg Straffeanstalt, kan man gjøre sig et Begreb om, naar jeg bemærker, at den 1ste April 1835 var af det hele Fangetal 194 de 88 Omstreifere, altsaa henimod Halvdelen*). De ere af flere forklarlige Aarsager betydelig formindskede i Antal i de senere Aar, og Forholdet stiller sig derfor ogsaa nu langt gunstigere end forhen; men under Bestræbelserne for Anbringelse af løsladte Fanger har Straffeanstaltens Bestyrelse dog ofte maattet erfare, hvor hemmende og forstyrrende de tidligere straffede Bagabonder have arbejdet os imod; vi kunne fremføre meget beklagelige Exempler paa, hvorledes heldig anbragte Løsladte ved disse ere bleve revne ud af deres Stilling. Kommer nu hertil, at ifølge et bestaaende Forbud maa herfra Løsladte ikke for-

*) De jydskke Zigeunere og en rotvelst Ordbog. 1837. p. 15.

blive i Byen og paa dens Grund, saa at vi ikke kunde, hvad ellers let havde ladet sig gjøre, faae adskillige af os anbefalede Fanger anbragte paa Gaarde i Kjøbstadens Landdistrikt, saa vil man maaskee indsee, at her har været saregne Betænkeligheder, thi at indbyde til at tage sig af Løsladte uden tilbørlig Udsigt til heldig at kunne anbringe disse, det syntes vi ikke, vi turde gjøre. Vi vedbleve derfor at indfrænke vore Bestræbelser i nærværende Henseende til egen Virksomhed; med mere eller mindre Held have vi saaledes i Aarenes Løb banet Veie for ikke faae herfra løsladte Fanger. Vi satte os mere og mere i Forbindelse med Folk deels i, deels udenfor Provindsen, hos hvem vi søgte at faae dem, der skulde løslades, bragte i Tjeneste. Forsaaavidt de anbragtes udenfor Provindsen, vare de langt mere sikrede for Gjenkjendelse og Forsølgelse, og herved levedes vi Tid efter anden hen paa det Middel, hvorved vi antog, at naar det ret kom til Anvendelse, saa vilde et Fængselselskab i Viborg kunde yde ligesaa virksom Hjælp som andetsteds. Det gjaldt altsaa om at formaae Adskillige udenfor Provindsen til at være, om jeg saa maa kalde det, vore Agenter, der vilde anvende deres Indflydelse til herfra løsladte Individuers Anbringelse i den Kreds, hvori de virke. Anmodningen herom var ikke forgjæves; fra flere Sider lovedes velvillig Bistand. Disse forberedende Skridt tilendebragtes i afvigte Foraar, og nu var det, efter vor Overbeviisning, Tiden til et Fængselselskabs Drettelse i Vi-

borg, og af en i den Hensigt sammentraadt Committee udgik da Indbydelse dertil.

„Det er Altsammen godt nok“ — vil maaskee Nogle sige — „ædle og humane Ideer finde i vor „Tid livlig Modtagelse og Offerberedthed, og derfor „ogsaa denne Idee; men vi kan ikke gjøre for det, „vi have nu engang en ringe Tro til at der kommer „Noget ud af slige Selskabers Bestræbelser; man næ- „rer altfor sanguinske Forhaabninger om Resultaterne; „Tanke bringer Glæde, men Virkeligheden bringer „Skuffelse; er et Menneske først kommet saavidt, at „han har tilbragt en Tid af sit Liv i Arrester og „Straffeanstalter, saa er der saa godt som Intet at „udrette med ham eller for ham!“

Ja det er ganske vist: ingensteds have Skuffelserne mere hjemme end under Antagelsen af Forbrydere, og ingensteds gjælder det vel mere end her, for at tale med Apostelen, at troe imod Haab med Haab*); men at dog den Tanke, som samler os her i aften, ikkun skulde være en illusorisk, det kan dog vel Ingen af os overtale sig til at mene. Regjeringen, der har gjort Saameget for Fængselsvæsenet, nærer ikke saadan Tanke; i nærværende Rigsdagssession har den endogsaa foreslaaet en Understøttelse af 500 Rd. til de forstjellige Fængselselskaber; ikke heller tyder den private Godgjørighed hen paa, at den er bleven træt; ikke faae Gaver og Bidrag vedblive at tilflyde

*) Rom. 4, 18.

Fængselselskaberne, iaar er endog saa af en enkelt Mand ydet en Sum af 3000 Rd.

Om en Fange er bleven forbedret og om han som løsladt giver Haab om at reddes for Samfundet, kan man ifølge Sagens Natur ofte ikke have andet Beviis for, end det, at han nemlig ikke lever i bitterlig Usædelighed og Ryggeløshed, at han ikke paa Grund af nye Lovovertrædelser er bleven gjensængslet, og at han ikke er arbeidsfry og efterladen; men allerede dette, der indskrænker sig til det blot Negative, er jo ogsaa godt og tilfredsstillende. Vil man derfor see hen til et Fængselselskabs heldige Resultater, saa maa man holde sig til dets Oplysninger om de Individier, det har antaget sig, og om hvem Haabet endnu ikke er opgivet eller bør opgives. Vi ere i denne Henseende i vort Land alene henviste til Fængselselskabet i Kjøbenhavn, da Selskaberne i Odense og Horsens endnu ere saa nye. De store Stæder kunne frembringe det Ypperste og Bedste, men de indelutte ogsaa det Allerværste. Alt er her samlet, som høiest hædrer og dybest fornedrer vor Slægt. Det er de store Stæders Lod, at der findes Fordærvsens Gruber, Uteerlighedens Kamre, Lasten og Besmittelsen i dens nederstyggeligste og forargeligste Stikkelse*). Viser det sig da, at de Resultater, det Selskab har at opvise, som virker for den Straffeanstalt, der for en stor Deel faaer sin Befolkning fra Hovedstaden,

*) Fram-Gad: Sjælesørgerkaldet i de folkerige Stæder. p. 18.

ere ret tilfredsstillende, saa maae Udsigterne for Fængselselskabet i Viborg — allerhøjest det oprettes efter det nye betegnede Princip om, saavidt muligt, Anbringelser udenfor Provindsen — vel saameget mere kunne blive det. Nu oplyser det Kjøbenhavnske Fængselselskab i Beretningen 1859, at Totalantallet af de under Selskabet optagne Personer var den 30te Novbr. 1859 317, nemlig 95 Mandfolk og 222 Fruentimmer, af hvilke Bestyrelsen havde seet sig nødt til at opgive 134 Personer, nemlig 30 Mandfolk og 104 Fruentimmer; altsaa udgjorde Tallet paa dem, om hvilke Haabet endnu ikke er opgivet, 183 Personer, nemlig 64 Mandfolk og 119 Fruentimmer, eller med andre Ord 67 pCt. af Mandfolk og 53 pCt. af Fruentimmer. At der isørigt blandt de Fanger, Selskabet ikke har antaget sig, ogsaa kunde findes dertil Qualificerede, men som ikke begjærede eller ikke behøvede Selskabets Hjælp, er neppe fornødent at bemærke.

Saadanne Resultater vil man dog vel ikke falde ringe; mere end Halvdelen af de af Selskabet optagne Personer ere altsaa hidtil blevne bevarede.

Med saadanne Resultater for Die tiltræde Viborg Fængselselskab freidig og fortrøstende sin Virksomhed! Vi ville sige os selv: Er det Glæde i Almindelighed at bringe et Menneske frem, dobbelt Glæde er det at bringe et faldent Menneske frem! Er det Glæde i Almindelighed at staae en Ulykkelig bi, dobbelt Glæde er det, naar det er en selv-

forfkyldt Ulykkelig, som derved fremhjelpes paa de Veie, der lede til hans timelige Vel og sjælelige Fred!

Dernæst gav Pastor Hindberg følgende Oversigt over de hidtil tegnede Bidrag til det tilsigtede Fængselselskab:

Der var ialt indtegnet 521 Bidragydende med en samlet Sum af 1797 Rd. 44 p. , herunder dog indbefattet den til nærværende Formaal af Conferentsraad Kjellerup i Kjøbenhavn skænkede Creditsforenings-Obligation paa 1000 Rd. Af bemeldte 521 Bidragydende havde 331 indtegnet dem til at give et aarligt Bidrag af 1 Rd. eller derover med ialt 427 Rd., der foruden Renten af Obligationen og hvad der ellers kan gøres frugtbringende kan regnes som aarlig Indtægt. De øvrige 190 have derimod tegnet dem for Bidrag een Gang for Alle med ialt 370 Rd. 44 p. — Af samtlige tegnede Bidrag vare foruden Obligationen contant indbetalte til Comiteen 355 Rd. 40 p. , og i Rente for et halvt Aar var oppebaaren 20 Rd., tilsammen 375 Rd. 40 p. ; deri var den samlede Udgift til Datum fradragen med 63 p. 65 p. , og der havde saaledes en Pengebeholdning af 311 Rd. 71 p. , hvoraf atter 280 Rd. successive vare indskudte til Forrentning i Sparekassen for Viborg og Omegn. Det bemærkes dog

herved, at mange Indbydelse endnu ikke vare tilbagesendte, og at det altsaa turde forventes, at flere Bidrag endnu kunne indbesees, hvorom man fra Nogle endog havde modtaget udtrykkeligt Tilsagn.

Saaledes fikket en til Niemedet ikke ringe Pengekraft, anbefalede Pastor Hindberg, at Selskabet maatte blive constitueret, at Love maatte blive vedtagne for samme af Generalforsamlingen, og at en Bestyrelse maatte blive valgt.

Efterat Forsamlingen derpaa efter nogen Forhandling om Sagen i dens Almindelighed havde udtalt sig for nu at stride til Selskabets Oprettelse, forelagde Comiteen Forsamlingen et Udkast til Love for Fængselselskabet, hvilket Udkast blev gennemgaaet paragraphviis, og efterat dette med en enkelt Endring i samme var blevet vedtaget af Forsamlingen, erklærede denne derpaa eenstemmig Fængselselskabet i Viborg for stiftet paa Grundlaget af de saaledes vedtagne Love.

Fængselselskabets Love, saaledes som de som anført bleve vedtagne, ere saalydende:

§ 1.

Fængselselskabet i Viborg har det Formaal i Almindelighed, at virke hen til, at saadanne Forbrydere i Viborg Tugt- og Forbedringshuus, om hvem det

ter haabes, at de ville kunne reddes for Samfundet, ydes saadan Hjælp og Understøttelse, som er forenelig med disses Læb og med de Midler, der staae til Selskabets Raadighed, i hvilken Hensigt Selskabet saavidt muligt vil gjøre sig bekendt med Individernes Character, Wandel og tidligere Livsstillings. Efter Evne vil det derhos bestræbe sig for hos Almueenheden at modarbejde den ingensunde altid berettigede Mistillid og Afsky, der ofte altfor aabent lægges for Dagen mod den løsladte Fange, og som derfor i høi Grad er ham hinderlig i at ernære sig paa lovlig Maade og at gjenneføre de gode Forsætter, han muligen kunde have fattet. Den Hjælp, der ydes de dertil kvalificerede Løsladte, vil hovedsagelig bestaae i:

1. at forhjælpe dem til Tjeneste eller Arbejde helst i Egne, hvor de nogenlunde kunne være sikrede for Sammentræf med og Gjentjendelse af andre løsladte Fanger, saaledes at ingen ydre Indvirkning fra Straffetiden vil kunne faae Indflydelse paa deres senere Wandel;
2. at yde dem en lille Hjælp eller Forskud til paany at bringe dem i Bei, forsaavidt de ere Familieforsørgere og ved Almed og Trang ere bragte ind paa Forbrydelsens Bei;
3. i enkelte Tilfælde, navnlig forsaavidt det er yngre og mere begavede Individuer, der ved Flid og Dygtighed i Straffeanstalten selv have oplagt Noget, at forhjælpe dem til, saafremt de

ønske det, at befordres til andre Verdensdele for der at danne sig en ny Livsfilling.

§ 2.

Forretningerne varetages af en Bestyrelse, bestaaende af 8 mandlige og 4 kvindelige Medlemmer.

§ 3.

Bestyrelsens Medlemmer vælges ved den aarlige Generalforsamling til at fungere i 2 Aar, saaledes at iffun Halvdelen afgaaer hvert Aar. Første Gang afgjøres det ved Lodtrækning, hvilke 6 Medlemmer, 4 mandlige og 2 kvindelige, der skulle afgaae. — Samtlige Bestyrelses-Medlemmer kunne gjen vælges. I Tilfælde af Afgang i Aareis Løb kan Bestyrelsen, forsaavidt den anseer det nødvendigt, midlertidigt supplere sig indtil næste Generalforsamling.

§ 4.

Bestyrelsen vælger af sin Midte en Formand og en Kassierer.

§ 5.

Bestyrelsen afholder Møde en bestemt Ugedag i hver Maaned. De Mødende ere uden Hensyn til Tallet berettigede til at tage Bestemmelse om enhver som helst Understøttelse, der ydes af Selskabet.

§ 6.

Af Fængselselskabets Midler skal den Selskabet af Conferentsraad Kjellerup stjaankede Creditforenings-Obligation paa 1000 Rd. ansees som Grundfond og tør i intet Tilfælde realiseres. Til Grundfonden

Iægges endvidere de Bidrag paa 5 Rd. eller derover, som ere eller fremdeles ville blive stjaendte een Gang for Alle, forsaavidt ikke anderledes udtrykkelig af Giverne bestemmes. Bestyrelsen sørger for, at Selskabets Midler paa hensigtsmæssig Maade gøres frugtbringende.

§ 7.

Bidrag af hvilket som helst Beløb modtages, men stemmeberettiget Medlem af Selskabet er ikkun enhver Mand eller Kvinde, der bidrager aarlig idetmindste 1 Rd., eller betaler til Selskabet een Gang for Alle 20 Rd., eller ved personlig Virksomhed udenfor Viborg bidrager til dets Fremme.

§ 8.

Selskabets Regnskabsaar regnes fra Stiftelsesdagen, den 1ste December. Det aarlige Bidrag forfalder til Betaling ved Aarets Begyndelse, regnet fra Stiftelsesdagen.

§ 9.

Udmeldelse af Selskabet maa skee skriftlig for Bestyrelsen mindst 4 Uger før et nyt Regnskabsaars Begyndelse. Udeblivelse med Bidraget udover Aarets Udgang bevirker, at Paagjældende udslettes af Medlemslisten.

§ 10.

Hvert Aar afholder Selskabet, saavidt muligt paa Stiftelsesdagen, Generalforsamling, hvor Bestyrelsen aflægger Beretning om sin Virksomhed i det forløbne Aar og fremlægger Regnskab. Fremdeles foretages Valg paa nye Bestyrelses-Medlemmer i de Fratræ-

dendes Sted, samt paa 2 Medlemmer til at revidere Regnskabet og en Decisor.

§ 11.

Over Resultatet af Selskabets Virksomhed forfattes hvert Aar en Beretning, som trykkes paa Selskabets Bekostning og gratis tilstilles Enhver, som i Henhold til § 7 ansees som Medlem. I denne Beretning optages foruden Uddrag af Regnskabet og Medlemsfortegnelse ogsaa efter Omstændighederne en mere eller mindre udførlig Fremstilling angaaende dem, Selskabet har fundet Anledning til at yde Hjælp, ligesom ogsaa Meddelelser angaaende andre Fængselsforhold deri kunne optages. Ordentligviis skal denne Beretning forfattes og udgaae efter hver afholdt Generalforsamling, hvis Forhandlinger deri skulde optages.

§ 12.

Forandringer i eller Tilføininger til disse Love kunne ikkun stee paa de aarlige Generalforsamlinger og efter forudgaaet Bekjendtgjørelse om, hvilke Lovforandringer der agtes foreslaaede.

§ 13.

Skulde Selskabet i sin Tid opløse sig, hvilket kun kan beslattes med mindst Trefjerdedeel af de paa en Generalforsamling mødte Medlemmers Stemmer, og efterat det i Indkaldelsen til Generalforsamling udførlig er tilkjendegivet, at Spørgsmaalet derom vil blive forelagt til Afgjørelse, da skal Bestyrelsen indberette Sagen til Justitsministeriet med Anmod-

ning om, at dette igjennem Straffeanstaltens Bestyrelse vil foranledige, at Selskabets Midler benyttes i de tilføjtede Niemed.

Der foretoges derefter ved skriftlige Stemmesedler Valg paa Medlemmer af Selskabets Bestyrelse. Resultatet af Valghandlingen blev, at Bestyrelsen kom til at bestaae af:

Kammerherreinde Baronesse de Breton,
 Frøken E. Kühle,
 Etatsraadinde Tang,
 Frøken B. Zahrtmann,
 Particulier Bagger,
 Districtslæge Berg,
 Overregnskabsforbud,
 Pastor Hindberg,
 Inspecteur Rosenfalk,
 Kjøbmand og Borgerrepræsentant E. Sandberg,
 Redacteur og Borgerrepræsentant Wisfing,
 Capitain og Borgermester Zingelmann, R. af D.

Fremdeles besluttede Forsamlingen eenstemmigen, at Bestyrelsen skulde udtale Selskabets Tak til Conferentsraad Kjellerup for den betydelige Gave, han har skænket dette, hvorved der allerede strax fra Selskabets Stiftelse har kunnet danne sig et Grundfond til saamegen større Sikkerhed for dets Bestaaen og Virksomhed i Fremtiden.

Generalforsamlingens Forhandlinger sluttedes af Pastor H i n d b e r g med følgende Yttringer:

De Foreninger med christelige og menneskekjærlige Formaal, der i vore Dage stiftes, til Udbredelse af den hellige Skrift, til Christendommens Forkyndelse for de forvilbede Stærer, til Fortrængelse af ugunstig Literatur og til Udbredelse af gode Skrifter, til forsømte Børns Redning og til Forpleining af Fattige og Syge, om Alt dette siger man i glad Forudsøelse: „det inde Slutter Spirerne til en bedre Tid.“ Den Forening, som nu af os er stiftet, og som ogsaa har et christeligt og menneskekjærligt Formaal, — ja ogsaa om denne ville vi, nedbedende Guds Belsignelse derover, sige i glad Forudsøelse: den inde Slutter Spiren til en bedre Tid!

Efterat Generalforsamlingen var hævet, afholdt Bestyrelsen endnu samme Dag et Møde, paa hvilket den til sin Formand udvalgte Pastor H i n d b e r g og til Kassierer Inspecteur N o s e n f a l k.

Af en Fængsels-Opfyndsmands Dagbog.

den 14de October 18..

Da jeg søgte en Ansættelse ved Straffeanstalten kan jeg ikke nægte, at jeg foruroligedes ved Tanken om, at en saadan Stilling ikke alene vilde bringe mig i dagligt Samqvem med de ryggesløseste Mennesker i Samfundet, men at det endogsaa vilde blive min Pligt at bringe dem til at respectere og adlyde mig. Jeg havde seet mange Exempler paa, hvorledes en eller anden falben og slet anseet Person havde trodsset sine Foresatte; ja endog tilladt sig at gjøre Modstand mod Vorigheden. I Straffeanstalterne, hvorhen Størstedelen af disse Fredsforstyrreere sendtes, maatte vistnok derfor iagttages en alvorlig Strængheid, til hvis Udvøelse jeg saaledes skulde række Haanden. Jeg tænkte mig, at de farligste Forbrydere maatte være lankede paa Hænder og Fødder, for at gjøres uftadelige, eller at Opsynet ikke sjældent var i den Nødvendighed at maatte værge sig, som om det befandt sig

imellem vilde Dyr. Hvor overrasket blev jeg ikke, da jeg havde overtaget min Post, ved at erfare det Modsatte, og saae, hvorledes Enhver stiltiende finder sig i Indespærringen, Afskillelsen fra sit Hjem, Slægt og Venner og Udførelsen af ethvert som helst Arbejde under strengt Tilsyn. Fangeren respecterer allsaa Lovene, trods hans Overtrædelser af dem, og det bedste Beviis herfor synes at ligge deri, at Staten ikke er nødsaget til at bruge større fysisk Magt i Straffeanstalterne, end et forholdsviis ringe Antal ubevæbnede Opsynsbetjente. Forudsætter man saaledes hos Straffeanstaltens Besolkning Agtelse for Lovene, under hvis haarde Tryk enhver lider, tør man vistnok ogsaa heraf slutte til moralske Grundsaetninger og en almindelig Retfærdighedsfølelse hos dem, ligesom det er en ofte beviist Kjendsgjerning, at brutal og slet Opførsel i Straffeanstalten misbilliges af Maaften af Fangerne, og pønser en Enkelt paa at foretage noget Glet, vil hans Foretagende upaatvivlelig strande, naar hans Medfanger erfare hans Hensigt. Dermed skal det ikke være sagt, at ikke to, tre eller fire Fanger kunne blive enige og slutte sig sammen i en forbryderisk Hensigt; men de maatte da bære sig meget snildt ad, naar deres Kammerater ikke skulde blive opmærksomme paa dem og forhindre Foretagendet.

Som Følge af disse moralske gode Grundelementer, er Fangeren i Regelen taknemmelig for ethvert Tegn paa Venlighed og Godhed, der vises ham, og han er det saameget mere, som han, betragtet som Individ, staaer hjælpeløs og udstødt af Verden. Hvorledes

han end kan have forseet sig imod Samfundet, og hvor vild og tøilesløs han end kan have været, er han nu kommen i Ro; han affoner sin Brøde, og han har intet Mere at frygte af Loven; hans regelmæssige og eensformige Liv bringer ham til at angre den Uret, han har begaaet i Fortiden, og Fremtiden udmaler han sig i Phantastien med lysende Farver; han tænker sig Hjemmet i det meest glødende Solstien og hvorledes hans Nærmeste have tilgivet ham og jublende taget imod ham efter hans lange Lidelse. I Tankerne vil han gjerne bortfjerne Alt, hvad der har bragt ham ind paa Lastens Bei, og troer, at han uden Vanskelighed vil kunne føre et nyt og bedre Liv. Han tæller derfor Dagene og Timerne, han har tilbage, og iblandt Seraffeanstaltens hele Befolkning vilde det være høist paafaldende, dersom en Eneste maatte blive Svaret skyldig, eller endog blot betænke sig, naar man spurgte ham, hvorkænge han havde tilbage af sin Straffetid. I Straffetiden vænnes han af Nødvendighed til at føre et regelmæssigt og ordentligt Levnet; han er flittig, først fordi Tiden ellers bliver ham lang, men senere af Lyst til Arbejde, idet han derved ogsaa bliver istand til af sin Overarbeidsbouceur saavel at forbedre sin Fangestilling, det vil sige: Forpleiningen, som ogsaa at sammenspare en lille Sum til han løslades. Han er altsaa paa god Bei til at blive et ordentligt Menneſte. Idet han er nyttig, vaagner hans Selsølelse, og som flittig og tro Arbejder bliver han ogsaa behandlet med en vis Tillid og Agtelse saavel af sine Foresatte, som

af sine Kammerater. Denne Tillid og Agtelse sætter Fangen overordentlig Pris paa, saameget mere, som den maaske i Fortiden ifkuns i ringe Maal er bleven ham tildeel, og en human og retsindig Foresat vil han derfor i høieste Grad være hengiven og tro.

Imidlertid kommer den saa længselsfuldt forventede Løsladelsesdag. Af hans oplagte Erhverv faaer han nye Klæder, og han bringer derhos en contant Sum med sig. Saaledes udstyret kommer han til Hjemmet. Han afleveres først til Politiet, som man vel i Regelen ikke kan formode vil vise ham synderlig Opmærksomhed og Tillid, og af hvilket han vel som oftest vil blive erklæret som „en mistænkelig Person“ og givet Paalæg om een Gang ugentlig at melde sig paa Politikammeret for at give Forklaring om, hvorledes han ernærer sig og hvad han ellers foretager sig. — Lad nu ogsaa Modtagelsen være varm og kjærlig nok hos Forældre, Ægtefælle eller Børn, saa vil den dog ikke være saaledes, som naar han kom hjem fra et andet Opholdssted. Han kan ikke undgaae at føle sig nedtrykt, naar han mærker Tvang i sine Omgivers Venlighed, eller naar han seer, at Naboer og Gjenboer undgaae ham, naar de kunne. Nu gjælder det for ham at holde sig opreist under dette Tryk; han maa holde sig fjernet fra de Bedre, der ville overse ham, saavelsom fra de Slettere, der ville forlokke ham og kuns søge hans Selskab, saalænge som de kunne nyde Godt af hans Sparepenge. Har han en Ægtefælle eller Slægtninge, der troligen ville staae ham bi, er han muligviis reddet for Samfun-

det, men er det icke iffe Tilfældet, er han snart for-
 tabt. Faaer han en Tjeneste eller andet Erhverv,
 som maaskee kan være vanskelig nok at erholde, skulde
 det være et særdeles heldigt Træf, dersom nogen af
 hans Medtjenende eller Medarbejdere fortrolig vilde
 slutte sig til ham. Forbetmeste ville de sige ham,
 dersom de icke ligefrem ville forhaane ham; og kan
 han ingen Tjeneste eller Erhverv faae, maa han ar-
 bejde paa Umgang hos Sognets Beboere for at faae
 Opholdet. Han bliver naturligviis sat til det aller-
 sletteste Arbejde, som han maa udføre i Taushed, slyet
 af alle Beboerne, saavel Huusbonde som Tjenestefolk,
 og sin Føde maa han ligeledes fortære alene i et eller
 andet Skuur eller Udhung, da han neppe har Udgang
 til Folkestuen. Kan en eller anden Gjenstand, me-
 dens han er i Huset, icke findes, bliver det strax den
 almindelige Mening, at han er Tyven, ligesom man
 nu i Sognet anvender den største Forsigtighed med
 at holde Porte og Døre tilslukkede. — Saaledes er
 altsaa den gyldne Frihed, han har talt Dage og Ti-
 mer for at naae. Lad ham nok saa standhaftig søge
 at holde sig paa den rette Wei, han vil dog endelig
 trættes, og hans Standhaftighed vil roffes, og nu
 gribes han af den meest rasende Forbittrelse imod
 Samfundet; han trodser Vriggheden, som han jo trun-
 gen, og til Spot for dem, der ere tilfæede, maa møde
 for, for at gjøre Rede for sin Opførsel, og betrag-
 ter Alle, der ville nærme sig ham, som Fiender.
 Snart bliver han derfor paa den ene eller paa den
 anden Maade atter moden til Forbrydelsen og maa

ansee Fængslet som et Tilflugtssted i Nøden. Der veed han, at han atter kan faae Fred med sig selv og Verden, der veed han, at Ingen har Ret til at haane og foragte ham. — Dog denne Lektion er ikke nok til at gjøre ham kjed af Friheden. Inden saa Maanedens Ophold i Fængslet tæller han atter Dagene, han har tilbage. Frihed er dog Frihed, hvorledes den end er.

Af denne Slags Folk gives der stadigen mange i Fængslet, og det der oftest er meest Skyld i en saadan Ulykkelig senere dybe Fornedrelse, er uden Tvivl den skaanseløse Dom, hans Medmennesker sælde over ham, fordømmeste alene støttet paa, „at han har været i Forbedringshuset“. Jeg er derfor overbevist om, at der blandt de Mange, som henses deres Ungdom og Manddom i Fængslerne, vistnok gives et betydeligt Antal, som oprindelig ikke har havt nogen forbryderisk Villie, men ere bragte til denne Yderlighed af Omstændigheder, som de ikke vare stærke nok til at overvinde.

Naar man saaledes paa den ene Side ikke kan Andet end føle den dybeste Medlidenhed med dem, som Samfundsforholdenes Tryk og maaskee tildeels Enfoldighed eller et Diebligs utæmmet Videnskab have bragt i den stræffeligste Elendighed og Fornedrelse, tør man paa den anden Side ikke nægte, at Straffeanstalten ogsaa huser Folk, som ere alt Andet end agtværdige og som kun den strengeste Tugt kan holde i Aye, de uforbederlige Døgenigter og Dagdrivere, samt endelig nogle slette Subjecter, hvis gode og

respectable Sider man skal have Vanskelighed ved at opdage, der tilsyneladende ere utilgjængelige for enhver god Indflydelse og som i deres Opførsel enten ere raae og brutale eller snedige og hykleriske. Det er en sørgelig Kjendsgjerning, at disse Sidste, hvis Antal heldigviis ikke er stort, undertiden dog faae megen Indflydelse paa de bedre Gemytter, især naar disse, modløse over deres Skjæbne, begynde at tabe Haabet om at kunne gjenvinde en Eksistens i Samfundet og opnaae en, om end nok saa besæden, Plads blandt „ærlige Folk“.

(Fortsættes.)

Viborg

Fængselsfæsteb.

II.

V i b o r g.

Trykt i H. Wissing's Officin.

1862.

Beretning om Generalforsamlingen

den 1ste Decbr. 1861.

Forhandlingerne indledes af Bestyrelsens Formand Pastor H i n d b e r g ved følgende Oversigt over Selskabets Virksomhed i Aaret fra 1ste Decbr. 1860 til 30te Novbr. 1861 incl.:

„Idet vi herved forelægge Beretningen om hvad der er virket i vort Selskabs første Aar, da tør vi vistnok forudsætte, at man ikke gjør sig store Forventninger; Enhver har vistnok en Forestilling om, at vi under vort i sig selv ikke saa lette Hverv maatte i Begyndelsen have haft adskillige Vanskeligheder, som senere hen under de ved Erfaring indvundne Ordninger og Vedtægter endeel ville formindskes. Der var her, som jo næsten altid er Tilfælde ved hvad der skrives til, inden man ret faaer lagt Haand paa Bærket, en vis Usikkerhed, som ikke kan blive uden mere eller mindre hemmende Virkning for den Sag, der skal fremmes. Hertil kommer, at den nærværende Tid, som bekjendt, ikke er synderlig gunstig til Opnaaelse af Arbejde og Erhverv, og altsaa endnu mindre for Uøsladte, og disses Antal fra vor Straffeanstalt var just i dette Aar større end sædvanlig. Hvad vi under saadanne Billaar herved oplyse om som

Frugten af vore Bestræbelser, vil maaskee derfor heller ikke forekomme at være saa utilfredsstillende.

Naar vi falde dette en Oversigt over et Aars Virksomhed, skulle vi dog ikke unblade at bemærke, at denne Benævnelse forsaavidt ikke er fuldkommen tilsvarende, som Antagelsen af Løsladte ifkun udstrækker sig over ti Maaneder. Det var nemlig nødvendigt først at komme overeens om en vis Forretningsorden, at forstaae sig detaillerede Oversigter over Fanger, der i den nærmeste Fremtid skulde løslades, at indhente Oplysninger om disses tidligere Forhold og Bilkaar fra Autoriteterne paa Hjemstedet eller fra Andre, som maatte ansees for rette Vedkommende; først da kunde vi begynde at virke for saadanne Fanger, som syntes at egne sig dertil.

De Fanger vi have formeent, at der i Regelen ikke burde optages under vor Virksomhed, kunne nærmest henføres til følgende fem Classer:

1. De, der ved et tidligere beviisligt overveienbe Hang til uregelmæssigt Levnet tildeels i Forbindelse med mindre god Opsørsel under Straffetiden ikke kunne ansees værdige dertil.

2. De, der enten eie et større Beløb i oplagte Overarbeidspenge eller ved egne Midler kunne skaffe sig Erhverv.

3. De, der ved Paarørendes eller Andres Virksomhed kunne opnaae Erhverv.

4. De, der som Udlændinge efter Løsladelsen udføres af Landet.

5. De, der paa Grund af vedvarende Svage-

lighed eller Albers Affældighed maae betragtes som hjemfaldne til Fattigforsørgelse.

Fra 1ste Februar indtil 30te Novbr. incl. d. A. ere af herværende Straffeanstalt løsladte:

77 Mandfanger. 19 Qvindefanger. Ialt 96 F.

Af disse ere at henføre under

	Mandsf.	Qvindef.	Ialt
1.	19	7	26
2.	10	4	14
3.	5	1	6
4.	8	„	8
5.	10	2	12
Hersforuden er død	1	„	1
Under Bestræffelsen for deres Anbringelse blevene omfindede	1	1	2
	54	15	69

De Dvrige optoges under vor Virksomhed, altsaa:

	Mandsf.	Qvindef.	Ialt
	23	4	27
Disse vare med Hensyn til Alder			
10—20 Aar	„	1	1
20—30 „	6	1	7
30—40 „	8	„	8
40—50 „	7	1	8
50—60 „	2	1	3
60—70 „	„	„	„
Med Hensyn til husslig Stilling			
Gifte	13	1	14
Ugifte	8	3	11
Enkemænd eller Enker	„	„	„
Separerede	2	„	2

Med Hensyn til Hjælpen blev denne saaledes ydet:

	Mandsk.	Qvindsk.	Talt
Anbragt i fast Tjeneste	3	1	4
Forhyret tilføes	2	"	2
Forhjælpen med Haandværksred- skaber eller Understøttelse til samme	3	"	3
Understøttelse med Penge, ved Alædningsstykker eller paa begge Maader	10	3	13
Givet Tilfagn om Hjælp, naar det kan skønnes, paa hvilken Maade samme hensigtsmæssigt kan ydes	5	"	5

Med Hensyn til udviist Dpførsel efter Løsladelsen, da have vi hidtil ikke bragt Andet i Erfaring, end at de Alle stikke sig vel, Nogle endog saa særdeles godt.

Forinden vi gaae over til nærmere at omhandle de Antagne, mene vi først at burde give en Forklaring betræffende hine tvende Omsindede. Mandfangen, 24 Aar gammel, havde ikke tidligere været straffet. Han var idømt 3 Aars Forbedringshusharbejde for Indbrudstyveri. Uagtet han hørte til Landstrygerfolk og ikke heller i Straffetiden ganske kunde tvinge den ham eiendommelige urolige Natur, saa var dog hans Dpførsel i det Hele, naar han ikke lod sig paavirke af Andre, upaaflagelig, og flere Træt hos ham vidnede om ikke saa gode Egenskaber. Sognepræsten paa Hjemstedet yttrede sig blandt Andet saaledes om ham: „Han gik en Tidlang i Skole her og

manglede ingensunde Toner, men var noget vilb. Under Confirmationsforberedelsen fandt jeg ham mere interessant end elstværdig. Han var en smuk Dreng med drømmende, melancholiske Mine; han holdt sig meest for sig selv og var ikke yndet af sine Kammerater; han blandede sig ikke meget i deres Lege, var hestig og voldsom, naar man traadte ham for nær, men røbede Følelse, naar man behandlede ham mildt. Han kom i Smedelære, men løb gjentagende bort fra Mesteren. Han hengav sig stundom til Svir og blev omsider Typ, hvilket var mere sørgeligt end overraskende. Jeg mener, at der er meget Godt i ham, men han har en vilb zigeuneragtig Natur, der vanskelig lader sig tæmme. Det vilde være gavnligt, om han kunde komme tilføes hos en alvorlig, men retfærdig Skibsfører." I Overeensstemmelse med dette Bink virkede vi for at faae ham hyret, men under Bestræbelsen herfor indtraf et Brev til ham fra en Slægtning, og han fik andre Tanker, han vilde ikke tilføes, men, hvad der var stillet ham af Slægtningen i Udsigt, til en Smed i den Egn, hvor han havde hjemme. — Dvindefangen, 29 Aar gammel, var idomt 1 Aars Forbedringshuusarbeide for gjentaget Tyveri. Hun havde stikkelige Forældre, som toge sig den dem ved hende overgaaede Skam meget nær. Hun viste god Opsørsel i Straffetiden og havde et godt Skudsmaal fra de Steder, hvor hun havde tjent. Vi vare derfor stemte for at imødekomme hendes Væste om at forsøge at stæffe hende Tjeneste udenfor Provindsen. Hun var frugtsommelig; men efter Med-

Tomsten yttrede hun, at hun var bleven omstent, at hendes Kjærlighed til Barnet var saa stor, at hun ikke kunde stille sig ved det, og da dette skulde til Hjemstedet, vilde hun ved Løsladelsen ogsaa med; det maatte da gaae i Hjemmet hvordan det gaae vilde.

De af Selskabet Antagne nævnes her i den Orden, de løslodes og med det Nummer, der er dem givet i Personprotocollen.

1. Han var Arbeidsmand paa Landet, 37 Aar gammel, og 2. var Smed, 39 Aar gammel. Disse Tvende ere at nævne under Et, da det Samme er at sige om dem begge. De strede begge som Familiiefædre med knappe Kaar, men der var intet Ustikket at sige om dem, indtil de paa et Marked gjorde sig skyldig i Gaaretyveri, hvorfor de idømtes 1 Aars Forbedringshushandsarbejde. I Straffeanstalten opførte de sig stikket; de vare angergivne og nedtrykte. Vedkommende Forstanderskab yttrede sig fordeelagtigt om dem begge. Der blev dem da ved Løsladelsen ydet en saadan Understøttelse, som maatte ansees tilstrækkelig til Afhjælpning af det øieblikkelige Fornødne, og hvorved tillige Smedens Huus og Indbo, hvori der til Dækning af Justitsfogens Omkostninger var gjort Udlæg, blev ham bevaret. Et halvt Aars Tid derefter strev Forstanderskabet saaledes om dem: „De vise paa alle Maader et ordentligt Forhold, ere flittige og arbeidsomme, og have saaledes hidindtil kunnet tjene Brødet til deres talrige Familie; de beridne ofte en oprigtig Fortrydelse over de-

res Brøde. Forstanderskabet har det bedste Haab om dem, og det føler sig ved denne Leilighed forpligtet til tillige at udtale som sin Overbeviisning, at den Behandling, som er vnderfaret dem fra Selstsbets Side, har væsentlig bidraget til igjen at opreise dem."

3. Han var Arbeidsmand paa Landet, 33 Aar gammel og gift. For Dvægthveri var han idømt 3 Aars Forbedringshuusarbeide, og havde ikke forhen været straffet. I Straffeanstalten opnaaede han Færdighed i Bomulds- og Linnedvæveriet og var i det Hele meget flittig. Ved sin Tilbagekomst til Hjemmet fandt han et lille Pengebeløb, han havde haabet at være i Besiddelse af, næsten opbrugt og hans Leiehuus synkefærdigt. Vedkommende Forstanderskab, der vidste, vi vilde staae ham bi ved Løsladelsen, anbefalede ham til Hjælp med en Bæw og yttrede sig ved den Leilighed saaledes om ham: „Han har i sin hele Tjenestetid iblandt os udviist sjælden Villighed; til een af os har han staaet i Forhold som Forpagter af en Eiendom paa 9 til 10 Skpr. Hartkorn, og det fortjener at bemærkes, at den nøiagtigste Opfyldelse af den indgaaede Contract var altid hans kjæreste, om endog ofte møisommeligste Bestræbelse." Han blev da forhjulpen til en Bæw med Tilbehør; godtgjøres det efter 2 Aars Forløb, at han i den Tid har viist sig virksom og paapaaende, have vi lovet at overdrage ham Bæwen til Eiendom.

4. Han var Tjenestefarl paa Landet, 20 Aar gammel og ugift. Han havde med en Sabel i Haan-

den begaaet et frækt Indbrudstyveri; Maaden hvorpaa Forbrydelsen var begaaet, viste Kløgt og Dristighed. Ved nærmere at lære ham at kjende, maatte man komme til den Mening, at den Energie, der fandtes hos ham, endnu kunde ledes i god Retning. Han havde en umiskjendelig Kjærlighed til Forældrene, der ikke afled i Breve at indvirke vækkende og gavnligt paa ham. I Straffeanstalten opførte han sig stifteligt; han opnaaede Færdighed i Bomuldsvævning, og lagde megen Iver for Dagen for at lære Noget saavel i Søndagsskolen — som det veroer paa Fangerne selv om de ville søge — som under Benyttelsen af Bogsamlingen. At anbringes i fast Tjeneste vilde her have været det Rigtigste, men Hensynet til hans gamle og svagelige Forældres Ønske om at faae ham hjem til sig afholdt ham derfra. Kort efter hans Løsladelse døde hans Moder, og han følte sig nu endmere forpligtet til at blive hos Faderen i dennes hjælpeløse Tilstand. Han søgte Fortjeneste som Bomuldsvæver, og han blev forhjulpen af os til adskillige fornødne Bæverredskaber. Sognepræsten paa Hjemstedet har senere benyttet sig saaledes om ham: „Jeg har god Grund til at nære de bedste Forhaabninger om, at han vil vedblive at vandre paa den gode Vej, hvorpaa han er begyndt.“

5. Han var Tømrer paa Landet, 27 Aar gammel og ugift. Efter at have gjort militair Tjeneste i en Kjøbstad, forblev han der og søgte Fortjeneste ved sin Profession. Han tog nogle Madvarer bort af et Kjøkken, og blev saa for anden Gang be-

gaaet Tyveri idømt 1 Aars Forbedringshausarbeide. I Straffeanstalten udviste han god Ofsørsel. Intet var ham haardere end efter Løsladelsen at transporteres til Hiemstedet, thi han befrygtede og med Grund, at dette vilde i en overordentlig Grad græmme hans Forældre, der vare agtbare Folk, og for hvem han havde skjult, hvor han var. Gjentagende Gange havde han faaet Breve fra Familien, hvilke fra Kjøbstaden ved Bekjendter bleve ham tilfjillede. Det blev tilsidst nødvendigt at underrette Familien om Sagens Sammenhæng, da Forældrene tilskrev ham, at de led forfærdelig under denne Uvisshed om ham, og at han dog snarest maatte komme til dem, da der var godt Arbeide paa Egnen. Om hans Forhold i bemeldte Kjøbstad erfarede vi ved hans Dommer, at det havde været upaallageligt. „Tyveriet“ — siger Dommeren — „blev udført efter at han i kort Tid havde været blottet for Arbeide og i noget bestjænket Tilstand, uden hvilken han dog maaskee ikke havde ladet sig forlede dertil. Hans hele Forhold, efter at han havde begaaet Tyveriet, gjorde det Indtryk, at han fortrød Gjerningen og havde det faste Forsæt at forbedre sig.“ Det lykkedes os at faae ham anbragt efter Løsladelsen hos en Gaardmand i Sjælland, da han ogsaa kunde udføre Vondarbeide. Hans Huusbond har meddeelt, at han er tilfreds med ham, ligesom han selv er glad ved sin Huusbond.

6. Hon var 32 Aar gammel og 7. var 40 Aar gammel. De vare begge Arbeidsmænd paa Landet, gifte og med talrig Familie. De havde i Forening

borttaget nogle Madvarer fra en Kølle; Tyveriet havde faaet Characteren af Indbrud, og derfor bleve de, skjøndt de ikke forhen havde været straffede, idømte to Aars Forbedringshuusarbejde. I Straffeanstalten opførte de sig stikkelig; de førte en kjærlig Brevverling med deres Koner, og sendte af og til, naar det var muligt — hvad der isøvrigt ikke er usædvanligt — et lidet sammensparet Beløb af deres Overarbejdsfortjeneste. Vedkommende Forstanderskab yttrede sig fordeelagtigt om deres tidligere Forhold; det var Nøden, som her havde fristet. Ved Løsladelsen ydedes der dem en saadan Understøttelse, som under de forhaandenværende Omstændigheder maatte ansees tilstrækkelig til at afhjælpe de meest paatrængende Kornsødenheder. Forstanderskabet meddeelte en Tid efter, at Pengene vare anvendte paa en nyttig Maade, og at de begge havde opført sig vel efter deres Hjemkomst.

8. Han var Lærer paa Landet, 32 Aar gammel og ugift. Han havde tidligere været flere Gange straffet, og var nu idømt 4 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Han havde ført et vildt og teilesløst Liv; Godmodighed var imidlertid her, som Erfaring saa ofte lærer, parret med Letsindighed. Han var i den første Tid i Straffeanstalten af og til ustadig ved Arbejdet, men blev efterhaanden arbejdsommere, viste sig ret dygtig i sin Profession, og fik saavidt det skjønnedes, under Disciplinens velgjørende Evang Lyft til et regelmæssigt Liv. Den opvågende Vredsfølelse vakte hans Belymring for Mod-

tagelsen i Hjemmet. Vi forsøgte, men forgjæves, at faae ham anbragt som Lømrer i en Kjøbstad i Sønderjylland. Han maatte altsaa ved Løslabelsen affendes til sit Hjemsted. Da Sognepræsten dersteds fort efter meddeelte, at der vel endnu ikke viste sig nogen Udfigt til hans Anbringelse udenfor Sognet, men at der dog var gjort Skridt herfor, og at han behøvede nogen Hjælp til Anskaffelse af Værktøi, blev ham saadan ydet.

9. Han var Arbeidsmand paa Landet, 50 Aar gammel og gift. For adskillige ikke opdagede Tyverier, han i Forening med flere Tilstalte havde begaaet, førend han i Aaret 1848 overgik Dom, afføede han nu en Tillægsstraf af 1 Aars Forbedringshuusarbejde. I Dommen bemærkedes, at Straffen var saa ringe ansat med særdels Hensyn til, at han, efterat have udstaaet hiin tidligere Straf maatte antages at have ført et straffrit Levnet og erhvervet sig et forbeelagtigt Omdømme. Vedkommende Forstanderstab gav ham det Vidnesbyrd, at han havde været flittig, ædruelig og viist en god og christelig Omgang med Hustru og Stedbørn. I Straffeanstalten viste han altid en exemplarisk Opførsel. Da han ved denne Tillægsstraf var bleven revet ud af sin Birtksomhed, og sat meget tilbage, ydedes der ham ved Løslabelsen en Understøttelse.

10. Han var Skræder paa Landet, 38 Aar gl., og separeret. Han havde tidligere hen været straffet, og var nu dømt for Indbrudstyveri; paa Grund af adskillige formildende Omstændigheder, navnlig at

han — efter Dommens Præmisser — efterat have været henviist til sin Hjemstavn, forgjæves havde søgt at erholde Arbejdsfortjeneste, og at han under Sagen havde afgivet en aldeles aabenhjertig Tilstaaelse om sin Brøde, var han ikkun bleven tilfunden 4 Aars Forbedringshuusarbejde. I Straffeanstalten benyttedes han som Skræder; han var en stille, tænksom Fange og syslede gjerne i sine Fritider med Læsning. Han forsikrede gjentagende, at han ikke vilde være kommen ind paa Forbryderbanen, havde han ikke været uhykkelig gift; for at glemme de huuslige Sorger berusede han sig, og saa kom Forbrydelsen. Han var nu bleven separeret fra Konen. Vedkommende Forstanderskabs Ytringer flode for en Deel i Samklang hermed. „Han var i sin Tid“, hedder det, „anseet for en dygtig Skræder, og hans Forhold og Sindsbestaffenhed var ulastelig, indtil hans Tilbøielighed til Nydelse af Brændevin blev saa stærk, at han, som det antages, for at tilfredsstille denne Tilbøielighed henfaldt til Tyveri. Han vil vanskeligt kunne forskaffes nogen Bestjæftigelse i Hjemmet, men han maatte helst arbejde hos en Mester, der kunde og vilde have Tilsyn med ham.“ Vi bestræbte os, efter denne Hentydning, at faae ham anbragt hos en Mester i en sjællandsk Egn, men det vilde ikke lykkes. Ved Løsladelsen maatte han altsaa til Hjemstedet, men vi gave ham forinden det Tilsagn, at naar det oplystes, at han — om ikke længe — kunde komme i Stilling som Skræder, vilde man bidrage hertil.

11. Han var Handlende i en Kjøbstad, 23 Aar gammel og gift. Han havde gjort sig skyldig i Falst ved at underskrive en Andens Navn som Cautionist paa en Kjøbecontract uden dennes Samtykke. Ved kongeligt Rescript formilbedes hans Dom til 1 Aars Forbedringshuusarbeide. I Straffetiden var han meget angergiven og forfænt. Man maatte komme til den Wiening om ham, at Ubetænkksomhed og uflare Forestillinger om det Tilberlige havde under særegne Omstændigheders Sammenstød bragt ham ind paa Forbrydelsens Wei. Hans Kone og Barn opholdt sig under hans Fængenskab hos fattige Paarørende; og Forsørgerpligten vilde hvile tungt paa ham, naar han, giengiven sin Frihet, forarmet som han var, skulde overtage denne. Efter Løsladelsen har han sloaet ind paa en Wei, som synes at ville lykkes; vi tilsendte ham da giennem en Mand, som personlig interesserede sig for ham, en passende Understøttelse.

12. Han var Tjenestefarl paa Landet, 20 Aar gammel og ugift. Han var født i meget fattige Forhold, blev tidlig slødt ud i Verden, og kom, saavidt det kan skjønnes i særdeles uheldige Omgivelser. Han var idømt 1 Aars Forbedringshuusarbeide for anden Gang begaaet Tyveri. I Straffeanstalten opførte han sig meget godt, og forsømt som han var med Hensyn til Skolekundskab, kom Underviisningen i Søndagsskolen ham til megen Nytte. Han havde Lyst til at komme tilføes, og det lykkedes ved Løsladelsen at faae ham forhyret fra Helsingør.

13. Han var Tjenestekarl paa Landet, 29 Aar gammel, ugift. Han havde havt en Barndom omtrent under samme Vilkaar som den Foregaaende. Han var idømt 18 Maaneders Forbedringshuusarbejde for anden Gang begaaet Tyveri. Han var i Straffeanstalten stille, tilbageholden og i det Hele stikkelig. Vi virkede for hans Anbringelse i Tjeneste udenfor Provindsen; da dette ikke vilde lykkes, forstaffede vi ham en Plads som Tjenestekarl paa en større Gaard her i Jylland. Husbonden giver ham meget godt Vidnesbyrd med Hensyn til hans hidtil udviste Forhold.

14. Han var Arbeidsmand paa Landet, 46 Aar gammel og gift. Han havde laant et Pengebeløb, som han til en bestemt Tid skulde tilbagebetale, hvilket var ham en Umulighed, da han paa den Tid ikke havde Arbejde, og manglede al Fortjeneste. Han bemægtigede sig da et Par Aar, tog til et Marked for at sælge disse, men da han kom til Markedspladsen fortrød han, hvad han havde gjort, vendte om og bragte Aarene i Nærheden af det Sted, hvor han havde stjaalet dem. Han idømtes 1 Aars Forbedringshuusarbejde. I Straffeanstalten var han sørgmodig og stedse stikkelig; han havde et tiltalende Udsende og gjorde i det Hele et godt Indtryk. Vedkommende Forstanderskab gav ham det Vidnesbyrd: „Førend han gjorde sig skyldig i det Aaretyveri, hvorfor han er straffet, har han ikke tidligere givet nogensomhelst Anledning til Klage, men udviist et i alle Maader ordentligt Forhold. Fra de to

Steder i Sognet, hvor han som ugift havde Tjeneste, foreligger meget gode Skudsmaal om ham, og efterat han var bleven gift, underholdt han med Klib og Anstrængelse paa en rebelig Maade sin Familie, indtil en høi Gråd af Træng, som det synes, forledede ham til den omtalte Forbrydelse." Ved Væsladelsen blev ham ydet en saadan Understøttelse, at det meest Fornødne, under den Træng, hvori han med Kone og Børn for Tiden befandt sig, kunde afhjælpes.

15. Han var Tjenestekarl paa Landet, 30 Aar gammel og ugift. Han havde tidligere været straffet og var nu for Indbrudstyveri idømt 5 Aars Forbedringshuusarbejde. Skolelæreren paa Hjemstedet yttrede sig saaledes om ham: „Naar jeg een eller anden Gang traf ham, ansaae jeg ham for at være godmodig, stille, tilbageholden, hvilket han ogsaa lagde for Dagen i Berneaaarene." I hans Straffetid kom man til samme Mening om ham. Han led imidlertid af et Sygdomsønde, som gjorde ham uskikket til at tjene; han havde i Straffeanstalten lært Strømpevævning, og til denne eller lignende stillesiddende Gjerning syntes han ene at være skikket. At forskaffe ham saadan Anbringelse vilde ikke lykkes os; men ved Væsladelsen gav vi ham Tilfagn om en Understøttelse, saasnart det maatte skjønnes, at der derved kunde bidrages til at bringe ham i Wei.

16. Han var Tjenestekarl paa Landet, 24 Aar gammel og ugift. Han var idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for anden Gang begaaet Tyveri. Han havde haft en sørgelig Barndom; hans Fader,

en berøgtet Person, der nu var død, havde været straffet med flere Aars Hædphuusarbeide; hans Moder syntes derimod ikke, efter den Brevverling, hun førte med Sønnen, at være nogen uværdig Person, og han nærede stor Kjærlighed til hende. I Straffeanstalten var han villig og stikkelig og en fremmelig Elev i Søndagsskolen. Af Hensyn til hans Moders Ønske om at hun ikke maatte have ham for langt borte fra sig, vilde han helst have en Tjeneste i Jylland. Det lykkedes ved Løsladelsen at forskaffe ham en saadan. Huusbonden har hidtil erklæret sig tilfreds med ham.

17. Han var Smed paa Landet, 40 Aar gammel og gift. Han havde tidligere et Par Gange i Militair-Tjenesten været straffet, og var nu idømt 3 Aars Forbedringshuusarbeide for Tyveri. I Straffeanstalten opførte han sig upaaklageligt. Vedkommende Forstanderskab bemærkede om ham, at forinden han, efter den almindelige Mening mindre ved egen Anstiftelse end forledet ved Andres Forsørelse, deeltog i den straffskyldige Handling, som han nu har maattet bøde for, var han i det Hele ikke ilde anseet i Menigheden, og navnlig var han bekjendt som en dygtig Arbeider i sin Profession. Ved Løsladelsen gaves ham Tilfagn om et Bidrag til at sætte ham i Bei som Smed, saasnart det oplyses, at der er tilbørlig Udsigt til, at han med Familie paa denne Maade kan faae Udkomme.

18. Han var Skomagersvend i en Kjøbstad, 44 Aar gammel og separeret. Han var idømt 4 Aars

Forbedringshuusarbeide for tredie Gang begaaet Tyveri. I Straffeanstalten udviste han et stikkelig Forhold; han forsikrede gjentagende, at han ikke vilde være sunken saa dybt, havde han ikke været høist ulykkelig gift. At hans Ægteskab var sørgeligt, kom man tilfældigviis ved nogle graverende Oplysninger om Konens Forhold til Overbeviisning om. Under Fangenskabets blev han separeret fra hende. Det var hans Ønske at tage Ophold som Skomager paa en Ø, hvor der var udtalt Sandsynlighed for, at en saadan kunde finde Udkomme. Ved Løsladelsen gaves ham Tilfagn om en Pengehjælp til Læder og Redskaber, saafremt det viser sig, at han kan ernære sig ved Professionsen.

19. Han var Arbeidsmand paa Landet, 28 Aar gammel og gift. Han havde tidligere været straffet, og var nu idemt 2 Aars Forbedringshuusarbeide for Gaaretyveri. I Straffeanstalten udviste han et meget godt Forhold. Vi bestræbte os, men forgjæves, for at forskaffe ham Arbeide paa en Fabrik, ikke langt fra hvor han havde sin Familie. Ved Løsladelsen gaves ham Tilfagn om et Bidrag til at bringe ham i Wei, naar han dertil maatte anbefales fra Hjemstedet.

20. Han var Arbeidsmand paa Landet, 54 Aar gammel og gift. Han havde tidligere været straffet, og var nu idemt 18 Maanedes Forbedringshuusarbeide for Tyveri. Saavidt skjønnes, var der under denne Straffetid opstaaet fastere Forsætter hos ham til det Bedre, ligesom han ogsaa anbefalede sig ved god Op-

førsel. Ved Løsladelsen blev han forhjulpen til en Deel af den ham fornødne Beklædning. Han havde grundet Haab om snart at kunne faae Arbeide.

21. Han var Bødkersvend, 47 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i en Kjøbstad. Han havde tumlet sig meget om i Verden. Han havde ingen Stadighed havt til Professionen, men vilde helst føre et ubundet Liv; han havde været Sælfsanger under Polarisen, og som Matros gjort Tjeneste til Koffardies paa Reiser til Sydhavet; han havde som Landstryger i Jylland gjort sig skyldig i al Slags Forbrydelse mod Eiendom. Han var nu idømt 5 Aars Forbedringshuusarbeide for Tyveri. Lidt under Naaheden bar hans Udseende dog Præg af en vis Godmodighed, som han ogsaa jævnlig lagde for Dagen, og selv det, at han gjerne vilde gjøre sig til af hvad han havde oplevet tilføes, men derimod ikke gjorde videre Tale om sit usle, forbryderiske Levetillands, vidnede dog noget til hans Fordeel. Han vidste af Erfaring, hvor lidet han turde stole paa sin bedre Villie og sine Forsætter, naar han, vendt tilbage til Hjemstedet, maatte møde Foragt; han troede derimod, at kunde han blot komme tilføes under streng Mandstugt, da vilde han være reddet for Tilbagefald. Han anmodede derfor gjentagende — med Forsikkring om, at han skulde vise sig vor Tillid værdig — om der maatte træffes Foranstaltning til, at han umiddelbart efter Løsladelsen kunde anbringes tilføes. Da der dog var noget Haab om, at han paa denne Maade kunde gjenvindes for Samfundet, satte vi os i Virk-

somhed for ham. Han løslodes for saa Dage siden og blev da affendt. til Helsingør for derfra at forbyres.

22. Han var 49 Aar gammel og 23. var 45 Aar gammel, begge Arbeidsmænd paa Landet og giste. De havde ikke tidligere været straffede, men vare nu idømte 1 Aars Forbedringshuusarbejde for et af dem i Fælledsskab begaaet Haaretyveri. I Straffeanstalten stikkede de sig meget vel, og vedkommende Forstanderskab bemærkede om dem, at der, med Undtagelse af det sidste Aar, før de bleve tiltalte, da de ikke vare saa stadig arbejdsomme som hidtil, Intet havde været at udsætte paa deres Forhold. Ved Løsladelsen ydedes dem en saadan Understøttelse, at de ikke under den forhaandenværende Trang, hvori de som Familiefædre vare stødte — ved den sjønsomme Anvendelse af samme, hvilket vi havde sikret os — vilde savne det Nødvendigste.

24. Hun var et Pigebarn, 11 Aar gammel, hjemmehørende i et Landsogn, inddømt paa 1 Aar i Straffeanstalten „til Opdragelse og Forbedring“. Hun havde faaet Tjeneste paa en Gaard og vogtede Kaaer. Længslen efter sin treaarige Søster i Hjemmet var imidlertid saa stor, at hun kun tænkte paa og bad om at komme hjem igjen. Da Huusbonden ikke vilde høre Noget herom, tog hun sin Beslutning. Efter hendes Forklaring raisonerede hun saaledes: Brænder Gaarden af, saa behøves jeg ikke, og saa kan' jeg komme hjem igjen. Hun lagde da en Glød imellem endeel Tørø, der vare sammenflæbde i en Kasse

bagved Skorstenen, og nogle Vieblkke efter gik hele Stuehuset tilligemed alt Indboet op i Luer. Hvorledes et Barn har havt det tidligere — siger man — kan læses deels i dets Kinders Farve, deels i dets Blif og Miner; i hiin staaer skrevet, hvordan det blev pleiet, i disse hele den Erfaringsstole, det har gennemgaaet i sit Hjem. Dette Barn gjorde ved sin Indtrædelse i Straffeanstalten Indtrykket af, at det havde lidt Sult og ilde Behandling. De Oplysninger, der erholdtes fra Hjemstedet, syntes ogsaa at bekræfte dette. Forældrene, der aldeles forsørger af Fattigvæsenet, skildredes som aandelig sløve Mennesker, paa hvem selv de meest indtrængende Foreskillinger om hvad der tjente til Barnets sande Vel, vare uden Virkning. Og dog vilde hun ikke blive hvor hun var kommen og hvor hun sandsynligviis vilde have faaet det bedre; — hun længtes efter Søsteren. Hun var i Straffeanstalten lydig, villig og flittig, og gjorde megen god Fremgang i Skolekundskaberne. Ved sin Indtrædelse kunde hun nogenlunde slæve og til Nød læse, ved sin Løsladelse havde hun naaet saavidt, at hun kunde stilles lige med Elever i Landsby skolernes øverste Klasse. Hun veg i Begyndelsen ængstelig tilbage for sine Foresatte, naar disse nærmede sig hende, men efterhaanden sluttede hun sig til os med den Tillid, som Værn i Almindelighed gøre, naar de vide, man vil dem vel. Det er meget beklageligt, naaet saadanne domfældte Børn efter Løsladelsen hjemsendes, og de saa — som her var Tilfældet — have endnu et Par Aar tilbage til Confirmationen. De

maa da atter ud at tjene, og da af forklarlige Grunde paa saadanne Steder, hvor man vanskelig kan faae andre Tjenestebørn; de holdes snarere fra end til Skolen, og have det ofte ikke synderlig godt med deres Skolekammerater; de blive jævnlig Gjenstand for Forhaanelse, og bliver Noget borte, falder Mistanken let paa dem; man mener, at de under Samkvemmet med Kangerne — hvilket dog ikke har fundet Sted — ere blevene belærte i Forbrydelser. Vore Bestræbelser for hende ledede imidlertid til det gunstigste Resultat. En Dame paa en større Gaard paa Landet har med huusmoderlig Omhu antaget sig hende og filltet hende under saadanne Vilkaar, at ikke alene hendes Underviisning uafbrudt kan fortsættes, men at hun kan faae al den Veiledelse, der behøves for at hun engang kan blive en dygtig Tjenestepige paa Landet. Ved Tøsladelsen blev hun forsynet med de fornødne Klædningsstykker, og indtil Videre vil et Pengebeløb aarlig blive tilskillt hendes Belgjørerinde, der efter bedste Skjønnende engang vil anvende samme til hendes Vel. Barnet har i Brev til os yttret sin Glæde over, hvor godt hun har det, og Belgjørerinden har erklæret sig tilfreds med hende og nærer godt Haab *).

*) Hvorvidt det er hensigtsvarende at indsatte Børn i Straffeanstalter „til Opdragelse og Forbedring“, er det ikke her Stedet at overveie. Spørgsmaalet er i disse Dage kommen under Ventilation, hvor man helst maa ønske det, nemlig i Rigsdagen. Under Behandlingen af Udløstet til Lov om nogle Forandringer i Forordnin-

25. Hun var 42 Aar gammel, gift og hjemme-hørende i et Landsogn. Hun havde tidligere hen været straffet for Hæleri, og var nu for samme Forbrydelse saavelsom for Tyveri og uhjemlet Besiddelse af stjaalne Koster idømt 18 Maaneders Forbedrings-huusarbejde. Hendes Mand hensidder til 10 Aars Strafarbejde i Horsens Fugthus. Ikke blot af hendes egne Udtalelser, men ogsaa af den Brevverling, der blev ført mellem hende og hendes Naarsørende, saavelsom af det af vedkommende Forstanderskab om hende Yttrede, maatte man slutte, at hun har begaaet sine Forbrydelser ikke saameget af egen Tilskyndelse som under det Tryk, Mandens hele brodefulde Forhold udøvede over hende. Hun var en af de Skikkeligste blandt Qvindesfangerne; hendes Udseende bar Præg af Græmmelse og lang Kummer. I sine Fritimer beskæftigede hun sig altid med Læring af religiøst Indhold; og det Eneste, man kunde rable hende for, var, at hun med vel megen Iver vilde bringe de af hendes Medfanger, hvilke ikke havde Tilkeielighed dertil, til at gjøre det Samme. Ved Løskeddelsen blev hun forhiulpen med nogle Klædningsstykker. Hun havde iøvrigt Haab om, at der om ikke længe skulde blive Udvei til det Nødvendigste for hende og Børn.

gen angaaende Criminal- og Politiret af 28de Febr. 1845 siges der blandt Andet: „Man maa komme bort fra at domfælde Børn, og lade Afgjørelsen af dem vedkommende Sager skee af Mand, der ved et Decret — der ikke har den Indskydelse paa Fremtiden som en Dom — kunne lade dem afstraffe.“

26. Hun var 52 Aar gammel, ugift og hjemme-hørende i en Kjøbstad. Hun havde haft en saa særegelig Barndom som maaskee Faa; opdragen under næsten utrolig forargelige og lastefulde Forhold. Hun blev tidlig bragt ind paa Forbryderbanen, og sank flestse dybere. Ved korte Mellemrum havde hun tilbragt en stor Deel af sit Liv i Arrester og Straffeanstalter, og hun var nu idømt 8 Aars Tugthuusarbejde for Tyveri. Under denne Straffetid opførte hun sig godt, hvilket saameget mere var at paaagte, som der dennegang var overdraget hende en Besikling, der let kunde give Anledning til at støde an mod Disciplinen. Hun var arbejdsstærk, vel begavet og skiftet til at tjene. Vi havde imidlertid ikke saa Betænkkeligheder ved at efterkomme hendes Ønske, nemlig om at virke for hendes Anbringelse i Tjeneste. Vi satte os imidlertid i Correspondance med Hjemstedcommunen, om hvad der kunde gøres for hende, men midt under disse Forhandlinger traf det sig saa heldigt, at en Landmand indvilgede i at tage hende i sin Tjeneste. Ved Løsladelsen blev hun forhjulpen til nogle Klædningsstykker.

27. Hun var 24 Aar gammel, ugift og hjemme-hørende i en Kjøbstad. Hun var idømt 1 Aars Forbedringehuusarbejde for anden Gang begaaet Tyveri. Hun vakte strax ved sin Indtrædelse i Straffeanstalten Opmærksomhed, thi hendes Beklædning var i høieste Grad uordentlig, forreven og smudsig, og dog bar hun Silkeforklæde; hun havde — for at fuldende denne Skildring — hvide Strømper forsaalede med

Klude ved lange Sting med sort Uldgarn, og istedetfor Skoe bar hun et Par aldeles ødelagte Gummigaloscher. I hendes Skudsmaal omtales hun som et daarligt, utro og svigagtigt Tyende. I Begyndelsen af Straffetiden viste hun slet Opførsel, hun var uordentlig, opfætsig og drillende. Det kunde derfor ikke vare længe, inden hun paadrog sig alvorlig Tiltale og tilsidst en Correction; de Ord, som der da bleve sagt, gjorde vensynlig Indtryk paa hende, og der skete fra den Dag et mærkeligt Omslag med hende til det Bedre. Hun vænnede sig til regelmæssigt Arbejde, til Orden og Lydighed, og blev i Søndagsskolen en af de fortrinligere Elever. En Mand, der med Interesse erkundigede sig om hende, underrettede om, at Faderen, der var Kjøbmand, døde, da hun var 1 Aar gammel, at Moderen, der var ung og letfindig, indgik kort efter hans Død et meget uheldigt Ægteskab, at hun af Moderen fik en forkeert Opdragelse og af Stedfaderen behandledes haardt og hensynsløst, at hun efter Confirmationen fik en Tjeneste, men var utro, og blev, netop som hun fyldte sit femtende Aar, underkastet Tiltale og Straf, — at saaledes begyndte hun sin Livsbane, og at det derfor mere bedrovede end overraskede ham, at det kom dertil, at hun nu var i Straffeanstalt. Da hendes Opførsel som antydet lod haabe, at hun dog kunde blive et ordentligt Tyende, og hun ved en Paarørendes Hjælp havde erholdt en Tjeneste, skjænkedes hende ved Udsættelsen nogle Klædningsstykker.

Hermed slutte vi Oversigten over det første Aars Virksomhed. Vi kunne ikke gjøre dette uden tillige at aflægge vor Tak for velvillig Imødetkommen fra saamange Sider. Vi have haft Beviser paa, at vort Selskab omfattes af Mange med Deeltagelse, og at der er langt Flere, der ville understøtte og fremme vore Bestræbelser, ja samvirke med os, end vi fra Begyndelsen havde turdet haabe. Dette vidner om, at fædrelandsfindende Medborgere og Medborgerinder betragte ogsaa vort Selskab som et væsentligt Led i den Kæde af offentlige og private Foranstaltninger, der er en Viubing for Staten. En Virksomhed som vor, der maa bæres af stor Taalmodighed og som er saa udsat for Skuffelser, behøver utvivlsomt i en endnu høiere Grad end mangan anden at støtte sig til Velvillie og Deeltagelse.

Som det fremgaaer af Beretningen, og som vi heller ikke have ventet andet, er ikke enhver af vore Bestræbelser for at bringe værdigere Læslæde i Vellykkedes; dog de Medlemmer af Selskabet i og udenfor Provindsen, som i saa Henseende have virket for os, — de ville fremdeles ufortrødent virke med os for Faldne og Forladte. Fængselselskaberne vidne høit fra den ene Landets Grændse til den anden, at Faldne kunne glædelig opreises og Forladte helbigen antages, og denne Sandhed vil efterhaanden trænge ind i den almindelige Bevidsthed, og hvad der nu kan falde vanskeligt, vil da blive lettere!"

Derefter meddeelte Formanden følgende

Extract af Regnskabet over Selskabets Indtægter og Udgifter fra de forberedende Skridt til Selskabets Stiftelse indtil 1ste Decbr. 1861 :

	Indtægt.	Rd. §.
1.	Conferentsraad Kjellerup skænket Selskabet en Creditforeningsobligation til Beløb . .	1000 "
2.	Kra Hds. Naade Lehnsgrevinde Danner en Gave af	50 "
3.	Statskassens Tilskud	100 "
4.	a) Bidrag eengang for alle	465 Rd. 52 §.
	b) Det aarlige Bidrag	526 — 32 —
	Tilsammen	991 Rd. 84 §.
	hvoraf imidlertid endnu ikke er bleven indbetalt	8 — 84 —
	altsaa virkelig Indtægt	983 "
5.	Renter for 1½ Aar af ovenmeldte Obligation til 1ste Juni 1861	60 "
	Det bemærkes, at Renterne af de succesfulde i Viborg Sparekasse indskudte Summer endnu ikke ere havede.	
	Summa Indtægt	2193 "

	Udgift.	Rd. §.
1.	Udgifter ved de forberedende Skridt til Selskabets Stiftelse	63 65
2.	Ved Generalforsamlingen den 1ste Decbr 1860	6 64
3.	Til Anskaffelse af Protocoller og andre Rekvizita, Portoudgifter m. m.	25 71
4.	Ved Selskabets første Beretning	53 72
5.	Skriverløn	40 "
6.	Understøttelser til løsladte Fanger og øvrige i Forbindelse dermed staaende Udgifter . .	343 64
7.	Beholdning:	
	a) Creditforeningsobligation Litra A Nr.	
	Kateris	545 48

	Rb.	§.
Transport	545	48
1440 for 14de Landeieendomsbesiddere til Beløb 1000 Rb. " §.		
b) Indskudt i Sparekassen	602	—
c) Contant Kassebeholdning ^{*)}	45	—
	1647	48
	2193	"

*) Efter Regnskabet og Bidrag-Portegrellens Afslutning er senere fra Kammerst., Birkedommer Drechsel i Silkeborg modtaget 13 Rb. 24 §., nemlig 9 Rb. aarligt Bidrag og 4 Rb. 24 §. engang for alle, og som følge deraf udgjør altsaa den contante Beholdning 58 Rb. 72 §.

Bestyrelsen.

Med Lodtrækning mellem Bestyrelsens Medlemmer var det forinden Mødet afgjort, hvilken Halvdeel der skulde udtræde og Loddet faldet paa Frøkenene Zahrtmann og Kyhle, Justiteraad Zingelmann, Districtslæge Berg og Kjøbmand E. Sandberg; et 6te Medlem, Høifteretssass. Buch, var udtraadt paa Grund af Embedsforflyttelse. Ved de af Generalforsamlingen foretagne nye Valg gjenvalgtes de 5 førstnævnte og istedetfor Sidstnævnte valgtes Overretssassessor, Cancelliraad Jensen, hvilke, i Forening med Kammerherreinde Bretton, Etatsraadinde Tang, Pastor Hindberg, Inspecteur Rosenfalk, Particulier Bagger og Redacteur Wijsing udgjør Selskabets Bestyrelse for det følgende Aar. Endvidere valgtes til Selskabets Revisorer Kammerraad Walsøe og Forskaffelserer Schøne, og til Decisor: Overretssassessor Schmidt.

F o r t e g n e l s e

over

Bidrag til Fængselsfelskabet i Viborg.

G a v e r.

	Rd.	ß.
Af Conferentsraad Kjellerup i Kjøbenhavn er skænket Selskabet en Creditoreringsobligation for ydste Landeieendomsbesiddere til Beløb .	1000	„
Af Hendes Raade Lehnsgrevinde Louise Danner er til samme Selskab endvidere skænket . .	50	„
Bed Kinantsloven for Aaret 1861—62 er af det til samtlige Fængselsfelskaber bevilgede Til- skud bleven udbetalt til det viborgske Fæng- selsfelskab	100	„
Grosserer A. Meinert i Kjøbenhavn	20	„
Conferentsraad W. F. Schønning ibidem	10	„
Krøken A. Schønning ibidem	2	„
Conferentsraad, Høiesteretsassessor Rottbøl ibid.	2	„
Høiesteretsassessor Bornemann ibidem	5	„
— Faith ibidem	10	„
Committeret i Generalpostdirectionen Justits- raad Hjorth ibidem	10	„
(Vil fremtidigén yde 4 Rd. i aarligt Bidrag)		
Geheimeraad Lowzow ibidem	5	„
Geheimeraadinde Lowzow ibidem	5	„
Geheimellegationsraad Zahrtmann ibidem	5	„
Postinspecteur Zahrtmann ibidem	5	„
Krøken Wanda Zahrtmann ibidem	5	„
Lehnsgrevinde Reventlov, Trolleborg	10	„
Comtesse M. Reventlov	5	„
Krøken C. v. Quaken	2	„
C. Reventlov	5	„
N. N.	5	„
Kateris 1261		„

	Transport	Rb.	§.
Lehnsgrevinde Holstein Holsteinborg		1261	"
m.		10	"
Grevinde Schack til Giesegaard		5	"
Justitsraabinde Schønheyder i Odense		10	"
Biskop Dr. phil. Lie. theol. Kierkegaard i		2	"
Aalborg		10	"
Kjøbmand L. W. Sævs ibidem		5	"
Tømmermester Hendel ibidem		1	"
Pastor Lynge i Seierslev paa Mors		5	"
3 Beboere i samme Pastorat		2	"
Korstjellige i Søby Kjøbstad		3	"
Pastor Lund i Understed		2	"
— Büllmann til Tømmerby og Vild		5	"
Korstjellige Beboere i Tømmerby og Vild Pa-		3	16
storat			
Pastor Dybdal i Sennels		2	"
Anders Trostjær ibidem		1	"
Korstjellige Beboere i Skallerup og Vennebjerg		"	77
Kammerraad, Procurator Lykke i Thisted		3	"
Kjøbmand Brindmann ibidem		2	"
Kjøbmand Jensen ibidem		2	"
Skolelærer L. Sørensen i Østertørslev pr. Randers		1	"
— K. Blicher ibidem		1	"
Pastor N. Landmark i Hald		2	"
2de Beboere i Svendstrup		"	32
Korstjellige Beboere i Halslev Pastorat		3	84
Pastor Fontenay i Udbyneder for 2 Mænd		3	"
— Bruun i Sveistrup		2	"
Enkepastorinde Bruun ibidem		3	"
Krøken Marie Andresen ibidem		5	"
Pastor Wadum til Galten og Bisping		2	"
2de Mand i samme Pastorat		1	16
Fru A. Meyer i Aarhus		2	"
Enkefru Runder ibidem		2	"
H. Holmer ibidem		2	"
E. Honnens ibidem		2	"
S. L.		1	"
Fru Frost ibidem		2	"
M. Levin ibidem		2	"
Bine Herfind ibidem		1	"
N. ibidem		1	"
Kateris 1374		33	

	Transport	Nb. 1874	§. 33
Elise Brammer i Aarhus	.	1	..
Br. ibidem	.	2	..
H. Weinschend ibidem	.	2	..
H. M. P. Schouby ibidem	.	1	..
M. Lazarus ibidem	.	2	..
J. U. Gerdes ibidem	.	2	..
K. Lindberg ibidem	.	2	..
P. W. Stampe ibidem	.	2	..
N. Rahr ibidem	.	2	..
E. Moe ibidem	.	1	..
Louise Schmalfeld ibidem	.	1	..
E. B. Gjærn ibidem	.	1	..
G. Herx ibidem	.	1	..
Nørk ibidem	.	2	..
Bernhard Røse ibidem	.	2	..
N. Raas ibidem	.	1	..
J. S. Agerup ibidem	.	2	..
J. Geisler ibidem	.	1	..
J. F. Petersen ibidem	.	1	..
Chr. Theilgaard ibidem	.	1	..
Helene Elmquist ibidem	.	2	..
J. Riisberg ibidem	.	2	..
Tetens ibidem	.	5	..
Chr. Bang ibidem	.	2	..
H. Gjedding ibidem	.	2	..
J. J. Gjedding ibidem	.	2	..
E. Meisner ibidem	.	1	..
E. Fauerschau ibidem	.	1	..
A. M. Müller ibidem	.	1	..
M. B. Secher ibidem	.	2	..
Gustav Baur ibidem	.	1	..
Vitus Jørgensen ibidem	.	1	..
A. Jøul ibidem	.	1	..
J. See ibidem	.	5	..
E. M. Schmidt ibidem	.	5	..
Høyer ibidem	.	2	..
A. Basse ibidem	.	1	..
A. B. Holm ibidem	.	2	..
J. Meulengracht ibidem	.	2	..
D. A. Hahn ibidem	.	2	..
J. E. Sand ibidem	.	2	..

 Lateris 1448 33

	Transport	Rd. 1448	§. 33
J. W. Bruun i Aarhus		1	"
M. E. Pottrup ibidem		2	"
A. Thomsen ibidem		1	"
J. S. Pottrup ibidem		1	"
Kru Sørensen ibidem		2	"
T. E. Stabell ibidem		1	"
H. Selmer ibidem		2	"
M. Jøns ibidem		1	"
L. Meuhle ibidem		2	"
6 Beboere i Bium Pastorat		1	"
Enkefru Kammerherreinde Lüttichau til Thiele		10	"
P. Harder i Skive		2	"
Enkemadame Gjedde ibidem		1	"
Forskjellige Beboere i Løgstør og Omegn		8	16
Pastor Worm til Rold og Vebbestrup		2	"
Stomager C. Bendix i Viborg		1	"
W. J. Philipsen ibidem		1	"
Ehr. Olsen ibidem		1	"
Ludvig Kett ibidem		1	"
J. Kirkebak ibidem		1	"
Bognmand J. Worre ibidem		1	"
Stomager Lindholm ibidem		1	"
Gustav Lassen ibidem		1	"
N. Skov ibidem		1	"
Bognmand Jørgen Lund ibidem		1	"
Hans Christensen ibidem		2	"
Kjøbmand G. Andersen ibidem		1	"
Postfuldmægtig Schøler ibidem		1	"
Kjøbmand Theilgaard ibidem		1	"
Kæretsmager Løgstør ibidem		1	"
Kjøbmand Krogh ibidem		1	"
P. R. Sandberg ibidem		1	"
Tømmermester Svenstrup ibidem		1	"
Stræder J. Petersen ibidem		1	"
Enkefru Stochholm ibidem		1	"
Naalemager Petersen ibidem		1	"
Restaurateur Salling ibidem		1	"
Smedemester Møller ibidem		1	"
Stomager Mehlesen ibidem		1	"
T. Larsen ibidem		1	"
Muurmester Louens ibidem		1	"
Lateris		1512	49

	Transport	Rd.	ß.
Tømmermester Habermann i Viborg . . .		1	12 49
Proprietair C. Schou ibidem . . .		1	12 49
Enkemadame Haubro og Søn paa S. Teglggaard		5	12 49
Kroen Abel Bang paa Steendalsgaard . . .		1	12 49
— Hjar paa Munsberg		1	12 49
Korvalter Ekman ibidem		1	12 49
Forskjellige Beboere i Gammelstrup Sogn . .		2	74
— — i Keldingbjerg Sogn		1	28
— — i Kobberup Sogn		2	61
Thomas Goldberg i Ribe		2	12 49
Gaardeier Dinesen af Wolstrup		4	12 49
Forskiell. Beboere i Tisted, Vinderup Pastorat		4	24
— — i Høislev Sogn		4	32
— — i Jeberg og Lybye Pastorat		9	12 49
Pastor Pülow og forskiell. Beboere i Bording Pastorat		5	24
Pastor Steenberg fra Forskiellige i Gudum og Kibjerg Pastorat		27	12 49
Catechet Raaschou i Ribe		2	12 49
Apotheker v. Etecken ibidem		10	12 49
Forskiell. Beboere i Vandborg og Ferring Pastorat		7	48
Forskiellige i Holstebro og Dimean		11	12 49
		1615	52

Harlige Bidrag,

opførte i den Orden, hvori de ere indregnede, forsaavidt dette har kunnet bringes i Harmoni med Stedsforholdene.

3 Stiftisterne.	Rd.	ß.
Assistent i Krigsministeriet K. Møller i Kbhavn	2	12 49
Kammerherre og Assessor i Høiesteret Baron Bretton og Hustru ibidem	10	12 49
Høiesteretsassessor Blekingberg ibidem . . .	5	12 49
Urtekræmmer Bager ibidem	2	12 49
Billedhugger C. J. Rosenfalk ibidem	2	12 49
Jomfru J. Rosenfalk ibidem	1	12 49
Architect, Ridder Nebelung ibidem	2	12 49
Overlæge Jahrtmann i Kønne	2	12 49
Kroen Rassenberg paa Liliendal pr. Præstø . .	1	12 49
Kjøbmand Bøhlen i Hamborg	2	12 49
	Kareris	29 12 49

Aalborg Stift.		Rbd.	ß.
Transport		29	..
Stiftamtmandinde Dahlstrøm i Aalborg	.	2	..
Kjøbmand A. H. Wulff ibidem	.	2	..
— P. Pagh ibidem	.	1	..
Procurator Nissen ibidem	.	2	..
Kjøbmand Staun ibidem	.	2	..
Manufacturhandler L. M. Jacoby ibidem	.	1	..
Farver A. T. Wibroe ibidem	.	2	..
Consul Emil Schrøder ibidem	.	1	..
Kjøbmand H. H. Mørup ibidem	.	1	..
Snedkermester M. Mørch ibidem	.	1	..
Redacteur Bernhard Næs ibidem	.	1	..
Bagermester J. Smith ibidem	.	1	..
Børthuusholder L. E. Hansen ibidem	.	2	..
Kjøbmand P. Grønning ibidem	.	1	..
Pastor Koefoed til Torup og Vust	.	1	..
Provst Hansen i Søby	.	1	..
Pastor Wisling i Dronninglund	.	1	..
— Müller til Albek og Boer	.	1	..
— Leth i Bisby	.	1	..
— Nielsen i Sindal	.	1	..
Proprietair Nyholm til Baggessvogn	.	1	..
Districtslæge Willemoes i Thisted	.	1	..
Kammerherre, Baron Rosenkrantz ibidem	.	2	..
Kammerherreinde L. Rosenkrantz ibidem	.	2	..
Froben C. Rosenkrantz ibidem	.	1	..
Practiserende Læge L. Benzen ibidem	.	1	..
Apotheker Tullin Petersen ibidem	.	1	..
Kammerraad, Amtsforvalter Hende ibidem	.	1	..
Cand. juris Clausen ibidem	.	1	..
Fuldmægtig Lomberg ibidem	.	1	..
— Lindholm ibidem	.	1	..
Kæmner Sørensen ibidem	.	1	..
Uhrmager Nielsen ibidem	.	1	..
Landmaaler Buchhave ibidem	.	1	..
Froben P. Gjedde ibidem	.	2	..

Aarhus Stift.

Grevinde Frys, Frøysenborg	.	20	..
Lærerinde Caroline Warming i Randers	.	1	..
Cancelliraad v. Bergen ibidem	.	1	..
Cancelliraadinde Emma Elmquist ibidem	.	2	..
Kateris		97	..

	Transport	Rd.	§.
Overlærer Dorph i Randers		97	"
Bliffenslager Bliß ibidem		1	"
Karver J. Halkjær ibidem		1	"
Jomfru A. Halkjær ibidem		1	"
— Jomfru M. Møller ibidem		1	"
Institutbestyrerinde Fr. Lassen ibidem		1	"
Ingenieur C. Jacobsen ibidem		2	"
Consul Westermann ibidem		1	"
Kru Ida Westermann ibidem		1	"
Capitain, Tømmermester Christensen ibidem		2	"
Kru Christensen ibidem		2	"
Consistorialraad, Pastor Kruse ibidem		2	"
Guldsmed Nathanson ibidem		1	"
Jomfru M. Hald ibidem		1	"
Contoirist Claudius Wildens ibidem		1	"
Kjøbmand Joh. Steenberg ibidem		1	"
Cancelliraadinde Jespersen ibidem		1	"
Proprietair Hjort til Thustrup		1	"
Kru Hjort ibidem		1	"
Pastor Worm i Chrstrup		1	"
Jomfru A. Worm ibidem		1	"
Ritmester v. Berner Schilden til Clausholm		4	"
Kru v. Berner Schilden ibidem		4	"
Kru Christensen til Christianslund		1	"
Kru A. Larsen til Colstrup		5	"
Pastor Selchau i Østertørslev		1	"
— A. A. G. Müller i Østertørslev		1	"
Skolelærer Koefoed i Svenstrup		"	16
Pastor Secher i Gjerløv		1	"
— Carlsen i Dalbøyneder		1	"
— Wulff i Falslev		1	"
— Jacobsen i Svornum		1	"
Entemadame Wandborg ibidem		1	"
Pastor Neckelmann i Evede		1	"
— Valentin i Spentrup		1	"
— Christensen i Hobro		2	"
Apotheker Koefoed i Skanderborg		1	"
Lage Fogh ibidem		1	"
Pastor Høstrup i Silkeborg		1	"
Justitsraad, Borgermester Hersh i Aarhus		1	"
Kammerjunker, Byfoged v. Scholten ibidem		1	"
Kateris		152	16

	Transport	Rb.	ß.
Cancelliraad, Byskriver Mellemann i Aarhus		152	16
Stiftamtmandinde E. Dahl ibidem		1	..
Juslitsraabinde Jespersen ibidem		2	..
Cancelliraabinde H. Funder ibidem		1	..
Capitain, Viinhandler Christensen ibidem		2	..
Apotheker J. Aagaard ibidem		2	..
Kammerraabinde J. Fabricius ibidem		1	..
Bankassistent J. D. Brammer ibidem		1	..
Kjebmand C. B. Christensen ibidem		1	..
Banquier J. F. Stellfeld		1	..
Kjebmand S. Jensens Enke ibidem		1	..
Slaaer W. Ryster ibidem		1	..
Boghandler Levin ibidem		1	..
Kjebmand P. Hahn ibidem		1	..
— A. C. J. Letb		1	..
Bogbinder Chr. Bøegh ibidem		1	..
Kroen Emilie Secher ibidem		1	..
Doctor E. Glasel ibidem		1	..
Fabrikant E. Mehl ibidem		1	..
Kjebmand H. M. Ellermann ibidem		1	..
— J. P. Hamnerøhvi ibidem		2	..
Glasfelottericollecteur, Kæstemand A. Hansen		1	..
Kjebmand Hans Frandsen ibidem		1	..
— Fr. W. Hoyer ibidem		1	..
Boghandler A. C. Wissing ibidem		1	..
Kjebmand Padesen ibidem		1	..
Kru M. Bruun paa Jægergaarden		2	..
Cancelliraad, Byfoged Rosod i Mariager		3	..
Pastor Husum i Tranebjerg paa Samsø		1	..
Apotheker Branning ibidem		1	..
Farver Lund ibidem		1	..
Pastor Krarup i Bium		1	..
Provstinde Krarup ibidem		1	..
Proprietair Hansen til Marsvinslund		1	..
Viborg Stift.			
Kru Rendtorff til Himmestrup		1	..
Kru M. Lüttichau til Bingegaard		2	..
Procurator Munksgaard i Skive		1	..
Kru Marie Munksgaard ibidem		1	..
Bogholder B. E. Schrøder ibidem		1	..
Manufakturhandler Behrens ibidem		1	..
Kateris		199	16

	Transport	Rb. 199	g. 16
Apotheker Nielsen ibidem		1	„
Pastor Kjerumgaard ibidem		1	„
Kru A. Kjerumgaard ibidem		1	„
Districtslæge Lund ibidem		1	„
Kjøbmand J. Sørensen ibidem		1	„
Kjøbmand A. Jensen ibidem		1	„
Kæmner E. Schjørring ibidem		1	„
Byffriber Jbsen ibidem		1	„
Postfuldmægtig Mortensen ibidem		1	„
Postfører Larsen og Hustru ibidem		2	„
Consul Friis ibidem		1	„
Kru Rosalie Friis ibidem		1	„
— Vilhelmine Holm ibidem		1	„
Kjøbmand P. Brix ibidem		1	„
Fulldmægtig Thorgersen ibidem		„	64
Catechet Buchholz ibidem		1	„
Toldforvalter Lillienstjold ibidem		1	„
Cancelliraad, By- og Herredsfoged Smidth ibid.		1	„
Cancelliraadinde Smidth ibidem		1	„
Fulldmægtig Pashjerg ibidem		1	„
M. J. Smidth ibidem		1	„
Procurator Rasting ibidem		1	„
Karver S. Nielsen ibidem		1	„
Manufacturhandler Galund ibidem		1	„
Guldsmed B. Sørensen ibidem		1	„
Provst Thorup i Borde		2	„
Skolelærer Damsgaard i Romlund		1	„
Gaardmand Christen Christensen i Boller		„	48
— Laurz Christensen Aadsgaard		„	48
— Anders Ravntoft i Romlund		„	48
— Christen Laurzen i Fjstbet		„	48
Veibetjent Lund i Overlund		1	„
Gaardeier Chr. Friis ibidem		1	„
Skolelærer Møller ibidem		1	„
Cand. pol. Chr. Bruun til Sønder Mølle		1	„
Conferentsraadinde Bruun til Asmild		2	„
Kru Nicoline Bruun ibidem		1	„
— Christiane Bruun til Bruunshaab		1	„
— Engel Bruun ibidem		1	„
Møller S. Wistoft i Bibæk		1	„
— Willefen i Nørre Mølle		1	„
Kateris		240	80

	Transport	Rd.	§.
Biskop Laub i Viborg		240	80
Stiftamtmand, Kmbr. Baron Bretton ibidem		2	„
Kammerherreinde, Baronesse Bretton ibidem		2	„
Justitsraad, Borgermester Zingelmann ibidem		2	„
Ensestue Zingelmann ibidem		2	„
Redacteur Wisling og Kone ibidem		2	„
Korrespondenter Ehene og Kone ibidem		2	„
Strædermester Th. Munk ibidem		1	„
Kjøbmand M. N. Samson og Kone ibidem		2	„
Reebslager H. Werring ibidem		1	„
Graver J. Nielsen ibidem		1	„
Strædermester L. Bertelsen ibidem		1	„
Kjøbmand E. Sandberg og Kone ibidem		2	„
Kammerherre Undall ibidem		2	„
Inspecteur Rosenfalk ibidem		2	„
Bogholder Lind ibidem		1	„
— Ziebe ibidem		1	„
Deconomistriver Wesenberg ibidem		1	„
Pastor Hinberg og Kone ibidem		4	„
Frøken E. Kühle ibidem		1	„
Districtslæge Berg ibidem		2	„
Contoirist Grønning ibidem		1	„
Spindemeister Lauritzen ibidem		1	„
Mester J. Nielsen ibidem		1	„
— Hansen ibidem		1	„
Karver Jacobsen ibidem		2	„
Opfyndsmænd Galling ibidem		1	„
— Weibrauch ibidem		1	„
— N. P. Petersen ibidem		1	„
— Prahl ibidem		1	„
— Stampe ibidem		1	„
— Bruun ibidem		1	„
— E. Christensen ibidem		1	„
— P. Sørensen ibidem		1	„
— N. Christensen ibidem		1	„
Overbetjent Hansen ibidem		1	„
Portner Nielsen ibidem		1	„
Kammerassessor Reiff ibidem		2	„
Kjøbmand A. Thomsen og Kone ibidem		2	„
Adjunct Pedersen ibidem		1	„
Snedkermester Richter jun ibidem		1	„
Kateris		249	80

	Transport	Rb.	§.
Kjøbmand Chr. Schalg i Viborg		299	80
Justitsraad, Herredsfoged Borgen og Frue ibid.		1	"
Particulier Bagger ibidem		2	"
Handelscommis Tachou ibidem		1	"
Snedfermester J. Bønding ibidem		1	"
Overretsprocurator Faber ibidem		1	"
Muurmester Jensen ibidem		1	"
Exam. juris Reimer ibidem		1	"
Froben H. Zahrtmann ibidem		3	"
(bidrager fremtidig 2 Rb. aarlig)			
Froben B. Zahrtmann ibidem		2	"
— M. Zahrtmann ibidem		1	"
Hospitalsforstander Hagemann ibidem		1	"
Justitiarius i Overretten Tang ibidem		6	"
Statsraadinde Tang ibidem		2	"
Cancelliraad Selmer og Frue ibidem		2	"
Overretsprocurator Morville ibidem		1	"
Rector, Professor Olsen ibidem		2	"
Kjøbmand Romlund ibidem		1	"
— Vater ibidem		1	"
Boghandler Olsen ibidem		1	"
Kjøbmand J. Jensen jun. ibidem		1	"
Boghandler Lorenzen ibidem		1	"
Bogbinder Danæus ibidem		1	"
Kjøbmand N. Stockholm ibidem		1	"
Fuldmægtig Larsen ibidem		1	"
Kjøbmand E. M. Samson ibidem		1	"
Statsraad, Stiftsphysicus Lind og Frue ibid.		2	"
Kjøbmand G. Preisler ibidem		1	"
— Gøsemann ibidem		1	"
Sadelmager Fischer ibidem		1	"
Bager A. C. Hansen ibidem		1	"
Kjøbmand A. W. Sandberg og Kore ibid.		2	"
Toldcontrolleur Friederichsen ibidem		1	"
Maler A. K. Jøger ibidem		1	"
Grevinde Ahlefeldt Laurvig ibidem		2	"
Froben M. Mgaard ibidem		2	"
Justitsraad Buch og Frue ibidem		2	"
Overretsassessor, Justitsr. Bregendahl og Frue		2	"
— Emidt ibidem		1	"
— Lund ibidem		5	"
Taleris		162	80

	Transport	Rd.	§.
Overretssassessor, Cancellir. Finsen i Viborg		2	„
— Bruun ibidem		1	„
Kroen Mathilde Bregendahl ibidem		1	„
Overlærer E. Wille ibidem		1	„
Postmester, Cancelliraad Hoffgaard ibidem		1	„
Gjæstgiver Preisler ibidem		1	„
Garver Brøndum ibidem		1	„
Glarmester Schibler ibidem		1	„
Brænderibestyrer Thranum ibidem		1	„
Kæbslager Sahl ibidem		1	„
Musiklærer Amberg ibidem		1	„
Skolelærer Helsted ibidem		1	„
Kjøbmand Holmgaard ibidem		2	„
Enkefru Bay ibidem		2	„
Kammerraadinde Dalberg ibidem		2	„
Bager Klitgaard ibidem		1	„
Kjøbmand Hjardemaal ibidem		1	„
— J. Preisler ibidem		2	„
Proprietair Rabell ibidem		1	„
Landinspecteur Ulrich ibidem		1	„
Jernstøber Koefoed ibidem		1	„
Cantor Wiberg ibidem		1	„
Stiftsprovstinde Urfin ibidem		2	„
Overretsprocurator Møller ibidem		2	„
Foldinspecteur, Kammerraad Walsøe ibidem		1	„
Skolelærer Christensen ibidem		1	„
— Hammershøj ibidem		1	„
Dyrlæge Lorenzen ibidem		1	„
Karver Bruun ibidem		1	„
Kjøbmand Buchwaldt ibidem		1	„
Stiftsprovst Welling og Røne ibidem		2	„
Garver Cederqvist ibidem		1	„
Raadmand Boye ibidem		2	„
Stomager Møller ibidem		1	„
Apotheker Fischer og Røne ibidem		2	„
Pastor Schiøtte ibidem		1	„
Herredsfoged Platon og Røne ibidem		2	„
Enkefrue Agentinde A. Worre ibidem		2	„
Stiftslandinspecteur Røss ibidem		1	„
Pundtmager E. Andersen ibidem		1	„
Karver Buch ibidem		1	„
	Zatervis	415	80

	Transport	Rd.	§.
Barbeer Dragheim i Viborg		415	80
Adjunct Bahnson ibidem		1	..
Riibmand Haubroe ibidem		1	..
Proprietair Neergaard til Aunsberg		1	..
Kru Nagel til Lifelund		1	..
Kammerraad Bering til Kjærsholm		2	..
Jagtjunker Sporon paa Steendalsgaard		1	..
Proprietair Bloch til Brregaard		1	..
— Dokkedal til Holmgaard		1	..
Provst Deichmann og Krue i Kerslev		2	..
Pastor Jacobsen og Kone i Mox		2	..
Korpagter Ravnberg paa Bildmosegaard		1	..
Pastor Golding i Kobberup		1	..
Proprietair Jensen til Lundgaard		5	..
Pastor Henriksen i Gjested		1	..
— Vahl i Laastrup		1	..
— Olsen i Gudum		1	..
Korpagter Kangel paa Gudumlund		1	..
— Loft paa Lovisendal		1	..
Bogholder Juul i Gudum		1	..
Sognefoged N. P. Hansen i Seilskod		..	48
Pastor Tetens i Romdrup		1	..
— Haas i Ribe		2	..
Cancelliraad, Byfoged Petersen ibidem		1	..
Kammerraad, Faldforvalter Secher ibidem		1	..
Districtslæge Gliemann ibidem		1	..
Riibmand J. E. Michelsen ibidem		1	..
Apotheker Hoygaard ibidem		1	..
Postmester Baastrup ibidem		1	..
Procurator Johansen ibidem		1	..
Pastor Ipsen i Nørbej		2	..
Provst Spleth i Smorup		2	..
— Swane i Hjermind		1	..
Pastor Halvorsen i Brandstrup		1	..
— Müller i Bjerring		1	..
— Prangen i Nørbej		1	..
Jægermeister Neergaard til Bistum		4	..
Pastor Schack i Rødding		1	..
— Jensen i Dalsgaard		1	..
— Wøldike i Øster Hornum		1	..
	Lateris	468	32

Ribe Stift.		Rb.	§.
Transport		468	32
Oberauditeur, Borgermester Monrad i Kolding		1	„
Rådmand P. Brandorff ibidem		1	„
— A. W. Paastrup ibidem		2	„
Apotheker Kriis ibidem		1	„
Cancelliraad, Herredsfoged Saxild ibidem		2	„
Justitsraad, Postmester Mecklenburg ibidem		1	„
Assessor, Procurator Kralund ibidem		1	„
Cancelliraad, Procurator Dahl ibidem		1	„
Rådmand A. Schmidt ibidem		1	„
Districtslæge Bloch ibidem		1	„
Provst Gad ibidem		1	„
Rector, Professor Lassen ibidem		1	„
Bogtrykker Møller ibidem		1	„
Rådmand D. Ohlsted ibidem		1	„
— P. A. Halby ibidem		1	„
Hospitalsforstander Rønss ibidem		1	„
Rådmand J. Orholm ibidem		1	„
— L. Lund ibidem		1	„
Particulier Madsen ibidem		1	„
Læge Petersen ibidem		1	„
— Rosenstand ibidem		1	„
Stadshauptmand Borch ibidem		2	„
Consul Grau ibidem		1	„
Rådmand C. Nielsen ibidem		1	„
Provst Hjorth i Tønder		1	„
Justitsraad, Borgermester Mourier i Fredericia		2	„
Justitsraad, Borgermester Hersleb i Beile		5	„
Biskop Daagaard i Ribe		2	„
Rector, Professor Bendtsen ibidem		1	„
Overslærer N. E. Riis ibidem		1	„
Adjunct Koch ibidem		1	„
Borgermester A. Meinert ibidem		2	„
Lærer ved Borgerstolen Suusvind ibidem		1	„
— — Hørsbøl ibidem		1	„
— — A. Jørgensen ibidem		1	„
— — Bager ibidem		1	„
Herredsfoged C. Borch ibidem		1	„
Ingenieurlieutenant v. Bangert ibidem		1	„
Capitain, Landinspecteur Siemsen ibidem		1	„
Fuldmægtig Styrup ibidem		1	„
— H. Bøggild ibidem		1	„
Kateris		519	32

	Transport	Rd.	ß.
Pastor Jespersen til Vandborg og Ferring		519	32
— Jansbøll til Torked og Høyer		1	„
Statsraadinde Tang til N. Bøsborg		1	„
Pastor emeritus P. Tang paa Bøsborgkille		1	„
Fru M. Gleerup i Holstebro		1	„
Frufru E. Thørup ibidem		„	48
Contoirist Gundelach ibidem		„	48
Slomager Hygom ibidem		„	48
Bagersvend Stumpf ibidem		„	48
		526	32
Gaverne udgjorde ialt		1615	52
Det samlede Bidrag udgjør saaledes		2141	84

Personlig virkende Medlemmer udenfor Nørrejylland:

Christensen, Branddirecteur, Procurator i Holbæk.
 Dahlstrøm, Godsforvalter, Procurator i Ringsted.
 La-Cour, Provst samt Præst til Helsingør og Valby.
 Salomon, Sognepræst til Vætterslev og Hømb.
 Sylow, Borgermester og Byfoged i Korsør.
 Thomsen, kgl. Reiconducteur i Hertugdømmet Slesvig.
 West, Sognepræst til Borre.
 Zahle, Provst samt Sognepræst til Ettilinge.

De fire Fængselsystemer.

(Af Pastor Hindberg.)

Ved Lov af 19de Febr. d. A. er blandt Andet bestemt, at der i herværende Straffeanstalt skal indrettes 50 Dagceller og 190 Natceller. Der vil altså om nogen Tid indtræde med et Antal af Straffeanstaltens Fanger en fra den hidtil anvendte i flere Henseender forskjellig Straffemaade. Ethvert Fængselsystem har vistnok sine særegne Fortrin, naar det kun finder sin rette Anvendelse, men i Tidernes Løb under de mangehaande reformatoriske Bestræbelser med Fængselsvæsenet, de anstillede Forsøg og indhentede Erfaringer, har dog Censomhedssystemet vundet en betydelig og ubestridelig Forret; Communerne bygge nu deres Varetægtsarrestler og Staterne deres Straffeanstalter mere eller mindre efter philadelphisk Mønster. Idet dette System saaledes stilles i Forgrunden, kan vel Dunstet opstaae hos dem, der med Interesse følge vort sociale Livs Udvikling i dets forskjellige Retninger, uden dog derfor at have Leilighed til dybere gaaende Undersøgelser, ved en kort sammenfattt Fremstilling at gøres bekendt med de almindelige Fængselsystemer, deres Forudsætninger og

indbyrdes historiske Sammenhæng, saavel som deres Værd i og for sig.

At bidrage dertil er Formaalet hermed^{*)}.

Associationsystemet vil da, som det, der er fremgaaet af de ældre Tilstande, først være at nævne. I fordums Tider, naar Straffeanstalter byggedes, toges der ikke stort andet Hensyn end blot til at indrette disse saa rummelige og saa sikke, at der indenfor Murene kunde sammenhobes endeel Forbrydere, nanseet Alder, Straffetid og Forbrydelsens Art; de skulde være Forvaringssteder for Lovovertræderne; Straffens Udsoning var den ledende Tanke. Da Opmærksomheden for Fængselsvæsenets Tilstande vakte, og de Principer efterhaanden anerkjendtes, der især kunde gjøre sig gjældende ved dets Reformer, var der altfor Liteget at erervinde til, at det kunde tænkes muligt, at man ganske vilde bryde med det Besaaende og slaae ind paa en ny Vej. Man afholdt sig derfor fra indgribende Forandringer, og søgte at optage af disse Principer Saameget, som med Vibeholdelse

*) De væsentligst her benyttede Kilde Skrifter ere: Julius: Vorlesungen über die Gefängnis-Kunde. Sammes: Nord-americanische sittliche Zustände. David: Nyt Stats-oekonomisk Archiv. Mittermaier: Der neueste Zustand der Gefängnis-Einrichtungen in England und englische Erfahrungen über Einzelhaft. Ducpetiaux: Des conditions d'applications du système de l'emprisonnement séparé ou cellulaire. Friesölin: Die Einzelhaft nach fremden und sechsjährigen eigenen Erfahrungen im neuen Männerzuchtthause zu Bruchsal. Desforuden adskillige Bladartikler og Rigsdagsforhandlinger.

af det Gamle lod sig gennemføre. Der er nutildags Plan og Regel i Fælledsstabet, og der kan derfor være Tale om System. Fangerne arbejde tilsammen i fælleds Sale, og sove om Natten ligeledes i fælleds Sale. Man benytter sig, saavidt gjørligt, af de ældre forhaandenværende Straffeanstalter, modificere disse i deres indre Ledning og Indretning, og søger ved religiøs og moralsk Belærelse, ved industriel Beskæftigelse, ved Orden, Regelmæssighed, ved Gjen-nemførelse af hensigtsmæssige disciplinaire Bestemmelser at høre den samlede og i Fælledsstab sig opholdende Fangeffare op af Skjændfelen og Ulykken, at gjøre Straffen afstrækkende og forbedrende.

Reformbestræbelserne kunde imidlertid ikke blive staaende herved. Adskillelse og Beskæftigelse bleve steds mere, steds bestemtere betegnede som Grundbetingelserne for hensigtsvarende Straffeanstalter. Men hvorledes skulle Adskillelse og Beskæftigelse være indrettede, for at de kunne understøtte hinanden, og virksomt gribe ind i den moralske Lære, som Straffen ved Siden af at være et Unde, skal være for Forbryderen? I intet Land har den her stillede Opgave saameget beskjæftiget Tænkningen, og er der i denne Henseende virket saameget som i de nordamerikanske Fristater. At dette langt fra var nogen Tilfældighed, er med al Grund bemærket. Den Tid, da Iboerne, der aabnede Veien for Fængselsvæsenets Reformer, begyndte at faae Indgang, falder sammen med, da disse frie Stater constituerede sig. Kræfternes uhyre Udvikling medførte der Tran-

gen til nye Sikkerhedsanstalter, og skabte tillige Midlerne til at grundlægge disse. Viedens man i den gamle Verden spurgte om, hvad og hvorlidet man skulde opgive af det Gamle, var det her, hvad og hvormeget af det Nye man skulde indføre, hvilke Summer der burde offres til Staternes nye Fornødenheder. Nordamerikanernes praktiske og tillige religiøse Sands lod dem snart gennemskue Fordelene, som hensigtsvarende, om endogsaa kostbare Straffeanstalter vilde bringe Staten. Som en Løsning paa hiin Opgave indførtes der da i Auburn og i Singing i Staten New-York et System, der efter førstnævnte Stads kaldes det auburnske, men almindeligere Silentsystemet (Tauskedsystemet). Systemet vil Adskillelse; det gaaer ud fra, at Samlivet og Omgangen mellem Fangerne i en Straffeanstalt maa have demoraliserende Virkninger, men da det er nødvendigt, at Fangen bliver Herre over sine egne Tilbøieligheder, og mægter at styre sin svage Villie, saa maa han i Straffeanstalten vinde denne Styrke, og dette kan skee ved, at han om Dagen færdes mellem de Andre, men taust; det maa gøres Fangen tilsyneladende let at unddrage sig for hvad der er ham paalagt som Pligt, skjøndt Straffen følger øieblikkelig paa Pligtovertrædelsen; han maa lære at modstaae Fristelse, at lukke Die og Dre for Forsørelse, og saaledes opnaae den Kraft og Selvbeherskelse, hvortil han trænger, naar han igjen træder ud i Verden. Systemet vil Beskjæftigelse; det gaaer ud fra Nødvendigheden af, at Fangerne vænnes til Arbeid-

somhed og et regelmæssigt Liv; dette vil bedst lykkes, naar Arbeidet gjøres dem til en fælleds Pligt, som de ikke kunne unddrage sig fra, uden siebliffelig derfor at blive straffede. Arbeidet maa i Straffeanstalten som udenfor samme være en af Omslændigheder og Forhold paanødt Bestjæftigelse, men for at vinde Kraft til Selvbeherkselse maae de sættes i en Tilstand, hvor de, som i Livet udenfor, kunne gjøre Brud paa Lovene og Ordenen.

Gaaende ud herfra fordrer Systemet; at Fangerne ere adskilte om Natten hver i sin Celle, ligesaa paa Sen- og Helligdage udenfor Kirketiden, men arbejde tilsammen om Dagen under ubrydelig Tausched. Det ligger udenfor denne Fremstillings Formaal at dvæle ved de mange Bestemmelser, hvorved det skal gjøres Fangerne vanskeligt at communicere med hverandre og derimod let for Opsynet at iagttage ethvert Brud paa den indførte Orden.

Systemet indførtes efterhaanden i en stor Deel af Unionsstaterne. Ideen til Systemet er gaaet ud fra Europa, og Sporet af samme fandtes i adskillige ældre italienske Straffeanstalter. Saaledes fortæller Howard, at da han kom til Rom, besøgte han det af Pave Clemens XI. i 1704 oprettede St. Michaelis Hospital. I en Afdeling af samme vare endel unge Forbrydere indeslattede, og hver Indgangen læste man:

Parum est
Coercere improbos.
Poena

**Nisi probos efficias
disciplina*)**

Han traadte ind i et stort Værelse, hvor 50 unge Mennesker sad og spandt; midt i Værelset hang en Tavle, hvorpaa Ordet Silentium var skrevet med store Bogstaver; Opsynsmanden var saaledes stillet, at han med et Blik kunde overskue dem alle og paa-see Tausgheden. Da Howard paa samme Rejse kom til Genua, og besøgte Albergo di Carbonara, et Forsørgelseshuus for unge Mennesker af begge Kjøen, stiftet 1636, læste han over Døren til Spinde- og Bæversalen den Indskrift: Silentium et Ob-dientia**).

Systemet undergik ved sin Omplantelse fra Ame-rika til Europa igjen væsentlige Modificationer, og blev nu bragt i Anvendelse i England, Frankrig og flere andre Stater.

Den Forudsætning, hvortil dette System væsentlig støtter sig, at nemlig uafbrudt Tausghed kan opret-holdes, er bleven betvivlet og bestridt. Ved god Le-delse og et tilstrækkeligt Opsynspersonale vil det imid-lertid ret vel kunne lykkes i mindre Straffeanstalter med 70 til 100 Fanger, og Erfaring har lært, at det der kan gjøre sin Nytte, og det anvendes derfor i ikke saa saadanne; men det synes derimod umuligt at gennemføre i større, det maa da være, at de rum-melige fælleds Arbejdsale ifkun ere bestemte for et

*) Det er ikke nok at tvinge de Ubedrøvede ved Straf, naar du ikke virker paa de Bedrøvede ved Disciplin.

**) Tausghed og Lydigbed.

forholdsviis ringe Antal Fanger. Selv Chesterton, der meget anpriste Systemet og fik det indført i den store Straffeanstalt i Cold Bath Fields, hvorved han var ansat, maatte dog tilstaae, at saa betydelige Vanskeligheder kunne stille sig for dels kraftige Gjennemførelse, at han ikke troede det stiftet for Englands Fængsler i det Hele. Man har ikke kunnet nægte, at hvor strængt der end vaages over Huusordenens Sagittagelse, og hvor strænge Straffe der end er sat for enhver Overtrædelse, saa kan Ordenen dog ikke altid overholdes, især hvor Fangeantallet er noget betydeligere. Trykket, der hviler paa Fangerne, gjør disse utrolig opfindsomme. „Hvorledes“, har man blandt Andet bemærket, „kan det ganske forebygges, under Hamrenes Klang og Maskinernes Larm, at Ord sagte vexles mellem dem, der staae hinanden saa nær?“ „Hvorledes kan det forebygges under Fangernes Gang til og fra Arbeidet, hvor enhver Fanges Læber kun er nogle faa Tommer fra hans Dre, der gaaer foran, at ikke et Ord sagte kan tilhøyrkes og maaskee med en næsten electrisk Hurtighed bringes fra den ene Ende af Linien til den anden?“

Uagtet Systemet i Aarenes Løb er undergaaet flere og heldige Modificationer, og det, som bemærket, under visse Betingelser er anvendeligt og har sit Værd for nogle Straffeanstalter, saa godtgjøre dog mangehaande Erfaringer, at for Straffeanstalter i Almindelighed er det ikke hensigtsmæssigt. En saadan ubrydelig Tausghed vil vanskelig, selv ved strænge og talrige disciplinaire Straffe, tilfulde kunne opretholdes, og

det giver Anledning til Forfæltelse, Rist, Bitterhed; det indvirker i flere Henseender ugunstigt paa Fangeres Sjælstilstand; og det hindrer ikke under Fængselskabet gjensidig moralsk Fordærvelse, ikke heller efter Væreladelsen farefulde Forbindelser. Hertil kommer, at der fordrøes et særdeles talrigt Opsynspersonale, paa hvis Nøiagtighed og Duellighed man skal gjøre sikker Regning, men som man dog ikke altid med Hensyn til hver Enkelt tør gjøre det.

Da denne Silent-systemets, om man saa maa kalde det, ideelle Adskillelse mellem Fanger, som arbejde og færdes sammen, ikke syntes med Held at kunne gennemføres i Almindelighed, saa vøudte Tanken sig mod en anden Slags Adskillelse. Fritagelse for Straf er et negativt Middel; dette er ikke nok for at lære det egoistiske Menneske, at Flid og Orden har sin Løn og gjør Tilværelsen bedre. Der udfordres et positivt Middel for at bewirke dette og for at understøtte det vaagnende Forsæt om at blive et andet og bedre Menneske. Fangeren maa ledes til at gjøre det Gode og Rette ved Vissheden om saaledes ifandhed at forbedre sin Tilstand, og paa den anden Side er det nødvendigt, at det Straffemiddel, der bringes i Anvendelse, er et saadant, at hans Gemyt derved ikke opirres; Væresfølelsen er den sædelige Følelses bedste Bogter. Man bør derfor anvise Fangeren en i Forhold til hans bedre Opførsel mindre vanærende og i materiel Henseende gunstigere Stilling blandt hans Medfanger. Saaledes opstod da **Classifications-systemet**, hvorefter Fangerne, adskilte om Nat-

ten, arbejde sammen om Dagen under mere eller mindre Frihed, under mere eller mindre streng paalagt Tausked, men i forskjellige Afdelinger efter deres beviste Straffskylds Forskjellighed og efter deres supponerede forskjellige Moralitet.

I Straffeanstalten i Genf blev dette System i sin Noiagtighed og Kuldstændighed gennemført. Fangerne ere samlede i Afdelinger; efter deres Brødes Natur og deres Opførsel gøres der en graduel Forskiel i Afdelingernes Bestaandighed; det gode Forhold aabner Udgang opad til Optagelse i Afdelinger med den mildere Disciplin og større materielle Fordele, og omvendt, det slette Forhold bringer nedad i Afdelinger, hvor det Modsatte er Tilfældet.

Dette System lider imidlertid af væsentlige, ikke afhjælpelige Mangler, og bliver desaaarsag eet af de ufuldkomnere. Vil man classificere efter Straffskyld, saa veed man jo, hvor let man kan udsætte sig for at sammenblande de moralsk meest Uligeartede; thi Forbrydelsens Strafbarhed staaer ikke i noget nødvendigt Forhold til Characteren. Den, der begaaer den groveste Forbrydelse, er ikke altid det sletteste Menneske, og den, som Loven kun belægger med den mindste Straf, er derfor ingenlunde altid den mindst Ryggeløse. Vil man classificere efter Opførslen i Straffeanstalten, da veed jo enhver Fængselskyndig, hvor usikker en Maalestok man her har for sig, hvorledes nemlig mangengang de hyppigst indkomte, sletteste Individer klogtig veed at drage hver Fordeel, de kunne, af den ufrivillige Stilling, hvori de nu en-

gang ere satte, og at de da nøie iagttage Disciplinens og Arbeidets Fordringer, medens yngre, uerfarne og mindre Fordærvede jævnlig støde an, ere ulydige og opførselsløse. „Man maa indrømme“ — som en aandrigh Stribent*) i denne Anledning har sagt —, „at hvormeget man endogsaa vil indføre Polytomien, „lige indtil homeopatistisk Atomie i Fængselsvæsenet, „hvormeget man endogsaa her vil bestræbe sig for at „samle de eensindede Characterer, saa vil dog den „uudgrundelige menneskelige Natur og endnu mere „den uudforsknelige høiere Førelse med Menneskene til- „intetgjøre disse Bestræbelser, og det kan ikke være „utænkeligt, at den som skikkelig betegnede Forbryder „ofte har mere Materiale i sig til at fordærve sine „Medfanger, end den Forbryder, som vi efter vort „fortsynede Blik allerede mene er hjemfalden til Hel- „vede.“

Aubanel, Forstanderen for Straffeanstalten i Gens, erklærede ogsaa efter attenaarig Tjeneste, at dette System er uudsørligt i de store Straffeanstalter, hvor der er en stærk Af- og Tilgang.

I nogle Straffeanstalter finder vel endnu Systemet Anvendelse, men særdeles modificeret. Forstjellen i Bestaaenheden af Afdelingerne er for Størstedelen hævet, Fangerne ere eensdanne Regler underkastede, hvor de endogsaa hensættes; i den Afdeling, hvori en Fange optages, forbliver han, saavidt gjørligt, hele sin Straffetid; han kommer saaledes kun til at

*) E. Trimimer.

kjende og bliver selv kun kjendt for det Antal Fanger, det med ham er eller har været i samme Afdeling.

Da saaledes den ideelle Adskillelse (Silentsystemet) og den delvise virkelige Adskillelse (Classificationssystemet) i flere Henseender befandtes utilfredsstillende, vendte man sig med forøget Opmærksomhed mod det System, der fordrer den fuldstændige Adskillelse: Separatsystemet, ogsaa kaldet Isolerings- eller Cellesystemet. Omtrent samtidig med at Fængselsbygningen i den lille By Auburn opførtes (1823) til Gjennemførelse af Silentsystemet, reiste sig ogsaa Fængselsbygninger i Byerne Pittsburg (1818) og Philadelphia (1823) til Gjennemførelse af Separatsystemet, og blev dette derfor ogsaa bekjendt under Navnet: det philadelphiske System. I Pittsburg skulde Fangerne holdes adskilte Dag og Nat hver i sin Celle uden Bestjæftigelse; i Philadelphia skulde de derimod, efter en kort til Selvbetragtning bestemt Forberedelsestid, være bestjæftigede. Systemet vandt mange Tilhængere, men der var ogsaa Mange, der vare imod det, og ikke uden Grund, da det oprindelig gennemførtes med en Strænghed og Hensynsløshed, der ikke kunde billiges, og derfor ikke heller kunde føre til Maalet. Manglerne bleve imidlertid efterhaanden indlysende; disse bleve mere eller mindre afhjulpne, og Systemet vandt i Anerkjendelse og Udbredelse; dets store Fortrin kunde ikke nægtes.

Ligesom det auburnske, saa var ogsaa det philadelphiske System i sine Grundtanker gaaet ud fra

Europa; man kan i den Henseende see langt tilbage i Tiden. Ved et i Aaret 817 i Aachen afholdt Convent af Benedictiner-Ordenens Klosterfædre blev det vedtaget, at de, som havde villet flygte fra et Kloster, eller som havde gjort sig skyldig i grove Forbrydelser, skulde være aldeles berøvede Samqvemmet med Brødrene og hver for sig opholde sig i afsondrede Boliger (*domus semotæ*); tillige vedtoges der, at der nær ved Cellen skulde være et større Rum, hvor den Eensomme kunde udføre det Arbejde, der paa lagdes ham.

Det maatte snart vække Opmærksomhed, at Systemet utvivlsomt virkede intensivere end enhver anden Straffemaade. I Pensylvanien aflagt gradviis Forbrydertallet; siden Cellesængslernes Oprettelse indtil 1842, c. 14 Aar, aflagt Tallet med 33 pCt., og dette var saameget mere paa faldende, naar man overveiede, at Landets samtlige Befolkning i samme Tidsløb tiltog mere end 30 pCt., og man tillige erindrede sig om, hvilket Udskud fra alle Lande der dog maatte være indenfor disse amerikanske Fængsler, Individer af alle Nationer fra letfærdige og elendige Eventyrere indtil de meest udlærte og dygtige Kortrydere, udvandrede fra deres Hjemstavn for at søge deres Vel, for at skjule deres Familiers Skam eller af andre saadanne Grunde.

Den engelske Regjering led Systemet underkaste de omhyggeligste Undersøgelser, og Resultatet heraf var, at man besluttede sig for det i dets Principer, og at man vedtog at det, om end med Modificationer,

burde indføres i det brittiske Rige. Et Mønsterfængsel med 520 Celler blev i 1842 bygget i Pentonville. Paa Fastlandet, hvor man længe havde besundet sig i Uvisshed om, hvad man skulde gribe til, for grundig og med Held at forbedre Fængselsvæsenet, blev Englands Exempel snart trindtom efterfulgt, og som et Mønsterfængsel maa den i 1848 aabnede Straffeanstalt i Bruchsal i Baden betragtes; Systemet er der gennemført med en Befolkning af 600 Mandfanger og derover og med meget tilfredsstillende Resultater. Her hos os aabnedes som bekendt i 1860 Cellesfængslet paa Bredeløsefælle Mark.

Mod dette System har, som man veed, hævet sig talrige Indvendinger, alvorlige Betænkeligheder, høi-røstede Klager. Systemets altfor stränge og eensidige Gjennemførelse i de første amerikanske Cellesfængsler saavel som enkelte forseilede Forsøg med denne Straffemaade i andre Lande bære unægtelig for en Deel Skylden herfor, men endnu mere maa det dog tilskrives Mangelen paa Kundskab til Grundprinciperne for Tensomheden og en, iøvrigt priisværdig, Betyrning for dens Indvirkning paa Fangerne. Systemet var saa nyt og saa forskjelligt fra de hidtil overalt brugte Straffemaader; Navnet „Tensomhed“ fremkaldte heist urigtige Forestillinger; Læger, Retolærde, Litterater, Philantroper fremskøde og ivrede i Skrift og Tale derimod; Mand, hvis Stemme ifølge deres Etilling og Erfaring maatte tillægges Vægt, t. Ex.

Appert *), Chefterton **), eller der som almeenhjendede Stribenter havde en udbredt Læsefreds, t. Er. Charles Dickens ***), gjorde de heftigste Angreb. Systemet har, som det nu i sine hensigtsmæssige Modificationer fremtræder og anvendes, vundet mere og mere Fremme, men Anstuelserne om det er fremdeles hos Mange uklare og Stemningen imod det bitter. Hvad der endnu kan siges og skrives om Gælsesfængsler, kan man læse i et for ikke længe siden udkommet Hefte af et anseet Tidsskrift †) i en Anmeldelse med Doerskrift „den Gensomme“: „Den Genius, som „gaaer i Spidsen for at samle og forbinde Menneske-„heden, sætter Gensommeheden som en Straf, optager „den som et nyt Begreb i Lovbogen, hvorefter den ven-„ter sig megen Gavn; den aner Gensommehedens Næd-„sel, men, ufølsom som et Barn, dicterer den som „Straf for Andre, hvad den ikke vover selv at gjen-„nemstue. — Hvormange Fortællinger har man ikke „om Gælsesfængsels trofaste Ven: en Rabe, hvis Skridt „han kan høre og med hvem han kan telegraphere „ved Trampen eller Fløiten; Fangevogterens Hund, „der netop bliver den eensomske Fange særlig hen-„given, en Muus, en Edderkop, som Fangen fodrer, „en Flue, og saaledes videre ned ad til Den, som „af alle levende Væsener især ser den vrangne Fange-„vogter, eller Den, som end ikke ser noget Menneske,

*) Die Geheimnisse der Verbrechen.

**) Fængselslivets Hemmeligheder.

***) Optegnelser fra Amerika.

†) Nordisk Universitets Tidsskrift 1858.

„men maa nøies med at fludere og elske Skilbragtens
 „Stygge paa Mødvæggen, naar Solfinnet paa visse
 „Tider af Aaret og Dagen kan lade den falde inden-
 „for hans Synsfreds, og, af, hvormange Dage er
 „Solen ikke mørk af Skyer!”

Hvilke ere da Grundtrækkene i Separatsystemet, faaledes som det nu i Almindelighed gennemføres?

Systemet gaaer ud fra, at den Selvbetragtning og Gaaen i sig selv, som kan lede til Unger og forbedrede moralist Forbedring, maa forstyrres under Samlivet og Omgangen mellem Mennesker, hvis Villie til at fatte gode Forsætter i Almindelighed er kun svag; de mere Fordærvede ville udøve en skadelig Indflydelse over de mindre Fordærvede; at denne Selvbetragtning og Gaaen i sig selv derimod maa fremmes, naar Driften til at meddele sig, en Drift, der er dybt begrundet i den menneskelige Natur, ikke kan finde Tilfredsstillelse paa anden Maade end i Omgang med Personer, der ville og kunne lære den Fængne at elske det Gode og Rette, og at holde fast ved de bedre Forsætter, som kunne opstaae hos dem. Systemet gaaer ud fra, at Vosladte, der i Fængselskabet have maattet leve i Samkvem med sine Medfanger, hindres og forstyrres ofte paa den sorgeligste Maade i at berede sig en gunstig Fremtid, at det blotte Kjendskab, som den ene Fange faaer om den Andens Ophold i Straffeanstalten, bliver et Baand imellem dem, hvoraf de mere fordærvede Characterer altid vilde vide at benytte sig til endnu efter Vosladelsen at udøve et Slags Herredømme over de mindre

Fordærvede og til at finde frivillige eller tvungne Medhjælpere til at gjøre nye Brud paa Rets sikkerheden; at man har seet hinanden i en Straffeanstalt, at man har, om ikke een Brøde, saa dog een Hemmelighed tilsammen, som man vil holde skjult for Verdens Dine, det knytter to Mennesker, hvor ulige deres Beie, som have ført dem til Straffeanstalten, end have været, for steds sammen. Denne Bevidsthed og den Gjenkjendelse, hvortil den fører, vil altid holde den mindre Fordærvede i den mere Fordærvedes Afhængighed, og vil gjere det desto mere, jo mere hiin for Verdens Dine ønskede at skjule sit tidligere Feiltrin. Systemet gaaer ud fra, at Arbeidet ikke blot giver Mennesket Midler til at ernære sig paa en redelig Maade, men den skaber ogsaa den sjælelige Tilstand, der forstaaer at skatte Erhvervets Frugter, at imidlertid lyst til Arbeide hos dem, der mere eller mindre have levet deres Liv i Lørden og Forvildelse, røbsæfter sig ikke ved pbyssit Tvang, men ved en moralist Nødvendighed, og dette lykkes kun, naar Arbeidet bliver en Tilflugt og en Trest mod Eensomhedens Eensformighed, naar Enhver, der afbryder denne Eensomhedens Monotonie, viser ham, at han erkjender Betydningen af de Fremstridt, han gjør ved sit Arbeide, og stræber at styrke hans Villie til at forlade den Vane, hvis Farlighed og Elethed maa blive ham klar under den Selvbetragtning, Sjælen ikke kan undflye, hvor Alting i den eensomme Celle fører tilbage til det Indre. I sin tilvrante Arbeidslyst vil da den Fængne efter Løsladelsen have en Støtte til

at vinde Tillid hos sine Medmennesker og et Børn mod Fristelser og Forsørelser. Systemet gaaer ud fra, at Fængselsdisciplinens Tenshed og Consequenthed, der er af saa stor Betydning, ikke kan opnaaes i sit hele Omfang, naar den ene Fange daglig kommer i Berøring med den anden, naar den ene mere eller mindre kan komme til at undgælde for den Andens Forsælse, eller der kan være Tale om nogen Sammenligning imellem de Enkeltes Behandling; bittere Følelser opstaae da let og bekæmpe Angeren og spærre Forbedringen Veien. Der er en ikke ringe Forskjellighed mellem Fangerens Character og Strafftylbigghed, og der fordres en særlig Behandling for enhver af dem: at tilstæde denne nødvendige indre Ulighed uden at gjøre Brud paa den udvortes saa nødvendige Lighed, uden at opirre Andre og aale Tanken om Uretfærdighed, lader sig kun udføre, naar der saa at sige er ligesaa mange Straffeanstalter som der er Fanger, eller med andre Ord, naar der er Enkeltceller.

Gaaende ud fra disse Betragtninger er Systemet baseret paa Fangerens fuldkomne Adskillelse baade Dag og Nat. Enhver Fange udsøner sin Straffetid i en Enkeltcelle, uden at komme i mindste Berøring med nogen Medfange, ja uden at den ene erholder Kundskab om, at den Anden er i samme Straffeanstalt. I Cellen findes der i Regelen et i Væggen fastgjort Træbord, en dito Stol, et Kloset, et Vandfad, begge fastgjorte i Væggen, en Seilbuds Hængesøie med Rorkmadratter, hvilken om Dagen rulles op

og med Nemme fastspændes til Væggen. Huusge-
raadet bestaaer af en Leerstaal, et Leerfad og en Træ-
kniv. Fangerne ere hver Dag bestjæstigede, med
Undtagelse af Søn- og Helligdagene; de modtage,
saafremt de behøve det, Underviisning i en eller an-
den Haandgjærning, hvorved de maaskee senere hen
have et ~~Midde~~ Biddel til Erhverv. De undervises desfor-
uden i Skolen i hvad der kan henregnes til saadan
almeennyttig Kundskab, hvorved en god moralsk Grund-
vold kan lægges, og Underviisningen afpasses efter
de forskjellige Dannelsesetrin. Enhver Fange mod-
tager dagligen Besøg i sin Celle af forskjellige til
Straffeanstalten henhørende Embedsmænd og Betjente,
navnlig af Præsten, Inspecturen, Læreren, Vægen,
Mestrene; ogsaa kan han modtage Besøg af Slægt-
ninge og Andre, hvem dette maatte indrømmes. Be-
søg af Personer, der ikke ere ansatte ved Straffean-
stalten og ikke i offentlige Interesser ere bemyndigede
til at komme, kan Fangen, om han vil, frabede sig.
Hver Dag kan han til fastsat Tid gjøre sig Bervægelse
i det Frie i en dertil bestemt Gaardsplads; hver
Dag indtræder der en Hviletid for ham fra Arbeidet,
og han kan da, om han vil, bestjæstige sig med Læs-
ning eller paa anden med Fængselsreglerne overeens-
stemmende Maade. Han kan ogsaa faae Tilladelse
til at skrive til sine Paarørende og Andre og at mod-
tage Breve fra disse.

Saaledes afleser en Arbeidsdag den anden hele
Ugen igjennem, og kun den til Gudstjeneste indviede
Søn- og Helligdag gjør heri en Forandring. I

Kirken have Fangerne hver sin Stol; de kunne see Præsten, men de kunne ikke see hverandre. Under Gangen til Kirken, til Skolen, hvor den samme Isolering er gennemført som i Kirken, og til Spadseregaardene føres Fangerne, for at de ikke skulle faae Leilighed til at kjende hverandre, med en Hætte, der skjuler Hovedet.

Corporlige Straffe finde ikke Sted, men forseer Fangen sig mod Disciplinen, eller vil han ikke arbejde flittigen, undrages ham Bestjæftigelse, eller formindskes hans Madportion, eller indespærres han i en mørk Celle.

Fangenstabet varer paa Grund af Straffens Intensitet en kortere Tid for Cellesangen end for den Fange, der under lige Straffskyldighed er hensat i en Straffeanstalt, hvor Fælledsstabet er tilstede*).

Til Hensættelse i Cellefængsel egne sig ikke Alle; navnlig ikke Følgende:

de, hvis Sundhedstilstand er saadan, at de ikke kunne udføre det daglige Arbejde uden Hjælp eller udholde Isoleringen eller deelstages i Underviisningen. Saaledes navnlig Personer, hvis Syn eller Hørelse i høi Grad er svækket, eller som befinde sig i en sygelig mental Tilstand eller lide af Epi-

*) Her hos os 6 Maanedes istedetfor 3 Maanedes; er det en længere Tid Fangen er idømt Forbedringshuusarbejde, nedsættes Straffetiden med en Trediedeel for de første 3 Aar og med Halvdelen for hver af de paafølgende Aar. Forbedringshuusarbejde idømmes nu ikke paa længere Tid end 6 Aar. Lov 30. Novbr. 1857.

lepfie eller have en eller anden Egenslyde, at de derved blive udfikede til at opfylde den befalede Dagsorden;

de, der ere ud over den kraftfuldere Alder;
de, der vel ikke endnu have naaet saadan Aldersgrændse, men som gjentagende Gange have været straffede og ere langt inde paa Forbryderbanen;

de, der efter at en tilstrækkelig lang Prøve har fundet Sted, maae erkjendes udfikede til at udføse deres Straf paa denne Maade.

Saaledes er i korte Omrids Separatsystemet, som det nu i Almindelighed anvendes, naturligtvis med mere eller mindre Forstjellighed i det Enkelte.

Systemet er hidtil ikke bragt til Anvendelse paa Qvindefanger, undtagen i særdeles ringe Omfang, og navnlig kun for saadanne Fanger, hvis Straffetid ikke er længere end 1 Aar. De belgiske Gelfængsler (*maisons d'arrêt et de sûreté*) indeslutte vel ogsaa qvindelige Forbrydere, men disse ere enten Varetægtsarrestanter eller Domsældte paa en kort Tid af nogle Maaneder. I det nyeste af de preussiske Qvindefængsler, det i Sagan, der er indrettet til omtrent 350 Individer, er der først i Aaret 1855 anbragt Enkeltseller, hvis Antal ifkun er 40. At den qvindelige Naturs Eiendommelighed gjør Isoleringen mindre anvendelig paa Qvindefanger end paa Mandefanger, kan man ikke antage. De Erfaringer, Generalinspecteuren for de belgiske Fængsler, Ducpétiaux, i saa Henseende har gjort, modbevise det idetmindste. Han finder ingen Grund til at unddrage Qvindefanger

fra den almindelige Regel. „Alle de Grunde“, siger han, „der tale for Anvendelsen af Isoleringen paa Mandsfanger, udstrække sig ligeledes til Qvindefanger. Da de ere vant til Stillesiddende, kunne Qvinde=derne endnu bedre end Mandfolk finde sig i Leve=maaden i Gælder; de ere undertiden mere tilgængelige for religiøs og moralsk Paavirkning, og det er lettere at beskæftige og adspredde dem.“ Ere imidlertid Betingelserne, som forudsættes for at anvende Systemet paa Mandfolk, ogsaa tilstede hos det andet Køn, saa har dog unægtelig Organisation af dette System for Fruentimmer sine store Vanskeligheder, og som der først skulle overvindes, navnlig med Hensyn til Opsynet, Bestyrelsen af Arbeidet og Skolen, og atter navnlig i Lande, hvor man ikke som i det catholiske Land Belgien have „les sœurs de la charité“ (Barmhjertige Søstre), der kunne udføre Tjenesten. Hos os har man i længere Tid været betænkt paa Systemets Anvendelse paa Qvindefanger. Et af Regjeringen herom fremsat Forslag er — nu derte nedskrives — med nogle faa Forandringer vedtaget af Rigsdagen, og en Lov tør forventes, hvorved Justitsministeriet for et Tidrum af 5 Aar be=myndiges til at bestemme, hvorvidt Forbrydere af Qvindekjønnets, der hensættes til Forbedringshuusarbejde, skulle udstaae Straffen ved Arbejde i Enkelt=celle og ved Ophold i samme Dag og Nat, med For=fortælle i Straffetiden overensstemmende med de i Lov af 30te Novbr. 1857 indeholdte Forskrifter.

Det er iøvrigt naturligt, at man med Hensyn til

Systemets Anvendelse først har tænkt paa Mandefangerne, da disse udgjøre det overveiende Tal af domfældte Forbrydere; saaledes fandtes der her i Kongeriget i Tidsrummet fra 1841 til 1855 for hver hundrede domfældte Forbrydere mellem 37 og 38 Forbrydere af Qvindeskjønnet*), et Forhold, der er saameget mere tilfredsstillende, som Qvindeskjønnets Moralitet har en saa væsentlig Indflydelse paa Samfundsforholdene og Folkets hele fædelige Tilstand.

At fremsere Alt, hvad der er sagt til Angreb imod og Forsvar for Systemet, vilde langt overskride Grænserne for nærværende Fremstilling; Striden er voret op til en heel Litteratur. Det Væsentligste samler sig dog i Følgende.

Systemet er for strængt — siger man — det tager ikke tilbørligt Hensyn til Menneskets naturlige Ret og Læve hverken i sjælelig eller legemlig Henseende; den martrende Censur kan endog kunne lede til Sindesforstyrrelse og andre abnorme Tilstande. Men herimod er at bemærke, at Systemet vel gaaer ud paa saa fuldstændigt som muligt at affondre Fangerne fra hinanden indbyrdes, men at der forøvrigt skaffes dem saameget Samkvem med andre Mennesker som Omstændighederne tillade; man vil adskille Fangeren fra hvem der kan skade ham, og man vil sætte ham i Forbindelse med hvem der kan gaae ham. Statistiske Meddelelser fra de nyere Gælsesfængsler

*) Statistisk Tabelværk.

ererbvise om, at de befrygtede store Hæder for Fangerne's Sindetilstand saavel som for deres Helbred have været ugrundede*). Erfaring lærer, at den hele Situation i Begyndelsen er Fangeren trykkende, efterhaanden bliver den ham taalelig, ja den slanker ofte endog et rift Velvære**), og man har mange Exempler paa, at Fanger i Straffeanstalter, hvor de leve i Fælledsskab, have ivrigt begjæret, at de maatte hensættes i Celle.

Dette har derfor givet Anledning til en Indvending af en aldeles modsat Natur; man har sagt, at Systemet er for mildt. Dog denne Indvending bliver i Almindelighed ifkun fremført af Saadanne, som ikke kjende noget andet Næm med Straffen end at den skal afskrælle, som ikke betragte de i Straffeanstalter Indesluttede anderledes end som Fortabte, og som altsaa ere ubekjendte med de Fordringer, som Christenpligt og Statsklogskab stille til Indretninger af Fængsler.

Der er fremdeles sagt, at idet Systemet altfor meget bortseer for Fangeren i hans Gensymbet Anledninger til Forsøg paa Forsæelser mod Fængsels-

*) Quesslin, Directeur for Cellefængslet i Bruchsal, der tillige er Læge, har i sit ovenansførte Skrift just dykket med Udførlighed ved denne Sag og gjort gjort dette.

**) Dette har ogsaa været et medbestemmende Moment til, at Systemet ikke anvendes paa Tilbagefaldne. Den, som har gjort sig fortrolig med Gensymbet, vil i Regelen ikke see hen til den med samme Stræf som tidligere.

denen, berøves der ham i det samme fremfor den Fange, der lever i Fælledsskab med sine Medfanger, Anledningen til at øve sig i at beherske sine Lidenskaber og styrke sig i Kampen mod Fristelser. Men man maa dog herimod bemærke, at den Vel til at naae Sindets Kraft, som Fælledsskabet unægtelig kan frembyde, og som altsaa skulde være at foretrække, dog er meget betænkelig og usikker. Ingen vil dog, for at tale lignelsesviis, udsætte den legemlige Svage for alle mulige skadelige Indflydelser af Temperaturen og Diæten, men man bærer tværtimod Omhu for at beskytte ham derfor, at han dog om muligt kan blive kraftig, og saa overlader man ham til sig selv. At det iøvrigt kan gøres nødvendigt at styrke den losladte Gæsfanges gode Villie ved at formindste Indflydelsen af de Vanstueligheder, som i Begyndelsen møde ham, er indlysende, og dette maa være een af Hovedopgaverne for de til Gæsfængslerne knyttede Fængselselskaber. Som Exempel paa en Bestræbelse i denne Retning kan anføres, at man i den nyeste Tid i Irland tildeels har anvendt den Fremgangsmaade, at Fangen fra Cellen lidt efter lidt overgaaer til større Frihed, under hvilken han i Fælledsskab med Andre kan opnaae den til en fuldstændig Optagelse i Samfundet fornødne Characterfasthed.

Der er bleven indvendt, at man kan dog ikke hindre alt Samkvem mellem Gæsfanger; de ere sunderlige til at finde paa Midler og Udveie. Dette kan vel være, men man har ogsaa, belært af Erfaring, været sunder-

rig til at udtænke og bringe i Anvendelse særegne, prøvede og vel skikkede Forebyggelsesmidler.

Der er ligeledes indvendt, at det maa befrygtes, at Selvbefmittlungens Last (Onanie) fremmes og faaer Overhaand; herom lader sig jo intet Bestemt sige, men denne Last kan idetmindste ikke her, som hvor Fangerne lære i Fælledsskab, opstaae og udbrede sig ved Forsørelse.

Der er endelig, som en af de meest betydende og meest hørte Indvendinger mod Systemet, anført dets Kostbarhed. De store Summer, der behøves til Opferelse af Cellesængsler og til disses Bestaaen, forbause Mange; man synes, her fordres og opoffres for meget. Men der er herimod erindret, at opnaaer dette System sin Hensigt bedre og sikkrere end ethvert andet, saa er det sin Beføstselighed uagtet ogsaa mere oconomist end ethvert andet, thi den store Udgiwt, der svarer til sin Hensigt, er mere oconomist end den mindre, hvorom dette ikke saaledes kan siges. — Sær man isvrigt hen til, hvad der ligger os nærmest, nemlig til vort Land, da koster i disse Aar Opbyggelsen af Cellesængsler og disses Indretning vistnok mange Penge. De gøres imidlertid saa rummelige, at man ikke behøver at frygte for, at flere saadanne Bygninger om en feie Tid atter ere fornødne. Man skal i det Hele ikke træe, at Tilstanden er saa beklagelig, som jævnlig høres, at nemlig Straffefangernes Tal er i stadig og bekymringsfuld Tiltagen. I 1845 udgjorde t. Ex. Mandefangernes Antal c. 1500, og den 1ste April 1860 kun 1453, uagtet

Folkemængden i disse 15 Aar forøgedes med c. 225,000 Mennesker eller over 16 pCt.*). Adskillige Fornufter i Straffelovgivningen ere indtraadte, og adskillige ville upaatvivlelig indtræde med den nye Straffelov, som kan imødesees i en forhåbentlig nær Fremtid, navnlig hvad angaaer den exorbitante Virkning, som nu tillægges Forbrydelsens Gjentagelse. Foruden dette vil nu ogsaa vore Cellerfængsler i og for sig medføre en Aftagelse af Fangebefolkningen her i Landet, da Cellerfangeren har en forholdsviis kortere Straffetid at udstaae end andre Fanger. Kommer nu hertil, hvad der ikke saaledes lader sig paavise, men hvor man støtter sig paa Erfaringer andethedsfra, at Systemet i det Hele vil have en gunstig Indflydelse paa Forbrydelsernes Formindskelse, er da ikke Regjeringen ved at have bestemt sig for Opførelsen af Cellerfængsler at ligne med den Mand, som vi dog vil kalde en fornuftig Deconom, der, navnlig for i Tidens Lob at indvinde et desto større Udbytte, gjør saadanne Anstrængelser, som han ellers ikke havde villet eller burdet paalægge sig.

Virningen af Separatsystemet, saaledes som det nu i sin modificerede Skikkelse fremtræder, har man allerede i endeel Aar haft Leilighed til at iagttage; de have viist sig tilfredsstillende; de have uden Sammenligning været gunstigere end af de andre Systemer. Intet er fuldkomment her i Verden, og paa alle menneskelige Foretagender trynger den menneske-

*) Den 1ste April d. A. var Tallet sunket ned til 1380.

lige Usikkerhed. Lader os glæde os ved, hvad der allerede er naaet og konstateret som hensigtsmæssigt og heldbringende.

Den Sag, hvorom her er Tale, vedrører ifandhed Samfundets inderste Interesser. Staten kan kun bygges paa et moralsk Grundlag; vi kunne føie til, for at gaae endnu dybere: og med et religiøst Underlag. Jo mere de Kræfter hemmes, toinges tilbage og udryddes, som true med at svække, nedbryde og forstyrre, desto stærkere og fastere staaer den hele Bygning. Med Rette fortjener derfor Mittermayers Ord at fremhæves og lægges paa Hjerter: „Er en „Lovbog endog nok saa fortrinlig affattet i Henseende til Ordningen af Forbrydelserne og de enkelte Straffebestemmelser, saa er der dog ved Alt dette „Intet bundet, naar ikke Straffesystemet svarer til sin Hensigt!“

Af en Fængselsopsynsmands Dagbog.

(Fortsat.)

Den 23de October 18..

Naar jeg i det Foregaaende har sagt: at Fangerne stiltiende finder sig i Indespærringen, Adskillelsen fra sit Hjem og sine Interesser, følger dog ikke deraf at Stemningen i Fængslet altid er nedtrykt og sorgmodig. Stedet har vel det alvorligste Præg, idet enhver Fange er anvist sit Arbejde og i Arbejdstiden ikke har Tilladelse til at forlade sin Arbejdsplads, føre nogen beirøstet Samtale eller tillade sig Noget, som kan virke forstyrrende paa Ordenen, — men han vænner sig Tid efter anden dertil, — til at høre sig kaldet ved et Nummer isædetsfor ved sit Navn, og at see sig selv og sine Kammerater iførte den vanærende brogede grove Fængselsdragt, — thi Arbejdet gjør mere og mere Krav paa hans Opmærksomhed, deels fordi han skal præstere sit reglementerede Pensum hvis han ikke vil udsætte sig for Ubehageligheder, deels fordi han snart kommer til den Overbeviisning at han ved Flid og en vis Grad af Dygtighed kan virke gavnligt saavel for Resten af

sin Straffetid som for den kommende Frihed ved de tilstaaede Douceurer for Overarbeide. Han har saaledes fra den Side Leilighed nok til Adspredelse, ligesom det ofte kan træffe at han i Fritiden slutter sig til en eller anden Kammerat, som han da underholder sig med. I Arbeidstiden frembyder Straffeanstaltens Indre derfor en travl Virksomhed, hvilket Lyden af de forskjellige Bøve allerede i lang Afstand forkynder, hvorimod Fangerne i Gaardtiden paa forskjellig Maade gruppere sig eller spadserer samtalende to eller flere i Forening.

At alle de her forsamlede Mennesker ere høist forskjellige af Character, Vaner og Livsanskuelser er en Selvsølg og naagtet de ydre Vilkaar ere lige for dem, træde Modsatningerne dog ofte stærkt frem; Naahed, Utrofast, Fylleri og Letfindighed i Modsatning til alvorlig og dyb Anger, Oprigtighed samt Trofast og Hengivenhed for den, der har vlist sig venlig og opmærksom imod dem. Ved at færdes daglig inellem Fangerne lærer man snart disse Forskelligheder at kjende og naar jeg i det Følgende nedskriver Breve, Samtaler eller Fremstillinger af enkelte Personligheder, da ere disse en tro Gjengivelse af Virkeligheden, forsaavidt Discretionshensyn har kunnet tilstøde saadant.

Som jeg igaar iagttog Fangerne fra et Vindue i Stuetagen, henvendtes min Opmærksomhed paa Gaardfæteren, en 70aarig, fragelig udseende Mand, som nylig var indsat i Straffeanstalten for attentet Drab. Han syntes at være træt og havde søgt

Hvile paa Trappen tæt ved det Vindue, hvorved jeg havde slillet mig. Strax derefter nærmede sig en anden Gænge, en Mand paa cirktrent 50 Aar, som tog Plads ved Siden af ham paa Trappen.

Efter fra Siden at have seet lidt paa Gaardfeieren spurgte den Nyankomne:

„Hvorfra er Du kommen?“

„Jeg er kommen fra N. Kjøbstad“, svarede Gaardfeieren.

„Var der i den Arrest, hvori Du sad, flere Arrestanter?“ spurgte atter den Første.

„Ja! der vare foruden mig et Mandfolk og et Fruentimmer!“

„Hvad heed han?“

„Man kaldte ham Jøfer Jens, fordi han engang har stjaalet Jøferet af et slagtet Sviin!“

„Hvor længe skal Du blive her?“

„3 fire Aar!“

„Hvilken er din Forseelse?“

„Jeg har stukken min Kærester med en Kniv!“

„Hvormeget havde hun da forseet sig mod Dig?“

„Hun var mig utro!“

„Hvor gammel var hun?“

„Hun var henved de Tredsindstyve; men jeg skal sige Dig! da jeg nu er en gammel Mand er det ikke saa godt i Fattighuset naar man ikke har et Fruentimmer, der tager sig lidt af En. Hun forlod mig og plejede en Anden og det var Grunden, hvorfor jeg blev saa vred, at jeg ikke kunde styre mig.“

„Ja saa! da har Du ikke ramt hende ret dybt, siden Du kunde slippe saaledes derfra.“

„Det er saamæn lang Tid nok, — Gud veed, hvorledes jeg skal faae Ende paa den!“

„Du skal ikke være fornyet for det; — jeg skal ogsaa være her i fire Aar; jeg har endda sorhen været her i fire Aar og maa alligevel være lige glad.“

„Det er dog haardt paa mine gamle Dage; — tænkt: jeg har tjent Kongen fra 1812 til 1829.“

„Hvad! — har Du tjent Kongen? Det er Du jo for „bitte“ til!“

„Jo! jeg har saamæn faaet ved tredje Jydske ved Musikken!“

„Saa kan Du spille?“

„Nei, jeg sleg Bækner!“

„De Tingester kender jeg Intet til.“

„Du kan tro, jeg har gennemgaaet Meget i mine Dage, men dette er dog det Værste jeg endnu har oplevet.“

„Jeg har minsjæl ikke heller danset paa Moser; jeg kommer fra det ene Dyvehul i det andet, det er der da ikke synderlig Fornoielse ved.“

„Jeg har været med under Krigen 1813 i Slaget ved Sehestedt, under en fraust General som hed Lallemand; da leed jeg uhyre Meget baade af Sult og af Kulde. Du kan tænke Dig at jeg i November og December Maaneder maatte marschere paa mine bare Fødder med Støvletterne hængende i Pjalter omkring Benene. I 1815 maatte vi gaae et Par hundrede Mile ned til Frankrig.“

„Hvad skulde J berne?“

„Vi skulde hjælpe Napoleon!“

„Nei! det maatte da Ganden have med at gjøre, undtagen man kunde faae det saameget bedre betalt. Men skulde J saa gaae tilbage igjen?“

„Troer Du maaskee de kjørte os? Nei, vi maatte saamæn gaae tilbage paa vore Been; det gif ikke saaledes til i den Tid.“

„Ja hvad forstaaer jeg mig paa det; men det var da ikke saa urimeligt, om de havde kjört Jer tilbage. Saa har Du vel tjent siden Du kom af Kongens Tjeneste?“

„Nei, jeg har lært lidt af Straderprofessionen og ernærede mig derved paa Landet; om Søndagen gif jeg omkring og folgte Hvedebrød, men saa bleve mine Dine saa daarlige at jeg maatte ophøre med Haandrærket og saa fik jeg Plads paa en Gaard sem Bøgter.“

„Hvad hedder Du?“

„Mit Navn er Mar Glücksborff.“

„Det var da et Pøtters Navn! jeg kan neppe sige det efter.“

„Jo da hedder jeg rigtignok saaledes; — men min Fader var ogsaa en Standsperson.“

„Nei! bild mig nu ikke Noget ind! Er Du Een af en Standsperson?“

„Ja, det er jeg rigtignok; men det vil sige: — jeg er et Slegfredsbarn.“

„Jeg kunde nok tænke der var Noget bagved; — men hvad Du end er eller ikke er, saa gjælder her

„Alle lige, og da Du nu ikke ellers kjender de Folk, Du skal omgaaes, skal jeg nok ved Leilighed give Dig et Bink om hvem Du kan holde Dig til og hvem Du skal tage Dig iagt for.“

„Du skal have Tak for dine Raad; — men hvad er dit Navn?“

„Jeg hedder Laust! men jeg kaldes i Almindelighed Laust Kræmmer; thi jeg skal sige Dig, naar jeg er paa fri Fod driver jeg lidt om og handler med hvad jeg kan faae fat paa.“

„Men har Du Tilladelse dertil af Vyrigheden? Jeg syntes det var bedre at have et fast Opholdssted og at arbejde saalænge man er stikket dertil. Du maa jo paa denne Maade gøre Dig endmere mistænkt og vil ogsaa komme i Fristelse til at foretage noget Ulovligt; men jeg kan tænke det maa vel ikke være saa let at faae en Tjeneste naar man har været her.“

„Paa det Sag! Jeg forsikrer Dig, — Du kan troe mig om Du vil, — at da jeg forrige Gang kom herfra, blev jeg saa vel modtaget i Hjemmet som jeg kunde ønske; jeg kunde godt faae Arbejde hvor jeg vilde, — ikke just fordi jeg er nogen rigtig god Arbejder, da jeg aldrig har havt Lyst til at anstrænge mig —, men fordi jeg kan føre en god Passtiar og skaffe Løier hvor jeg kommer. Dette har været ligesaa gavnligt for mig, som om jeg havde været den stærkeste og flittigste Karl. Naar jeg havde Lyst til at tjene, fæstede jeg mig derfor paa en større Herregaard, thi hvor der er mange Folk, er det ikke nød-

vendigt at man skal tage saa forførbelig haardt fat, hvorimod man skal sege at holde Venstab med sine Medtjenende; — min vigtigste Bestilling var derfor at fortælle Historier for Karlene og Pigerne. Sær om Aftenen, naar vi samlede i Jøllestuen samlede de omkring mig og jeg maatte da fortælle Vest og Kyst ligesom det kunde falde sig, snart Spøgelsehistorier, — hvoraf jeg kan en Mængde, — og snart Skjemt og Iysige Ting. Til Gjengjæld vare Jøllene altid villige til at række mig en Haand ved Arbeidet, og flere saadanne Steder har jeg derfor havt det meget godt."

„Paa denne Maade kunde Du jo have undgaat at komme i Straffeanstalten igjen?"

„Ja, deri har Du vel Ret, men jeg kjædede mig ved det censformige Liv og der opstod atter Lyst hos mig til at være fri, og saa maatte jeg affeie for at opsege nye Forhold og nye Ansigter, og naar man saadan har gjort sig ledig og løs, kan man engang imellem komme til at trænge til Næstens Gode; — Fæde og Klæder skal man jo ligesuldt have, — man kan derved undertiden komme i Klemme; — den Ting gaaer derfor ganske naturligt til."

„Men det er dog skrækkeligt, — efter hvad Du før sagde, — saaledes at komme fra det ene Typhul i det andet!"

„Det er ligesom man tager det; man maa see at finde den bedste Side af enhver Ting. Hvad Glavn har Du havt af at være skikkelig og ærlig? Du har jo ikke havt det bedre end jeg. Naar jeg, som

i nu begynder at blive gammel, vil slaac mig til Noet Fattighuus, bliver der vel nok Raad dertil og jeg kan altsaa blive ligesaa godt anbragt som Du har været det, forinden Du kom herind."

„Deri kan Du vel have Ret! men tro Du mig, selv i et Fattighuus er det bedre at ansees for en skikkelig Mand end for en Skjelm."

Den 10de November 18..

Imorges kom der Brev til en Fange jeg oftere har lagt Mærke til, en lille bleg, indesluttet Mand paa henvend 30 Aar. Under Læsningen deraf kom han i stærk Bevægelse og hans Haand rystede. Jeg nærmede mig og spurgte, om han havde modtaget slemme Efterretninger, men han svarede dertil „Nei!" Min Deeltagelse for ham havde længe været vakt og da jeg troede at bemærke at han havde Trang til at udtale sig, udsurgte jeg ham argaاعnde hans Familieferhold og tidligere Stilling. Han forklarede, at han havde været Arbeidsmand og ført et lykkeligt Familieliv. Hans Hustru havde været god og kjærlig imod ham og troligen arbeidet i deres fælleds Interessee, og da han selv var en god Arbejder, havde de hørt jevnt godt Udfomme. Han traf imidlertid en Aften i et Værtshuus sammen med nogle Bekjendte og under Indflydelsen af den almindelig ophidsede Tilstand hvori de vare komne, begik han den Forbrydelse, hvorfor han er bleven dømt hertil. For hans eget Bedkommende vilde han hverken be-

klage eller andsfylde sig og maatte rolig finde sig i Følgerne af sin Bred:, men hans Hustrues og Berns Skjæbne tyngede saameget haardere paa hans Hjerte, som han er deres naturlige Hørsørger og Forsvarer og som hans Hustru hverken i Ord eller Minder har bebreidet ham hans Feilstrin og den Ulykke og Bange hun og deres Børn nu og i Fremtiden derved ere blevne underkastede. Brevet, som han leverede mig til Gjennemlæsning var fra hans Kone og omtrent saaledes lydende:

„Min kjære usorglemmige Mand!

„Da jeg nu har puslet vore to Smaa, og disse ere saa sødt indslumrede og jeg som sædvanlig maa sidde saa alene, kom det mig i Tanker, at jeg skulde gribe Pennen og skrive et Par Linier til Dig da jeg nok veed det er en stor Trøst at høre fra os herhjemme. Du faaer dog ofte en lille Erindring herfra, men jeg maa jo desværre vente saalænge og tør nu ikke gjøre Regning paa Brev før Jul. Kjære Mand, jeg saa Dig forleden Nat for mig i Drømme og det forekom mig som om dine Ålender vare iturevne og at Du saa saa besynderlig ud; — jeg vaagnede og var saa underlig tilmode. Jeg er saa bedrøvet for Dig og bange at Du er syg. Paa Fredag reiser Arrestforvareren heri Byen op til Straffeanstalten, og han har lovet at bede om Tilladelse til at see og tale med Dig. Jeg lever i Haabet om at modtage en Hilsen fra Dig, da jeg jo ikke selv kan komme derhen. — Jeg skal hilse Dig fra dine smaa Sønner; de ere raske,

„og den lille Vilhelm begynder allerede at nævne
„dit kjære Fadernavn.

„Nu vil jeg sige Dig Godnat kjære Mand!
„Sov vel! Nu slaaer Klokken 10 og nu vaagner
„din lille Søn og kalder paa mig. Lev vel! det
„ønskes af

„Din tro og hengivne Kone.“

Paa mit Spørgsmaal til Fangeren, hvad hans Kone nu havde at leve af, svarede han: at Folk havde været gode imod hende. Da han blev arresteret, blev der strax sørget for at hun af Kommunen fik nogen Hjælp og forøvrigt haabede han at hans Slægtninge og Venner vilde understøtte hende saavidt deres Evne vilde strække til. Han talte mig varmt for min Deeltagelse og den Trost jeg havde ydet ham og begav sig nu stille til sit Arbejde.

Jeg kunde ikke Andet end i mine Tanker beklage denne stakkels Familie der saaledes var bleven adspjlettet og især Hustruen, der dog tilskyndende ingen Skyld havde i deres fælles Ulykke. — Af alle de Trængsler de aarlange, ofte fleeraarige Afsoninger i Fængslerne medføre for Forbrøderen er der ingen saa stor som den, der træffer Familiefaderen eller Hustruen naar de føres bort fra deres Hjem, hvor saa mange Pligter gjøre Krav paa dem. Den Ustyldige bliver i dette Tilfælde ikke den mindst Lidende; den Fanges eneste Trost er nu at modtage Breve fra Hjemmet, som ventes med feberagtig Utaalmødighed og uagtet de fleste iffun daarlig kunne

fremstøtte deres Tanker paa Papiret og naturligviis ogsaa have Bæmsfelighed ved at læse daarlig Skrift, bliver denne Correspondance dog ført i et betydeligt Omfang, og ikke faa Exempler paa trofast Kjærlighed, Selvfornægtelse og Taalmodighed i deres sørgelige Omstændigheder komme derved for Dagen. I slige Tilfælde har jeg ofte ønsket at de Paagjældende i Hjemmet kunde blive raak en hjælpsom Haand, og tænkt mig at Fængselsfælskaberne muligen ikke maatte være utilbøielige til at understøtte de værdigste, paa denne Maade forladte Hustruer, som, fordi de have smaa Børn at pleie, ikke kunne søge Erhverv ved Arbeide eller Tjeneste, tilmed da jo forbetmeste deres Smule tarvelige Eiendele bortfælges til Erstatning for Processens Omkostninger.

Den 3die Januar 18..

Den Arbeidsmand, jeg ovenfor har omtalt, fik for fjorten Dage siden atter Brev fra sin Kone; hun skrev:

„Atter sender jeg Dig et Brev og takker saamange Gange for den Hilsen jeg modtog med Arrestforvareren. Jeg blev glad, da jeg erfarede, at Du var raak; herhjemme hængslide vi Tiden saagodt vi kunne. Da jeg begyndte at skrive, gjættede Julius strax, at Brevet var til Dig; — han sagde: „Hils Fader og søg, han skal endelig komme hjem til Julen. Saaledes længes vi Alle efter Dig. „Dog! — er Tiden lang for os, er den det vistnok

„mere for Dig i din ulykkelige Stilling; men for
 „mig vil ingen Dag være skjønnere end den, paa hvil-
 „ken jeg kan see Frihedens Sol skinne paa Dig og
 „kunne sige til Dig: Du kom til mit Bryst, Du kilde
 „til Livets Lyst. Jeg venter nu snart Brev fra Dig;
 „Farvel! og glæd Dig i Julen saa godt det er Dig
 „muligt.“

Som forhen modtog Manden med stor Bevægelse
 dette Brev. Nogle Dage derefter tilskrev han sin
 Hustru saaledes:

„Min inderlig elskede Kone!

„Med Glæde har jeg modtaget Dine Breve. Gud
 „skee Lov at Du og vore Børn ere raske. Hvor
 „ufuldkomment formaaer jeg at takke Dig for den
 „Kjærlighed og Trost Du saa usfortrødent viser mig
 „i mit af Sorg betyngede Kængsel. Men dette har
 „ogsaa hævet mit sunkne Mod og givet mig Kraft
 „til at bære den grændseløse Ulykke, som er Følgen
 „af min Brøde. Dag og Nat svæver Dit Billede
 „for mig og lader mig undertiden glemme hvor jeg
 „er. Hvor vilde jeg være lykkelig, naar jeg blot een
 „Dag i denne Jul kunde være hjemme hos Eder!
 „Hvad vilde jeg ikke bortstjænke, dersom jeg kunde
 „tilbagekalde den Gjerning der har bragt saa stor
 „Sorg og Trængsel over os Alle og, uagtet det er
 „mig alene, der har fremkaldt Ulykken, mig som ene
 „bærer Skylden for, hvad der kan ramme Dig og
 „Børnene i Ederes ubeskyttede Stilling, er Din Kjær-
 „lighed dog uforandret. Ak! kunde jeg forfærte Ti-
 „den! Men det staaer jo desto værre ikke i min Magt;

„hvorledes skulde jeg da ikke efter denne Prøvelse
 „beskræbe mig for at gjøre Dine Dage blidere og
 „lyssere. For Din Skyld vil jeg nu taalmodig af=
 „vente Enden paa min Straffetid, og vi ville da for=
 „eneide vandre fremad paa Livets Bane og, glem=
 „mende vore sørgelige Grindringer, alene søge den
 „Lykke som vor trofaste Kjærlighed og vore elskede
 „Børn kunne skjænke os.

„Med disse Ønsker og i det Haab, at disse Øn=
 „nier fremdeles maa træffe Dig og Børnene raske,
 „forbliver jeg min høitelskede Kone

„Din til Døden hengivne Mand.“

(Fortsættes.)

Viborg

Fængselsvesen.

III.

V i b o r g.

Trykt i H. Weissings Officin.

1863.

Beretning om Generalforsamlingen

den 1ste Decbr. 1862.

Forhandlingerne indlebedes af Bestyrelsens Formand, Pastor Hindberg, ved følgende Meddelelse om de under Selskabet optagne Personer i sammes første Virksomhedsaar (1ste Decbr. 1860 til 30te Novbr. 1861), deres Stilling og Opførsel, forsaavidt Rundskab derom har været at erholde fra Autoriteterne paa Hjemstedet eller fra Andre, som maatte ansees for rette Bedkommende:

1 og 2. De gaae i Dagleierarbejde og have havt god Fortjeneste derved, ligesom ogsaa det af dem udførte Arbejde omtales som tilfredsstillende. Siden deres Hjemkomst fra Straffeanstalten have de ført en fuldkommen ulastelig Vandel.

3. Han har ved Afbenyttelsen af den ham betroede Bævn en Tidlang fortjent ikke saa Lidet. Sygdom saavel som adskillige uforudseete, ham utilregnelige Vanheld har senere hen sat ham tilbage, men da han udviser et meget godt Forhold, og han, uagtet den

ham overgaaede Straf, endnu ligesom forhen er afholdt paa Egnen, er man dersteds betænkt paa at privat Bei at komme ham til Hjælp under Diebliffets Tryk.

4. Han ernærer sig som Bæver og viser særdeles god Opførsel. Han har giftet sig med en Pige, der ligesom han betegnes som flittig og tarvelig; hans Raar ere knappe, og han maa tildeels underholde sin aldrende Fader. Da det under disse Forhold faldt ham meget vanskeligt at afdrage paa den Gjæld, hvori Anstæffelsen af Udskiligt, der henhører til hans Profession, havde bragt ham, tilstode vi ham desdaarsag en yderligere Hjælp.

5. Han tjener i Sjælland en Forpagter, hos hvem han hidtil har udviist et upaaflageligt Forhold.

6 og 7. De ernære sig begge ved Dagleierarbejde og opføre sig stikkelig.

8. Han er i Foraaret udvandret til America.

9. Han ernærer sig ved Dagleierarbejde. Der gives ham et særdeles rosende Vidnesbyrd for Flid i sin Gjerning, Omhu for sin Familie og Fredsomhed i sin hele Omgængelse.

10. Han vakte i de første Par Maaneder efter Udsættelsen de bedste Forhaabninger, men saa slog han pludselig om; den gamle Tilbøielighed for berusende Drikke fik atter Magt over ham, og ikke længe efter blev han anholdt for Gaaretyveri, og er nu idømt fleeraarig Fængelsesstraf. Det af os ham givne betingede Tilfagn om Understøttelse var ikke inden hans Tilbagefald kommen til Anvendelse.

11. Han viser særdeles god Opførsel og megen Arbeidsomhed. Da han yttrede Lyft til at lære Cigarfabricationen, hvortil der frembød sig særlig Leilighed, blev der i den Anledning tilstaaet ham og hans Familie en yderligere Understøttelse, og han har nu heri opnaaet en saadan Færdighed, at det tør antages, han derved for Fremtiden vil kunne have et Subsistensmiddel for sig og Familie.

12. Man har ikke senere hørt Noget om ham eller fra ham.

13. Han vedbliver at tjene paa samme Sted; der gives ham et meget godt Vidnesbyrd for Villighed og Arbeidsomhed.

14. Han har taget fast Tjeneste paa Hjemstedet hos en Gaardmand, hvem han tidligere hen har tjent i flere Aar. Hans Husbond ytrer sig med Tilfredshed om ham, og hans Wandel betegnes som fuldkommen ulastelig.

15. Han viser et vedvarende godt Forhold; da det imidlertid ikke er lykkedes at udfinde en Maade, hvorpaa han, under hans særegne Sygelighedsforhold, uden altfor uforholdsmæssig stor Bekostning kunde bringes i Bei, have vi hidtil ikke kunnet opfylde det i saa Henseende ham givne Tilsagn om Understøttelse.

16. Han tjener paa samme Sted og gives Vidnesbyrd om at være villig og høflig, tro og iævn flittig.

17. Da det oplystes, at der var tilbørlig Udsigt til, at han som Smed kunde med Familie faae Ud-

komme, blev den lovede Understøttelse ham ydet. I Kjøbstaden, een Miils Wei fra Hjemstedet, har han fast Arbeide paa et Jernstøberi, og udfører samme med Dygtighed og i det Hele til Fabrikantens Tilfredshed; i Hjemmet er han flittig med foresaldende Smaaarbeider, henhørende til Professionen. Som Familiefader gives ham det bedste Bidnesbyrd.

18. Da hans Ægte opfyldtes om at tage fast Ophold paa en D i nogen Afstand fra Jylland, og der var Sandsynlighed for, at han dersteds vilde kunne finde Udkomme, ydedes ham den lovede Understøttelse til Anskaffelse af Bærktøi. Der yttres om ham, at han arbeider meget flittig i længere Tid, men naar han tager een fri Dag, vil der gjerne gaae flere med. Med Undtagelse af denne Svaghed er der ellers intet Ufordeelagtigt at sige om hans Forhold.

19. Nogen Tid efter Løsladelsen anbefalede han fra Hjemstedet, og det lovede Bidrag til at bringe ham i Wei blev da ydet. Han arbeider som Dag-leier, og med hans Opførsel er man tilfreds.

20. Han er en flittig, duelig og velvillig Arbeider, naar han paatager sig Noget, men hans gamle Tilbøielighed til at beruse sig har atter faaet Magt, og i moralsk Henseende gives der ham ikke synderlig godt Bidnesbyrd; dog har han hidtil ikke forseet sig mod Straffelovene.

21. Han forhyredes med et Skib, der afgik til Skotland; ankommen dertil, deserterede han, og tog med et derværende Skib tilbage til Jylland. Han flakkede da atter paa gammel Viis omkring, indtil

han omsider anholdtes for et Tyveri, og er han nu idømt fleeraarigt Tugthuusarbeide.

22. Han har ikke stedse saa alvorligen som det var ønskeligt bestræbt sig for stadigt Arbeide; i den senere Tid synes han dog at have taget sig noget sammen; i enhver anden Henseende er der intet Dadelværdigt at sige om ham.

23. Han er en flittig Arbeider og opfører sig særdeles tilfredsstillende.

24. Hun er fremdeles under samme Vilkaar; med hendes Underviisning i Skolen gaaer det jævnt fremad, ligesaa med hendes øvrige Belærelse. Enkelte smaa Ulyder fra regnebe er hendes Forhold i det Hele saadant, at man tør have grundet Haab om, at de omhyggelige Bestræbelser for hende ville bære god Frugt.

25. Hendes Opførsel roses i det Hele.

26. Hun forblev et halvt Aars Tid i sin Tjeneste, og Husbonden var ikke utilfreds med hende. Ved Foraarstid vaagnebe imidlertid den gamle Lyft til at flakke om; hun forlod pludselig Tjenesten, og man har ikke senere kunnet bringe Noget i Erfaring om hende.

27. Om hendes Forhold har man ikke kunnet erholde fuldstændig Underretning; der er imidlertid grundet Anledning til at antage, at hun vedblivende tjener paa samme Sted.

Derefter blev givet følgende Oversigt over Selskabets Virksomhed i Aaret fra 1ste Decbr. 1861 til 30te Novbr. 1862 incl.

3 bemeldte Aar ere af herværende Straffeanstalt løsladte:

64 Mandfanger. 25 Qvindefanger. Ialt 89 F.

Af disse vare at henføre til de Classer, hvilke i Overensstemmelse med det tidligere Bedtagne ikke bør optages under vor Virksomhed, følgende:

Mdsf. Qvf. Ialt

1. De, der ved et tidligere beviisligt overveien- de Gang til uregelmæssigt Le- vet tildeels i Forbindelse med mindre god Opførsel under Straffetiden ikke kunne ansees værdige dertil	11	8	19
2. De, der enten eie et større Beløb i oplagte Overarbeidspenge eller ved egne Midler kunne skaffe sig Erhverv	15	4	19
3. De, der ved Paarørendes eller An- dres Virksomhed kunne opnaae Erhverv	3	4	7
4. De, der som Udlandinge efter Løs- labelsen udføres af Landet	4	1	5
5. De, der paa Grund af vedvarende Svagelighed eller Alders Affældighed maa betragtes som hjemfaldne til Fat- tigforsørgelse	10	3	13
	43	20	63

De Dvrige optoges under vor Virksomhed, altsaa:
21 Mandfanger. 5 Qvindefanger. Ialt 26 F.

Disse vare med Hensyn til Alder

	Mdsf.	Dsf.	Talt
10—20 Aar	"	4	4
20—30 "	7	1	8
30—40 "	3	"	3
40—50 "	8	"	8
50—60 "	3	"	3
60—70 "	"	"	"

Med Hensyn til hushelig Stilling

Gifte	8	"	8
Ugifte	8	5	13
Enkemænd eller Enker	3	"	3
Separerede	2	"	2

Med Hensyn til Hjælpen blev denne saaledes ydet:

	Mdsf.	Dsf.	Talt
Anbragt i fast Tjeneste	3	2	5
Anbragt til at forberedes til Confirmation	"	1	1
Anbragt i Tjeneste imod Bederlag . . .	"	1	1
Korhpyret tilføes	1	"	1
Bortsendt til America	2	"	2
Korhjulpen med Haandværksredskaber, eller Understøttelse til samme	6	"	6
Understøttelse med Penge, ved Klædnings- stykker, eller paa begge Maader . .	6	1	7
Givet Tilfagn om Hjælp, naar det kan skønnes, paa hvilken Maade samme henfigtsmæssigst kan ydes	3	"	3

De af Selskabet i dette Aar efter Løsladelsen An-
tagne nævnes her i den Orden og med det Nummer,
der er dem givne i Personprotocollen.

28. Han var 57 Aar gammel og gift. Han
eiede et lille Fæstebed paa Landet. Han havde tid-

ligere været straffet og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for Gaaretyveri. I Straffeanstalten udviste han god Opførsel. Han var af forskellige saavel forskyldte som uskyldte Aarsager bleven stedse mere og mere forarmet, og hans hele Færd vidnede om en nedtrykt Sindstemning. Hans Hustru, der havde været deelagtig i sidstnævnte Forbrydelse, og som samtidig med ham havde hendsiddet 1 Aar i Straffeanstalten, græmmede sig meget, var lidende og yderst bekymret for Fremtiden. Vi erkjendte, at der kunde være Anledning til at staae ham bi ved Røsladelsen, men vi tøvede hermed, indtil det ved Oplysninger fra vedkommende Forstanderskab godtgjordes, baade at han var trængende og ikke havde viist sig uværdig til Hjælp. Om hans Forhold i den derefter paafølgende Tid har Sognepræsten paa Hjemstedet yttret sig saaledes: „Der er ikke Noget at udsætte paa hans Opførsel. Da hans Vilkaar ere trængende og hans Hustru tilmed er svagelig, har han nu, hvad der ogsaa under disse Omstændigheder maa ansees rigtigst, erholdt fast Tjeneste hos en Gaardeier hersteds, hvilket tillige synes at vidne om, at han ikke betragtes af Sognekfolkene med den tidligere Mistro og Frygt.“

29. Han var Arbeidsmand paa Landet, 48 Aar gammel og gift. Han havde ikke tidligere været straffet, men var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for Gaaretyveri. I Straffeanstalten udviste han et stilsfærdigt og stilleligt Forhold. Vedkommende Forstanderskab bemærkede om ham, at han i 14 Aar

havde havt fast Ophold i Sognet, og i den Tid opført sig meget ordentligt i hver Henseende, indtil han gjorde sig skyldig i hiin Forbrydelse, og at den Nød og Trang, hvori han som Forsørger for en talrig Familie var stædet, maatte antages at have været den tilskyndende Bevæggrund. Da Omkostningerne ved den mod ham anlagte Justitsag ikke paa anden Maade kunde blive dækkede, skulde det Huus, han eiede, med tilhørende 5 Tdr. Land sættes til Auction, men i dette Tilfælde vilde det væsentligste Subsistensmiddel til hans Families Underholdning være ham berøvet. For at forebygge denne Calamitet, kom man ham til Hjælp ved at garantere vedkommende Autoritet et Pengebeløb, som ved hans Løsladelse skulde blive samme tilfisllet paa den Betingelse, at Auction over hans Eiendele da frafaldtes. Tilbudet antoges og Eiendommen bevaredes ham. „Vi have ikke kunnet opspørge Andet“, yttres Forstanderskabet adskillige Maaneder efter hans Løsladelse, „end at han opfører sig ærlig og stikkelig, og at han virker trolig for sin Familie.“

30. Han var Arbeidsmand paa Landet, 42 Aar gammel og Enkemand. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for at have benyttet sig af falske Documenter til Indsamling af Gaver i Anledning af en ham overgaaet Ildbrand. I Straffeanstalten viste han et stikkeligt Forhold, og vakte Opmærksomhed ved sin anstrængende Arbeidsomhed, hvorved det blev ham muligt af sin sammensparede Overarbejdsfortjeneste jævnt at sende lidt Hjælp hjem til Børnene. Der var

i det Hele Saameget i hans Færd, der tydede hen til, at den af ham udtalte Anger begyndte at suldbyrde sig i en alvorlig Billie. Nogen Tid efter Løsladelsen, da vi erfarede, at han i Friheden forholdt sig ligesaa stikkelig som under Tvangen, men dog fristede Savnet af det Nødvendigste til sin Families Underhold, tilstode vi ham til Afhjælpning heraf en passende Understøttelse. Vedkommende Forstanderskab udtaler sig saaledes om ham: „Siden sin Hjemkomst har han været meget flittig, ædruelig og ordentlig, og saaledes gjort Sit til at ernære sig og Børn.“

31. Han var Klampmager paa Landet, 46 Aar gammel og ugift. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 15 Maanedes Forbedringshuusarbejde for at have klippet Ulden af forskjellige Faar, og derefter solgt samme. I Straffeanstalten viste han god Opførsel; han var meget svagelig og derfor ikke stikket til strengere Arbejde. Vi virkede for at faae ham anbragt i en Tjeneste, der kunde antages at svare til hans Kræfter, og det lykkedes os. Vi fik en Plads til ham som Røgter paa en større Gaard, hvilken han efter Løsladelsen tiltraadte. Det viste sig imidlertid, at hans Helbred dog ogsaa var for ringe til denne Bestilling, og efter 10 Maanedes Forløb forlod han Tjenesten ifølge Overenskomst med Husbonden. Denne gav ham ved Afsteden følgende fordeelagtige Vidnesbyrd: „Han har i den Tid, han har tjent mig, viist særdeles Villighed og Paalidelighed med al sin Gjærning, ligesom hans hele Opførsel har været roeværdig.“ Han opholder sig nu paa

fit Hjemstød, og søger atter at ernære sig som Klampmager.

32. Hun var 19 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. For Betleri havde hun tidligere været straffet med 1 Uges Fængsel. Hun havde haft en forfømt Barndom. Da hun var 16 Aar gammel, kom hun i Tjeneste i en Kjøbstad og blev paa samme Tid forberedet til Confirmation. Efter to Maanedes Forløb forlod hun Tjenesten, fordi hun ikke vilde undergive sig den Tvang, hvormed hun holdtes til at lære Lectier; hun fortrode det strax, vendte tilbage, men Husbonden, som befrygtede Gjentagelse heraf, vilde ikke atter antage hende, og hun anbragtes da som Tyende i en anden Familie. Fra begge Steder modtog hun isvrigt Vidnesbyrd om Godmodighed og Trofast, og Præsten omtaler hendes Forhold under Confirmationsforberedelsen som upaaflageligt. Efter Confirmationen forlod hun Kjøbstaden, flakkede en kort Tid om, anholdtes da for Bedrageri og Løsgænger, og idømtes 8 Maanedes Forbedringshuusarbejde. Hun havde et tiltalende, takkeligt Udseende, og der var Intet i hendes Blik og Færd, der tydede paa, at hun hørte til det i Almindelighed saa let kjendelige jydsk Landstrygerfolk. Vel vidste man, at hendes Stedfader, en oftere straffet Person, hørte dertil, men det hed sig, at med hendes Moder var det ikke Tilfældet. Men hvorledes det end forholdt sig med hendes Nedstammelse, og hvad man end i den Henseende kunde have at befrygte, saa formeente vi dog, i Betragtning af hendes Ungdom

og af hendes gode Forhold i Straffetiden, at burde optage hende under vor Virksomhed. Vore Bestræbelser for at faae hende anbragt vare heldige. Hun anbragtes efter Løsladelsen som Tjende hos en agtet Familie i Sjælland. Hun kunde ikke være kommen i bedre Hænder, og hun paaffjønnede ogsaa varmt, hvad der gjordes for hende. „Det glæder mig at kunne meddele“, skriver Husbonden efter et Par Maaneders Forløb, „at vi hidtil have været meget vel tilfreds med hendes Opførsel.“ Hun udtalte sin Glæde og Taknemlighed i de Breve, som hun, da hun selv var for ringe i Skrivning, ved Andres Hjælp fik affattede til os. Saaledes vedblev det indtil Foraars tid; da modtog vi en Skrivelse fra Husbonden, om at hun var gaaet bort og ikke kommen tilbage, og at man ikke var istand til at opdage noget Spor af hende. „Hendes største Glæde“ — siger han — „var at gaae Grinder, og hun kunde glæde sig som et Barn, endogsaa i flere Dage isorveien, naar hun havde Udsigt til at maatte gaae lidt bort for at besørge Et og Andet. Og da det viste sig, at hun besørgede hurtigt og godt, hvad der var hende paalagt, undte vi hende oftere den Glæde ogsaa at besørge Grinder paa længere bortliggende Steder. Hun havde saaledes en Dag faaet Tilladelse til at gaae til Kjøbstaden. Hvad hun der skulde besørge, udrattede hun meget ordentligt, men sendte det hjem med en Kone, hun havde truffet paa Veien; — selv vendte hun ikke mere tilbage. Alt sit Tøi havde hun ladet tilbage i Hjemmet.“ Det maatte altsaa anta-

ges, hvad ogsaa bekræftede sig, at hun, som det hedder i Landsfrygersproget, „var paa Vandring“. Den vilde Uro var bleven hende for mægtig, den der næsten instinctmæssig griber de Omstreifende, og som især, naar Foraaret kommer med sin Friskhed og sit Liv, naar Alt bryder i Naturen, bringer deres flygtige Fod uden Maal og Mæed fra Egn til Egn. Omsider opsporedes og anholdtes hun for adskillige falske Foregivender, hvormed hun i sin usikre Stilling havde søgt at legitimere sig, saavelsom for endeel Bedragerier, og — hun hensesidder nu atter i Straffeanstalt.

33. Han var 27 Aar gammel, ugift og hjemme-hørende i et Landsogn. Han havde tidligere været i Straffeanstalt, og var nu idømt 2 Aars Forbedrings-huusarbejde for Tyveri. Hans Fader var død i Slave-riet, og han havde, efter Alt at slutte, havt en maade-lig Opdragelse. I Straffetiden skiftede han sig vel og var meget arbejdsdygtig. Ved Løsladelsen fik vi ham anbragt paa Landet i Tjeneste hos en Gaard-mand, og denne giver ham det Vidnesbyrd, at han opfører sig tro og stikkelig.

34. Han var Arbeidsmand paa Landet, 33 Aar gammel og gift. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for Raarethyveri. I Straffeanstalten vidste han altid paa hensigtsmæssig Maade at sysselsætte sig i sine Fri-timer; han røbede Alvor og bedre Følelser, og lagde Dygtighed og Ufortrødenhed for Dagen ved sit Ar-bejde. Efter hans Forklaring havde han en Tidlang arbejdet for en Steenhugger og Drainingsmester, og

senere hen for egen Regning ledet forstjellige Drainingsarbejder i sin Hjemstav. Vi bestræbte os, men forgjæves, for at faae ham anbragt hos en Drainingsmester. Ved Løsladelsen gave vi ham Tilfagn om en Hjælp, saasnart det af Sognepræsten paa Hjemstedet maatte oplyses, at Hjælpen rettest kunde komme til Anvendelse.

35. Han var Muursvend i en Kjøbstad, 36 Aar gammel og gift. Han havde tidligere været straffet og var nu idømt 3 Aars Forbedringshuusarbejde for Bedrageri. Med Undtagelse af at der var en ubehagelig Raahed i hans Væsen og Færd, kunde man ikke have Noget at udsætte paa ham i hans Straffetid. Muurmesteren, hos hvem han havde staaet i Lære i flere Aar, og derefter som Svend atter arbejdet i flere Aar, gav ham det bedste Vidnesbyrd. Ligesaa modtog vi fra hans Dommer, der interesserede sig for ham, en anbefalende Udtalelse saavel som en Hentydning til, hvorledes han hensigtsmæssigst kunde hjælpes efter Løsladelsen. Af det herom Itrede fremgik, at han ikke for Tiden kunde ernære sig ved Murerprofessionen, men at han derimod sikkert vilde kunne erholde et godt Udkomme ved Fiskeri, hvormed han tidligere havde befattet sig. I Henhold hertil tilstode vi ham ved Løsladelsen en Understøttelse til Anskaffelse af en Fiskerbaad. Senere hen have vi modtaget en saadan Underretning fra hans Dommer: „Siden Løsladelsen har han ført et stille og arbejdsomt Liv, og troer jeg, at han vil finde et nogenlunde godt Udkomme ved at drive Fiskeri.“

36. Han var 39 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde atter og atter og stedse paa længere Aaremaal været hensat i Straffeanstalt for Væleri og Løsgængeri, og var nu denne Gang idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffetiden opførte han sig upaaflageligt, men røbede Sløvhed og Slaphed for enhver moralsk Paavirkning. Han havde alle Omstreifernes sørgelige Særkjenner. En Landmand var dog tilfunds at ville tage ham i sin Tjeneste. Han yttrede stor Glæde over den Tillid, denne Mand viste ham, og var fuld af Forsikringer og Bevidnelser, at det var hans Alvor at ville vise sig denne Tillid fuldkommen værdig. Vi bestemte os under disse Omstændigheder til at anvende et lidet Pengebeløb, hvorved det maatte blive muligt, at han, ordentlig beklædet, kunde tiltræde Tjenesten. Da han løslødes, kunde han ikke forlade Straffeanstalten, førend han endnu engang havde udtalt sig om sine gode og faste Beslutninger. Ankommen til Gaarden, bortgik han imidlertid af Tjenesten allerede den næstfølgende Dags Nat, medtagende de Klædningsstykker, der vare anskaffede til ham. Han flakkede nu atter paa sædvanlig Viis en Tidlang om, indtil han en Dag, mødig og hungrig — ventelig fordi han ikke ved Forbrydelse vilde udsætte sig for at komme i Straffeanstalt — meldte sig paa Hjemstedets Herredescontoir for at modtages af sin Forsørgelsescommune.

37. Han var 41 Aar gammel, separeret og hjemmehørende i en Kjøbstad. Han havde ernæret

fig ved Træfloe- og Tøffelmagerarbeide. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbeide for Bedrageri i Kortspil. Han havde været en lidensftabelig Kortspiller, men forøvrigt vidste man ikke noget Dadelværdigt om ham. Communalbestyrelsen paa Hjemstedet udtalte sig ikke ugunstigt om ham. „Det maa antages“, hedder det, „at han vil kunne blive et stikkelig Menneſte, naar han kan undrages fra at leve sig ind i de tidligere Forhold her paa Stedet.“ I Straffeanstalten var han stille og tilbageholden; hans Udseende bar Præg af Kummer, og han var i det Hele at henregne blandt de Fanger, om hvem man tør mene, at Anger og Forsæt er saaledes tilſtede, at der vil skee et Omſlag til det Bedre. Ved Løsladelsen ydedes ham en Hjælp til Indkjøb af Træ og Læder, for at han paa ny kunde komme i Bei. En anſeet Mand paa Hjemstedet, der intereſſerer sig for ham, og har lovet at ville agte paa hans Færd og ſtaaе ham bi, giver ham et fordeeltigt Vidnesbyrd om hans hidtilværende Forhold, ſiden han løslodes.

38. Han var Arbeidsmand paa Landet, 42 Aar gammel og ſepareret. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbeide for hemmelig at have afflaaret Halehaarene af et Par Heſte. I Straffeanstalten viſte han god Opførelſe. „Han havde tidligere hen“, ſkriver vedkommende Forſtanderſkab, „været en meget vel anſeet Karl, ualmindelig raſt og dygtig til ſin Gjærning, og viſtnok af et godt Gemhyt. Den nærmefte Aarſag

til hans hele senere vildfarende Liv var et daarligt Ægtekab saavel som efter Separationen en Kjærlighedsforbindelse med et slet Fruentimmer, der havde havt og vistnok ogsaa fremdeles vilde have en skadelig Indflydelse over ham, hvis han maatte vende tilbage til Hjemstedet. Det vilde derfor være en god Gjerning, dersom han kunde blive anbragt paa et fremmed Sted, hvor han maatte endnu kunde forandre sig, og vistnok ved sine dygtige Arbeidsgaver vilde finde sit Erhverv." Vi virkede, men forgjæves, for at faae ham anbragt i Tjeneste udenfor Provindsen. Ved Vøsladelsen lovede vi ham, at naar han kunde opnaae at faae en fast Tjeneste i Frastand fra Hjemmet, vilde vi staae ham bi med Hjælp til en Beklædning, hvortil han trængte. Dette lykkedes ham kort Tid efter. Præsten i det Sogn, hvor han har faaet Tjeneste, og til hvem det lovede Beløb sendtes, yttre, at der endnu ikke vides noget som helst Ufordeelagtigt om ham.

39. Hun var 16 Aar gammel, uconfirmeret og hjemmehørende i en Kjøbstad. Hun havde tidligere hen været straffet for Tyveri, Betleri og Bedrageri, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri og Bedrageri; hun havde nemlig en Dag uden Tilladelse forladt Fattighuset, hvor hun var hensat til Forsørgelse; hun drev da om i Byen, tilvendte sig Udskilligt, især Pynt, deels hemmelig, deels under falske Foregivender. Hun var et uægte Barn, opvokset i Raahed og Vilddhed, vant til at skjule og besmykke sig med Løgn og Hylleri, og i det Hele under saadanne Forhold, som lod hende ganske udeel-

agtig i den Betsignelse, som selv under de trangeste Aar kan være i et hjærligt og sædeligt Familieliv. Hun gjorde ved sin Indtrædelse i Straffeanstalten Indtrykket af, at hun alt maatte være sørgeligen vidt inde paa Fordærvelsens Vej. I Straffeanstaltens Skole maatte Læreren begynde med hende som var hun et 6 til 7 Aars Barn; hun var saa godt som uden al Skolekundskab; hendes Evner vare kun stærkede og udviklede i en anden Retning. Det skred derfor kun langsomt fremad med Underviisningen, og det var umuligt, at hun til Løsladelsestiden vilde kunne forhverve selv den tarveligste Christendoms-kundskab og blive confirmeret. Hun var i Begyndelsen af sin Tid i Straffeanstalten urolig i sin Færd og slem i sin Mund, men dette rettede sig og aftog dog mere og mere under Fængselsdisciplinens velgjørende Tvang. Der var unægtelig meget Ondt, der tidligen havde udviklet sig hos dette Pige-barn og slaaet saa dybe Rødder, at man kunde berygte det Værste, men derfor pegede dog ikke Alt i hende hen mod det Onde, saadant som Magnetnaalen viser mod Nord. Det havde ogsaa været en Krænkelser imod hende at forudsætte Sligt. Saavel i Betragtning heraf, som at vi dog i det Hele nærmest maatte føle os opfordrede til at virke for Unga og Uconfirmerede ved deres Løsladelse, besluttede vi os til her at bestræbe os saa godt vi kunde. Vi maatte finde det magtpaaliggende, at hun blev anbragt i en Familie af den bedre Klasse, hvor der havde Garanti for, at man vilde tage sig med Omhu af hende, men Omkostningerne herved

antoges at ville blive uforholdsmæssig store. Vi satte os da i Forbindelse med Hjemstedsgemeinden, der efter vort Forslag ogsaa var villig til at deeltage i Udgifterne. Det lykkedes os kort efter at faae Løfte af en saadan Familie i en fra hendes Hjemsted fjern Egn, at hun ved Løslabelsen skulde optages hos samme; man vilde beholde hende i eet Aar, indtil den Tid nemlig, da det turde antages, at hun ved Underviisning og christelig Omsorg maatte kunne opnaae at blive confirmeret. Saa løslødes hun da; den tvungne Stilling skulde nu omstiftes med den friere, og der kunde vel være Frygt for, at saadan Omstiftelse kunde ibetmindste i Førstningen medføre sine Vanstueligheder under de i og for sig besværlige Bestræbelser for hende. Vor Frygt var ikke ugrundet. „Man var i den første Tid“, hedder det, „nær ved at fortrivle over hende.“ Men hun er der, hvor Kjærligheden ikke trættes! Lidt efter lidt gik det dog bedre, og vi have nu følgende Meddelelse om hende: „Tidligere var det Letfærdighed, hvorpaa alle hendes Tanker gik ud; saaledes er det dog ikke mere; hun bander nu ikke mere, det var hun tidligere slem til; hun lyver ikke mere som tidligere; hun kan begynde at gjøre Rede for Prædiken, hun hører i Kirken, og for hvad hun har hørt ved Confirmand-Underviisningen.“ Sognepræsten, hos hvem hun forbedres, yttre sig saaledes: „Jeg seer ingen Grund til at nægte hende hendes Ønskes Opfyldelse, at hun kan blive confirmeret til førstkommende Paastrø —

noget jeg i den første Tid, jeg fik med hende at gjøre, slet ikke kunde tænke mig muligt."

40. Han var Arbeidsmand i en Rjæbsfab, 46 Aar gammel og Enkemand. Han havde tidligere været straffet for at have tilføiet en Anden nogle Slag paa Gaden, og var nu idømt 5 Aars Forbedringshuusarbejde for Dverfsalb paa et Menneſte, ſom derved tilſatte Livet. I Straffeanſtalten var han angergiven, godmodig, fredelig, tilmed ivrig for at lære Noget og altid beſtjæftiget. Han ſøgte Søndagsſkolen, uagtet han var ud over den dertil almindelig vedtagne Alder; i ſin daglige Syſſel med at forfærdige Klamper blev han efterhaanden ſaa duelig, at han, naar han vendte tilbage til Hjemmet, efter Sandsynlighed ved denne Profeſſion vilde kunne ernære ſig og ſine fire Børn. Vedkommende Communalbeſtyrelſe bemærkede om ham: „Han har ſtedſe været arbeidsom, men derhos til ſin Tid viiſt Hang til Voldsomhed." Da han løslødes, ſørge de vi for, at der ved en Mand paa Hjemſtedet gjordes et lille Indkjøb til ham af Værktøi og Materiale, ſaa at han derved maatte blive ſat iſtand til at begynde ſin Gjering ſom Klampmager. Vi have modtaget Underretning om, at han opfører ſig vel og er en dygtig Arbeider.

41. Han var Arbeidsmand paa Landet, 28 Aar gammel og gift. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffeanſtalten var han ſtille og ſlittig, og een af de Fanger, der indtil det Yderſte anſtrænge

sig for at kunne samle saa mange som mulige Overarbeidspenge og sende hjem til Kone og Børn. Han havde tidligere giftet sig, og var ved flere ham neppe ganske tilregnelige Omstændigheder efterhaanden geraadet i Armod, og Armoden har vel her været Fristeren. Ved Løsladelsen tilstode vi ham gennem vedkommende Forstanderskab en saadan Understøttelse, at den meest forhaandenværende Trang kunde afhjælpes, og han med nyt Mod kunde begynde at arbejde for sig og Sine.

42. Hun var 19 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Hun havde tidligere været straffet, og var nu idømt $1\frac{1}{2}$ Aars Forbedringshusarbejde for Tyveri. I Straffeanstalten udviste hun god Opførsel, og i Søndagsstolen var hun en fremmelig Elev. Hendes Udseende bar ikke Præg af Fordærvelse, og Alt tydede hen paa, at der endnu var en god Grund i hende, og at naar hun kunde komme i gode Hænder, vilde hun forhaabentlig være bevaret for dybere Fald. Vi virkede for at faae hende anbragt udenfor Provindsen og vare hermed heldige. Ved Løsladelsen kom hun i Tjeneste hos en Proprietair i Sjælland; saavel han som hans Hustru antage sig hende med Omhu, og denne har hidtil ikke været uden Tilfredsstillelse. De udtale sig saaledes om hende: „Paa hendes Skikkelighed er Intet at udsætte; hun har i Sommer haft Arbejde i Marken og været meget ordentlig dertil.“

43. Han var Tjenestekarl paa Landet, 27 Aar gammel og ugift. Han havde tidligere været i

Straffeanstalt, og var nu idømt 4 Aars Forbedringshuusarbeide for Tyveri. I Straffetiden opførte han sig meget vel, lærte Bomuldsvæveriet, og opnaaede heri saadan Færdighed, at det blev hans Agt og Dnsfe at ernære sig, naar han løslødes, ved denne Profession. Hans Fader var Lømrer og eiede et Huus; efter Brevverlingen at slutte havde Faderen en Kjærlighedsfuld Betyrning for denne Søn, og han lovede at ville staa ham frit Huusly og staae ham bi til Forarbeidelsen af en Bæv. Ved Løsladelsen ydede vi ham en Understøttelse til Anskaffelse af Væveredskaber. Han drog da hjem til sin Fader, og de Efterretninger, vi hidtil have modtaget med Hensyn til ham, give Grund til at nære et godt Haab om ham.

44. Han var 21 Aar gammel, ugift og hjemmeboende i et Landsogn. Han havde ikke tidligere været straffet, og var nu idømt $2\frac{1}{2}$ Aars Forbedringshuusarbeide for Tyveri. Han havde et vakker Ydre, aabent og tiltalende; han viste dyb Fortrydelse og god Villie, var en dygtig Arbeider og en flink Elev i Søndagsskolen. Det var hans ivrige Dnsfe at komme tilføes, og derved bryde sig en Livsbane, hvorved han var fjernet og sikket for Alt, hvad der maaskee ellers i Fremtiden som Mindelser om hans Skam kunde stille sig hindrende iveien for ham. Vi virkede da for, at der kunde staaes ham Høre hos en paalidelig Skibsfører, og vi vare i saa Henseende heldige. Der blev ved en større Skibørheder givet Løfte om, at han skulde blive forhyret med et større Skib, bestemt til en længere Reise. Da han løslødes, drog

han til den Søstod, hvorfra han skulde afgaae. Der vilde imidlertid endnu hengaae et Par Maaneber inden Reisen; han anbragtes da i den Tid ved en Mands Bestræbelser, som i nærværende Anliggende ubrettebe saameget for os, paa en nærliggende Gaard, hvor han ved Flid og god Opførsel vandt sine Forefattedes Tilfredshed. Ved Efteraarstid afgik han dernæst med Skibet.

45. Han var Arbeidsmand paa Landet, 40 Aar gammel og gift. Han havde gjentagende Gange været i Straffeanstalt og var nu idømt 4 Aars Forbedringshuusarbejde for at have udfærdiget et falskt Skudsmaal. Han, den ofte Straffede, blev modtaget med Mistillid, og fra Hjemstedet blev han betegnet som „et farligt Menneſte, der aldrig har havt nogen god Mening for sig“. Imidlertid opførte han sig i denne Straffetid meget vel. Han var af Naturen tænksom og fingernem og i det Hele begavet. Det syntes, som var han nu kommen til Besindelse, og at han vilde nytte sin Begavelse i en anden og bedre Retning end hidtil. Han havde et fortrinligt Greb paa al Slags Arbejde, navnlig saadant, hvortil der udfrævedes mekanisk Færdighed, saaledes blandt Mere til hvad der henhørte under Uhrmagerprofessionen. Der blev ham af og til betroet vanskeligere Arbejder, og han var da ikke blot flittig og udholdende, men skilte sig ogsaa stedse tilfredsstillende derved. Han var tilmed sparsommelig med den indvundne Arbejdsfortjeneste, for at kunne yde Kone og Børn Hjælp. Det var hans gjentagende Forsikring,

at han var opfyldt af Afsty over sin fordums Jammerlighed, og at han derimod fremtidig paa en redegelig Maade vilde fortjene sit Udkomme, og dette haabede han navnlig kunde lykkes ved i det Mindre at være Mechanicus og Uhrmager i sin Egn. Da der saaledes ikke var Livet, der talede for, at der maatte være steet et Omslag i ham, ligesom ogsaa at han efter al Sandsynlighed paa den antydede Maade vilde kunne skaffe sig Erhverv, tilstode vi ham ved Løsladelsen en Hjælp til Anskaffelse af adskilligt Værktøi.

46. Hun var 30 Aar gammel, ugift og hjemmevørende i en Kjøbstad. Hun havde ikke tidligere været straffet. Hun var dømt fra Livet for Fostermord, men Dommen formildedes paa Grund af adskillige herfor talende Omstændigheder til Hensættelse i Straffeanstalt paa Kongens Maade. Hun udviste i sin Straffetid et angergivent, stille og taalmodigt Forhold, og hendes Opførsel var i det Hele anbefalende; der blev derfor ogsaa overdraget hende saadanne Bestillinger, som ikkun betroes de Dvindefanger, til hvem der haves meest Tillid. Paa Hans Majestæts Kongens Fødselsdag sidstleden stjænkedes hende Friheden. Hun vilde have været blandt dem, hvem vi gjerne havde sat os i Virksomhed for at faae anbragt efter Løsladelsen, men da hun, som anført, ikke var indsat paa et vist Antal Aar, men paa Kongens Maade, kunde der ikke forud vides, naar hun vilde blive løsladt, og altsaa kunde der i saa Henseende ikke virkes for hende. Ved Løsladelsen ydede vi hende Hjælp til Beklædning.

47. Han var Arbeidsmand i en Kjøbslad, 45 Aar gammel og gift. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffeanstalten var han flittig og fredsommelig. Han havde, før han begik sin Forbrydelse, havt Arbejde ved et Farveri, og haabede atter, naar han løslødes, at kunne blive antaget i samme Gjerning. Hans forrige Husbonde yttrede sig saaledes om ham: „I den Tid, han arbejdede hos mig, havde jeg ikke nogen videre Grund til Klage, undtagen over hans Tilbøielighed til Røbdelsen af Brændeviin.“ Da han ved Løsladelsen søvne det Nødvendigste til en anstændig Befklædning, og havde kun kunnet samle en meget liden Overarbejdsfortjeneste, og der dog var Haab om, at han, stædet i Forhold, hvor der kunde holdes vaagent Die med ham, vilde undgaae Tilbagefald, modtog han af os ved Løsladelsen en Hjaelp til Befklædning.

48. Han var 50 Aar gammel, gift og havde ernæret sig ved Jordbrug og Fiskeri. Han havde ikke tidligere været straffet, og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for en Volds-gjerning mod en aldrende Aftægtsmand og Kone. I Straffeanstalten viste han et godt Forhold; han var modfalden og græmmede sig meget, ikke alene over hvad han i sin Tilfældighed havde begaaet, men ogsaa ved Tanken om sine syv uforsørgeede Børn, for hvem han, efter hvad der kunde skjønnes, havde været en god Fader. Saavel Sognepræsten paa Hjemstedet som hans Dommer yttrede sig ikke ufordeelagtigt om ham; de be-

klagede, at hans naturlige Hefstighed, der saa let kunde bryde ud i Voldsomheder, næredes ved hans uordentlige Hustrues ilde Færd saavel mod ham som Børnene. Han havde vel et Sted, men det var stærkt behestet; dog meente han, at kunde han komme i Besiddelse af en Fisterbaad, vilde han nok vorde istand til at forhverve det Fornødne for sig og Familie. Ved Løsladelsen gaves ham det Tilfagn, at saasnart det oplystes, at han paa angivne eller paa anden Maade kan berede sig Vei til Udkomme, vilde der her-til blive ham ydet et Bidrag.

49. Hun var 15 Aar gammel, hjemmehørende i et Landsogn, indsat for Brandstiftelse paa 2 Aar i Straffeanstalt „til Forbedring og Opdragelse“. Hun var et uægte Barn, og blev tidligen sat ud hos Pleiesforældre. Da hun var 11 Aar gammel, fik hun Tjeneste paa en Gaard og vogtede Faar. En Vinterdag tændte hun med nogle Svovlstikker Ild i endeel Lyng i et Tørvehuus, og Ilden blussede snart stærkt op. Hun gav sig derefter isærd med at glide paa Isen tilligemed en der tjenende Dreng. Efter nogle Dieblisses Forløb slog Ilden ud af Taget, og Gaarden med dens Indbo blev et Bytte for Luerne. Aarsagen til Ilden opdagedes ikke. Hun vendte tilbage til Pleiesforældrene, og efter nogle Maanedes Forløb fik hun Tjeneste paa en anden Gaard. Endnu samme Dag, hun tiltraadte Tjenesten, antændte hun ved Svovlstikker Lyngen paa nogle Hedetørv, og da hun nogle Dieblisse havde seet paa Luerne, ilede hun bort. Gaardens Udbygninger brændte, ligesaa ogsaa

abfkillige Creature. Hun mistænktes og tilfod da, at hun var den, der havde sat Ild paa begge Gaardene. Dette Pigebarn, hvis Forbrydelser maatte vække alvorlige Betæneligheder for dem, hvem hendes Opdragelse og Velærelse i Straffeanstalten var betroet, gjorde imidlertid ved sin Indtrædelse et ganske modsat Indtryk af hvad man havde ventet, ligesom hendes hele Forhold i de tvende Aar stod i den stærkeste Modstrid til det Brødefulde, hvorfor hun henses fangen. Hun havde et blødt Gemyt, og naar der foreholdtes hende det Gruelige i hvad hun havde begaaet, og man trængte paa, at hun dog skulde forklare, hvor det var muligt, at hun kunde have foretaget sig Sligt, fik man i Almindelighed ikke andet end en Strøm af Taarer til Svar. Hun var derhos særdeles lærenem; hun havde hidtil haft en meget mangelfuld Underviisning, men under den Veiledelse, der gaves hende i Straffeanstaltens Skole, naaede hun saare vidt, og Læreren kunde ikke noksom yttre sin Tilfredshed over den Fremgang, hun gjorde. Som et Exempel paa hendes Lærenemhed kan saaledes fremhæves, at naar et Psalmeverd een Gang var oplæst for hende, kunde hun af sin Hukommelse gjentage samme. Hun var lydig, villig og lod i det Hele Intet tilbage at ønske med Hensyn til sin Opførelse. Hun confirmeredes før Løsladelsen og var nu en temmelig voren Pige. Det var naturligt, at vi interesserede os for at faae hende anbragt ved Løsladelsen, og det tillige saa fjernt som muligt fra Hjemstedet, da hun af let forklarlige Grunde var bleven en Stræf der i Eg-

nen. Men det var paa den anden Side at vente, at vor Bestræbelse i saa Henseende vilde være overmaade vanskelig. Hvem vilde vel tage hende i Tjeneste? Havde det endda kun været een Gang, hun havde sat Ild paa, men gjentagende, efterat hun den første Gang dog maatte have seet, hvad Ulykke og Elendighed en Ildbrand fører med sig. Det viste sig ogsaa snart, at vi ad den Vej Intet kunde udrette for hende. Vi forsøgte dernæst at faae hende anbragt saaledes, at hun ikke skulde have nogen Løn for sin Tjeneste i det første Halvaar efter Løsladelsen, men at toertimod Selskabet skulde yde Bedkommende et Pengebeløb, fordi de havde hende hos sig; senere hen, naar hun maatte have vundet Tillid, kunde det vel ordne sig anderledes. Efter forgjæves Forsøg lyffedes det os omsider, just som Løsladelsen var nær, at en agtet Familie paa Landet erklærede sig villig til under de angivne Vilkaar at tage hende til sig. Hun tjener nu der, fjernt fra Hjemstedet, under forstandigt og kjærligt Tilsyn.

50. Han var 29 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde tidligere været i Straffeanstalt, og var nu idømt 3 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffeanstalten opførte han sig vel, og han lærte der Bomuldsøveriet. Sognepræsten paa Hjemstedet yttrede om ham: „Han har et blødt Sind, og jeg har endnu Haab om, at han kan reddes.“ Vi virkede for at faae ham anbragt efter Løsladelsen som Lyende. Det lyffedes os imidlertid ikke. Da han nogle Maaneder

efter at han var bleven løsladt, anmodede os om en Hjælp til en Bærv, idet han nu vilde forsøge den Revevei, og han fremlagde Vidnesbyrd for Flid og god Opførsel, imødefom vi hans Ønske ved at tilstaae ham et Bidrag hertil.

51. Han var Arbeidsmand paa Landet, 50 Aar gammel og Enkemand. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt $1\frac{1}{2}$ Aars Forbedringshuusarbejde for Bedrageri og Tyveri. I Straffeanstalten var han stille og stikkelig i sit hele Forhold, tilmed en flittig Læser af Opbyggelsesbøger. Han udtrede ofte, at han engang havde kjendt bedre Dage, men ved sin Hang til berusende Drikke var han kommen i mere og mere forarmede Omstændigheder, og saa kom Forbrydelsen; og han forsikrede, at han nu, gennemtrængt af Anger, troede sig stærk nok til fremtidig ikke blot at modstaae Fristelsen til Forbrydelse, men ogsaa til Brændeviin. Nogle Meddelelser om ham fra hans Dommer stode i Samklang med disse Utringer. Vi maatte desuagtet betragte det som tvivlsomt, hvad saamange beklagelige Erfaringer noksom lære, om ikke hiin sørgelige Tilbøielighed atter, naar i Friheden de fristende Anledninger vendte tilbage, skulde faae Magt over ham, og vi vovede derfor ikke at virke for hans Anbringelse som Tjende. Da han løslodes, satte vi os i Forbindelse med hans Dommer, der viser Interesse for ham og som boer paa hans Hjemsted, og blev det da vedtaget, at skulde han ikke i Halvaaret efter Løsladelsen kunde opnaae fast Tjeneste, og han, uagtet et ædrueligt og ordent-

ligt Levnet, maatte kæmpe med Trang, vilde vi i Betragtning af hans gode Forsætter, og til Befæstelse i samme, yde ham en Understøttelse.

52 og 53. Førstnævnte var 26 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde to Gange tidligere været i Straffeanstalt, og var nu idømt 4 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Sidstnævnte var 25 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde tidligere været i Straffeanstalt, og var nu idømt 4 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffetiden var der i det Hele Intet at udsætte paa dem; dog gjorde Sidstnævnte engang et dristigt Undvigelsesforsøg, og paa-drog sig altsaa Correction; efter de Yttringer, han under Undersøgelsen i Anledning af den paatænkte Undvigelse lod falde, ansaae han sig forurettet ved den ham overgaaede Dom, og havde han derfor besluttet at ville ud af Straffeanstalten, om saa endogsaa Forsøget skulde koste ham Livet. Alt hvad vi bragte i Erfaring om dem fra tidligere Tider viste hen til, at de vare ilde anseete og betragtede som farlige Forbrydere, men røbede tillige, at der var en Energie tilstede, der, ledet i god Retning, endnu lod Noget at haabe om dem. De vare begge flittige og dertil sparsommelige, saa de samlede sig en ikke ubetydelig Overarbejdsfortjeneste; deres Tanke og Hu stod nemlig til efter Løsladelsen at udvandre til America. Vi erkjendte, at dette ogsaa vilde være det Vinsteligste for dem begge. Vi satte os i Correspondance med nogle af deres Slægtninge, og da disse befandtes

villige til at yde Bidrag til Reisen, besluttede vi os til at supplere det Manglende, for at deres Anseelse kunde komme til Udførelse. Fra det Dieblif, man turde give dem Haab om, at det Forønskede vilde skee, forøgede de end mere deres Iver, og det ikke blot for at sammenspare, men for i Søndagsstolen, hvori de vare Elever, at samle Rundstaber, der kunde være dem til Nytte efter deres Udvandring. Saa drog de da efter Løsladelsen til America, til den saakaldte nye Verden, og vi ville haabe, at der der maa blive nye Menneſter af dem.

See vi nu hen til Resultaterne af vor Virksomhed i Selskabets første Aar (1ste Decbr. 1860 til 30te Novbr. 1861), nu, da der er hengaaet en saa lang Tid, siden de dengang Optagne løslodes, da viser det sig, at af

	23	Indf.	4	Udf.	Jalt	27
stille sig vel (ikke saa ifølge						
de givne Bidnesbyrd endog						
færdeles vel)	17	—	3	—	—	20
maa betragtes som Tvivls-						
somme	2	—	=	—	—	2
haves ingen Oplysning om						
(den En, der kom tilføes,						
den Anden, der kort efter						
Løsladelsen drog til Ame-						
rica)	2	—	,	—	—	2
ere af Selskabet opgivne .	2	—	1	—	—	3

Altsaa af disse 27 Løsladte er det ubekjendt, hvorledes to, og tvivlsomt hvorledes to stikke sig; tre ere opgivne af Selskabet; om de øvrige, nemlig 20, er der godt Haab, at de ville være reddede for Samfundet.

See vi tilbage over dette vort nu henrundne Virksomhedsaar, da viser det sig, efter de hidtil forhvervede Oplysninger, at med Undtagelse af 1 løsladt Mandsfange, der vil blive at hense til de Opgivne, og 1 løsladt Qvindsfange, der alt er gjensængslet, veed man intet Ustikkelig om alle de andre i Aarets Løb Optagne; om de fleste af dem hedder det endog, at de opføre sig meget vel.

Under Selskabets toaarige Virksomhed ere saaledes i Alt optagne 53 Løsladte. Af disse ere 3 paa ny blevene tiltalte og straffede, om 2 vides Intet, om alle de Øvrige, nemlig 48, veed man, at de have vogtet sig for at forsee sig mod Straffeloven, og om Størstedelen af disse foreligger der tillige gode Bidnesbyrd med Hensyn til deres Wandel.

Saadanne Resultater vidne bedre end alt Andet for — hvad man dog saa ofte hører modsagt —, at Bestræbelserne for at forhjælpe dem fremad, der have været i Straffeanstalt, kunne lykkes.

Med saadanne Resultater for Die, holde vi os ikke blot overbeviste om, at vort Formaål er godt, men ogsaa opnaaeligt, og henviende vore Medborgere til hvad der allerede er udrettet, tør vi saaledes end mere fortrøste os til, at de Fordomme ville tabe sig, der endnu maatte være tilstede imod vort Rjær-

lighedsværk, og at paa den anden Side deres Takfredse vil blive større, som slutte sig til os og staae os bi.

Der er for en Tid siden ikke blot rettet en Opfordring til Private, men henstillet til Communer og Sogneforstanderskaber, om det ikke maatte være ligesaa klogt som menneskekjærligt at yde et lille aarligt Bidrag til Fængselselskaberne. Det er blevet bemærket, at for hver Fange, der ved Selskabets Hjælp anbringes i en selvstændig Virksomhed, befries vedkommende Commune eller Sogneforstanderskab dog aabenbart for en Forsørgelsesberettiget. *). Vi have alt havt den Glæde, at en Rjebstads Commune er kommen os imøde med Tilsagn om Bidrag for et Antal Aar, og vi takke herfor, som vi takke for enhver Imødekommen, det være ved personlig Medvirkning eller ved Pengebidrag. Dog — Enhver, der understøtter vore Bestræbelser, vide, at der gives dem, fra hvem Takken kommer endnu dybere, om end Taknemlighedens Røster ikke kunne høres, og som, selv om de høres, dog neppe kunde udtale, som det fornemmes i Hjertet, dem nemlig, som ved den personlige Medvirkning eller de ydede Bidrag fik ved Udtrædelsen af Straffeanstalten den fornødne Haandgræfning, det første Fodfæste, saa de ikke — hvad mulig ellers vilde være skeet — sank ned i Mistvivel og Fordærvelse, men bleve opretholdte og reddede for Samfundet!

*) Berlingske Tidende 1862 Nr. 170.

Sluttelig meddeelte Formanden følgende

Extract

af Regnskabet over Selskabets Indtægter og Udgifter
fra 1ste Decbr. 1861 til 30te Novbr. 1862.

Indtægt.			
1.	Beholdning den 1ste December 1861:	Rd.	§.
a)	Creditforeningsobligation for ydste Land- eiendomsbesiddere Litra A Nr. 1440, til Beløb.	1000 Rd.	" §.
b)	Indskudt i Sparekassen	602 — "	—
c)	Contant Kassebeholdning	45 — 48 —	1647 48
2.	Hendes Raade Lehnsgrevinde Danners Gave	50	"
3.	a) Bidrag engang for alle .	31 Rd.	40 §.
	b) Fra Ribe Kjøbstads Com- munalbestyrelse, aarligt Bidrag for et Tidrum af 5 Aar	10 — " —	
	c) Medlemmernes aarlige Bidrag	581 — " —	
		622 — 40 —	
	hvoraf imidlertid endnu ikke er indbetalt	4 — " —	618 40
4.	Statskassens Tilskud ifølge Finantloven for 1862—63	100	"
5.	Renter:		
a)	af ovennævnte Creditforeningsobligation til 11te Decbr. 1861 og 11te Juni 1862 40 Rd. " §.		
b)	af de i Sparekassen indsatte Midler, til samme Termi- ner	28 — 54 —	
c)	af kgl. Obl. Nr. 9926, for 200 Rd., senere ombyttet med et Indskrivningsbeviis (iffr. nedenfor under Udgif- ten) for $\frac{1}{2}$ Aar	4 — " —	72 54
6.	Den under foregaaende Nr. ommeldte kgl. Obligation paa 200 Rd. blev indløst for 197 Rd. 83 §.; Differencen føres derfor til Indtægt mod Udgiften med	2	13
Summa Indtægt		2490	59

Udgift.	Rd.	§.
1. Underføttelser til løsladte Fanger og andre i Forbindelse dermed staaende Udgifter . . . (Af dette Beløb forventes 30 Rd. at ville blive refunderede Selskabet fra vedkom- mende Commune.)	777	69
2. Portoudgifter samt Udgifter til Skrivemate- rialier, Dvitteringsblanquetter m. m. . .	32	71
3. Udgifter i Anledning af Generalforsamlingen den 1ste Decbr. 1861 . . .	6	64
4. Udgifter til Trykning og Indheftning af Selskabets 2den Aarsberetning	89	"
5. Skriverløn	40	"
6. Budløn	12	"
7. Beholdning ved Regnskabsaarets Slutning:		
a) Selskabets Grundfond:		
Creditforeningsobligation for jydsk Land- eiendomsbesiddere Litra A Nr. 1440, for 1000 Rd. " §.		
Indskrivningsbeviis Li- tra C Nr. 883, til Beløb 200 — " —		
Indestaaende i Sparekas- sen, som i sin Tid vil blive føiet til bemeldte Indskrivningsbeviis 170 — " —		
b) Endvidere indsat i Spare- kassen 140 — " —		
c) Contant hos Kassereren 22 — 47 —		
	1532	47
	2490	59

Bestyrelsen.

I Henhold til Selskabets Love § 3 havde at ud-
træde af Bestyrelsen Kammerherreinde de Bretton
og Etatsraadinde Tang; Krøen Ryhle havde be-
giært at udtræde; de tvende førstnævnte Damer gjen-
valgtes og i Krøen Ryhles Sted valgtes Fru Hør-
ning. Fremdeles havde at udtræde Apotheker Bag-

ger, Pastor Hindberg, Inspecteur Rosenfall og Redacteur Wiøsing; Bagger, Hindberg, Wiøsing gjenvalgtes; i Inspecteur Rosenfalls Sted valgtes den ved Straffeanstalten constituerede Inspecteur Hansen.

Endvidere gjenvalgtes til Selskabets Revisorer Forstkasserer Schøne og Justitsraad Walsøe, og til Decisor: Overretsassessor Schmidt.

Fortegnelse

over

Bidrag til Fængselsfiskabet i Viborg.

G a v e r.

	Rbd.	§.
Lehnsgrevinde Louise Danner	50	„
Bjerre, Gaardeier i Braae	1	„
Bock, Pastor, Brøndum pr. Skive	1	„
Christensen, Knud, Kærup	1	„
Grove, Pastor, Veirskov	2	„
Grunnet, Hans, Kærup	1	„
Hansen, Skolelærer, Hvidberg	„	48
Hansen, Peder, Kærup	2	„
Hansen, Peder, Veirskov	„	32
Himmelftrup, Skolelærer, Brøndum	„	32
Hollesen, Mølleier, Ry	1	„
Holm, M. A., Kjøbmand, Trust	1	„
Jensen, N., Gaardmand, Ry	1	„
Jensen, A., Huusmand, Trust	„	8
Jensen, J., Arbøl	1	„
Kirkegaard, Biskop, Aalborg	4	„
Pandmark, Pastor, Halb pr. Randers for 1860—61*)	2	„
Mikkelsen, Huusmand, Trust	„	8
Muus, Advocat, Klensborg	2	„
Nielsen, S., Huusmand, Trust	„	8
Nyholm, Proprietair, Baggesbogn	1	„
Nyholm, do., Rjølfegaard	1	„
Rasmussen, S., Gaardmand, Ry	1	„
Resen, Jens Peter, Knudsbøll	1	„
v. Stöcken, Apotheker, Ribe	5	„
Thorup, P., Lille Knudsbøll	1	„
	81	40

*) Allerede anført i forrige Aars Beretning, men først indbetalt i dette Aar.

Karlige Bidrag.

Sjællands Stift.

Kjøbenhavn:

	Nb.	§.
Bager, Urtekræmmer	2	„
Blethingberg, Høiesteretsassessor	5	„
Bretton, Baron, Kammerh. og Høiesteretsassessor	10	„
Buch, Høiesteretsassessor	2	„
Hjorth, Justitsr., Commit. i Generalpostdirectionen	4	„
Møller, K., Assistent i Krigsministeriet	2	„
Nebelong, Architect	2	„
Petersen, Cancellir., Birkedommer paa Amager	1	„
Rosenfalk, C. J., Billedhugger	2	„
Rosenfalk, J., Jomfru	1	„
Rosenfalk, Inspecteur	2	„

Udenfor Kjøbenhavn:

Nielsen, Pastor, Glumsø og Babelse pr. Ringsted	1	„
Raffenberg, Frøken, Villiendal pr. Præstø	1	„
Jahrtmann, Overlæge, Rønne	2	„

Fyens Stift.

Kyble, Frøken, Odense	1	„
---------------------------------	---	---

Sønderjylland.

Brede, Kammerraad, Huusfoged, Amtsforvalter	5	„
---	---	---

Udenfor Landet.

Bohlen, Rishmand, Hamborg	2	„
Dölner, Consul, Newyork	2	„
Erichsen, Grosserer, Newcastle upon Tyne	10	„

Aalborg Stift.

Aalborg Kjøbstad:

Dahlstrøm, Stiftamtmandinde	2	„
Grønning, P. Kjøbmand	1	„
Hansen, L. C., Bærtshuusholder	2	„
Jacoby, L. M., Manufacturhandler	1	„
Mørch, M., Snedkermester	1	„
Mørup, H. H. Kjøbmand	1	„
Nissen, Procurator	2	„
Pagh, P., Kjøbmand	1	„
Rée, Bernhard, Redacteur	1	„
Schrøder, Emil, Kjøbmand	1	„
Smith, J., Bagermester	1	„
Staun, Kjøbmand	2	„
Wibroe, A. T., Farver	2	„
Wulff, A. S., Kjøbmand	2	„

Oversøes 77 „

Tilsted Kjøbstad:		Nb.	§.
	Oversørt	77	„
Bengen, E., practiserende Læge		1	„
Buchhave, Landmaaler		1	„
Gjedde, P., Krøen		2	„
Hende, Kammerraad, Amtsforvalter		1	„
Lindholm, Fuldmægtig		1	„
Lomberg, Fuldmægtig		1	„
Nielsen, Uhrmager		1	„
Petersen, Tullin, Apotheker		1	„
Rosenkrantz, Baron, Kammerherre		2	„
Rosenkrantz, E., Kammerherreinde		2	„
Rosenkrantz, E., Krøen		1	„
Sørensen, Ræmner		1	„
Willemoes, Districtslæge		1	„
Sæby:			
Hansen, Provst		1	„
Udenfor Kjøbstæderne:			
Roesøed, Pastor, Thorup og Bust pr. Tilsted		1	„
Petb, Pastor, Bisby pr. Tilsted for 1861—62 (1 Nd.)		„	„
Müller, Pastor, Albel og Boer pr. Sæby		1	„
Riesing, Pastor, Dronninglund pr. Sæby**)		1	„
Aarhus Stift.			
Aarhus Kjøbstad:			
Aggaard, J., Apotheker		1	„
Brammer, J. D., Bantassistent		1	„
Boegh, Chr., Bogbinder		1	„
Christensen, Capitain, Viinhandler		2	„
Christensen, E. B., Kjøbmand		1	„
Dahl, E., Stiftamtmandinde		2	„
Ellermann, H. M., Kjøbmand		1	„
Fabricius, Kammerraadinde		1	„
Frandsen, Hans, Kjøbmand		1	„
Kunder, Cancellieraadinde		2	„
Glæsel, E., Doctor		1	„
Hahn, P., Kjøbmand		1	„
Hammershøi, J. P., Kjøbmand		2	„
Hansen, A., Fæstemand, Glæselottericollecteur		1	„
Herb, Justitsraad, Borgermester		1	„
Høyer, J. W., Kjøbmand		1	„
Oversøes		117	„

*) Endnu ikke indbetalt.

**) Endvidere har Pastor Tshon af Bsted indmeldt sig som Medlem og indbetalt Bidrag for 1862—63, der vil blive optaget i næste Aars Beretning.

	Rd.	§.
Oversørt	117	„
Jensens Enke, Kjøbmand	1	„
Jesperesen, Justitsraadinde	1	„
Kyster, W., Slagter	1	„
Leib, A. E. J., Kjøbmand	1	„
Levin, Boghandler	1	„
Mehl, E., Fabrikant	1	„
Nellemann, Cancellieraad, Byffriver	1	„
Pachness, Kjøbmand	1	„
Schmidt, Pastor	1	„
Scher, Emilie, Frøken	1	„
Stellfeld, J. K., Banquier	1	„
Scholten, Kammerjunker, Byfoged	1	„
Willemoes, Kammerjunker, Herredsfoged	1	„
Wisling, A. E., Boghandler	1	„
Manders Kjøbstad:		
Bergen, v., Cancellieraad	1	„
Flis, Bliffenlager	1	„
Christensen, Capitain, Tømmermester	2	„
Christensen, Frue	2	„
Dorph, Overlærer	1	„
Elmqvist, Emma, Cancellieraadinde	2	„
Halb, M., Jomfru	1	„
Haltjær, J., Farver	1	„
Haltjær, A., Jomfru	1	„
Jesperesen, Cancellieraadinde	1	„
Kruse, Consistorialraadinde	2	„
Lasen, Fr., Institutbestyrerinde	1	„
Møller, M., Jomfru	1	„
Nathanson, Guldsmid	1	„
Steenberg, Joh., Kjøbmand	1	„
Warming, Caroline, Lærerinde	1	„
Westermann, Consul	1	„
Westermann, Ida, Frue	1	„
Skanderborg:		
Kogh, Læge	1	„
Koefoed, Apotheker	1	„
Mariager:		
Koefoed, Cancellieraad, Byfoged	2	„
Silkeborg:		
Drechsel, Kammerjunker, Birkedommer, for 1860—61 og 1861—62 a 5 Rd.	10	„
Hoftrup, Pastor	1	„
Oversøres	168	„

	Rbd.	§.
Oversført	168	„
Udenfor Kjøbstæderne:		
Andersen, N. P., Gaardmand, Stiellerup Nygaard pr. Silkeborg, for 1860—61 og 1861—62 a 1 Rbd.	2	„
Berner Schilden, Ritmester, Clausholm	4	„
Berner Schilden, Frue	4	„
Branning, Apotheker, Tranbjerg paa Samssø	1	„
Bruun, M., Frue, Jægergaarden	2	„
Carlsen, Pastor, Dalbypneder	1	„
Christensen, Frue, Christianslund	1	„
Christensen, Pastor, Hjortshøj	2	„
Erichsen, Kjøbmand i Thern pr. Silkeborg, for 1860—61 og 1861—62 a 1 Rbd.	2	„
Fryd, Grevinde, Frysenborg	20	„
Hjorth, Proprietair, Thustrup, for 1860—61 og 1861—62 a 1 Rbd.	2	„
Hjorth, Frue, ibidem, for do. do.	2	„
Hansen, Proprietair, Marsvinslund	1	„
Husum, Pastor, Tranbjerg paa Samssø	1	„
Jacobsen, Pastor, Hvorum	1	„
Krarup, Pastor, Bium	1	„
Karup, Provstinde	1	„
Larsen, Frue, Gollerup	5	„
Lichtenberg, Hofjægermester, Løistrup pr. Randers, for 1860—61 og 1861—62 a 2 Rbd.	4	„
Lichtenberg, Hofjægermesterinde, do. do.	4	„
Lund, Farver, Tranbjerg paa Samssø	1	„
Müller, A. A. G., Pastor, Vesterørsløb	1	„
Neckelmann, Pastor, Tvede	1	„
Nielsen, Klode Mølle pr. Silkeborg	1	„
Sæker, Pastor, Gjersløb	1	„
Selchau, Pastor, Østertørsløb	1	„
Sørensen, Søren, Gaardmand, Møllerup pr. Silkeborg, for 1860—61 og 1861—62 a 2 Rbd.	4	„
Valentin, Pastor, Spentrup, for 1860—61 og 1861—62 a 1 Rbd. *)		
Vandborg, Enkemadame, Hvorum	1	„
Worm, A., Jomfru	1	„
Worm, Pastor, Christrup	1	„
Wulff, Pastor, Falsløb, for 1860—61 og 1861— 62 a 1 Rbd. *)		

Oversføres 242 „

*) Endnu ikke indbetalt.

	Rb.	Ø.
Oversørt	242	„
Biborg Stift.		
Biborg Kjøbstad:		
Ahlefeldt Laurvig, Grevinde	2	„
Amberg, Musiklærer	1	„
Andersen, C., Buntmager	1	„
Bagger, Particulier	2	„
Bahnsen, Adjunct	1	„
Bay, Enkefrue	2	„
Berg, Districtsløge	2	„
Bertelsen, L., Skædermester	1	„
Borgen, Justitsraad, Herredsfoged, og Frue	2	„
Boye, Raadmand	2	„
Bregendahl, Etatsr., Overretsassessor, og Frue	2	„
Bregendahl, Mathilde, Frøken	1	„
Bretton, Baron, Kammerherre, Stiftamtmand	2	„
Bretton, Baronesse, Kammerherreinde	2	„
Bruun, Opsynsbetjent	1	„
Bruun, Overretsassessor	1	„
Bruun, Farver	1	„
Brøndum, Garver	1	„
Buch, Farver	1	„
Buchwaldt, Kjøbmand	1	„
Cederqvist, Garver	1	„
Christensen, C., Opsynsbetjent	1	„
Christensen, N., do.	1	„
Christensen, Skolelærer	1	„
Dalberg, Kammerraabinde	2	„
Danæus, Bogbinder	1	„
Dragheim, Barbeer	1	„
Faber, Overretsprocurator	1	„
Finsen, Cancellieraad, Overretsassessor	2	„
Fischer, Sædelmager	1	„
Fischer, Apotheker, og Frue	2	„
Friederichsen, Toldcontrolleur	1	„
Foss, Stiftslandinspector	1	„
Grønning, Contoirist	1	„
Hagemann, Justitsraad, Hospitalsforstander	1	„
Hammershøj, Skolelærer	1	„
Hansen, est. Inspecteur	2	„
Hansen, Fabrikmester	1	„
Hansen, forhenv. Overbetjent	1	„
Hansen, A. C., Bager	1	„
Oversøret	295	„

	Rd.	Ø.
Oversført	295	„
Haubro, Enkemadame	2	„
Helfed, Skolelærer	1	„
Hjardemaal, Kjøbmand	1	„
Hindberg, Pastor, og Frue	4	„
Hofgaard, Cancellieraad, Postmester	1	„
Holmgaard, Kjøbmand	2	„
Horning, Frue Pastorinde	1	„
Jacobsen, Karver	2	„
Jensen, Muurmester	1	„
Jensen jun., Kjøbmand	1	„
Jensen, Opsynsbetjent	1	„
Jsaacsen, Overretsprocurator	1	„
Jæger, A. F., Maler	1	„
Kabell, Proprietair	1	„
Klitgaard, Bager	1	„
Koefoed, Jernstøber	1	„
Larsen, Kulbmægter	1	„
Laub, Viskop	2	„
Lauritsen, Spindemester	1	„
Lind, Etatsraad, Stiftsophhysicus, og Frue	2	„
Lorenzen, Boghandler	1	„
Lorenzen, Dyrlæge	1	„
Lund, Overretsassessor	5	„
Morville, Overretsprocurator	1	„
Munch, Th., Strædermester	1	„
Møller, Overretsprocurator	2	„
Møller, Skomager	1	„
Nielsen, J., Graver	1	„
Nlsen, Boghandler	1	„
Nlsen, Professor, Rector	2	„
Petersen, Opsynsbetjent	1	„
Pedersen, Adjunct	1	„
Platou, Herredsfoged, og Frue	2	„
Prahl, Opsynsbetjent	1	„
Preisler, G., Kjøbmand	1	„
Preisler, Gæstgiver	1	„
Preisler, J., Kjøbmand	2	„
Reimer, Exam. juris	1	„
Reis, Kammerassessor, Råmner	2	„
Riegels, Cand. juris	1	„
Ring, Justitsraad, Amtsforvalter	2	„
Rind, P., Opsynsbetjent	1	„
Oversføret	355	„

	Rd.	§.
Oversøet	355	„
Romlund, Kjøbmand	1	„
Sahl, Kæbslager	1	„
Salling, Overbetjent	1	„
Samson, M. K., Kjøbmand, og Frue	2	„
Samson, E. M., Kjøbmand	1	„
Sandberg, E., Kjøbmand, og Frue	2	„
Sandberg, A. B., Kjøbmand, og Frue	2	„
Schalß, Chr., Kjøbmand	1	„
Schibler, Glarmester	1	„
Schmidt, Overretssædfor	1	„
Schöne, Korstasserer, og Frue	2	„
Selmer, Cancellieraad, og Frue	2	„
Stampe, Opsynsbetjent	1	„
Stochholm, Kjøbmand	1	„
Sørensen, Opsynsbetjent	1	„
Tachou, Handelscommis	1	„
Tang, Etatsraadinde	2	„
Tang, Justitiarius i Overretten	6	„
Thomesen, A., Kjøbmand, og Frue	2	„
Thranum, Brænderibestyrer	1	„
Ulrich, Landinspecteur	1	„
Urfin, Stiftsprovstinde	2	„
Vater, Kjøbmand	1	„
Walsøe, Justitsraad, Toldinspecteur	1	„
Welding, Stiftsprovst, og Frue	2	„
Weibrauch, Opsynsbetjent	1	„
Werring, Kæbslager	1	„
Wesenberg, Deconomistriver	1	„
Wiberg, Cantor	1	„
Wisling, Redacteur, og Hustru	2	„
Wolfe, Overlærer	1	„
Worre, Agentinde, Enkefrue	2	„
Zahrtmann, B., Frøken	2	„
Zahrtmann, M., Frøken	1	„
Zahrtmann, jun.	3	„
Ziebe, Bogholder	1	„
Zingelmann, Justitsraad, Borgermester	2	„
Zingelmann, Enkefrue	2	„
Zugaard, M., Frøken	2	„
Skibe:		
Behrend, Manufacturhandler	1	„
Brix, P., Kjøbmand	1	„
Oversøet	418	„

	Overført	Rbd.	§.
Buchholz, Catechet		1	„
Calundan, Manufacturhandler		1	„
Fasting, Procurator		1	„
Friis, Consul		1	„
Friis, Rosalie, Frue		1	„
Holm, Wilhelmine, Frue		1	„
Jbsen, Byskriver		1	„
Jensen, A., Kjøbmand		1	„
Kierrumgaard, Pastor		1	„
Kierrumgaard, A., Frue		1	„
Larsen, Postfører, og Hustru		2	„
Lillienfjeld, Toldforvalter		1	„
Mortensen, Postfuldmægtig		1	„
Munksgaard, Procurator		1	„
Munksgaard, Marie, Frue		1	„
Nielsen, Apotheker		1	„
Nielsen, S., Farver		1	„
Pasbjerg, Fuldmægtig		1	„
Schjerring, L., Ræmner		1	„
Schrøder, B. C., Bogholder		1	„
Smidtb, Cancellieraad, By- og Herredsfoged		1	„
Smidtb, Cancellieraadinde		1	„
Smidtb, M. J.		1	„
Sørensen, J., Kjøbmand		1	„
Thorgeresen, Fuldmægtig		„	64
Nibe:			
Baadstrup, Postmester		1	„
Glemann, Districtslæge		1	„
Halb, Auditeur, Byfoged		1	„
Hass, Pastor		2	„
Hoygaard, Apotheker		1	„
Johansen, Procurator		1	„
Michelsen, J. C., Kjøbmand		1	„
Secher, Toldforvalter		1	„
Udenfor Kjøbstæderne:			
Bagger, Pastor, Hjert		1	„
Bloch, Propriétaire, Ørregaard		1	„
Blicher, Pastor, Durup		1	„
Brast, Pastor, Junget		1	„
Bruun, Chr., Cand. polyt., Søndermølle		1	„
Bruun, Conferentsraadinde, Åsmildkloster		2	„
Bruun, Nicoline, Frue		1	„

 Overført 460 64

	Overført	Rd.	§.
Bruun, Christiane, Frue, Bruunshaab		1	„
Bruun, Engel, Frue		1	„
Elding, Pastor, Kobberv		1	„
Christensen, Christen, Gaardmand, Boller		„	48
Christensen, Laur, Gaardmand, Nadsgaard		„	48
Damsgaard, Skolelærer, Romlund		1	„
Deichmann, Provst, og Frue, Ferslev		2	„
Dollkedahl, Proprietair, Holmgaard		1	„
Kangel, Forpagter, Gudumlund		1	„
Friis, Chr., Gaardeier, Overlund		1	„
Halvorsen, Pastor, Brandstrup		1	„
Hansen, N. P., Sognefoged, Seilflob		„	48
Henrichsen, Pastor, Gjedsted		1	„
Jpsen, Pastor, Rørket		2	„
Jacobsen, Pastor, og Frue, Møb		2	„
Jensen, Proprietair, Lundgaard		5	„
Jensen, Pastor, Dalsgaard		1	„
Johansen, Skolelærer, Dølby		„	32
Juul, Bogholder, Gudum		1	„
Krohn, Pastor, Hem		1	„
Laurson, Christen, Gaardmand, Fjstbet		„	48
Lund, Beibetjent, Overlund		1	„
Lüttichau, M., Frue, Vingegaard		2	„
Maßen, Pastor, Roslev		1	„
Müller, Pastor, Bjerring		1	„
Møller, Skolelærer		1	„
Møller, Provst, Breum		1	„
Møller, Pastor, Selde		1	„
Nagel, Frue, Liselund		1	„
Navntoft, Anders, Gaardmand, Romlund		„	48
Neergaard, Proprietair, Aunsberg		1	„
Neergaard, Hofjægermester, Bistum		4	„
Nielsen, Gaardmand, Rødding		1	„
Nlsen, Pastor, Gudum		1	„
Prangen, Pastor, Rørket		1	„
Ravnberg, Forpagter, Bildmosegaard		1	„
Rendtorff, Frue, Himmestrup		1	„
Schack, Pastor, Rødding		1	„
Spleth, Provst, Smorup		2	„
Sporon, Jagtjunker, Steendalsgaard		1	„
Swane, Provst, Hjerminde		1	„
Tetens, Pastor, Romdrup		1	„
Overføres		511	48

	Overført	Rd.	§.
Thomsen, Pastor, Nautrup		511	48
Thorum, Provst, Borde		1	..
Toft, Korpagter, Lovisendal		2	..
Bahl, Pastor, Laastrup		1	..
Willesen, Møller, Nørremølle		1	..
Wistoft, Møller, Bibak		1	..
Wöldike, Pastor, Øster Hornum		1	..
Ribe Stift.			
Ribe:			
Bangert, Ingenieurlieutenant		1	..
Bendtsen, Professor, Rector		1	..
Bjerg, Lærer ved Borgerstolen		1	..
Borch, C., Herredsfoged		1	..
Bøggild, H., Fuldmægtig		1	..
Communalbestyrelsen		10	..
Daugaard, Biskop,		2	..
Horshol, Lærer ved Borgerstolen		1	..
Jørgensen, A., Lærer ved Borgerstolen		1	..
Koch, Adjunct		1	..
Meinert, A., Borgermester		2	..
Riis, N. E., Overlærer		1	..
Siemsen, Capitain, Landinspecteur		1	..
Stürup, Fuldmægtig		1	..
Sunsvind, Lærer ved Borgerstolen		1	..
Kolding:			
Baastrup, A. W., Kjøbmand		2	..
Bloch, Districtslæge		1	..
Borch, Stadshauptmand		2	..
Brandorff, P., Kjøbmand		1	..
Dahl, Cancellieraad, Procurator		1	..
Kriis, Apotheker		1	..
Jenss, Hospitalsforstander		1	..
Gad, Provst		1	..
Grau, Consul		1	..
Halby, P. A., Kjøbmand		1	..
Kralund, Assessor, Procurator		1	..
Laasen, Professor, Rector		1	..
Lund, E., Kjøbmand		1	..
Madsen, Particulier		1	..
Meklenburg, Justitsraad, Postmester		1	..
Monrad, Overauditeur, Borgermester		1	..
Møller, Bogtrykker		1	..
Overføres	564	48	

	Rb.	§.
Overtørt	564	48
Nielsen, C., Kjøbmand	1	„
Orholm, J., Kjøbmand	1	„
Petersen, Læge	1	„
Rosenstand, Læge	1	„
Saxild, Cancellieraad, Herredsfoged	2	„
Schmidt, A., Kjøbmand	1	„
Fredericia:		
Mourier, Justitsraad, Borgermester	2	„
Horsens:		
Herløb, Justitsraad, Herredsfoged	5	„
Holstebro:		
Gleerup, M., Frue	1	„
Gundelach, Contoirist	„	48
Hygom, Stomager	„	48
Olson, Overauditeur, By- og Herredsfoged	1	„
Thorup, E., Jomfru	„	48
Udenfor Kjøbstæderne:		
Fausbøll, Pastor til Dorsted og Højer	1	„
Hjort, Provst i Lønder	1	„
Jespersen, Pastor til Vandborg og Ferring	1	„
Tang, Etatsraadinde, N. Vosborg	1	„
Tang, Pastor emeritus, Vosborglille	1	„
	587	„

Personlig virkende Medlemmer udenfor Nørrejylland:

Christensen, Branddirecteur, Procurator i Holbæk.
 Dahlstrøm, Godsforvalter, Procurator i Ringsted.
 La-Cour, Provst samt Præst til Helsingør og Valby.
 Salomon, Sognepræst til Vetterløv og Hømb.
 Sylow, Borgermester og Byfoged i Rødør.
 Thomsen, kgl. Reiconducteur i Hertugdømmet Slesvig.
 West, Sognepræst til Borre.
 Zahle, Provst samt Sognepræst til Stillinge.

Om Frihedsberøvelsen som Straffeonde.

(Af Pastor Hindberg.)

Der høres, som bekjendt, jævnlig, naar Talen er om løsladte Straffefangers Redning, Yttringer, der ikkun røbe Mistvial og Mishaab, og det mangler ikke paa Paastande til Begrundelse for det trøstesløse Spørgsmaal: „Hvad kan det hjælpe?“ hvilket er saa temmelig eensbetydende med: „Det kan ikke hjælpe!“ Det hedder da blandt Mere til Forklaring for den formeentlige Kjendsgjerning, at det er et Særsyn at see Nogen af dem forlade den Bane, de have betraadt: „Denne er igrunnen ogsaa ret tillokkende, thi det Uheldigste, der kan hænde dem under deres fortsatte forbryderiske Leveviis er, at de atter blive indsatte i en Straffeanstalt, men Saadant kan dog ikke være dem synderligt imod, thi der have de jo alt det, som saa mange rebelige Menneſter maae kæmpe haardt for, og der have de tilmed et saadant Selskab, som de meest ønske.“

Efter saadanne Yttringer at slutte skulde man — alt Dvrigt fraseet — næsten antage, at eet af de væsentligste Momenter i Straffen, men som ikke videre fremhæves, nemlig Frihedsberøvelsen, ikke maatte have

meget at betyde, at derimod Straffefanger let og vil-
ligen finde sig heri. Ved nøiere Kjendskab til Fæng-
selsforhold og de Fængsledees Sindstilstande kommer
man imidlertid til en modsat Overbeviisning. At
savne Frihedens Gode, at være affpærret fra Omver-
denen ved de gittrede Vinduer og de tillaaede Døre,
hører just til Det, der i Almindelighed er den Fange
meest trykkende.

Et Vidnesbyrd herfor maae dog strax Undvigelses-
forsøgene være. Man kan sige, at disse forekomme
nutildags sjældnere end tidligere hen, da Bestaffen-
heden af den nyere Tids Straffeanstalter nødvendig
formindster, ja næsten umuliggjør saadanne Forsøg.
Men fordi der i vor Tid er truffet hensigtsmæssigere
Foranstaltninger til Forebyggelse af Undvigelser end
i ældre Tider, saa følger ikke deraf, at Fangerne nu
ere anderledes findede end dengang, at de nemlig
bedre finde sig i Savnet af Friheden. Nei, Friheds-
længslen kan stundom være nær ved at sprænge den
unge, iisfærdige Fanges Hjerter: „Jeg maa ud!“ „Jeg
vil ud!“ og han behøver al sin Eftertanke og Over-
vindelse for at afholde sig fra det i Regelen frugtes-
løse Forsøg, allerhøjest naar han besidder Snildhed til
at lægge Planer og Dristighed til at udføre dem.
I Fængslet Sing Sing i Nordamerika blev en Fange
for gjentagne Undvigelsesforsøg behandlet strengt;
han kunde dog ikke betvinge Lysten til nye Forsøg;
den drev ham atter til nye Dumdristigheder; han sølte
imidlertid i et Dieblis ret Ulykken af denne vilde Fri-
hedslyst, og han tog da en mærkværdig Beslutning for

fremtidig at umuliggjøre sig ethvert Forsøg; han gav sit ene Been en saadan Læstion, at det næsten afhuggedes; kort efter døde han som en Følge heraf.*) Hvor meget der end gjøres for at betrygge mod Undvigelser, saa de Fanger nødes til at indsee, at ethvert Forsøg maa mislykkes, stedse vil der dog være dem, der med en vild, ustyrlig Frihedslængsel ville prøve derpaa, ligesom der til alle Tider ville være Nogle, som i Tillid til deres Kløgt og Mod og maastee tidligere Held ville mene og tale som H. Steffens i een af sine Noveller **) lader den i sin Tid bekjendte og forovne norske Forbryder Halvor Bravkarl forsikre: „Ingen Muur er mig for tyk, intet Bindue mig for høit, ingen Grav mig for dyb.“

At der gives Fanger, som pønske paa Undvigelse og Flugt, er en Kjendsgjerning, der vistnok ikke bør oversees, naar Taler er om Frihedsberøvelsen som Straffeonde; dog fra disse Enkelte kan der ikke med Grund sluttes til hvad der gælder om Fanger i Almindelighed. Det kunde jo derfor nok være, at Størstedelen af Fangerne vare ikke utilfredse med deres bundne Tilstand og desaaarsag ikke hymrede sig om Løsladelse. Der er imidlertid andre og flere Vidnesbyrd, som tale herimod.

Frihedslængslen kommer hos Nogle sjældnere, hos Andre hyppigere til Orde; den er ved de forffjellige Anledninger mere eller mindre fremtrædende.

*) Julius: Nordamerik. sittl. Zustande II. pag. 280.

**) De fire Nordmænd. II, pag. 171.

Der er Fanger, som Aar efter Aar roligere varetage deres Gjerning; kun til en enkelt Tid af Aaret kommer der en vis Uro over dem, og de ere ikke saa fattede som sædvanlig; af og til trænger der sig Suf frem; det er nemlig, naar efter den mørke Vinter Foraarsolen lyser gjennem Fængslets Vinduer og vælter det friskere Liv, men som her maa tvinges tilbage. Taler man med dem i de Dage, da forsikre de, at det er som om Alt bryder inde i dem af Længsel efter dog at komme ud.

Der er Fanger, som fra deres Vindue have en fri og smuk Udsigt over Marker, Enge og Søer. „Dette“, sige de, „gjør vor ufrie Stand endnu haardere og føleligere; hellere ville vi dagligen see paa en mørk Muur, saa lide vi mindre af Længsel.“ Ved et Besøg paa en folklar, stjern Sommerdag i en Straffeanstalt for Fælledsstabsfanger*) spurgte jeg en Fange, jeg havde kjendt fra tidligere Tid, og som efter eget Ønske hensad i en til Correction bestemt Enkeltcelle, fra hvis øverst anbragte Ruder Dagølyset ifkun sparsomt udbredte sig, hvor han dog kunde foretrække at sidde dernebe ved sin Væg, fremfor fra Arbejdstuen høiere oppe i Bygningen at see ud over det smukke Landskab, som der frembyder sig for Øiet. „Det er just dette“, svarede han, „jeg saa daarlig taaler,

*) Saaledes kaldte i Modsetning til Fanger, paa hvem Gensomhedsstykket anvendes.

og jeg kan derfor ikke noksom takke mine Foresatte, som fødte mig i, hvad jeg bad om.“*)

Der er Fanger, som trods deres Brødefuldhed have bevaret Kjærligheden til deres Paarørende. Græmmelsen over at være affærret fra disse, Hjemveens ustillete Smerte afpræger sig i deres Ansyn og giver sig stundom tilkjende i deres Breve, naar de udtale Længsler efter Forældrene, Ægtefællen eller Børnene, Stammen og Sorgen, der er bragt over hine, Ulykken og Nøden, der er bragt over disse.

Der er Fanger, gamle affældige Menneſter, en Slags Invalider i Straffeanſtalterne, hvilke nyde en Forpleining og et Tilſyn, ſom de ingenlunde ſaaledes kunne vente vil blive dem tildeel, naar de vende tilbage til deres Hjem, maaſkee til Samlingssteder for Uſelhed og Smuds; dog længe de utaalmodigen

*) Det er viſnok Saabant, der maa have foreſvæbet Digteren, naar han begynder ſin Sang „Fangetaarnet ved Søen“ ſaaledes:

Sæt tæt ved Havet Ederſ Fængſler alle!
 Foroven Himlen! Havet trindt for neden!
 Sæt Ederſ Fangerſ ſnævre, mørke Halle
 Overfor Friheden og Uendeligheden!

Herþ: Ugentlige Blade I. p. 12.

og ſom bringer Würfert til at udbryde:

Und wären die Fenster auch hoch und hell: —
 Ein Kerker, ein Kerker — ſelbſt Sonne iſt grell.
 Und wäre die Fernſicht auch reich und weit:
 Gefangen, gefangen — o Herzeleid!

Miniatur-Almanak 1860 p. 160.

efter Løsladelsen. Jo mere denne nærmer sig, desto mere mande de sig op, for at de kunne have de fornødne Kræfter til Hjemreisens Besværligheder.

Der er Fanger, som ligge Aar efter Aar paa Sygesengen; der er ikke nogen Slægtning og ikke noget Hjem, de kunne tye til efter endt Straffetid, de skulle indlægges paa Sygestuen i et Fattighuus; dog tælle de Dage til Løsladelsen. Naar man ikke kan tilbageholde sin Forundring herover, faaer man mangengang det korte, men, som det forekommer dem, indholdsrige Svar: „Den kjære Frihed!“

Der er kun faa af de Fanger (ja det er saa at sige en Sjeldenhed), der ere indbømte paa Aar, som ikke nøie tælle sig fremad til deres Løsladelsesdag, endog denne først vil oprinde i en fjern Fremtid. Spørger man dem om, hvorlænge de have tilbage af deres Fangenskab, saa faaer man i Regelen det meest omstændelige Svar; Aar, Maaneder, Uger, Dage ere talte. Jo mere det nærmer sig Løsladelsen, desto større Ilterhed er der at spore; den er som hos Fuglen, der ifkun ved en let bristende Staaltraad holdes tilbage fra at bryde ud af sit Buur. Som et Exempel paa den Yderlighed, hvortil en saadan Uro kan naae, meddeler Villermé af sine rige, i Frankrigs Fængsler samlede Erfaringer Følgende: „Et Menneſte, der var begjærlig efter at forhverve en stor Formue, benyttede sig for at opnaae dette af allehaande ulovlige Midler, hvorfor han blev dømt til otteaarig Fængselsstraf. Da han lige indtil det Sidste havde haabet at kunne undgaae denne Skjæbne, der maatte være

desto haardere, fordi han hørte til de dannede Stænder og ikke manglede Opdragelse, blev han yderst fortvivlet, da man skred til Dommens Fuldbyrkelse. Han blev bragt i et Fængsel, hvis Forstander havde været een af hans forlums Skolekammerater. Denne, der hos et stort Antal af Fangerne havde iagttaget den sorgforjagende Magt, som Arbeide udøvede, overdrog nu sin gamle Ven Overopsynet over Værkstederne saavel som over Regnskabsvæsenet i en Deel af Straffeanstaltens indre Forvaltning. Kort over den ham viste Tiltro og den paa saa mild en Maade tilstaaende Adskillelse fra de øvrige Fanger, hvis Lod han jo egentlig burde have deelt, begyndte han med at gjøre sig den største Flid for at svare til de Forventninger, Anstaltens Forstander saaledes satte til ham. Snart gjorde han af egen Drift, hvad han kun i Begyndelsen havde paalagt sig af Pligtfølelse, og tilsidst bad han selv om ny Bestjæftigelse, da han formærkede Arbeidets helbringende Indflydelse paa Sindstemningen. Saaledes blev Tilstanden ham, uagtet han var indespærret i et snævert Fængsel, allerede efter et halvt Aars Tid ganske taalelig. Et nyt Arbeide, som medførte, at han fik sin Gang i Rjølkenet, Contoiret og andre Afdelinger i Anstalten, fuldendte, hvad saa lykkelig var begyndt. Han tiltog daglig i Tilfredshed og Livskraft, og efterat han havde tilbragt to Aar i Anstalten, nød han der en Frihed, som vilde have gjort ham det let at undvige, dersom han havde villet, saameget mere som hans formuende Slægtninge, som maatte besøge han,

faa ofte de vilde, lettelig kunde have beredet ham et sikkert Tilflugtssted. Imidlertid rykkede Tiden til hans Løsladelse nærmere; kun endnu fem Maaneder vare tilbage; han talede ofte derom, og man saae ham undertiden at sukke, blive urolig og aandsfraværende. Senere hen talede han endnu oftere om den ham forestaaende Løsladelse, bekymrede sig mindre og mindre om sit Arbejde og begyndte at blive mager. En Maaned før Løsladelsen ophørte han ganske med at arbejde; han blev endnu uroligere, yttrede Tegn paa den største Utaalmødighed, spiste kun meget lidt, sov næsten slet ikke, og hans Helbred var meget lidende. Endelig kom den med brændende Forlængsel imødesete Løsladelse; paa denne Dag var han næsten som affindig, og nu tilstod han for Forstanderen, som han jo havde Saameget at takke for, idet han omfavne ham, at han i de sidste Maaneder oftere havde været i største Fristelse til at undvige, omendstjondt Saadant ingenfinde før var faldet ham ind.“*)

Og nu endelig de Fanger, der ere indbømte paa Livstid eller Kongens Naade, som altsaa ikke kunne tælle sig fremad til Løsladelsen, men blot nære et svagt og usikkert Haab derom, — befindes de i Regelen at være saa fortrolige med Tanken om deres Ufrihed, at de ligesom have affundet sig med Verden, og ere efterhaanden komne dertil, at de ikke mere føle sig trykkede af det langvarige Fængenskab? Det var

*) Julius: Vorlesungen p. 259.

at ønske, at hvem der mener dette, kunde have overværet Optrin som de, der for en Række af Aar tilbage fandt Sted i Fængselsgaarden i Viborg paa Kongens Fødselsdag. Samtlige Fanger opstilledes i Ræds; Inspecteuren traadte frem iblandt dem for at oplæse, hvem der i Anledning af Dagen vare blevene benaadede og frigivne. Der var Dødsstillehed; Alle stode spændte for at lytte efter, hvem der maatte være de Lykkelige, ingen dog mere end Livstids- og de saakaldte Raades-Fanger; der var Nogle iblandt disse, som med standset Aandedræt og heftigt bankende Hjerter ventede paa at høre deres Navn oplæst. Efterat Acten var tilende, fjernede Inspecteuren sig. Nu samlede og grupperede Staren sig om nogle Enkelte, som stode der med de meest glædestraalende Blik. „Jeg er fri; de mange Straffear ere forbi!“ Hvilket Trylleri laa der ikke i dette Ord! Der var Haandtryk til alle Sider, Voksnestninger i stort Tal. Der var enkelte Andre, som man ogsaa saae Haanden blev rakt til, men til dem faldt Ordene noget anderledes: „Bedre Lykke næste Gang“, hed det, „et Aar kan jo snart gaae!“ Disse bleve ikke længe i Gaarden; tause og med langsomme Skridt gik de igjen op ad Trapperne til Arbejdsstuen; de sad helst den Dag assides; et Trøstens Ord af Præsten fandt villig Indgang og Diet blev let vaadt.

Frihedsberøvelsen er et Straffeonde, alvorligere og virksommere end det ved enkelte flygtige Betragtninger ret forekommer at være.

Man kan vel her vise hen til de mange Gjenfængslede, de Mange, der saa at sige gaae ind og ud af Straffeanstalter deres hele Liv; man kan maaſkee endogsaa fremføre Exempler paa Udsledte, der have stjaalet eller paa anden Maade forbrudt sig, for at de atter kunne komme i Straffeanstalt, hvor det efter deres Udsagn var godt at være. Dette synes jo dog at vidne herimod! Men for det Første maa det erindres, at der med alt Anferte ikke ſkal være sagt, at der ei maatte være Nogle, som mindre ſtatte Frihedens Gode, som ret vel kunne føle sig hjemme-hørende i en Straffeanstalt, ja som desværre betragte Straffeanstalten som et Uſyl, hvilket de paa Grund af den dem ordentlig tilbeelte Koſt, Huusrum og Klædedragt foretrække for en Fattiganstalt, og hvor de ikke paa Grund af deres tidligere Vandel blive tilſidesatte og ilde behandlede; dernæſt maa det ikke lades upaaagtet, at er der end Mange, som gjenfængsles, ſaa er der dog ogsaa Mange, som efter een Gang at have været i Straffeanstalt, frygte for at komme der oftere og vogte sig derfor*); og endelig ſkal man være vaerſom med altfor meget at fæſte Liv

*) Den 31te Decbr. 1857 vare i Kongerigets Straffeanstalter indeſiddende Forbrydere ialt 1493; af diſſe havde ikke tidligere været i Straffeanstalt 764, tidligere været i Straffeanstalt 729, nemlig een Gang 379, to Gange, 214, tre Gange 88, fire Gange 30, fem Gange 10, ſex Gange 5, ſyv Gange 2, otte Gange 1.

Departementstidende 1859 Nr. 12.

til Fortællinger om Løsladtes Lyst til Gjenfængsling; det er sjelden, at det ganske forholder sig saaledes, som slige Fortællinger i deres Enkeltheder lyde.

Naar den Løsladte en Tid har nydt sin Frihed, saa begynder han at slatte den mindre; og naar det da fleer, at de gamle Fristelser — maaskee ved uheldig sammenstødende Omstændigheder, maaskee ogsaa uden disse, idet han selv søger Fristelserne — paa ny have faaet Magt og Overhaand, og han atter træder ind paa Forbryderbanen, saa ønsker han vel helst uforstyrret at kunne fremture heri; dette vilde jo være bekvemlest; men da han dog idelig seer sig udsat for at gribes af Retfærdighedens Arm, der jo saa vil falde dobbelt tung paa ham, den forhen maaskee oftere Straffede, da han ikke kan undgaae følelige Virkninger af den Mistanke, der idelig hviler paa ham, og han maa befrygte, at alle klogtige Udflugter og al haardnakket Benægtelse for Dørligheden — kommer han i dens Hænder — dog ikke ville frie ham (der vil være for meget, der taler imod ham); saa raisonnerer han omtrent saaledes: „Værre kan det dog ikke gaae, end at du kommer igjen i Straffeanstalten, og der er endda ikke saa ilde at være!“ og han opregner for sig, hvad der gjorde ham Opholdet mindre ubehageligt, ja maaskee endog ret tiltrækkende. Og naar han saa anholdes og demmes og paa ny træder ind i Straffeanstalten, da siger han muligen med et frivilligt Smil til Opsynet: „Jeg har ikke opført mig værre, end at man dog skal

lukke op for mig her!" *) og Fængselsbøren lukker sig efter ham, og — han længes atter efter Friheden!

Saaledes har det været, ingenlunde med alle, men med mange atter og atter Tilbagefaldne og Gjenfængslede.

*) En temmelig almindelig Høstet ved sig Anledning.

Af en Fængselsopsynsmands Dagbog.

(Sluttet.)

Den 14de Februar 18..

En Attraa efter at udvandre til andre Verdensdele efter udstaaet Straffetid yttre sig undertiden blandt de yngre og kraftigere Straffanger. Saadanne Fanger bestræbe sig derfor som oftest i Straffetiden paa at vise god Opførsel for at vinde deres Foresattes Undest og muligen derved faae diøse til at staae dem bi i saa Henseende, og de ere flittige Arbeidere for at kunne opspare det meest mulige af deres Overarbeidsdouceur til Bestridelse af Reiseudgifterne.

Et Exempel paa en Saadan var Hans Weigaard, en i flere Henseender begavet og energisk Charakter; han havde havt den mangelfuldeste Opdragelse, men ved Flid og Etadighed bragte han det til i den i Straffeanstalten oprettede Søndagsskole at skrive en rask og tydelig Haand, ligesom han ellers i sin Fritid med Iver og Udholdenhed havde lagt sig efter Sprog og anden nyttig Læsning. Ved Udløbet af hans Straffetid havde han derhos ved Overarbejde oplagt sig saameget af den indvundne Fortjeneste, at han deraf kunde betale Overreisen til Amerika, hvilken han stadigen havde tragtet, og da han til dette Diemeds

Opnaaelse blev understøttet af Straffeanstaltens Forsatte, der havde megen Interesse for ham, gjennemførte han sin Plan. Ifølge et Brev, han havde skrevet hertil et Aarstid efter Afreisen, ernærede han sig godt og respectabelt. Iblandt de løsladte Fanger, som senere ere udvandrede til Amerika, var Een, som ikke havde kunnet opspare den fornødne hele Sum til Overreisen; men endeel af hans Medfanger gjorde Sammenstod af deres egne opsparede Penge, og saaledes kom ogsaa han bort, fulgt af sine Kammeraters bedste Ønsker.

Til Glæde for dem, der havde kjendt og interesseret sig for Hans Weigaard, indløb fornylig atter Brev fra denne til Præsten ved Straffeanstalten. Dette Brev lod Præsten circulere, og Indholdet skal jeg i det Væsentlige nedenfor gjengive. For imidlertid nærmere at forklare den angerfulde Udtalelse i Brevets Begyndelse, er det nødvendigt at oplyse: at Hans Weigaard paa et tidligere Stadium af hans Forbryderbane, da Friheden efter udstaaet Straf var bleven ham gjengiven, var af Præsten, som paa Grund af hans ualmindelige Evner og Personlighed havde Meget tilovers for ham, anbefalet til Tjeneste hos en Mand, hvor han, naar han selv vilde det eller opførte sig derefter, kunde have det godt. I denne Tjeneste, som han derefter erholdt, blev det skjult, at han havde været underkastet offentlig Straf, og hans Opførsel forblev ogsaa i længere Tid aldeles ulastelig; men han sendtes en Dag til et Marked, hvor han traf paa og blev gjenkjendt af en tidligere Kam-

merat fra Straffeanstalten. Hans Weigaard gjorde sig al mulig Umage for at undflye og undgaae denne, men forgjæves; Kammeraten hængte sig saameget mere fast ved ham, som hans Bestræbelser ikke undgik dennes Opmærksomhed, og han truede ham tilsidst med, at han vilde gjøre Folk bekendte med, at han ikke, naar det kom til Stykket, var bedre end han selv. Fortvivlet over dette Møde, og i den Forudsætning, at han nu ikke kunde undgaae sine Medtjenendes Haan og Ringeagt, besluttede Hans Weigaard endelig, at han ikke vilde vende tilbage i sin Tjeneste. Hans Haab om i Længden at kunne finde ærligt Udkomme slukkedes; hans Selvfølelse forvandledes til Trods, og han begyndte derefter atter at føre et løsløst Levnet, forfaldt til Druktenstab og andre Udfeielser, indtil han til Slutning, anholdt og overbevist om flere kvalificerede Tyverier, dømtes til livsvarigt Straffearbejde. Efter endel Aars Forløb benaadedes han imidlertid og fik atter Friheden, hvorefter han, som tidligere anført, udvandrede til America.

New.... Juleaften.

„Lædet af mit Hjertes Tilskyndelse skriver jeg De-
 „res Belærværdighed til og haaber, at De ikke vil tage
 „mig det ilde op. Vel veed jeg, at jeg har gjort
 „mig uværdig til den Beløffelse, De tidligere saa be-
 „redvillig har viist mig; men mange Mile bortfjernet
 „fra Dem, beder jeg dog om, at Naaden maa træde
 „for Ret. Der gaaer ingen Dag forbi, uden at mine
 „Tanker leilighedsviis ledes hen paa Dem. For
 „nylig modtog jeg et Brev fra Hjemmet, hvori jeg

„underrettedes om, at Deres Velærværdighed lever
 „og har det godt, og denne Underretning bekræftede
 „mit Forsæt at ville tilskrive Dem. I samme Brev
 „fortaltes, at Anstaltens gamle Directeur var afgaaet
 „ved Døden. Med Beemod tænkte jeg derover, da
 „jeg har ham at takke for Saameget; jeg holdt af
 „ham; han havde stedsse et aabent Hjerte for Ulykken,
 „og var ifkun haard — vistnok mod sin Villie —,
 „naar Nødvendigheden til at haandhæve Orden var
 „tilstede. For et Aarstid siden fik jeg ligeledes Brev
 „fra Præsten i min Hjemstavn, hvis Indhold i høi
 „Grad har rørt og bevæget mig.

„Nu til eller om mig selv. Hvor dog Tiden lø-
 „ber! — en Række Aar ligger allerede imellem Nu-
 „tiden og den Tid, jeg hørte til Deres Hjord. —
 „Frygt og Haab, Sorg og Glæde, Mismod, Ung-
 „stelse og Betsymringer paa den ene Side og Tillid,
 „Fortrøstning og Gudhengivenhed paa den anden Side
 „har verlet i mit Bryst i disse mange Aar, hvoraf
 „nogle vare saa tunge, at jeg ofte ikke troede mig
 „istand til at bære dem. — Paa Overreisen fra Eng-
 „land til America leed jeg meget, og i Førfstningen
 „døiede jeg ligeledes meget paa Landjorden, men jeg
 „betragtede min Modgang som en retfærdig Straf
 „for begangne Synder. Faderligt har Forsynet se-
 „nere sørget for mig, og Gud har lagt Velsignelse i
 „min Flid og Stræbsomhed, saa at jeg nu har naaet
 „et Maal, som jeg aldrig kunde have naaet i mit
 „Fødeland, og jeg kan nu uden Uengstelighed see min
 „Fremtid imøde. For Diebliffet ere Tiderne trange,

„Krig og Uenighed staae for Døren; --- naar det bliver
 „bedre kan Ingen forudsee. De nærværende Tider
 „have forvoldt megen Trang og Arbeidsløshed; —
 „Kjøbmanden beklager sig over daarlig Omfætning, og
 „Haandværkeren og Dagleieren klager over Intet at
 „have at bestille; — den eneste Udvei, der staaer aaben,
 „især for dem, der have udvandret hertil, er at lade
 „dem hverve til Soldater, de erholde Kost, Klædnings-
 „stykker og 15 Dollars om Maanedes.

„I America helligholdes ikke Julen; — Juledag
 „tilbringes som enhver anden Arbeidsdag. Søndagen
 „holdes derimod hellig, og Politiet vaager strængt
 „over, at ingen Handel eller Arbejde finder Sted paa
 „denne Dag. Vinteren er nu begyndt; — idag og i aften
 „er det en haard Frost. Jeg er sund og rask og lider
 „Gud skee Tak ingen Nød, dog vil jeg ikke nægte,
 „at jeg stundom længes efter Hjemmet. I et Par
 „Aar arbejdede jeg i Guldminerne i Californien og
 „ehar derved været saa heldig at kunne lægge Noget
 „op. Nu tjener jeg hos en velhavende Kjøbmand,
 „har 2 Heste at passere og kjører ud med Familien.
 „Forøvrigt er jeg min egen Herre, og Ingen siger
 „mig et ondt Ord. Denne Tjeneste har jeg nu havt
 „i 2 Aar, og formodentlig beholder jeg den et Aar
 „endnu. De urolige Tider ere Aarsag i, at jeg tje-
 „ner; thi jeg er ellers bange for at tabe, hvad jeg
 „har sammensparet.

„Jeg beder Deres Belærverdighed at ville hilse
 „min gamle Skolelærer. — Alle mine bedste Ønsker

„og Bønner, hvori jeg indbefatter Deres Belær-
 „dighed, vil jeg indbefatte i dette Brie:

„Et glædeligt Nytaar!

allerærbødigst
 H. Weigaard."

Den 10de Marts 18..

Følge en længere, interessant Artikel i Berlingske Tidende om Straffevæsenet i England, har Spørgsmaalet om, hvad man skal gøre med de domfældte Forbrydere, hvad der senere skal blive af dem, og om Fængselsstraffen forbedrer dem eller ikke, dersteds paa en usædvanlig stærk Maade lagt Beslag paa den almindelige Opmærksomhed. Artiklen giver en Oversigt over det nuværende Straffesystem i England, navnlig det saakaldte „haarde Arbejde“, der er den mildere Straf og sjældent varer længere end et Aar, og „Straffearbeidet“, der er den haardere Dom og vedvarer fra 3 Aar til Livstid. Det første erequeredes tidligere ved Trædemøllen, senere i Almindelighed ved Dreiehjulet, og i Militairfængslerne paa flere Steder ved den saakaldte „Kugle-Ørseren“; „Straffearbeidet“ anvendes derimod i forskjellige nye Straffeanstalter, isædetsfor at tidligere alle grovere Forbrydere, som ikke vare dømt til Døden, bleve deporterede til Colonierne. Straffearbeidet er nu af den Natur, at det ikke alene, i Modsatning til det ældre Straffesystem, kan indbringe Noget for Staten, men ogsaa indvirke heldigt paa Føllene.

Ihvorvel den hele Artikel, der slutter med at omtale de Skridt, der i England ere gjorte for at bringe straffede Forbrydere til at føre en ærlig Wandel efter deres Løsladelse, bærer ethvert Spor af Humanitet og beklager, at saavel Arbeidsgiveren som Arbeiderne nære en stærk Mobbhydelighed for at faae Noget at bestille med disse, forudsætter den dog, ligesom næsten Alverden, at der ikke er stort at udrette for den løsladte Staffange og ikke meget Haab om, at en straffet Forbryder nogensinde kunde blive tilbøielig til at føre en ærlig og respectabel Wandel.

At der vistnok i England, i de større, tætbeskledede Stæder, ogsaa i noget større Forhold end hertillands gives endeel slette og usforbederlige Subjecter, der, i hvad der end gøres for dem, ville blive skadelige og farlige for Samfundet, vil neppe kunne modsiges, men at endogaa Hlvertallet af de straffede Forbrydere der saavelsom her ville under gunstigere Forhold end de, hvori de i Almindelighed komme efter Løsladelsen, kunne blive gode og nyttige Menneſter, derom har jeg en stærk Overbeviisning. Jeg skal søge efter den Erfaring, jeg har indvundet, at forklare, hvorledes den Straffede fordetmeste er stillet, naar han har gjenerholdt Friheden.

At slutte efter den i Straffeanſtalten indsatte Forbryders Opførsel i Almindelighed, er Retſbevidstheden vistnok ligesaa levende hos ham, som hos ethvert andet Medlem af Samfundet, og han finder sig derfor i Straffen uden Knurren, naar denne ikke er forbunden med uundværendig Overlast og Grusomhed; men hvad

der i Straffetiden jævnlig foruroliger ham, er Spørgsmaalet om, hvorledes det skal gaae ham, naar han har udsonet sin Brøde og atter faaer Friheden, især dersom han ikke har Slægtninge og Venner at sætte sit Haab til, eller Andre, der kunne og ville støtte. Efter min Formening begaaer Samfundet en vis Uret, eller ialfald et Misgreb imod ham. Naar en Debitor har betalt sin Gjæld, og Ingen har noget Krav paa ham, falder det ikke luttelig Noget ind at ville see ned paa ham, eller i nogen Henseende mistroe ham, fordi han har havt Gjæld, men saaledes er det ikke med den, der har været i Gjæld til Lovene; ham vender næsten Alle Ryggen, uagtet han har betalt med sin Friheds Tab, med haardt Arbeide, ja maastee endogsaa med den sidste Hvid af sin Smule Eiendom, saafremt han har eiet Noget, til Erstatning for Statens Udlæg til hans Afstraffelse. Hvormangen Brøde er vel ikke begaaet, uden at den bliver Gjenstand for Retsfag? Den Paagjældende er derfor ikke saaledes vanæret i den offentlige Mening, uagtet Sagen kan være bekjendt nok; men saasnart En er bleven dømt og straffet, er Staven brudt over ham. Alle vige tilbage for ham, eller han behandles brutalt og med Ringeagt af Menneſter, som ellers ikke kjende ham nærmere, eller som oftest ikke vide Andet om ham, end at han har været straffet. Et Exempel paa, hvor daarligt en løsladt Straffange kan være stillet, naar han atter kommer til Hjemmet, skal jeg anføre:

For ikke længe siden indbragtes i Straffeanstalten en Mand paa omtrent tredsindstyve Aar, der for gien- taget Tyveri skulde indsættes til flere Aars Straffe- arbejde. Samme Person var nogle faa Maaneder i Forveien bleven løsladt, og ved Gjenindsættelsen forundredes man over, og bebrejdede ham, at han saa snart havde glemt sine gode Forsætter og Forsikrin- ger om at ville holde sig paa den rette Vej. Han svarede dertil: at han med velberaad nu havde be- gaaet dette sidste Tyveri, da han ikke havde anden Udvei til at kunne leve. Efter sin sidste Løsladelse havde han nogle faa Sparepenge, og han fik desuden Arbejde; han havde indlogeret sig i et Hus, hvor man i Almindelighed modtog fattige Arbeidere; men efter faa Dages Forløb vistes han bort fra dette Lo- gis med den Erklæring, at de øvrige Logerende ikke vilde boe sammen med ham, fordi han havde været straffet; han indvendte, at han jo baade kunde og vilde betale for sig, ligesom enhver Anden, — men for- gjæves. Han henvendte sig andre Steder, men In- gen vilde tage imod ham; han sølte sig styet af Alle, selv af hans egne Slægtninge. Uheldigvis var Fattigcommissionens Formand, til hvem han tilsidst havde henvendt sig, i nogle Dage fraværende paa en Reise, og han maatte derfor søge Natteleie paa Mar- ken; men efterat have tilbragt 2 Nætter paa denne Maade, blev han syg og aldeles ustkiftet til det Ar- bejde, han havde paataget sig. Forknyet over sin Elendighed og modfalden over sin Forladthed, sølte han efterhaanden tillige den største Uvillie imod at

modtage Hjælp af Communen eller Nogensomhelst, og Tanken om, at han dog havde hørt det bedre i Straffeanstalten, fremkaldte og modnede Ønsket om at komme tilbage til denne. Han saa en Morgen Leilighed til at tilvende sig et Par gamle, lappede Støvler paa saadan Maade at han maatte blive anholdt. Han anholdtes, og dømtes selvfølgelig paa ny. Politibetjenten, som bragte denne Person til Straffeanstalten, og som var tilstede, medens han fortalte dette, omtalte Arrestanten som et skikkeligt Skrog og troede om ham, at ikkun den yderste Nød havde bragt ham til at begaae Tyveriet.

Efter mit Kjendskab til Forbryderbefolkningen i Straffeanstalterne, er Antallet af dem, der i og for sig ere farlige for Samfundet, ikkun ringe, især dersom den Løsladte kunde vente passende Anbringelse langt fjernet fra hans tidligere Omgivelser, og han behandlede som den Syge, der trænger til Omhu og Tilsyn. Han vilde vistnok ofte være saameget mere taknemlig herfor, som hans egen Bevidsthed vilde paaminde ham om hans Feil og dens Følger og vel ogsaa undertiden bringe ham til at forsones, hvad han havde forbrudt. Skal han derimod selv bryde sig en ny Livsbane, overalt udsat for Mistillid og Ringesagt, være nødsaget til at paatage sig det haardeste og slettest lønnede Arbejde, at maatte tie til Haan, Ogenavne, sigtende til hans begangne Brøde, eller andre Fornærmelser, hvad er da naturligere, end at han tilsidst søger at værge sig imod saadanne Trøst eller fortvovler, og han vil da i begge Tilfælde

blive et let Bytte for Enhver, der vil overtale ham til at begaae en slet Handling, og tilbøielig til i sin tiltagende Forbittrelse mod Alt, hvad Samfundet anseer for respectabelt, at indgaae Forbund med andre Ligefindede til forbryderiske Formaal. Da vil han først være farlig; thi han anseer sig forurettet og troer nu, at hans Misgjerninger kun ere en retfærdig Gjengjældelse for ham tilføiet Overlast. — Naar en gjenindsat Straffange har beklaget sig over den Behandling, han har været underkastet i Hjemmet, har han dog i Almindelighed erkjendt, at det var Almueklassen, der især var ham fiendt; de dannede Folk behandlede ham fordetmeste bedre.

I England har Regjeringen bestræbt sig for at adskille og opløse Forbryder-Associationerne, ligesom der ogsaa er oprettet flere Fængselselskaber med det Formaal at bringe den Straffede paa rette Vej. Naar Fængselselskaberne finde almindelig og tilstrækkelig Understøttelse, kunne disse vistnok blive det bedste og sikreste Middel til at udsondre de Bedre af Forbryderbefolkningen, ved at der sørges for passende Anbringelser for Nogle, ved at hjælpe Andre, som have Familie, i Vej, ved at skaffe dem bortsendte til andre Verdensdele, naar Omstændighederne tale derfor, eller paa anden Maade. Disse Selskaber ville, naar de sætte sig i Forbindelse med Fængselsbestyrrelserne, have den bedste Leilighed til at gjøre sig bekendte med de forskjellige Forbryderes Individualitet, og jeg nærer den Overbeviisning, ihvorvel Skuffelser ikke ville undgaas, at Samfundet af ikke

faa af dem, det nu ffyer og nærer en tildeels velbe-
grundet Frygt for, paa denne Maade vil kunne vinde
gode og nyttige Borgere, spare en Mængde Udgifter
til Justitsfager og Afftraffelser og tilveiebringe en
forholdsviis større Eiendomsfikkerhed.

Viborg

Fængselsfæst.

IV.

Viborg.

Trykt i H. Bøssing's Officin.

1864.

Beretning om Generalforsamlingen den 1ste December 1863.

Forhandlingerne indlebedes af Formanden, Pastor Hindberg, ved følgende Meddelelse om de under Selskabet optagne Personer i sammes første og andet Virksomhedsaar (1ste Decbr. 1860 til 30te Novbr. 1862), deres Stilling og Opførsel, forsaavidt Kundskab derom har været at erholde fra Autoriteterne paa Hjemstedet eller fra Andre, som maatte ansees for rette Bedkommende, eller de ikke af Selskabet maatte være opgivne.

1. Han ernærer sig med Hustru og Børn ved Markarbejde og opfører sig ulasteligt.

2. Han ernærer sig og Familie ved Dagleierarbejde. Han viser et i alle Maader ordentligt Forhold, og stildres som en Mand af en alvorlig og religiøs Tænkemaade, heldigen paavirket ved de Erfaringer, han har gjort.

3. Om Vinteren ernærer han sig og Familie som Bøver og om Sommeren driver han sin lille Jord-

Iod. Sogneforstanderskabet yttre sig saaledes om ham: „Han unddrager sig gjerne ethvert som helst Sted, hvor flere ere forsamlede, formodentlig af Undseelse med Hensyn til sin tidligere begaaede Forseelse. Der er ikke det Mindste at udsætte paa hans Opførsel i nogen Henseende; i sit Huus er han en venlig og kjærlig Fader og Forsørger. Hans Billaar ere meget smaa, hvilket for en Deel hidrører fra, at han har en ikke ubetydelig Gjæld. Han er meget arbeidsom og hans Vandel er stille og bramfri.“ I Henhold til dette Vidnesbyrd er den ham ved Løsladelsen overladte Ræv nu overdraget ham til Eiendom.

4. Han vedbliver at ernære sig som Bæver. „Hans Forhold“, yttre Sognepræsten om ham, „er i hver Henseende meget godt; han er ædruelig, flittig og arbeidsom, en kjærlig Ægtemand og Fader.“ Da han en Tid ved særegne tilstødende uheldige Omstændigheder havde megen Bamskeligbed for at forhverve det Nødvendigste, ydedes der ham endnu en yderligere Understøttelse.

5. Han er ikke længere i fast Tjeneste, men ernærer sig som Dagleier. Han omtales af sin forrige Husbond som henfalden til Dril.

6. Han har taget fast Tjeneste hos en Møller paa Landet. Husbonden giver ham det Vidnesbyrd, at han er flittig og dygtig og viser en i det Hele roesværdig Opførsel.

7. Han er en flittig Arbeider og viser god Opførsel.

9. Han vedbliver at ernære sig og Familie ved Dagarbeide og roses for Flid, Sparommelighed og Ædruelighed.

11. Han ernærer sig fremdeles ved Cigarfabricationen og viser Arbeidsomhed og godt Forhold. Paa Grund af hans Hustrues Sygelighed og andre Vanheld tilfødes ham en yderligere Understøttelse.

13. I afvigte Foraar forlod han hemmelig sin Tjeneste, i hvilken han havde udviist et særdeles godt Forhold. Han havde Hang til Melancholie, og man antog, at Kjæresteforg var Aarsag til at han forlod Tjenesten; man har ikke senere faaet Efterretning om hans Opholdssted.

14. Han har fundet Erhverv for sig og Familie som gaaende Bud og Post paa Landet, og har hidtil udført dette til Tilfredshed. Han er noget tilbageholden og indeffluttet af Tænkemaade, heller ikke altid ganske sandfærdig i sine Udelabelser, men hans Forhold er øvrigt ulasteligt.

15. Hans Helbredsstand er nu bedre; han har faaet Anbringelse som Møllekudst, har giftet sig, og er taknemlig og tilfreds i sin Stilling.

16. Han er fremdeles Tjenestekarl paa Landet. Af den Husbond, han sidst tjente, gives ham følgende Vidnesbyrd: „I min Tjeneste har han, mig vidende, intet Uærligt udviist, og han er i Grunden af et godmodigt og let bevægeligt Gemyt, men er just ikke nogen strap Arbeider. Han fratraadte Tjenesten ifølge fælleds Overenskomst, fordi en Mand fra hans Hjemsted havde fortalt, at han havde været straffet,

og hans Medtjenende lod ham nu ved forstjellige Leiligheder høre dette."

17. Han ernærer sig og Familie fremdeles som Smed og gives Bidnesbyrd om særdeles Flid i sin Gjerning, ulasteligt Levnet og trofast Omhu for sin Familie.

18. Han ernærer sig fremdeles i samme Egn som Skomager. Han er arbeidsom og redelig; han har vel nogen Hang til stærke Drikke, men efter Sognepræstens Bidnesbyrd har han i den senere Tid ikke synderlig hyppig hengivet sig dertil.

19. Han er nu atter for Thyveri inddømt i Straffeanstalten.

20. „Han er i det sidste Aars Tid gaaet frem til det Bedre" — yttre hans Sognepræst —, „han har ikke som tidligere hen gjort sig skyldig i Rapsferi eller i Sviir og Drukkenstab; han har stadigt Arbejde hos en Mand, og der er nu Haab om, at han vil leve et ordentligt og virksomt Liv."

22. Han har fast Tjeneste og viser et godt Forhold.

23. „Ved sin Hjemkomst fra Straffeanstalten" — siger hans Sognepræst — „var han besjælet af de bedste Forsætter og han fik strax Arbejde, men han har desværre senere hen ganste stuffet vore Forventninger, og er nu arresteret og tiltalt for Indbrudstyveri."

24. De gode Forhaabninger man hidtil havde næret til hende, ere blevne stuffede. Paa Grund af hendes upaalidelige, trodsige og hævnjerrige For-

hold erklærede den Dame, hos hvem hun var anbragt, ikke at kunne beholde hende, og vi have derfor maattet hjemsende hende.

25. Hendes Forhold er fremdeles ulasteligt.

27. Om hendes Forhold har man ikke kunnet faae nœiagtig Underretning, men der er grundet Anledning til at antage, at hun ikke hidtil har forseet sig mod Straffelovene.

28. Han er nu afgaaet ved Døden.

29. Han ernærer sig og Familie ved Murerprofessionen, og har stadigt Arbejde; hans Forhold betegnes som roesværdigt.

30. Han er Arbeidsmand, flittig, ædruelig og viser i det Hele et godt Forhold.

31. Han ernærer sig som Klampemager, og da han til denne som til anden Haandgjerning er meget flink, har han god Fortjeneste. Det beklages imidlertid, at han ikke har kunnet faae en fast Tjeneste, hvor han kunde være under Tilsyn og Tvang, thi under de nærværende Forhold modstaaer han ikke sin Tilbøielighed til stærke Drikke; forøvrigt omtales han som godmodig og skikkelig.

33. Han har været under Tiltale for Tyveri, men blev ved Overrettens Dom frifjendt.

34. Med Hensyn til det ham betingelsesviis givne Tilfagn er der søgt Dplysning om hans Forhold, men vi have ikke kunnet faae noget Svar.

35. Han har fundet Udkomme for sig og Familie i afvigte Vinter ved Fiskeri under Benyttelse af den Baad, til hvis Anskaffelse han fik Understøt-

telse og i Sommer ved Muurarbejde; han har havt stadig Bestjæftigelse og viist et upaaklageligt Forhold.

37. Han ernærer sig fremdeles ved Træsko- og Tøffelmager-Arbejde, er flittig og sparsommelig. „Han søger ikke Selstab“, hedder det, „med ilde ansete Ligemænd paa Hjemstedet, og vinder hos Veltænkende for sin Stadighed, moraliske Fasthed og gode Opførsel overhovedet, Velvillie og Tillid.

38. Han er atter vendt tilbage til Hjemstedscommunen og har fornyet den tidligere omtalte uheldige Kjærlighedsforbindelse; han har imidlertid hidtil ikke forset sig mod Straffelovene.

39. Hun er nu confirmeret og anbragt i Tjeneste paa et meget godt Sted hos en Gaardmand paa Landet og i Nærheden af Sognepræsten, der fremdeles nærer Interesse for hende, og som ytrer sig saaledes: „Hun opfører sig saa godt, at vi have al Grund til at haabe, at de gode Menneſter, som have taget sig saa Kjærligt af hende, nok ſkulle ſaae Glæde af hende.“

40. Om Vinteren beſtjæftiger han ſig ſom Klampemager og om Sommeren arbejder han ved et Teglværk. Han ſtræber med Flid og Held fremad og har med Familie et jævnt godt Udkomme.

41. Hans Huſtru er ſenere død og han har atter giftet ſig med en Enke med flere Børn, hvorved hans oeconomiske Stilling er bleven endnu ringere. Han har Lyſt til at handle og fare omkring, men man nærer dog Haab om, at han ved den Underſtøttelse, der er ſteet ved Sammenſlut i hans Egn ſaavelſom

ved deres Paamindelser, der have nogen Indflydelse paa ham, vil bringes til bedre Eftertanke.

42. Hun har, rimeligviis forledet ved sin Moders Overtalelse, der ønskede at faae hende hjem til sig, op sagt den gode Tjeneste i Sjælland, der var staffet hende. Der gives hende imidlertid det Bidsnesbyrd, at hun siden sin Tilbagekomst har viist god Opførsel.

43. Han ernærer sig som Væver. „Han fører et ordentligt og stikket Liv“, siger Sognepræsten, „han har giftet sig med en jevnaldrende Pige, der har Ord for at være et godt og stræbsomt Menneſte, hvilket vistnok er meget gavnligt for ham.“ Da han vedblivende kæmper med knappe Raar, er der paa ny ydet ham en lille Underføttelse.

44. Hjemkommen fra sin første Sørejse viste han stor Ulyst til atter at gaae tilsøes, skjøndt Skibsføreren roste hans gode Opførsel og meente, han nok kunde blive søvant. Den Landmand, hos hvem han havde tilbragt et Par Maaneder for Søreisen, tog ham da i sin Tjeneste. Han tjener der fremdeles, og Husbonden ytrer sig fremdeles om ham: „Saameget jeg har lært ham at kjende, anbefaler han sig ved Villighed og Trofast, og er han et frebeligt Menneſte.“

45. Han ernærer sig med Familie som Uhrmager og hans Forhold er upaaklageligt.

46. Hun svarer ganske til de gode Forhaabninger, man havde til hende. Hun tjener paa en større Gaard paa Landet, og Husbonden ytrer sig blandt

Andet saaledes om hende: „Vi have al Grund til at være tilfreds med hende ikke i een men i alle Henseender; hun snarere forekommer vore Døfter, om hun kan ane dem, end at hun skulde undlade dem, naar hun kjender dem; derhos er hun ydmyg og bescheiden i al sin Færd.“

47. Han ernærer sig og Familie ved Dagleierarbejde og udviser et godt Forhold.

48. Det ham givne Tilfagn om Hjælp opfyldtes derved, at der ydedes ham et Beløb til Udbetalelse af resterende Renter paa Prioritetsskjæld paa hans Eiendom, hvorved denne bevarede ham. Hans Hustru sad arresteret for Tyveri, da han kom hjem, og hun afleveredes kort Tid efter til den Straffeanstalt, han forlod. Han ernærer sig og Børn ved Auløstbrug og Fiskeri. „Der er vistnok kun Faa“ — siger hans Sognepræst —, „hvem Straffen har virket saa heldig paa som paa ham. Han har altid været flittig og virksom, og, saavidt mig bekjendt, redelig, men hermed har han tidligere forbundet Hovmod og Raadighed, og da han havde været meget uheldig i Valget af Ægtefælle, henfaldt han til Drickfældighed, som førte til mange Udskielser og Voldsomheder, der tilsidst bragte ham i Straffeanstalten. Straffen har tilintetgjort Hovmodet, og i Straffetiden er han afvendt med stærke Drikke. Han lever nu stille og ordentligt.“

49. Efter at have udviist en vedvarende særdeles god Opførsel hos den Familie, hvor hun ved Løslæbsen anbragtes, blev hun af samme saa vel anbe-

falet, at hun nu har faaet Tjeneste som Stuepige i en større Gaard paa Landet under meget gunstige Forhold og Omgivelser.

50. Det af ham begyndte Hverv som Væver har han maattet opgive paa Grund af de høie Priser paa Materialier. Han har nu fast Arbejde ved en Klædefabrik paa Landet, og har giftet sig. Af en anseet Mand paa Hjemstedet gives ham det Vidnesbyrd, at han opfører sig meget godt. Han led en Tidlang af et Sygdomsønde, hvorved han blev sat endeel tilbage, og der ydedes ham derfor paa ny en Understøttelse.

51. Da han ikke i Halvaaret efter Løsladelsen havde kunnet opnaae fast Tjeneste, og han, uagtet et ordentligt Lønnet, maatte kæmpe med Trang, ydede vi ham gjennem hans Dommer, som vedvarende interesserede sig for ham, den ham under disse Betingelser lovede Understøttelse. Han ernærer sig nu ved Dagleiergjerning hos Forstjellige og roses af Husbonden for at være en dygtig Arbejder. Den tidligere Hang til berusende Drikke er imidlertid vendt tilbage. „Denne Lyst“ — siger hans Sognepræst — „er hans Lænke, og jeg maa befrygte, at baade hans physiske og psykiske Tilstand er saadan, at det ad Religionens Vej neppe vil lykkes at opnaae nogen Forandring heri. Nogensomhelst ulovlig Gjerning vides han ikke at have begaaet siden Løsladelsen.“

Derefter blev given følgende Oversigt over Selskabets Virksomhed i Aaret 1ste Decbr. 1862 til 30te Novbr. 1863 incl.

I bemeldte Aar er af herværende Straffeanstalt løsladte:

59 Mandfanger og 52 Qvindefanger. Ialt 91 Fanger.

Af disse vare at henføre til de Classer, hvilke i Overensstemmelse med det tidligere Vedtagne ikke bør optages under vor Virksomhed, følgende:

Mdsf. Udsgr. Ialt

1. De, der ved tidligere bevisligt overveiende Hang til uregelmæssigt Levnet tildeels i Forbindelse med mindre god Opførsel under Straffetiden ikke kunne anses værdige dertil	19	—	12	—	31
--	----	---	----	---	----

2. De, der enten eie et større Beløb i oplagte Overarbeidspenge eller ved egne Midler kunne skaffe sig Erhverv	9	—	1	—	10
--	---	---	---	---	----

3. De, der ved Paa-rørendes eller Andres Virksomhed kunne opnaae Erhverv	11	—	5	—	16
--	----	---	---	---	----

4. De, der som Udlændinge efter Løsladelsen udføres af Landet	"		"		"
---	---	--	---	--	---

Mdsf. Ddsf. Salt

5. De, der paa Grund af vedvarende Svagelighed eller Alders Affældighed maa betragtes som hjem- faldne til Fattigforsørgelse	2	—	5	—	7
	41	—	23	—	64

De øvrige optoges under vor Virksomhed, altsaa:
18 Mandfanger, 9 Dvindefanger. Salt 27.

Disse vare med Hensyn til Alder

	Mdsf.	Ddsf.	Salt
10 — 20 Aar	„	—	2 — 2
20 — 30 —	2	—	3 — 5
30 — 40 —	2	—	3 — 5
40 — 50 —	9	—	1 — 10
50 — 60 —	4	—	„ — 4
60 — 70 —	1	—	„ — 1

Med Hensyn til husslig

Stilling:

Gifte	11	—	4	—	15
Ugifte	4	—	5	—	9
Enkemænd eller Enker	2	—	„	—	2
Separerede	1	—	„	—	1

Med Hensyn til Hjælpen blev denne saaledes ydet:

	Mdsf.	Ddsf.	Salt
Anbragt i fast Tjeneste	„	—	1 — 1
Anbragt i Tjeneste imod			
Bederlag	„	—	2 — 2
Bortsendt til America	3	—	„ — 3

Indf. Udf. Sælt

Forhjulpen med Haand-
værkredskaber eller Under-
støttelse til samme 2 — 1 — 3

Understøttelse med Penge,
ved Klædningsstykker eller
paa begge Maader 12 — 5 — 17

Givet Tilfagn om Hjælp,
naar det kan skjønnes paa
hvilken Maade samme hen-
sigtsmæssigt kan ydes . . . 1 — „ — 1

De af Selskabet i dette Aar efter Udsættelsen An-
tagne nævnes her i den Orden og med det Nummer,
der er dem givet i Personprotocollen.

54. Han var 44 Aar gammel, gift og hjemme-
hørende i et Landsogn, hvor han havde ernæret sig
ved Avlsbrug. Han havde ikke tidligere været straf-
fet. Da han ikke saa nogen Udvei til at skaffe de
nødvendige Penge tilveie til at betale Renter af de
i hans Sted indestaaende Prioriteter, og han tillige-
med Hustru og fem Børn var stedet i stor Mangel,
blev han et Dieblis saa fortvivlet, at han besluttede
at aflive sig; han besindebe sig dog, men kom saa
paa den Tanke, at han ved at tilvende sig en Hest
paa Marken og sælge den, vilde kunne komme ud af
Pengeforlegenheden. Denne Beslutning udførte han.
Forbrydelsen var neppe færdig, før han som Mistænt
blev anholdt; han tilstod strax, hvad han havde be-
gaaet, og idømtes 3 Aars Forbedringshuusarbeide.
Der var imidlertid formildende Omstændigheder til-

fiende baade med Hensyn til den Sjælestilstand, hvori Brøden blev begaaet, saavel som med Hensyn til hans tidligere førte i det Hele ulastelige Wandel, og efter et Aarstids Forløb blev han ved Kongelig Resolution løsladt. I Straffeanstalten viste han et flidfærdigt Forhold; i Begyndelsen var han yderst modfalden, og han var hele Tiden angerfuld over det Sleete og bedrøvet over den Glam og Sorg, han havde bragt over sig og Familie. Under hans Ophold i Straffeanstalten var hans Sted bleven solgt til Dækning af hans Gjæld og Actionsomkostningerne. Da han i sine tidligere Aar havde beskæftiget sig med Sadelmagerarbejde og med Forfærdiggelse af Bazar-Træstoe, syntes det ham rigtigst, at han nu atter greb dertil for at faae Udkomme, og blev han derfor forhjulpen af os med et Beløb til Indkjøb af Materialier til Sadelmager- og Træstoe-Arbejde. Han opfører sig stikkelig og virker trolig for sin Familie.

55. Hun var 37 Aar gammel, gift og hjemmehørende i en Kjøbstad. Hun havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffeanstalten viste hun god Opførsel. Hun forsikrede gjentagende, at den Trang havde fristet hende til at forgribe sig paa Andres Gods, og anstrængte sig indtil det Yderste for at sammenspare nogen Overarbejdsfortjeneste for af og til at kunne sende lidt Hjælp til sine Børn. Ved hendes Løsladelse ydede vi hende gennem hendes Sognepræst en Understøttelse til Afhjælpning af Die-

blikkets Fornødenheder. Sognepræsten har senere hen meddeelt: „Da hun og hendes Mand, der ere i Tjeneste hos en Skipper, vare ved hendes Hjemkomst saagodtsom blottede for Alt, hvad der hører til at leve sammen, saa anvendtes de af Selstabet modtagne Penge især til Sengeklæder. Efter hvad jeg har seet og hørt fra andre Sider maa jeg antage, at hun i det Hele fører et udvortes ulasteligt Levnet og stræber at ernære sig paa lovlig Maade.“

56. Han var Tjenestekarl paa Landet, 29 Aar gammel og ugift. Han havde ført et vildt, uroligt Liv; i sine tidligere Aar havde han været straffet for Løsgængeri med 10 Dages Fængsel, og efterat han ved at lade sig stille til militair Tjeneste letsin- dig havde bortbødet den ikke ubetydelige Stillings- sum, deserterede han fra Bataillon en og begik flere dristige Indbrudstyverier; han var nu idømt herfor 3 Aars Forbedringshuusarbejde. Uagtet alt dette saa havde der dog ogsaa været Perioder, hvor han havde viist Stadighed og god Opførsel; saaledes havde han t. Ex. tjent en Huusbond til sammes Tilfredshed i 4 Aar. I Straffeanstalten viste han et stille, stikkeligt Forhold og var en fremmelig Elev i Søndagsstolen. Han havde et aabent, kraftigt og tiltalende Udseende. Det syntes som var der i Straffetiden kommen Alvor i hans Sind og Villie, og han gav grundet Haab om Forbedring. Det var imidlertid vanskeligt at virke for ham til Erholdelse af Condition, og vare Bestræbelser vilde heller ikke lykkes. En kort Tid efter Løsladelsen var han dog

faa heldig at erholde Condition, og vi tilstode ham da gjennem vedkommende Forstanderskab en Hjælp til Beklædning. Han har nu tjent et halvt Aars Tid, og hans Husbond giver ham dette Vidnesbyrd: „Han er flittig og tro, lydig og villig, og som et yderligere Beviis paa hans gode Opførsel tjener, at jeg nu paa ny har fæstet ham paa et Aar.“

57. Hun var 24 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Hun havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshushandsarbejde for Tyveri. Fra adskillige af dem, i hvis Tjeneste hun havde været, havde hun godt Skudsmaal, ligesom der ogsaa fra Hjemstedet blev udtalt en ikke ufordeelagtig Mening om hendes Vandel, før hun kom ind paa Forbrydelsens Vei. I Straffeanstalten viste hun god Opførsel. Efter Udsættelsen vendte hun tilbage til sit Hjemsted, da det ikke havde været muligt at forhverve hende, som hun havde ønsket, en Condition fjernt fra Hjemmet. Vi ydede hende en Hjælp til en Beklædning, og kort efter tilmeldte Forstanderskabet, som efter vor Anmodning interesserede sig for hende, at hun havde erholdt Tjeneste. Husbonden erklærer sig tilfreds med hende, og har nu paany fæstet hende for et Aar.

58. Han var Dagleier, 51 Aar gammel, gift og hjemmehørende i en Kjøbstad. Han havde ikke tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshushandsarbejde for Tyveri. „Henimod 20 Aar“ — bemærkede Sognepræsten paa Hjemstedet — „har jeg kjendt ham; han var anseet for en ualmindelig

dygtig Arbejder, hvorfor han var meget søgt, og aldrig har jeg forhen hørt nogen Klage over ham, men han viste sig redelig ved sine Arbejder, saa man godt kunde betro ham disse. Da der i de senere Aar blev Næringsløshed og Trang, fordi hans Kone ikke var huusholderist, og da han tilmed oplevede Sorg af sin Steddatter, hengav han sig til Drif, hvilket Stridt siden drog et værre med sig." I Straffeanstalten viste han god Opførsel; hans Udseende bar Præg af Anger og Bekymring. Ved Løsladelsen ydede vi ham en Hjælp til Beklædning, og senere hen, da det viste sig nødvendigt, endnu en yderligere Hjælp. Nogle Kjøbmænd have lovet at forskaffe ham Arbejde, og der yttres det bedste Haab om, at han vil blive ordentlig og arbejdsom.

59. Hun var 21 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Hun havde ikke tidligere været straffet, og var nu idemt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Blodskam. Man havde ikke vidst noget tidligere Usædeligt om hende; hun erkjendte i det første Forhør sin Skyld, og det maa antages, at det var hendes unaturlige Fader, der havde bedaaet hende. I Straffeanstalten opførte hun sig stikkelig; hun var forknyt, stille, tilbageholden. Det lykkedes os ved hendes Løsladelse at faae hende anbragt hos en agtet Familie paa Landet, fjernt fra hendes Hjemsted. Husbonden giver hende et fordeelagtigt Vidnesbyrd om hendes hidtilværende Forhold.

60. Han var 44 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn, hvor han havde ernæret sig

som Arbeidsmand. Han havde i sin Tid været Militair, i 5 Aar Underofficier. Han havde en talrig Familie at forserge, og da man, som Forstanderskabet bemærkede, ikke tidligere hen har hørt Andet end Gødt om ham, har vistnok Nød og Trang, hvad han ogsaa selv forsikrede, bragt ham i Fristelse; han gjorde sig skyldig i Faaretyveri, og idømtes 1 Aars Forbedringshuusarbejde. I Straffeanstalten viste han et stille, alvorligt Forhold; det var klart nok, at han græmmede sig meget over det Skæte. Han haabede fremtidig at kunne ernære sig ved Tømmerarbejde, hvori han havde nogen Færdighed, og da Forstanderskabet ogsaa formeente, at det var den Vej han burde slaae ind paa, ydede vi ham ved Løslæbslæsen en Understøttelse, hvorved han ikke blot sattes istand til at afhjælpe Diebliffets første Fornødenheder, men ogsaa faae anskaffet adskilligt Værktøi til Tømmerprofessjonen. Forstanderskabet giver ham det Vidnesbyrd, at han er flittig i sin Gjerning og skikkelig i sin Wandel.

61. Hun var 35 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Hun havde ikke tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Om hendes tidligere Aar gaves der fra Hjemstedet en meget fordeelagtig Skildring. „Hun havde“ — hedder det — „i en Række af Aar pleiet sine aldre og svagelige Forældre, som vanskelig kunde undvære hendes Bistand, og i den Tid ernæret sig som Bæverfke. Da Forældrene vare døde, forlod hun Sognet, og havde hun, saavidt be,

kjendt, fremdeles ført et ærligt og fliffeligt Levnet. For et Par Aar siden derimod indlob hun sig i Forbindelse med en flet Person, og dette har vel væsentlig bidraget til hendes nærværende Stilling". I Straffeanstalten viste hun god Opførsel og vakte ved sin Anger og flittige Læsen i saadanne Bøger, som svarede til hendes Tarv og hendes Sindstilstand, megen Medfølelse. Ved Løsladelsen deeltog vi i Forening med vedkommende Forstanderskab i Omkostningerne til en Bævs Anskaffelse, da det var hendes Forsæt atter at søge Erhverv som Bæverffe. Forstanderskabet har senere hen meddeelt os en meget tilfredsstillende Efterretning om hendes Flid og Forhold, og udtaler de bedste Forhaabninger om hende.

62. Han var 54 Aar gammel, gift og hjemmevørende i et Landsogn, hvor han havde ernæret sig ved at forarbejde og forhandle Trævarer. Han havde tidligere været i Straffeanstalt og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for ulovligt at have disponeret over Gjenstande, der vare ham betroede til Forvaring. Hvad der kunde siges med Hensyn til hans tidligere Wandel var ikke anbefalende; da han imidlertid havde viist god Opførsel i Straffeanstalten, været flittig og sparsommelig, og Forstanderskabet havde lovet at ville have tilbørligt Tilsyn med ham, ydede vi ham ved Løsladelsen en Hjælp til Arbeidsmaterialier. Forstanderskabet udtaler sig nu saaledes om ham: „Siden sin Hjemkomst har han levet stille i sin leiede Bolig, og efterat han ved Fængselsfælselskabets Gave og ved et Laan, som han her op-

naaede, var sat istand til at anstaffe noget Gavntæ og de nødvendige Redskaber til dets Forarbejdning, har han bestjæftiget sig med dette Slags Arbejde, for derved at forhverve det Fornødne til hans og hans Husfrues Underholdning".

63. Han var 48 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn, hvor han havde et Fæstehus. Han havde ikke tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Gaarethyveri. „Han har ført et stille, fredeligt og arbejdsomt Liv" — hed det om ham — „og opfødt mange Børn, vel ved Understøttelse af og til af Fattigvæsenet, men hans Character har aldrig været aaben, som man heller aldrig har havt Tillid til den." I Straffeanstalten opførte han sig fredelig og arbejdsom. Da han i den nærmeste Fremtid vilde være blottet for Alt til sin og Families Subsistens — hans Hustru havde endog saa paa Grund af de fattige Omstændigheder maattet sælge den Ko, som der kunde holdes ved Stebet —, ydede vi ham, da han løslødes, en Understøttelse til Afhjælpning af det Nødtørftigste. Forstanderskabet har senere hen meddeelt, at han nu har faaet godt Arbejde, er meget flittig og stikker sig vel.

64. Han var 53 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn, hvor han havde ernæret sig som Arbejdsmand. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Thyveri. Han omtaltes fra Hjemmet som en Mand, der ikke havde været synderlig flittig og

sparsommelig. I Straffeanstalten viste han sig anderledes. Han var meget flittig, og hvad han kunde sammenspare, sendte han hjem til Hustruen, med hvem han førte en kjærlig Brevverling. Til Dækning af Actionsomkostningerne var der foruden hans Indbo bortsolgt et godt opbygget Hus, og han var med Familie geraadet i stor Fattigdom. I Betragtning heraf saavel som af hans gode Forhold i Straffetiden, besluttede vi os til at tilmelde Forstanderskabet paa Hjemstedet, da han løslodes, at dersom samme vilde virke til, at han kunde erholde Arbejde, og han da viste et stikkelig Forhold, vilde vi yde ham en Understøttelse. Da vi en Tid efter erholdt en i saa Henseende tilfredsstillende Meddelelse, indfrie vi det betingelsesviis givne Tilfagn, og tilstillede ham gennem Forstanderskabet et passende Beløb.

65. Han var 45 Aar gammel, gift og hjemme-hørende i et Landsogn, hvor han havde ernæret sig som Arbeidsmand. Han havde tidligere været i Straffeanstalt og var nu idømt 1 Aars Forbedrings-huusarbejde for Tyveri. „Før sin Brøde havde han ikke noget godt Navn paa sig, uden at man dog derfor kunde længe ham noget Bestemt til Last“ --- saaledes lød Yttringerne om ham fra Hjemstedet. I Straffeanstalten hørte han til en af de stikkeligste Fanger, tilmed lagde han en Alvor og Iver for Dagen for, som han sagde, at kunne have lidt tilovers, naar han kom hjem, og vinde nogen Agtelse. Ved Løsladelsen ydede vi ham nogen Hjælp til Beklædning, og ledsagede ham med en Ubefalingsfrivelse

med Hensyn til hans Forhold i Straffetiden. Hans Sognepræst har senere hen underrettet os om, at der siden hans Tilbagekomst hidtil ikke har været Noget at udsætte paa ham, at han er en dygtig Arbejder og er kommen i fast Tjeneste paa et meget godt Sted.

66. Hun var 25 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i en Kjøbstad i Hertugdømmerne. Hun havde tidligere været straffet for Tyveri og Hæleri. Hun havde ført et omflakkende Liv, og var engang for Drukkenskab straffet med en halv Maanedes Detention i en Arbejdsanstalt. Hun var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for gjentaget Tyveri og for Bedrageri. Hendes Forhold i Straffeanstalten stod ganske i Modstrid med hvad man efter en saadan Fortid kunde vente. Der var i de to Aar, hun var i Straffeanstalten, ikke det Ringeste at udsætte paa hende. Vi formeente imidlertid ikke at kunne virke for hendes Anbringelse i Tjeneste. Alt før hendes Straffetid var saa lidet anbefalende; og at vagabonderende Personer under Straffetiden kunne udvise et meget godt Forhold, og saa dog, kort efter Løsladelsen, atter vende tilbage til det omvankende Liv med al dets Ryggesløshed, endog der er gjort Udvei for dem til Tjeneste og Erhverv, har man ikke saa Eksempler paa. Imod Forventning meldte sig imidlertid en Mand fra Landet som den, der vilde tage hende i sin Tjeneste, naar hun løslodes. Hensynet til at hun var fra en Egn, hvor han engang havde havt hjemme, var maaskee en medvirkende Aarsag til hans Beslutning. Vi bestemte os under disse

Omfærdigheder til at anvende et lidet Pengebeløb, hvorved det maatte være muligt, at hun ordentlig bellædet, kunde tiltræde Tjenesten. Nogle faa Dage efter Væsladelsen, og efterat hun havde tiltraadt Tjenesten, var saavel hun som et sextenaarigt Pigebarn, der tjente paa Gaarden, forsbunden. Hun havde, som det senere oplystes, forlokket denne Pige, ved Forestillinger om det omvankende Livs Goder og Glæder, til at drage bort med sig. De flakkede derpaa om i et Par Ugers Tid, indtil de ankom til hendes Hjemsted, hvor hun og hendes Vedsagerste som paa- løse Personer bleve anholdte.

67. Han var 44 Aar gammel, Enkemand og hjemmehørende i en Kjøbstad. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedrings- huusarbejde for Tyveri. I Straffeanstalten viste han god Opførsel. Han var Garversvend, og ønskede at kunne faae Anbringelse hos den Mester, hos hvem han forhen havde arbejdet. Da vi havde bragt i Erfaring, at han hos denne Mand vilde kunne være under et gunstigt Tilsyn, som her vilde være saa ønskeligt, virkede vi for hans Anbringelse dersteds, hvilket ogsaa lykkedes. Ankommen efter Væsladelsen til den By, hvor hans Mester boede, tiltraadte han dog ikke sit Arbejde, men drev en otte Dages Tid omkring i Byen i Selskab med flette Personer, indtil han anholdtes, og blev lagt ind i et Fattighuus.

68. Han var 43 Aar gammel, Enkemand og hjemmehørende i et Landsogn, hvor han havde ernæret sig som Arbeidsmand. Han havde ikke tidligere

været straffet. Han var idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Han omtaltes fra Hjem, stedet som et fredsommeligt, arbejdsdygtigt Menneſte men tillige som noget uſtabdig, og „havde han“ — ſom det hed — „af og til udgivet mere til Brændeviin end behøvedes“. I Straffeanſtalten viſte han god Opførelſe, var flittig og fredsommelig. „Kunde Selſkabet“ — ſaa tilſkrives der os — „ſtaffe ham en Plads, hvor han kunde have ſtabdigt Arbejde og være under Tilſyn, vilde det ſandſynlig gaae godt med ham“. Vi virkede, men forgjæves i den Retning. Ved Veſtladelfen ydede vi ham en Hjælp til Veſtladning, og anbefalede ham til Forſtanderſkabets Omſorg.

69. Han var 43 Aar gammel, gift og hjemmehørende i en Kjøbstad, hvor han havde ernæret ſig ſom Dagleier. Han havde tidligere været i Straffeanſtalt, og var nu idømt 4 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Uagtet han oftere havde gjort ſig ſkyldig i Tyveri, var dog Forſtanderſkabets Utringer om ham ikke ufordeeltige, ligesom han ogſaa havde det Vidneſbyrd fra en Huusbond, hvem han i ſin Tid havde tjent, at han havde opfert ſig til dennes Tilfredshed. I Straffeanſtalten viſte han ikke altid det bedſte Forhold, men i Betragtning af den Armod, hvori han med Familie var ſtedt, ſaa-velſom ogſaa af Henſyn til hans i den ſeneſte Tid gjentagne Forſiktringer om, han havde fattet et andet Sind, og at han ogſaa virkelig viſte en dermed overeensſtemmende Opførelſe, gavede vi ham ved Veſtladelfen Tilſagn om, at hvis han efter nogen Tids Forløb

maatte befindes værdig dertil, vilde vi yde ham en Understøttelse. Da dette ved hans Sognepræst constateredes, modtog han en Understøttelse til Afhjælpning af den forhaandenværende Nød.

70 og 71. Manden var 46 Aar gammel og Hustruen 35 Aar; de vare hjemmehørende i et Landsogn. De havde kjøbt dem et Sted, men under Vilkaar, som de, da Pengecrisen indtraadte, ikke saae sig istand til at opfylde. De havde flere Børn at forsørge, sank dybere og dybere i Gjæld, og ængstede dem navnlig for en forestaaende Termin, hvor Renter og Afdrag paa Prioritetsgjæld skulde betales. Under disse Omstændigheder hentydede Konens Fader paa en Udvei til at komme til Penge, hvorved Gjælden kunde dækkes, nemlig ved at afbrænde Stedet. De gyste begge tilbage ved Tanken herom, men Faderen forstod mere og mere at berolige dem med Hensyn til det Betænkelige ved dette Skridt, og erklærede, at han nok skulde udføre Gjerningen. Omfider gave de deres Minde dertil; det skulde stee om Natten, og for at fjerne al Mistanke skulde de gaae i Seng og tilsyneladende vakke af Søvnne redde sig ud af det brændende Huus. Faderen tænkte da til den aftalte Tid Ild paa Stedet, og de ilede ud af det brændende Huus. Mistanken reiste sig imidlertid strax imod dem, og anholdte bekyndte de sig som Medskyldige. Under Forhørene med Faderen kom det tillige for Dagen, at denne tidligere havde afbrændt et andet Sted. Faderen idømtes fleeraarigt Tugthuusarbejde og disse Ægtefolk hver 4 Aars For-

bedringshuusarbeide. De vare begge meget forkynte, da de indfattes i Straffeanstalten og græmmede sig over det Skæte. Manden tilbrog sig i flere Henseender sine Foresattes Opmærksomhed. Han var ikke blot i Begyndelsen anfægtet af de baptistiske Lærdomme, men havde endogsaar Tilbøielighed til at udbrede disse blandt sine Medfanger. Dog da der blev skredet ind herimod, var han strax eftergiven og lydigh, ligesom hans hele Forhold var stikkeligt. De vare begge flittige og sparsommelige. I sine Fritider greb han med Iver efter Bøger af religiøst Indhold, og navnlig læste han med megen Eftertanke det Ny-Testament. Det gik derved op for ham, at han havde været hildet i Vildfarelser, og han vendte sig bort fra Baptistsecten. To af sine Børn havde han hidtil undslaaet sig for at lade døbe, nu var det hans Ønske, at de snarest døbtes. Der var imidlertid ikke blot Iver hos ham efter at komme til klarere Christendomskundskab, men efter i det Hele at erholde almeennyttig Kundskab, og hans Fremstridt i Læresagene i Søndagsskolen, skjøndt han var henved 50 Aar, vakte Forundring. — Biskop havde disse Ægtefolk sammensparet sig en god Overarbeidsfortjeneste, men de havde hverken Indbo eller Gangflæder, og vilde saaledes være i en beklagelig Forsatning, naar de forløbe Straffeanstalten. Ved Løsladelsen blev dem derfor tilstaaet Hjælp til Beklædning, og tillige givet Tilfagn om en yderligere Understøttelse efter nærmere Forhandling med vedkommende Forstanderskab.

72. Hun var 18 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Hendes Forældre vare fattige og havde mange Børn; hun maatte derfor tidlig ud at tjene, og der har vel næppe været den tilbørlige Omhu og Tilsyn med hende. Af og til i sine Fritider gik hun til den nærliggende Kjøbstad og begik der i Løbet af et halvt Aars Tid en Mængde forskjellige Boutikstyverier, og var hun nu herfor idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde. Hun havde et tiltalende Udseende, segte Søndagsffolen, og opførte sig godt i Straffetiden. Vi erkjendte, at der maatte gøres Noget for hendes Redning, og at det var nødvendigt at faae hende anbragt saa fjernt som muligt fra den Egn, hvor hun hidtil havde færbedes. Det lykkedes os imod Vederlag at faae hende i Tjeneste hos en agtet Familie i Sjælland fra Løsløbsdagen indtil 1ste Mai næste Aar. Hidtil have vi ikke hørt Andet om hende end hvad der er godt og glædeligt.

73. Han var 55 Aar gammel, separeret, hjemmehørende i en Kjøbstad, hvor han havde ernæret sig som Handskemager. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Han havde i sin Tid kjendt bedre Dage, men efterhaanden var det gaaet tilbage for ham. Hans huuslige Forhold havde, efter hans Forklaring, været beklagelige, og han henfaldt til et uregelmæssigt Levnet, og — saa kom Forbrydelsen. Han var i Straffetiden taus og forsagt, og hans lidende Udseende syntes at vidne om indvortes Kummer.

Han havde grundet Haab om at kunne faae Arbeide hos en Handskemager i Sjælland. Ved Løsladelsen tilstodes ham en Hjælp til Beflødning.

74. Han var 30 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i en Kjøbstad i Hertugdømmerne. Han var bleven straffet for Tyveri med Riis, med Band og Brøds Straf, med 2 Aars Forbedringshuusarbeide. Kort efter Løsladelsen blev han atter anholdt og arresteret for Tyveri og Betleri; han brød ud af Arresten, flakkede en Tid om, begik en Mængde forskjellige Tyverier, indtil han paany anholdtes, og han var nu idømt 5 Aars Forbedringshuusarbeide. I Straffeanstalten var hans Forhold ikke tilfredsstillende; Letsindigheden, Ustadigheden, Uroligheden i hans Færd paadrog ham Frettesættelser og Correction; ogsaa gjorde han engang et Undvigelsesforsøg. Uagtet han saaledes havde snart et snart et andet Sind, saa var han dog med Hensyn til een Ting stedse ved samme Sind, og det var om ved Løsladelsen at kunne overføres til America. Da vi mere og mere kom til Overbeviisning om, at dette var hans Alvor, som det jo ogsaa unægtelig syntes, at det var den Maade, hvorved der nærmest kunde have Haab om at han vilde blive reddet, satte vi os i Virksomhed for ham. Vi fik Tilsagn om Bidrag fra hans Familie og hans Hjemstedscommune, og hans Dnsfe var saa til at opfylde. Da han erfarede dette, foregik der en god Forandring med ham; hans Sind kom ligesom til Ro; han læste flittig i Bøger for Udvandrere, og beredte sig paa den fornuftigste Maade til den fore-

staaende Reise. Med oprigtig Tak for hvad der var gjort for ham, tog han Afsted med sine Foresatte, da Løsladelsesdagen kom.

75. Hun var 17 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Hun havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. „Hun er ikke opvokset i heldige Forhold“ — yttredes der fra Hjemstedet — „hvad der vistnok for en stor Deel er Skyld i, hvad hun siden er bleven; under hendes Skolegang viste hun Tilbøielighed til Løgn, Hylleri og Rapseri; dog, kan hun komme i nye gode Forhold, vil hun vel endnu kunne søres ind paa den rette Vej.“ I Straffeanstalten opførte hun sig stikkeligt, og viste Lyst til i Søndagskolen at indhente det Forsømte ved en stadig Flid. Hun var noget vansør og ikke stikket til sværere Arbejde. Det lykkedes os ved Løsladelsen at faae hende ind i „nye og gode Forhold“, idet en agtet Familie i Sjælland optog hende i sin Tjeneste fra Løsladelsesdagen indtil 1ste Mai d. A.

76. Hun var 39 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn. Hun havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Hun havde nemlig stjaalet nogle Høns, solgt dem, og — efter sin Forklaring derfor kjøbt Brød til sine Børn, da Møden paa Grund af Mandens langvarige Sygdom var stor, og Fattigunderstøttelsen ikke vilde strække til. Ifølge Forstanderskabets Uttringer om hende havde hun tidligere ført en ordentlig og stikkelig Vandel. I Straffean-

stalten viste hun god Opførsel. Kort efter at hendes Straffetid var begyndt, fødte hun et Barn, og da hun skulde passe og forpleie dette, var hun ikke istand til at sammenspare sig nogle Overarbeidspenge. Ved Løsladelsen tilfode vi hende en Hjælp til Beklædning og gjennem Sognepræsten paa Hjemstedet en Understøttelse til Afhjælpning af Dieblikkets Fornødenheder.

77. Han var 32 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde tidligere været straffet med Bånd og Brød og to Gange med Forbedringshuusarbeide for Tyveri. Nu var han idømt 4 Aars Forbedringshuusarbeide for samme Forbrydelse. I Straffeanstalten opførte han sig upaaklageligt, men var isvrigt af en mut og noget indefluttet Character. Han havde et kraftigt Udseende og gode Arbeidskræfter. Hans Hu stod til efter Løsladelsen at komme til America. Han havde ingen Familie, der vilde støtte ham, men han var af den Formening, at hans Hjemstedsgemeinde vilde yde et klækkeligt Bidrag. Han vidste — sagde han —, at han var ilde anset og frygtet som et farligt Menneske, og at man helst vilde være af med ham. Da Communen ogsaa befandtes villig til at deeltage i Omkostningerne, oversendtes han ved Løsladelsen til America.

78. Han var 49 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn, hvor han havde ernæret sig som Arbeidemand. Han havde tidligere været i Straffeanstalt, og var nu idømt 4 Aars Forbedringshuus-

arbejde for Tyveri. I Straffeanstalten viste han god Opførsel. Da han ved streng Sparsommelighed havde indsamlet sig et betydeligt Beløb af Overarbeidspenge, var der ingen Anledning til at komme ham til Hjælp ved Løsladelsen. Henvend et halvt Aars Tid efter bragte vi imidlertid i Erfaring, at han tildeels ved Hjælp af hiint Beløb havde kjøbt sig et lille Huus, men at det maatte befrygtes, at han maatte fratræde samme, da han ved en langvarig Sygdom var sat tilbage saavel som ogsaa ved nogle Omkostninger med et idiotisk Barn. Da han under disse Omstændigheder anbefalede af Forstanderstabets til nogen Understøttelse, gave vi Tilfagn om Hjælp, dog betinget af, at Communen ligeledes vil komme ham i møde.

79. Han var 27 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn, hvor han ernærede sig som Bæver. Han har tidligere været straffet for Tyveri med Riis og Forbedringshuusarbejde, og var nu idømt $1\frac{1}{2}$ Aars Forbedringshuusarbejde for Bedrageri. I Straffeanstalten viste han et nogenlunde upaalageligt Forhold. Han havde Lyst til at lære Noget, og var en ret fremmelig Elev i Søndagsskolen; han havde ogsaa nogen Sprogkundskab. Han havde hurtigt Nemme, og var et af Naturen begavet Menneske, og naar han havde Villie som Tøne, kunde man endnu have Haab til ham, allerhelst han var saa ung. Han havde en brændende Attraa efter at komme til America. Vi satte os i Virksomhed for at dette Ønske kunde opnaaes, da vi af flere forklarlige Grunde

maatte erkjende, at han snarest vilde være til at redde, kunde han, overført til den Verdensdeel, dersteds bryde sig en ny Bane. Da Hjemstedcommunen viste sig beredvillig til at deeltage i Omkostningerne, lykkedes, hvad han ønskede. Ved Løslæbelsen oversendtes han til America.

80. Han var 69 Aar gammel, gift og hjemme-hørende i et Landsogn, hvor han havde ernæret sig ved Børstenbinderarbejde. Han havde gjentagende været i Straffeanstalt, og havde tumlet sig underlig om i Verden. Nogenlunde godt oplært og af Naturen livlig og videlysten havde han — ifølge sin Forklaring — principmæssig eftertragtet at faae saadan Læsning ihænde, som kunde nære en vantroe og frivol Tænkemaade, og det var overraskende at høre hans Reminiscenser, henhørende til den Slags Litteratur. Det var i hans tidligere Aar hans Hu og Lyst at drage Andre hen i samme vantroe Retning og til samme ryggesløse Leveviis. Den Haandtering, han havde lært, var Børstenbinderarbejde, og i de Perioder, hvor der var nogen Rolighed over ham, og han blev i sit Hjem hos sin, saavidt det kunde skønnes, stikkelig Hustru, slog han sig ved denne Profession ret godt igjennem. Men der var kun en ringe Stadighed, og i fleeraarige Mellemrum var han borte fra Hjemmet. Han slakkede da om, begik, som oftest i beruset Tilstand, en eller anden Forbrydelse, og hensead derefter en Tid i Straffeanstalt. — Da Kri-gen brød ud i 1848, var han allerede i fremrykket Alder, men han var desuagtet i idel Virksomhed, og udrettede ogsaa noget Godt ved de Meddelelser, han ikke uden personlig Fare skaffede vore Tropper fra

det fjendtlige Qvarteer. Men ogsaa under alt dette gjorde han sig skyldig i Forbrydelse, blev anholdt og straffet. Man skulde have meent, at da han vendte tilbage til sit Hjem, nogle og tredsindstyve Aar gammel, skulde han omsider være kommen til No, saameget mere som hans Hustru og Børn modtog ham kjærligt. Men Uroen kom atter over ham; trods sin Families indtrængende Anmodninger om at blive, drog han afsted, indvilligede sig i mangehaande Forhold, og begik et Tyveri, hvorfor han nu var idømt 2 Aars Forbedringshusarbeide. I Straffeanstalten opførte han sig stikkeligt. Det var nu — saa forsikrede han — kommen til et Omslag hos ham, og vist var det, at han i sin Straffetid var ivrig beftjæstiget med religiøs Læsning, og atter og atter udtalte sig med Bedrøvelse om sit urolige, forbryderiske Liv, om sin Forsyndelse mod Hustru og Børn, og deres dog utrættede Overbærenhed med ham, hvilket ogsaa fremgik af den kjærlige Brevverling, de førte med ham. — Han begjærede og erholdt Tilbedelse hos sine Foresatte til i sin Fritid om Søndagen at nedskrive Optegnelser over sit Levnet, i den Hensigt at disse maatte kunne tjene unge Mennesker, der maatte læse dem, til Paamindelse og Advarsel. Dette Tilbageblik affattede han under en streng Bedømmelse af sig selv og med Reflectioner, der ikke manglede Alvor og Sandhed. I Betragtning af at han havde øvet en god Indskydelse paa enkelte yngre Medfanger, ydede vi ham ved Løsladelsen som en Slags Erkjendelse heraf et Bidrag til Anskaffelse af saadanne Læsningsstykker, som vare ham meest fornødne.

Da vi begyndte vor Virksomhed, var det ikke blot med den Usikkerhed, som tynger ethvert saadant Foretagende, der strides til, hvorved humane Ideer skulle fremmes, men tillige ikke uden Betyrning for, at hvis vi formeget skulde gribe feil, og Resultaterne af vor Virksomhed maatte komme til at staae i modsat Forhold til vore Bestræbelser, da vilde den ringe Tro, der maaskee forud næredes af ikke Faa om Opnaaelsen af vort Formaal, derved maaskee endog blive styrket og deelt af Flere. Vi udtalte os derfor med Vaersomhed, endog vi holdt fast ved, at vor Tanke ikke var illusorisk. „Ingensteds“ — sagde vi — „have Stufferne mere hjemme end under Antagelsen af Forbrydere, og ingensteds gjælder det vel mere end her at troe imod Haab med Haab.“

Der er nu henrundet tre Aar siden vort Selskabs Oprettelse, og det kan vel nu passende være Tiden til et Tilbageblik over vor Virksomhed, saameget mere som det er ikke usandsynligt, at den ved Lov af 19de Februar 1861 tagne Bestemmelse om Qvindes fængernes Overflyttelse fra herværende Straffeanstalt til det paa Christianshavn opbyggede Qvindes fængsel for Kongeriget om ikke længe vil komme til Udførelse, ligesom ogsaa dette, at Straffeanstalten fremtidig skal omfatte en Afdeling Gensomhedsfanger i det nu her opbyggede Gælfængsel vil kunne medføre forskjelligartede Hensyn under Antagelsen af Løsladte, alt efter som de have været Fællesskabs- eller Gensomhedsfanger.

Vi have da at fremhæve Følgende, idet vi see tilbage paa vor treaarige Virksomhed:

Af de 62 Ibslakte Mandsfanger, som ere blevne optagne under Selskabet, vare:

Med Hensyn til Alder

mellem 10—20 Aar	„
„ 20—30	15
„ 30—40	13
„ 40—50	24
„ 50—60	9
„ 60—70	1.

Med Hensyn til hushelig Stilling

Gifte . . .	32
Ugifte . . .	20
Enkemænd . .	5
Separerede . .	5.

Med Hensyn til Hjælpen, der ydedes

Anbragt i fast Tjeneste	6
Forhyret tilføes	3
Bortsendt til America	5
Forhjulpen med Haandværksredskaber, eller Understøttelse til samme	11
Understøttelse med Penge, ved Klædningskøber eller paa begge Maader	34
Givne, men ikke opfyldte Tilfagn, fordi Betingelserne ikke vare tilfede	3

Det vil neppe have undgaaet Opmærksomheden, at der er langt flere Eldre end Yngre, flere Gifte end Ugifte, der ere antagne, og atter, som en Følge deraf, langt flere hjulpsne med Penge, Beklædning, Værktøi, Arbeidsmateriale og desl. end ved Anbringelse i Tjeneste, ja i det nu afsluttede Aar er endog ingen Mandsfange anbragt i Tjeneste, og dog — som vi tidligere have udtalt, og som vistnok Enhver vil bifalde — erkjende vi os nærmest opfordrede til at

virke for de Unge ved Løsladelsen, *) **) og navnlig ved Anbringelse i Tjeneste beskytte dem mod et uregelmæssigt Livs Farer og Fristelser under en brav Husbonds Tilsyn og Varetægt. Det Selsomme her ved bortfalder imidlertid, naar vi bemærke, at Straffeanstalten i de senere Aar har havt flest færre og færre yngre Mandfanger. De mandlige Forbrydere her i Provindsen, der idømmes Forbedringshuusarbejde, og som ere under 25 Aar (selv om de tidligere have været straffede med offentligt Arbejde, saafremt det ikke har været Fængnings- eller Tugthuusarbejde) hensesættes nemlig ifølge en derom given Bestemmelse ***) i Vridsløselille Forbedringshuus, en Bestemmelse, der sandsynligviis vil blive indskrænket eller hævet, naar Gælsfængslet ved Straffeanstalten her tages i Brug.

Uf det saaledes flest ringere Antal yngre Mandfangerder i disse Aar løslodes af Straffeanstalten****), have vi fremhjulpet Nogle til Tjeneste, Andre til at komme tilføes, og Udskillige, hvis Fortid var saa lidet lovende og hvis Forhold i Straffetiden heller ikke var

*) Beretning III. P. 20.

**) Kjøbenhavns Fængselselskab, hvis Formaal gaaer noget videre end bort, betragter sig tillige henviist i sin Virksomhed til de unge Personer, som dømmes til de lavere Straffearter, der ikke føre ind i Straffeanstalten. Beretning X, P. 11.

***) Justitsministeriets Resolution 24de Juli 1860.

****) Mandfangerantallet i Viborg Straffeanstalt udgjorde medio November d. A.: mellem 10—15 Aar Ingen, 15—20 Ingen, 20—25 5, 25—30 20, 30—35 26, 35—40 27, 40—45 33, 45—50 25, 50—55 15, 55—60 12, 60—70 14, og over 70 1; ialt 178.

synderlig anbefalende, men som dog ikke manglede nogen Begavelse og Energi, have vi virket for, at de kunde oversendes til America. Bestræbelserne i sidstnævnte Retning have været forbundne med ikke faa Vanffeligheder. Det er jo indlysende, at af de Middel, vort Selskab har at raade over, kunne Omkostningerne ved Løsladtes Oversendelse til andre Verdensdele ikke ene bestrides. Der vilde hertil medgaae saa store Beløb, at andre til Optragelse under Selskabet i de fleste Tilfælde mere Qualificierede ikke kunne komme i Betragtning. Vi sige i de fleste Tilfælde, thi at der blandt dem, der attraae at oversendes til America, stundom kan gives En eller Anden, som vækker grundede Forhaabninger om Forandring i Sindelag og Forhold, om at der er en alvorlig Villie til at bryde med sin Fortid, og som snarest og sandsynligst vilde blive et nyt Menneſte, naar han løsladt overføres til den saakaldte nye Verden, er unægteligt. Fangens opsparede Overarbeidsfortjeneste skal naturligviis benyttes, men denne er som oftest ubetydelig; Familien maa træde til, Communen maa træde til, og saa supplere vi det endnu Manglende, og drage Omsorg for alt det Fornødne til Reisens Udførelse. Men Familien, er der saadan, har ikke altid Evne, mangengang ikke heller Villie, idetmindste ikke til nogen større Opoffrelse; vi have maattet erfare, at Underhandlinger derom begyndte med Haab om et heldigt Udfald, men førte til Intet, ligesom ogsaa, at naar Tiden kom til Modtagelsen af en tilfagt Hjælp, blev os tilstillet mindre end

denne. Den væsentligste Hjælp stulle vi altsaa her have fra Communen. Som det fremgaaer af vore Beretninger have vi til 3 af de 5 Løsladte, der ere oversendte til America, faaet Tilskud af Communen. Der har foruden disse, været Flere, vi have bestræbt os for, at den af dem forønskede Oversendelse til America kunde komme til Udsørelse, men vedkommende Communer have ikke villet staaet os bi, og saa maatte vi lade Sagen falde.

Vi komme saavel herved som ved saa meget Andet tilbage til, hvad vi udtalte i vor sidste Beretning, og vi tillade os endnu engang yderligere, paa Grund af Sagens Vigtighed, at udtale os herom: For at vort Selskab ret kan udfolde sin Virksomhed, maae vi støttes af Communerne!

Det er blevet sagt om vort Fængselsvæsen, at vi befinde os nu paa et ganske andet Standpunkt end for tyve til tredive Aar tilbage, at nye, mennekelige og forstandige Principer, heldbringende for den domfældte Forbryder som for Almeenheden, ere traadte i Kraft og stræbes gennemførte.*) Betydelige Summer ere af Staten bevilgede hertil; de ældre Straffeanstalter henstaae ikke mere i deres gamle Skikkelse; de have modtaget hensigtsmæssige Forbedringer; og nye Straffeanstalter med tidsvarende Forandringer ere opførte. Ikke blot Sagens Beløstlighed, men ogsaa dens moralske Betydning faaer man mere og mere Die for. Varetægtsfængslerne kunde ikke blive som

*) Bridsløselille Fængselselskabs Beretning I. P. 6.

de hidtil i Almindelighed havde været Samlingssteder for Demoralisation og Fordærvelse. Straffeanstaltens nuværende Hensigt (ikke blot at straffe, men ogsaa at forbedre) vilde da ifkun blive modarbejdet. Vi see derfor ogsaa nu Communer trindtom at anstrænge sig for at opføre Baretægtsfængsler, der i Principer, Indretninger og Ordninger ere bragte i Harmoni med Straffeanstaltens. — Efter endt Straffetid vil der altid vende Nogle tilbage til deres Hjemsted, paa hvem der forjæves er virket til deres moralske Forbedring; de fortsætte paa ny deres fordums arbejdsfky og ryggesløse Levnet; ikke blot ere de i og for sig en Byrde og Plage for Samfundet, men de udsaae ogsaa ved deres Omflakken, Tiggerier og Rapsrier en om sig gribende Fordærvelse. Staten kan ikke directe gjøre Noget for at hæmme dette Onde. Vi see derfor ligeledes nu Communer trindtom at anstrænge sig for at faae Arbejdshuse opførte, hvor saadanne Individer kunne hensættes for kortere eller længere Tid. — Men nu paa den anden Side de Bedresindede, der løslades af Straffeanstalten, der ikke fattes Billie til en fremtidig retskafnere Wandel, men som behøve at støttes, at ikke Hindringerne for at komme fremad skulde blive dem for mægtige, — kunde det ikke ogsaa være godt og fornødent at tage Hensyn til dem, til disses Oprejsning og Ophjælpning? Communerne ere interesserede i at modstaae hine, men ere de ikke ogsaa interesserede i at hjælpe disse, bidrage til at faae dem i Stilling og til Ublomme, at de ikke, hvad ellers let

og snart kan see, i deres Trang og Forladthed en Tidlang skulle hjemfalde til Fattigvæsenet? Dette erkjendes vistnok, men man viger tilbage herfor i Betragtning af de Bønsfeligheder, Saadant vilde medføre, og de Bekostninger, det vilde kræve, som vel heller ikke tilstrækkelig kunne hjemles ved de communale Lovgivningers Bestemmelser. Men hvad der saaledes maa erkjendes at være i Communernes velforstaaede Interesse, dette, mene vi, vilde indirecte og lidet formærkelig i mange Tilfælde kunne blive iagttaget, naar de ydede et aarligt Bidrag til Fængselsfælskaberne. Vilde de større Communer i Nørrejylland yde til vort Selskab et Bidrag af 10 til 20 Rd. aarligen og de mindre af 5 til 10 Rd., da vilde derved fremkomme et saa betydeligt Tilskud til vort Fond, at vi ved den Hjælp og Udvei, vi kunde forskaffe de bedresindede Løsladte, vare istand til at befrie snart en snart en anden Commune fra en Forsørgelsesberettiget.

Fængselsfælskaberne ere meget betegnende blevne kaldte „Slutstenen paa Fængselsvæsenet“, men denne faaer dog først sit rette Omfang og sin fulde Afrunding, naar Communerne træde til og forene deres Hjælp med den private. Overalt i Landet er der med Friheden vaagnet en friskere Communalaand, og man seer Communer, uagtet de ugunstige Vilkaar, hvorunder flere af dem kunne være stødte, at bringe Offer for at stride frem med Tiden; vi tør vistnok derfor ogsaa nære Haab om Offerberedthed for denne Sag.

Noget anderledes stiller Forholdet sig i disse henvundne tre Aar, hvad løsladte Dvindefanger angaae, som ere optagne under Selfabet. Af disse, ialt 18, vare:

Med Hensyn til Alder

mellem 10—20 Aar	7	.
" 20—30 "	5	
" 30—40 "	3	
" 40—50 "	2	
" 50—60 "	1	
" 60—70 "	"	

Med Hensyn til hushellig Stilling:

Gifte . . .	5
Ugifte . . .	13.

Med Hensyn til Hjælpen der ydedes:

Anbragt i fast Tjeneste	4
Anbragt til at forberedes til Confirmation	1
Anbragt i Tjeneste mod Bederlag	3
Forhjulpen med Haandværksredskaber, eller Understøttelse til samme	1
Understøttelse med Penge, ved Klædningsstykker, eller paa begge Maader	9

Det vil neppe have undgaaet Opmærksomheden, at af det hele Antal Optagne var der forholdsviis fleest Yngre og Ugifte.*) Det vil fremdeles bemærkes ved et Blik hen paa Beretningerne, at der forholdsviis ere flere løsladte Dvindefanger end Mandfanger, som paa Grund af deres Fortids Levnet tildeels i Forbindelse med mindre god Opførsel under Straffetiden ikke kvalificerede sig til Optagelse. Og

*) Dvindeantallet i Viborg Straffeanstalt udgjorde medio Novbr. d. A. mellem 10—15 Aar 1, 15—20 4, 20—25 13, 25—30 13, 30—35 15, 35—40 16, 40—45 11, 45—50 13, 50—55 10, 55—60 4, 60—70 3 og over 70 1; ialt 104.

endelig er her den Særegenhed, at for Afstillige af de i Tjeneste Anbragte er der en Tid ydet deres Husbønder et Vederlag.

Dette behøver en nærmere Forklaring. Qvinden der kommer ind paa Forbrydelsens Bane, reises i Almindelighed vanskeligere af sit Fald end Manden.**) Ikke blot findes der som oftest et større Tal Qvindesfanger end Mandesfanger, som ikke synes egnede til Optagelse under Selfabet ved Løsladelsen,**) men Virksomheden for de Yngre og Ugifte af de Optagne, som hensigtsmæssigst hjælpes ved Anbringelse i Tjeneste, har sine særdeles Vanskeligheder.

*) I det statistiske Tabelværk for Kongeriget Danmark 1862 bemærkes der med Hensyn til Forbrydere: Alderens Indflydelse fremtræder paa en noget forskellig Maade hos Mandkjønnet og Qvindkjønnet. I Aldersklassen mellem 10 og 15 Aar udgjøre de qvindelige Forbrydere noget mindre, i den næste Klasse derimod et noget større Procentantal end de mandlige Forbrydere i den tilsvarende Alder. Det synes som om Fruentimmerne noget senere betræde Forbrydernes Bane og at paa den anden Side den tiltagende Alders formindskede Indflydelse paa Haaret til Forbrydelser ikke yttres sig saa tidligt og saa fremtrædende hos dem som hos Mandfolkene. I Frankrig var Forholdet næsten fuldkommen overensstemmende med de Resultater, som ere fundne for Danmark, idet det dog her bliver endnu mere tydeligt, at Haaret til Forbrydelser hos Qvindkjønnet udviker sig noget senere og langsommere end hos Mandkjønnet. Ogsaa i Belgien og Sverrig har det samme Phænomen viist sig.

**) I Kjøbenhavns Fængselsselfabets Beretning 1862 bemærkes saaledes: „Magtet de qvindelige Forbryderes Tal her (i Christianshavns Straffeanstalt) er i stadig Stigen, har det dog i Aar viist sig, at kun meget faa af dem, der løslødes efter udsaaet Straffetid, egnede sig til at føres ind under Selfabets Virksomhed“.

Løsladelfestiden falder naturligviis i de fleste Tilfælde ikke sammen med de for Tjenestefolk bestemte Fardage. Naar en Mandefange løslades t. Ex. midt i Winterhalvaaret med Tilfagn om en Tjeneste, kan han tiltræde 1ste Mai, saa er han i Almindelighed ikke saa ilde stillet i den mellemliggende Tid for at faae Bessjæftigelse og Underhold som derimod Qvindefangen, naar hun løslades; saadanne Uger og Maaneder, hun maa vente, indtil hun tiltræder Tjenesten, kunne medføre mangehaande Fristelser for hende. Kjøbenhavns Fængselselskab har vistnok gjort ikke saa beklagelige Erfaringer om en saadan Mellemtds Usikkerhed og Farer; af en Rundgjørelse i de offentlige Tidender *) seer man, at Selskabet ønsker, mod en derfor fastsat Løn, et paalideligt Fruentimmer til at modtage i sit Huus de løsladte Qvindefanger, som det tager sig af, indtil de kunne faae Erhverv, og have det fornødne Tilsyn med dem.

Men Bønskeligheden bestaaer ikke ene i de mellemliggende Tider, inden en Condition kan tiltrædes, men den bestaaer i det Hele i at skaffe Condition. Den Gjærning, det mandlige Lyende har at varetage, er meest udenfor Huset; det qvindelige Lyende meest indenfor samme. Tjenestepigen staaer Familien, hun tjener, langt nærmere; hun er stillet i Forhold, hvorved hun faaer nøie Kjendskab til dens Eiendele, saavel som ogsaa for en Deel Udgang dertil; hun anbefæres Meget, og sættes snart over Gæt, snart et An-

*) „Berl. Tid.“ 13de Mai d. A.

det, der hører til den daglige Huusholdning; fremfor Alt spørges der om Trostid, og der behøves derfor en ikke ringe Grad af Smødefommen for at modtage Den i sin Tjeneste, der i sin Tid har viist Utrostd, som maastee gjentagende har været straffet for Tyveri og Bedrageri, og om hvem der nu vel næres godt Haab, men som endnu ikke, nylig udtraadt af Straffeanstalten, har kunnet give Prove paa Sindelagets Forandring og Fornuelse. Vi have derfor, som det vel kan tænkes, og som det tildeels ogsaa fremgaaer af vore Beretninger, haft ikke faa frugtesløse Bestræbelser i denne Retning, og dette har foranlediget os til stundom at vælge en anden Udvei. Naar vi, navnlig af Hensyn til den Løsladtes tidlige Ungdom, følte os tilskyndede til, uagtet gjentagne mislykkede Forsøg, at gjøre, hvad der stod til os, for at faae hende anbragt i Tjeneste, have vi opsogt en eller anden agtet Familie paa Landet, og formaaet samme til mod en Godtgjørelse at tage hende til sig i det første Halvaarstid eller maastee noget længere, overdrage hende een eller anden Lyndegjærning, prøve hendes Villie og Dygtighed, og iøvrigt have, saavidt gjørligt, alvorlig Omhu og Tilsyn med hende. Det har viist sig, at naar den Paagjældende i den Periode ved sin Opførsel havde vundet Tillid, faldt det ikke svært derefter ved Husbondens Ubefaling at erholde Tjeneste.

Under disse Vanstueligheder og med det Syn for Sagen, vi saaledes have faaet, ere vi efterhaanden komne til en Mening om, hvad der maatte være ønskeligt, og som vi antage, ikke uopnaaeligt.

I Aaret 1850 reiste sig i Nærheden af Glückstadt en Bygning, bestemt til Afhyl for løsladte Qvindefanger fra Glückstadt Straffeanstalt. Det er beliggende i det saakaldte „Blomesche Wildniß“ og der hører dertil 13 „Morgen“ Land. Dets Sprindelse saavel som Bestaaen skyldes Gaver og Bidrag. Det optager Løsladte, der maatte attraae det, og som egne sig dertil, og de have der, under al ønskelig Frihed, et foreløbigt Hjem. De undervises og dygtiggjøres i de qvindelige og hunselige Arbejder, der ere nødvendige for Thyende saavel i By som paa Land, ligesom de ogsaa modtage religiøs og moralisk Veiledelse; de ere nærmest undergivne en Forstanderinde, paa hvis Vidnesbyrd det væsentlig beroer, om de fra Afhylet kunne træde ud i Thyndeforhold. Siden Afhylets Oprettelse ere 41 løsladte Qvindefanger blevene optagne. Resultaterne have i de fleste Tilfælde været gunstige; Stiftelsen er i stadig Fremvæxt, og den er nu, efter Opfordring, udvidet til ogsaa at optage saadanne forsømte (vervahrlose) Piger, som ikke have været i Straffeanstalt. Dette Afhyl har tvende Fortrin fremfor mange andre lignende Stiftelser i Udlandet. For det Første, at Inspecteuren ved den qvindelige Afdeling i Glückstadt Straffeanstalt og Præsten ved samme ere i Bestyrelsen; derved opnaaes en større Sikkerhed for at ikkun Saadanne optages, der i deres Straffetid gav Haab om Forbedring. Og for det Andet, at Præsten, hvem Sjælesorgen i Afhylet er overdraget til, allerede kjender deres Sindstilstand, og altsaa kan fortsætte sin tidligere Indvirkning paa dem.

I det vi om nogen Tid skulle affstutte vor Virksomhed for løsladte Qvindefanger, kunne vi ønske, at der til den Straffeanstalt, som fremtidig skal omfatte samtlige Qvindefanger i Kongeriget, maatte knytte sig en Stiftelse med lignende Principer som de, der er knyttet til den qvindelige Straffeanstalt i Hertugdømmerne, hvor nemlig yngre Qvindefanger, der ikke ved Fængselselskabet eller Andres Bistand faae Anbringelse efter Løsladelsen, og som dog formenes egnede til Antagelse, ville have et foreløbigt Hjem, og hvorfra de, efter en kortere eller længere Tid, findes de dertil anbefalelsesværdige, kunne træde ud i Tjendeforhold.

Naar man i det Hele erfarer, hvad der ved Afhyler for løsladte qvindelige Fanger er udrettet og kan udrettes andetsteds, som t. Ex. i Kaiserswerth, Paris, Strasborg, saa tør det visseelig ikke betragtes som noget philanthrophist Sværmeri, naar man venter sig noget Godt og Glædeligt af saadanne Løsladte, til hvem man dog paa Grund af deres Ungdom eller deres gode Forhold i Straffeanstalten, eller af andre Hensyn allerede forud nære nogen Tiltro.

Saameget beroer paa de Personligheder, der forestaae og lede saadan Stiftelse; der vil behøves Forstanderinder, som, gjennemtrængte af en sund og dyb Sædeligheds og Gudfrugtigheds Aand, have indviet deres Liv til from Stræben og Omhu, øvet og uddannet deres Anlæg og Kræfter til denne særlige Kjærligheds Tjeneste. Spørger man, hvor man sna-

rest tør vente at finde Saadanne, saa mene vi at kunne svare: blandt øvede og erfarne Diaconisser. En Diaconisse-Stiftelse er oprettet i vort Land; den er endnu kun i ringe Begyndelse, men, saa tør det antages, under en stadig Fremvært. Som vi i det Hele, saa ville vi navnlig i den Retning, hvorom her er Tale, see hen til den med Haab og Forventning.

Vi vide, at der fra Dnsfct til Birkeligheden er et stort Skridt; dog, saavist som vi tør antage, at hvad vi her have hentydet til, maatte være en nærmere Overveielse værdigt, saavist tør vi ogsaa antage, at kommer det i sin Tid dertil, at der udgaaer Anmodning om Gaver og Bidrag til saadant Niemed, da vil det finde Anklang. Det vil erkjendes, at Velgjørenheden, som der i vore Dage i saa mangen Henseende gjøres Krav paa, men som dog derfor ikke trættes, ogsaa her bliver ledet ind paa det rette Spor, nemlig til Det, der ikke blot i og for sig kan være godt, men som tillige vedrører Samfundets egne Interesser.

See vi nu endelig hen til de Resultater af vor Virksomhed, som maae være os de væsentligste, nemlig hvorledes de under Selfabet optagne Personer stikke sig, da vise disse sig at være følgende:

Af de i Selfabets 1ste Aar Optagne, nemlig:

23 Mdsf. 4 Qdsf. Ialt 27.

stikke sig vel (ikke saa ifølge de givne Vidnesbyrd endog særdeles vel) eller have idet-

	Mdsf.	Øbf.	Jalt
mindste vogtet sig for at forsee sig mod Straffelovene	17	— 3	— 20
maa betragtes som Tvivlsomme o: som ere blevne mistænkte og tiltalte	1	— "	— 1
haves ingen Dplysning om (den Ene, der kom tilføes, den Anden, der kort efter Løsladelsen drog til Ame-rica.) l.	2	— "	— 2
ere af Selstabet opgivne	3	— 1	— 4

Alf de i Selstabet 2det Aar Optagne nemlig:

21 Mdsf. 5 Øbfgr. Jalt 26

stikke sig vel (nogle særdeles vel) eller have idetmindste vogtet sig for at forsee sig imod Straffelovene	15	— 4	— — 19
maa betragtes som Tvivlsomme	1	— "	— — 1
haves ingen Dplysning om (den Ene, der forgiæves er søgt Underretning om, de to Andre, der ere overførte til America)	3	— "	— — 3
ere af Selstabet opgivne	1	— 1	— — 2
er død	1	— "	— — 1

Alf de i Selstabet 3die Aar Optagne, nemlig:

18 Mdsf., 9 Øbf., ialt 27,

have vi med Hensyn til dem, der bleve løsladte i det første Halvaar bragt i Erfaring, at de stikke sig vel med Undtagelse af en Dvindesfange, der er opgiven. Med Hensyn til dem, der optoges i det sidste Halvaar, er der hengaaet for kort Tid til at man kan have nogen fuldstændig Dplysning, kun saameget vides, at Ingen af dem have forset sig mod Straffelovene.

Der er altsaa ialt optagne under Selstabet i disse tre Aar 80 Løsladte. Af disse er der 5, om hvilke

man Intet veed, 2, der maac ansees som tvivlsomme, 7, der ere opgivne, 1, der er død; om alle de Dvrigte, nemlig 65, veed man, at de have vogtet sig for at forsee sig mod Straffelovene, og om Størstedelen af disse foreligger der tillige gode Vidnesbyrd med Hensyn til deres Vandel. — Vi have — som det noksom fremgaaer af vore Beretninger — fulgt den Fremgangsmaade, at rette Forespørgsler til vedkommende Autoriteter eller Foresatte om de Optagnes Stilling og Forhold, ikke blot forsaavidt de ere blevne optagne i det løbende Aar, men ogsaa for de foregaaende Aar, og vi have fra enkelte af disse Autoriteter tillige modtaget den tilfredsstillende Underretning, at det, at de Optagne vide, at vi vedblivende interessere os for dem, er ikke uden en gavnlig Indflydelse; det vækker deres Selvagtelse og er dem een Bevæggrund mere til at bevare sig i det Gode og Rette.

Det er vist, at hvis Resultaterne maatte have været mindre ønskelige, saa kunde og burde dette ikke have forringet Værdet og Betydningen af vort Selskabs Virksomhed, men det er dog paa den anden Side forklarligt nok, at naar Resultaterne ere saa gunstige, som de nu her fremstille sig, saa maa det ikke lidet gavne den Sag, vi virke for; thi disse gode og glædelige Frugter af vore Bestræbelser vidne først imod dem, som paaflaae, at det ikke nytter at række saadanne Menneſter en hjælpende Haand, da de dog ikke ville tage mod den eller lade sig hjælpe frem paa en bedre Wei, — og dernæst tjene de til Be-

styrkelse og Befættelse for dem, som trostigt holde ved i Haabet om, at der dog kan udrettes Noget, til at opreise Faldne.

Vi have ogsaa haft ikke saa faa hjærkomne Beviser paa velvillig Opmærksomhed og virksom Deeltagelse og vi slutte nærværende Oversigt med Tak og Paastjønneelse herfor, og med Ønsket om, at det Kjærlighedsværk, om hvilket vi have sluttet os, maa vinde stedse mere og mere Fremme til Held for dem, som antages, saavelsom for Samfundet, thi — som det saa ofte og med Grund er sagt — vor Sag er en Samfundsag, der vedrører Samfundets egne Interesser.

Extract

af Regnskabet for Viborg Fængselselskabs Indtægter og Udgifter fra 1ste December 1862 til 30te November 1863.

Indtægt.

1. Beholdning den 1ste December 1862:

a) Selskabets Grundfond:

Rb. St.

Creditforeningsobligation for jydste Landsejendomsbesiddere, Litra A. Nr. 1440, for 1000 Rb. " St.
 Indskrivningsbeviis, udstedt af Finantsministeriet, til Beløb 200 — " —
 Indestaaende i Sparekassen, som hørende til Grundfonden 170 — " —

Tilsammen 1370 — " —

b) Endvidere indeestaaende i

Sparekassen 140 — " —
 Udestaaende Medlemsbidrag for 1861—62 2 — " —
 Contant hos Kasseren 22 — 47 —

1534 47

2. Tehnsgrevinde Danners Gave

50 "

3. a) Bidrag een gang for alle 78 Rb. 84 St.

b) Fra Ribe Kjøbstads Communalbestyrelse, aarligt Bidrag for et Lidsrum af 5 Aar 10 — " —

c) Medlemmernes aarlige

Bidrag 562 — 48 —

651 36

4. Statskassens Tilflud, ifølge Finantsloven for 1863—64

100 "

5. Renter af ovennævnte Creditforeningsobligation og Indskrivningsbeviis samt af de i Sparekassen indsatte Midler, til 11te Decbr. 1862 og 11te Juni 1863

60 20

6. Til Forsøgelse af Indskrivningsbeviset blev indkjøbt fgl. Obligationer til Beløb 200 Rb. for 194 Rb. 76 St.; Differencen føres derfor til Indtægt mod Udgiften med

5 20

Oversøes 2401 27

	Rd.	St.
	Overtørt	2401 27
7. Refusion fra en Kjøbstadcommune, i Henhold til tidligere Overenskomst, af en Deel af Udgivterne til et af Straffeanstalten løsladt Vigebarns Underhold og Vvdragelse	60	"
Summa Indtægt	2461	27

Udgibt.

	Rd.	St.
1. Understøttelser til løsladte Fanger og andre i Forbindelse dermed staaende Udgivter	724	78
2. Portoudgivter, samt Udgivter til Stribema- terialier, Dvitteringsblanketter og til et Skab for Selskabets Brevskaber	66	70
3. Udgivter i Anledning af Generalforsamlin- gen den 1ste December 1862	7	"
4. Udgivter til Trykning og Indbestning af Selskabets 3die Aarsberetning	84	24
5. Skriverløn	50	"
6. Budløn	18	"
7. Beholdning ved Regnskabsaarets Slutning.		
a) Selskabets Grundfond:		
Creditforeningsobligation for ydste Lands- eiendomsbesiddere, Litra A. Nr. 1440, for	1000	Rd. " St.
Indskrivningsbeviis, ud- stedt af Kinantøministeriet, til Beløb	400	— " —
Indestaaende i Sparekæs- sen, som henhørende til Grundfonden	46	— " —
Tilsammen	1446	— " —
b) Endvidere indeestaaende i Sparekassen	20	— " —
Udestaaende Medlemsbi- drag for 1862-63	2	— " —
Contant hos Kassereeren	42	— 47 —
	1510	47
Summa Udgibt	2461	27

Viborg, den 30te November 1863.

V. Jensen,
p. t. Kassereer.

Bestyrelsen.

I Henhold til Selskabets Love § 3 havde at udtræde af Bestyrelsen Fru Hørning, Fruen E. Zahrtmann, Districtslæge Berg, Cancelliraad Finsen, Kjøbmand E. Sandberg og Justitsraad Zingelmann, hvilke samtlige gjenvalgtes.

I afbøde Forstkassierer Schønes Sted valgtes Cancelliraad Selmer til Revisor; Justitsraad Walsøe gjenvalgtes til Revisor. Til Decisor gjenvalgtes Overretsassessor Schmidt.

Personlig virkende Medlemmer udenfor Nørrejylland.

Christensen, Branddirecteur, Procurator i Holbek. Dahlstrøm, Godsforvalter, Procurator i Ringsted. La-Cour, Provst samt Præst til Helsing og Valby. Salomon, Sognepræst til Beterslev og Hømb. Sylow, Borgermester og Byfoged i Korsør. Thomsen, Rgl. Veiconducteur i Hertugdømmet Slesvig. West, Sognepræst til Borre. Zahle, Sognepræst til Stillinge.

Fortegnelse

over

Gaver og Bidrag til Viborg Fængselselskab, indkomne i Regnskabsaaret fra 1ste December 1862 til 30te November 1863.

I. Gaver.

	Rdl.	St.
Andrup, A. W., Postmester i Lemvig	25	"
Feddersen, Justitsraad, Herredsfoged, Nørholm	3	"
Schønning, Conferentsraad, forhenv. Justitiarius i København	20	"
Thomsen, Veiconducteur i Flensborg,	2	"
Zahrtmann, Pastor, Hattings	25	"
Forskjellige Beboere i Kalslev Pastorat (allerede anført i Selskabets 2den Beretning, men først nu indkommet)	3	84
	78	84

II. Mørlige Bidrag.

Sjællands Stift.

København.	Rdl.	St.
Bager, Urtefræmmer	2	"
Blekingberg, Høiesteretsassessor	5	"
Bretton, Baron, Kammerh. Høiesteretsassessor	10	"
Buch, Høiesteretsassessor	2	"
Hjorth, Justitsraad, Commit. i Generalpostdir.	4	"
Jespersen, Justitsraadinde	1	"
Larsen, Frue	5	"
Møller, K., Assistent i Krigsministeriet	2	"
Nebelong, Architect		"
Petersen, Cancellir., Birkedommer paa Amager	1	"
Rosenfalk, Billedhugger	2	"
Rosenfalk, A. W.,	2	"
	38	"
Udgifter		

	Rd.	St.
Udenfor Kjøbenhavn. Transport	38	"
Roesøed, Justitsraad, Kallundborg	2	"
Nielsen, Pastor, Glumsø og Bøvelse pr. Ringsted	1	"
Raffenberg, Krøken, Lilliendal pr. Præstø, for 1862—63 og for 1863—64 a 1 Rd.	2	"
Willemoes, Districtslæge, Frederiksborg	1	"
Zahrtmann, Overlæge, Rønne	2	"

Fyens Stift.

Odense Kjøbstad:		
Mourier Justitsraad	2	"

Sønderjylland.

Brede, Rammerr., Herredsfoged, Amtsforvalter	5	"
Dahlerup, Auditeur, Flensborg	2	"
Hansen, Secretair, ibid. f. 1862—63 og 1863—64 a 1 Rd.	2	"

Udenfor Landet.

Böhlen, Kjøbmand i Hamborg	2	"
Döllner, Consul, New-York	2	"
Erichsen, H., Grosserer, Newcastle upon Tyne	5	"

Aalborg Stift.

Aalborg Kjøbstad:		
Dahlstrøm, Stiftamtmandinde	2	"
Grenning, P., Kjøbmand	1	"
Jacobsen, E. M., Manufacturhandler	1	"
Mørch, M., Smedlemester	1	"
Mørup, H. H., Kjøbmand	1	"
Nissen, Procurator	2	"
Pagh, P., Kjøbmand	1	"
Ree, Bernhard, Redacteur	1	"
Schrøder, Emil, Kjøbmand	1	"
Emidt, J., Bagermester	1	"
Staun, Kjøbmand	2	"
Wibroe, Karver	2	"

Løgstald Kjøbstad:

Benzen, L., practicerende Læge	1	"
Buchhave, Landmaaler	1	"
Gjedde, P., Krøken	2	"
Hende, Rammerraad, Amtsforvalter	1	"

Kateris 87 "

	Transport	Rd.	St.
Lindholm, Fuldmægtig		87	"
Lomborg, do.		1	"
Nielsen, Uhrmager		1	"
Petersen, Tullin, Apotheker		1	"
Rosenkrantz, Baron, Kammerherre		2	"
Rosenkrantz, L., Kammerherreinde		2	"
Rosenkrantz, C., Frøken		1	"
Sørensen, Kammer		1	"
Hjørring Kjøbstad:			
Ehrstens, Apotheker		1	"
Sæby Kjøbstad:			
Hansen, Provst		1	"
Udenfor Kjøbstæderne:			
Jøhvi, Pastor, Bested pr. Thisted		1	"
Koefoed do. Thorup og Buust do.		1	"
Leib, do. Bisby do. for 1861-62 og 1862-63 a 1 Rd.		2	"
Müller, Provst, Albek og Boer		1	"
Wiesing, do., Dronninglund pr. Sæby		1	"

Aarhus Stift.

Aarhus Kjøbstad:			
Alagaard, J., J. Apotheker		1	"
Brammer, J. D., Bantassistent		1	"
Bøegh, Chr. Bogbinder		1	"
Ehrstensen, Capitain, Viinhandler		2	"
Ehrstensen, C. B. Kjøbmand		1	"
Dahl, E., Kammerherreinde, Stiftmandinde		2	"
Ellermann, H. M., Kjøbmand		1	"
Fabricius, Kammerraabinde		1	"
Frandsen, Hans, Kjøbmand		1	"
Glæsel, Doctor		1	"
Hahn, P., Kjøbmand		1	"
Hammershøi, J. P., Kjøbmand		2	"
Hansen, A., Kæstemand, Klasselottericollecteur		1	"
Herb, Justitsraad, Borgermester		1	"
Hoyen, K. W., Kjøbmand		1	"
Kjøbmand C. Jensens Enke		1	"
Kyster, W., Slagter		1	"
Leib, A. C. J., Kjøbmand		1	"
Levin, Boghandler		1	"
Ialt		127	"

	Transport	Rb.	St.
Mehl, E., Fabricant		127	„
Nellemann, Cancelliraad, Byffriber		1	„
Pachness, Rjæbmand		1	„
Schiødte, Pastor		1	„
Scholten, Kammerjunker, Byfoged		1	„
Secher, Emilie, Frøken		1	„
Stellfeld, J. K., Banquier		1	„
Willemoes, Etatsraad, Herredsfoged		1	„
Wissing, A. C., Boghandler		1	„
Randers Rjæbstad :			
Bergen, v., Cancelliraad		1	„
Bliß, Blikkenslager		1	„
Christensen, Capitain, Tømmermester		2	„
Dorph, Overlærer		1	„
Elmqvist, Emma, Cancelliraadinde		2	„
Halb, M. Jomfru		1	„
Halkjær, J., Farver		1	„
Halkjær, A., Jomfru		1	„
Jæpersen, Cancelliraadinde		1	„
Kruse, Consistorialraad, Pastor		2	„
Laßsen, Fr., Institutbestyrerinde		1	„
Møller, M. Jomfru		1	„
Nathanson, Guldsmid		1	„
Steenberg, J., Rjæbmand		1	„
Warming, Caroline, Lærerinde		1	„
Westermann, Consul		1	„
Westermann, Ida, Frue		1	„
Hobro Rjæbstad :			
Larsen, Postmester, og Hustru		2	„
Skanderborg Rjæbstad :			
Kogh, Læge		1	„
Roesøed, Apotheker		1	„
Silkeborg :			
Drechsel, Kammerjunker, Birkedommer		5	„
Hoftrup, Pastor		1	„
Udenfor Rjæbstæderne :			
Andersen N. P. Gaardmand Skjellerup Ny- gaard pr. Silkeborg		1	„
Berner Schilden, Ritmester, Clausholm		4	„
Berner Schilden, Frue, ibid.		4	„
Kateris		175	„

	Rd.	St.
Transport	175	"
Branning, Apotheker, Tranebjerg paa Samssø	1	"
Bruun, M., Krue, Jægergaarden	2	"
Carlsen, Pastor, Dalbyneder	1	"
Christensen, Krue, Christianslund for 1832—63 og 1863—64 a 1 Rd.	2	"
Christensen, Pastor, Hjorthøi	2	"
Ericksen, Kjøbmand, Them pr. Silkeborg	1	"
Krys, Grevinde, Krysenborg	20	"
Hansen, Proprietair, Marsviinslund	1	"
Hufum, Pastor, Traneberg paa Samssø	1	"
Jacobsen, Pastor, Hvorum	1	"
Jesperen, do. Hundslund	1	"
Krarup, do. Bium	1	"
Krarup, E. M. Provstinde, ibid.	1	"
Lichtenberg, Hofjægermester, Bistrup	2	"
Lichtenberg, Hofjægermesterinde	2	"
Lichtenberg, Jægermester, Løistrup	2	"
Lichtenberg, Jægermesterinde	2	"
Lund, Karver, Tranebjerg paa Samssø	1	"
Müller, A. A. G., Pastor, Bøstertørslev	1	"
Nedelmann, do., Ivede	1	"
Nielsen, Møller, Klode Mølle	1	"
Sæcher, Pastor, Gjerlev	1	"
Selchau, Pastor, Bøstertørslev	1	"
Sørensen, Søren, Gaardmand, Møllerup pr. Silkeborg	2	"
Valentin, Pastor, Spentrup, for 1861—62 og 1862—63 a 1 Rd.	2	"
Vandborg, Enkemadame, Hvorum	1	"
Worm, Pastor, Bistrup	1	"
Worm, A., Jomfru, ibid.	1	"

Biborg Stift.

Biborg Kjøbstad:		
Ahlefeldt-Laurvig, Grevinde	2	"
Amberg, Musiklærer	1	"
Andersen, E., Bundtmager	1	"
Bagger, Particulier	2	"
Bahnson, Adjunct	1	"
Bay, Enkefrue	2	"
Berg Districtslæge	2	"
Bertelsen, Skædermester	1	"
Borgen, Justitsraad, Herredsfoged, og Krue	2	"

Kateris

"

	Transport	Rb.	Sl.
Boye, Raadmand		245	„
Bregendahl, Etatsraad, og Frue		2	„
Bregendahl, Mathilde, Frøken		1	„
Bretton, Baron, Kammerh., Stiftamtmand		2	„
Bretton, Kammerherreinde		2	„
Bruun, Ovsynsbetjent		1	„
Bruun, Overretsassessor		1	„
Bruun, Karver		1	„
Brøndum, Garver		1	„
Buch, Karver		1	„
Buchwaldt, Kjøbmand		1	„
Christensen, C., Ovsynsbetjent		1	„
Christensen, M., Spisemester		1	„
Dalberg, Kammerraadinde		2	„
Dancus, Bogbinder		1	„
Dragheim, Barbeer		1	„
Faber, Overretsprocurator		1	„
Fasting, Overretsprøveprocurator		1	„
Finsen, Cancelliraad		2	„
Fischer, Sabelmager		1	„
Fischer, Apotheker og Frue		2	„
Fredrichsen, Controleur		1	„
Grønning, Contoirist		1	„
Hagemann, Justitsraad		1	„
Hammershøj, Skolelærer		1	„
Hansen, Inspecteur		2	„
Hansen, Fabrikmester		1	„
Hansen, A. C., Vager		1	„
Haubro, Enkemadame		2	„
Helsted, Skolelærer		1	„
Hjardemaal, Kjøbmand		1	„
Hindberg, Pastor, og Frue		4	„
Hofgaard, Cancelliraad		1	„
Holmgaard, Kjøbmand		2	„
Hørning, Frue, Pastorinde		1	„
Jacobsen, Farver		1	„
Jensen, Muurmester		1	„
Jensen, jun., Kjøbmand		1	„
Isaacsen, Overretsprocurator		1	„
Jæger, A. F., Maler		1	„
Kabell, Particulier		1	„

 Lateris 299 „

	Transport	Rd.	St.
		299	„
Klitgaard, Bager		1	„
Koefoed, Jernstøber		1	„
Kyble, Frølen		1	„
Larsen, Fuldmægtig		1	„
Laub, Biskop		2	„
Laurisen, Spindemester		1	„
Lind, Etatsraad, og Frue		2	„
Lorenzen, Dyrlæge		1	„
Lund, Overretsassessor		5	„
Morville, Overretsprocurator		1	„
Munch, Th., Strædermester		1	„
Møller, Overretsprocurator		2	„
Møller, Skomager		1	„
Nlsen, Boghandler		1	„
Nlsen, Professor, Rector		2	„
Petersen, Opsynsbetjent		1	„
Platou, Herredsfoged og Frue		2	„
Prabl, Opsynsbetjent		1	„
Preisler, G., Kjøbmand		1	„
Preisler, Gæstgiver		1	„
Preisler, J., Kjøbmand		2	„
Petersen, Ludvig, Discipel		1	„
Reimer, Exam. juris		1	„
Reis, Kammerassessor		2	„
Riegels, Cand. juris		1	„
Ring, Justitsraad		2	„
Rind, P., Opsynsbetjent		1	„
Romlund, Kjøbmand		1	„
Ramsgaard, Adjunct		2	„
Salling, Overbetjent		1	„
Samson, M. N., Kjøbmand, og Frue		2	„
Samson, E. M., Kjøbmand		1	„
Sandberg, C., Kjøbmand og Frue		2	„
Sandberg, A. W., Kjøbmand, og Frue		2	„
Schalp, Chr., Kjøbmand		1	„
Sch. bler, Glarmester		1	„
Schmidt, Overretsassessor		1	„
Schøne, Forstasserer, og Frue		2	„
Selmer, Cancelliraad, og Frue		2	„
Stampe, Opsynsbetjent		1	„
Stockholm, Kjøbmand		1	„
Tæteris		358	„

	Transport	Rd.	St.
Sørensen, Opsynsbetjent		358	„
Tachou, Handelscommis		1	„
Tang, Etatsraadinde		1	„
Tang, Justitiarius		2	„
Thomesen, A., Kjøbmand, og Frue		6	„
Thranum, Brænderibestyrer		2	„
Ulrich, Landinspecteur		1	„
Ursin, Stiftsprovstinde		1	„
Vater, Kjøbmand		2	„
Walsøe, Justitsraad		1	„
Welding, Stiftsprovst, og Frue		1	„
Werring, Kæbslager		2	„
Wesenberg, Deconomistriver		1	„
With, Overretssassessor		1	„
Wiberg, Cantor		2	„
Wissling, Redacteur, og Hustru		1	„
Wolfe, Overlærer		2	„
Worre, Agentinde, Enkefrue		1	„
Zahrtmann, B., Frøken		2	„
Zahrtmann, M., Frøken		1	„
Zahrtmann, juu.		4	„
Ziebe, Bogholder		1	„
Zingelmann, Justitsraad		2	„
Zingelmann, Enkefrue		2	„
Zilgaard, M., Frøken		2	„
Slive Kjøbstad :			
Behrens, Manufacturhandler		1	„
Brix, P., Kjøbmand		1	„
Calundan, Manufacturhandler		1	„
Friis, Consul		1	„
Friis, Rosalie, Frue		1	„
Holm, Wilhelmine, Frue		1	„
Jbsen, Bystriver		1	„
Jensen, A., Kjøbmand		1	„
Kjerumgaard, Pastor		1	„
Kjerumgaard, A., Frue		1	„
Lillienstiold, Toldforvalter		1	„
Mortensen, Postfuldmægtig		1	„
Munksgaard, Procurator		1	„
Munksgaard, Marie, Frue		1	„
Nielsen, Apotheker		1	„

	Transport	Nd.	St.
Nielsen, S., Karber		417	„
Pasbjerg, Procurator		1	„
Schjerring, L., Kæmner		1	„
Schrøder, B. E., Bogholder		1	„
Smidth, Cancelliraad, By- og Herredsfoged .		1	„
Smidth, Cancelliraadinde		1	„
Smidth, H. J.,		1	„
Sørensen, J., Kjøbmand		1	„
Thorgerfen, Fuldmægtig		„	64
Ribe Kjøbstad:			
Baadstrup, Postmester		1	„
Gliemann, Districtslæge		1	„
Hald, Auditeur, Byfoged		1	„
Hass, Pastor		2	„
Højgaard, Apotheker		1	„
Johansen, Procurator		1	„
Michelsen, J. E., Kjøbmand		1	„
Secher, Toldforvalter		1	„
Udenfor Kjøbstæderne:			
Bagger, Pastor, Hjert		1	„
Bloch, Particulier		1	„
Blicher, Pastor, Durup		1	„
Brast, Pastor, Junget		1	„
Bruun, Chr., Cand. pol., Søndermølle		1	„
Bruun, Nicoline, Frue		1	„
Bruun, Conferentsraadinde, Åsmildkloster .		2	„
Bruun, Christiane, Bruunshaab		1	„
Bruun, Engel, Frue		1	„
Buchholz, Pastor, Borde		1	„
Colding, Pastor, Robberup		1	„
Christensen, L., Gaardmand, Nadsgaard		„	48
Deichmann, Provst, og Frue, Kerslev		2	„
Doehdahl, Proprietair, Holmgaard		1	„
Fangel, Korpagter, Gudumlund		1	„
Friis, Chr., Gaardeier, Overlund		1	„
Garde, Pastor, Kirketerp		1	„
Halvorsen, Pastor, Brandstrup		1	„
Hansen, N. P., Sognefoged, Seilfod		„	48
Henrichsen, Pastor, Gjedsted		1	„
Jpsen, Pastor, Røibek		2	„
Jacobsen, Pastor, og Frue, Mou		2	„
Jensen, Proprietair, Lundgaard		5	„
Ialt		464	64

	Trausport	Rd. 46	St. 464
Jensen, Pastor, Dalsgaard		1	„
Johansen, Skolelærer, Dølby		„	32
Johansen, Pastor, Bristed og Hly		1	„
Juul, Bogholder, Gudum		1	„
Krohn, Pastor, Hem..		1	„
Laurson, Chr., Gaardmand, Fjftbæl		„	48
Lund, Beibetjent, Overlund		1	„
Lüttichau, M., Frue, Vingegaard		2	„
Magen, Pastor, Roslev		1	„
Møller, Skolelærer		1	„
Møller, Provst, Breum		1	„
Møller, Pastor, Selde		1	„
Müller, Pastor, Bjerring		1	„
Nagel, Frue, Lifelund		1	„
Navntoft, Anders, Gaardmand, Romlund		„	48
Neergaard, Proprietair, Aunsberg		1	„
Neergaard, Hofjægermester, Bistum		4	„
Nlsen, Pastor, Gudum		1	„
Prangen, Pastor Rørket		1	„
Ravnborg, Forpagter, Bildmosegaard		1	„
Rendtorff, Frue, Simmestrup		1	„
Schach, Pastor, Rødding		1	„
Spleth, Provst, Smorup		2	„
Swane, Provst, Sjermin		1	„
Tetens, Pastor, Romdrup		1	„
Thomsen, Pastor, Rautrup		1	„
Thorup, Provst, Borde		2	„
Toft, Forpagter, Lovisenbahl		1	„
Vahl, Pastor, Laastrup		1	„
Willefen, Møller, Nørremølle		1	„
Wistoft, Møller, Vibæk		1	„
Woldike, Pastor, Øster-Hornum for 1862—63 og 1863—64 a 1 Rd.		2	„

Ribe Stift.

Ribe Kjøbstad:			
Bangert, Ingenieurlieutenant		1	„
Bendtsen, Professor, Rector		1	„
Bispe, Lærer ved Borgerkolen		1	„
Borch, C., Herredsfoged		1	„
Bøggild, S., Fuldmægtig		1	„
Communalbestyrelsen		10	„
	Kateris	517	„

	Transport	Rd.	Sl.
Daugaard, Biskop		517	„
Horsbøl, Lærer ved Borgerkolen		2	„
Israelsen, A., Lærer ved Borgerkolen		1	„
Koch, Adjunct		1	„
Munch, A., Borgermester		2	„
Riis, N. E., Overlærer		1	„
Siemsen, Capitain, Landinspecteur		1	„
Stürup, Fuldmægtig		1	„
Suusvind, Lærer ved Borgerkolen		1	„
Kolding Kjøbstad:			
Baastrup, A. B., Kjøbmand		2	„
Bloch, Districtslæge		1	„
Borch, Stadsbhauptmand		2	„
Brandorff, P., Kjøbmand		1	„
Dahl, Cancelliraad, Procurator		1	„
Kriis, Apotheker		1	„
Køns, Hospitalsforstander		1	„
Gad, Provst		1	„
Grau, Consul		1	„
Kralund, Assessor, Procurator		1	„
Lassen, Professor, Rector		1	„
Lund, E., Kjøbmand		1	„
Mechlenburg, Justitsraad, Postmester		1	„
Monrad, Overauditeur, Borgemeester		1	„
Nielsen, C., Kjøbmand		1	„
Orholm, J., Kjøbmand		1	„
Petersen, Læge		1	„
Rosenstand, Læge		1	„
Saxild, Cancelliraad, Herredsfoged		2	„
Schmidt, A., Kjøbmand		1	„
Horsens Kjøbstad:			
Herløb, Justitsraad, Herredsfoged		5	„
Holstebro Kjøbstad:			
Gleerup, M., Frue		1	„
Gundelach, Contoirist		„	48
Olsen, Overauditeur, By- og Herredsfoged		1	„
Udenfor Kjøbstæderne:			
Bohr, Provst, Ballum pr. Ribe		2	„
Jauksbøll, Pastor til Torsted og Højer for 1862			
—63 og 1863—64 a l Rd.		2	„
I alt		562	48

	Transport	Rb.	St.
Jeddersen, Ruffitsraab, Nørholm pr Herning for 1862—63 og 1863—64 a 2 Rb. . .		562	48
Hjorth, Provst, Tønder, for 1862—63, 1863 — 64, 1864—65, 1865—66 og 1866—67		4	„
Fund, N. S., Gaardeier i Ballum . . .		5	„
Tang, Statsraadinde, Nørre-Bosborg . . .		1	„
Tang, Pastor emeritus, Bøssbergkille . . .		1	„
		574	48

Under dette Beløb er indbefattet Ribe Com-
munalbeskæffrelses Bidrag . . . 10 Rb. „ St.

og ligeledes er heri indbefattet
resterende Medlemsbidrag, for
1861—62 som, nu er indkommet

2 — „ —

12 „

hvilke sidste 2 Rb. komme til
Indtægt ved at udgaae af Re-
sponderne.

562 48

Viborg

Fængselsvesen.

IV.

V i b o r g.

Trykt i H. Wisfings Oficin.

1865.

Beretning om Generalforsamlingen

den 1ste Decbr. 1864.

Forhandlingerne indlevedes af Formanden, Pastor H i n d b e r g, ved Fremlæggelse af følgende Meddelelse om de under Selskabet optagne Personer i sammes første, andet og tredje Virksomhedsaar (1ste Decbr. 1860 til 30te Novbr. 1863), deres Stilling og Opførsel, forsaavidt Kundskab derom har været at erholde fra Autoriteterne paa Hjemstedet eller fra Andre, som maatte ansees for rette Bedkommende, eller de ikke af Selskabet maatte være opgivne:

1 og 2. De ernære sig med deres talrige Familie ved Markarbeide, ere stræbsomme og føre et ulafteligt Levnet.

3. Han ernærer sig og Familie om Vinteren som Bøver og om Sommeren ved Markarbeide. Hans Vandel betegnes som roesværdig.

4. Han ernærer sig og Familie ved Dagarbeide
„Jeg kan give ham samme gode anbefaling“

hans Sognepræst — „som jeg flere Gange tilforn har givet ham; han vedbliver at være sædelig, flittig og sparsommelig, og viser sig som en kjærlig og omhyggelig Familiefader. Formedelt de trange Tider og den Fattigdom, hvormed han har begyndt sin Huusstand, er hans Kaar meget knappe, og han er baade trængende og værdig til al den Hjælp, der kan tilflyde ham.“ I Betragtning heraf ydede vi ham paa ny en lille Understøttelse.

6. „Siden sin Vøsladelse“ — siger hans Sognepræst — „var han dybt greben af Anger og Skam, og havde, som han yttrede sig, ingen No paa sig til at forblive her i Sognet, hvorfor han ogsaa stadig stræbte efter at afhænde sit lille Huus, for, som fleet er, at flytte andelsfæds hen. Han er nu bosat i en anden Egn, og ernærer sig og Familie stræbsomt og sparsommeligt som Arbeidsmand og fører et ulasteligt Levnet.“

7. Han ernærer sig og Familie som Dagleier, og roses almindelig for Flid, Dygtighed og ordentlig Wandel.

11. Han er flittig og nøisom, og bestræber sig paa en retsaffen Maade for at erhverve Udkomme for sig og Familie. Det er gaaet tilbage for ham med Cigarfabrikationen, men han har faaet Løfte om en snarlig Ansættelse ved Jernbanen. De ugunstige Tidsforhold have en Tidlang hindret enhver Udsigt til Fortjeneste, og han strider med knappe Kaar.

14. Han ernærer sig og Familie ved Dagleierarbejde, og fører et ulasteligt Levnet.

17. Han er en flittig og stræbsom Arbejder i sin Profession (han er Smed) saavel som i anden forefaldende Gjerning, og han fører et ulasteligt Levnet.

18. Han ernærer sig som hidtil ved Skomagerprofessionen, er arbejdsom og redelig; skundom naar den gamle Hang til stærke Drikke bliver ham for mægtig, slaaer han sig nogle Dage løs og beruser sig, men saa gaaer der atter en længere Tid hen, hvor han er afholdende.

20. Hans Hustru er for kort Tid siden afgaaet ved Døden; hun havde haft en gavnlig Indflydelse paa ham; han hengav sig til en fortrivlet Sorg derover, idet han derhos faldt tilbage i drikkældigt Levnet, og har nu tabt Lyst til stadig Arbejdsomhed.

22. Han ernærer sig som Arbejdsmand; han er bleven Enkemand og har tre smaa Børn at forsørge; man har imod ham, at han ikke anstrænger sig nok for at erhverve det Fornødne; iøvrigt kan der intet Ufordeelagtigt paafiges ham.

23. Han er bleven tiltalt og dømt til Bænd og Brødsstraf for uhjemlet Besiddelse af stjaalne Gjenstande.

24. Der er i det sidste Aar foregaaet en gunstig Forandring med hende. I afvigte Paaftæ blev hun confirmeret, og Sognepræsten roser hende for Flid og Opførsel. Hun er bleven anbragt — og have vi dertil ydet Understøttelse — hos brave Folk for at lære Skræbersyning, hvortil hun har Lyst og Anlæg, og disse erklære sig meget vel tilfreds med hendes Forhold.

25. Hendes Forhold er fremdeles ulastelig.

27. Hun tjener vedblivende paa samme Sted og saavidt det kan skjønnes til Husbondens Tilfredshed.

29. Han ernærer sig og Familie ved Murerprofessionen og fører en ulastelig Bandel.

30. De Mænd, hos hvem han gjør Dagarbejde, erklære sig tilfredse med ham baade med Hensyn til Flid og Trofast.

31. Han har været under Tiltale, men frifunden; derefter har han forandret Opholdssted, og boer nu under gode Omgivelser hos en Slægtning, hvem han tjener. Siden den Tid er der indtraadt en heldig Forandring med ham, og der er intet Ufordeelagtigt at udsætte paa ham.

33. Efter i nogen Tid at have fortjent sit Brød paa en stikkelig Maade, skal han nu atter være anholdt og under Tiltale.

35. Han er meget arbejdsom; i afvigte Vinter fandt han i Kjøbstaden Udkomme for sig og Familie som Dagleier og i Sommer paa Landet som Murer. Med Undtagelse af, at han i den senere Tid har været noget tilbøielig til Spiritus, kan der intet Ufordeelagtigt siges om ham.

37. „Han arbejder stadigen og flittig som Træskomager“ — hedder det — „og har derved sit Udkomme, men dog ikke tilstrækkeligt Overflud til at kunne gifte sig, som han paatænker.“

38. Han betragtes paa sin Egn som en ustadig og omflakkende Arbejder; maafee den uheldbringende

Kjærlighedsforbindelse, som han endnu fortsætter med et paa Egnen boende slet Fruentimmer, bidrager her- til; isøvrigt vides intet Ustikkelig om ham.

39. De gode Forhaabninger, man efterhaanden begyndte at nære til hende, ere ganske blevne stufede. Den tidligere Uro og Letfærdighed, som ved den sær- deles Omfarg, der havde for hende, var bleven toun- gen tilbage, fik paa ny Overhaand, da fjendtlige Trop- per kom paa Egnen. Hun forlod pludselig sin Tje- neste, blev en kort Tid derefter arresteret og tiltalt for Utugt; senere have vi Intet hørt om hende.

40. Han ernærer sig som Arbeidsmand. „Han viser i alle Maader“ — hedder det om ham — „god Opførsel, er stræbsom og har megen Omhu for sin Familie.“

41. Hans Lyst til at fare omkring fandt i den urolige Tid, Krigen medførte, altfor megen Næring til at man turde gjøre sig Haab om, at han vilde for- blive hjemme og passe sit Eget. Han har i det for- løbne Aar ført et eventyrligt omflakkende Liv, og har af og til ved sit tvivlsomme Forhold henlebet Mis- tanken paa sig for Bedrageri.

42. Hun er Tyende, tjener vedblivende paa samme Sted og viser god Opførsel.

43. Han er bleven anholdt som mistænkt for Tyveri, har senere tilstaaet sig skyldig, og vil nu alt- saa atter hjemfalde til Straf.

44. Han tjener nu en anden Husbond, der ikke giver ham et saa godt Vidnesbyrd, som det vi ifjor

modtog fra hans forrige Husbond; han har imidlertid ikke gjort sig skyldig i noget som helst Lovstridigt.

45. Han ernærer sig ved forfjællig Slags Arbejde. Hans Wandel maa imidlertid betragtes som tvivlsom, da han har været tiltalt for Bedrageri, men ikke overbevist.

46. Sognepræsten paa Hjemstedet, hvem hun nu har tjent i halvandet Aar, giver hende dette Vidnesbyrd: „Hun er dygtig i sin Gjerning, og opholder med Flid og Trofasthed de hende paahvilende Pligter; hendes Forhold er i enhver Henseende roesværdigt.“

48. Han ernærer sig som hidtil ved Aalsbrug og Fiskeri. „Som bekendt“ — siger hans Sognepræst — „var den Forbrydelse, hvorfor han blev dømt, Volds-gjerning, udøvet i Fuldstab. Han er nu aldeles ædruelig, fører et stille og ordentligt Liv, og undgaaer enhver Veilighed til Svir. Ved Bjergning, som desværre saa ofte giver Anledning til Svir efter endt Daggierning, begiver han sig strax til sit Hjem. Der er al Grund til at antage, at hans Forbedring vil være varig.“

49. Hendes Husbond, som hun har tjent et Aars Tid, erklærer sig vel tilfreds med hende saavel med Hensyn til Flid og Orden som hendes anstændige Wandel.

50. „I dette arbejdsløse Aar“ — hedder det om ham — „har han fundet Fortjeneste ved at gaae omkring paa Landet og sælge Hvedebrød til de der indkvarterede fjendtlige Tropper, hvorved han nogen-

lunde har funnet ernære sig og Kone og tre smaa Børn. Skjøndt Konen ligesom han er stræbsom og sparsommelig, er det dog med Nød og Neppe at de kunne undgaae at tye til Fattigunderstøttelse." Gienem en anseet Mand paa Hjemstedet ydede vi ham, da flere Omstændigheder talede herfor, en yderligere Understøttelse.

51. Han er en særdeles dygtig Arbejder, men hans Tilbøielighed til Drif vender hyppigen tilbage; iøvrigt kan der ikke paafiges ham noget Ustikkelig.

54. Han stræber med al Hlid at forsørge sig og Familie ved Dagleierarbejde i Forbindelse med lidt Sadelmager- og Skomagerarbejde samt Forsærdigelse af Træsko. Hans Vandel betegnes som retsaffen og ulastelig.

55. Paa Grund af Krigens Udelæggelser i den Kjøbstad, hvor hun har hjemme, bortflyttede hun med Mand og Børn til en Egn udenfor Provindsen, og det antages, at hun dersteds snarere vil kunne forhverve det Fornødne end paa Hjemstedet, hvor der hersker stor Arbejdsløshed. Intetsomhelst Uforbeelagtigt har man erfaret om hende.

56. Han tjener vedblivende og til Tilfredshed paa samme Sted, og er af Husbonden paa ny fæstet for eet Aar.

57. Hun betegnes som et flittigt og stikkelig Lyende. Da hun trængte til en yderligere Beskæftighedsbælg, og hendes Løn ikke strakte dertil, ydede vi hende samme.

58. Han ernærer sig som Dagleier, og de, i

lykkedes det hende at erholde en Tjeneste, der frembød mere Anledning til Uddannelse i landligt Husholdning, ligesom den ogsaa med Hensyn til Løn var fordeeligere. Vi overraskedes imidlertid fort efter ved den beklagelige Efterretning, at hun saa ganske havde stiftet de gode Forventninger, vi havde havt Grund til at nære om hende, idet hun paa Rejsen til sin nye Tjeneste blev mistænkt og anholdt for flere Boutikstyverier i en Kjøbstad, og er hun da nu under Tiltale.

73. Han er indlagt paa Hjemstedets Arbeidshus. Det antages, at, da han er for svagelig til anstrængende Arbeide, og vel heller ikke altid besidder fornøden Selvbeherskelse, naar han færdes paa egen Haand, er det ham tjenligst at forblive der sine øvrige Dage.

75. Hun er vedblivende hos samme Husbond, og han er tilfreds med hende og hun med ham.

78. Vi have ikke kunnet erholde fuldstændig Underretning; der er imidlertid grundet Anledning til at antage, at han fører en ulastelig Wandel.

80. Han driver som tidligere Børstebinderprofessionen og beskæftiger sig flittigt og stadigt dermed paa de Dage nær, da han gaaer omkring og afsætter sine Varer. „Hans Wandel“ — siger hans Sognepræst — „er ikke alene upaaklagelig i enhver Henseende, men den kan endog kaldes exemplarisk, og jeg tør give ham det bedste Vidnesbyrd om hans Omfandelse.“

Derefter blev given følgende Oversigt over Sel-
flabets Virksomhed i Aaret fra 1ste Decbr. 1863
til 30te Novbr. 1864 incl.

3 bemeldte Aar er af herværende Straffeanstalt
løsladte:

60 Mandfanger og 38 Qvindefanger. Ialt
98 Fanger.

Af disse vare at henføre til de Classer, hvilke i
Overeensstemmelse med det tidligere Vedtagne ikke
bør optages under vor Virksomhed, Følgende:

	Mdsf.	Qvf.	Ialt
1. De, der ved tidligere bevilsligt overveiende Gang til uregelmæssigt Lev- net i Forbindelse med mindre god Op- førsel under Straffetiden ikke kunne an- sees værdige hertil	23	7	30
2. De, der enten eie et større Veløb i oplagte Overarbeidspenge eller ved egne Midler kunne skaffe sig Erhverv	13	4	17
3. De, der ved Paarørendes eller Andres Virksomhed kunne opnaae Erhverv	3	11	14
4. De, der som Udlændige efter Løs- ladelsen udføres af Landet	3	1	4
5. De, der paa Grund af vedvarende Svagelighed eller Alders Affældighed maa betragtes som hjemfaldne til Fat- tigforsørgelse	3	4	7
	45	27	72

De Dørigे optoges under vor Virksomhed, altsaa:
15 Mandfanger og 11 Qvindefanger. Ialt 26
Fanger.

Disse vare med Hensyn til Alder :

	Mdsf.	Qvf.	Talt
10—20 Aar	„	1	1
20—30 „	1	2	3
30—40 „	2	6	8
40—50 „	8	1	9
50—60 „	3	1	4
60—70 „	1	„	1

Med Hensyn til hushelig Stilling :

Gifte	9	4	13
Ugifte	4	6	10
Enkemænd eller Enter	„	„	„
Separerede	2	1	3

Med Hensyn til Hjælpen blev denne saaledes ydet :

	Mdsf.	Qvf.	Talt
Anbragt i fast Tjeneste	5	3	8
Forhjulpen med Haandværksredskaber eller Understøttelse til samme	„	1	1
Understøttelse med Penge, ved Klædnings- stykker, eller paa begge Maader . .	7	6	13
Givet Tilfagn om Hjælp, naar det kan skønnes, paa hvilken Maade samme henfigtsmæssigst kan ydes	3	1	4

De af Selfabet i dette Aar efter Løsladelsen An-
tagne nævnes her i den Orden og med det Nummer,
der er dem givet i Personprotocollen.

81. Han var Dagleier, 50 Aar gammel, ugift
og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde tidli-
gere været straffet og var nu idømt 1 Aars For-
bedringshuusarbejde for Gaaretyveri. Han led af et
Sygdomsønde, som gjorde det nødvendigt, at han
fort efter sin Indtrædelse i Straffeanstalten indlagdes

paa Sygestuen. Han underkastede sig en smertelig og farlig Operation og udholdt samme saavel som dens langvarige Eftervirkninger med en Selvbeherstelse og Taalmod, som maatte gjøre Enhver velvillig stemt imod ham. Først henimod Slutningen af sin Straffetid kom han til Helbred, og der var grundet Haab om, at han snart vilde vinde sin fordums Arbeidskraft tilbage. Da han selvfølgelig ingen Overarbeidsfortjeneste havde kunnet samle sig, ydede vi ham ved Løsladelsen en Hjælp til Beflødning, og gave vi ham Tilsagn om en yderligere Understøttelse efter et halvt Aars Tid, saafremt han da maatte findes værdig og trængende dertil og ikke paa Grund af et tilbagevendende svagt Helbred og Ustikkethed til Selverhverv maatte være hjemfalden Fattigvæsenet. Han har imidlertid ikke svaret til de Forventninger, vi gjorde os om ham. Han er nu arbejdsdygtig, men han viser ingen synderlig Lust til stadig Virksomhed, men driver ofte flere Dage hen, naar han har fortjent Noget, i Svir og Lediggang. Han modtog altsaa ikke nogen yderligere Understøttelse.

82. Hun var 32 Aar gammel, gift og hjemmestående i et Landsogn. Hun havde tidligere været straffet og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffeanstalten opførte hun sig stikkelig. Ved Løsladelsen, da hun vendte tilbage til Mand og Børn, forhjalp vi hende til en Beflødning, hvortil hun var høilig trængende. Om hendes Wandel siden den Tid gives hende de bedste Bidnesbryd.

83. Hun var 29 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn. Hun havde ikke tidligere været straffet, og var nu for at have tilvendt sig nogle Fødevarer idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde. „Hun har saavel i sin Barndom“ — saa yttrede Sognepræsten paa Hjemstedet — „som i sin Ungdom havt et godt Vidnesbyrd baade i Sognet og paa de Steder udenfor dette, hvor hun havde Sommertjeneste. For omtrent fem Aar siden blev hun gift; hendes Ægteskab har været den nærmeste Grund til hendes Feiltrin og derpaa følgende Straf. Manden er i høieste Grad sløv og ligegyldig, og bekymrer sig ikke om Hustru og Børn. Jeg er overbevist om, hvilket ogsaa er den almindelige Mening, at det kun er Nøden, som har bragt hende til at begaae den Lovovertrædelse, hvorfor hun nu saa haardt maa bøde.“ I Straffetiden var hun stilsærdig, nedtrykt over det Forgangne og bekymret for Fremtiden, nemlig for de ugunstige Forhold, hvortil hun maatte vende tilbage. Hendes Udseende vidnede om Rummer. Vi søgte under disse for hende talende Omstændigheder at staae hende bi, saavidt vi formaaede. Ved Løsladelsen tilstillede vi hende et Pengebeløb ved hendes Sognepræst, som vi anmodede om at have Udseende med dets Anvendelse, ligesom vi ogsaa gave Tilfagn om en yderligere Bistand, saafremt den senere hen maatte findes fornøden og hensigtsmæssig.

84. Hun var 31 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i en Kjøbstad. Hun havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuus-

arbejde for Tyveri. Communalbestyrelsen paa Hjemstedet meddeelte os, at hendes tidligere Husbønder have erklæret, at hun, naar hun er under Opsigt, er flittig og villig til sit Arbejde, og at de antage, at hun ved Andres Omsorg kan blive et dygtigt Tyende. Da hun tilmed viste en god Opførsel i Straffetiden, besluttede vi at virke for hendes Anbringelse i Tjeneste, hvor hun kunde være under en brav og alvorlig Husbønds Nie. Bore Bestræbelser lykkedes imidlertid ikke. Da hun ved Løsladelsen vendte tilbage til Hjemstedet, tilstillede vi hendes Sognepræst et Pengebeløb, som han efter Skjønnende kunde anvende til hendes Læge, indtil hun erholdt Condition. En Tid efter hendes Hjemkomst erholdt hun Tjeneste paa et, saavidt vides, for hende heldigt Sted.

85. Han var 45 Aar gammel, separeret, og hjemmehørende i en Kjøbstad, hvor han havde ernæret sig som Stomager. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 16 Maanedes Forbedringshusearbejde for Tyveri. „Hans tidligere Opførsel“ — yttredes der fra Hjemstedet — „baade som Lærling og Svend har været dadelfri; som Lærling var han endog afholdt; senere indlob han sig i Ægteskab med et løsgæstigt Fruentimmer, som vist for Størstedelen har været Skyld i hans nuværende Forhold.“ I Straffetiden gjorde han Indtryk af at være særdeles angergiven over at være kommen ind paa Forbrydelsens Vej; han var stille, villig og flittig og udtalte oftere det Haab, at da den ulykkelige ægteskabelige Forbindelse ikke skulde fortsættes, naar han

vendte tilbage til Hjemmet, eftersom han nu var separeret fra Hustruen, vilde de Fristelser og Farer med det samme være fjernede, som havde medført hans Forbrydelse og Skam. Ved Løsladelsen ydede vi ham en Hjælp til Beflødning, for at han kunde blive istand til at anvende sin sammensparede Overarbeidsfortjeneste til Anskaffelse af Udskilligt, som var ham fornødent til Fortsættelse af Skomageriet. Han arbejder nu for Tiden hos en Skomagemester til samme Tilfredshed; hans Ønske er imidlertid at komme til Norge og der bruge Professionen, da han mener at være ilde seet paa af tidligere Betjendte.

86. Hun var 24 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Hun havde ikke tidligere været straffet. For Blodskam med sin Fader, der allerede i hendes tidlige Alder havde forført hende, samt for Tyveri var hun dømt til at have sit Liv forbrudt, men ved Kongelig Resolution blev hendes Straf nedsat til 3 Aars Forbedringshushandsarbejde. Da hun sattes under Tiltale, erkjendte hun sig ikke blot skyldig i disse Forbrydelser, men erklærede tillige, at hun tidligere havde født to uægte Børn, hvilke hun efter Fødselen havde myrdet. Det blev imidlertid paa det klareste godtgjort, at de tvende Barnemord, hun anklagede sig for, ikke kunde være forøvede af hende, og hun blev selvsølgelig heller ikke dømt herfor. Kort efter sin Indtrædelse gjentog hun ved forskellige mødende Anledninger sine Udsagn om Barnemord. Denne Besynderlighed, at opdigte saa gruelige Forbrydelser om sig selv, saavel som at under Sa-

gen Districtslægen og Sundhedscollegiet havde været adspurgt med Hensyn til hendes Tilregnelighed, bragte os paa den Tanke, at hun af sin unaturlige Fader var bleven saa forfuet, at der til enkelte Tider under hendes Conflict med Vyrigheden kunde være opstaaet forvirrede Forestillinger hos hende om Skyld og Brøde, hvilke nu i Fængslet atter stundom vendte tilbage. Heri bekræftedes vi endmere, da vi fra Hjemstedet modtogte Meddelelser i Samklang hermed. I Straffetiden opførte hun sig stifteligt, var flittig, frebelig, villig, og søgte i Søndagsskolen at raade Bod paa, hvad der var forsomt med Hensyn til hendes tidligere Underviisning. Vi kunde vel enstte at virke for hende, men vi havde dog paa den anden Side nogen Betænkelighed derved paa Grund af hendes tidlige Fordærvelse. Der frembød sig imidlertid en Anbringelse for hende, fjernt fra hendes Hjemsted, og vi troede at burde modtage den saaledes givne Leilighed. Hun kom altsaa efter sin Løsladelse i den tilbudne Tjeneste. Det varede ikke længe, førend vi overraskedes ved at modtage fra hendes Husbond Efterretninger, der vidnede ikke blot om Utilfredshed med hende, men ogsaa om Forfærdelse over at have faaet hende i sin Tjeneste. Han havde nemlig strax efter sin Ankomst betroet ham, at hun tvende Gange havde begaaet Barmemord, ligesaa havde hun bemærket for ham, at hun ikke længe kunde forblive i hans Tjeneste, eftersom hun var frugtsommelig; hun var dertil letfærdig i sin Tale og uanstændig i sin Færd. Husbonden bar dog paa vor Begjæring, og efter at

have modtaget beroligende Oplysninger af os med Hensyn til de af hende opdigtede Forbrydelser, en Tidlang over med hende. Tilslidst gif dog hans Utilfredshed med hende saa vidt, at han, uden forinden at indhente nærmere Bestemmelser fra os, lod hende forlade Tjenesten. Vi have ikke senere kunnet erfare hendes Opholdssted; dog, ligesom denne Beretning sluttes, er der tilfældigviis indløben en saadan Efterretning om hende, der giver os Anledning til at antage, at hun har vogtet sig for dybere Fald og er indtraadt i Lyndeforhold.

87. Hun var 43 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn. Hun havde tidligere været straffet, og var nu idømt $1\frac{1}{2}$ Aars Forbedringshusarbejde for Tyveri. Oplysningerne fra Hjemstedet om hendes tidligere Vandel, før hun begik de forbryderiske Handlinger, vare meget rosende. I Staffetiden anbefalede hun sig ved sit stille Væsen og den umidkjendelige Sorg, hun følte over sin Brøde. Mellem hende og Manden førtes en Brevverling, der vidnede om gjensidig Bedrøvelse, Længsel og ægteftabelig Trofasthed. Ved Løsladelsen tilstode vi hende en Beskædningshjælp, hvortil hun befandtes høilig trængende. En Tid efter at hun var kommen hjem, modtog vi fra Forstanderskabet dersteds den Meddelelse: „Hun er flittig og villig, beskedn og stikkelig at komme tilrette med, og vi vide i det Hele intet Andet om hende, end hvad der taler til hendes Fordeel.“

88. Hun var 17 Aar gammel, ugift og hjem-

me hørende i en flegvigst Kjobstad. Hun var et for-
 ældreløst Barn, blev tidlig sat ud blandt Fremmede
 under flette Forhold, ja havde endog en Tid, forsa-
 vidt Meddelelsen herom tør antages troværdig, en
 Pleiemoder, der oplærte hende i Forstillelse og lebede
 hende til at stjæle af Boutiker. I sin Barndom
 blev hun fire Gange straffet for Tyveri med Riis og
 een Gang med simpelt Fængsel, og som hun stod paa
 Grændsen mellem Barndommen og den tidlige Ung-
 dom blev hun anden Gang straffet en Tid med sim-
 pelt Fængsel, og dette var for Vælgængeri og Utugt;
 ikke længe efter anholdtes hun for forskjellige Tyve-
 rier, og idømtes nu i Mars Forbedringshuusarbejde.
 I Straffeanstalten viste hun en Opførsel, som man
 ikke skulde have ventet efter en saa sørgelig tilbragt
 Fortid; hun var stille, villig og stikkelig i sit hele
 Forhold; hun havde et tæffeligt Udseende, og hun
 gjorde Indtryk af at være en godlidende, ja anstæn-
 dig Pige; tilmed var hun jævnlig i en sørgmodig
 Stemning. Vi oversaae ikke Muligheden af, at hun,
 der fra Barnsbeen var øvet i Forstillelse, ogsaa her
 med beregnet Hu, da Straffetiden dog ikke var af lang
 Varighed, vilde synes at være, hvad hun ikke var,
 men det kunde jo ogsaa være, at her var Virkelighed;
 istedetfor Raahed, Trudsel og ilde Behandling, som
 hun saa ofte tidligere havde været udsat for, mødte
 hun nu en for hendes Nedning alvorlig og kjærlig
 Omhu; man har jo ikke sjelden seet, hvilken indgri-
 bende og omdannende Indflydelse dette kan have, hvor
 Fordærvelsen allerede har slaet dybe Rødder og

voret frødig frem. Ifølge vor engang tagne Beslutning, navnlig at virke for de Unge, om de dog kunne drages bort fra Forbrydelsens Bei, forsøgte vi altsaa ogsaa her at gjøre Bort. Men, som let forklarligt, endog vi tilbøde at ville yde en Godtgjørelse i dt første Aars Tid for at modtage hende i Tjeneste, kunde man Ingen faae dertil; sliq Fortid strækkede. Det var dobbelt beklageligt at sende hende tilbage til hendes Fødeby, da den just i de Dage var Skuepladsen for Krigsbegivenhederne, og der derfor lidet eller intet kunde toges Hensyn til, hvad der maatte tjene til hendes Vel, medens der paa den anden Side vilde være Foranledninger nok til dybere Galb. Til sidst, just som Løsladelsen stod for, lykkedes det mod Forventning at faae hende anbragt; hun kom, uden Fordring paa Bederslag, i Tjeneste hos en Familie paa Landet, der glædede sig til at gjøre en god Gjerning ved at antage sig hende. Ved Taknemlighed og sit særdeles gode Forhold vakte hun de bedste Forhaabninger; dog det varede ikke længe, inden der blev adskillig Grund til at være mindre tilfreds med hende; hun fandtes ikke altid at være paa-lidelig, og hun røbede Hang til Letfærdighed. Dog haabede man, at det nok skulde rette sig med hende, men fra den Tid fjendtlige Tropper indkvarteredes i Egnen, bleve Fristelserne hende for mange; hendes Opsørsel forværredes dagligen, og kort efter at Tropperne vare dragne bort, forlod hun ogsaa pludselig Gaarden, og det har ikke været muligt senere at komme til nogensomhelst Kundskab om hende.

89. Hun var 33 Aar gammel, separeret, hjemmehørende i et Landsogn. Hun havde ikke tidligere været straffet, og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffetiden viste hun god Opsørsel, var stille, tilbageholden og græmmede sig meget over sit Fald. Fra en agtet Mand, der interesserede sig for hendes Vel, modtog vi Efterretninger om hendes Fortid, som vidnede om, at hun ikke kunde henregnes blandt de Forbryderisfindede; han tilbød tillige i Forening med os at ville virke for hendes Anbringelse ved Vægladelsen. Det lykkedes ved hans Bestræbelser at faae hende i Tjeneste udenfor Provindsen hos en brav Husbond, og blev hun da af os forsynet med den fornødne Betslædning. Efter nogle Maanedes Forløb have vi modtaget saadan Erklæring fra hendes Herstab: „Vi have ikke kunnet ønske os et bedre Lyende end hun er; der stænkes hende derfor al mulig Tillid; Børn og Huusholdning betroes hende, og hun giengjælder os med Hengivenhed, Flid og Trost.“

90. Hun var 31 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i en fletvigst Kjøbstad. Hun havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffetiden viste hun et tilfredsstillende Forhold. Hun var af god Familie, men paa Grund af den Stam og Sorg, hun havde bragt over sine Slægtninge, vilde disse ikke vide af hende at sige; i temmelig haarde Udtryk erklæredes hun udstødt af Forældre- og Sødskendefæden. Vi vare ikke istand til at faae hende anbragt i Tjeneste,

og hun maatte altsaa, — hvor nødig hun end vilde det, og hvor ugunstigt det endog saae ud paa Hjemstedet til at faae Tjeneste, da Egnen hærgedes af Krigens Udelæggelser, — drage dertil ved Løsladelsen. Vi flode hende bi med en Beklædningshjælp, hvortil hun var haardt trængende. Vi have ikke senere kunnet erfare Noget om hende.

91. Han var Dagleier, 43 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde ikke tidligere været straffet, og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. „Han havde“ — saa lød Uttringerne om ham fra Hjemstedet — „efter Alt, hvad der var bekjendt, op'ørt sig ordentligt, indtil han gjorde sig skyldig i den Forbrydelse, hvorfor han nu straffes.“ I Straffeanstalten viste han god Opførsel; efter hans Forklaring var det Røden, der havde fristet ham. Ved Løsladelsen tilfode vi ham en Beklædningshjælp.

92. Han var Tjenestekarl, 29 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde ikke tidligere været straffet, men var nu idømt 6 Aars Forbedringshuusarbejde for et dristigt Indbrudstyveri. Han havde et aobent, tiltalende Udseende. I den lange Række af Aar, han var i Straffeanstalten, viste han et særdeles godt Forhold, og Alt tydede hen paa, at det var Sandhed, naar han forsikrede, at hiin Forbrydelse, hvorfor han straffedes, var den eneste, hvori han nogensinde havde gjort sig skyldig, og at han ikke kunde forklare sig, hvorledes Begjærlighed efter fremmed Gods var opstaaet og faaet saadan Magt over

ham, at Det skeete, som han angersfuldt erkjendte aldrig burde være skeet. Han havde stor Lærelyst, og ikke alene blev han een af de fremmeligste Elever i Søndagsskolen og benyttede flittigen Straffeanstaltens Bogsamling, men han opnaaede ogsaa megen Duelighed i Linneé- og Dreiesvæveri. Vi vare i det sjældne Tilfælde, at vi ved Røgladelsen kunde faae ham anbragt paa tvende Steder, nemlig hos en Fabrikant i en fjerntliggende By, hvor han vilde finde Udfomme som Bæver, eller hos en Proprietair, der vilde tage ham i sin Tjeneste. Han foretrak det Sidste, idet han meente, at Conjuncturerne med Hensyn til Bomuld lod befrygte uheldige Følger for Bomuldsvævere. Fra hans Husbond have vi senere hen modtaget Efterretning om, at hans Forhold er i hver Henseende tilfredsstillende.

93. Han var 38 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde tidligere været i Straffeanstalt, og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for forstjellige Tyverier. Han havde tumlet sig meget om i Verden og ført et vildt Liv; snart havde han søgt een, snart en anden Maade at faae Fortjeneste paa, saaledes havde han været i Tjeneste ved Beriderselskaber. I Straffeanstalten viste han god Opførsel, men han røbede ved flere Leiligheder en saa mørk og fortvivlet Stemning, at der kunde endogsaa opstaae Betænkelighed med Hensyn til hans Sindsbestaffenhed. Han gjorde sig de stærkeste Selvbebrejdelser over sin flette Fortid, og saae Fremtiden imøde under den mørkeste Skikkelse, og det var

aabenbart, at enten var her en sygelig Overspænding eller ogsaa en vel anlagt Forstillelse. Der var imidlertid ikke saa Tidet, der talede til Fordeel for ham; han var meget flittig, og Alt, hvad han ved sin Anstrængelse kunde sammenspare af Overarbejdsfortjeneste, sendte han til sin Familie, endog der mellem ham og hans Hustru ikke herskede den bedste Forstaaelse, og Skylden herfor for en Deel hvilede paa hende. Han tilskrev Præsten paa Hjemstedet om at ville have Omhu for hans Børns Belærelse, og erklærede, at der af de Beløb, han af og til hjemsendte, maatte Noget anvendes i dette Diemed. Lige indtil det Sidste var hans Afsyn indhyldet i mørkt Mismod, og hans Ytringer vare bittre og haabløse. Ved Løsladelsen fandt vi os vel tilskyndede til at gjøre Noget for ham, dog ikke strax, allerhelst det var paa en Tid og under Forhold, hvor der saanedes Arbejdsfræster. Vi gave ham Tilfagn om Understøttelse efter en passende Tids Forløb, hvis han af hans Præst, som vi vidste interesserede sig for ham og hans Familie, dertil maatte findes værdig og trængende.

94. Han var 36 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i en flegvigst Kjøbstad, hvor han har ernæret sig ved Maler- og Glarmesterprofessionen. Han havde tidligere været i Straffeanstalt, og var nu idømt 4 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Han var kommen vidt ind paa Forbryderbanen, men han var dog ikke noget forhærdet og ilbetænkende Menneske, og det var aabenbart, at farefulde Forholds Magt paa den ene Side og hans Mangel paa Selv-

beherfselse og Modstandskraft paa den anden havde bragt ham dertil, at han nu var den atter og atter Straffede. Der var noget Fortrykt og Tilbageholdent i hans Væsen, men Godmodighed og Velvillie fremlyste isvrigt af hele hans Færd. Han var særdeles flittig med det Maler- og Glarmesterarbejde, der navnlig i den seneste Tid under de betydelige Bygningsforetagender i Straffeanstalten var ham betroet. Ved Løsladelsen tilstode vi ham et Beløb til Hjælp til Beklædning, og blev han derved sat istand til at benytte sin sammensparede Overarbejdsfortjeneste ene til Anskaffelse af fornødent Værktøi. Det lykkedes ham kort efter at faae Arbejde hos en Glarmester udenfor Provindsen under, som det forekommer os, just for ham gunstige Forhold.

95. Han var Tjenestekarl, 41 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde tidligere været i Straffeanstalt og var nu idømt 3 Aars Forbedringshuusarbejde for i Forening med sin Hustru at have begaaet et Tyveri. Hans Hustru blev idømt en kortere Straffetid; hun viste en slet Opførsel i Straffeanstalten, var raa, heftig og urolig; senere hen efter hendes Løsladelse har hun ført et Levnet i Skjændsel, og Børnene ere overgivne til Fattigvæsenets Forpleining. Han derimod viste stedse god Opførsel i Straffeanstalten; han forsikrede gjentagende, at det var hans ulykkelige Ægteskab, som havde bragt ham paa Afveje, og det forekom sandsynligt nok, at hun idetmindste havde havt en betydelig Indflydelse paa hans Fald. Det var hans Døste ved Løsladelsen at

erholde Condition fjernt fra Hustru, og vilde han dernæst søge Separation. Vi saa os istand til at opfylde hans Ønske, idet vi fik ham anbragt i Tjeneste i en Gaard paa Landet i fjern Afstand fra Hjemstedet; vel har han senere forladt denne Husbond, men vi have dog ingen Grund til at lægge nogen særdeles Bægt paa dette Skridt fra hans Side, da han har gjort det for at træde i Tjeneste paa en Gaard, hvor han tidligere engang har været Lynde, og hvor man saaledes maa antage, at Vedkommende have været villige til at modtage ham.

96. Han var Tjenestekarl, 41 Aar gammel, ugift, født i Sverrig, men har opholdt sig i længere Tid her i Landet, og snart tjent, snart ernæret sig som Arbeidsmand. Han har tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffeanstalten viste han god Opførsel. Da han ikke efter endt Straffetid skulde udføres af Landet, og hans Dommer, der interesserede sig for ham, gav ham godt Vidnesbyrd med Hensyn til tidligere Tid, virkede vi i Forening med denne Embedsmand for hans Anbringelse, og lykkedes det ved Røgladelsen at faae ham anbragt i Tjeneste hos en Gaardmand paa Landet.

97. Han var Arbeidsmand, 48 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde ikke tidligere været straffet, og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. „Om hans tidligere Bandel“ — saa yttredes der fra Hjemstedet — „vides intet Ustikkelig; nogle Mænd, hos hvilke han

har tjent, have endog givet aldeles tilfredsstillende Bidnesbyrd om hans Opførsel." I Straffeanstalten bar hele hans Færd Præg af Rummer; han var stilfærdig i sit Forhold og forknyt for Fremtiden. Det Sted, han havde eiet, var bleven solgt af Vorigheden for Gjæld, hvilken ikke engang derved skal være bleven betalt, og hans Hustru og Børn vare komne i en nødsidende Forsatning. Vi ydede ham i Betragtning af alt dette ved Løsladelsen gennem Sogneforstanderskabet en saadan Understøttelse, at han kunde sættes istand til at afhjælpe Diebliffets første Fornødenhed, og med Haab og Mod begynde Arbeidet for Erhverv og Udkomme. Senere have vi erfaret, at der for den tilslaaede Understøttelse ved Forstanderskabets Bistand blev anskaffet en Ko.

98. Han var 51 Aar gammel, gift og hjemmeboende i et Landsogn, hvor han havde ernæret sig som Møllerkarl. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshushandsarbejde for Tyveri. Sognepræsten paa Hjemstedet bemærker om ham, at han som Ungkarl havde godt Lov paa sig, men at han senere hen, da han blev uheldig gift, kom paa Afvei. I Straffeanstalten viste han god Opførsel, og var, saavidt skjønnes, gennemtrængt af de alvorligste Forsætter om at gjenvinde den Afgtelse, han havde forspildt. Ved Løsladelsen tilfaldt vi ham en Beklædningshjælp, for at han kunde bevare sine sammen sparede Overarbejdspenge til Anskaffelse af Bækløi, da det var hans Hensigt at ernære sig ved

Lømmer- og Snebferarbeide, hvori han havde opnaaet nogen Færdighed.

99. Hun var 57 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i en Kjøbstad. Hun havde tidligere været straffet, og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbeide for Tyveri. Hun havde et godt Vidnesbyrd fra dem, hun i sine tidligere Aar havde tjent; hun ophørte med at tjene, forhvervede derefter sit Brød ved at spinde og strikke for adskillige Familier, men i de senere Aar, da Arbeidet ikke vilde gaae saa godt fra Haanden som forhen, greb hun til Midler, som bragte hende ind under Straffelovgivningen. „Grunden til hendes Handlemaade“ — siger hendes Dommer om hende — „er jeg nærmest overbevist om maa tilskrives Trang, thi hun er et arbeidsomt Fruentimmer, der godt kan bruge sine Hænder; der er imidlertid noget Snebdigt i hendes Character, og man kan derfor ikke stole altfor meget paa hende; det Bedste for hende er at være under fornødent Tilsyn.“ I Straffeanstalten opførte hun sig paa hver Maade stikkeligt. Ved hendes Løsladelse forsynede vi hende med en Beklædning, ligesom vi anbefalede hende til hendes Dommers vedvarende Interesse for hendes Vel.

100. Han var Arbeidsmand, 59 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbeide for Tyveri. „I de Aar, han har boet i Sognet“ — saa yttres Forstanderskabet paa Hjemstedet sig om ham — „har han stedse været vel yndet af Sognets Beboere, idet han stedse

har viist sig villig og tjenstagtig, ligesom der paa hans øvrige Forhold Intet har været at klage, indtil han begik de Lovovertrædelser, hvorfor han hjemfaldt til Straf." I Straffeanstalten viste han god Opførsel. Ved Løsladelsen ydede vi ham gjennem Forstanderskabet en Understøttelse, da han med Familie var nedsunket i Trang, idet vi anmodede Forstanderskabet om at have Tilsyn med Gævens hensigtsmæssigste Anvendelse.

101. Hun var 37 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn, hvor hun som Bøverpige havde ernæret sig og sin aldrende Moder. Hun havde ikke tidligere været straffet, og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for en Ligegyldighed ved sit Barns Fødsel, der formeentlig havde bevirket dets Død. „Med Undtagelse af den Usædelighed“, — siger vedkommende Forstanderskab om hende — „hvori hun i flere Aar har levet, og hvortil en mindre omhyggelig Opdragelse vistnok har nedlagt den første Spire, vides intet Uforbeholdt om hendes Opførsel.“ I Straffeanstalten viste hun et stille, angergivent Forhold, og der var Meget, som gav Haab om, at hun fremtidig vilde føre et renere Levnet. Efter Løsladelsen ønskede hun atter at vende tilbage til sin Moder, hvem hun var meget hengiven, for paa samme Maade som hidtil at forhverve det Fornødne for hende og sig. Der stillede sig imidlertid en væsentlig Hindring herimod, idet nemlig hendes Børn var bleven solgt til Dækning af Actionsomkostnin-

gerne; vi forhjælp hende beskaarsag, da hun løslødes, til en Børn med tilhørende Redskaber.

102. Han var 41 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde tidligere været i Straffeanstalt, og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Han havde i sin Tid tjent en Handelsgartner i 4 Aar som Haveskarl, og denne Mand's Utringer om ham vare i mangen Henseende anbefalende. „Ingenfinde“ — hedder det — „soigtede han den Tillid, jeg havde fattet til ham, og det var ingenlunde Misfornøielse med ham, som bevægede mig til at affkedige ham, men derimod den Omstændighed, at jeg var nødsaget til at indskrænke min Korretnings-Drift. Ingenfinde forgreb han sig paa Noget i mit Huus eller i Haven, uagtet han daglig gik ud og ind som det øvrige Lyende; og han gjorde nøiagtig Rede for Alt, hvad der betroedes ham. Han er godmodig og villig, saalænge han omgaaes med Gudhed; Modgang kan han ikke bære, da paa en Maade taber han Sands og Samling, og jeg holder stærkt til den Tro, at han kun i saadanne ulykkelige Diebliske, da han kan siges at være utilregnelig, kan begaae Tyveri eller anden Slethed.“ I Straffeanstalten viste han god Opførsel. Det var os om at gjøre at faae ham anbragt som Haveskarl, hvortil han var vel flittet, og det lykkedes os at faae ham ved Løsladelsen i Tjeneste i denne Egenstab hos en brav Huusbond, der vil tage et fornuftigt og lempeligt Tilsyn til hans Eiendommelighed, saa han forhaabentlig vil kunne bevares for Tilbagefald.

103. Han var Arbeidsmand, 60 Aar gammel, separeret og hjemmehørende i Hovedstaden. Han havde flere Gange været i Straffeanstalt, og var nu idømt 6 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffetiden var hans Forhold ikke altid tilfredsstillende, et Par Gange havde han endog erhholdt Correction for disciplinaire Forseelser. Smidstertid havde han dog i disse sex Aar ved særdeles Anstrængelse og Sparommelighed samlet sig et betydeligt Beløb Overtærbædspege, ligesom der ogsaa i den senere Tid var kommen mere No og Alvor over ham. Han var ikke blandt dem, vi saaledes kunde finde særlig Anledning til at virke for, men vi bleve dog tilbeielige dertil, da han gjorde den Anmodning til os, om vi vilde modtage og bevare for ham hans samlede Overtærbædspege, indtil han som Ældre og Svagelig maatte have dem behov, saafremt nemlig han ved vor Hjælp kunde erhholde en Røgterplads og derved indtil Videre have sin Substæns. Vi satte os i Virksomhed for ham, og det lykkedes os at forstæffe ham en saadan, som han da ved Løsladelsen tiltraadte. De modtagne Overtærbædspege have vi indsat for ham i Byens Sparekasse, og bevare vi Sparekæsebogen for ham.

104. Han var Dagleier, 47 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffetiden viste han god Opførsel. Ved Løsladelsen blev han givet Tilsagn om, at han efter nogen Tids Forløb, naar

nemlig Vinteren maatte formindste eller standse det Arbeide, han antoges at ville erholde, vilde giennem hans Sognepræst blive ydet en passende Understøttelse, saafremt hans Forhold og Trang maatte gjøre ham dertil værdig.

105. Han var Arbeidsmand, 41 Aar gammel, gift og hjemmehørende i en Rjøbstad. Han havde ikke tidligere været straffet. Med en Nabo var han kommen i Uenighed om et Beistykke; det udartede til Slagsmaal imellem dem, og da han ikke kunde staae sig for Modstanderen, benyttede han en Kniv, hvormed han bibragte denne nogle Stik, som vel ikke vare livsfarlige, men dog fremkalbte en langvarig Sygelighed. Herfor idømtes han 8 Maanedes Forbedringshuusarbeide. Han var ved sin Indtrædelse i Straffeanstalten særdeles modfalden og angerfuld, og han opførte sig i sin korte Straffetid stikkelig. Hans Huus med Liggende af Jord befrygtede han fulde blive soigt til Dækning af Actionsomkostningerne. Ved Røsladelsen gave vi ham Tilsagn om en Understøttelse som Bidrag til at undgaae det Befrygtede, saafremt han dertil af verkommende Forstanderskab maatte blive anbefalet som trængende og værdig.

106. Hun var 33 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn. Hun havde ikke tidligere været straffet. Hun var idømt 1 Aars Forbedringshuusarbeide for Raarethveri. Meddelelserne fra Hjemstedet talede til hendes Fordeel; hun havde et godt Navn blandt Sognebeboerne, var flittig og stikkelig;

det havde derfor overrasket, at hun havde gjort sig skyldig i denne Forbrydelse, og man kunde kun forklare sig det derved, at hun forknøt og i en nødlidende Tilstand havde givet efter for Fristelsen. Manden, der kun lidet havde efterkommet sine Forsørgelsespligter, var dragen i Krigen og efterladt hende og Børn i stor Trang. I Straffeanstalten hørte hun til een af de Fanger, for hvem man meest kan fatte Godhed og ønske at virke. Ved Løsladelsen tilfode vi hende en Betslædningshjælp, og have vi dernæst sat os i Correspondance med hendes Sognepræst angaaende den Maade, hvorpaa vi yderligere kunne komme hende noget til Hjælp, saa hun kan undgaae Sognets fattigundersøttelse og sættes istand til paa en selvstændig Maade at erholde det Fornødne.

Under Selskabets nu fireaarige Virksomhed ere saaledes ialt optagne 106 Løsladte. Af disse ere 9 paa ny blevene tiltalte og straffede og altsaa opgivne; 4 ere at betragte som Tvivlsomme, det vil sige, som have været anholdte og under Tiltale, eller hvis hele Forhold lader besværgte, at de ville falde tilbage; om 15 havees ingen Oplysning (heraf 1 tilføes og 6 dragne til America); 1 er afgaaet ved Døden; om alle de Øvrige, nemlig 77, veed man, at de have vogtet sig for at forsee sig mod Straffeloven, og om Størstedelen af disse foreligger der tilføjede tilfredsstillende Vidnesbyrd med Hensyn til deres Bandel.

Disse Resultater ere glædelige Bidræb om, at vort Formaal er opnaaeligt; de ville tjene til at bevare Interessen hos dem, der understøtte vor Sag ved Pengebidrag, til at befæste Haabet om, at der vil findes stedsse flere villige Hjærter og aabne Hænder for vort Selskabs Fremme, og til at forøge den Tillid, hvormed man modtager i Tjeneste de Personer, som vi anbefale dertil, eller paa anden Maade kommer dem imøde. Vi henvendte i vor sidste Beretning et Ord til Communerne, hvormed det maa være magtpaaliggende, at der er Hjælp at finde for de fra dem selv udgaarde Domsældte, saa at disse ikke behøve at vende tilbage og blive en Byrde for dem, hvormed Forsørgelsepligten paahviler. De tunge Prøvelser og det store Tryk, der siden den Tid har hvilet over vort Land, og som have medført saa betydelige Krav paa Opoffrelser fra Communerne Side, have forklarligt nok hindret den Indgang, som maastee ellers saadant Optraad maatte have faaet. Vi ville imidlertid ikke opgive Forventningen om, at naar roligere og mindre besværlige Aar atter maatte indtræde, det da vil komme dertil, at vort Selskab støttes i sin Virksomhed af Landets Communer.

De urolige og vanskelige Tidsforhold have i flere Henseender havt en forstyrrende Indflydelse i vor stille Virken. Postforbindelsens Usikkerhed, Jyllands Afspærring snart i kortere, snart i længere Tidsløb have hindret os i at kunne benytte den Bistand, som vi maastee ellers kunde have havt af de udenfor Provindsen personlig virkende Medlemmer; af samme Aar-

sag ere vistnok ogsaa adskillige Oplysninger om optagne Løsladtes nuværende Stilling og Vandel ikke blevene modtagne fra Steder, hvor vi ellers med temmelig Sikkerhed kunde have gjort Regning derpaa. En bellagelig Virkning af det bevægede Liv, fjendtlige Troppers Ophold i landlige Egne medfører, har — saaledes som det fremgaar af vor Beretning — været den, at tvende unge Piger, som vare blevene anbragte paa Landet i saadanne Forhold, hvor der ikke var megen fristende Anledning til dybere Fald, bleve under denne Tummel vassende, lode sig henrive af deres Tilbeieligheder, og løb bort fra deres Tjeneste. Det var begge Piger, der allerede som Børn vare ledede ind i Uflugt, og Erfaring lærer, at hvor Sandfelighed vækkes før Qvindeligheden, der er det besværligt at faae Qvinden havet op af sit Fald, dobbelt besværligt, naar Fristelser pludselig omringe og overvælde.

Bestemmelsen, at Qvindefanger skulde i Norets Løb overflyttes herfra til den Straffeanstalt, der fremtidig skal omfatte samtlige Qvindefanger i Riget, er paa Grund af flere mødende Hindringer ikke kommen til Udførelse, og der vil sandsynlig endnu hengaae nogen Tid, inden vor Virksomhed for løsladte qvindelige Fanger afsluttes.

Elskabets Virksomhed vil da om ikke længe ene for Fremtiden være henviist til Mandfanger, ligesom Tilfældet er for Forsens og Brudeleselilles Fængselselskaber, dog med den Forskjel, at medens hiint

virker for Fælledsfangster*) og dette for Censomhedsfanger, ville vi komme til at virke for begge Slags Fanger. Viborg Straffeanstalt vil nemlig have en Afdeling Fanger, der vel ere adskilte om Natten, idet hver have sin Sovestue, men som om Dagen i større eller mindre Tal ere beskæftigede i fælleds Arbejdssale, og en anden Afdeling, som ere aldeles adskilte, hver i sin Celle, Dag og Nat, men beskæftigede om Dagen ved passende Arbejde i Enkeltcellen.

Uagtet vi staae rede til at yde ligesaavel Fælledsfangster som Censomhedsfanger vor Bistand, naar de dertil maatte findes stiftede, saa vil der dog sandsynlig forholdsvis blive flere af disse end af hine, som ved Udsættelsen optages under Selstabet. Til Hensættelse i Cellerangsler egner sig nemlig ikke Alle, navnlig ikke de, der ere ude over den kraftfuldere Alder, og de, der vel endnu ikke have naaet en saadan Aldersgrænse, men som gjentagende Gange have været straffede og ere langt inde paa Forbryderbanen.**)

*) I Straffeanstalten ved Horsens anvendes det modificerede auburnske System.

**) Selstabets Beretning II. p. 64.

**) Ved Justitsministeriets Circulaire af 24de Juli 1860 meddeles, at de mandlige Forbrydere, der fra Jylland skulde indsættes til Forberringshuusarbejde, vilde være at afgive til Bredsløselille Straffeanstalt, naar de ere under 40 Aar og ikke tidligere have været straffede med offentligt Arbejde, og at det Samme skal være Tilfældet med dem, der ere under 25 Aar, selv om de

Som det nofsom fremgaaer af vore aarlige Beretninger, og som det viftnof ogfaa maa finde Bifald, er det fortrinnsviis de Unge, vi fole os opfordrede til at virke for ved deres Vefgladefle, felf om de allerede maatte være fergelig vidt inde paa Forbrydelfens Wei, og dernæft dem, der ikke tidligere have været ftraffede, og fom ved deres Forhold i Straffetiden og andre talende Omftændigheder give Haab om Forbedring; — men da det nu navnlig er Saadanne, fom i følge de givne Beftemmelfer for Fremtiden her ville blive Gensomhedsfanger, faa er det forklarligt nof, hvorfor vi antage, at vor Virkfomhed noget mere vil komme til at omfatte Gensomhedsfanger end Fællefskabsfanger.

Det Spørgsmaal kan opftaae: Vil denne Forandring i Forholdene være til Fremme for vort Formaal? Vi troe det, og vi ftulle herved til forftat,

tidligere have været ftraffede med offentlig Arbeide, faafremt dette ikke har været Fæftnings- eller Tugt-huusarbeide. Diife Beftemmelfer gælde imidlertid ikke med dem, hvis Sundhedsftilftand er faadan, at de ikke kunne udføre det daglige Arbeide uden Hjælp eller ndholde den ftærge Ifolering eller deeltage i fælleds Underviifning. Saaledes ville navnlig Personer, hvis Syn eller Hørelfe i høi Grad er fvaftet, eller fom befinde fig i en fygelig mental Tiltand eller lide af Epilepfie og deeflige, eller have en eller anden Legemslyde, at de dermed blive ufkillde til at opfyldde den befalede Dagforden, ikke kunne indfættes i den nævnte Straffeanftalt.

mulig forøget Interesse for vort Selskab fremsatte følgende:

Som de væsentligste Fordelse, der ere indvundne ved Cellesængsel, fremhæves kortelig ifølge de gjorte Erfaringer: *)

Med Hensyn til Staten:

Eensomhedsfangeren er ude af Stand til, om han endog saa vil det, at øve nogen forderkelig Indflydelse paa Andre. Som bekjendt kan mangen ildesindet Fange i Fælledsfængselsfængsel skade langt mere ved at nære og forege det forbryderiske Sindelag hos sine Medfanger, end han skabte ved den af ham begaaede Forbrydelse, hvorved En eller Anden maaskee kun blev tilføiet et ubetydeligt materielt Tab.

Af Udsadte gjensængelses Færie, der have været Eensomhedsfanger end som have været Fælledsfængselsfanger. Eensomhedsstraffen maa altsaa være — om

*) En omfattende Fremstilling angaaende denne Sag giver Huefflin i sit Skrift, udkommen i Heidelberg 1855: Die Einzelhaft nach fremden und schweizerischen eigenen Erfahrungen im neuen Männerzuchtbaus im Bruchsal p. 413—423. Det vilde vistnok være nærmest og naturligt at tyge hen til de Erfaringer, der ere gjorte her hos os, men Bridesøselille Cellesængsel har bestaaet for kort Tid til, at der endnu kan foreligge Offentligheden saadanne Resultater, som kunne tjene til veiledende Bedømmelse.

Som nærværende Beretning afsluttedes, ere nu endel særlige Oplysninger betræffende Bridesøselille Cellesængsel blivne meddeelte. Berl. Tidende Nr. 268 d. A.

man end ikke ligefrem deraf kan slutte: mere forbedrende — saa dog idetmindste: mere affstrækkende.

Jo nøiagtigere Isoleringen overholdes, og altsaa Ensomhedsfangerne blive ubejendte for hverandre, desto mere undgaas de med Gjenkjendelse efter Voldelsen forbundne Farer, for at den som bedresindet af Fængslet Adtraadte ved at samles med Enkelte eller Flere af de med ham samtidig Straffede maatte paa ny drages ind paa Forbrydelsens Vej, og at Forbrydernes Antal saaledes vil vore. *)

Paa Grund af Straffens større Intensitet i Ensomhedsfængslet er denne betydelig afførtet fremfor Straffen i Fælledsskabsfængslet, og herved indtræder altsaa betydelige Besparelser. **)

*) Hvor farligt endog blot Synet af en fordums Medfange kan være for en forhenværende Forbryder, derom udtaler sig en erfaren fransk Dommer, Aplies, med følgende Ord: „Det er maaſkee ikke tilstrækkelig bekiendt, hvor ofte tilfældige Sammentraf mellem tidligere Medfanger give Anledning til Tilbagefald. Man veed ikke, hvilken loffende Magt der ligger i det Indtryk, som Synet af en gammel Medskyldig frembringer hos en stor Deel af disse Ulykkelige. Det er en heel Verden af fristende Erindringer, fælleds Farer og længe tilbageholdte Forhaabninger, som pludselig oplade sig for hans Die, sætter hans Sjæl i en feberagtig Bevægelse, og endelig beseirende den vaklende Samvittighed, driver ham ud til nye Farer og nye Lidelser.“ Det System er derfor det bedste, som endog fjerner Anledningen til saadanne Fristelser.

**) Er en Forbryder her hos os idømt 8 Maaneders Forbedringshusharbejde, reduceres Tiden til 6 Maaneder;

Med Hensyn til Fangerne, — disses legemlige, sjælelige, timelige Vel:

Ikke alene er Tensomhedsfangen sikret for urene Berøringer og i Regelen beskyttet for smitsomme Sygdomme, men ved den friske Luft i den vel ventilerede Celle, under den stadige Verel af Bevægelse, Arbejde og Hvile, under den i det Hele strænge Jagttagelse af den foreskrevne Dagsorden kan hans Sundhedstilstand endog fremmes.

Affondret fra dem, der kunne skade ham, kommer han derimod i stadig Forbindelse med dem, der kunne gavne ham. I sine Fritimer kan han uforstyrret hengive sig til de Indtryk, som religiøs, moralsk, almeennyttig Belærelse maatte efterlade i Sindet fra Besøgene i hans Celle eller hans egne Besøg i Kirken og Skolen. Saaledes er den væsentligste Grundbetingelse tilstede for Muligheden af den Sindsforandring, hvorved han kan gjenvindes for det borgerlige Samfund.*)

er han idømt 3 Aar, bliver det 2 Aar. Straffetiden nedsættes nemlig med en Trediedeel for de første 3 Aar og med Halvdelen for hver af de paafølgende Aar. Forbedringshuusarbejde idømmes nu ikke paa længere Tid end 6 Aar. Lov 30te Novbr. 1857.

*) „Det er naturligviis vanskeligt at fælde nogen sikker Dom om Resultatet af Behandlingen“, — saa hedder det i fornævnte Oplysninger om Bridsløselille Fængsel, — „men det antages dog for afgjort, at Straffen har haft en kjendelig forbedrende Indvirkning paa omtrent $\frac{2}{3}$ af Fangerne, og at der hos dem viste sig en

Gensomhedsfangen tilholdes ikke blot til Flid i Almindelighed, men lærer ogsaa som oftest — og det under disse Forhold med en større Lethed og i en kortere Tid end ellers — særligen en eller anden nyttig Haandgierning, som senere hen i Livets Løb vil kunne komme ham tilgode. Dette i Forening med Bevidstheden om — ikke som Fælledsfabefangen — idelig at være udsat for at blive gjenkjendt og røbet snart af Een, snart af en Anden af de Mange, med hvem han samtidig har været straffet, bidrager til, at han, dersom han har en god Villie, med mere Forhaabning og Freidighed kan udtræde af Fængslet og see Fremtiden imøde, end som ellers vilde have været Tilfældet.

Agte vi nu paa det her Anførte, forsaavidt som det kan stilles i Relation til vort Selskabs Formaal, da mene vi, at vore Bestræbelser for Anbringelse af Løsladte fra den Afdeling i Viborg Straffeanstalt, som have henholdt i Gælsfængsel, ville lettes og mulig finde en forøget Jmødekommen af følgende Grunde:

Den Løsladte er ikke i Straffetiden bleven paa-virket til det Glettere.

Han har vel ikke været udsat for større Lidelser end de, der ere nødvendige Følger af Straffeondet, men Frygten for at disse skulle gjentages, og da for

synlig Selvvirksomhed. Endnu virksommere vilde Straffen have været, hvis ikke en Deel af de indsatte Fanger, der overflyttedes fra Christianshavn, tidligere havde tilbragt den første Deel af deres Straffetid i Fælledsfab med Andre.“

en længere Tid, kan lægge et velgjørende Baand paa ham, saa han vogter sig for at begaae ny Forovertrædelse.

Det virker i Almindelighed til et noget bedre Om-
bønne, at hans Straffetid ikke har udstrakt sig til
en lang Narrække, men til en kortere Tidsfrist.

Han har bragt i Erfaring, hvorledes et velordnet
Levnet fremmer Sundhed, og han har muligen der-
ved lært fremtidig en at agte paa Betingelserne for
Bevarelsen af sit Legems Kraft.

Da han paa saa hensigtsmæssig Maade stadig og
alvorlig er bleven paavirket i sin Straffetid til
det Bedre, tør det antages, at Bestræbelserne ikke
ganske have været uden Frugt; han kan ikke være
bleven værre, men maafee nok bedre.

Belært i en eller anden Haandtering vil han snarere
kunne staves anbragt, end naar han, maafee li-
det stikket til Dyende eller Dagleierarbejde, staaer ved
Udgangen af Fængslet uden særlig Dygtighed til No-
getsomhelst.

Det giver en større Betryggelse og derfor ogsaa
en større Villighed til at tage ham i Tjeneste, naar
det tør antages, at Landstrygere og omvankende for-
bryderiffindede Personer, med hvem han samtidig har
været i Straffeanstalt, ikke ved tilfældigt Møde skulde
gjenfjende ham og røbe, hvor han tidligere har væ-
ret, og derved bringe Skam over ham, Uro blandt
de Medtjenende og Ubehageligheder for Husbonden.

Der kan imidlertid paa den anden Side indvendes, at Hensynet til god Opførsel i Straffetiden under Bestemmelsen af, hvem der ved Vedladelsen bør virkes for, taber en Deel af sin Betydning, naar de Paagjældende have været Censomsbudsfangere. Disse have nemlig ikke saaledes som Fælledsstraffefangerne under de vanstelige, brodende, ofte tvistende Forhold, som det daglige Samliv kan medføre, mangehaande Anledning til at vise Selvbeherstelse, Fasthed, Fredelighed, Stilsfærdighed, med eet Ord: til ved sin hele Dingængelse at bevise Sandheden og Alvoeren i sine bedre Forsætter. Censomsbudsfangen kan kun i Forholdet til sine Foresatte, i Opfyldelsen af Dagsordenen o. a. l. lade de gode Forsætter fuldbyrde sig i god Opførsel. Det maa erkjendes, at her er en Fordeel tilstede med Hensyn til Fælledsstraffefanger, som ikke er Tilfældet med Censomsbudsfangere. Ethvert Straffesystem har jo sine relative Fortrin. Dog, naar man veed, hvorledes god Opførsel i Straffeanstalten ikke blot kan vises af den Angergivne, dybt Bedrøvede, Bedresindede, altsaa en naturlig Følge af Sindelagets Fornægtelse, men ogsaa af den Snedige, Forslagne, Forbryderiskindede, fordi han indseer, at dette i det Hele bedst kan spare Regning, eller fordi han saaledes troer at kunne bedaare sine Foresatte og opnaae Et eller Andet, kan tilsigter; naar man veed, hvorledes ikke sjelden Den, der i Straffeaorene har viist god Opførsel, neppe er udtraadt af Straffeanstalten, førend han overgiver sig til den gamle Ryggesløshed og de vante Laster, — saa kan man dog ikke ansee den For-

deel; der i nærværende Henseende høves betræffende Fællebsffabsfanger, for noget særdeles afgjørende Moment blandt det forstjellige, der kommer under Overveielse ved Fællebsffabs Optagelse under et Fængselsffabs Virksomhed. *)

Vi mene saaledes at kunne betragte den Forandring, der vil indtræde i Viborg Straffeanstalts Dr-

*) Forsaavidt det er bleven anført som en Indvending mod Gællebsffabsfanger, at Gensomheden let kan føre til at blødgøre Villien, da maa bemærkes, at denne Indvending vistnok vilde være af megen Betydning, hvis Isoleringen nutildags var ligesaa streng og langvarig som den befandtes at være for endeel Aar tilbage t. Ex. i enkelte americanke Fængsler, men nu er den, som bekendt, meget modificeret og indskrænket til en kortere Tid. „For en Deel Fanger“ — hedder det fremdeles i forommeldte Oplysninger om Bridøsfællebsffabs Fængsel — „har Straffetiden været for kort til, at den kunde medføre nogen gjenneegribende Indflydelse, medens den paa den anden Side for Andre har været for lang, idet den gode Spire tabte i Kraft og Frødigbed af Mangel paa en fri Jordbund, hvori den kunde udvikle sig. Dette Stadium, der dog ingenlunde var almindelig for alle Fanger, viste sig i Regelen i det tredie Aar. Kun paa et forholdsvis mindre Antal, omtrent $\frac{1}{2}$, har Straffen virket aandelig eller legemlig slappende.“ — Da ifølge de gjældende Bestemmelser den længste Fængselslid ikkun varer $3\frac{1}{2}$ Aar, og Størstedelen af Fangerne ikke kan antages at være indsat for et længere Tidsløb end ind i det tredie Aar, saa forekommer det os, at Resultatet af den forhaandenværende Oplysning maa betragtes som tilfredsstillende.

ganisation, og som har tilfølg, at vi ikke blot som tidligere skulle virke for Fælledsstabsfanger ved deres Løsladelse, men ogsaa for Censomhedsfanger, som gunstig for vort Formerals Fremme, og imødesee den derfor med godt Haab. Blot at — saa seie vi til i Forventning om, at dette trods Tidens Tryk snart overalt vil lyffes — Baretægtsfængslerne i sine Principer, Indretninger og Ordninger maae blive bragte i Harmoni med Straffeanstalternes, saa at de, der idømmes Censomhedsstraf, ikke forud i den slundom temmelig lange Tid, der medgaaer til deres Sags Paakjendelse, skulle leve i fordærveligt Samqvem med andre Anklagede. „Vi have gjort den sorgelige Erfaring“ — siger nuværende Minister David i Nyt Statsoeconomist Archiv I. I. pag. 4 — „at Arresthusenes mangelfulde Indretning lægger en god Retspleie betydelige Hindringer iveien, og at Samqvemet og Samlivet mellem de Anklagede i Baretægtsfængslerne ikke blot er til Hinder for Sandhedens Opdagelse og lammer Retfærdighedens straffende Arm, idet Staten derved bebyrdes med svære Udgifter under den saaledes vansteliggjorte retelige Forfølgning af Lovovertrædelserne, men at ogsaa derved en omfiggribende Demoralisation udspreides blandt Almue og indbyrdes Undernissning i Laster og Nedrigheder gaae i Svang i Arresthusene.“

Derefter meddeelte Formanden følgende
Extract af Regnskabet over Selskabets Indtægter
og Udgifter fra 1. Decbr. 1863 til 30. Novbr. 1864.

Indtægt:		Rd.	Ø.
1.	Beholdning den 1ste December 1863:		
a)	Selskabets Grundfond:		
	Creditforeningsobligation for jydsk Land- eiendomsbesiddere, Litra A Nr. 1440, for 1000 Rd. „ Ø.		
	Indskrivningsbeviis, udstedt af Finansministeriet, til Beløb 400 — „ —		
	Indestaaende i Sparekassen, som henhørende til Grund- fonden 46 — „ —		
b)	Endvidere indestaaende i Sparekassen 20 — „ —		
	Udestaaende Medlemsbidrag 2 — „ —		
	Contant hos Kasseren 42 — 47 —		
		1510	47
2.	Hendes Majestæt Dronningen, aarlig Gave af 30 Rd., hvoraf ber til Indtægt for Liden fra 1ste April til 30te September 1864 15 „		
3.	Bidrag:		
a)	eengang for alle:		
	Kammerherre Amtmand Rosenkrantz i Tbi- sted 50 Rd. „ Ø.		
	En Unævnt under Mærket S 20 — „ —		
	Bivild og Veilby Sogne pr. Kanderø 5 — „ —		
b)	aaarlikt Bidrag fra Ribe Kjøb- stads Commun Ibestyrelse for et Tidrum af 5 Aar 10 — „ —		
c)	Medlemmernes aarlige Bi- drag 514 — 48 —		
		599	48
4.	Rente af ovennævnte Creditforeningsobliga- tion og Interimsbeviis samt af de i Spare- kassen indsatte Midler, til 1ste Decbr. 1864 og 1ste Juni 1864 61 61		
5.	Statskassens Tilskud, ifølge Finansloven for 1863 - 64 100 „		
		Til sammen	2286 60

U d g i v t:		Rbd.	§.
1.	Understøttelser til løslatte Fanger og andre i Forbindelse dermed staaende Udgifter . .	495	79
2.	Portoudgifter samt Udgifter til Skrivematerialier	33	61
3.	Udgifter i Anledning af Generalforsamlingen den 1ste December 1863	7	16
4.	Udgifter til Trykning og Indbestning af Selskabets 4de Aarsberetning	76	"
5.	Skriversløn	50	"
6.	Budløn	18	"
7.	Beholdning ved Regnskabsaarets Slutning:		
a)	Selskabets Grundfond:		
	Creditforeningsobligation for jydsk Landeieendomsbesiddere Litra A Nr. 1440, til Beløb	1000	Rbd.
	Indskrivningsbeviis, udstedt af Finansministeriet, til Beløb	400	—
	Indestaaende i Sparekassen, som henh. til Grundfonden	121	—
		1521	"
b)	Endvidere indest. i Sparekassen	15	—
	Udestaaende Medlemsbidrag, der ikke forinden Regnskabsaarets Slutning have kunnet faaes ind, væsentlig som en Følge af de stedfundne Krigsforhold	48	—
	Contant hos Kassereren	22	—
		58	"
	Tilsammen	2286	60

Bestyrelsen.

I Henhold til Selskabets Love § 3 havde at udtræde af Bestyrelsen Fru Kammerherreinde de Bretton, Fru Etatsraadinde Tang, Apotheker Wagger, Inspecteur Hansen, Pastor Hindberg og Redacteur Wisfing, hvilke samtlige gjenvalgte.

Til Revisorer gjenvalgtes Cancelliraad Selmer og Justitsraad Walsøe. Til Decisor gjenvalgtes Overretsassessor Schmidt.

Personlig virkende Medlemmer udenfor Nørrejylland.

Christensen, Branddirecteur, Procurator i Holbæk. Dahlstrøm, Godsforvalter, Procurator i Ringsted. La-Cour, Provst samt Præst til Helsing og Balby. Salomon, Sognepræst til Beterslev og Homb. Sylow, Borgermester og Byfoged i Rorsør. Thomsen, forhen Rgl. Reiconducteur i Hertugdømmet Slesvig. West, Sognepræst til Borre. Zahle, Sognepræst til Stillinge.

F o r t e g n e l s e

over

Bidrag til Fængselselskabet i Viborg.

G a v e r.

	Rbd. S.	
Kammerherre, Amtmand Rosenkrantz i Eibsted	50	„
En Unævnt under Mærket S	20	„
Bibld og Beilby Sogne pr. Randers	5	„
	75	„

Aarlige Bidrag.

Istifterne.

Kjøbenhavn:

Bager, Urtekræmmer	2	„
Blekingberg, Høiesteretsassessor	5	„
Bretton, Baron, Kammerherre, Høiesteretsassessor	10	„
Buch, Høiesteretsassessor	2	„
Pjorth, Justitsr., Commit. i Generalpostdirectionen	4	„
Jespersen, Justitsraadinde	1	„
Larsen, Krue	5	„
Møller, F., Krigsassessor	2	„
Nebelong, Architect	2	„
Petersen, Cancelliraad, Birkedommer	1	„
Rosenfalk, Billedhugger	2	„

Udenfor Kjøbenhavn:

Hoftrup, Pastor, Frederiksborg	1	„
Koefoed, Justitsraad, Raskundborg	2	„
Mourier, Justitsraad, Odense	2	„
Nielsen, Pastor, Glumsø og Bavelse pr. Ringsted	1	„
Raffenberg, Krølen, Liliendal pr. Præstø, forhen betalt aarligt Bidrag for 1863—64 med 1 Rbd.		
Thomsen, Pastor, Sandby pr. Ringsted	1	„

Overføres 43 „

	Rb.	§.
Oversørt	48	„
Willemoes, Districtslæge, Frederiksborg	1	„
Jahrtmann, Overlæge, Rønne	2	„
Lidligere hjemmehørende i Sønderjylland.		
Brede, Kammerraad	5	„
Dahlerup, Auditeur	2	„
Hansen, Secretair, forhen betalt aarligt Bidrag for 1863—64 med 1 Rb.		
Udenfor Landet.		
Bohlen, Kjøbmand, Hamborg	2	„
Döllner, Consul, New-York	2	„
Erichsen, H., Grosserer, Newcastle upon Tyne	5	„
Alborg Stift.		
Alborg Kjøbstad:		
Dahlstrøm, Stiftamtmandinde	2	„
Grønning, P., Kjøbmand	1	„
Haar, Pastor	1	„
Jacobs, L. M., Manufacturhandler	1	„
Mørch, M., Snehtermester	1	„
Mørup, H. S., Kjøbmand	1	„
Risén, Procurator	2	„
Ovesen, Adjunct	1	„
Pagh, P., Kjøbmand	1	„
Rée, Bernhard, Redacteur	1	„
Schrøder, Emil, Kjøbmand	1	„
Smidt, J., Bagermester	1	„
Staur, Kjøbmand	2	„
Wibroe, Farver	2	„
Lbisted Kjøbstad:		
Benzen, L., practiserende Læge	1	„
Buchhave, Landmaaler	1	„
Gjedde, P., Kroen	2	„
Hende, Kammerraad, Amtsforvalter	1	„
Lindholm, Kuldmægtig	1	„
Lomborg, Kuldmægtig	1	„
Nielsen, Uhrmager	1	„
Petersen, Tullin, Apotheker	1	„
Rosenkrantz, Baron, Kammerherre	2	„
Rosenkrantz, L., Kammerherrinde	2	„
Rosenkrantz, E., Kroen	1	„
Sørensen, Kæmner	1	„
Hjørring Kjøbstad:		
Kristens Apotheker	2	„
Oversøres	97	„

	Oversøet	Rd. 97	§.
Sæby Kjøbstad:			
Hansen, Provst		1	..
Udenfor Kjøbstæderne:			
Jøhøi, Pastor, Vested pr. Thisted		1	..
Koefoed, Pastor, Thorup og Buft pr. Thisted		1	..
Leib, Pastor, Bisby pr. Thisted		1	..
Müller, Provst, Albek og Boer pr. Thisted		1	..
Wiising, Provst, Dronninglund pr. Sæby		1	..
Aarhus Stift.			
Aarhus Kjøbstad:			
Laagaard, J. J., Apotheker		1	..
Brammer, J. D., Bankassistent		1	..
Bøegh, Chr., Bogbinder		1	..
Christensen, Capitain, Viinhandler		2	..
Christensen, C. P., Kjøbmand		1	..
Dahl, E., Kammerherrinde, Stiftamtmandinde		2	..
Ellermann, S. M., Kjøbmand		1	..
Fabricius, Kammeraadinde		1	..
Frandsen, Hans, Kjøbmand		1	..
Glæsel, Doctor		1	..
Hahn, P., Kjøbmand		1	..
Hammerhøi, J. P., Kjøbmand		2	..
Hansen, A., Fæstemand, Klasselottericollecteur		1	..
Herb, Justitsraad, Borgermester		1	..
Høyer, K. W., Kjøbmand		1	..
Kjøbmand S. Jensens Enke		1	..
Kyster, W., Slagter		1	..
Leib, A. C. J., Kjøbmand		1	..
Levin, Boghandler		1	..
Mehl, E., Fabrikant		1	..
Nellemann, Cancelliraad, Bysskriver		1	..
Pachness, Kjøbmand		1	..
Schødte, Pastor		1	..
Scholten, Kammerjunker, Byfoged		1	..
Secher, Emilie, Froken		1	..
Stellfeld, J. K., Vanquier		1	..
Willemoes, Etatsraad, Herredsfoged		1	..
Wiising, A. C., Boghandler		1	..
Randers Kjøbstad:			
Bliß, Bliffenlager		1	..
Christensen, Capitain, Tømmermester		2	..
Elmqvist, Emma, Cancelliraadinde		2	..
Oversøet	189	..	

	Rbd.	§.
Oversørt	139	„
Salb, M., Jomfru	1	„
Salvær, J., Farver	1	„
Jespersen, Cancelliraabinde	1	„
Kruse, Consistorialraad, Pastor	2	„
Passen, Kr., Institutbestyrerinde	1	„
Møller, M., Jomfru	1	„
Steenberg, J., Kjøbmand	1	„
Warming, Caroline, Lærerinde	1	„
Westermann, Consul	1	„
Westermann, Ida, Frue	1	„
Hobro Kjøbstad:		
Varfen, Postmester, og Hustru	2	„
Glanterborg Kjøbstad:		
Kogb, Læge	1	„
Koefoed, Apotheker	1	„
Silleborg:		
Drechsel, Kammerjunker, Birkedommer	5	„
Udenfor Kjøbstaderne:		
Andersen, N. P., Gaardmand, Skjellerup Nygaard pr. Silleborg	1	„
Berner Schlden, Ritmester, Clausholm	4	„
Berner Schlden, Frue, Clausholm	4	„
Branning, Apotheker, Tranebjerg paa Samss	1	„
Bruun, Frue, Jægergaarden	2	„
Carlson, Pastor, Dalbønder	1	„
Christensen, Frue, Christianslund, forhen betalt aarligt Bidrag for 1863-64 med 1 Rbd.		
Christensen, Pastor, Hjortshøj	2	„
Fryd, Grevinde, Frysenborg	20	„
Hansen, Proprietair, Marsvinslund	1	„
Husum, Pastor, Tranebjerg paa Samss	1	„
Jacobsen, Pastor, Hvornum	1	„
Jespersen, Pastor, Hundslund	1	„
Krarup, Pastor, Bium	1	„
Krarup, C. M., Provstinde, Bium	1	„
Lichtenberg, Hofjægermester, Bistrup	2	„
Lichtenberg, Hofjægermesterinde	2	„
Lichtenberg, Jægermester, Løistrup	2	„
Lichtenberg, Jægermesterinde	2	„
Lund, Farver, Tranebjerg paa Samss	1	„
Müller, A. A. G., Pastor, Bektorslev	1	„
Redekmann, Pastor, Tvede	1	„
Oversøret	211	„

	Rd.	ß.
Oversøst	211	„
Rosenfalt, A. B., Klode Mølle pr. Silkeborg	2	„
Søcher, Pastor, Gjerlev	1	„
Sørensen, Søren, Gaardmand, Møllerup pr. Silkeborg	2	„
Valentin, Pastor, Spentrup	1	„
Vandborg, Enkemadame, Hvornum	1	„
Viborg Stift.		
Viborg Kjøbstad:		
Ahlefeldt Laurvig, Grevinde	2	„
Amberg, Musiklærer	1	„
Andersen, C., Buntmager	1	„
Bagger, Particulier	2	„
Bahnsen, Overlærer	1	„
Bay, Enkefrue	2	„
Berg, Districtslæge	2	„
Berrielsen, L., Strædermester	1	„
Borgen, Justitsraad, Herredsfoged, og Frue	2	„
Boye, Raadmand	2	„
Bregendahl, Etatsraad, og Frue	2	„
Bregendahl, Mathilde, Frøken	1	„
Bretton, Baron, Kammerherre, Stiftamtmand	2	„
Bretton, Kammerherrinde	2	„
Bruun, Overretssassessor	1	„
Brøndum, Garver	1	„
Buch, Garver	1	„
Buchwaldt, Kjøbmand	1	„
Christensen, N., Spisemester	1	„
Dalberg, Kammerraadinde	2	„
Dancæus, Bogbinder	1	„
Dragheim, Barbeer	1	„
Faber, Overretsprocurator	1	„
Fasting, do.	1	„
Finsen, Cancelliraad	2	„
Fischer, Apotheker, og Frue	2	„
Frederichsen, Toldcontrolleur	1	„
Gronning, Contoirist	1	„
Hammershøj, Skolelærer	1	„
Hansen, Inspecteur	2	„
Hansen, A. C., Bager	1	„
Helfted, Skolelærer	1	„
Hjardemaal, Kjøbmand	1	„
Hindberg, Pastor, og Frue	4	„

Oversøres 268 „

	Rd.	§.
Oversført	268	„
Holmgaard, Kjøbmand	2	„
Hørning, Frue Pastorinde	1	„
Jacobsen, Karver	1	„
Jensen, Muurmester	1	„
Jensen jun., Kjøbmand	1	„
Isaacsen, Overretsprocurator	1	„
Jæger, A. F., Maler	1	„
Klitgaard, Bager	1	„
Koeboed, Jernstøber	1	„
Kyble, Kroken	1	„
Købe, Overretsassessor	2	„
Laub, Biskop	2	„
Lauritzen, Spindemester	1	„
Lind, Etatsraad, og Frue	2	„
Lund, Overretsassessor, og Frue	2	„
Morville, Overretsprocurator	1	„
Munch, Th., Strædermester	1	„
Møller, Overretsprocurator	2	„
Møller, Skomagermester	1	„
Olsen, Boghandler	1	„
Olsen, Professor, Rector	2	„
Petersen, Ludvig, Discipel	1	„
Platou, Herredsfoged, og Frue	2	„
Preisler, G., Kjøbmand	1	„
Preisler, Gæstgiver	1	„
Preisler, J., Kjøbmand	2	„
Ramsgaard, Adjunct	2	„
Reimer, Exam. juris	1	„
Reis, Kammerassessor	2	„
Riegels, Cand. juris	1	„
Ring, Justitsraad	2	„
Romlund, Kjøbmand	1	„
Salling, Overbetjent	1	„
Samson, M. N., Kjøbmand, og Frue	2	„
Samson, E. M., Kjøbmand	1	„
Sandberg, C., Kjøbmand og Frue	2	„
Sandberg, A. W., Kjøbmand og Frue	2	„
Schalp, Chr., Kjøbmand	1	„
Schibler, Glarmester	1	„
Schmidt, Overretsassessor	1	„
Schøler, Postfuldmægtig	1	„
Schøne, Frue	2	„
Oversøes	226	„

	Rd.	§.
Oversøet	326	„
Selmer, Cancelliraad, og Frue	2	„
Stochholm, Kjøbmand	1	„
Sørensen, Opsynsbetjent	1	„
Tachau, Handelscommis	1	„
Tang, Etatsraadinde	2	„
Tang, Justitiarius	6	„
Thomesen, A., Kjøbmand	2	„
Thranum, Brænderibestyrer	1	„
Ulrich, Landinspector	1	„
Urfin, Stiftsprovstinde	2	„
Vater, Kjøbmand	1	„
Walsøe, Justitsraad	1	„
Welbing, Stiftsprovst, og Frue	2	„
Werring, Rebflager	1	„
Wiberg, Cantor	1	„
Wißing, Redacteur, og Hustru	2	„
Witb, Overretsassessor, og Frue	2	„
Wolfe, Overlærer	1	„
Worre, Agentinde, Enkefrue	2	„
Zahrtmann, B., Frøken	2	„
Zahrtmann, M., Frøken	1	„
Zahrtmann, jun.	4	„
Ziebe, Bogholder	1	„
Zingelmann, Justitsraad	2	„
Zugaard, M., Frøken	2	„
Stive Kjøbstad:		
Behrens, Manufacturhandler	1	„
Brix, P., Kjøbmand	1	„
Calundann, Manufacturhandler	1	„
Friis, Consul	1	„
Friis, Rosalie, Frue	1	„
Holm, Vilhelmine, Frue	1	„
Jensen, A., Kjøbmand	1	„
Kjerumgaard, Pastor	1	„
Kjerumgaard, A., Frue	1	„
Lillienfjeld, Toldforvalter	1	„
Mortensen, Postfuldmægtig	1	„
Munksgaard, Procurator	1	„
Munksgaard, Marie, Frue	1	„
Nielsen, Apotheker	1	„
Nielsen, S., Farver	1	„
Pasbjerg, Procurator	1	„
Oversøet	386	„

	Rd.	§.
Oversøet	386	„
Schjørring, L., Ræmner	1	„
Schrøder, B. C., Bogholder	1	„
Smidth, Cancelliraad, By- og Herredsfoged	1	„
Smidth, Cancelliraadinde	1	„
Smidth, S. J.	1	„
Sørensen, J., Kjøbmand	1	„
Thorgeresen, Fuldmægtig	„	64

Nibe Kjøbstad:

Baastrup, Postmester	1	„
Gliemann, Districtslæge	1	„
Halb, Auditeur, Byfoged	1	„
Hass, Pastor	2	„
Højgaard, Apotheker	1	„
Johansen, Procurator	1	„
Michelsen, J. C., Kjøbmand	1	„
Secher, Toldforvalter	1	„

Udenfor Kjøbstæderne.

Bagger, Pastor, Hjert	1	„
Bloch, Particulier	1	„
Blicher, Pastor, Durup	1	„
Bruun, Chr., Cand. pol., Søndermølle	1	„
Bruun, Nicoline, Frue	1	„
Bruun, Conferentsraadinde	2	„
Bruun, Christiane, Frue, Bruunshaab	1	„
Bruun, Engel, Frue, sammesteds	1	„
Buchholtz, Pastor, Borde	1	„
Colding, Pastor, Kobberup	1	„
Christensen, L., Gaardmand, Adsgaard	„	48
Deichmann, Provst, og Frue, Ferslev	2	„
Fangel, Forpagter, Gudumlund	1	„
Friis, Chr., Gaardeier, Overlund	1	„
Garde, Pastor, Kirkebjerg	1	„
Halvorsen, Pastor, Brandstrup	1	„
Hansen, N. P., Sognefoged, Seilfled	„	48
Henrichsen, Pastor, Gjedsted	1	„
Jpsen, Pastor, Rørbe	2	„
Jacobsen, Pastor, og Frue, Mau	2	„
Jensen, Proprietair, Lundgaard	5	„
Jensen, Pastor, Dalsgaard	1	„
Johansen, Skolelærer, Dølby	„	32
Johansen, Pastor, Bredsted og Fly	1	„
Juul, Bogholder, Gudum	1	„

Oversøet 433 „

	Overført	Rd.	§.
Krohn, Pastor, Hem	1	433	„
Laurfen, Chr., Gaardmand, Fjstbel	1	„	48
Lund, Beibetient, Overlund	1	„	„
Püttichau, M., Krue, Bingegaard	2	„	„
Mazen, Pastor, Roslev	1	„	„
Møller, Skolelærer, Overlund	1	„	„
Møller, Provst, Selde	1	„	„
Møller, Pastor, Bjerring	1	„	„
Nagel, Krue, Eifelund	2	„	„
Navntoft, Anders, Gaardmand, Romlund	1	„	48
Neergaard, Proprietair, Aunsberg	1	„	„
Neergaard, Højæggermester, Bistum	2	„	„
Nlsen, Pastor, Gudum	1	„	„
Orangen, Pastor, Rørbel	1	„	„
Ravnberg, Korpagter, Bildmosegaard	1	„	„
Rendtorff, Krue, Himmestrup	1	„	„
Schack, Pastor, Rødding	1	„	„
Spleth, Provst, Smorup	2	„	„
Swane, Provst, Hjermind	1	„	„
Tetens, Pastor, Romdrub	1	„	„
Toft, Korpagter, Lovisendahl	1	„	„
Tahl, Pastor, Laastrup	1	„	„
Willefen, Møller, Nørremølle	1	„	„
Wistoft, Møller, Bibek	1	„	„
Woldike, Pastor, Nster Hornum, forhen betalt aarligt Bidrag for 1863—64 med 1 Rd.			

Ribe Stift.

Ribe Kjøbstad:

Rendtsen, Professor, Rector	1	„
Riger, Lærer ved Borgerstolen	1	„
Rorch, C., Herredsfoged	1	„
Røgild, H., Fuldmægtig	1	„
Communalbestyrelsen	10	„
Daugaard, Biskop	2	„
Horsbøl, Lærer ved Borgerstolen	1	„
Jørgensen, A., Lærer ved Borgerstolen	1	„
Koch, Adjunct	1	„
Meinert, A., Borgermester	2	„
Riis, R. C., Overlærer	1	„
Siemsen, Capitain, Landinspecteur	1	„
Stürup, Fuldmægtig	1	„

Overføres 484 „

	Rd. §.
Overført	484 "
Støden, v., Cancelliraad, for 1862—63 og 1863—64 a 2 Rd.	4 "
Suusvind, Lærer ved Borgerstolen	1 "
Rolding Kjøbstad.	
Baastrup, A. B., Kjøbmand	2 "
Bloch, Districtslæge	1 "
Borch, Stadshauptmand	2 "
Brandorff, P., Kjøbmand	1 "
Dahl, Cancelliraad, Procurator	1 "
Kriis, Apotheker	1 "
Kønig, Hofvitalsforstander	1 "
Gab, Provst	1 "
Grau, Consul	1 "
Kralund, Afsesfor, Procurator	1 "
Passen, Professor, Rector	1 "
Pund, L., Kjøbmand	1 "
Mechlenburg, Justitsraad, Postmester	1 "
Monrad, Overauditeur, Borgermester	1 "
Nielsen, E., Kjøbmand	1 "
Orholm, J., Kjøbmand	1 "
Petersen, Læge	1 "
Rosenstand, Læge	1 "
Sarild, Cancelliraad, Herredsfoged	2 "
Schmidt, A., Kjøbmand	1 "
Horsens Kjøbstad.	
Hersleb, Justitsraad, Herredsfoged	5 "
Holstebro Kjøbstad.	
Gleerup, M., Frue	1 "
Gundelach, Contoirist	48 "
Olsen, Overauditeur, By- og Herredsfoged	1 "
Udenfor Kjøbstæderne.	
Bohr, Provst, Ballum pr. Ribe	2 "
Fausbøll, Pastor, Torsted og Høyer, forhen be- talt aarligt Bidrag for 1863—64 med 1 Rd.	
Jeddersen, Justitsraad, Nørholm pr. Herning, forhen betalt aarligt Bidrag for 1863—64 med 2 Rd.	
Hjorth, Provst, Lønder, forhen betalt aarligt Bidrag for 1863—64 med 1 Rd.	
Lund, N. S., Gaardeier, Ballum	1 "
Overføres	522 48

		Rd.	ß.
	Oversført	522	48
Løng, Statsraadinde, Nørre Bøsborg	. . .	1	„
Løng, Pastor emeritus, Bøsborglille	. . .	1	„
		524	48
Under dette Beløb 524 Rd. 48 ß. er indbefattet			
Ribe Communalbestyrelses Bidrag	. . .	10	„
Til Indtægt i Regnskabet		514	48

Selskabets Love.

§ 1.

Kængselselskabet i Viborg har det Formaal i Almindelighed at virke hen til, at saadanne Forbrydere i Viborg Tugt- og Forbedringshuus, om hvem det tør haabes, at de ville kunne reddes for Samfundet, ydes saadan Hjælp og Understøttelse, som er forenelig med disses Tars og med de Midler, der staae til Selskabets Raadighed, i hvilken Henfigt Selskabet saavidt muligt vil gjøre sig bekendt med Indvibernes Character, Vandel og tidligere Livsskilling. Efter Egne vil det derhos bestræbe sig for hos Almeenbeden at modarbejde den ingenlunde altid berettigede Mistillid og Ringeaagt, der ofte altfor aabent lægges for Dagen mod den løsladte Fange, og som derfor i høi Grad er ham hinderlig i at ernære sig paa lovlig Maade og at gennemføre de gode Forsætter, han muligen kunde have fattet. Den Hjælp, der ydes de dertil kvalificerede Løsladte, vil hovedsageligen bestaae i:

1. at forhjælpe dem til Tjeneste eller Arbejde helst i Egne, hvor de nogenlunde kunne være fikrede for Sammenstræf med og Gienkjendelse af andre løsladte Fanger, saaledes at ingen ydre Indvirkning fra Straffetiden vil kunne faae Indflydelse paa deres senere Vandel;
2. at yde dem en lille Hjælp eller Forskud til paany at bringe dem i Bei, forsaavidt de ere Familieforsørgere og ved Armod og Trang ere bragte ind paa Forbrydelsens Bei;
3. i enkelte Tilfælde, navnlig forsaavidt det er yngre og mere begavede Indviber, der ved Flid og Dygtighed i Straffeanstalten selv have oplagt Noget, at forhjælpe dem til, saafremt de ønske det, at befordres til andre Berdensdele for der at danne sig en ny Livsskilling.

§ 2.

Forretningerne varetages af en Bestyrelse, bestaaende af 8 mandlige og 4 qvindelige Medlemmer.

§ 3.

Bestyrelsens Medlemmer vælges ved den aarlige Generalforsamling til at fungere i 2 Aar, saaledes at iffun Halvdelen afgaaer hvert Aar. Første Gang afgjøres det ved Lodtrækning, hvilke 6 Medlemmer, 4 mandlige og 2 kvindelige, der skulle afgaae. — Samtlige Bestyrelses-Medlemmer kunne gjen vælges. I Tilfælde af Afgang i Aarets Løb kan Bestyrelsen, forsaavidt den anseer det nødvendigt, midlertidigt supplere sig indtil næste Generalforsamling.

§ 4.

Bestyrelsen vælger af sin Midte en Formand og en Kassierer.

§ 5.

Bestyrelsen afholder Møde en bestemt Ugedag i hver Maaned. De Mødende ere uden Hensyn til Tallet berettigede til at taae Bestemmelse om enhver samlig Understøttelse, der ydes af Selskabet.

§ 6.

Al Kængselselskabet's Midler skal den Selskabet af Conferentsraad Kjellerup skænkede Creditforenings-Obligation paa 1000 Rd. ansees som Grundfond og tør i intet Tilfælde realiseres. Til Grundfonden lægges endvidere de Bidrag paa 5 Rd. eller derover, som ere eller fremdeles ville blive skænkede een Gang for Alle, forsaavidt ikke anderledes udtrykkelig af Giverne bestemmes. Bestyrelsen sørger for, at Selskabet's Midler paa hensigtsmæssig Maade gjøres frugtbringende.

§ 7.

Bidrag af hvilket som helst Beløb modtages, men stemmeberettiget Medlem af Selskabet er iffun enhver Mand eller Kvinde, der bidrager aarlig idetmindste 1 Rd., eller betaler til Selskabet een Gang for Alle 20 Rd., eller ved personlig Virksomhed udenfor Viborg bidrager til dets Fremme.

§ 8.

Selskabet's Regnskabsaar regnes fra Stiftelsesdagen, den 1ste December. Det aarlige Bidrag forfalder til Betaling ved Aarets Begyndelse, regnet fra Stiftelsesdagen.

§ 9.

Udmeldelse af Selskabet maa skee skriftlig for Bestyrelsen mindst 4 Uger før et nyt Regnskabsaars Begyndelse. Udeblivelse med Bidraget udover Aarets Udgang bevirker, at Paagjældende udslettes af Medlemslisten.

§ 10.

Hvert Aar afholder Selskabet, saavidt muligt paa Stiftelsesdagen, Generalforsamling, hvor Bestyrelsen aflægger Beretning om sin Virksomhed i det forløbne Aar og fremlægger Regnskab. Fremdeles foretages Valg paa nye Bestyrelses-Medlemmer i de Fratrædendes Sted, samt paa 2 Medlemmer til at revidere Regnskabet og en Decisor.

§ 11.

Over Resultatet af Selskabets Virksomhed forfattes hvert Aar en Beretning, som trykkes paa Selskabets Betøstning og gratis tilskilles Enhver, som i Henhold til § 7 ansees som Medlem. I denne Beretning optages foruden Uddrag af Regnskabet og Medlemsfortegnelse ogsaa efter Omstændighederne en mere eller mindre udførlig Fremstilling angaaende dem, Selskabet har fundet Anledning til at yde Hjælp, ligesom ogsaa Meddelelser angaaende andre Fængselsforhold deri kunne optages. Ordentligviis skal denne Beretning forfattes og udgaae efter hver afholdt Generalforsamling, hvis Forhandlinger deri skulle optages.

§ 12.

Forandringer i eller Tilføininger til disse Love kunne ikkun skee paa de aarlige Generalforsamlinger og efter forudgaaet Bekjendtgjørelse om, hvilke Lovforandringer der agtes foreslaaede.

§ 13.

Skulde Selskabet i sin Tid opløse sig, hvilket kun kan beslattes med mindst Trefjerdedeel af de paa en Generalforsamling mødte Medlemmers Stemmer, og efterat det i Indkaldelsen til Generalforsamling udtrykkelig er tilkiendegivet, at Spørgsmaalet derom vil blive forelagt til Afgjørelse, da skal Bestyrelsen indberette Sagen til Justitsministeriet med Anmodning om, at dette igjennem Straffeanstaltens Bestyrelse vil foranledige, at Selskabets Midler benyttes i de tilsiatede Diemed.

Viborg

Fængselsjelskab.

VI.

.

V i b o r g.

Trykt i H. Wisfings Officin.

1866.

Beretning om Generalforsamlingen

den 1ste Decbr. 1865.

Forhandlingerne indledes af Formanden, Pastor Hindberg, ved Fremlæggelse af følgende Meddelelse om de under Selskabet optagne Personer i sammes første, andet, tredje og fjerde Virksomhedsaar (1ste Decbr. 1860 til 30te Novbr. 1865), deres Stilling og Opførsel, forsaavidt Kundskab derom har været at erholde fra Autoriteterne paa Hjemstedet eller fra Andre, som maatte ansees for rette Bedkommende, eller de ikke af Selskabet tidligere maatte være opgivne eller ved Døden afgaaede.

1. Han har stedsse Sysselsættelse enten som Dagleier eller ved Jordarbejde paa Accord. „Han fører et anstændigt, huusligt Liv“ — bemærker Sogneforstanderskabet — „og han fortjener det bedste Bidnesbyrd for sit Forhold.“

2. Han ernærer sig og Familie om Sommeren ved Tørvestrygning, og han har Efteraars- og Vinterarbejde som Tærster; hans Opførsel er roesværdig.

3. Han besidder et lille Huus, og ernærer sig saavel heraf som af Vævning og Jordarbeide; hans Wandel er vedblivende roesværdig.

4. „Han vedbliver at være en meget flittig, ædruelig og sparsommelig Mand“ — siger hans Sognepræst — „og lever i hjærligt Ægteffab; han har en agtværdig Hustru, der trolig arbejder med ham for den daglige Underholdning.“

6. Man er ikke saa tilfreds med hans Forhold som hidtil; han udfører ikke det ham paalagte Arbeide saa godt og ordentligt som det kan forlanges; der kan imidlertid ikke paasiges ham noget Ustikkelig.

7. „Han stræber vedblivende“ — siger hans Sognepræst — „med Flid og Troffab at sørge for sin talrige Families Underholdning, afholder sig fra Svir og Drik, hvortil han tidligere var hengiven, og fører et i det Hele taget ulasteligt Liv.“

9. Han besidder et jordløst Huus, og ernærer sig og Familie ved Dagarbeide; han omtales som „flittig, ordentlig, sparsommelig og ædruelig“.

11. Han har, saavidt vides, for Tiden intet fast Erhverv, men søger, flittig og virksom som han er, Udkomme, hvor Anledning frembyder sig og fører en ulastelig Wandel.

14. Han ernærer sig og Familie deels som Dag-leier, deels som privat Fodpost, og roses som paa-lidelig og stikkelig.

16. Han er paa ny indbømt i Straffeanstalt for Tyveri.

17. Han fortsætter med Flid og Duelighed sin Profession som Smed. Ved Sogneforstanderskabets Bistand har han nu forhvervet sig et Huus med et lidet Jordtilliggende.

18. Han vedbliver som hidtil at ernære sig som Skoemager; flundom hengiver han sig til et Par Dages Svir, men saa tager han atter fat paa Arbeidet.

20. Han er nu afgaaet ved Døden.

22. Han ernærer sig som Arbeidsmand, men har mere Lyst til at slaffe om end at blive paa et Sted og arbeide stadigt. Han har vel ikke gjort sig skyldig i nogen Lovovertrædelse, men hans Dpførsel er ikke til at rose.

24. Hun tjener paa en større Gaard paa Landet; Husbonden er meget vel tilfreds med hende, hvilket ogsaa fremgaaer deraf, at hun paa ny er fæstet for et Aar.

25. Hendes Forhold er fremdeles ulasteligt.

27. Hun er paa ny inddømt i Straffeanstalt for Tyveri.

29. Han ernærer sig og Familie ved Murerprofessionen og fører en ulastelig Wandel.

30. Han befindes ikke at være nogen flittig Arbeider og hans Wandel kan ikke roses.

31. Han er paa ny inddømt i Straffeanstalt for Tyveri.

33. Han er paa ny inddømt i Straffeanstalt for Tyveri.

35. Han ernærer sig om Vinteren som Lærker og om Sommeren som Murer. Da han, saavidt

vides, har aflagt Drifsfældighed noget, vil han funde finde sit tarvelige Udfomme. Der vides iøvrigt intet Ufordeelagtigt om ham.

37. Han er arbeidsom og ordentlig i enhver Henseende, og har nu bragt det saa vidt, at hans Profession som Træskomager fuldstændig kan ernære ham.

38. Han roses som en dygtig Arbejder af de Huusbonder, i hvis Tjeneste han har været. Han har imidlertid endnu ikke afbrudt sin Forbindelse med det i forrige Beretning omhandlede Fruentimmer.

40. Han er nu afgaaet ved Døden.

41. Han mangler Lyst til stadigt Arbejde og fører et omflakkende Liv. „Jeg formener“ — siger hans Sognepræst —, „at han gaaer Loven saa nær som muligt, ja overskrider den, hvor Følgerne kunne undgaaes.“

42. Hun er Tyende, men stildres som temmelig letfindig.

45. Han ernærer sig fremdeles ved forskjellig Slags Arbejde, men har dog i Aarets Løb modtaget Fattigunderstøttelse. Han ansees ikke for synderlig paalidelig.

46. Sognepræsten paa Hjemstedet, hvem hun har tjent i 3 Aar, giver hende det Vidnesbyrd: „Hun tjener til vor fuldkomne Tilfredshed i enhver Henseende. Hun stræber ikke blot paa bedste Maade at opfylde vore Ønsker, naar de tilkjendegives hende, men ogsaa forekommer, naar hun formoder dem.“

48. Han er endnu i Besiddelse af sit Sted; han er en omhyggelig Fader for sine Børn og fører et exemplarist Levnet. Til Skildring af hans Character berettes om ham: „I afvigte Vinter var han Deeltager med Flere i et Foretagende, hvorved syv Mennesker reddedes fra et Brag. Braget laa to Mile ude i Søen, og Ingen vidste, om der fandtes Mennesker derpaa; de fleste troede det ikke; han derimod vedblev at fremhæve Muligheden af, at der kunde være Mennesker ombord, og at der derfor burde voxes et Forsøg, hvor livsfarligt dette end var.“

49. Hun er Tyende i en Kjøbstad og der vides intet Andet end godt om hende.

50. Han er under en Sag for Tyveri bleven frifunden for videre Tiltale.

51. Han er en flittig og dygtig Arbeidsmand, og man er forsaavidt tilfreds med ham; men hans Tilbeielighed til stærke Drikke har han endnu ikke overvundet, hvorvel han har Timer, hvor han er meget bedrøvet over sin Mangel paa Selvbeherkelse.

54. Han vedbliver med al Flid at forsørge sin Familie ved Dagleierarbejde i Forbindelse med lidt Sadel- og Skoemagerarbejde samt Forfærdigelse af Træsko. Han lever stille, tilbageholdent og i det Hele særdeles skikkeligt.

55. Hun har vel vogtet sig for at forsee sig mod Straffelovene, men hun er bleven driffældig og er en Byrde for Fattigvæsenet.

56. Han havde som sædvanlig været villig, flittig og tro i sin Tjeneste, men gif en Dag bort af

Tjenesten, iført Klædningsstykker, der ikke tilhørte ham. Husbonden overraskedes meget herover; han har ladet ham efterlyse, og vil gjerne have ham igjen, hvis han kan undgaae criminel Tiltale.

57. Hun er Tyende og roses for Orden og Trofasthed.

58. Han ernærer sig og Familie ved Dagleierarbeide, og roses for Trofasthed, Dygtighed og ordentligt Levnet.

59. Hun har nu tjent henved tre Aar paa samme Sted, ganste til sin Husbonds Tilfredshed.

61. Hun ernærer sig fremdeles som Bæverfæ, men fører et letsindegt og uordentligt Levnet.

62. Han ernærer sig og Familie fremdeles ved at forfærdige Algerdyrkningsredskaber af Træ. Han fører et stille, stikkelig og roligt Levnet.

63. Han ernærer sig og Familie som Arbeidsmand. „Han er afholdt“ — siger Sogneforstanderskabet — „for sin, Flid, Dygtighed og Orden.“

64. Han tjener vedblivende paa samme Sted og opfører sig stikkelig.

65. Han tjener vedblivende paa samme Sted i Sønderjylland, og Husbonden udtaler sin fuldkomne Tilfredshed med ham.

67. Han har Arbeide i et Garveri, og hans Mester ytrer sig tilfreds med hans Flid og Forhold.

68. Han arbeider ved et Teglværk. Det hedder om ham: „Han er villig til at arbeide og arbeider godt, naar han arbeider i Forening med Andre, men ikke naar han skal udføre et Arbeide uden Tilsyn af

Andre; kunde han bekæmpe sin Lyst til stærke Drikke, vilde der ikke være nogen Fare for hans Tilbagefald."

69. Han ernærer sig og Familie som Dagleier, og der vides intet Uffikkelig om ham.

70 og 71. Om disse Ægtefolk siger deres Sognepræst: „De ere flittige og arbeidsomme, tarvelige og nøisomme, og derfor er det ogsaa hidtil lykkes dem at ernære deres fire Børn uden Bidrag af Communen; de beboe nu et Huus, som de ved utrættelig Anstrængelse og nogen Understøttelse af Familien have opført paa et Stykke Hebe."

73. Han er svagelig og henligger paa Sygefluen paa Hjemstedets Fattighuus.

75. Hun er Thyende og da hendes Forhold vedblivende er tilfredsstillende, have vi ligesom de foregaaende Aar ydet hende en Understøttelse til Beklædning, hvortil hun var trængende.

78. Han er Thyende; hans Husbond ytrer sig saaledes om ham: „Han er fredelig, ffikkelig og flink til sin Gjærning, saalænge Brændeviinslidenffaben ikke kommer over ham, men naar dette ffeer, saa forlader han uden videre sin Plads i flere eller færre Dage."

79. Ifølge en Skrivelie, dateret Alexandria, til en fordums Medfange, er han Soldat i Unionshæren og er tilfreds med sin Stilling.

80. Han ernærer sig fremdeles som Børstebinder, og fører en ulastelig Bandel.

82. Hun er Thyende og viser god Opførsel.

83. Hun er en flittig og dygtig Haandarbejderse; hendes Mand har fast Tjeneste. Sygdom og Nød har hjemført Familien; vi fandt os derfor foranledigede til at yde hende en yderligere Understøttelse. „Alle“ — siger hendes Sognepræst — „som ere komne i nogensomhelst Berøring med hende, have givet mig et fordeelagtigt Vidnesbyrd om hendes Opførsel.“

84. Hun har tjent paa flere Steder, men er uftadig og har stor Tilbøielighed til et omflakkende Liv.

85. Han ernærer sig som Skoemager og gives et særdeles godt Vidnesbyrd for sin Opførsel.

86. Hun maa antages at være optaget i et Fattighus.

87. Hun virker med Stræbsomhed i Forening med sin Mand og opfører sig særdeles vel.

89. Hun tjener vedblivende paa samme Sted, og de meest rosende Vidnesbyrd lyde om hende.

91. Han er Thende og opfører sig skikkelig.

92. Husbonden, hvem han har tjent i et Aars Tid, giver ham et meget anbefalende Vidnesbyrd for Flid, Trofasthed og Skikkelighed. Da han ønskede fremtidig at ernære sig som Væver, kom vi ham til Hjælp ved Omkostningerne i denne Anledning.

93. Da en passende Tid efter Løsladelsen var forløben, og han befandtes trængende og værdig, ydede vi ham den lovede Understøttelse. Han har megen Omhu for sin Familie; han har hos forskellige Slagtere havt god Fortjeneste, og har særdeles

gode Vidnesbyrd for Flid og Dygtighed. „Lyft til at stifte Opholdssted har han viselig“ — yttre hans Præst —, „maatte dette kun ikke atter blive Lyft til at føre et vildt Liv.“

96. Han har paa forffjellige Steder tjent som Røgter. Een af hans Husbønder udtaler sig saaledes om ham: „Paa Grund af hans uselvstændige Character vil han neppe kunne benyttes til Andet end til en mere underordnet Bestjæftigelse, helst paa et Sted, hvor han kan være under stadigt Tilsyn. Hvad hans Wandel angaaer, da er den, saavidt mig bekjendt, tilfredsstillende.“

97. Han fik efter Løsladelsen fast Tjeneste i et Par Maanedes; senere har han ernæret sig ved Dag-leierarbejde, da han paa Grund af sin Hustrues Svagelighed maa være ved Hjemmet. Om hans Opførsel vides intet Ustikkelig.

98. Han er Lynde og opfører sig stikkelig.

99. Hun har faaet stadigt Arbejde ved en Kradslufabrik. En velgjørende Dame tager sig af hende udenfor Fabriktiden og forsyner hende med Spindearbejde. Paa hendes Forhold er Intet at udsætte.

100. Han ernærer sig ved Markarbejde og har tillige en lille Fortjeneste ved at arbejde i Træ. Hans Wandel betegnes som roesværdig.

101. Hun bruger flittig den af Selskabet hende tilstaaede Bævn, og arbejder ved Hjælp af denne ikke blot for sit eget, men ogsaa for sin aldrende Moders Livsophold. Een af dem, for hvilke hun værter, yttre sig saaledes om hende: „Hun er dygtig til sit

Arbejde, sædelig og ordentlig i sin Opførsel i enhver Henseende."

102. Han tjener vedblivende paa samme Sted, og hans Husbond udtaler sig særdeles fordeelagtigt om ham.

103. En Ugestid efter Løsladelsen forlod han sin Husbond, begjærede sine i Sparekassen indsatte Penge tilbage, og drog bort uden at angive hvorhen.

104. Han ernærer sig som Arbeidsmand, og der gives ham et meget godt Vidnesbyrd for Stædighed, Flid og Trofast. Den ham ved Løsladelsen lovede Understøttelse blev ham derfor tilstaaet.

105. Da han nogen Tid efter Løsladelsen erkjendtes trængende og værdig til den lovede Understøttelse, ydedes ham samme. Senere hen har han imidlertid ikke viist sig som nogen stadig Arbejder. „Han er ikke saa lidet forfalden til Drik" — hedder det om ham — „og han har viist et heftigt Temperament."

106. Hun hensesidder med sine Børn som Indsidder i et lille Huus; Manden har fast Tjeneste ved et Teglværk. Hendes Forhold er roesværdigt. Paa Grund af hendes forestaaende Nedkomst var hun en Tid standset i sit Erhverv, og da der var meget knappe Raar, tilstode vi hende under disse Omstændigheder en yderligere Understøttelse.

Derefter blev given følgende Oversigt over Selskabets Virksomhed i Aaret fra 1ste Decbr. 1864 til 30te Novbr. 1865 incl.

J bemeldte Aar er af herværende Staffeanstalt
løsladte :

57 Mandsfanger og 34 Dvindefanger. Talt 91.

Af disse vare at henføre til de Classer, hvilke i
Overeensstemmelse med det tidligere Vedtagne ikke bør
optages under vor Virksomhed, følgende:

	Mdsf.	Dvf.	Talt
1. De, der ved tidligere beviisligt overveiende Hang til uregelmæssigt Lev- net i Forbindelse med mindre god Op- førsel under Straffetiden ikke kunne ansees værdige dertil	16	10	26
2. De, der endnu eie et større Beløb i oplagte Overarbeidspenge eller ved egne Midler kunne skaffe sig Erhverv	12	4	16
3. De, der ved Paarørendes eller An- dres Virksomhed kunne opnaae Erhverv	5	4	9
4. De, der som Udlændige efter Løs- ladelsen udføres af Landet	1	1	2
5. De, der paa Grund af vedvarende Svagelighed eller Alders Affældighed maa betragtes som hjemfaldne til Fat- tigforsørgelse	5	7	12
	39	26	65

De Dvrige optoges under vor Virksomhed, des-
foruden 1 Mandsfange, der løslodes mod Slutnin-
gen af forrige Regnskabsaar, altsaa:

19 Mandsfanger og 8 Dvindefanger. Talt 27.

Disse vare med Hensyn til Alder:

	Mdsf.	Qvf.	Jalt
10—20 Aar	"	3	3
20—30 "	"	4	4
30—40 "	5	1	6
40—50 "	8	"	8
50—60 "	5	"	5
60—70 "	1	"	1

Med Hensyn til husslig Stilling:

Gifte	8	"	8
Ugifte	7	8	15
Enkemænd eller Enker	2	"	2
Separerede	2	"	2

Med Hensyn til Hjælpen blev denne saaledes ydet:

	Mdsf.	Qvf.	Jalt
Anbragt i fast Tjeneste	1	"	1
Anbragt i Tjeneste mod Vederlag . . .	"	1	1
Forchjulpen med Haandværksredskaber eller			
Understøttelse til samme	1	"	1
Til Jordlobs Drifts Begyndelse	2	"	2
Understøttelse med Penge, ved Klædnings-			
stykker, eller paa begge Maader . .	10	5	15
Givet endnu ikke opfyldt Tilfagn om			
Hjælp, naar det kan skjønnes, paa			
hvilken Maade samme hensigtsmæs-			
sigst kan ydes	3	2	5
Forchyret tilføes	1	"	1
Oversført til America	1	"	1

Ved Sammenholdelse med de foregaaende Beretninger vil det sees, at Antallet af de Udsatte, som vi i dette Aar have antaget og, er omtrent det samme som hidtil; Udgifterne i dette Aar have imidlertid været noget mindre end i forskjellige af de foregaaende

Aar, hvortil Grunden tildeels er, at der i dette Aar kun har været 1 Løsladt, som er bleven overført til America, og Udgifterne til denne have forholdsviis været ringere. Naar som Følge heraf og af de indkomne rigeligere Gaver (medens iøvrigt Medlemsbidragene ere noget i Aftagende) den contante Beholdning ved Aarets Udgang er noget større end tidligere har været Tilfældet, maa imidlertid herved bemærkes, at der netop i de første Maanedee i det nu begyndte Regnskabsaar maa antages at forestaae forholdsviis betydelige Udgifter, navnlig til Overførelse af enkelte Fanger til America.

De af Selskabet i dette Aar efter Løsladelsen Antagne nævnes her i den Orden og med det Nummer, der er dem givet i Personprotocollen.

107. Han var 69 Aar gammel, ugift, født og hjemmehørende i Sverrig; ifølge Dommen skulde han ikke hjemsendes, men kunde forblive her i Landet, hvilket han særdeles ønskede. Han havde ikke forhen været straffet, men var nu idømt 4 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. „Under sit Ophold her i Landet“ — yttrede hans Dommer — „har han opført sig godt, indtil han forbrød sig ved at stjæle en Bede. Ved at behandle Sagen kom jeg til den Tro, at han er fristet til Tyveriet ved Mangler paa Subsistensmidler.“ I Straffetiden gjorde han Indtryk af at være særdeles bedrøvet over, at han som aldreng Mand havde kunnet gjøre sig skyldig i Forbrydelse. Han ønskede ved Løsladelsen at erholde en Røgterplads; det var imidlertid ikke let at faae ham

anbragt, da hans Kræfter syntes ikke længere at være tilstrækkelige til Overtagelsen af et saadant Hverv. Det lykkedes dog ved hans Dommers Bestræbelser at forskaffe ham en Røgterplads, der kunde være ham tjenlig, og vi forsynede ham da med Beklædning, hvortil han var høilig trængende. Hans Huusbond yttre sig meget tilfreds med ham, hvorpaa det ogsaa maa være et Beviis, at han har fæstet ham paa ny for et Aar.

108. Han var 41 Aar gammel, separeret og hjemmehørende i en Rjøbstad. Som Sergeant blev han qvæstet i Slaget ved Jøsted paa tvende Fingre paa den venstre Haand. Han havde tidligere været i Straffeanstalt og var nu idømt 4 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Han kunde til enkelte Tider være heftig og opfarende og paadrog sig derfor ogsaa Correction; men, naar han ikke saaledes overilede sig, viste han sig som en yderst godmodig Person. Det var vanskeligt at virke for hans Anbringelse, da han af ovennævnte Aarsag var udhygtig til de fleste Arbejder. Ved Løsladelsen ydede vi ham gennem hans Sognepræst et Beløb til Afhjælpning af de første Fornødenheder, og nogen Tid efter erholdt han et Arbejde, som just passede sig for ham, nemlig at sortere Klude, hvilke affendes til en Papirfabrik. Forstanderen for dette Etablissement roser ham som stikkelig og flittig.

109. Han var 47 Aar gammel, Arbeidsmand, Enkemand og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde tidligere været i Straffeanstalt og var nu

idemt 4 Aars Forbedringshuusarbejde for Lyveri. Med Undtagelse af Deelagtighed i et Mytteri havde han i Straffetiden viist et meget godt Forhold. „Han hører ikke til de snilde og slemme Forbrydere“ — saa ytlredes der fra Hjemstedet — „tværtimod synes der at være en heel Deel Godmodighed hos ham, og hans værste Feil er Letfindighed, Ustadighed og Lyst til Omstreifning og Brændeviin.“ Vi fandt Betænkelse ved at efterkomme hans Vnske at faae ham anbragt i en Condition, men ved Vælselsens gave vi ham gjennem hans Sognepræst det Tilfagn, at saafremt hans Forhold og Trang, naar en passende Tid var hengaaet, maatte gjøre ham værdig dertil, vilde der blive tilstaaet ham en Hjælp. Desværre blev dette ikke Tilfældet. Efter et halvt Aars Tid tilfrev Sognepræsten os saaledes: „Hans Stædighed varede kun nogle Maaneder. Han søgte til Folk, hvor der var Brændeviin, han stjal adskillige Smaasager, blev efterfat og afgav det Stjaalne til Eieren, som lod ham gaae, uagtet han havde anmeldt det Forefaldne for Politiet. Han stjal atter paa et andet Sted nogle Klædningsstykker, men Politiet opdagede det, og de stjaalne Ting bleve tilveiebragte, men han forsvandt med det samme fra Egnen, og er hidtil forgjæves bleven efterlyst.

110. Hun var 25 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Hun havde tidligere været straffet og var nu idemt $1\frac{1}{2}$ Aars Forbedringshuusarbejde. „Hun er ikke af nogen god Familie“ — bemærkede Hjemstedets Sognepræst — „og hun kan

ikke vente sig noget Godt, dersom hun vender tilbage dertil. Skulde hun ved Løsladelsen blive hjemsendt, beder jeg hende henviist til mig, og skal jeg bedst muligt drage Omsorg for hendes fremtidige moralske Forhold." I Straffeanstalten viste hun god Opførsel. Det lykkedes os ikke at faae hende anbragt; vi forsynede hende ved Løsladelsen med en Beklædning, og anbefalede hende til den lovede Omsorg af hendes Sognepræst.

111. Han var Arbeidsmand, 58 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde ikke tidligere været straffet og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Gaaretyveri. Han omtales fra Hjemstedet som en Mand „mere af en svag end en slet Character;" ved usædelige Forbindelser blev han ganske forarmet, og dette ansaaes som Anledningen til, at han begik denne Forbrydelse. I Straffeanstalten viste han god Opførsel. Ved Løsladelsen gave vi ham det Tilfagn, at dersom hans Forhold og Trang maatte gjøre ham værdig dertil, vilde han modtage en Understøttelse. Efter et halvt Aars Tid modtog vi følgende Underretning fra Sogneforstanderskabet: „Han tjener en Gaardmand i Sognet som Hyrde; han er ædruelig, villig til sin Gjerning, lydig imod sine Foresatte og værdig til Understøttelse." Da Betingelserne for Hjælp saaledes vare tilfiede, ydedes der ham denne gennem Sogneforstanderskabet.

112. Hun var 24 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Hun havde ikke tidligere

været straffet og var nu idømt 2 Aars Forbedringsarbejde for Barnefødsel i Dølgemaal eller i al Fald uforsvarlig Omgang ved Barnefødsel. Fra Hjemstedet meddeelt os, at intet Uforbeholdt vidstes tidligere om hende. Hendes Studsmaalsbog udviste, at hun i to Aar havde tjent en Huusbond tro, lydig, flittig. I Begyndelsen af hendes Straffetid var der noget i hendes Forhold, som forraadede en indre Uro, og en Dag forsøgte hun at ombringe sig selv. Hun blev talt til Rette og fortrød sin Overlelse; fra den Tid viste hun god Opførsel, var flittig og villig ved hvad hun sattes til at udføre. Vi bestræbte os for at skaffe hende en Condition, men det lykkedes ikke, navnlig fordi Løsladelsen indtraf midt i Vinterens Strængheid, en Tid af Aaret, hvor det falder allervanskeligst at faae Tjeneste til dem, vi antage os. Ved Løsladelsen forsynede vi hende med en Beflædning, og tilstrev vi Hjemstedets Sogneforstanderskab, at kunde hun snart faae Condition, og hun opførte sig stikkelig i samme, vilde vi, om det behøvedes, yde hende endnu en Hjælp. Tre Maaneder efter Løsladelsen erholdt hun Tjeneste hos en Manufacturhandler i en Kjøbstad. Han giver hende godt Vidnesbyrd for Trofast, men skildrer hende iøvrigt som temmelig ligegyldig i sin Gjerning.

113. Han var 55 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn, hvor han havde ernæret sig dels som Bæver dels som Arbeidsmand. Han havde tidligere været straffet og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Fra Hjemstedet

havde han et ikke ufordeelagtigt Bidnessbyrd om sin Fortid, og i Straffeanstalten var han flittig ved sit Arbejde, stilsfærdig i sit Forhold, og saavidt kunde skjønnes meget nedtrykt og kummerfuld. Han eiede et Huus med et lidet Jordtilliggende, men det var saa stærkt behestet med Gjæld, at han maatte befrygte, det ikke kunde bevares ham. Ved Løsladelsen ydede vi ham gjennem hans Sognepræst en Understøttelse, som muligt kunde bidrage til, at Huset bevaredes ham.

114. Han var 42 Aar gammel, Arbeidsmand, gift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde tidligere været straffet og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffeanstalten viste han et stikkeligt Forhold, og var een af de Fanger, der anstrænge sig for af den sammensparede Overarbeidsfortjeneste at kunne hjemsende lidt til Hustru og Børns Underholdning. Hans Dommer, der interesserede sig for ham, yttrede sig saaledes: „Hans tidligere Forhold har, saavidt mig bekjendt, med Undtagelse af disse Tyverier, hvorfor han er dømt, været nogenlunde godt; han har bestandig været i trængende Omstændigheder, og dette har vel fristet ham til hine Forbrydelser.“ Ved Løsladelsen gaves ham Tilfagn om, at saafremt Forhold og Trang efter en Tid maatte gjøre ham værdig dertil, vilde han kunne modtage en Understøttelse. Da hans Dommer efter nogle Maanedes Forløb kunde meddele, at Betingelserne for den lovede Hjælp vare tilfede, blev denne ham ydet.

115. Hun var 27 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i en Kjøbstad. Hun havde tidligere været straffet, og var nu idømt $1\frac{1}{2}$ Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Af Meddelelserne fra Hjemstedet fremgik, at hun var opvokset under meget ugunstige Forhold. I Straffeanstalten viste hun god Opførsel, og var i høi Grad taknemlig for den Belærelse, hun modtog i Søndagsskolen. Hun havde for endeel Aar siden haft Koldbrand i Foden, og dette havde efterladt den Virkning, at hendes Gang var meget besværlig, og at hun ikke kunde paatage sig enhver Tyendegjerning. Ved Væsladelsen forsynede vi hende med en Beklædning og anbefalede hende til Sogneforstanderskabets Forsorg med at skaffe hende Anbringelse. Dette lykkedes kort efter; det er saaledes bleven ordnet for hende, at hun i Sommerhalvaaret kan have en Tjeneste, som egner sig for hende; i Winterhalvaaret maa hun, hvis det ikke kan være anderledes, tage Ophold i Fattighuset. Husbonden, hun tjente i Sommer, yttre sig meget vel tilfreds med hende, og seer hende derfor gjerne atter i sin Tjeneste til næste Sommer.

116. Han var 48 Aar gammel, ugift, født i Sverrig, men hjemmehørende i et Landsogn her i Danmark. Han havde været Tjenestekarl, og var ikke tilforn bleven straffet; nu var han idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffeanstalten var han arbejdsom, stille og tilbageholden. Hans Sludemaalshog udviste, at han havde tjent fire Husbonder, hvilke samtlige yttrede deres Tilfreds-

hed med ham, de tvende af dem endog i særdeles Grad. Ved Løslabelsen havde han grundet Haab om snart at erholde Condition; og forsynede vi ham da med en Beflødning.

117. Han var 31 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn, hvor han havde ernæret sig som Tjenestekarl. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 4 Aars Forbedringshuusarbeide for Tyveri. I Straffeanstalten viste han god Opsørsel. Han havde med Trostøb tjent en Husbond i fire Aar, og det lykkedes os, da han løslødes, at formaae denne Mand til atter at tage ham i sin Tjeneste.

118. Han var 52 Aar gammel, gift og hjemmehørende i en Kjøbstad i Sønderjylland. Han havde tumlet sig meget om i Verden. For Tyveri, Bettleri, Falsk og Bedrageri havde han tidligere været straffet 5 Gange med Bånd og Brøds Straf og 2 Aars Tugthuusarbeide i Glückstadt. Skjøndt Sømænd, havde han som Landstryger gjort sig skyldig i al Slags Forbrydelse mod Eiendom. Han var en Skipper behjælpelig med at sælge en Ladning Frugt i en jydsk Havn; da han havde solgt endeel af samme, absenterede han sig med de derfor indkomne Penge; han vandrede dernæst omkring i Jylland og Fyen, hvor han ved Hjælp af et Bønnskrift, han selv havde forfattet, og ifølge hvilket han havde lidt Skibbrud med en Ladning Frugt imellem Sæby og Frederikshavn, tilbød sig c. 70 Rd. Herfor var han nu idømt 5 Aars Forbedringshuusarbeide. Skjøndt han gjorde Indtryk af at være en snild og forslagen Mand, kunde

der med Undtagelse af en enkelt disciplinair Forseelse ikke paaantes Noget i hans Forhold. Hans Drifte var at kunne blive forhyret snarest muligt efter Løsladelsen, og det forekom os ogsaa at være den bedste Udvei for ham. Det var den til Forhyring gunstigste Aarstid, da han løslodes, og da det Haab, han havde, om at han, naar han kom hjem, strax vilde forblive forhyret, syntes os ret vel begrundet, besluttede vi os til at forsyne ham med nogle Reisepenge. Ved sin Overarbejdsfortjeneste havde han forskaffet sig Sømandsbeklædning.

119. Han var 30 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde alt fra Barndommen af været paa Forbrydelsens Wei, flakket omkring, tigget, rapset og stjaalet; han var bleven straffet med Riis og Rottingslag, Fængsel paa sædvanlig Fangekost og Fængsel med Vand og Brød, og $1\frac{1}{2}$ Aar i Straffeanstalt; nu var han idømt 6 Aars Forbedringshuusarbejde for gjentaget Tyveri, Løsgængeri og Bettleri. I Straffeanstalten var hans Forhold i de første Aar ikke synderlig tilfredsstillende, men senere hen foregik der en god Forandring med ham; han stræbte i Søndagsskolen at indhente, hvad han tidligere havde forsvemt, og han blev een af de fremmeligere Elever. Han forsikrede, at fra nu af skulde det blive anderledes med ham; han skulde vise, at det var Alvor med hans gode Forsætter. Hans Hu stod til at komme tilføes; saaledes meente han — og vi med ham — kunde han bedst rive sig løs fra sin sørgelige Fortid og blive et nyt Menneske. Han

var ikke søvant, men det lykkedes os dog, da han løslødes, at faae ham forhyret med et Skib, der gik fra Hamborg til Melbourne.

120. Hun var 20 Aar gammel, ugift, hjemme-hørende i et Landsogn. Hun havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuus-arbejde for Tyveri. Fra Hjemstedet meddeelttes os, at hun, som var opfødt af Fattigvæsenet, fra Barns-been havde ført et usædeligt Liv; siden hendes Confirmation havde hun ingensteds villet blive, og at der derfor neppe maatte være Nogen, som vilde tage imod hende. Hendes Skudsmaalbog var høist utilfredsstillende. I Straffeanstalten viste hun et upaaklageligt Forhold. Det forekom os, at vi dog ikke burde lade denne unge Pige staae forladt af os ved sin Udtærelse af Straffeanstalten; det var at befrygte, at hun under Bevidstheden af sin Forladthed og Tilbagevisen af Enhver paa Hjemstedet vilde ifkun synke dybere og snart atter være paa Forbrydelsens Vej. Paa den anden Side var der ingen Udsigt for os til at faae hende anbragt; vi havde jo Intetsomhelst at fremføre, der kunde tale til Anbefaling. Ved Røsladelsen forsynede vi hende med Beklædning, hvortil hun høilig trængte, og gav hende gjennem hendes Sognepræst det Tilfagn — som en Opmuntring til mulig at opretholde paa de rette Veie —, at naar det om eet Aar maatte oplyses, at hun fører et sædeligt og skikkeligt Levnet og er i Condition, vil hun erholde en yderligere Hjælp. Kort efter glædedes vi ved Meddelelsen om, at hun havde erholdt Con-

dition, fjernt fra Hjemstedet, og var tilfreds i sin Tjeneste.

121. Han var 57 Aar gammel, gift, hjemmehørende i et Landsogn, hvor han havde ernæret sig som Kurvemager. Han havde ikke tidligere været straffet, men var nu idemt 3 Aars Forbedringshuusarbejde for Gaarethveri. „Førend han blev straffet“ — saa hed det om ham — „vidstes ikke noget Ustifteligt om ham. De Husbonder, hos hvilke han tidligere tjente, vare vel tilfredse med ham. Han har været flittig og uden at være Andre til Byrde erhvervet det Nødvendige til sig og sin Hustru, med hvem han altid har levet i god Forstaaelse, og sine to Sønners Opdragelse.“ I Straffeanstalten viste han god Opførsel; hans Sindstemning var alvorlig og nedtrykt. Ved Løsladelsen tilstode vi ham gennem hans Sognepræst et Pengebeløb, hvorved han fattes istand til at forskaffe sig Materialier til at fortsætte Kurvemagerarbeidet.

122. Hun var 15 Aar gammel, hjemmehørende i et Landsogn; hun var indsat i to Aar til „Opdragelse og Forbedring“ for Brandstiftelse og Tyveri. Hun havde vel ikke tidligere været straffet, men det blev dog under Sagen imod hende oplyst, at hun et Aars Tid før sin Anholdelse havde i Skolen stjaalet en Blisætte. Fra Hjemstedet modtog vi Meddelelser, hvoraf det noksom fremgik, at dette Barn var opvokset under de sørgeligste Vilkaar; hun var uægtefødt Barn af en lastefuld Moder, under hvis forbærrøvelige Indflydelse hun stedse havde staaet. I

Straffeanstalten røbede hendes Forhold i Begyndelsen noksom Fordærvelsen; hun vilde baade lyve og rapse. En Correction i Forbindelse med alvorlige Formaninger fremkaldte dog strax en Bending til det Bedre, og efterhaanden blev hun stedse mere og mere til Ærerens og øvrige Foresattes Tilfredshed, gjorde god Fremgang i Underviisningsfagene og viste god Opførsel, og da Tiden nærmede sig til hendes Confirmation og forestaaende Løsladelse var hun, i Modfætning til da hun indfattedes, bleven et Pigebarn, til hvem der turde knyttes gode Forhaabninger. Vanskeligheden var imidlertid stor for at faae hende vel anbragt, uden hvilket der var Fare for, at al den Havte Møie med hende vilde være spildt. „Det vil være saare vanskeligt“ — saa tilskrev Hjemstedets Sogneforstanderskab os — „at faae Pigen anbragt her i Sognet eller i Nærheden heraf, ikke saameget paa Grund af, at hun kunde blive ilde seet for hvad hun har forbrudt, som fordi hun, ved paa ny at udsættes for Indvirkning fra sit Hjem, efter al Sandsynlighed snart vilde synke ned i Laster.“ Vore Bestræbelser for hendes Anbringelse bleve længe frugtesløse; vi tilbøde de Husbønder, vi henvendte os til, Bederlag for at have hende i deres Tjeneste. Sogneforstanderskabet var beredt til at deeltage med os i Udgifter. Omfider, kort før Løsladelsen, formaaede vi en Mand, til hvem vi tidligere i lignende Tilfælde med Held havde henvendt os og for hvis Omhu og alvorlige Tilsyn vi havde det bedste Vidnesbyrd, til at tage hende til sig. Ved Løsladelsen anbragtes

hun i hans Datters Huus, en agtværdig Familie paa Landet, paa eet Aar mod et passende Vederlag, hvori som bemærket Hjemstedsgcommunen deeltager. De hidtil modtagne Efterretninger lyde meget gunstige.

123. Hun var 19 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i en Kjøbstad. Hun havde tidligere været straffet og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for bedrageligt Forhold og utugtigt Levnet. Fra Hjemstedet erholdtes sørgelige Underretninger om denne unge Piges Fortid. Saavel hendes Moder som hendes Stedfader havde behandlet hende haardt i hendes Barndom. Hun bestrufedes i Egnen for at rapse, dog nok især af Købeparer, men det var ogsaa almindelig antaget, at hun sultede. Hun gjorde engang som Barn Forsøg paa at aflive sig ved at kaste sig i Vandet fra en Bro, og det skal ved denne Leilighed være seet, at hun var meget udselt og tyndt paaflædt; dette vakte megen Indignation, da Forældrene godt formaaede at forsyne hende med de fornødne Klæder. I Straffeanstalten viste hun god Opførsel. Bestræbelserne for at faae hende anbragt i Condition maatte her være forgjæves. Hjemmets Indflydelse — den være ond eller god — er saa stor og betydningsfuld, at alle andre Livsmagter i Sammenligning hermed næsten ere forsvindende. Om der derfor end kunde vækkes Medlidenhed med denne unge Pige, saa var her paa den anden Side Saa meget fra Fortiden af sørgelige Indvirkninger og af sørgelige Forvildelser, at mangehaande Betænkeligheder vel kunne opstaae ved at forstaae hende i Tje-

nefte; tilmed var hun noget svagelig og ustiftet til sværere Arbejde. Ved Løslabelsen forsynede vi hende med en Beklædning, og satte vi os i Forbindelse med Hjemstedets Sognepræst om saavidt gjørlig at virke til hendes Vel, og gave vi hende et Tilsagn om, at naar det om eet Aar maatte oplyses, at hun fører et sædeligt og stikkelig Livnet, vil hun kunne forvente en yderligere Understøttelse.

124 Hun var 16 Aar gammel og hjemmehørende i et Landsogn. Hun havde ikke tidligere været straffet, men var nu indsat for Brandstiftelse i 1 Aar i Straffeanstalten „til Opdragelse og Forbedring“. Sognepræsten paa Hjemstedet, der havde confirmeret hende, yttrede sig saaledes: „Hendes Forældre eie selv et Huus med Jord til; de ere vindstibelige og retsindige Menneſter, og sørge meget over Datterens Skjæbne. Hun erholdt i Kirkebogen ved sin Confirmation den Bedtegning: meget godt for Kundskab og meget godt for Opførsel. Det har overrasket Enhver, der kjendte hende, at hun kunde faae saa uhyggelig en Tanke, og gjøre et Skridt, som hun sikkerlig haardt har fortrydt.“ Faderen fulgte med til Straffeanstalten, da hun afleveredes, og var yderst nedbøiet ved Afſteden med Datteren. Hele hendes Forhold i Straffeanstalten bar Vidnesbyrd om, at hun havde faaet en god Opdragelse, og at hun var et velartet Barn, og gav Haab, at den begaaede Forbrydelse vilde være noget Enestaaende i hendes Liv, ligesom dette var noget saa uforklarligt, ganske i Modstrid med hvad der kunde ventes af hende. Hun gjorde

en særdeles god Fremgang i de Kog og Færdigheeder, hvori hun undervistes; der var jo alt forud en god Kundskabs Grundvold at bygge paa. Da Tiden nærmede sig til Løsladelsen, var hun i høi Grad længselsfuld efter at vende tilbage til Forældrene, med hvem hun hele Tiden havde staaet i den fjærligste Brevverling, og da Løsladelsesdagen kom, stod Faderen ved Fængselet for at modtage Datteren; han havde gaaet mange Mile fra sit fjerntliggende Hjem, og det var rørende at see den gjensidige Glæde. Hun behøvede enkelte Klædningsstykker, og blev dermed forsynet af os.

125. Hun var 34 Aar gammel, ugift og hjemmehørende i en Kjøbstad. Hun havde tidligere været i Straffeanstalt, og var nu idømt 4 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. En stor Deel af hendes Straffetid var hun svagelig, og maatte jævnlig henligge paa Sygestuen, dog blev hendes Helbred bedre i det sidste Aars Tid. Hun var stille, fredsfømmelig og stiftelig i sin hele Færd. Da hun kun var istand til idetmindste for det Første at paatage sig en Condition, der ikke maatte være for besværlig, og det endda kunde være Spørgsmaal, om hun var en saadan voren, kunde vi ikke virke for hendes Anbringelse i Condition, men forhjalp hende ved Løsladelsen til en Beklædning, hvortil hun var høilig trængende.

126. Han var 47 Aar gammel, separeret, hjemmehørende i en Kjøbstad, hvor han havde ernæret sig som Klobsemager. Han havde ikke tidligere været straffet og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusar-

beide for Tyveri. Fra Hjemstedet gaves ham et godt Vidnesbyrd. „Han har“ — hed det — „indtil han begik sin Forbrydelse, viist sig som en ædruelig, flittig og sparsommelig Arbejder, der med Omhu sørge for sin Familie, til hvem han ogsaa i sin Straffetid har sendt Pengehjælp af sin Overarbejdsfortjeneste.“ I Straffeanstalten viste han god Opførsel. Ved Løsladelsen var der adskillige Hensyn, som bevægede os til at udsætte lidt med Hjælpen, og blev ham da gjennem hans Sognepræst givet det Tilfagn, at saafremt han efter nogen Tids Forløb maatte findes værdig og trængende dertil, vilde han modtage en Understøttelse.

127. Han var 49 Aar gammel, gift og hjemmehørende i en Kjøbstad, hvor han ernærede sig deels som Skomager deels som Dagleier. Han havde tidligere været straffet, og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Hans Dommer udtrede sig saaledes om ham: „Han har begge Gange kun været dømt for Tyveri af ringe Værd, begaaede uden foregaaende Overlæg. Han er af Naturen godmodig og villig til det Arbejde, der overdrages ham, men af en meget svag Character, og navnlig noget hengiven til Spiir.“ I Straffeanstalten viste han god Opførsel; han græmmede sig meget over sin Mangel paa Selvbeherkskelse med Hensyn til berusende Drikke, hvorfra han hidlede Aarsagen til sin Forbrydelse, og forsikrede gjentagende, at han fra nu af skulde vise sig stærk til at modstaae denne Tilbøielighed. Aarene kom ham altid i Dinene, naar

han talede om Hustru og Børn og den Skam og Ulykke, han havde paaført disse. Da man imidlertid har saamangen Erfaring for, at naar Friheden er kommen og dermed de fristende Anledninger, har den formeentlige Styrke ikke kunnet bestaae sin Prøve, vovede vi ikke strax at yde ham den Understøttelse, han vistnok kunde trænge til, men i Overeensstemmelse med det af hans Dommer Udtalte, gave vi ham Tilfagn om, at dersom det viser sig, at han i en passende Tid fører et ædrueligt og flittigt Livet, da vil man staae ham bi til, at han paa ny kan, hvad han helst ønskede, paabegynde sin Profession.

128. Han var 47 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde tidligere været straffet og var nu idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Meddelelserne om hans tidligere Wandel lød ikke uforbeholdt, og i Straffeanstalten viste han god Opførsel. Han havde et Sted i Forpagtning, og denne udløb først fire Aar efter hans Løsladelse; men af Stedets Besætning var der solgt saameget til Dækning af Actionsomkostningerne, at det ikke var sandsynligt, han kunde holde sig ved Forpagtningen. Hjemstedets Sogneforstanderskab var af samme Mening som vi, at der nemlig burde gøres Noget til hans Forpagtnings Fremme, og deeltog derfor med os, da han løslødes, i at udrede et passende Beløb til dette Viemed.

129. Han var 33 Aar gammel, gift og hjemmehørende i en Kjøbstad, hvor han havde ernæret sig som Haandværker i et Jernstøberi. Han havde ikke

tidligere været straffet, men var nu for et drifligt Indbrudstyveri bleven idømt 6 Aars Forbedrings-huusarbejde. Egefra sin Indtrædelse viste han i sit lange Fangenskab et stille, alvorligt, i hver Henseende tilfredsstillende Forhold. Ved sin overordentlige Flid var han istand til jævnlig at sende nogen Hjælp til Hustru og Børn. Han var uagtet sin Forbrydelse endnu saa vel anseet, at han ved Udsledelsen paa ny kunde blive optagen i sit Hjemsted som Haandværker i det samme Jernstøberi. Det var imidlertid gaaet saameget tilbage, at han ved sin Hjemkomst fandt Mangel paa det Nødvendigste til at begynde en nogenlunde Huusholdning. Han anbefalede af sin Sognepræst som særdeles kvalificeret til en Understøttelse, hvorved Mangelen noget kunde afhjælpes, og tilstillede vi ham da en saadan.

130. Han var 55 Aar gammel, Enkemand og hjemmehørende i et Landsogn, og han havde i flere Aar havt fast Tjeneste. Han havde tidligere været i Straffeanstalt og var nu idømt 1 Aars Forbedrings-huusarbejde for hos sin Husbonde at have begaaet et ubetydeligt Tyveri. Uagtet hvad der saaledes maatte tale imod ham, lød dog Vidnesbyrdet fra hans Hjemsted ret gunstigt. „Han har været“ — saa hed det — „en arbeidsom og stræbsom Mand, og man antager, at hans store Fattigdom har bidraget til at føre ham ind paa Forbrydelsens Bane.“ I Straffeanstalten viste han god Opførsel og gjorde Indtrykket af at være fornuft og nedtrykt. Hans Sognepræst, der interesserede sig meget for hans Vel,

søgte at forskaffe ham Tjeneste, hvilket imidlertid hidtil ikke er lykkedes. Ved hans Løsladelse tilstode vi ham en Understøttelse, hvorved han kunde faae de første Fornødenheder afhjulpne, indtil han maatte erholde Condition.

131. Han var 36 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i en Kjøbstad; han havde i sin Tid været Spillemand ved et Brigade-Musikcorps. For Tyveri, Bedrageri, Betleri og Desertion havde han tidligere tvende Gange været straffet med Forbedringshuusarbejde, og han var nu idømt 4 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Saavel under dette som et tidligere Fangenskab i herværende Straffeanstalt havde han vist god Opførsel. Han havde faaet en ret god Underviisning i sin Barndom, og han var ivrig for at forsøge sine Kundskaber baade som Elev i Søndagsskolen og som Læser i Bøger af Straffeanstaltens Bibliothek. Hans Hu stod til ved Løsladelsen at kunne overføres til America. Der var Meget til Støtte for denne Beslutning; han havde Ord for at være ædruelig, og han kunde sandsynligvis nok som Musikant paa een eller anden Maade faae Erhverv dersteds. Han var usfortrøden i at spare af sin Overarbejdsfortjeneste til dette Niemed, og da Hjemstedsgemeinden var beredvillig til at yde et klækkeligt Bidrag, satte vi os i Virksomhed for at det Ultraade kunde opnaaes. Faa Dage efter Løsladelsen afgik han med Paaketslib fra Hamborg directe til New York.

132. Han var 54 Aar gammel, gift og hjemmehørende i et Landsogn. Han havde tidligere været i Straffeanstalt og var nu idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde for Hæleri. „I den Tid“ — saa hed det fra Hjemstedet —, „han har været her i Sognet, har han viist et meget stikkelig Forhold og havde Beboernes Indest og Tiltro.“ I Straffeanstalten viste han god Opførsel. Han havde et Kæstehuus med tilhørende Hedeled. Sogneforstanderskabet yttrede, at vilde vi være ham behjælpelige til at han kunde faae det Fornødne til Jordlobbens Drifts Begyndelse, da vilde dette være en stor Velgjerning imod ham, og han vilde derved opmuntres til flittig at arbejde, og tilbød Sogneforstanderskabet at ville have Indseende med Hjælpens hensigtsmæssigste Anvendelse. Ved Løsladelsen tilstode vi ham en Understøttelse i dette Niemed.

133. Han var 34 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i en Kjøbstad, og havde lært Bødkerprofessionen. Han havde tidligere været i Straffeanstalt og var nu idømt 5 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. I Straffeanstalten viste han god Opførsel. Han var blandt de Fanger, som for ikke længe siden vare blevene overførte hertil fra Odense Straffeanstalt; der havde derfor ikke megen Kjendskab til ham. Da vi bragte i Erfaring, at han vilde være kommen i Betragtning til Hjælp af Odense Fængselselskab, hvis han derfra var bleven løsladt, fandt vi Anledning til at forsyne ham ved Løsladelsen med en Beflødning.

Under Selskabets nu femaarige Virksomhed ere saaledes optagne 133 Løsladte. Af disse ere 13 paa ny blevene tiltalte og straffede og altsaa opgivne; 7 ere at betragte som Tvivlsomme, det vil sige, som have været anholdte og under Tiltale, eller hvis hele Forhold lader befrygte, at de ville falde tilbage; 3 ere afgaaede ved Døden; om 20 have ingen Oplysning (heraf 2 tilsvædes og 6 dragne til America); om alle de Dvrigе, nemlig 90, veed man, at de have vogtet sig for at forsee sig mod Straffeloven, og om Størstedelen af disse foreligger der tillige tilfredsstillende Vidnesbyrd (om Enkelte endog i særdeles Grad) med Hensyn til deres Vandel.

Da idag for fem Aar siden vort Selskab stiftedes, blev det sagt, for ikke at stille Maalet for høit under den Usikkerhed, hvormed vi saae fremad, at naar en Løsladt, der er optagen under Selskabet, ikke lever i bitterlig Usædelighed og Ryggeløshed, ikke paa Grund af nye Lovovertrædelser er bleven gjensængslet, og ikke er arbejdssky og efterladen, da er allerede dette, der indskrænker sig til det blot Negative, ogsaa godt og tilfredsstillende*). Idet vi nu see tilbage til de Resultater, disse Aar have bragt os, da kunne vi med stor Tilfredsstillelse sige: Ikke blot hiint Maal er naaet med en saadan Fleerhed af dem, vi have antaget os, at de Tvivlsomme og Opgivne udgjøre herimod et forholdsvis lidet Tal, men med ikke faa er der ifølge de foreliggende Vidnesbyrd naaet langt

*) Beretning I. pag. 20.

derud over, nemlig til Fremgang i det Gode og Rette. Vi tør nu vistnok ikke tilregne vort Selskabs Virksomhed for disse alt dette; mangehaande andre Omstændigheder kunne have medvirket hertil; men vi tør sikkert mene, at den Haandsrækning, der af os blev dem ydet, da de udtraadte af Fængslet, det Fodfæste, de ved os erholdt under deres første vakkende Stilling, og den Anerkjendelse og Opmuntring, de stadigen have fundet hos os under deres fortsatte Stræben for at komme fremad, har væsentlig bidraget til, at de ere blevene opretholdt og bevarede for Samfundet. Vi tør saaledes haabe, at vort Selskab gaaer en lang og lykkelig Fremtid imøde, saafremt Deeltagelsen ikke vil aftage, men bevares og tiltage.

Bed nu afvigte Regnskabsaars Begyndelse vidste vi, at der vilde indtræde adskillig Forandring i Straffeanstaltens Omraade og Ordning og dermed ogsaa nogen Forandring i Omfanget og Bestaffenheden af vor Virksomhed. Den 1ste April d. A. blev Odense Straffeanstalt nedlagt og rømmet, og dets samtlige Mandfanger bleve overførte hertil, og fra nu af vil, saavidt skjønnes, Fleertallet af de mandlige Forbrydere i Fyen, der idømmes Forbedringshuusarbejde, komme til at affone deres Brøde i herværende Straffeanstalt. Da vor Virksomhed altsaa i Tidens Løb ogsaa vil komme til at omfatte disse, og der maatte behøves flere Midler til at hjælpe, henvendte vi os til Odense Fængselselskab om sammes Bistand i denne Anledning, og dette Selskab kom os ogsaa velvilligen imøde. Vi erholdt følgende Meddelelse derfra: „Bed

det Samfundsmøde, som blev afholdt den 4de Mai d. A. blev vedtaget, at Selskabet ikke skulde betragtes som opløst. Det blev nemlig her gjort gjældende, at det var ikke usandsynligt, at det henværende Arresthuus med Tiden kunde blive anvendt som Straffeanstalt for mindre Forseelser, og i saa Fald vilde der atter være Leilighed for Selskabets Virksomhed. Indtil det maatte skee, kunde Selskabet her betragte sig som en Filial af Viborg Fængselselskab, fordi den derværende Straffeanstalt er bestemt til at optage de Fleste af de Forbrydere, der tidligere her vilde have affonet deres Brøde. Af den Grund vedtoges: De Medlemsbidrag, der for Fremtiden indkomme — fra 1ste Juli 1865 — ville indtil videre blive afgivne til Viborg Fængselselskab." — Saaledes ere vi foreløbigen i denne Anledning komne til nogen Forøgelse af vore Midler, og forhaabentlig vil Udvidelsen af vor Virksomhed til herfra løsladte Straffefanger, hjemmehørende i Fyen, vække en større Deeltagelse i denne Landsdeel for vort Selskabs Formaal.

Den anden forventede Forandring var — som vi hentydede til i vor sidste Aarsberetning — Overflyttelsen af Qvindefangerne til det nys oprettede Qvindefængsel paa Christianshavn, og samtidig hermed en Ordning af Staffeanstaltens Befolkning i Fælledsfangs- og Gensommebsfanger. Denne Forandring, som vi stedse betragtede som meget nær forestaaende, er endnu ikke paa Grund af flere mødende Hindringer kommen til Udførelse. Det var ikke til at undgaae, at Opsættelsen hermed maatte have nogen

svækkende Indflydelse paa vor Stræben for at faae enkelte Dvindesfanger anbragt, hvis Løsladelse forestod i dette Aar. Vi bruge nemlig den Fremgangsmaade at sætte os omtrent et halvt Aars Tid før Løsladelsen i Virksomhed for at skaffe den Paagjældende Condition, men da vi ikke vidste, om samme til den Tid maaskee paa Grund af Overshyttelsen vilde henhøre under et andet Fængselselskabs Omsorg, har der tildeels stillet sig Bæmskeligheder iveien for disse Bestræbelser, saameget mere som andre Hindringer tilfjødte, der i det Hele besværliggjorde os Virksomheden i den Retning; det var Aaret efter et Krigs-aar, og der var derfor ikke Trang for Tjenestefolk, tilmed havde mange Husbonder, paa Grund af den mindre gode Høst, indstrænket Antallet af Tyendet. Paa den anden Side bør det ikke glemmes, at der i dette Aar er truffen en Foranstaltning, som fremtidig særdeles vil lette vor Virksomhed for ved Løsladelsen at anbringe Fanger i Tyendeforhold, ved Circulairet nemlig af 3die Mai d. A. fra Justitsministeriet betræffende Paabud med Hensyn til Løsladtes Skudsmaalsbøger*).

*) Circulairet: „Da det maa ansees for ønskeligt, at der ikke fra det Offentliges Side tilføres de ved Loven af 10de Mai 1854 anordnede Skudsmaalsbøger Paategninger, som kunde være Tyendet til vedvarende Skade, flulde Ministeriet tjenstligt have Amtmanden i N. N. Amt anmodet om behageligt at ville instruere samtlige de Dem underlagte Politiovrigheder om fremtidig at undlade at meddele Skudsmaalsbøger Paategning om

„Et vigtigt Skridt“ — saa sig vi i Overeensstemmelse med det i Bridesøselille Fængselsselfstabs 4de Beretning Udtalte —, „som Fængselsselfstaberne i høi Grad maae paastjønne, da det bortrydder een af de værste Forhindringer for de straffede Individuers Gjenoptagelse i Samfundet.“ Man tør vistnok betragte dette som et glædeligt Tegn paa, at det nævnte Ministerium erkjender, hvor nødvendigt det er at have eller lempe saadanne forældede Bestemmelser, som endnu staae i Modstrid med de i Fængselsvæsenet

de vedkommende Tyende overgaaede Straffedomme. En saadan Foranstaltning vilde imidlertid ikke opnaae den fulde tilsigtede Virkning, saalænge Studsmaalsbogen, som hidtil, i Regelen fordres produceret under enhver mod Tyendet indledet criminel Undersøgelse, og som følge deraf forsynes med Fremlæggelsespaategning. Ministeriet maa derfor ansee det for meget ønskeligt, om saadant for Fremtiden kunde undgaaes udenfor saadanne Tilfælde, i hvilke Studsmaalsbogen fremlægges som corpus delicti, og efterat Ministeriet i denne Anledning har brevvæxlet med Høiesteret, Landsoverretterne og Criminal- og Politiretten i Kjøbenhavn, flulde man derfor endvidere have Dem anmodet om behageligt at ville henstille til Underdommerne i det Dem anbetroede Amt, om det ikke, naar i Justitsager de fornødne Oplysninger om de Paagjældendes Daab, Confirmation og førte Levnet erhverves ved deres Studsmaal eller Studsmaalsbøger, kunde iagttages, at der i disses Sted fremlægges Afskrifter eller Uddrag af samme, indeholdende de fornødne Oplysninger i forømmeldte Henseende og bekræftede af Dommeren og Skriveren.“

gjennemførte Reformer, saaledes t. Ex. Vægladtes Transport fra Sognefoged til Sognefoged indtil Hjemstedet.

Det fremgaaer noksom af vor Beretning, at der er en levende Forbindelse imellem Communerne, saavel Kjøbstads- som Landcommuner, og vort Selskab. Mere og mere bliver det indlysende og erkjendes det Gavnlige og Glædelige i, at her arbeides Haand i Haand. Communalbestyrelser og Sogneforstanderskaber komme os med stedse større Velvillie imøde med at meddele os de Oplysninger, vi begjære, ofte med en Omstændelighed og Nøiagtighed, som ere os til særdeles Veiledelse; og saavel af disse Autoriteter som af mange Andre, navnlig Præster, blive vi med stor Redebonhed støttede saavel med Hensyn til den hensigtsmæssige Anvendelse af den ydede Hjælp som til det Indseende med de under Selskabet Optagne, vi maatte ønske at kunne have. Dog ikke blot paa ovennævnte Maade have Communerne traadt til, men — hvad der er saa naturligt og ønskeligt, eftersom vort Formaal saameget vedrører deres egne Interesser — de begynde ogsaa at deeltage med os i vore Understøttelser, saaledes sees det af vor Beretning, at een Commune har ydet Bidrag til det Bederlag, der skal gives for en Anbringelse i Tjeneste, en anden til en Forpagtnings Fremme, en tredje til en Doversørelse til America. Vi tør vistnok haabe, at denne Begyndelse bebuder en Offerberedthed og en Deeltagelse af Communerne i større Omfang, og vi komme herved til det samme, som vi tidligere have udtalt,

at den Tid forhaabentlig vil komme, da Communerne i Nørrejylland (og nu altsaa ogsaa i Fyen) ville yde vort Selskab et aarligt Bidrag, stort eller lidet. Tvende Kjøbstadscommuner og een Landcommune have begyndt hermed, og vi kunne ikke andet end paa Grund af Sagens Vigtighed endnu engang udtale: For at vort Selskab ret kan udfolde sin Virksomhed, maae vi støttes af Communerne!

Vi bringe sluttelig herved vor Tak til Enhver, der understøtter vore Bestræbelser, det være ved personlig Medvirken eller ved Pengebidrag, og som der — uagtet Tidens Tryk og de mangehaande Krav, der i saamangen Henseende og paa saamange Maader gjøres til veldædige Diemed — ikke trættes, men vedbliver velvilligen at komme de fangne ihu, og glæder sig ved at kunne bidrage Sit til Fremme af vort Kjærlighedsværk.

Bestyrelsen.

I Henhold til Selskabets Love § 3 havde at udtræde af Bestyrelsen: Fru Hørning, Frøken B. Zahrtmann, Districtslæge Berg, Cancelliraad Finsen, Kjøbmand E. Sandberg og Justitsraad Zingelmann; Sidstnævnte var alt udtraadt paa Grund af Embedsforflyttelse. Ved de foretagne nye Valg gienvælges de fem Førstnævnte, og istedetfor Sidstnævnte vælges Justitsraad, Herredsfoged Borgen, const. Directeur ved Straffeanstalten.

Til Revisorer gjenvalgte Cancelliraad Selmer
og Justitsraad Walsøe. Til Decisor gjenvalgte
Overretssassessor Schmidt.

Extract

af Regnskabet for Viborg Fængselselskabs Indtægter
og Udgifter fra 1ste Decbr. 1864 til 30te Novbr. 1865.

Indtægt:

1. Beholdning den 1ste December 1864:	Rd.	§.
a) Selskabets Grundfond:		
Creditforeningsobligation for jydsk Land-		
eiendomsbesiddere Litra A Nr. 1440, stor		
1000 Rd.		
Indskrivningsbeviis,		
udstedt af Finantsmi-		
nisteriet, til Beløb .	400	—
Indestaaende i Spa-		
rekassen for Viborg		
og Omegn, som hen-		
hørende til Grund-		
fonden	121	—
		1521 Rd.
b) Endvidere indestaaende i Spa-		
rekassen	15	—
c) Udestaaende Medlems-		
bidrag	48	Rd.
fragaar som uerholde-		
ligt	4	—
		44 —
d) Contant hos Kasseren . .	22	—
		1602 "
2. Hendes Majestæt Dronningen, aarlig Gave	30	"
3. Statskassens Tilskud	100	"
		Oversføres 1732 "

	Rb.	§.
Oversørt	1732	"
4. Bidrag og Gaver:		
a) Lehnsgrevinde Danner, Gave for Aaret 1864	50	"
b) Bidrag fra Communerne:		
Hibe Kjøbstads Communalbestyrelse, aar-		
ligt Bidrag for et Tidrum af 5 Aar		
10 Rb.		
St. Hans og St. Olai Sogne-		
forstanderskab (Hjørring), aarligt		
Bidrag	5	—
Bivild og Veilby Sogne, Gave	5	—
	20	"
c) Gaver eengang for alle:		
Kammerherreinde Lüttichau til Thiele		
10 Rb.		
Geheimeraad Lowzow	5	—
Løffelmager Witturup i Aalborg	5	—
En Unævnt	20	—
	40	"
d) Medlemmernes aarlige Bidrag	500	48
e) Ved Odense Fængselselskabs General-		
forsamling af 4de Mai 1865 er det ved-		
taget, at de for Fremtiden til bemeldte		
Fængselselskab indkommende Medlems-		
bidrag ville indtil videre blive afgivne		
til Viborg Fængselselskab. I Henhold		
hertil er indsendt, som indkomne Med-		
lemsbidrag til 1ste Juli 1865	47	"
5. Renter af ovennævnte Creditsforeningsobli-		
gation og Indskrivningsbeviis, samt de i		
Sparekassen indsatte Midler, til 11te De-		
cember 1864 og 11te Juni 1865	60	58
6. Indkommet i en i Viborg Fængselskirke an-		
bragt Bøsse	19	45
Tilsammen	2469	55

Udgift:

	Rb.	§.
1. Understøttelser til løsladte Fanger og andre i Forbindelse dermed staaende Udgifter	446	74
2. Portoudgifter samt til Skrivematerialier m. m.	45	63
3. Udgifter i Anledning af Generalforsamlin-		
gen den 1ste December 1864	7	64
Oversøret	500	9

		Rd.	§.
	Overført	500	9
4.	For Trykning og Indbestning af Selskabets 5te Aarsberetning	73	16
5.	For Trykning og Indbestning af endeel Exemplarer af de ved Indvielsen af Viborg Kængselskirke holdte Taler, der ere blevne omdeelte med Beretningen	13	32
6.	Skriverløn	50	"
7.	Budløn	18	"
8.	Beholdning ved Regnskabets Slutning:		
1.	Selskabets Grundfond:		
	Creditforeningsobligation for jydffe Landeieendomsbesiddere Litra A Nr. 1440, til Beløb 1000 Rd. " §.		
	Indskrivningsbeviis, udstedt af Finantsministeriet	400	— " —
	Indestaaende i Sparekassen som hørende til Grundfonden	166	-- " —
2.	Endvidere indestaaende i Sparekassen	180	— " —
3.	Udestaaende Medlemsbidrag	18	— 48 —
4.	Contant hos Kasseren	50	— 46 —
		1814	94
	Tilsammen	2469	55

Fortegnelse

over dem, som i Regnskabsaaaret fra 1ste December 1864 til 30te November 1865 have bidraget med

Gaver:

	Rd.
Lehnsgrevinde Danner, Gave for Aaret 1864	50
En Unævnt	20
Kammerherreinde Rüttichau til Thiele	10
Bivild og Veilby Sogne	5
Geheimeraad Lowzow, Kjøbenhavn	5
Løffelmager Wittrup i Aalborg	5

Fortegnelse

over dem, som ved Bidrag af 20 Rd. eller derover have bundet Medlemsret:

- Lehnsgrevinde Danner, 50 Rd. aarlig siden Selskabets Stiftelse.
- Conferentsraad Kjellerup i Kjøbenhavn, Creditforeningsobligation paa 1000 Rd. (1860)
- Grosserer A. Meinert i Kjøbenhavn, 20 Rd. (1860).
- Postmester A. B. Andrup i Lemvig, 25 Rd. (1863).
- Conferentsraad, forhenværende Justitiarius Schønning i Kjøbenhavn, 20 Rd. (1863).
- Pastor Pastor Zahrtmann i Hattvig, 25 Rd. (1863).
- Kammerherre, Amtmand Rosenkrantz i Thisted 50 Rd. (1864).

Personlig virkende Medlemmer

udenfor Nørrejylland:

- Christensen, Branddirecteur, Procurator i Holbek.
- Dahlstrøm, Godsforvalter, Procurator i Ringsted.
- La Cour, Provst samt Præst i Helsingør og Balby.
- Salomon, Sognepræst til Vetterølev og Hømb.
- Sylow, Borgermester og Byfoged i Korsør.
- Thomsen, forhen Rgl. Beiconducteur i Hertugdømmet Slesvig.
- West, Sognepræst til Borre.
- Zahle, Sognepræst til Stillinge.

Bidragydende Communer:

	Rbd.
Ribe Kjøbstads Communalbestyrelse	10
St. Hans og St. Olai Sogueforstanderskab (Hjørring)	5
Bivild og Veilby Sogne	5

Fortegnelse

over Selskabets aarlig bidragydende Medlemmer:

(De udførte Summer ere de Bidrag, der ere indkomne i Regnskabsaaet fra 1ste Decbr. 1864 til 30te Novbr. 1865.)

Stifterne.

Kjøbenhavn:	Rbd. §.
Bager, Urtekræmmer	2 ..
Blechingberg, Høiesteretsassessor	5 ..
Bretton, Baron, Kammerherre, Høiesteretsassessor	10 ..
Buch, Høiesteretsassessor	2 ..
Hjorth, Justitsrd., Committ. i Generalpostdirectionen	4 ..
Jespersen, Justitsraadinde	1 ..
Larsen, Frue	5 ..
Møller, K., Krigsassessor	2 ..
Nebelong, Architect	2 ..
Udenfor Kjøbenhavn:	
Borch, By- og Herredsfoged, Sørfjøbing	1 ..
Hansen, Secretair, Lynaby, aarlig Bidrag 1 Rbd.	
Hoftrup, Pastor, Frederiksborg	1 ..
Koefoed, Justitsraad, Kallundborg	2 ..
Mourier, Justitsraad, Odense	2 ..
Nielsen, Pastor, Glumsø og Bavelse pr. Ringsted	1 ..
Raffenberg, Krøten, Lilliendal pr. Præstø	1 ..
Stürup, Fuldmægtig, Sørfjøbing	1 ..
Thomsen, Pastor, Sandby pr. Ringsted	1 ..
Willemoes, Districtslæge, Frederiksborg	1 ..
Zahrtmann, Overlæge, Rønne	2 ..
Udenfor Landet.	
Bohlen, Kjøbmand, Hamborg	2 ..
Bobr, Provst, Møgeltonder	2 ..
Brede, Kammerraad, Slesvig	5 ..
Dölner, Consul, New York	2 ..
Erichsen, H., Grosferer, Newcastle upon Tyne	5 ..

Aalborg Stift.

Aalborg:	
Dahlstrøm, Stiftamtmandinde	2 ..

	Rd. 6.
Grønning, P., Kjøbmand	1 "
Haar, Pastor	1 "
Jacoby, E. M., Manufacturhandler	1 "
Johansen, Procurator	1 "
Mørch, M., Snedkermester	1 "
Mørup, H. S., Kjøbmand	1 "
Nissen, Procurator	2 "
Olesen, Adjunct	1 "
Pagh, P., Kjøbmand	1 "
Ree, Bernhard, Redacteur	1 "
Schrøder, Emil, Kjøbmand	1 "
Smith, J., Bagermester	1 "
Staun, Kjøbmand	2 "
Wibroe, Karver	2 "

Thisted:

Benzen, E., practiserende Læge	1 "
Buchhave, Landmaaler	1 "
Gjedde, P., Frølen	2 "
Hende, Kammerraad, Amtsforbalter	1 "
Lindholm, Kuldmægtig	1 "
Lomborg, Kuldmægtig	1 "
Nielsen, Uhrmager	1 "
Petersen, Tullin, Apotheker	1 "
Rosenkrantz, E., Kammerherreinde	2 "
Rosenkrantz, E., Frølen	1 "
Tachou, Kjøbmand	1 "

Hjørring:

Christens, Apotheker	1 "
Rampmann, Pastor	1 "

Udenfor Kjøbstæderne:

Hansen, Provst, Brinked pr. Hjørring	1 "
Jøhøi, Pastor, Sindal og Åkrup pr. Hjørring	1 "
Koefoed, Pastor, Thorup og Bult pr. Thisted	1 "
Lassen, Forpagter, Fuglsig pr. Hjørring	1 "
Peth, Pastor, Bisby pr. Thisted	1 "
Müller, Provst, Albek og Boer pr. Sæby	1 "
Wising, Pastor, Dronninglund pr. Sæby	1 "

Aarhus Stift.

Aarhus:

Aggaard, J. J., Apotheker	1 "
Brammer, J. D., Bankassistent	1 "
Bøegb, Chr., Bogbinder	1 "
Christensen, Capitain, Vinhandler	2 "
Christensen, E. B., Kjøbmand	1 "

	Rd.	g.
Dahl, E., Kammerherreinde, Stiftamtmandinde	2	„
Ellermann, H. M., Kjøbmand	1	„
Fabricius, Kammeraadinde	1	„
Frandsen, Hans, Kjøbmand	1	„
Glæsel, Doctor	1	„
Hahn, P., Kjøbmand	1	„
Hammershøi, J. P., Kjøbmand	2	„
Hansen, A., Kæstemand, Glæselottericollecteur	1	„
Herb, Justitsraad, Borgermester	1	„
Hoyer, K. W., Kjøbmand	1	„
Kjøbmand S. Jensens Enke	1	„
Kyster, W., Slagter	1	„
Leth, A. C. J., Kjøbmand	1	„
Levin, Boghandler	1	„
Mehl, E., Fabrikant	1	„
Nellemann, Cancelliraad, Byffriver	1	„
Packness, Kjøbmand	1	„
Schiødte, Pastor	1	„
Scholten, Kammerjunker, Byfoged	1	„
Secher, Emilie, Frøken	1	„
Stellfeld, J. K., Banquier	1	„
Willemoes, Etatsraad, Herredsfoged	1	„
Wissling, A. C., Boghandler	1	„
Zingelmann, Justitsraad, Herredsfoged	2	„
Randers:		
Bliß, Blißenslager	1	„
Christensen, Capitain, Tømmermester	2	„
Elmquist, Emma, Justitsraadinde	2	„
Halb, M., Jomfru	1	„
Jespersen, Cancelliraadinde	1	„
Kruse, Consistorialraad, Pastor	2	„
Larsen, Kr., Institutbestyrerinde	1	„
Møller, M., Frue	1	„
Steenberg, J., Kjøbmand	1	„
Warming, Caroline, Lærerinde	1	„
Westermann, Consul	1	„
Westermann, Ida, Frue	1	„
Ebeltoft:		
Siemsen, Amtsforvalter	1	„
Hobro:		
Larsen, Postmester, og Hustru	2	„
Skanderborg:		
Fogb, Læge, for 1863—64 og 1864—65 a 1 Rd.	2	„
Roefoed, Apotheker, for 1863—64 og 1864—65 a 1 Rd.	2	„

Silkeborg:	Rbd. §.
Drehsfel, Kammerjunker, Birkedommer, for 1863—64	
og 1864—65 a 5 Rbd.	10 „
Udenfor Rjæbskæderne:	
Andersen, N. P., Gaardmand, Skjellerup Nygaard	
pr. Silkeborg, for 1863—64 og 1864—65 a 1 Rbd.	2 „
Berner Schilden, Ritmester, Clausholm	4 „
Berner Schilden, Krue	4 „
Bloch, Mølleier, Døstrup Mølle pr. Hobro	1 „
Branning, Apotheker, Tranebjerg paa Samssø	1 „
Bruun, Krue, Jægergaarden	2 „
Carlsen, Pastor, Dalbypeder	1 „
Christensen, Krue, Christianslund	1 „
Christensen, Pastor, Hjortshøj	2 „
Frijs, Grevinde, Frijsenborg	20 „
Hansen, Proprietair, Marsviinslund, aarligt Bi- drag 1 Rbd.*)	
Husum, Pastor, Tranebjerg paa Samssø	1 „
Jpsen, Pastor, Ginning og Lee	2 „
Jacobsen, Pastor, Svornum, for 1863—64 og 1864—65	2 „
Jespersen, Pastor, Sundslund	1 „
Kyble, Kræsen, Klode Mølle	1 „
Lichtenberg, Hofjægermester, Vistrup	2 „
Lichtenberg, Hofjægermesterinde	2 „
Lichtenberg, Jægermester, Vistrup	2 „
Lichtenberg, Jægermesterinde	2 „
Lund, Farver, Tranebjerg paa Samssø	1 „
Müller, A. A. G., Pastor, Bektorslev	1 „
Neckelmann, Pastor, Ivede	1 „
Schack, Pastor, Tuestrup pr. Grenaa	1 „
Scher, Pastor, Gjerlev	1 „
Sørensen, S., Gaardmand, Møllerup pr. Silkeborg, for 1863—64 og 1864—65	4 „
Valentin, Provst, Spentrup, aarligt Bidrag 1 Rbd.**)	
Vandborg, Enkemabame, Svornum, for 1863—64 og 1864—65	2 „
Viborg Stift.	
Viborg:	
Ablefeldt-Laurvig, Grevinde	2 „
Amberg, Musiklærer	1 „

*) Efter Regnskabet's Afslutning er dette Bidrag indkommet for 1863—64 og 1864—65 med 2 Rbd.

**) Er senere indkommet.

	Nb. p.
Andersen, C., Bundtmager	1 "
Bagger, Particulier	2 "
Bahnson, Overlærer	1 "
Bay, Enkefrue	2 "
Berg, Districtslæge	2 "
Bertelsen, L., Strædermester	1 "
Borgen, Justitsraad, Herredsfoged, og Frue	2 "
Boye, Raadmand	2 "
Bregendahl, Etatsraad, og Frue	2 "
Bregendahl, Mathilde, Kroen	1 "
Bretton, Baron, Kammerherre, Stiftamtmand	2 "
Bretton, Kammerherrinde	2 "
Bruun, Overretsassessor	1 "
Bruun, Conferentsraadinde	2 "
Bruun, Christiane, Frue	1 "
Brøndum, Garver	1 "
Buch, Farver	1 "
Buchwaldt, Kjøbmand	1 "
Christensen, N., Spisemester	1 "
Danæus' Enke, Bogbinder	1 "
Dragheim, Barbeer	1 "
Faber, Overretsprocurator	1 "
Fasting, Overretsprocurator	1 "
Finsen, Cancelliraad	2 "
Fischer, Apotheker, og Frue	2 "
Friederichsen, Toldcontrolleur	1 "
Grønning, Contoirist	1 "
Hammershøj, Skolelærer	1 "
Hansen, Inspecteur	2 "
Hansen, A. C., Bager	1 "
Helsted, Skolelærer	1 "
Hjardemaal, Kjøbmand	1 "
Hindberg, Pastor	4 "
Holmgaard, Kjøbmand	2 "
Hørning, Frue, Pastorinde	1 "
Jacobsen, Farver	1 "
Jensen, Muurmester	1 "
Jensen, Kjøbmand, Viceconsul	1 "
Jsaacsen, Overretsprocurator	1 "
Jæger, A. J., Maler	1 "
Klitgaard, Bager	1 "
Koefoed, Jernstøber	1 "
Køfte, Overretsassessor	2 "
Laub, Biskop	2 "

	Rb. §.
Laurißen, Spindemester	1 "
Lind, Etatsraad	2 "
Lund, Overretsassessor, og Frue	2 "
Morville, Overretsprocurator	1 "
Munch, Th., Skædermester	1 "
Møller, Overretsprocurator	2 "
Møller, Stomagemester	1 "
Møllgaard, Contoirist	1 "
Nlsen, Boghandler	1 "
Nlsen, Professor, Rector	2 "
Preisler, G., Kjøbmand	1 "
Preisler, Gæstgiver	1 "
Preisler, J., Kjøbmand	2 "
Ramsgaard, Adjunct	2 "
Reimer, Exam. juris	1 "
Reiß, Kammerassessor	2 "
Riegele, Cand juris	1 "
Ring, Justitsraad	2 "
Romlund, Kjøbmand	1 "
Salling, Overbetjent	1 "
Samson, M. N., Kjøbmand, og Frue	2 "
Samson, E. M., Kjøbmand	1 "
Sandberg, E., Kjøbmand, og Frue	2 "
Sandberg, A. B., Kjøbmand, og Frue	2 "
Schalß, Chr., Kjøbmand	1 "
Schmidt, Overretsassessor	1 "
Schøler, Postfuldmægtig	1 "
Selmer, Cancelliraad, og Frue	2 "
Stochholm, Kjøbmand	1 "
Sørensen, Opsynsbetjent	1 "
Tang, Etatsraad	6 "
Tang, Etatsraabinde	2 "
Thomesen, A., Kjøbmand	2 "
Thranum, Brænderibestyrer	1 "
Ulrich, Landinspecteur	1 "
Vater, Kjøbmand	1 "
Walsøe, Justitsraad	1 "
Welding, Stiftsprobst, og Frue	2 "
Werring, Reebflager	1 "
Wiberg, Cantor	1 "
Wißing, Redacteur, og Hustru	2 "
Witth, Overretsassessor, og Frue	2 "
Wolle, Overlærer	1 "
Worre, Agentinde, Enkefrue	2 "

	Nb. §.
Zahrtmann, B., Frøken	2 „
Zahrtmann, M., Frøken	1 „
Zahrtmann, junior	2 „
Ziebe, Bogholder	1 „
Ølgaard, M., Frøken	2 „
Stive:	
Behrens, Manufacturhandler	1 „
Brix, P., Kjøbmand	1 „
Galund, Manufacturhandler	1 „
Kriis, Consul	1 „
Kriis, Rosalie, Frue	1 „
Holm, Vilhelmine, Frue	1 „
Jensen, A., Kjøbmand	1 „
Kierumgaard, Pastor	1 „
Kierumgaard, A., Frue	1 „
Lillienfjeld, Toldforvalter	1 „
Mortensen, Postfuldmægtig	1 „
Munksgaard, Procurator	1 „
Munksgaard, Marie, Frue	1 „
Nielsen, Apotheker	1 „
Nielsen, S., Karver	1 „
Pasbjerg, Procurator	1 „
Schjørring, L., Ræmner	1 „
Schrøder, B. E., Bogholder	1 „
Smidth, Cancelliraad, By- og Herredsfoged	1 „
Smidth, Cancelliraabinde	1 „
Smidth, H. J.	1 „
Sørensen, J., Kjøbmand	1 „
Thorgerfen, Fuldmægtig	„ 64
Ribe:	
Baastrup, Postmester	1 „
Gliemann, Districtslæge	1 „
Hald, Auditeur, Byfoged	1 „
Hass, Pastor	2 „
Hoygaard, Apotheker	1 „
Michelsen, J. E., Kjøbmand, for 1863—64 og 1864—65	2 „
Secher, Toldforvalter	1 „
Udenfor Kjøbstæderne:	
Albrechtsen, Pastor, Ellidshøj	1 „
Baagø, Pastor, Hjerf	1 „
Blicher, Pastor, Durup	1 „
Bruun, Chr., Cand. pol., Søndermølle	1 „
Bruun, Nicoline, Frue	1 „

	Rd. §.
Bruun, Engel, Frue, Bruunshaab	1 "
Buchholtz, Pastor, Borde	1 "
Golding, Provst, Kobberup	1 "
Christensen, L., Gaardeier, Nadsøgaard	" 48
Deichmann, Provst, og Frue, Ferslev	2 "
Kangel, Korpagter, Gudumlund	1 "
Kriis, Chr., Gaardeier, Overlund	1 "
Garde, Pastor, Kirketorp	2 "
Halvorsen, Pastor, Brandstrup	1 "
Hansen, N. P., Sognefoged, Seilflob	" 48
Henrichsen, Pastor, Gjedsted	1 "
Jacobsen, Pastor, og Frue, Mou	2 "
Jensen, Pastorinde, Dalsgaard	1 "
Jensen, Proprietair, Lyøgaard	2 "
Johansen, Skolelærer, Dølby	" 32
Johansen, Pastor, Bridsted og Fly	1 "
Juul, Bogholder, Gudum	1 "
Jørgensen, Pastor, Juelsrup	1 "
Krohn, Pastor, Hem	1 "
Laurson, Chr., Gaardmand, Fiskbe	" 48
Lund, Veibetjent, Overlund	1 "
Lüttichau, M., Frue, Vingegaard	2 "
Madsen, Pastor, Roslev	1 "
Müller, Pastor, Bjerring	1 "
Møller, Skolelærer, Overlund	1 "
Møller, Provst, Selde	1 "
Nagel, Frue, Eifelund	1 "
Navntoft, Anders, Gaardmand, Romlund	" 48
Neergaard, Proprietair, Aunsberg	1 "
Nlsen, Pastor, Gudum	1 "
Prangen, Pastor, Rørbe	1 "
Ravnborg, Korpagter, Bildmosegaard	1 "
Rendtorff, Frue, Himmestrup	1 "
Schwarzbrem, Pastor, Brou og Refen	1 "
Spleth, Provst, Smorup	2 "
Swane, Provst, Hjermin	1 "
Tetens, Pastor, Romdrup, for 1863—64 og 1864—65	2 "
Toft, Korpagter, Lovisendal	1 "
Vahl, Pastor, Laastrup	2 "
Willefen, Møller, Nørremølle	1 "
Wistoft, Møller, Bibæk	1 "
Woldike, Pastor, Østerhornum	2 "

Ribe Stift.

Ribe:	Rd. §.
Bendtsen, Professor, Rector	1 „
Bjæver, Lærer ved Borgerstolen	1 „
Bøgild, H., Kuldmægtig	1 „
Daugaard, Biskop	2 „
Jørgensen, A., Lærer ved Borgerstolen	1 „
Koch, Adjunct	1 „
Meinert, A., Borgermester	2 „
Støden, v., Cancelliraad	2 „
Suusbind, Lærer ved Borgerstolen	1 „
Kolding:	
Abelstedt, P., Garver, for 1863—64 og 1864—65	2 „
Baastrup, A. B., Kjøbmand, do.	4 „
Bloch, Districtslæge, do.	2 „
Borch, Stadshauptmand, do.	4 „
Brandorff, P., Kjøbmand, do.	2 „
Dahl, Cancelliraad, Procurator, do.	2 „
Døder, J., Kjøbmand, do.	2 „
Friis, Apotheker, do.	2 „
Gad, Provst, do.	2 „
Grau, Consul, do.	2 „
Kralund, Assessor, Procurator, do.	2 „
Lassen, Professor, Rector, do.	2 „
Mehlenburg, Justitsraad, Postmester, for 1863—64	1 „
Monrad, Auditeur, Borgermester, for 1863—64 og 1864—65	2 „
Nielsen, C., Kjøbmand, do.	2 „
Orholm, J., Kjøbmand, do.	2 „
Petersen, Læge, do.	2 „
Rosenstand, Læge, do.	2 „
Saxild, Cancelliraad, Herredsfoged, do.	4 „
Schmidt, A., Kjøbmand, do.	2 „
Fredericia:	
Dahlerup, Auditeur, for 1863—64 og 1864—65 .	4 „
Horsens:	
Hersleb, Justitsraad, Herredsfoged	5 „
Holstebro:	
Gleerup, M., Frue, aarligt Bidrag 1 Rd.*)	
Gundelach, Contoirist, do. 48 §.	
Olsen, Overauditeur, By- og Herredsfoged do. 1 Rd.*)	
Udenfor Kjøbstæderne:	
Fausbøll, Pastor, Torsleb og Hover	1 „

*) Disse Bidrag ere efter Regnskabsaars Afslutning indkomne.

Jeddersen, Justitsraad, Nørholm pr. Herning,	Rd. §.
for 1864—65 og 1865—66 a 2 Rd.	4 „
Hjorth, Provst, Lønder, forhen betalt Bidrag for	
1864—65 med 1 Rd.	
Krarup, Pastor, Lønborg, aarligt Bidrag 1 Rd. *)	
Lund, N. S., Gaardeier, Ballum	1 „
Tang, Etatsraadinde, Nørre Vosborg	1 „
Tang, Pastor emeritus, Vosborglille	1 „

Fortegnelse

over Odense Fængselselskabs bidragydende Medlemmer, hvis Bidrag indtil videre fra bemeldte Selskab afgives til Viborg Fængselselskab.

	Aarligt Bidrag Rd.
Brandt Frue	2
Brandt, M. R., Karver	2
Brandt, E., Kjøbmand	2
Berg, Justitsraadinde, Hunderupgaard	2
Bierfreund, For., Bankdirecteur	2
Boesen, Adolph, Kjøbmand	2
Blumensaat, Fabrikant	2
Clausen, Jubrleer	2
Christensen, Lærer	2
Damgaard, Stiftsprovst, N. af D.	2
Dorch, Klaus, Klædefabrikant	2
Dablerup, B., Præst, Baalse ved Gaabense	2
Eilshou, Cancelliraad	2
Faber, E. G. B., Adjunct	2
Fich, Carl, Kjøbmand	2
Friborg, E. C., Proprietair	2
Foytmann, E. C. B., Kjøbmand	2
Hempel, Landinspecteur	2
Helveg, L., Dr., Præst	2
Helveg, Stadeløge	2
Helveg, Capitain	2
Henrichsen, Professor, Dr., N. af D.	2
Hillerup, Justitsraad	2
Hein, practiserende Læge	2
Hansen, Urban, Raadmand, N. af D.	2
Jacobsen, L., Frue	2
Jensen, A., Tobaksfabrikant	2

*) Indkommet efter Regnskabet's Afslutning.

	Årligt Bidrag	Rd.
Jensen, Frue	—	2
Jensen, B., Viinhandler	—	2
Lefolii, H. H., Overlærer	—	2
Løke, Apotheker	—	2
Langkilde, Justitsraad, Bramstrup	—	2
Mægaard, B. R., Grosserer	—	2
Møller, Godseier, Østrupgaard	—	2
Nielsen, Proprietair, Hedevigslund	—	2
Petersen, B., Grosserer, R. af D. og Dbmd.	—	2
Petersen, Apotheker	—	2
Plesner, Rammerraad, Hellerup	—	2
Petersen, R., Brandmajor	—	2
Silfverberg, Adjunct	—	2
Steenstrup og Lunde Commune	—	4
Strøm, Præst, Marslev	—	2
Teisen, Proprietair, Annesholm	—	2
Vogelsang, Adjunct	—	2
Wiig, P., Stræder	—	2

Selskabets Love.

§ 1.

Fængselselskabet i Viborg har det Formaal i Almindelighed at virke hen til, at saabanne Forbrydere i Viborg Tugt- og Forbedringshuus, om hvem det tør haabes, at de ville kunde reddes for Samfundet, ydes saadan Hjælp og Understøttelse, som er forenelig med disses Lær og med de Midler, der staae til Selskabets Raadighed, i hvilken Henfikt Selskabet saavidt muligt vil gjøre sig bekendt med Individernes Character, Vandel og tdbligere Livsfilting. Efter Tøne vil det derhos bestræbe sig for hos Almeenbeden at modarbejde den ingenlunde altid berettigede Mistillid og Ringesagt, der ofte altfor aabent lægges for Dagen mod den løsladte Fange, og som derfor i høi Grad er ham hinderlig i at ernære sig paa lovlig Maade og at gennemføre de gode Forsætter, han muligen kunde have fattet. Den Hjælp, der ydes de dertil kvalificerede Løsladte, vil hovedsageligen bestaae i:

1. at forhjælpe dem til Tjeneste eller Arbejde, helst i Tøne, hvor de nogenlunde kunne være fiktrede for Sammenbræk med og Gjenkjendelse af andre løsladte Fanger, saaledes at ingen ydre Indvirkning fra Straffetiden vil kunne faae Indflydelse paa deres senere Vandel;
2. at yde dem en lille Hjælp eller Forstød til paany at bringe dem i Bei, forsaavidt de ere Familieforsørgere og ved Armod og Trang ere bragte ind paa Forbrydelsens Bei;

3. i enkelte Tilfælde, navnlig forsaavidt det er yngre og mere begavede Individer, der ved Flid og Dygtighed i Straffeanstalten selv have oplagt Noget, at forhjælpe dem til, saafremt de ønske det, at befordres til andre Verdensdele for der at danne sig en ny Livsfilosofi.

§ 2.

Forretningerne varetages af en Bestyrelse, bestaaende af 8 mandlige og 4 kvindelige Medlemmer.

§ 3.

Bestyrelsens Medlemmer vælges ved den aarlige Generalforsamling til at fungere i 2 Aar, saaledes at ifftun Halvdelen afgaaer hvert Aar. Første Gang afgjøres det ved Lodtrækning, hvilke 6 Medlemmer, 4 mandlige og 2 kvindelige, der skulle afgaae. — Samtlige Bestyrelses-Medlemmer kunne gjenvælges. 3 Tilfælde af Afgang i Aarets Løb, kan Bestyrelsen, forsaavidt den anseer det nødvendigt, midlertidigt supplere sig indtil næste Generalforsamling.

§ 4.

Bestyrelsen vælger af sin Midte en Formand og en Kassierer.

§ 5.

Bestyrelsen afholder Møde en bestemt Ugedag i hver Maaned. De Mødende ere uden Hensyn til Tallet berettigede til at tage Bestemmelse om enhver fornødt Understøttelse, der ydes af Selskabet.

§ 6.

Af Fængselselskabets Midler skal den Selskabet af Conferentsraad Kjellerup stiftede Creditsforenings-Obligation paa 1000 Rd. ansees som Grundfond og tør i intet Tilfælde realiseres. Til Grundfonden lægges endvidere de Bidrag paa 5 Rd. eller derover, som ere eller fremdeles ville blive stiftede een Gang for Alle, forsaavidt ikke an-

derledes udtryffeligt af Giverne bestemmes. Bestyrelsen fører for, at Selskabets Midler paa hensigtsmæssig Maade gøres frugtbringende.

§ 7.

Bidrag af hvilket som helst Beløb modtages, men stemmeberettiget Medlem af Selskabet er ifkun enhver Mand eller Kvinde, der bidrager aarlig idetmindste 1 Rd., eller betaler til Selskabet een Gang for Alle 20 Rd., eller ved personlig Virksomhed udenfor Viborg bidrager til dets Fremme.

§ 8.

Selskabets Regnskabsaar regnes fra Stiftelsesdagen, den 1ste December. Det aarlige Bidrag forfalder til Betaling ved Aarets Begyndelse, regnet fra Stiftelsesdagen.

§ 9.

Udmeldelse af Selskabet maa ske skriftlig for Bestyrelsen mindst 4 Uger før et nyt Regnskabsaars Begyndelse. Udeblivelse med Bidraget udover Aarets Udgang bevirker, at Paagjældende udslættes af Medlemslisten.

§ 10.

Hvert Aar afholder Selskabet, saavidt muligt paa Stiftelsesdagen, Generalforsamling, hvor Bestyrelsen aflægger Beretning om sin Virksomhed i det forløbne Aar og fremlægger Regnskab. Fremdeles foretages Valg paa nye Bestyrelses-Medlemmer i de Fratrædendes Sted, samt paa 2 Medlemmer til at revidere Regnskabet og en Decisor.

§ 11.

Over Resultatet af Selskabets Virksomhed forfattes hvert Aar en Beretning, som trykkes paa Selskabets Betøftning og gratis tilskilles Enhver, som i Henhold til § 7 ansees som Medlem. I denne Beretning optages foruden Uddrag af Regnskab og Medlemsfortegnelse ogsaa efter

Omstændighederne en mere eller mindre udførlig Fremstilling angaaende dem, Selskabet har fundet Anledning til at yde Hjælp, ligesom ogsaa Meddelelser angaaende andre Fængselsforhold deri kunne optages. Ordentligviis skal denne Beretning forfattes og udgaae efter hver afholdt Generalforsamling, hvis Forhandlinger deri skulle optages.

§ 12.

Forandringer i eller Tilføininger til disse Love kunne ikkun skee paa de aarlige Generalforsamlinger og efter forudgaaet Bekjendtgjørelse om, hvilke Lovforandringer der agtes foreslaaede.

§ 13.

Skulde Selskabet i sin Tid opløse sig, hvilket kun kan beslattes med mindst Trefjerdedeel af de paa en Generalforsamling mødte Medlemmers Stemmer, og efterat det i Indkaldelsen til Generalforsamling udtrykkelig er tilkjendegivet, at Spørgsmaalet derom vil blive forelagt til Afgjørelse, da skal Bestyrelsen indberette Sagen til Justitsministeriet med Anmodning om, at dette igiennem Straffeanstaltens Bestyrelse vil foranledige, at Selskabets Midler benyttes i de tilfigtede Niemed.

Viborg

Fængselsvesen.

VII.

V i b o r g.

Trykt i H. Wisfings Officin.

1867.

Beretning om Generalforsamlingen

den 3die December 1866.

Forhandlingerne indlebedes af den fungerende Formand, Fængselsinspecteur Hansen, som, efterat Selskabets hidtilværende Formand, Præst for Søndre-fogns Menighed og Straffeanstalten, Hindberg, — der havde havt en væsentlig Deel i Selskabets Stiftelse og siden den Tid med Nidkjærhed forestaaet Formandsposten i Selskabet — var afgaaet ved Døden i Mai Maaned 1866, efter Anmodning overtog Formandens Forretninger og erklærede sig villig til at udføre disse, indtil der bliver taget endelig Bestemmelse angaaende Besørgelsen af de geistlige Forretninger ved Straffeanstalten, hvilket ventelig vil ske endnu i indeværende Finantsaar, og hvorefter man da vil formaa Præsten til at overtage Formandsposten.

Der meddeelttes Oplysninger om de siden 1ste December 1860 til 30te November 1865 understøttede Personer, deres Stilling og Opførsel, forsaavidt

de endnu staae under Selskabets Forsorg og Kundskab om dem har været at erholde.

1. Angaaende ham udtaler Forstanderskabet, at han vedblivende opfører sig tilfredsstillende og at han bør roses for sit Forhold.

2. Det samme gode Vidnesbyrd som forrige Aar gives ham atter iaar; han ernærer sig fremdeles ved Dagleierarbejde.

3. Han er Huusmand og ernærer sig deels ved Avlsbrug, deels ved Væveri. Forstanderskabet yttre, at han er i høi Grad fliffelig og flittig.

4. Hans Sognepræst siger om ham, at han er meget stræbsom, tarvelig og æbruelig og bærer en kjærlig Omsorg for Kone og Børn, samt at hans Husbond er særdeles tilfreds med hans Arbejde og Forhold.

6. Præsten yttre, at hans Forhold hverken fortjener Roes eller Dadel, men at hans Husbond dog synes at være tilfreds med ham, da han har fæstet ham paany.

7. Han vedbliver med Flid og Omhu at forsørge Kone og Børn og gjør Alt, hvad der i denne Henseende med Villighed kan fordres af ham. Forstanderskabet er kommet ham til Hjælp med et Pengebeløb og Korn, nærmest i Betragtning af, at et af hans Børn har været undertastet en langvarig Sygdom.

9. Han besidder et jordløst Huus, fører et christeligt Levnet, men har som Dagleier Banffelighed ved at erhverve det Fornødne.

14. Han ernærer sig og Familie deels ved Dag-leierarbeide, deels som Fodpost. Hans Wandel er ulastelig.

17. Han ernærer sig fremdeles som Smed og forbedrer sin Stilling ved Flid og Stræbsomhed. Saavidt Forstanderskabet bekjendt, opfører han sig godt.

18. Han er flittig og rebelig og ernærer sig vedblivende som Skomager. Engang imellem slaaer han en Sviir af, men er derefter i længere Tid afholdende.

22. Om ham yttre Forstanderskabet, at han, skjøndt sund og stærk, ikke gider bestille Noget, men driver om i Landet, hvorfor hans Børn blive forsørgede af Communen.

24. Hendes Sognepræst har meddeelt, at hun vedblivende opfører sig godt og nu lærer Skræbersyning, hvorhos han har indstillet hende til en Beflædningshjælp, der ogsaa blev givet hende.

25. Forstanderskabet giver hende samme rosende Vidnesbyrd som tidligere.

29. Han holder sig ærlig og arbejder flittig som Murer.

30. Han bestjæftiger sig med at forfatte Gravskrifter og Bryllupsvers, med hvilke han driver Handel. For kort Tid siden har han forladt sit Fødesogn og er flyttet andetsteds hen.

35. Han ernærer sig fremdeles som Murer og skildres som en særdeles arbeidsom Mand, der i smaa Raar ernærer sin talrige Familie. Desværre er han

tilbøielig til, efter Nydelsen af stærke Drikke, at indlade sig i Klammeri og anden fredsforstyrrende Udsærd.

37. Han er en flittig Arbejder, men har ondt ved at komme igjennem, og han opfører sig godt i enhver Henseende, hvorfor vedkommende Bysfoged har anbefalet ham til at erholde en Understøttelse.

38. Han er en dygtig Arbejder, men ustadig, og fortsætter endnu Forbindelsen med det i forrige Beretning omhandlede Fruentimmer.

41. Han er nu vendt tilbage til sit Sogn og har der kjøbt et Huus, hvilket det dog ansees tvivlsomt, at han kan beholde, da han Intet eier. Jøvrigt lader hans Forhold endnu Meget tilbage at ønske.

42. Hun tjener endnu paa samme Sted og er i Begreb med at indgaae Ægteskab.

45. Han er nu udvandret til Amerika, hvortil det er hans Agt at bringe sin Familie, saasnart han kommer i en Stilling, der sætter ham i Stand til at ernære denne. Det siges isøvrigt, at han altid har viist, at han holdt af Kone og Børn.

46. Hun tjener endnu hos Sognepræsten paa Hjemstedet, og denne siger om hende, at hun er dygtig til sin Gjerning, tro og villig, og at han aldrig har havt et fortrinligere, dygtigere og paalideligere Tjende.

48. Han er bleven skilt fra Konen, med hvem han erklærede ikke at kunne leve sammen. Der yttres, at han er en omhyggelig Fader for sine Børn og

en flittig Arbejder, der ernærer sig ved Udsælgning og Fisteri.

49. Hun har erholdt Tjeneste i en anden Kjøbstad og opfører sig, saavidt vides, godt.

51. Det er lykkedes at faae ham anbragt i Nabosognet hos en dannet Mand, der har taget ham i fast Tjeneste og ytrer sig vel fornøiet med ham. Han er ikke længer hengiven til Drif, er arbeidsom og fører en christelig Wandel.

54. Han vedbliver at opføre sig særdeles godt, fører et stille Liv, arbejder stadig, dels som Dag-leier, dels — og vel meest — som Sadelmager og Skomager. For sin Familie sørger han godt og lever et huusligt Familieliv.

55. Hun befinder sig som Følge af Drukkenskab i en sørgelig Stilling og hendes Wandel er ikke at rose.

56. Han er, som det i forrige Beretning befrystedes, atter indsat i en Straffeanstalt.

57. Hun vedbliver at opføre sig skikkeligt og er i stadig Tjeneste, men da hun er noget urolig i Sindet og noget uklar og ustadig i hendes hele Maade at tænke og være paa, har hun endnu ikke opnaaet en saa god Tjeneste, som man maatte ønske hende.

58. Han har i det sidste Aar været meget syg og er efter Sygdommen meget svagelig og trængende. Saavidt hans Helbred tillader det, er han en flittig Arbejder, hvis Opførsel er tilfredsstillende i det Hele taget.

59. I 4 Aar har hun tjent paa samme Sted

og Husbonden vedbliver at rose hende for hendes Dygtighed og Flid.

60. Han fører en anstændig og stikkelig Vandel, men er meget trængende, og anbefales af Forstanderskabet til Understøttelse.

61. Hun ernærer sig og Børnene som Bæverste, men er for utugtigt Levnet bleven straffet med Fængsel paa Band og Brød.

62. Han har været under Tiltale for Indbrudstyveri, men blev ved Høiesteretsdom frifjendt for Actors videre Tiltale. Han har nu kjøbt sig en Vaad og lever af Fiskeri og af at færge. Stjendt af Naturen stærk, vil han dog helst tjene Brødet ved saa lidt Arbeide som muligt, og det er derfor tvivlsomt, om han for Fremtiden vil vogte sig for at begaae ny Lovovertrædelse, naar han dertil kan see gunstig Leilighed.

63. Han ernærer sig som Arbeidsmand, er flittig og ordentlig til sin Gjerning, og der vides Intet at udsætte paa hans Forhold.

64. Hans Husbond har fæstet ham paany, og han stildres som ordentlig og sparsommelig, men det bemærkes derhos, at han og Kone have Vanstielighed ved at forskaffe det Nødtørstige til Børnernes Underhold.

65. Han tjener vedblivende paa samme Sted, og der siges om ham, at han er en flittig og tro Arbeider.

67. Han arbeider fremdeles i det samme Garveri, og man er meget tilfreds med hans Flid, dog

beklages det, at han som oftest tager sig en Snaaps formeget.

68. Han har i det sidste Aar ikke havt fast Tjeneste, han mangler dertil Stabighed. Arbejder, ved hvilke han af og til kan tage sig nogle Fridage for at gjøre sig tilgode med Brændeviin, holder han meest af at beskæftige sig med. Siden han blev gift har han boet tilleie, men Vedkommende klage over, at han ikke betaler Leien.

69. Han opfører sig upaafdrageligt, er Dagleier og erhverver det Fornødne til Hustru og 3 uconfirmerede Børns Underhold.

70 og 71. De ere vedblivende flittige og arbeidsomme, men meget fattige, da Familien aarlig forøges og Huusholdningen neppe er den bedste. Egtefolkene have erholdt Hjælp af de Fattiges Kasse, og det gaaer meget langsomt med Opdyrkningen af den til deres Huus hørende Hedeslod.

73. Han er nu optaget i Fattighuset.

75. Om hende er der givet følgende Oplysning: „Det vides ikke, hvor hun nu opholder sig; hun har, siden hun forlod den Husbond, hos hvem hun oprindelig blev anbragt, havt 3 Tjenester, i hvilke hun har opført sig mindre godt; af de tvende er hun bortviist, fordi hun havde Hang til at sværme om Natten.

76. Hun er ikke optaget i de tvende sidste Beretninger, fordi man ikke kjendte hendes Opholdssted. Fra en Sognepræst er nu meldt, at hun er gift, og at der intet Uforbeholdt vides om hende.

78. Han har fast Tjeneste, og hans Huusbond giver ham et godt Vidnesbyrd.

80. Hans Sognepræst siger, at han er forfalden til Drik, men at hans Vandel ellers er ulastelig.

81. Forrige Aar indkom ingen Oplysning om ham, hviaarsag han blev udeladt af Beretningen; nu har vedkommende Sognepræst imidlertid meddeelt, at han har fortsat det tidligere omtalte omflakkende Liv, under hvilket han har havt Opholdet udelukkende ved Tyveri og som oftest ikke har villet tage imod andre Høveder end Brændeviin. I aldeles forfalden Tilstand, blottet for det Nødvendigste, har han meldt sig og forlangt at optages i Fattighuset, hvor han ogsaa blev anvist Ophold.

82. Hun er for Tyveri atter anseet med offentlig Arbejde.

83. Hun opfører sig godt, men lever i trange Aar. Manden søger imidlertid ved Stræbsomhed og Flid at ernære Familien paa ærlig Maade.

84. Om hende gives kun en sparsom Oplysning, idet vedkommende Sognepræst har indskrænket sig til at meddele, at hun opholder sig i en Landsby.

85. Af de offentlige Tidender fremgaaer, at han er dømt af Undersøgelsescommissionen for Salling m. fl. Herreder.

87. Der meddeles, at af de Familier, for hvilke hun arbejder, har hun det Vidnesbyrd, at hun er flittig og ordentlig, villig og beskedt, saa at de i enhver Henseende ere tilfredse med hende.

89. Hun tjener ikke længer, men har taget Op-

hold hos en Enkemand, der er Slagter og har et Huus og som har lovet hende Egteffab. Dette er dog endnu ikke kommet istand, uagtet hun har et Barn ved ham, men der er dog godt Haab om, at de ville blive gifte. Sognet forsørger vedblivende hendes 2 Børn. Iøvrigt vides ikke andet end Godt om hende.

91. Han opholder sig i Nordslesvig, og det formodes, at hans Forhold er godt.

92. Han har giftet sig og ernærer sig nu ved Bæveri, hvoraf han har nok at bestille, og om hans Vandel kan ikke siges andet end Godt.

93. Efter hans Sognepræsts Beretning har han vedblivende ført et omflakkende Liv, og har ikke været at formaae til Stadighed eller til at søge fast Tjeneste; han skal nu være arresteret som mistænkt for Tyveri.

96. Ifølge Meddelelse fra vedkommende Dommer, er han straffet med 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Band og Brød for Tyveri og derefter ført ud af Landet.

97. Ifjor kom han i meget trængende Omstændigheder, som Følge af hans Kones langvarige Sygdom. Han har nu fast Tjeneste som Røgter hos en Gaardmand, der er meget tilfreds med ham, da han baade er ærdelig og paapassende.

98. Sogneforstanderskabet meddeler, at det kun mærker lidet til ham, da han fordetmeste arbejder udenfogns, men noget Ustikkelig vides ikke om ham.

99. Hun er vedblivende beskæftiget ved en Krads-

uldsfabrik; deels derved, deels ved Spinding og Strikning for Folk forffaffer hun sig Udkommet og opfører sig godt.

100. Han ernærer sig deels ved Accordarbeide, deels ved Dagleierarbeide, og Alle, som have havt ham i Arbeide, have i enhver Henseende været vel tilfredse med ham.

101. Hun har ophørt med at være for Folk, tjener nu hos en Enkemand, og der vides intet Ustikkelig om hende.

102. Hans Husbond har atter fæstet ham og udtaler sig særdeles rosende saavel om hans Forhold som Arbeidsdygtighed.

104. Hans Sognepræst siger, at han vedbliver at vise en i alle Henseender tilfredsstillende Opførsel. Han er Dagleier og hans Hustru er i høi Grad svagelig, hvorfor han atter er tildeelt Understøttelse af Selvfabet.

105. Hans Sognepræst yttre sig saaledes om ham: „Han har ikke udviist noget godt Forhold hverken i sit Hjem eller udenfor samme. Han er noget hengiven til Drik; hans hæftige Temperament har yttret sig paa flere Maader. For voldsom Udsærd mod en Haandværkspend har han været anholdt, dog uden at dette medførte Straf for ham.“

106. Hun opfører sig godt og er sparsommelig og paapassende. Manden, der tidligere arbejdede ved et Teglværk, er nu Fæster af et Huus, hvortil kan holdes en Ko, og er ærdelig og flittig.

107. Hans Dommer, ved hvis Omfarg han i

sin Tid blev anbragt som Røgter, meddeler, at han vedblivende er i sin gamle Condition, opfører sig godt og er tilfreds.

108. Han har Bolig i Fattighuset, men ernærer sig selv, og har holdt sig for Tilbagefald.

109. Som allerede i forrige Beretning forudsat, er han atter dømt for Tyveri og afleveret til en Straffeanstalt.

110. Sogneforstanderskabet meddeler, at hun har ført en temmelig letfærdig og letfindig Vandel i den Tid hun har opholdt sig i Sognet.

111. Forstanderskabet erklærer, at han vedblivende opfører sig godt, og at det er udenfor al Tvivl, at det navnlig er Fængselselskabets Forsorg, der holder ham opreist. Han er Hyrde og hans Løn er ifkun ringe. I August Maaned tilstodes ham en Understøttelse.

112. Efterat hun havde ophørt med at tjene og derefter taget Ophold hos sin Moder — en fattig Indsidderste — er hun, efter at have født et uægte Barn, for et mindre Tyveri anseet med Straf. Den Omstændighed, at hun tog Tjeneste i en Kjøbstad, anseer Forstanderskabet at have været Anledning til hendes senere Forvildelser.

113. Vedkommende Sognepræst, igjennem hvem Selskabet ydede ham den første Understøttelse, yttrede sig forrige Aar om ham saaledes: „Dommen om ham i Sognet er ikke synderlig gunstig, men mig vitteligt er Intet passeret, som berettiger til at opgive Haabet om hans Forbedring“, — og har iaar med-

deelt, at han har et Huus med nogen Jord til, hvoraf han imidlertid ikke kan leve, og maa derfor ved Dag-leie søge Bifortjeneste. Han har saaledes en stor Deel af Sommeren arbeidet hos en Murer, der giver ham et godt Skudsmaal.

114. Hans Dommer meddeler, at han har taget sig af Dage ved Hængning, hvortil hans Drickfældighed og ugle Formuesomstændigheder utvivlsom har været Grund.

115. Som forudsat i forrige Beretning er hun atter i Tjeneste, og der gives hende Skudsmaal om Dygtighed og Trostøb.

116. Han er Tjenestekarl og hans Sognepræst giver ham Vidnesbyrd om Dygtighed, Flid, Trostøb og Lydighed.

117. Han erholdt igjen Tjeneste hos den Proprietair, hvem han forinden hans Indsættelse i Straffeanstalten allerede havde tjent i 4 Aar, men han er nu atter indsat i Straffeanstalt paa et længere Aaremaal for Tyveri.

121. Han ernærer sig vedblivende som Kurvemager, fører et stille og ordentligt Liv, men da han er 59 Aar gammel og svag af Helbred, falder det ham besværligt at forserge sig og Hustru, der er af samme Alder.

122. Hun tjener nu en Gaardmand for Løn, er flittig og viser god Opførsel.

123. Hendes Opholdssted er nu ubekjendt, og det Vidnesbyrd, Vedkommende giver hende angaaende

hendes Opførsel i den første Tid efter hendes Løsladelse, er ikke fordeelagtigt.

124. Hun har havt Tjeneste siden Foraaret, og hendes Husbond ytrer fuldkommen Tilfredshed med hendes Flid og Opførsel.

125. Hun tjener hos Forpagteren af en større Gaard, og hendes Opførsel er upaaklagelig.

126. Da nogen Tid efter Løsladelsen Sognepræsten anbefalede ham som værdig og trængende, ydede vi ham den lovede Understøttelse. Han stildres som en flink Arbejder, der søger at erhverve det Fornødne til sin Families Underhold.

127. Da hans Dommer nogle Maaneder efter Løsladelsen kunde meddele, at hans Bandel var ulastelig, at han afholdt sig fra stærke Drikke og sluttede sig til Hjemmet samt var flittig, blev han tilstaaet den lovede Understøttelse. Ifølge senere Meddelelse fra samme Kilde, opfører han sig vedblivende godt og ernærer sig og Familie deels ved Arbejde i sin Profession, deels ved andet Arbejde.

128. Det gaaer godt med hans Forpagtning; han lever stille og rolig, og der vides intet Ufordeelagtigt om ham.

129. Sognepræsten meddeler om ham, at han fremdeles arbejder i Jernstøberiet, er flittig, ærdelig og paalidelig og i enhver Henseende opfører sig tilfredsstillende.

130. Han har erholdt Arbejde paa en større Gaard og roses for Flid og Skikkelighed.

132. Forstanderskabet meddeler, at han siden

hans Ankomst til Hjemmet har Bolig i Fattighuset, og at Sognet har overladt ham til Brug et Stykke Jord, der for en Deel bestaaer af Heide, paa hvis Dyrkning han i Forening med sin Hustru anvender ufortrøden Flid. Endstjøndt svagelig, vedbliver han at være meget flittig, er ædruelig, sparsommelig og lever i et kjærligt Forhold til sin Hustru, der trolig arbejder med ham til Erhvervelsen af det daglige Brød.

133. Efter Løsladelsen tog han Arbeide i Kjøbenhavn en kort Tid, men drog atter tilbage til Jylland, hvor han flakkede fra en Kjøbstad til en anden, begik forskjellige Løverier og blev atter idømt offentligt Arbeide.

Derefter blev givet følgende Oversigt over Selskabets Virksomhed i Aaret fra 1ste Decbr. 1865 til 30te Novbr. 1866.

I bemeldte Aar er af herværende Straffeanstalt løsladte:

74 Mandfanger og 26 Qvindefanger, ialt 100.

Af disse vare at hense til de Klasser, hvilke i Overensstemmelse med det tidligere Vedtagne ikke bør optages under Selskabets Virksomhed, følgende:

Mdsf. Qvdf. Ialt.

1. De, der ved tidligere beviislige overveiende Gang til uregelmæssigt Levnet i Forbindelse med mindre god Opførsel i Straffetiden ikke kunne ansees værdige dertil . . . 17 8 25

	Mdsf.	Dvf.	Jalt.
2. De, der endnu eie et større Beløb af oplagte Overarbeidspenge eller ved egne Midler kunne skaffe sig Erhverv	21	1	22
3. De, der ved Paarsørendes eller Andres Virksomhed kunne opnaae Erhverv	7	3	10
4. De, der som Udlandige efter Løselabelsen udføres af Landet	4	„	4
5. De, der paa Grund af vedvarende Svagelighed eller Alderdom maae betragtes som hjemfaldne til Fattigforsørgelse	6	„	6
	55	12	67

De øvrige 19 Mdsf. og 14 Dvf. optoges under Selskabets Forsorg; men heraf bleve 2de Mandsfanger, som hjemmehørende i Fyen, paa vor Anbefaling forhjulpne af det fynske Fængselselskab og ville blive optagne i dette Selskabs Beretning. Vor Beretning omfatter saaledes kun 17 Mandsfanger og 14 Dvindexfanger, ialt 31.

Disse vare med Hensyn til Alder:

	Mdsf.	Dvf.	Jalt.
10—20 Aar	„	5	5
20—30 —	3	6	9
30—40 —	5	3	8
40—50 —	6	„	6
50—60 —	3	„	3

Med Hensyn til huuslig Stilling:

Gifte	6	3	9
Ugifte	9	11	20
Separerede	2	„	2

Med Hensyn til Hjælpen blev denne saaledes ydet:

Modf. Dvf. Galt.

Anbragt i fast Tjeneste og forsynet med Beklædning	„	3	3
Do. do. uden Beklædning	1	„	1
Do. do. med Vederlag	„	1	1
Do. i Diaconisestiftelsen mod do. .	„	1	1
Understøttelse til Haandværksredskaber	1	„	1
Do. med Penge, med Beklædning eller paa begge Maader	7	9	16
Givet Tilsagn om Understøttelse . . .	4	„	4
Forhyret	1	„	1
Oversført til Amerika	3	„	3

De af Selskabet i dette Aar efter Løsladelsen Antagne nævnes her i den Orden og med det Nummer, der er dem given i Personprotocollen.

134. Dagleier, Familiefader med Hustru og 2 Børn, 50 Aar gammel, født i Thurfyrstendømmet Hessen og hjemmehørende i et Landsogn i Randers Amt. Han havde ikke tidligere været straffet, men var nu for Gaarethyveri indsat til 1 Aars Forbedringshuusarbejde. I Straffetiden opførte han sig upaaflageligt, og da Forstanderskabet udtalte sig rosende om ham og navnlig udhævede, at han som Indsidder og Dagleier paa en Hovedgaard i flere Aar var anseet for flittig, sparsommelig og ærlig, fandt vi Anledning til ved Løsladelsen at understøtte ham med en Beklædningshjælp. En senere modtaget Beretning er til hans Fordeel, idet han skildres som ædrue-

lig, flittig og dygtig til forskjellige Arbejder, og at han trolig understøttes af sin Hustru.

135. Bødfer, separeret, har 3 Børn, 52 Aar gammel, født i Sverrig, hjemmehørende i et Landsogn i Standerborg Amt. Ikke tidligere straffet begik han et Faaretyveri, der medførte, at han idømtes 1 Aars Forbedringshuusarbeide. I Fængslet opførte han sig tilfredsstillende, hvorfor der gaves ham en Befklædningshjælp, navnlig for ved en anstændig Paaflædning at gjøre ham det lettere at faae Arbeide. Ifølge senere modtagne Oplysninger fra vedkommende Sognepræst har imidlertid Hjælpen været spildt, idet han vel fik Bestjæftigelse ved sin Profession, men da han ingen Stadighed havde, ophørte han snart med at arbeide og drev omkring og svirede. Det endte med, at Sognet maatte forsørge ham, og han har nu bortfjernet sig, uden at det vides hvorhen.

136. Tyende, ugift, 22 Aar gammel, født og hjemmehørende i et Landsogn i Nordflesvig. Tidligere straffet med Fængsel paa Band og Brød for simpelt Tyveri, blev hun atter for samme Forbrydelse, begaaet mod Husbonden, idømt 1 Aars Forbedringshuusarbeide. Da hendes Forhold i Fængslet var særdeles tilfredsstillende og vedkommende Autoritet i Slesvig oplyste, at hun mistede sine Forældre i sin Barndom, hvorefter hun blev udsat hos en Familie i Sognet, hos hvilken hun forblev indtil hendes Confirmation, fandt vi Anledning til at tilstaae hende en Befklædningshjælp for at sætte hende i Stand til lettere at erholde Tjeneste, hvorhos vi anmodede Præ-

flen paa Hjemstedet om at virke for hendes Anbringelse i Condition, idet vi samtidig gav Udsigt til yderligere at ville understøtte hende, dersom hun ikke strax maatte kunne faae Tjeneste og hendes Forhold og Trang kvalificerede hende dertil. Ifølge senere Meddelelse erholdt hun Tjeneste hos en Gaardmand, men denne er igjen opsigt hende, fordi, som der siges, „hun bestandig render ud med en af Gaardens Karle“. Paa hendes Trofskab have derimod Intet at klage.

137. Kvende, ugift, 26 Aar gammel, født og hjemmehørende i Kjøbenhavn. Hun havde tidligere været straffet med Fængsel paa sædvanlig Fangekost og 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri og blev i Aaret 1858 idømt 8 Aars Fugthuusarbejde for Brandstiftelse, af hvilken Straf dog 1 Aar blev eftergivet hende ifølge Allerhøieste Resolution. Hun tjente nemlig paa den Tid en Gaardmand i Randers Amt, og da hun følte sig fornærmet af denne, fordi han havde, som det af Sagen fremgaaer uden at vide Besset derom eller tænke derover, henkastet, at hendes Fader havde begaaet Tyveri, og hendes Madmoder derhos nægtede at udløvere hende nogle hende tilhørende Klædningsstykker, som Madmoderen havde modtaget til Opbevaring, besluttede hun, der er af et yderst hæftigt Gemyt, at stikke Ild paa Gaarden, hvilken Beslutning hun ogsaa strax iværksatte, hvorpaa hun selv anmeldte det Paafæredede for vedkommende Forhørsdommer. I Straffetiden blev hun oftere corrigeret, navnlig for Brud paa Disciplinen og Uforlidelighed; vel angrede hun næsten altid øieblikkelig

fine Forseelser, men hendes ustyrlige Sind bragte hende stedse i nye Forlegenheder; dog bør det bemærkes, at hun i de 3 sidste Aar af Straffetiden syntes at være i Besiddelse af større Selvbeherkselse, ligesom ogsaa hendes Sind kjendelig var blødgjort ved den mildere Maade, hvorpaa hun blev behandlet. Hun forlod Straffeanstalten uden at modtage Understøttelse eller Løfte om Hjælp; men da hun gjorde sig Umage for at komme igjennem paa ærlig Maade, tilstodes hende en Beklædningshjælp, hvilken senere blev foreget, efterat Kjøbenhavns Politi havde anbefalet hende dertil og givet hende et rosende Vidnesbyrd. Dog, det viste sig, at hun ikke havde Kraft og Villie nok til at holde sig opreist, og dog var hun bleven ledest og understøttet i en høiere Grad end sædvanligt, ikke alene af Selskabet, men ogsaa af Andre, — hun faldt, kom (som det syntes imod sin Villie) først ind under Prostitutionen og senere under det criminelle Omraade, idet hun begik en Lovovertrædelse af mindre Betydning. Selskabets Bestyrelse formeente nu, at der fra dets Side intet Mere var at foretage til Gunst for denne Løsladte, men da „Foreningen for den indre Mission“ derefter tog sig af hende og midlertidig anbragte hende hos en Familie i Kjøbenhavn, for senere at forskaffe hende Tjeneste paa Landet, tilstode vi hende en Understøttelse af 5 Rd. til Hjælp til Anskaffelse af Klædningsstykker, ifølge Anmodning af en i Kjøbenhavn boende Dame, som med en Utrættelighed, der ikke noksom kan paaflønnes, havde siden

hendes Løsladelse af Straffeanstalten søgt, hvorefter forgjæves, at forhindre hende fra Fald paany.

138. Tjenestekarl, ugift, 23 Aar gammel, født i et Landsogn i Aalborg Amt og hjemmehørende i et Landsogn i Viborg Amt. For Tyveri havde han tidligere været straffet med $2\frac{1}{2}$ Aars Forbedringshuusarbejde og er denne Gang anseet med samme Straf i ligesaa lang Tid for samme Forbrydelse og Bedrageri, som bestod i, at han havde tilvendt sig nogle Smaaating fra en Bekjendt og af sine Medtjenende laant og derefter afhændet forskellige Klædningsstykker af mindre Værdi. Han hører til Matmandsklassen og er bleven opdraget paa Bøgilbgaard. I Fængslet god han Intet bestille, men søgte at leve paa sine Medfangers Beføstning, blev oftere straffet og gjorde i det Hele Indtryk af at være en i høi Grad lad og ufølsom Person. Da han yttrede Ønske om at udvandre til Amerika, og det var at forudsee, at Resten af hans Liv vilde blive tilbragt i Fængsler, saafremt han forblev i Landet, forstrakte Selskabet vedkommende Commune med et Laan af 100 Rd. i dette Niemed, medens det selv udredede Restbeløbet, og han afgik derefter ved Løsladelsen til Newyork. Senere har han meldt, at han havde det godt og havde ladet sig hverve til Soldat, og senest, at han har forsøgt at desertere, hvilket dog ikke lykkedes ham, og hvorfor han er bleven straffet.

139. Arbeidskarl, ugift, 32 Aar gammel, født og hjemmehørende i et Landsogn i Veile Amt. Tidligere straffet for Tyveri, Bedrageri og Løsgænger

med Fængsel paa Band og Brød, 1 Aars Forbedringshuusarbeide og 1 Aars Tugthuusarbeide, begik han atter Tyveri, der medførte en Straf for ham af 4 Aars Forbedringshuusarbeide. Tyveriet bestod i, at han tilvendte sig en Hare fra en Kjøbmands Port og 2de Gaareffind fra en Sadelmager. I Fængslet var han flittig, sparsommelig og viste et godt Forhold, han var desuden hvad man kalder et godt Hoved, og han ønskede efter Løsladelsen at kunne udvandre til Amerika. Da hans oplagte Døerarbeidspenge ikke vare tilstrækkelige dertil, udrede Hjemstedscommunen 50 Rd. og Selstabet det manglende Beløb, hvorefter han afgik til Newyork sammen med Nr. 138. Fra denne skilte han sig dog snart, og senere haves ingen Efterretning om ham.

140. Huusmand, gift, 48 Aar gammel, født og hjemmehørende i Aalborg Amt. For Tyveri og ulovlig Omgang med Hittegods er han tidligere straffet med Fængsel paa Band og Brød, og blev denne Gang indsat til 1 Aars Forbedringshuusarbeide for den førstnævnte Forbrydelse, der bestod i, at han fravendte sin Husbond 1 Skp. Rug af det Quantum, han havde været behjælpelig med at tærste. Da hans Opsørsel i Fængslet var upaafagelig, og han var af et svagt Helbred, samt da han ifkun var i Besiddelse af et jordløst Huus, blev han ved Løsladelsen givet betingelsesvis Tilfagn om Hjælp, men da hans Sognepræst senere meddeelte, at han, ihvorvel en dygtig Arbejder, viste sig gjensidig og upaalidelig, og at hans Husbond ikke vilde beholde ham længere end til

Fardag, fandtes ingen Anledning til at understøtte ham.

141. Hun, der kun var 14 Aar gammel, født og hjemmehørende i et Landsogn og ikke tidligere straffet, blev, for at have afbrændt sin Husbonds Gaard, indsat til Opdragelse og Forbedring i 1 Aar. Denne Straf affjonedes hun forsaavidt uden at komme i Berøring med andre Fanger, idet hun blot imellemstunder blev af en Medfange underviist i qvindelige Haandarbejder; isørigt nød hun daglig Underviisning af den ved Straffeanstalten ansatte Lærer, der ved hendes Løsladelse gav hende de meest rosende Vidnesbyrd med Hensyn til Flid og Lærelyst, hvilke Vidnesbyrd stod i Samklang med de hende af vedkommende Præst og Lærer ved hendes Confirmation givne. Efter hvad der fremgaaer af Acten i Forbindelse med hendes egen Forklaring, begik hun nævnte Forbrydelse deels af Længsel efter at komme tilbage til Forældrene, der ere Huusmandsfolk og meget respectable, deels fordi hun ikke kunde udholde at være i sin Tjeneste. Da hendes Sognepræst havde tilbudt at ville antage sig hende, blev der ved Løsladelsen givet hende en mindre Understøttelse, nærmest for at sætte hende i Stand til at tilbagelægge den lange Vej til Hjemmet, og efter senere indløben Meddelelse, tjener hun endnu Præsten, der er særdeles tilfreds med hendes Forhold.

142. Ligesom Nr. 141 blev ogsaa hun, ligeledes ifkun 14 Aar gammel, og født og hjemmehørende i et Landsogn i Aalborg Amt, samt ikke tidligere

straffet, indsat til Opdragelse og Forbedring i 2 Aar for Brandstiftelse. Hun er Datter af Huusmandsfolk og blev efter Moderens Død af Fattigvæsenet tinglyst i Rost og Pleie hos en Huusmand, hvor hun var vel fornøiet og i alle Henseender opførte sig godt, ligesom hun ogsaa viste Flid og Sædelighed i Skolen. At hun herfra blev flyttet til en Huusmandsenke, hvor hun var mindre vel fornøiet, troer Sognepræsten har været Grunden til hendes Forbrudelse, og dette har hun da ogsaa selv indrømmet, idet hun var misfornøiet med, at hun ikke fik Tilstrækkeligt at spise, og hendes Madmoder derhos idelig stjælte paa hende, fordi hun ikke kunde faae dennes Varn til at tie. Ved Jldspaaføttelsen brændte isvrigt nævnte Enkes saavel Huus som Løse. Da hun ikke var confirmeret, var hun i Fængslet Gjenstand for en særegen Omsorg, og forinden hun afgik fra Straffeanstalten, bekræftede hun sin Daabspagt i Anstaltens Kapel. I Betragtning af, at hun i Straffetiden havde viist Flid og Lærvillighed, samt i det Hele opført sig godt, og hun derhos efter Løsladelsen vilde komme til at staa aldeles ene, fandt vi, at vi burde tage os af hende, idetmindste i den første Tid, hvorfor vi gav hende Beklædning og anbragte hende i Diaconisestiftelsen i et Aar til hyderligere Opdragelse mod en Betaling af 80 Rd., hvoraf Hjemstedsmunicipaliteten udreder Halvdelen, og saaledes, at Bestyrelsen for nævnte Stiftelse har paataget sig at anbringe hende ved hendes Udgang derfra.

. 143. Indsidderste, gift, 31 Aar gammel, født og hjemmehørende i en Kjøbstad i Hjørring Amt. Tidligere straffet med 2 Gange 5 Dages Fængsel paa Vand og Brød for Tyveri, stjal hun atter, idet hun i en Boutik tilvendte sig en Pafke, hvori nogle Tørklæder, og senere sammesteds ligeledes 1 Par Sko, for hvilken Forbrydelse hun idømtes 1 Aars Forbedringshuusarbeide. I Fængslet var hun i en høj Grad nedtrykt og syntes opfyldt af Anger; hun var dertil flittig og viste en i enhver Henseende tilfredsstillende Opførsel. Da hendes Sognepræst meddeelte, at hun var separeret fra Manden, som, efter at have solgt de saa Tiendele, de havde, og forbrugt Pengene, var taget tilfæes, og at hun saaledes ved Løsladelsen vilde være blottet for Alt, samt derhos omtalte hende som dygtig til at paatage sig enhverformhelt Tjeneste, gaves hende en Beflædningshjælp ved Løsladelsen og Tilfagn om, efter 1 Aars Forløb, at blive tilstaaet yderligere Understøttelse, saafremt hendes Forhold og Trang maatte gjøre hende værdig dertil.

144. Bagersvend, ugift, 31 Aar gammel, født og hjemmehørende i Kjøbenhavn. For 3 Gange begaaet Hæleri er han tidligere straffet med 2 Aars Forbedringshuusarbeide og denne Gang indsat til 4 Aars Forbedringshuusarbeide for at have tilvendt sig en Silketyse og nogle Raskjetter. I Straffeanstalten var han arbejdsom, stille og tilbageholden, og for at sætte ham istand til lettere at erholde Arbeide, forsynede vi ham ved Løsladelsen med en Beflædning. Fra Kjøbenhavns Politi have vi senere erholdt den

Underretning, at han efter Hjemkomsten er afgaaet med Vandrebog for at søge Arbeide, men at der siden ikke er hørt fra ham.

145. Huusmand, gift, 4 Børn, 44 Aar gammel, født og hjemmehørende i et Landsogn i Ringkjøbing Amt. Ikke tidligere straffet, tilvendte han sig Fødevarer ved at begaae Indbrud, hvorfor han idømtes 2 Aars Forbedringshuusarbeide. Uagtet han ikke vakte synderlig Tillid, men snarere gjorde Indtryk af at være en overfladisk Person, tilstode vi ham dog ved Løsladelsen, efter iforveien at have sat os i Forbindelse med hans Sognepræst, en Hjælp til Anstæffelse af Bødkerværktøi, ved hvis Afbenyttelse han troede at kunne erhverve det Fornødne. Hans Præst, der havde Indseende med at Understøttelsen blev anvendt paa tilfigtet Maade, har imidlertid senere yttret sig om ham saaledes: „Han er frybende og smidig under Tvang, trodsig og kjæk, naar han troer at have løs Teile, uforstammet mod Fattigvæsenet og vil Intet bestille.“

146. Indsidderke, gift, har 1 Datter, 31 Aar gammel, født i Sverrig og hjemmehørende i et Landsogn i Randers Amt. Ikke tidligere straffet heri Landet, blev hun indsat til 1 Aars Forbedringshuusarbeide for at have været Medvider ved Forfærdigelse af falske Penge, hørende til Landets Mønt, hvilken Forbrydelse var begaaet af hendes Mand og en anden i Sognet boende Person. Uden i mindste Maade at have medvirket i den omhandlede Henseende, bestod hendes Skyld efter hendes Forklaring udeluk-

kende i hendes Rundskab om Falskmøntneriet, og har hun anbragt, at den Omstændighed, at hendes Ægtefælle var Deeltager i Forbrydelsen, og Forfærdigelsen af Pengene fandt Sted i deres Beboelsesleilighed, alene medførte hendes Fald. Da hendes Opsørsel i Straffeanstalten var særdeles tilfredsstillende, blev der af Sognet og os sammenskudt 10 Rd. for at sætte hende istand til, tilligemed sit Barn, at begive sig til sit Fødested i Eversrig, hvilket hun navnlig attraaede, fordi hendes Mand var paa længere Aaremaal indsat i Horsens Tugthuus.

147. Thyende, ugift, 22 Aar gammel, født og hjemmehørende i et Landsogn i Hjørring Amt. Hun havde, efter Tilfældighed af Moderen, der samtidig med hende blev indsat i Straffeanstalten, forøvet 4 forskellige Tyverier, hvoraf de 2 vare forbundne med Indbrud, og leveret de stjaalne Roster, der alle vare af ringe Værdi, til sin Moder, ifølge dennes Begjæring. Hun var af et blidt Gemyt, indesluttet og taus, viste en tilfredsstillende Opsørsel i Straffetiden og søgte Fængslets Skole. I Betragtning af hendes unge Alder, af at Moderen, som berørt, havde foranlediget hendes Fald, og da hun ikke tidligere havde været straffet, samt da det syntes, at hun havde fattet det faste Forsæt at stikke sig vel i Fremtiden, tilstode vi hende en Befrædningshjælp og forskaffede hende Tjeneste paa en større Gaard i Jylland, hvorfra vi nu have erholdt Underretning om, at hun udfører alle sine Bestillinger med megen Flid og Trofasthed, altid viser sig rede, hvor hun kan være til Nytte, samt at

intet Spor af Utroftab har været at mærke, fjøndt hun i denne Henseende oftere har været sat paa Prøve.

148. Tjenestekarl, ugift, 29 Aar gammel, født og hjemmehørende i Kjøbenhavn. Tidligere gjentagne Gange straffet for Tyveri med 10 Dages Fængsel paa Band og Brød og 1 Mars Forbedringshuusarbejde, blev han indsat til 5 Mars Forbedringshuusarbejde for samme Forbrydelse. Det var navnlig i Aarhuus og Kjøbenhavn, at han især havde været virksom, og bestode Tyverierne, hvoraf flere vare forbundne med Indbrud, af Penge, Ubre og Klædningsstykker, tildeels forøvede i Karlekamre og Kbhytter ombord i Skibe, der laae i Havn. Hans Opsørsel i Fængslet var slet, han blev der oftere straffet og ansaaes for en for Retsfikkerheden farlig Person, hvorfor det blev anseet for rettest at faae ham fjernet fra Landet, og da dette var i Samklang med hans eget Vnske, deeltog Staden Kjøbenhavn, ved at yde et Beløb af 60 Rd., med os i Planens Realisering, hvorefter han ved Løsladelsen afgif fra Hamborg til Newyork.

149. Tyende, ugift, 18 Aar gammel, født og hjemmehørende i Kjøbenhavn, hvorfra hun, efterat Forældrene vare døde under Choleraepidemien i Aaret 1852, blev, 5 Aar gammel, oversendt til Jylland og anbragt i Pleie i Bendshøvel, nemlig hos en Skolelærer i 1 Aar, hos en Skovfoged ligeledes i 1 Aar og endelig hos en Huusmandsfamilie, hvor hun forblev i $6\frac{1}{2}$ Aar. Efter at være confirmeret, ved hvilken Leilighed hun fik Bedtegning „gode Kundsta-

ber, meget sædelig", blev hun den 1ste November 1863 anbragt i Tjeneste hos en Gaardmand i Hjørring Amt, men da hun, som hun har forklaret, ikke kunde gjøre sit Herstab tilpas og desaaarsag ønskede at blive fri for Tjenesten, stak hun i Begyndelsen af den paafølgende Januar Maaned 3ld paa Gaarden, hvorved Baaningshuset og endeel Løssore brændte. For denne Forbrydelse blev hun, der ikke tidligere havde været straffet, indsat 2 Aar i Straffeanstalten til Opdragelse og Forbedring. Som det sædvanlig skeer med saadanne Unge, var ogsaa hun Gjenstand for en særegen Omhu i Straffetiden, hvilken hun lønnebe ved at vise en ualmindelig Flid og Lærelyst; hun bragte det vidt i Skolen og hendes hele Forhold berettigede til at antage, at hun af Hjertet fortroed sin Brøde. Da der viste sig Hindringer imod at forskaffe hende Tjeneste, og hun, som fader- og moderløs, saaledes vilde ved Løsladelsen komme til at staae ganske alene, blev det besluttet, at det skulde forsøges at faae hende anbragt hos flikkelige Folk i det første Halvaar, hvilket vi ogsaa opnaaede ved Understøttelse af en Dame i Kjøbenhavn. Hun kom, efterat være forsynet med Beklædning, i Huset hos en Familie i en Landsby i Sjælland imod et Bederlag af 20 Rd., og senere modtagne Beretninger fra den nævnte Dame give Grund til at antage, at hun opfører sig tilfredsstillende.

150. Contoirist, ugift, 21 Aar gammel, født og hjemmehørende i en Kjøbstad. Ikke tidligere straffet, blev han tiltalt og dømt til at udstaae 8 Maane-

ders Forbedringshuusarbeide for bedrageligt Forhold, hvilket bestod i, at han havde benyttet sin Stilling paa et Postcontoir til tvende Gange at udtage og tilegne sig Pengebeløb af Breve, der vare indleverede til Befordring, og for hvilke der til Affenderen var udstædt Postvæsenets Qvitteringer. De besvagne Beløb androge resp. 15 Rd. og 55 Rd., hvoraf han, forinden Tiltale blev indledet imod ham, havde erstattet det større, medens derimod hans Principal har udredet det mindre Beløb. Han afføede Straffen ved Ophold i en Celle Dag og Nat, af hvilken Grund der ved Allerhøieste Resolution blev eftergivet ham 2 Maaneder af Straffetiden. Han benyttede Tiden vel, thi naar han havde udført det ham paa-lagte Arbeide, bestjæftigede han sig med andre nyttige Ting, navnlig ved Læsning af gode Bøger. Derimod gjorde han ikke Indtryk af at være nogen i mindste Maade alvorlig Character, og at formaae ham til Erkjendelse af sin Forseelse, lykkedes neppe, idet han meget mere bestandig puffede paa, at det af ham besvagne større Beløb jo var erstattet, hvilken Omstændighed, meente han, hævede hans Brøde. Efter Løsladelsen erholdt han Ansættelse paa et Handelscontoir i England, og da hverken han eller Forældrene, ifølge indhentet Erklæring fra vedkommende Byfoged, formaaede at udrede de med Reisen dertil forbundne Omkostninger, bleve disse overtagne af Selskabet, og androge, foruden allerede tidligere erholdte Reisepenge til Hjemmet, 25 Rd.

151. Tyende, ugift, 19 Aar gammel, født i Viborg Straffeanstalt, hvor Moderen da afføede Strafarbeide, og hjemmehørende i et Landsogn i Hjørring Amt. For Tyveri og bedrageligt Forhold var hun tidligere straffet med 30 Dages simpelt Fængsel og nu indsat til 1 Aars Forbedringshuusarbeide for samme Forbrydelse. En Medtjenende havde hun nemlig fravendt en Deel Klædningsstykker og afhændet forffjellige Beklædningsgjenstande, der vare hende udlaaante til Brug af en Bekjendt. Hun afføede en Deel af Straffen i Fælledsskab, hvor hun viste sig urolig og tøilesløs, men i Cellen, hvor hun hensad i nogle Maaneder, tog hun en alvorligere Retning og syntes kjendelig at være gaaet i sig selv. Deels paa Grund heraf, deels fordi hun som uægte Barn Ingen havde at holde sig til efter Løsladelsen — thi at lade hende søge til Moderen, der er i Bund og Grund fordærvet, meente man ikke gif an —, forffaffede vi hende anbragt i Tjeneste paa en større Gaard i Viborg Amt, idet der samtidig gaves hende en Beklædning. Naar bortsees fra nogle mindre Unoder, har Husbonden erklæret sig tilfreds med hende.

152. Tyende, ugift, 24 Aar gammel, født og hjemmehørende i et Landsogn i Hjørring Amt. Tidligere havde han under criminel Lavalder været straffet for Tyveri med Riis, og for denne Forbrydelse og Ran ligeledes med samme Straf i 2 Dage. Denne Gang blev han, kun 17½ Aar gammel, idømt 6 Aars Forbedringshuusarbeide for Tyveri. Han havde nem-

lig, sammen med en yngre Broder, hvis Opgave dog i Reglen ikke var nogen anden end at holde Vagt, begaaet 14 forskjellige Indbrudstyverier, hvoraf de 5 i Kirker, og 3 simple Tyverier. De første vidne næsten alle om en uheft Driftighed, idet ingen Skranke, ingen Hindring kunde standse ham, og om Hensynsløshed, idet, efterat Kirkeblokkene vare blevne tomte, Alterbøger og forskjellige andre af Kirkens hellige Ting maatte holde for. I Fængslet var han tilbageholden, indesluttet og taus, men videbegjærlig, idet han ibrigt benyttede de bedste Bøger af Anstaltens Bibliothek, og ihvorvel hans Opførsel i det Hele taget var jævnt hen tilfredsstillende, udstod han dog ikke Straffen uden at blive corrigeret. Da det, paa Grund af hans Indesluttethed, ikke lod sig gjøre at fæste et saadant Blik i hans Indre, at Resultatet deraf kunde have tjent til Veiledning med Hensyn til den Maade, paa hvilken han bedst og heldigst vilde kunne være hjulpet efter Løsladelsen, — blev det besluttet at forhyre ham, hvortil han erklærede sig villig, og vi traf denne Foranstaltning i det Haab, om muligt for stedse, at fjerne fra Landet en Person, der havde saa stærke forbruderiske Anlæg og Tilboieligheder. Ved Bistand af en Justitsembedsmand lykkedes det os, rigtignok først efter en rum Tid, og ikke uden betydelig Udgift for Selskabets Kasse, at see vor Plan realiseret, men vi vide ogsaa nu, at den Paa-gjældende er deserteret fra sit Stib og opholder sig i Syd-Amerika.

153. Glarmester, separeret, har et Barn, 47 Aar gammel, født i en Kjøbstad i Thyen og hjemmehørende i en Kjøbstad i Jylland. Tidligere straffet med Mulct for Politivordener, med Bånd og Brød for Bedrageri og Fornærmelse mod en Vægter og med 1 Aars Forbedringshuusarbeide for Ran og Bedrageri, blev han denne Gang indsat til Afsoning af sidstnævnte Straf i 4 Aar for Tyveri og bedrageligt Forhold, hvilke Forbrydelser bestode i, at han havde tilvendt sig nogle Klædningsstykker og ikke havde til Hensigt at fyldestgjøre en Person, med hvem han havde sluttet en Handel. I Straffetiden var han frygende og snedig, men vidste steds at mage det saa, at Straf ikke kunde ramme ham. Mere fordi han ved Vægladelsen stod saagodtsom nøgen, end fordi han var værdig dertil, tilstodes ham en Medlidenheds-hjælp.

154. Thyende, ugift, 27 Aar gammel, født og hjemmehørende i en Kjøbstad i Slesvig. Ikke tidligere straffet, blev hun for at have dræbt et af hende født Barn kort efter dets Fødsel tilfunden at have sit Liv forbrudt og hendes Hoved at sættes paa en Stage, hvilken Straf dog ved Kgl. Reskript blev forandret til Forbedringshuusarbeide paa Kongens Naade. Efter et Ophold i Straffeanstalten af 4 Aar, blev hun benaadet, modtog en Bessædningshjælp og reiste til sin Hjemstavn, hvor hun fik Ophold hos en Slægtning og ernærer sig ved at udføre Syning og andre qvindelige Haandarbeider for Folk. I Fængslet opførte hun sig tilfredsstillende.

155. Huusmand med Hustru og 7 Børn, 55 Aar gammel, født og hjemmehørende i et Landsogn i Thisted Amt. Ikke tidligere straffet, blev han for et Gaaretyveri anseet med 1 Aars Forbedringshuusarbejde. Ifølge Forstanderstabets Udsigende levede han i trange Aar og havde en stor Familie at forserge, men var, saavidt kunde skjønnes, arbejdsom og ernærede sig rede- lig, indtil han begik nævnte Forbrydelse. Han har vel et Huus, hvortil kan holdes en Ro og nogle Aar, men han forrenter, hvad det er værd. I Straffe- tiden var han stille, flittig og paalidelig i al sin Færd, hvorfor det blev vedtaget at understøtte ham, saafremt efter en passende Tid Trang og Forhold maatte gjøre ham værdig dertil. Han blev løsladt afvigte Foraar og har nu andraget om Hjælp, hvilket Andragende er anbefalet af hans Sognepræst.

156. Jernstøbersvend, ugift, 32 Aar gammel, født i et Landsogn og hjemmehørende i Kjøbenhavn. Efterat han tidligere havde været straffet for Tyveri, først med Fængsel paa Band og Brød, siden med 18 Maanedes Forbedringshuusarbejde, blev han for et ubetydeligt Tyveri atter ind dømt i Forbedringshuset paa 1 Aar. Under sit Ophold i Straffeanstalten anbefalede han sig ved en god Opførsel og var godt lidet saavel af Foresatte som Medfanger. Efter ud- staaet Straf fik vi ham anbragt i et Jernstøberi i Jylland, hvis Eier roser ham og erklærer ham for en flink Arbejder.

157. Tyende, ugift, 24 Aar gammel, født og hjemmehørende i et Landsogn i Holbæk Amt. Tid-

ligere straffet med Fængsel paa Vand og Brød for Tyveri, begik hun atter denne Forbrydelse, vistnok i et større Omfang, hvilket hun imidlertid vedholdende har benægtet, og hun blev nu straffet med 1 Aars Forbedringshuusarbejde for at have fravendt en Kone en Guldfigerring. Hun affsonede den sidste Deel af Straffen i Enkeltcelle, men da hun var af de Slappe, forlod hun Fængslet under Indtrykket af, at hun vilde være let at lede. For at opmuntre og vække hende, blev der ved Værelsdælsen, foruden en mindre Vællædningshjælp, givet hende Tilfagn om at komme i Betragtning til Understøttelse, saafremt hun i 1 Aar derefter opførte sig vel. Hun tjener nu i en Kjøbstad i Jylland og stikker sig godt.

158. Tyende, ugift, 21 Aar gammel, født og hjemmehørende i en Kjøbstad i Jylland. For Tyveri havde hun tidligere været straffet med 20 Dages simpelt Fængsel og blev nu indsat til 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Meddeelagtighed i Bedragerier. Medens hun nemlig var indlagt paa Sygehuset i en Kjøbstad i Jylland, banede hun sig tillige med en anden samtidig med hende ligeledes indlagt Pige, Vej ud igjennem et af Sygehusets Vinduer, der var forsynet med Jernstænger, hvorefter Sidstnævnte, under det Foregivende at være sendt af bestemte Personer, i forskellige Boutikker lod sig udlevere til disse deels Raaber, deels Kyser og Galoscher, af hvilke Gjenstande Førstnævnte, der imidlertid havde opholdt sig udenfor, derefter modtog nogle. Hun affsonede en Deel af Straffen i Enkeltcelle, men da hun

var af en høist letfindig Character og uden Alvor, forlob hun, saa syntes det, Anstalten uden at have modtaget eller tilegnet sig velgjørende Indtryk. Da hendes Familie ikke vilde vide af hende at sige, og vi forgjæves anstrængte os for at forstaae hende anbragt i Tjeneste, tilstodes der hende en Befrædningshjælp og Løfte om yderligere Understøttelse, saafremt hun i et Aar efter Bøsladelsen opførte sig tilfredsstillende. Hun har nu erholdt Tjeneste, og Husbonden er, saavidt vides, tilfreds med hende.

159. Thynde, ugift, 19 Aar gammel, uægte Barn, født og hjemmehørende i et Landsogn i Standerborg Amt. Tidligere straffet for Tyveri og Betleri med Riis, simpelt Fængsel og Fængsel paa sædvanlig Fangekost, blev hun, for at have frastjaalet Tjenestepigerne paa en Gaard forstjællige Klædningsstykker, idømt 1 Aars Forbedringshushandsarbejde. Hendes Sognepræst oplyste, at hendes Moder hører til en Familie, der intet godt Rygte har, at hun blev opdraget hos en temmelig berygtet Bedstemoder, der meget tidlig sendte hende ud med Tiggerposen og gav hende Smag for Bagabonderen, at hun altid har havt Lyst til Omstreifen, og at det ikke har været muligt at bringe hende til Stadighed, at hun er en Blanding af Godt og Ondt, og at under et heldigere Barnbomsforhold det Gode vistnok vilde have seiret. Ved Indsættelsen i Straffeanstalten lignede hun mere Dyr end Menneſte, var sty og ængstelig og nærede aabenbar den Tro, at der i Celler, i hvilken hun affønte Straffen, vilde vederfares hende en Ulykke, og der

hengil en Tid forinden hendes Tillid blev vaft og rodfæftet. Men da foregik ogsaa en betydelig Forandring med hende; jo mere tillidsfuld hun efterhaanden blev, desto mere indsaae hun sit Livs Forvilselser og angrede. Hun betragtede Opholdet i Cellen som et Lyøpunkt i sit Liv og modtog der de bedste Indtryk, men hendes Ophold i Anstalten var visnok for kort til, at hendes Sind og Tanke kunde luttres i den Grad, at en Tvivl om, hvorvidt hun vil kunne benytte Friheden vel og stikke sig uden Tvang, jo altid bliver tilbage. Da vi fandt det nødvendigt, kraftigt at støtte denne unge, hidtil tilfidesatte Pige, blev Hjemstedscommunen opfordret til at tilskyde 20 Rbd. til Bessædning for hende, medens vi ad privat Vei tilveiebragte det Manglende, hvorefter hun blev anbragt i Tjeneste hos nogle agtede og værdige Folk i Viborg Amt, der have lovet at ville lede hende paa den rette Vei og som allerede nu sige om hende, at hun er villig og flink til sin Gjerning.

160. Dagleierste, gift, har 5 Børn, født og hjemmehørende i en Kjøbstad i Jylland. Ifte tidligere straffet, indsatte hun til 2 Aars Forbedringshuusarbejde for Deelagtighed i Indbrudstoveri. Dette Tyveri blev nemlig drevet i meget betydeligt Omfang af hendes Mand og nogle flere Personer i en Mølle, hvor de tilvændte sig deels Rug, deels Meel, og hendes Virksomhed bestod navnlig i, at hun deels havde modtaget en Deel af Kosterne, uagtet hun vidste, at de vare stjaalne, deels tilskyndet en ved

Møllen ansat Dreng til at stjæle af den derværende Beholdning og derefter levere hende det Borttagne. Hendes Mand blev anseet med 3 Aars Forbedringshuusarbejde og indesidder endnu i Straffeanstalten. Egtefolkene have ikke levet noget enigt og lykkeligt Samliv, og, uagtet man i Fængslet søgte at mægle imellem dem, navnlig af Hensyn til deres mange Børn, opnaaedes dette dog ikke, og de vedbleve, som de havde begyndt, naar det blev dem tilladt at tale sammen, at bebrejde hinanden det Skete. Hun afsonede en Deel af Straffetiden i Enkeltcelle, var af et hæftigt Gemyt og i høi Grad egenkjærlig, og uagtet hun vaandede sig under Straffen, forlod hun vistnok Anstalten uden at enten hendes Sind var bleven synberlig blodgjort eller en sand Erkjendelse af hendes Brøde havde opfyldt hende. Hun tilstodes en Medlidenhedshjælp.

161. Arbeidsmand, ugift, 41 Aar gammel, født og hjemmehørende i et Landsogn i Aalborg Amt. Ikke tidligere straffet, blev hun idømt 1 Aars Forbedringshuusarbejde for attenteret crimen bestialitatis. I Fængslet viste han en god Opførsel, og da Forstanderskabet erklærede, at han, siden han 1841 kom til Sognet, stedse havde opført sig upaaklageligt i sine forfjællige Tjenester, og at man endogsaa et Sted syntes særdeles godt om ham, tilstodes ham ved Løsladelsen en mindre Befklædningshjælp, hvorhos der blev givet ham Udsigt til yderligere Hjælp, saafremt han vedblivende opfører sig godt og maatte trænge til en saadan.

162. Reebflagersvend, ugift, 34 Aar gammel, født og hjemmehørende i en Rjøbstad i Aalborg Amt. For Tyveri havde han tidligere været straffet med 6 Gange 5 Dages Fængsel paa Band og Brød samt 2 og 4 Aars Forbedringshuusarbejde, og blev denne Gang idømt sidstnævnte Straf i 5 Aar for Hæleri. Han er en paa Hjemstedet særdeles berøgtet Person, der oftere har været tiltalt, men har maattet friljendes af Mangel paa Beviis, og fordi han stedse nægtede at have begaaet det ham Paafigtede. Under hans tidligere Ophold i Straffeanstalten var han ustyrlig og ikke at komme til Rette med, hvorfor han idelig blev straffet; denne Gang derimod har hans Opførsel været bedre, hvorvel han oftere er bleven corrigeret. Da det var os bekjendt, at Communen gjerne saae ham fjernet fra Landet, ligesom vi ogsaa selv fandt dette at være det ene Rigtige, samt da han udtalte, at han nødig vilde igjen tilbage til Hjemstedet, blev han opfordret til, efter Løsladelsen, at begive sig til Amerika, men dertil viste han sig afgjort uvillig, hvorimod han Intet havde imod at tage til Rusland, fordi han antog der strax at kunne faae Arbejde i sin Profession. Communen blev desaarfsag opfordret til at deeltage med Selskabet i de Udgifter, en saadan Reise i Forbindelse med den fornødne Ekviperings vilde paadrage, og den tilstod ogsaa 50 Rd. i de nævnte Diemed, medens Selskabet udredede Rejseløbet med 35 Rd. Vi antog nu Sagen bragt paa det Rene, men istedelfor at begive sig til Rjøbenhavn og melde sig paa det Dampffibss-Expeditionscontoir, hvilket vi

havde tilskillet Beløbet for hans Passage, begav han sig umiddelbart efter Løsladelsen til sit Hjemsted, hvorfra han strax igjen reisste med et berygtet Fruentimmer til Kjøbenhavn. Efter at være retourneret fra denne Udflugt, henvendte han sig til Communalbestyrelsen om Penge til en ny Kjøbenhavns-Reise, men da disse bleve ham nægtede, forlod han Byen og begif et Jndbrudsthyveri, der medførte hans Arrestation. Det er en Selsfølge, at vi have tilbagebetalt vedkommende Commune de ovenomhandlede 50 Rd.

163. Huusmand, gift, med Hustru og 5 Børn, 49 Aar gammel, født og hjemmehørende i et Landsogn i Hjørring Amt. Ikke tidligere straffet, blev han for fra et Pakhuus at have Tid efter anden tilvendt sig c. 10 Edr. Rug idømt 2 Aars Forbedringshuusarbejde. I Fængslet opførte han sig særdeles vel, var stille, flittig og sparsommelig. Forstanderskabet meddeelte, at der, forinden han blev straffet, intet Uforbeelagtigt vidstes om ham; han havde altid været arbeidsom og ernæret sin Familie paa ordentlig Maade. Han eiede et Huus, hvortil et Jordtilliggende, hvorpaa holdtes 2 Køer og nogle Faar. Men Huset, dog ikke Jorden, hvilken han har i Fæste, blev solgt til Dækning af Sagsomkostninger, ligesom ogsaa Konen har maattet stille sig ved Køerne, deels for at betale Gjæld, deels for at skaffe det Fornødne tilveie til sig og Børnene. Da imidlertid hans Svigerfader havde kjøbt Huset, og vi desaaarsag antog, at en større Mulighed for ham til at erholde det til-

bage var tilstede, anmodede vi Sogneforstanderskabet om at virke hen dertil, hvornæst vi bade os underrettet om den hensigtsmæssigste Maade, hvorpaa Selskabet derefter kunde komme ham tilhjælp.

164. Skræder og Arbeidsmand, gift, 3 Børn, 57 Aar gammel, født og hjemmehørende i et Landsogn i Aarhus Amt. Ikke tidligere straffet, blev han idømt 3 Aars Forbedringshuusarbejde for forskellige Tyverier, Forlokkelse til denne Forbrydelse og mislig Omgang med Hittegods. Hans Opførsel i Fængslet var i enhver Henseende tilfredsstillende. Da et ham tilhørende Huus er meget behestet og Forstanderskabet meddeelte, at han sledse havde været anseet som en stikkelig Person, der levede et stille, ædrueligt Liv, og at det derfor vakte almindelig Forundring, at han forbrød sig mod Loven, — fandt vi Anledning til ved hans Løsladelse af Straffeanstalten at give ham Løfte om at ville komme ham til Hjælp efter Forløbet af 1 Aar, naar han gjør sig værdig dertil.

Under Selskabets 6aarige Virksomhed ere saaledes optagne 164 Løsladte. Af disse ere 23 paany blevne straffede og altsaa opgivne; 8 ere at betragte som Tvivlsomme, det vil sige, som have været anholdte og under Tiltale, eller hvis hele Forhold lader befrygte, at de ville falde tilbage. 4 ere afgaaede ved Døden; om 26 have ingen Oplysning (heraf

2 tilføes og 8 i Amerika); om alle de Dvriges, nemlig 103, ved man, at de ikke alene ikke ere paany blevne berørte af Straffeloven, men at endog et overveiende Antal af dem føre en sædelig og tilfredsstillende Vandel.

Ligesom Fængselsseffabet i Kjøbenhavn, saaledes have ogsaa vi benyttet os af det Tilbud, Bestyrelsen for Diaconisestiftelsen i sin Tid har gjort os om i bemeldte Stiftelse at aabne Plads for yngre qvindelige Vøsladte, der have affonet Straffen i Enkeltcelle. Vi have vel endnu kun forsøgsviis anbragt en ung Pige dersteds, men saafremt Resultatet viser sig gunstigt, ville vi, under Forudsætning af at vi see os istand til at tilveiebringe de fornødne Pengemidler, og iøvrigt Omstændighederne tilraade saadant, vistnok oftere nye dertil i Fremtiden.

I forrige Beretning blev meddeelt, at Bestyrelsen for Odense Fængselsseffab havde, efterat Straffeanstalten dersteds var nedlagt, og det var bleven bestemt, at Fleertallet af de mandlige Forbrydere i Fyen, der idømmes Forbedringshuusarbejde, skulde afleveres til Viborg Straffeanstalt, erklæret sig villig til indtil videre at afgive til vort Seffab de Medlemsbidrag, der i Fremtiden indkom. Da vi i nævnte Beretning tillige udtalte den Forventning, at vi ved den omhandlede Forøgelse af vore Midler vilde blive satte istand til at udvide vor Virksomhed, troe vi at burde oplyse, at førstnævnte Seffab senere har, støttet paa en ved en afholdt Generalforsamling tagen Beslutning, vedtaget selv at ville understøtte og forhjælpe til

Tjeneste saadanne fyenste Fanger, der af Bestyrrelserne for de forffjellige Fængselselskaber blive det anbefalede som værdige til at komme i Betragtning.

Ved at sammenholde nærværende Beretning med den forrige, vil det sees, at Antallet af de Qvindefanger, som vi i dette Aar have antaget os, er betydeligt større end i forrige Aar, hvilket navnlig kommer af, at Straffeanstaltens Afdeling for Gællefanger har optaget saadanne siden December Maaned f. A. Anvendelsen af denne Straf stiller nemlig større Krav til Selskabets Virksomhed, thi deels have de Personer, der isoleres, ikke tidligere været straffede, deels ere de som oftest af en yngre Alder, hvortil kommer, at den Maade, paa hvilken disse Fanger blive behandlet i Straffetiden, berettiger til et større Haab om, at de efter Udsættelsen ville vogte sig for Tilbagefald.

Der er hidtil talt og skrevet Meget om det Ønskelige i, at Communerne understøttede Fængselselskaberne ved umiddelbare Pengebidrag, uden at dog denne Sag har vundet almindelig Tilslutning. Nu derimod kan der neppe længer være Tvivl om, at en saadan Tilslutning vil finde Sted, idet „den 2den Forsamling af Delegerede fra de jydske Kjøbstæders Communalbestyrrelser“ har taget Sagen i sin Haand ved i et Møde i Viborg afvigte Sommer at tiltræde følgende tvende, af et Medlem fremsatte Forslag, nemlig:

- 1) Forsamlingen udtaler sig for Ønskeligheden af, at der af de jydske Communer ydes Fængsels-

sejlskaberne i Horsens og Viborg Understøttelse ved umiddelbare Pengebidrag.

- 2) Det eventuelle staaende Udvalg anmodes om, paa denne Forsamlings Vegne, at rette en Opfordring til samtlige Kjøbstad- og Sognecommuner i Jylland om af deres Kasse til hvert af de indsejlsede Fængselssejlskaber at yde et aarligt Pengebidrag.

Sejlskabet har Grund til at være saavel den Mand, der har taget Initiativet, som de Delegerede, der vedtog Forslagene, særdeles taknemmelig, thi de Krav, der navnlig nu, efterat Straffeanstaltens Afdeling for Gælsfanger er bleven befolket, stilles til Sejlskabet, ere uoverkommelige med de Midler, som for Tiden staae til dets Raadighed.

I Motiverne til forberørte Forslag yttres iøvrigt blandt Andet, „at det er fornødent, at der, naar Fangerne gaae ud af Anstalten, og saaledes gaae ud af Statens Børge, træffes Foranstaltninger, som værne imod, at de falde tilbage til deres tidligere flette Vandel; at det er nødvendigt, at der paa en eller anden Maade drages Omsorg for, at Samfundet gjenoptager disse faldne Medborgere, og at det ikke igjennem Mistillid og gjennem Utilbøielighed til at indlade sig med dem gjør det nødvendigt for dem at falde tilbage til deres tidligere Forbrydelsesstand“, ligesom og, „at denne Sag kommer i høi Grad Communerne ved, ikke alene fordi det er moralisk rigtigt, at disse tage sig af den, men fordi det er forstaaeligt og økonomisk rigtigt“.

Jøvrigt er i Løbet af Regnskabsaaaret skeet væsentlige Forandringer med Hensyn til Aflevering af Domfældte til Anstalten. Efterat nemlig denne hidtil havde optaget samtlige de i Jylland saavel til Tugthuusarbejde som Forbedringshuusarbejde dømte qvindelige Forbrydere, der havde at udstaae Straffen i Fælledsskab, samt ligeledes de i bemeldte Landsdeel og Fyen til Forbedringshuusarbejde dømte mandlige Forbrydere, der ikke skulde affone Straffen i Enkeltcelle, i hvilket Tilfælde de bleve afleverede til Bridesøselille Forbedringshuus, — blev det i December f. A. bestemt, at Tugthuusfangerne og de ældre tidligere straffede qvindelige Forbedringshuusfanger skulde afleveres til Christianshavns Straffeanstalt, medens derimod Anstaltens Afdeling for Cellefanger skulde aabnes for at modtage saadanne qvindelige Forbrydere fra Jylland, hvilke i Overensstemmelse med de gjældende Regler vilde være at isolere. Med Hensyn til Mandsfanger skete derimod ingen Forandring i den bestaaende Ordning. I Juni Maaned d. A. blev det imidlertid endvidere bestemt, at Straffeanstalten fra 1ste Juli næstefter og indtil videre atter skal modtage samtlige til Forbedringshuusarbejde dømte qvindelige Forbrydere, forsaavidt de ere fra Jylland, og de til Tugthuusarbejde dømte mandlige Forbrydere, der ere ifundne en Straffetid af 6 Aar og derunder, forsaavidt de ere fra Jylland og Fyens Stift. I Henhold dertil er Straffeanstalten saaledes ikke længere Forbedringshuus, men derimod Tugthuus for mandlige Forbrydere, hvis Straffetid ikke naaer ud over 6 Aar,

og Forbedringshuus for qvindelige Forbrydere, hvilke
sidste affone Straffen deels i Fælledsfab, deels ved
Ophold i Enkeltcelle Dag og Nat.

Extract

af Regnskabet for Viborg Fængselsfællesskabs Indtægter
og Udgifter fra 1ste December 1865 til 30te No-
vember 1866.

	Indtægt.	Rd.	§.
1. Beholdning den 1ste December 1865:			
a) Selskabets Grundfond:			
Creditforeningsobligation for ydste Land- eiendomsbesiddere Litra A Nr. 1440, til Beløb		1000	"
Indskrivningsbeviis, udstedt af Finants- ministeriet		400	"
Indstaaende i Sparekassen som henhø- rende til Grundfonden		166	"
b) Endvidere indstaaende i Sparekassen		180	"
c) Udstaaende Medlemsbidrag 18 Rd. 48 §. fragaar som uerholdeligt		6 — 48 —	
		12	"
d) Contant hos Kasseren		50	46
2. Hendes Majestæt Dronningen, aarlig Gave		30	"
3. Statskassens Tilskud		100	"
4. Bidrag og Gaver:			
a) Lehnsgrevinde Danner		50	"
b) Bidrag fra Communer:			
Aarhus Amtsråd for Finantsaarene 1865 — 66 og 1866—67 a 20 Rd.		40	Rd.
Aarhus Kjøbstads Communalbe- styrelse		25	—
Ribe Kjøbstads Communalbestyrelse		10	—
Hjørring Kjøbstads Communalbe- styrelse		10	—
St. Hans og St. Olai Sogne- forstanderskab (Hjørring)		5	—
Vibild og Veilby Sogne		5	—
		95	"
		Oversføret 2083	46

	Rd.	§.
Doverført	2083	46
c) Gaver eengang for alle:		
En Unævnt under Mærket S . . .	20	Rd.
Geheimeraad Pomzow	5	—
Provst Spleth, Smorup	1	—
Bagtmester Nielsen, Aarhus	1	—
	<u>27</u>	"
d) Medlemmernes aarlige Bidrag	493	"
5. Renter af ovennævnte Creditforeningsobligation og Indskrivningsbeviis samt de i Sparekassen indsatte Midler, til 11te Decbr. 1865 og 11te Juni 1866	64	24
6. Indkommet i en i Viborg Fængselskirke anbragt Bøsse	13	38
7. Til Forgøelse af Indskrivningsbeviset blev indkjøbt Kgl. Obligationer til Beløb 200 Rd. for 171 Rd. 85 §.; Differencen føres derfor til Indtægt mod Udgiften med	28	11
Tilfsammen Indtægt	2709	23
U d g i v t.	Rd.	§.
1. Understøttelse til løsladte Fanger og andre i Forbindelse dermed staaende Udgifter	839	Rd. 2 §.
Fragaaer Bidrag fra Smidstrup Sogneforstanderskab, 50 Rd., Resen Sogneforstanderskab, 50 Rd., samt Kjøbenhavns Magistrat, 60 Rd., henholdsvis til 3 løsladte Fangers Overførsel til Amerika, samt fra Vester Hornum Sogneforstanderskab, 18 Rd. 72 §., til et løsladt Pigebarns Underhold og Opdragelse, tilfsammen	<u>178 — 72 —</u>	
	660	26
2. Portoudgifter, til Skrivematerialier m. m. samt Udgifter i Anledning af den aarlige Generalforsamling	70	67
3. For Trykning og Indheftning af Selskabets 6te Aarsberetning	69	40
Doverføres	800	37

		Rb.	§.
	Oversført	800	37
4. Skriverløn		50	"
5. Budløn		18	"
6. Beholdning ved Regnskabs Slutning:			
a) Selskabets Grundfond:			
Creditforeningsobligation for jydsk Land-			
eiendomsbesiddere Litra Nr. 1440 til Be-			
løb	1000 Rb. "	§.	
Indskrivningsbeviis, ud-			
stedt af Finantsministeriet	600 — "	—	
Indestaaende i Sparekass-			
sen som hørende til Grund-			
fonden	20 — "	—	
b) Endvidere indestaaende i			
Sparekassen	160 — "	—	
c) Udestaaende Medlemsbidrag	15 — "	—	
d) Contant hos Kassereren .	45 —	82 —	
		1840	82
Tilsammen Udgiødt	2709	23	

Viborg, den 30te Novbr. 1866.

B. Jensen,
p. t. Kasserer.

Bestyrelsen.

Ifølge Selskabets Love § 3 skulde Bestyrelsen suppleres ved nyt Valg af 6 Medlemmer istedetfor Fru Etatsraadinde Tang, Apotheker Bagger, Fængselsinspecteur Hansen og Redacteur Wis-
sing, hvilke havde at udtræde, samt Fru Kammer-
herrinde de Bretton og Pastor Hindberg, af
hvilke Førstnævnte havde udmeldt sig paa Grund af
Frakjættelse fra Byen, medens Sidstnævnte var afgaaet
ved Døden. Ved de foretagne Valg gjenvælges de
4 Førstnævnte og istedetfor de Sidstnævnte: Enkefru E.

Bruun og Pastor Olsen, Præst ved Søndrefogns Kirke og Straffeanstalten.

Til Revisorer gjenvalgte Cancelliraad Selmer og Justitsraad Walsøe og til Decisor Dverretsassessor Schmidt.

Selskabets Bestyrelse bestaaer altsaa for Tiden af:
 Enkefru C. Bruun,
 Fru Hørning,
 — Etatsraabinde Tang,
 Fruen B. Zahrtmann,
 Apotheker Bagger,
 Districts- og Fængselslæge Berg,
 Justitsraad Borgen, Directeur ved Straffeanstalten.

Dverretsassessor Finsen, Selskabets Kassierer,
 Fængselsinspecteur Hansen, Selskabets fungerende Formand,

Pastor Olsen, Præst ved Søndrefogns Menighed og Straffeanstalten,
 Kjøbmand C. Sandberg,
 Redacteur Wisfing.

Revisorer:

Justitssecretair, Cancelliraad Selmer,
 Føldeinspecteur, Justitsraad Walsøe.

Decisor:

Dverretsassessor Schmidt.

Forteegnelse

over dem, som i Regnskabsaaaret fra 1ste December 1865 til 30te November 1866 have bidraget med

Gaver:

En Unævnt under Mærket S	20 Rd.
Geheimeraad Lomzow	5 —
Provst Epleth, Smorup	1 —
Bagtmester Nielsen, Aarhus	1 —

Forteegnelse

over dem, som ved Bidrag af 20 Rd. eller derover have vundet Medlemsret:

Lehnsgrevinde Danner, 50 Rd. aarlig fiden Selskabets Stiftelse.

Conferentsraad Kjellerup i Kjøbenhavn, Creditforeningsobligation paa 1000 Rd. (1860).

Großferer A. Meinert i Kjøbenhavn, 20 Rd. (1860).

Kammerraad, Postmester A. W. Andrup i Lemvig, 25 Rd. (1863).

Conferentsraad, forhenværende Justitiarius Schønning i Kjøbenhavn, 20 Rd. (1863).

Pastor Zahrtmann i Hattling, 25 Rd. (1863).

Kammerherre, Stiftamtmand Rosenkrantz i Viborg, 50 Rd. (1864).

Personlig virkende Medlemmer

udenfor Nørrejylland:

Christensen, Branddirecteur, Procurator i Holbek.

Dahlstrøm, Godsforvalter, Procurator i Ringsted.

La Cour, Provst samt Præst i Helsingør og Valby.

Eylow, Borgermester og Bysfoged i Korsør.

Thomsen, forhen Rgl. Veiconducteur i Hertugdømmet Slesvig.

West, Sognepræst til Borre.

Zahle, Sognepræst til Stillinge.

Bidragydende Communer:

	Rb.
Aarhuus Amtsråd, aarligt Bidrag 20 Rb., indkommet for Finantsaarene 1865—66 og 1866—67	40
Aarhuus Kjøbstads Communalbestyrelse, aarligt Bidrag	25
Ribe Kjøbstads Communalbestyrelse, aarligt Bidrag for et Tidrum af 5 Aar	10
Hjørring Communalbestyrelse, Bidrag	10
St. Hans og St. Olai Sogneforstanderskab (Hjørring), tilfagt aarligt Bidrag 5 Rb.	
Vibild og Veilby Sogne, Bidrag for 1866	5

Forteegnelse

over Selskabets aarlig bidragydende Medlemmer:

(De udførte Summer ere de Bidrag, der ere indkomne i Regnskabsaaret fra 1ste Decbr. 1865 til 30te Novbr. 1866.)

Stifterne:

Kjøbenhavn:	Rb. fl.
Bager, Urtekræmmer	2 "
Blekingberg Høiesteretsassessor	5 "
Bretton, Baron, Kammerherre, Høiesteretsassessor	10 "
Buch, Høiesteretsassessor	2 "
Fog, Student	1 "
Hjorth, Etatsr., Committ. i Generalpostdirectionen	4 "
Jesperen, Justitsraadinde	1 "
Larsen, Krue	5 "
Møller, A., Cancellist i Krigsministeriet	1 "
Møller, F., Krigsassessor	2 "
Nebelong, Justitsraad, Architect	2 "
Schjørring, Protocolsecretair ved Høiesteret	1 "
Udenfor Kjøbenhavn:	
Borch, By- og Herredsfoged, Saxkjøbing	1 "
Bretton, Kammerherre, Baron, Helsingør	2 "
Bretton, Kammerherrinde, Baronesse, sammesteds	2 "
Hjort, Provst. Hjortebjerg pr. Stege, forhen betalt aarligt Bidrag for 1865—66 med 1 Rb.	
Hoftrup, Pastor, Frederiksborg	1 "
Kaiser, Skolelærer, Rallundborg	4 "
Lange, Proprietair, Rødtilde pr. Faaborg	1 "
Mourier, Justitsraad, Odense	2 "
Nielsen, Pastor, Glumf og Bavelse pr. Ringsted	1 "
Raffenberg, Frøken, Lilliendal pr. Præstø, aarligt Bidrag 1 Rb.	

	Rb.	§.
Scholten, Kammerjunker, Byfoged, Hillerød . . .	1	„
Styrup, Procurator, Saxløbing . . .	1	„
Thomsen, Pastor, Sandby pr. Ringsted . . .	1	„
Willemoes, Districtslæge, Frederiksborg . . .	1	„
Zahrtmann, Overlæge, Rønne . . .	2	„
Udenfor Landet:		
Bohlen, Kjøbmand, Hamborg . . .	2	„
Bohr, Provst, Møgeltønder . . .	2	„
Dölner, Consul, New York . . .	2	„
Erichsen, H., Grosserer, Newcastle upon Tyne . . .	5	„
Rosenfrank, C., Baronesse, Sverrig . . .	1	„
Aalborg Stift:		
Aalborg:		
Dahlstrøm, Kammerherrinde . . .	2	„
Grønning, P., Kjøbmand . . .	1	„
Haar, Pastor . . .	1	„
Jacoby, E. M., Manufacturhandler . . .	1	„
Johansen, Procurator . . .	1	„
Mørch, M., Snedkermester . . .	1	„
Mørup, H. H., Kjøbmand . . .	1	„
Nissen, Procurator . . .	2	„
Ovesen, Adjunct . . .	1	„
Pagh, P., Kjøbmand . . .	1	„
Rée, Bernhard, Redacteur . . .	1	„
Schrøder, Emil, Kjøbmand . . .	1	„
Smith, J., Bagermester . . .	1	„
Staun, Kjøbmand . . .	2	„
Wibroe, Færder . . .	2	„
Thisted:		
Benzen, E., practiserende Læge . . .	1	„
Buchhave, Landmaaler . . .	1	„
Gjedde, P., Frosen . . .	2	„
Hende, Kammerraad. Amtsforvalter . . .	1	„
Lindholm, Fuldmægtig . . .	1	„
Lomborg, Fuldmægtig . . .	1	„
Petersen, Tullin, Apotheker . . .	1	„
Tachou, Kjøbmand . . .	1	„
Hjørring:		
Christens Apotheker . . .	1	„
Kampmann, Pastor, aarligt Bidrag 1 Rb. . .		
Frederikshavn:		
Abel . . .	1	„
Udenfor Kjøbstæderne:		
Bech, Procurator, Bøstervig . . .	1	„

	Rb.	§.
Hansen, Provst, Brinsted pr. Hjørring	1	"
Jøhøi, Pastor, Sindal og Astrup pr. Hjørring	1	"
Roesøed, Pastor, Thorup og Buft pr. Thisted	1	"
Raasfen, Forpagter, Fuglsig pr. Hjørring, aarligt		

Bidrag 1 Rb.

Leth, Pastor, Viaby pr. Thisted	1	"
Müller, Pastor, Albek og Voer pr. Søby	1	"
Wiisling, Pastor, Dronninglund pr. Søby	1	"

Aarhuus Stift:

Aarhuus:

Aggaard, J. J., Apotheker	1	"
Brammer, J. D., Bantassistent	1	"
Boye, D.	1	"
Bøegh, Chr., Bogbinder	1	"
Christensen, Capitain, Vinhandler	2	"
Christensen, C. B., Kjøbmand	1	"
Dahl, E., Kammerherrinde	2	"
Ellermann, H. M., Kjøbmand	1	"
Fabricius, Kammerraadinde	1	"
Frandsen, Hans, Kjøbmand	1	"
Glæsel, Doctor	1	"
Hahn, P., Kjøbmand	1	"
Hammershøi, J. P., Kjøbmand	2	"
Hansen, A., Fæstemand, Glæselottericollecteur	1	"
Herp, Justitsraad, Borgermester	1	"
Høyer, F. W., Kjøbmand	1	"
Kjøbmand C. Jensens Enke	1	"
Kyffer, W., Slagter	1	"
Leth, A. C. J., Kjøbmand	1	"
Levin, Boghandler	1	"
Mehl, E., Fabrikant	1	"
Nellemann, Cancelliraad, Bysskriver	1	"
Pachness, Kjøbmand	1	"
Schmidt, Pastor	1	"
Secher, Emilie, Frøken	1	"
Stellfeld, J. F., Vanquier	1	"
Willemoes, Etatsraad, Herredsfoged	1	"
Wiisling, A. C., Boghandler	1	"

Randers:

Bliß, Blikkenslager	1	"
Christensen, Capitain, Tømmermester	2	"
Halb, Consul, indm. fra 1ste Decbr. 1866, aarligt		

Bidrag 1 Rb.

Jesperfen, Cancelliraadinde	1	"
-----------------------------	---	---

	Rd.	§.
Kruse, Conſistorialraad, Paſtor	2	„
Møller, M., Frue	1	„
Steenberg, J., Kjøbmand, Conſul	1	„
Warming, Caroline, Lærerinde	1	„
Weftermann, Conſul	1	„
Weftermann, Ida, Frue	1	„
Ebeltoft:		
Siemſen, Amtſforvalter	2	„
Hobro:		
Larsen, Poſtmefter, og Huſtru	2	„
Glanſerborg:		
Fogh, Læge, aarligt Bidrag 1 Rd.*)		
Roefoed, Apotheker, aarligt 1 Rd.*)		
Gilleborg:		
Dreſſel, Kammerjunker, Birkedommer	5	„
Udenfor Kjøbſtæderne:		
Berner Schilten, Ritmefter, Clausholm	4	„
Berner Schilten, Frue	4	„
Blichfelbt, Paſtor, Mørke pr. Narhuus	1	„
Bloch, Mølle Eier, Døſtrup Mølle pr. Hobro, aarligt Bidrag 1 Rd.		
Branning, Apotheker, Tranebjerg paa Samſø	1	„
Bruun, Frue, Jægergaarden	2	„
Carlſen, Paſtor, Dalbøyneder	1	„
Chriſtensen, Frue, Chriſtianslund, aarl. Bidrag 1 Rd.*)		
Chriſtensen, Paſtor, Hjortshøj	2	„
Frijs, Grevinde, Friſenborg	20	„
Hansen, Proprietair, Marſviinſlund, for 1864—65 og 1865—66 a 1 Rd.	2	„
Huſum, Paſtor, Tranebjerg paa Samſø	1	„
Jacobsen, Paſtor, Hvornum	1	„
Jespersen, Paſtor, Hundslund	1	„
Lichtenberg, Hoffjægermefter, Viſtrup	2	„
Lichtenberg, Hoffjægermefterinde	2	„
Lichtenberg, Jægermefter, Viſtrup	2	„
Lichtenberg, Jægermefterinde	2	„
Lund, Karber, Tranebjerg paa Samſø	1	„
Müller, A. A. G., Paſtor, Beſtortørſlev	1	„
Neckelmann, Paſtor, Evede	1	„
Riegels, Cand. juris, Carlslund pr. Randers	1	„
Schædt, Paſtor, Tueſtrup pr. Grenaa	1	„

*) Diſſe Bidrag ere efter Regnſtabets Afſlutning indkomne.

	Rd.	§.
Sæder, Pastor, Gjerlev	1	"
Sørensen, G., Gaardmand, Møllerup pr. Silkeborg	2	"
Salentin, Provst, Spentrup, for 1864—65 og 1865—66 a 1 Rd.	2	"
Vandborg, Enkemadame, Hjørnum	1	"
Viborg Stift:		

Viborg:

Ablefeldt-Laurvig, Grevinde	2	"
Amberg, Musiklærer	1	"
Andersen, E., Buntmager	1	"
Bagger, Particulier	2	"
Bahnson, Overlærer	1	"
Bay, Enkefrue	2	"
Berg, Districtslæge	2	"
Bertelsen, L., Strædermester	1	"
Blichfeldt, Kuldmægtig	1	"
Borgen, Justitsraad, Herredsfoged, og Frue	2	"
Boye, Raadmand	2	"
Bregendahl, Etatsraad, og Frue	2	"
Bregendahl, Mathilde, Frøken	1	"
Bruun, Overretsassessor	1	"
Bruun, Conferentsraadinde	2	"
Bruun, Christiane, Frue	1	"
Bruun, Justitsraad, indm. fra 1ste Decbr. 1866, aarligt Bidrag 1 Rd.		
Brøndum, Garver	1	"
Buch, Farver	1	"
Buchwalbt, Kjøbmand	1	"
Danæus' Enke	1	"
Dragheim, Barbeer	1	"
Faber, Overretsprocurator	1	"
Fasting, Overretsprocurator	1	"
Finsen, Cancelliraad	2	"
Fischer, Apotheker, og Frue	2	"
Friederichsen, Toldcontrolleur	1	"
Friis, Chr., forhenpærende Gaardmand	1	"
Grønning, Contoirist	1	"
Hansen, Inspecteur	2	"
Hansen, A. E., Bager	1	"
Hansen, Fabrikmester, indm. fra 1ste Decbr. 1866, aarligt Bidrag 1 Rd.		
Haubro, D., Brænderieier, indm. fra 1ste Decbr. 1866, aarligt Bidrag 1 Rd.		
Helfied, Skolelærer	1	"

	Rd.	§.
Hjardemaal, Kjøbmand	1	"
Hindberg, Pastor	4	"
Holmgaard, Kjøbmand	2	"
Hørning, Frue, Pastorinde	1	"
Jacobsen, Farver	1	"
Jensen, Muurmester	1	"
Jensen, Kjøbmand, Viceconsul	1	"
Jsaacsen, Overretsprocurator	1	"
Jæger, A. K., Maler	1	"
Klitgaard, Bager	1	"
Koefoed, Jernstøber	1	"
Købke, Overretsassessor	2	"
Laub, Biskop	2	"
Lauritzen, Spindemester	1	"
Lind, Etatsraad	2	"
Lund, Overretsassessor, og Frue	2	"
Moltke, Capitain, indm. fra 1ste December 1866, aarligt Bidrag 1 Rd.		
Morville, Overretsprocurator	1	"
Munch, Th., Skrævermester	1	"
Møller, Overretsprocurator	2	"
Møller, Stomagemester	1	"
Møllgaard, Contoirist	1	"
Mønsted, Guldmægtig	1	"
Nlsen, Boghandler	1	"
Nlsen, Professor, Rector	2	"
Nlsen, Pastor	2	"
Preisler, G., Kjøbmand	1	"
Preisler, Glæstgiver	1	"
Preisler, J., Kjøbmand	2	"
Reis, Kammerassessor	2	"
Ring, Justitsraad	2	"
Romlund, Kjøbmand	1	"
Rosenfrank, Kammerherrinde, Baronesse	2	"
Salling, Overbetjent	1	"
Samson, M. N., Kjøbmand, og Frue	2	"
Samson, E. M., Kjøbmand	1	"
Sandberg, C., Kjøbmand, og Frue	2	"
Sandberg, A. B., Kjøbmand, og Frue	2	"
Schaarup, L., Frøken	1	"
Schalp, Chr., Kjøbmand	1	"
Schmidt, Overretsassessor	1	"
Selmer, Cancelliraad, og Frue	2	"
Stooholm, Kjøbmand	1	"

	Rd.	§.
Sørensen, Dpfynsbetjent	1	"
Tang, Etatsraad	6	"
Tang, Etatsraadinde	2	"
Thomesen, A., Kjøbmand	2	"
Thranum, Brænderibestyrrer	1	"
Ulrich, Landinspecteur	1	"
Vater, Kjøbmand	1	"
Walsøe, Justitsraad	1	"
Welbing, Stiftsprovst, og Frue	2	"
Werring, Kæbslager	1	"
Wiberg, Cantor	1	"
Kjøbmand Wibergs Enke	1	"
Wisling, Redacteur, og Hustru	2	"
Witth, Overretssassessor, og Frue	2	"
Wolfe, Overlærer	1	"
Worre, Agentinde, Enkefru	2	"
Zahrtmann, B., Frøken	2	"
Zahrtmann, M., Frøken	1	"
Zahrtmann, junior	2	"
Ziebe, Bogholder	1	"
Zugaard, M., Frøken	2	"
Skive:		
Behrens, Manufacturhandler	1	"
Brix, P., Kjøbmand	1	"
Calundan, Manufacturhandler	1	"
Friis, Consul	1	"
Friis, Rosalie, Frue	1	"
Holm, Vilhelmine, Frue	1	"
Jensen, A., Kjøbmand	1	"
Kjerumgaard, Pastor	1	"
Kjerumgaard, A., Frue	1	"
Lillienstjold, Toldforvalter	1	"
Mortensen, Postfuldmægtig	1	"
Munksgaard, Procurator	1	"
Munksgaard, Marie, Frue	1	"
Nielsen, Apotheker	1	"
Nielsen, S., Farver	1	"
Nasbjerg, Procurator	1	"
Schjørring, L., Ræmner	1	"
Schou, C., Districtslæge	1	"
Schrøder, B. E., Bogholder	1	"
Smidth, Cancelliraad, By- og Herredsfoged	1	"
Smidth, Cancelliraadinde	1	"
Smidth, H. J.	1	"

	Rd.	§.
Sørensen, J., Kjøbmand	1	„
Thorgerfen, Fuldmægtig	„	64
Nibe:		
Baastrup, Postmester	1	„
Salb, Auditeur, Bpfoged	1	„
Saß, Pastor	2	„
Soygaard, Apotheker	1	„
Michelsen, J. E., Kjøbmand	1	„
Sæcher, Kammerraad, Toldforvalter	1	„
Udenfor Kjøbstæderne:		
Albrechtsen, Pastor, Ellitsbøi	1	„
Bagger, Pastor, Hjerl	1	„
Bach, Pastor, Als pr. Mariager	1	„
Blicher, Pastor, Durup	1	„
Bruun, Chr., Cand. pol., Søndermølle	1	„
Bruun, Nicoline, Frue, Åsmildkloster	1	„
Bruun, Engel, Frue, Bruunshaab	1	„
Buchholz, Pastor, Borde	1	„
Colding, Provst, Kobberup	1	„
Christensen, L., Gaarbeier, Nadsøgaard	„	48
Deichmann, Provst, og Frue, Ferslev	2	„
Fangel, Korpagter, Gudumlund	1	„
Garde, Pastor, Kirkebjerg	2	„
Grønberg, N. P., Pastor, Børning, indm. fra 1ste		
Decbr. 1866, aarligt Bidrag 1 Rd.		
Halvorsen, Pastor, Brandstrup	1	„
Hansen, N. P., Sognefoged, Seilskov	„	48
Henrichsen, Pastor, Gjedsted	1	„
Jacobsen, Pastor, og Frue, Mou	2	„
Jensen, Proprietair, Lyøgaard	2	„
Johansen, Skolelærer, Dølby	„	32
Johansen, Pastor, Bredsted og Fly	1	„
Juul, Bogholder, Gudum	1	„
Jørgensen, Pastor, Juelsstrup	1	„
Krohn, Pastor, Hem	1	„
Laurfen, Chr., Gaardmand, Fjftbek	„	48
Lund, Veibetjent, Overlund	1	„
Lüttichau, M., Frue, Vingegaard	2	„
Magen, Pastor, Roslev	1	„
Müller, Pastor, Bjerring	1	„
Møller, Provst, Selde	1	„
Nagel, Frue, Liselund	1	„
Navntoft, Anders, Gaardmand, Romlund	„	48
Neergaard, Proprietair, Aunsberg	1	„

	Rb.	ß.
Nielsen, Skolelærer, Tapdrup	1	„
Olsen, Pastor, Gubum	1	„
Prangen, Pastor, Kørbek	1	„
Ravnborg, Forpagter, Bildmosesgaard	1	„
Rendtorff, Frue, Himmestrup, aarligt Bidrag 1 Rb.		
Schwarzsbrem, Pastor, Brou	1	„
Spleth, Provst, Smorup	2	„
Swane, Provst, Hjerminde	1	„
Taaffe, Pastor, Langaa	1	„
Termansen, Non Mølle	1	„
Tetens, Pastor, Romdrup, aarligt Bidrag 1 Rb. ^{*)}		
Toft, Forpagter, Lovisendal	1	„
Vahl, Pastor, Aastrup	2	„
Willesen, Møller, Nørremølle	1	„
Wistoft, Møller, Vibæk	1	„
Woldike, Pastor, Østerhornum	2	„
Ribe Stift:		

Ribe:

Bendtsen, Professor, Rector	1	„
Bjær, Lærer ved Borgerstolen	1	„
Bøggild, H., Procurator	1	„
Daugaard, Biskop	2	„
Meinert, A., Borgermester	2	„
Petersen, Districtslæge	1	„
Støden, v., Cancelliraad	2	„
Suuswind, Lærer ved Borgerstolen	1	„

Kolding:

Abelstedt, P., Garber	1	„
Baastrup, A. W., Kjøbmand	2	„
Bloch, Districtslæge	1	„
Borch, Stads-hauptmand	2	„
Brandorff, P., Kjøbmand	1	„
Dahl, Cancelliraad, Procurator	1	„
Døcker, F., Kjøbmand	1	„
Friis, Apotheker	1	„
Gad, Provst	1	„
Grau, Consul	1	„
Kralund, Assessor, Procurator	1	„
Lassen, Professor, Rector	1	„
Monrad, Overauditeur, Borgermester	1	„
Nielsen, C., Kjøbmand	1	„

*) Er efter Regnskabet's Afslutning indkommet.

	Rd.	§.
Orholm, J., Kjøbmand	1	„
Petersen, Læge	1	„
Rosenstand, Læge	1	„
Saxild, Cancelliraad, Herredsfoged	2	„
Schmidt, A., Kjøbmand	1	„
Fredericia:		
Dahlerup, Auditeur	2	„
Horsens:		
Herløb, Justitsraad, Herredsfoged	5	„
Holstebro:		
Gleerup, M., Frue, for 1864—65 og 1865—66	2	„
Olsen, Overauditeur, By- og Herredsfoged dito	2	„
Udenfor Kjøbstæderne:		
Bagge, Pastor, Ryde	1	„
Fausbøll, Pastor, Torslev og Højer	1	„
Jeddersen, Justitsraad, Nørholm pr. Herning, for- rige Aar betalt Bidrag for 1865—66	2	Rd.
Gab, Pastor, Darum pr. Ribe	2	„
Rod, Pastor, Bildbjerg pr. Holstebro	1	„
Krarup, Pastor, Lønborg, for 1864—65 og 1865—66	2	„
Lund, N. S., Gaardeier, Ballum, aarligt Bidrag 1 Rd.		
Møller, Pastor, Borbjerg	1	„
Møller, Apotheker, Herning	1	„
Ovstgaard, Pastor, Hemmet	1	„
Schøler, Fuldmægtig, Binderup	1	„
Tang, Etatsraadinde, Nørre Vosborg	1	„
Tang, Pastor emeritus, Vosborglille	1	„

Selskabets Love.

§ 1.

Fængselselskabet i Viborg har det Formaal i Almindelighed at virke hen til, at saadanne Forbrydere i Viborg Fugt- og Forbedringshuus, om hvem det tør haabes, at de ville kunne reddes for Samfundet, ydes saadan Hjælp og Understøttelse, som er forenelig med disses Tars og med de Midler, der staae til Selskabets Raadighed, i hvilken Henfigt Selskabet saavidt muligt vil gjøre sig bekjendt med Individernes Character, Bandel og tidligere Livsstillling. Efter Evne vil det derhos bestræbe sig for hos Almeenheten at modarbejde den ingenlunde altid berettigede Mistillid og Ringeagt, der ofte altfor aabent lægges for Dagen mod den løsladte Fange, og som derfor i høi Grad er ham hinderlig i at ernære sig paa lovlig Maade og at gennemføre de gode Forsætter, han muligen kunde have fattet. Den Hjælp, der ydes de dertil kvalificerede Løsladte, vil hovedsageligen bestaae i:

1. at forhjælpe dem til Tjeneste eller Arbejde, helst i Egne, hvor de nogenlunde kunne være stikrede for Sammen træf med og Gjenkjendelse af andre løsladte Fanger, saaledes at ingen ydre Indvirkning fra Strafferiden vil kunne faae Indflydelse paa deres senere Bandel;
2. at yde dem en lille Hjælp eller Forskud til paany at bringe dem i Wei, forsaavidt de ere Familieforsørgere og ved Armød og Trang ere bragte ind paa Forbrydelsens Wei;
3. i enkelte Tilfælde, navnlig forsaavidt det er yngre og mere begavede Individier, der ved Flid og Dygtighed i Straffeanstalten selv have oplagt Noget, at forhjælpe dem til, saafremt de ønske det, at befordres til andre Verdensdele for der at danne sig en ny Livsstillling.

§ 2.

Forretningerne varetages af en Bestyrelse, bestaaende af 8 mandlige og 4 qvindelige Medlemmer.

§ 3.

Bestyrelsens Medlemmer vælges ved den aarlige Generalforsamling til at fungere i 2 Aar, saaledes at ifkun Halvdelen afgaaer hvert Aar. Første Gang afgjøres det

ved Lodtrækning, hvilke 6 Medlemmer, 4 mandlige og 2 kvindelige, der skulle afgaae. — Samtlige Bestyrelses-Medlemmer kunne gienvælges. 3 Tilfælde af Afgang i Aarets Løb, kan Bestyrelsen, forsaavidt den anseer det nødvendigt, midlertidigt supplere sig indtil næste Generalforsamling.

§ 4.

Bestyrelsen vælger af sin Midte en Formand og en Kassierer.

§ 5.

Bestyrelsen afholder Møde en bestemt Ugedag i hver Maaned. De Mødenbe ere uden Hensyn til Tallet berettigede til at tage Bestemmelse om enhver som helst Understøttelse, der ydes af Selskabet.

§ 6.

Af Fængselselskabets Midler skal den Selskabet af Conferentsraad Kjellerup stiftede Creditsforenings-Obligation paa 1000 Rd. ansees som Grundfond og tør i intet Tilfælde realiseres. Til Grundfondens lægges endvidere de Bidrag paa 5 Rd. eller derover, som ere eller fremdeles ville blive stiftede een Gang for Alle, forsaavidt ikke anderledes udtrykkelig af Giverne bestemmes. Bestyrelsen sørger for, at Selskabets Midler paa hensigtsmæssig Maade gøres frugtbringende.

§ 7.

Bidrag af hvilken som helst Beløb modtages, men stemmerettiget Medlem af Selskabet er ifkun enhver Mand eller Kvinde, der bidrager aarlig idetmindste 1 Rd., eller betaler til Selskabet een Gang for Alle 20 Rd., eller ved personlig Virksomhed udenfor Viborg bidrager til dets Fremme.

§ 8.

Selskabets Regnskabsaar regnes fra Stiftelsesdagen, den 1ste December. Det aarlige Bidrag forfalder til Betaling ved Aarets Begyndelse, regnet fra Stiftelsesdagen.

§ 9.

Udmeldelse af Selskabet maa ske skriftlig for Bestyrelsen mindst 4 Uger før et nyt Regnskabsaars Begyndelse. Udeblivelse med Bidraget udover Aarets Udgang bevirker, at Paagjældende udstettes af Medlemslisten.

§ 10.

Hvert Aar afholder Selskabet, saavidt muligt paa Stiftelsesdagen, Generalforsamling, hvor Bestyrelsen aflægger Beretning om sin Virksomhed i det forløbne Aar og fremlægger Regnskab. Fremdeles foretages Valg paa

nne Bestyrelses-Medlemmer i de Fratrædendes Sted, samt paa 2 Medlemmer til at revidere Regnskabet og en Decisor.

§ 11.

Over Resultatet af Selskabets Virksomhed forfattes hvert Aar en Beretning, som trykkes paa Selskabets Bekostning og gratis tilstilles Enhver, som i Henshold til § 7 ansees som Medlem. I denne Beretning optages foruden Uddrag af Regnskab og Medlemsfortegnelse ogsaa efter Omstændighederne en mere eller mindre udførlig Fremstilling angaaende dem, Selskabet har fundet Anledning til at yde Hjælp, ligesom ogsaa Meddelelser angaaende andre Fængselsforhold deri kunne optages. Ordentligviis skal denne Beretning forfattes og udgaae efter hver afholdt Generalforsamling, hvis Forhandlinger deri skulle optages.

§ 12.

Forandringer i eller Tilføininger til disse Love kunne ifkun skee paa de aarlige Generalforsamlinger og efter forudgaaet Bekjendtgjørelse om, hvilke Lovforandringer der agtes foreslaaede.

§ 13.

Skulde Selskabet i sin Tid opløse sig, hvilket kun kan beslattes med mindst Trefjerdedeel af de paa en Generalforsamling mødte Medlemmers Stemmer, og efterat det i Indkaldelsen til Generalforsamling udtrykkelig er tilkjendegivet, at Spørgsmaal derom vil blive forelagt til Afgjørelse, da skal Bestyrelsen indberette Sagen til Justitsministeriet med Anmodning om, at dette igjennem Straffeanstaltens Bestyrelse vil foranledige, at Selskabets Midler benyttes i de tilføjede Diemed.

Viborg

Fængselsfæsteb.

VIII.

V i b o r g.

Viborg Stiftsbogtrykkeri.

1868.

Den 2den December 1867 afholdt Fængselsseffabet sin aarlige Generalforsamling i Viborg Klubsal.

Efterat det reviderede og rigtig befundne Regnskab for Aaret 1866—67 var fremlagt, meddeelte den fungerende Formand en Oversigt saavel over Selskabets Virksomhed i afvigte Aar som over Resultatet af dets Virken i Tidrummet fra dets Stiftelse den 1ste December 1860 til Afslutningen af forrige Regnskabsaar 30te November 1866.

Idet Bestyrelsen udsender sin 8de Aarsberetning, bringer den sin Tak til Alle, som enten ved Gaver, aarlige Bidrag eller paa anden Maade have støttet dens Virksomhed. Foruden at Viborg Sparekasse og Aarhus og Veile Amtsraad bidrage med respective 50, 20 og 25 Rd. aarlig, har Bestyrelsen, navnlig efterat de iydste Kjøbstæders Communalbestyrelseres staaende Udvalg havde opfordret samtlige iydste Communer til at yde Bidrag til Selskabet, med Glæde og Paaskjønnelse modtaget Tilfagn om Bidrag fra 17 Kjøbstad- og 59 Land-Communalbestyrelser, og den nærer det Haab, at denne, for Sel-

flabets Virksomhed vigtige, Sag maa vinde yderligere Tilslutning fra andre Communer's Side, forsaavidt Saadant ikke allerede af dem er paatænkt eller iværksat, idet det tør forudsættes, at det mere og mere vil blive erkjendt, deels at Communerne netop herved handle i deres velforstaaede Interesse, deels at Selskabet, uden en saadan almindelig Tilslutning, vil være ude af Stand til paa en virksom Maade at imødefomme de Opfordringer, der af Communerne idelig blive rettede til det om at tage sig af løsladte Forbrydere.

At det ikke er ubetydelige Krav, der stilles til Selskabet, vil isøvrigt fremgaae af, at dette under dets 7aarige Virksomhed har, for at støtte og opretholde af Straffeanstalten løsladte, alene i Jylland hjemme hørende Personer, udredet følgende Beløb:

Til 26	Individer i Aalborg Amt . . .	c. 550	Rd.
— 14	— i Aarhus Amt . . .	c. 500	—
— 18	— i Hjørring Amt . . .	c. 550	—
— 21	— i Randers Amt . . .	c. 350	—
— 11	— i Ribe Amt	c. 400	—
— 17	— i Ringkjøbing Amt .	c. 350	—
— 14	— i Skanderborg Amt .	c. 300	—
— 11	— i Thisted Amt	c. 200	—
— 25	— i Veile Amt	c. 400	—
— 11	— i Viborg Amt	c. 250	—

Til Tjeneste, Hyre, Udvandring m. v. har Selskabet desuden forhjulpet 45 i jydsk Communer hjemme hørende Individer.

Oplysninger om de siden 1ste Decbr. 1860 til 30te Novbr. 1866 understøttede Personer, deres Stilling og Opførsel, forsaavidt de endnu staae under Selskabets Forsorg og Kundskab om dem har været at erholde.

Nr. 1.

Han ernærer sig vedblivende som Dagleier, viser en tilfredsstillende Opførsel, men sidder i trange Raar og har en stor Børneskole at forføre.

Nr. 2.

Ogsaa han ernærer sig ved Dagleierarbejde; hans Helbred er imidlertid mindre god, og paa hans Vandel vides Intet at udsætte.

Nr. 3.

Som Eier af et Huus med Jord, hvorpaa holdes 2 Køer, har han sit rigelige Udkomme. Hans Opførsel er meget roesværdig, og han er godt lidt af sine Naboer.

Nr. 4.

Det samme gode Vidnesbyrd som forrige Aar, gives ham atter iaar; han ernærer sig deels som Bæver, deels ved Dagleierarbejde.

Nr. 6.

Forrige Aar yttrede hans Sognepræst, at hans Forhold hverken fortjente Roes eller Dabel. Aar derimod har Præsten kunnet meddele, at han opfører sig godt.

Nr. 7.

Han søger vedblivende at fortjene Udkommet for sig, Hustru og 4 Børn, men har heller ikke iaar kunnet undvære Hjælp af Communen, nærmest paa Grund af at det ene af hans Børn er meget svageligt og sengeliggende. Han er flittig, ædruelig og stikkelig.

Nr. 9.

Han fører en christelig og arbeidsom Vandel, men hans Kaar ere ringe, hvilket formenes at hidrøre fra et mindre heldigt Ægteskab.

Nr. 14.

Som Fodpost og ved Dagleierarbejde ernærer han sig og Familie og opfører sig vel.

Nr. 17.

Efter modtagen Underretning er han bleven arresteret for Tyveri.

Nr. 18.

Han er en dygtig og flittig Arbejder, men meget forfalden til Drif. Han har derhos en Pige i Huset, som han lever i et usædeligt Forhold til.

Nr. 22.

Der siges vedblivende om ham, at han ingen stor Lyst har til at arbejde, og at han ialmindelighed streifer omkring.

Nr. 24.

Af Hensyn til hendes Helbredstilstand har hun maattet ophøre med at lære Skræbersyning og iftedet derfor tage Tjeneste. Da hendes Madmoder gav

hende et godt Bidnessbyrd, tilstodes hende et Pengebeløb til Anskaffelse af Klædningsstykker, hvortil hun trængte og anbefalede af hendes Sognepræst i Betragtning af hendes ringe Løn.

Nr. 25.

Sogneraadet roser hende vedblivende for hendes gode Opførsel.

Nr. 29.

Han ernærer fremdeles sig og Familie som Murer og har i Aarets Løb tilkjøbt sig et Huus. Denne Stræben fremad finder Sogneraadet saameget mere agtværdig, som hans Familieforhold ere alt Andet end lykkelige.

Nr. 30.

Om ham høves ingen Oplysning.

Nr. 35.

Hengiven til Nydelsen af spiritueuse Drikke lever han fremdeles i trange Kaar og skildres som en meget ilde anseet Person.

Nr. 37.

Bedkommende Byfoged skriver, at han arbejder ufortrødent og flittigt som Træskomand, og styer flet Selfab.

Nr. 38.

Hans Sognepræst meddeler, at han er en ædruelig og flittig Arbejder, der med Samvittighedsfuldhed stræber at ernære den Kone, med hvem han i en Aarrække har levet i ulovligt Ægteskab. Bevilling til at indgaae lovligt Ægteskab med hende har han iøvrigt nu ansøgt om.

Nr. 41.

Præsten siger om ham, at han ikke styer at be-
drage, hvor han kan, men at han snedigen undgaaer
Alt, hvorved han kan paadrage sig Tiltale.

Nr. 42.

Bedkommende Sognepræst har ikke seet sig i
Stand til at meddele Underretning om hende.

Nr. 46.

Præsten — hendes Husbond — giver hende det
fordeelagtigste og hæderligste Vidnesbyrd. Den 1ste
Novbr. d. A. har hun ophørt at tjene, har giftet sig
og er flyttet til en Kjøbstad.

Nr. 48.

Han har et Sted, som han driver med et Par
Heste, men har det smaat. Til Communen staaer
han i nogen Gjæld og kan kun yderst sjelden betale
Renter.

Nr. 49.

Om hende have ingen Oplysning.

Nr. 51.

Han har af og til erholdt Fattigunderstøttelse,
men isøvrigt ernæret sig som Dagleier. Hans Sogne-
præst yttre, at hans Character er særdeles svag,
især i Forhold til hans gamle Lidenstabs, Drickæl-
dighed, som ikke sjelden faaer Magt over ham.

Nr. 54.

Kørende et ordentligt og stille Liv, beskæftiger
han sig som forhen med Stomager- og Sadelmager-
arbejde samt med Forsærdigelse af Bazartræffo.

Nr. 55.

Hun er i høi Grad forfalden, saa at hendes Børn ikke have kunnet opdrages hjemme, men ere udsatte paa Fattigvæsenets Beføstning.

Nr. 57.

Hun tjener paa en større Gaard, og paa hendes Forhold som Tjenesttyende udsættes Intet, uden ialtfald nogen Disposition til Hefthighed i Sindet. Hun har født et uægte Barn, i hvilken Anledning hun har maattet ty til Fattigvæsenet om Hjælp, hvilken ogsaa er ydet hende ved, at der er bleven sørget godt for Barnet.

Nr. 58.

Han blev mere og mere aflægs, men levede stifteligt indtil sin Død i Februar d. A.

Nr. 59.

Paa 5te Aar tjener hun paa samme Sted, og der gives hende det fordeelagtigste Vidnesbyrd.

Nr. 60.

I December f. A. blev paa Grund af Trang tilstaaet ham en Understøttelse; han opfører sig ordentligt og stifteligt, siger Sogneraadet, og paa hans Forhold i det Hele kan der ikke siges Andet end Godt.

Nr. 61.

Det utugtige Forhold, hvori hun havde indladt sig, er nu, ifølge Sogneraadts Meddelelse, ophørt, og hun opfører sig godt.

Nr. 62.

Der vides intet Ufordeelagtigt om ham, og han

ernærer sig vedblivende ved med sin Baad at drive Fiskeri og ved Dagleierarbeide.

Nr. 63.

Han ernærer sig deels af sit Hus, deels som Dagleier, og opfører sig, saavidt vides, upaaklageligt.

Nr. 64.

Han tjener fremdeles og opfører sig godt, men lever i trange Aar, og der siges, at han og hans Hustru aldrig have kunnet sætte Læring efter Næring.

Nr. 65.

Han opholder sig i sit Fødesogn i Sønderjylland, hvor han arbejder som Dagleier hos en Bonde. Præsten meddeler, at han viser en god Opsørsel, holder sine Børn flittigt i Skole og drager Omfarg for, at de ere reenligt og ordentligt klædte.

Nr. 67.

Ligesom forrige Aar, saaledes ogsaa nu: Husbonden er meget tilfreds med hans Flid, men beklager, at han i Fritiden tager sig en Snaps formange.

Nr. 68.

Han har nu faaet Ophold i Sognets Fattighuus. Hvis han — siger hans Sognepræst — ikke var saa ustadig, som han er, behøvede han ikke at ligge Fattigvæsenet til Byrde, thi han har havt Leilighed nok til Arbeidsfortjeneste. Der klages dog ikke over Utroffab, men over at han nyder for meget Brændeviin.

Nr. 69.

Han arbejder i et Jernstøberi og er ordentlig og

stikkelig. Da hans Sognepræst anbefalede ham dertil, tilstodes ham en Understøttelse.

Nr. 70 og 71.

De vedblive at føre et stille og ordentligt Liv, men ere meget fattige, uagtet de ere arbeidsomme, tarvelige og nøisomme.

Nr. 73.

Han er fremdeles i Fattighuset.

Nr. 75.

Ifølge en Skrivelse fra hende til et af Betskylders Medlemmer, opholder hun sig nu i det sydlige Jylland, har været gift og anholder om Hjælp.

Nr. 76.

Hendes Sognepræst giver hende det Vidnesbyrd, at hun er flittig og dygtig til sit Arbejde og anstændig i sit Forhold.

Nr. 78.

Han har ingen fast Tjeneste længer, men arbejder, hvor det kan træffe sig. Hans Sognepræst meddeler, at han er hengiven til Drik, og at han forøder sin Fortjeneste derpaa.

Nr. 80.

Han har Ophold hos sin Datter, og, naar undtages, at han af og til beruser sig, opfører han sig godt.

Nr. 81.

Naar det i forrige Beretning hedder, at han under sin Omflakken udelukkende har ernæret sig ved Lyveri, da er dette en Trykfeil, idet der i Medde-

Ielsen fra hans Sognepræst staaer „Tiggeri“. Han er endnu paa Fattiggaarden, hvor han holdes til Arbejde som sædvanlig Tjenestefarl, og er efterhaanden bleven dygtigere til sin Gjerning, som han i det Hele taget forretter upaaflegeligt. Dog har han, naar han har havt Udgangstilladelse, ikke kunnet modstaae sin tidligere slemme Bane, men har strax beruset sig.

Mr. 83.

Hvad hendes Vandel angaaer, er Intet bekjendt, som paa nogen Maade kan være hende til Skade, og saavel hun som hendes Mand ere stræbsomme. De have havt den Sorg at miste alle deres Børn.

Mr. 84.

Om hende haves ingen Oplysning.

Mr. 87.

Der er Intet bekjendt, som staaer i Modstrid med det hende tidligere givne gode Vidnesbyrd, meddeler Sogneraadet.

Mr. 89.

Det er endnu ikke blevet til Noget med det i forrige Beretning omtalte Ægteffab. Iøvrigt vides intet Andet end Godt om hende.

Mr. 91.

Der haves ingen Oplysning om ham.

Mr. 92.

Han roses vedblivende som en flittig Arbejder og opfører sig godt. Der blev tilstaaet ham en Understøttelse til Anskaffelse af Bæverredskaber.

Nr. 93.

I August Maaned blev han straffet med Fængsel paa Band og Brød for Hæleri, og er følgende opgivet.

Nr. 97.

Han tjener endnu paa samme Sted som Røgter, og Husbonden er vel tilfreds med ham.

Nr. 98.

Sogneraadets Meddelelse om ham har iaar været mere fyldig, idet der siges, at han lever stille og skikkeligt og ernærer stræbsomt sin Familie.

Nr. 99.

Bedkommende Byfoged meddeler: „Der findes Intet at klage paa hendes Forhold, og hun ernærer sig ved at strikke og spinde for Folk, men hendes Helbred er ikke godt og hendes Syn svagt.“

Nr. 100.

Han har ikke kunnet opspørges, naagtet Sogneraadet flere Gange har gjort sig Umage derfor.

Nr. 101.

Hun er nu gift, og paa hendes Forhold har ikke været Nogetsomhelst at udsætte.

Nr. 102.

Han tjener vedblivende den samme Husbond, der stiller ham som et godmodigt Menneske, men beklager, at hans Ægteskab ikke er godt.

Nr. 104.

Paa Grund af Sygdom har han erholdt en Un-

derstøttelse. Han vedbliver at føre et ligesaa ulasteligt Levnet som hidtil efter hans Løsladelse af Straffeanstalten.

Nr. 105.

Hans Sognepræst meddeler, at han for Tiden har Arbejde, men har Ord for at være hengiven til Drif, og bliver ikke vel omtalt af dem, som kende ham.

Nr. 106.

Sogneraadet yttres sig om hende saaledes: „Hendes Vandel har været skikkelig, og hun er ret stræbsom, men hun er ikke af dem, som kunne udbringe Meget. Hendes Mand har stadigt et Huus i Fæste og holder en Ko og nogle Faar.“

Nr. 107.

Han fratraadte sin Tjeneste som Røgter den 1ste Novbr. f. A. og reiste til Kjøbenhavn, hvorfra han senere ved Politiets Foranstaltning er overført til Norge.

Nr. 108.

Hans Sognepræst siger, at han opfører sig brant og skikkelig, boer i Fattighuset og tjener Kosten ved at gaae Grinder.

Nr. 110.

Dømt for Tyveri og Bedrageri og paany indsat i Straffeanstalt, er hun sølgelig opgivet.

Nr. 111.

Præsten i det Sogn, hvor han tjener som Hyrde, meddeler, at han redelig stræber efter at erhverve det

Fornødne til sit Udkomme. Som en Opmuntring blev der tilføjet ham en mindre Pengeunderstøttelse.

Nr. 113.

Der er Intet at udsætte paa hans Forhold, og han ernærer sig fremdeles som Muurhaandlanger.

Nr. 115.

Sogneraadet meddeler, at hun har haft Tjeneste i Sommer, men er nu hos Moderen.

Nr. 116.

Han er nu vendt tilbage til sit Fødehjem i Sverrig, men opførte sig vel, saalænge han opholdt sig her i Landet.

Nr. 120.

Hun blev udeladt af forrige Mars Beretning, fordi hendes Opholdssted ikke vidstes. I Marts d. 21. androg hun imidlertid om en Understøttelse, hvilken dog blev hende nægtet, fordi hun ikke var i Tjeneste, men opholdt sig i et Fattighuus.

Nr. 121.

Han er vedblivende svagelig, fører et stille, ordentligt Liv, boer tilleie og ernærer sig og Hustru ved Kurvemagerarbejde.

Nr. 122.

Hun vedbliver at vise et meget godt Forhold i enhver Henseende.

Nr. 124.

Ifølge Beretning fra hendes Sognepræst er hun endnu i samme Tjeneste, viser Trost og Flid og har sit anstændige Udkomme.

Nr. 125.

Saavidt vides, opfører hun sig godt i sin Tjeneste.

Nr. 126.

I Aarets Løb er han tvende Gange bleven understøttet, deels paa Grund af Sygdom, deels for at kunne anstaffe Materiale til sin Profession. Hans Sognepræsts Vidnesbyrd er til hans Fordeel i enhver Henseende.

Nr. 127.

Det Haab, man havde næret om ham, at han nu vilde føre en bedre Vandel, er glippet, idet han paany er anseet med Straf af offentlig Arbejde for Tyveri. Han er følgelig opgivet.

Nr. 128.

Der høres intet Andet end Godt om ham; han lever stille og søger flittigt Kirken.

Nr. 129.

Den Jernstøberieier, i hvis Brød han er, giver ham det Vidnesbyrd, at han er en flittig, paapassende og ædruelig Mand, som trofast gjør sin Gjerning. Han har nu 4 Børn og kommer ret vel ud af det i oeconomist Henseende.

Nr. 130.

Han tjener som Staldkarl paa en større Gaard, og hans Husbond er særdeles tilfreds med ham.

Nr. 132.

Sogneraadet giver ham et meget rosende Vidnesbyrd.

Nr. 134.

Han arbejder som Kurvemager og Dagleier, og hans Forhold har i enhver Henseende været upaaflageligt.

Nr. 135.

Om ham høves ingen Dplysning.

Nr. 136.

Det Sogn i Sønderjylland, hvor hun er hjemme-hørende, har hun forladt, og vedkommende Sognepræst har ikke været i Stand til at give Dølysning om hende.

Nr. 138.

3 Juli d. A. indløb atter Efterretning fra ham om, at han endnu var Soldat i Fristaternes Armee. Han skriver, at han har det godt, men længes efter sit Fædreland.

Nr. 139.

Siden han afreiste til America høves ingen Efterretning om ham.

Nr. 140.

Hans Sognepræst beretter, at han er boven og driffældig, holder sig borte fra Kirken og ved altid ved Skinhellighed at stufte Udskillige.

Nr. 141.

Hun tjener endnu Præsten, som giver hende det bedste Vidnesbyrd.

Nr. 142.

Efter i et Aar at have opholdt sig i Diaconiseflilstelsen, vendte hun tilbage til Viborg, hvor hun

forstaaedes en god Tjeneste. I denne viste hun sig imidlertid fra første Færd ulhydig og gad Intet bestille, men forlangte at blive sendt tilbage til sit Hjem i Aalborg Amt, hvilket man tilsidst gif ind paa. Hendes Sognepræst beretter nu, at hun ingen fast Tjeneste har, men ernærer sig ved Syning, og at hun har Tilhold i et Hjem, som hendes Fader har dannet under usle og umoraliske Forhold, samt at han intet Haab har om, at et saadant Hjem kan befæste hendes svage Hjerter i det Gode.

Mr. 143.

Da hun var i Trang, og Sognepræsten meddeelte, at hun opførte sig vel, opfyldte vi det hende ved Løsladelsen givne Tillsagn om Hjælp, idet hun blev tilstaaet en Gave i Penge.

Mr. 144.

Om ham høves ingen Oplysning.

Mr. 145.

Han driver Bødkerhaandværket -- om just flittig tør hans Sognepræst ikke bedømme. Denne siger derimod, at der ikke er noget Rosende at tillægge hans Vandel, og at man, da han og Hustru aldrig have duet, maa være glad ved, naar det dog gaaer saa stibeligt med hans Opførsel.

Mr. 146.

Hun har, som forudsat i forrige Beretning, begivet sig til sit Fødehjem i Sverrig.

Mr. 147.

Paa den Gaard, hvor hun efter Løsladelsen blev

foraffet Tjeneste, forblev hun til 1ste Novbr. d. A., da hun forlod samme efter at have op sagt Tjenesten. Hendes Husbond meddeler, at hendes Dpførsel havde i flere Henseender været mindre roesværdig, ligesom hun i den senere Tid heller ikke havde viist sig ganske ærlig.

Nr. 149.

Hun tjener nu paa en Gaard i Sjælland og opfører sig godt.

Nr. 150.

Ifølge Skrivelse fra ham er han endnu paa det Handelscontoir i England, hvor han efter Løslabelsen erholdt Plads, og har det godt.

Nr. 151.

Hun tjener vedblivende paa samme Sted, og Husbonden yttre, at han er tilfreds med hende.

Nr. 153.

Han viser god Dpførsel, ifølge Beretning fra hans Sognepræst. En Understøttelse er bleven ham tilstaaet paa Grund af en langvarig Sygdom.

Nr. 154.

Da hun havde Banstelighed ved at ernære sig ved Syning i Sønderjylland, foraffedes hun Tjeneste som Stuepige hos en Embedsmand i Sjælland, og da hendes Klæder vare mindre gode, blev hun tilstaaet en Beklædningshjælp. I sin Tjeneste viser hun en særdeles god Dpførsel.

Nr. 155.

Det Andragende, han ifølge forrige Beretning

havde indgivet om Understøttelse, hvilket var anbefalet af hans Sognepræst, blev taget i Betragtning. Hans Sognepræst meddeler, at han stifter sig meget godt og arbejder flittigt.

Mr. 156.

Den Jernstøber, hos hvem han efter Løsladelsen af Straffeanstalten blev anbragt, meddeler, at han i Midten af Novbr. f. A. har forladt Jernstøberiet, forsynet med god Anbefaling, men at det ikke nu vides, hvor han opholder sig. Hans Forhold var i enhver Henseende upaaklageligt, og han var en flink Arbejder.

Mr. 157.

I forrige Beretning yttedes: „Hun hører til de Slappe, og forlod Fængslet under Indtrykket af, at hun vilde være let at lede.“ Og hun blev forledt, forlod sin Tjeneste, streifede omkring i Landet og levede af at stjæle. Hun er paany indsat i Straffeanstalten og følgerlig opgivet.

Mr. 158.

Byfogden i den Kjøbstad, hvor hun var hjemmehørende, meddeler, at hendes Forhold har været stifteligt, og at hun nu er gift med en Landmand, der skal være en brav Mand.

Mr. 159.

Den i forrige Beretning udtalte Tvivl om, at hun vilde holde sig paa rette Veie, er desværre bleven retfærdiggjort, idet hun, efter at have stiftet Tjeneste, paany har begaaet Lovovertrædelse og er afleveret til Straffeanstalten. Hun er selvfølgerlig opgivet.

Nr. 160.

Hun har vogtet sig for Fald paany.

Nr. 161.

Præsten i det Sogn, hvor han er hjemmehørende, meddeler, at han i sin Tjeneste opførte sig upaaklageligt, indtil Nogen lod ham høre, at han havde været i Straffeanstalt, da han bortfjernede sig, uden at der senere er hørt fra eller om ham.

Nr. 163.

Han kom atter i Besiddelse af sit Huus, men manglede nu den fornødne Besætning. Vedkommenne Sogneforstanderskab anbefalede ham til af Selskabets Midler at tilstaaes Hjælp til Anskaffelse af en Ko, hvilket vi gif ind paa, saafremt Forstanderskabet vilde tilskyde Halvdelen. Da dette imidlertid ikke fandt Anledning dertil, tilfillede vi alligevel Forstanderskabet den af os tilstaaede Gave, for at anvendes i det paaapegede Niemed, idet vi bad Samme, at ville søge det Manglende tilveiebragt ad privat Veie. Dog, Hjælpen behøvedes ikke mere, da Paagjældende havde taget sig selv af Dage.

Nr. 164.

Hans Sognepræst meddeler, at han fører et stifteligt og ordentligt Liv, uden at gjøre sig bemærket paa nogen særegen Maade.

I Aaret fra 1ste December 1866 til 30te November 1867 ere af Viborg Straffeanstalt løsladte:
81 Mandsfanger og 20 Qvindefanger, ialt 101.

Af disse vare at henføre til de Klasser, hvilke i Overensstemmelse med det tidligere Vedtagne ikke bør optages under Selskabets Virksomhed, følgende:

Mdsf. Qvdf. Ialt.

1. De, der ved tidligere beviisligt overveiende Gang til uregelmæssigt Levnet i Forbindelse med mindre god Opførsel i Straffetiden ikke kunne ansees værdige dertil . . .	11	2	13
2. De, der endnu eie et større Beløb af oplagte Overarbeidspenge eller ved egne Midler kunne skaffe sig Erhverv	20	2	22
3. De, der ved Paarørendes eller Andres Virksomhed kunne opnaae Erhverv	6	„	6
4. De, der som Udsædning efter Løsladelsen udsøres af Landet	6	2	8
5. De, der paa Grund af vedvarende Svagelighed eller Alderdom maae betragtes som hjemfaldne til Statstøtse	3	1	4
	46	7	53.

De øvrige 35 Mandsf. og 13 Qvindef. samt 4 i de foregaaende Aar løsladte Mandsfanger bleve optagne under Selskabets Forsorg, hvorved dog bemærkes, at det syenfte Fængselselskab har, ifølge Anbefaling herfra, taget sig af 2de Mandsfanger, som

vare hjemmehørende i Fyen. Denne Beretning omfatter saaledes kun 37 Mandef. og 13 Qvindef., ialt 50.

Disse 50 vare:

Med Hensyn til Alder:

	Mdef.	Qvf.	Ialt.
10—20 Aar	"	1	1
20—30 —	2	3	5
30—40 —	10	7	17
40—50 —	19	2	21
50—60 —	6	"	6
	37	13	50

Med Hensyn til husslig Stilling:

	Mdef.	Qvf.	Ialt.
Gifte	20	3	23
Ugifte	14	10	24
Separerede	3	"	3
	37	13	50

Med Hensyn til Næringsvei:

	Mdef.	Qvf.	Ialt.
Arbeidsmænd	9	"	9
Bager	1	"	1
Bødler	1	"	1
Bødlerkone	"	1	1
Farver	1	"	1
Formner	1	"	1
Gartner	1	"	1
Garber	1	"	1
Gaardmandskone	"	1	1
Huusmand	1	"	1
Huusmandskone	"	1	1

Høfer	1	"	1
Robbersmed	1	"	1
Murere	2	"	2
Pottemager	1	"	1
Smed	1	"	1
Snedker	1	"	1
Sømand	1	"	1
Tjender	11	10	21
Vævere	2	"	2
	37	13	50

Med Hensyn til, hvorvidt de tidligere have lidt Straf:

	Mdsf.	Dvf.	Jalt.
Ikke straffede	8	11	19
1 Gang	9	1	10
2 Gange	16	1	17
3 Gange	3	"	3
8 Gange	1	"	1
	37	13	50

Med Hensyn til, hvorledes Hjælpen er bleven ydet,

	Mdsf.	Dvf.	Jalt.
Anbragte i fast Tjeneste og forsynede med Beklædning	2	5	7
Do. do. uden do.	1	3	1
Understøttede med Haandværksredskaber og Materialier	9	"	9
Understøttede med Penge, med Beklæd- ning eller paa begge Maader . .	18	5	23
Givet Tilsagn om Understøttelse . . .	2	"	2
Oversført til en anden Verdensdeel .	5	"	5
	37	13	50

Oplysninger om de af Selskabet i dette Aar Optagne.

Nr. 165.

Lyende, ugift, 24 Aar gammel, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Han havde ikke tidligere været straffet, men blev i 1864 for begaaet Tyveri indsat i Forbedringshuset paa 2 Aar. Da han viste god Opførsel i Straffetiden, tilstodes ham en Beflædningshjælp. Selv forstaffede han sig Tjeneste og opfører sig godt.

Nr. 166.

Dagleier, 53 Aar gammel, gift og har 1 Barn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Tidligere straffet med Fængsel paa Vand og Brød for Tyveri, blev han i 1865 for begaaet Tyveri, der bestod af Smaagienstande, tilsammen af en Værdi af 26 fl. , og ulovlig Omgang med Hittegods, indsat i Forbedringshuset paa 1 Aar. Han viste en tilfredsstillende Opførsel i Straffetiden og blev løsladt i August 1866. I Januar d. A. androg han om Hjælp, og da saavel vedkommende Herredsfoged som Sognepræst anbefalede ham, blev en saadan ydet ham.

Nr. 167.

Muursvend, 41 Aar gammel, gift, har 2 Børn, hjemmehørende i en Kjøbstad i Jylland. Efter at

have været straffet 1 Gang tidligere med Fængsel paa Vand og Brød, blev han i 1865 indsat i Forbedringshuset paa 1 Aar for begaaet Tyveri. I Straffetiden opførte han sig godt. Det bemærkes, at der imellem begge de nævnte Straffe ligger et Tidsrum af 15 Aar, og at hans Dommer erklærede, at han er alt Andet end en Tyvenatur, idet de af ham begaaede Tyverier kun have fundet Steb, naar en siebliffelig, paa Trang begrundet, Fristelse har været tilstede i Forening med god Leilighed. I Januar Maaned d. A. androg han om Hjælp paa Grund af Arbeidsløshed, og da vedkommende Bysfoged meddeelte, at det var vanskeligt at faae Arbejde deri Byen, og derhos udtalte, at Paagjældende havde den bedste Villie til at paatage sig saadant, samt at han var i stor Trang, blev der tilstaaet ham en Understøttelse. Ifølge senere modtagen Beretning opfører han sig godt, naar bortsees fra, at det hænder sig, at han i Hjemmet nyder formegen Spiritus.

Nr. 168.

26 Aar gammel, gift med en Bødker i en Rjøbstad i Jylland og har 2 Børn, hvoraf det ene fødtes i Straffeanstalten og forlob samme samtidig med Moderen. Ikke tidligere straffet, blev hun for begaaet Tyveri indsat til Forbedringshuusarbejde i 2 Aar, hvilken Straf hun udstod i Enkeltcelle. Straffen trykede hende aabenbart mere end hendes Forbrydelse, og hun syntes at være af disse Omstændighedsmentesker, som kunne blive, hvad Forholdene gjøre dem til.

Da der iøvrigt Intet var at udsætte paa hendes Forhold i Straffetiden, blev der tilstaaet hende en Beklædningshjælp, hvortil hun trængte. Hun lever igjen sammen med Manden, hjælper til at fortjene Brødet ved at gaae i Dagleie, og Intet har været at udsætte paa hendes Forhold ifølge vedkommende Bysfogeds Beretning.

Nr. 169.

Arbejdskarl, 31 Aar gammel, gift og har 4 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Han havde ikke tidligere lidt nogen Straf, da han i 1865 indfattes til 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Gaaretyveri. Ifølge Forstanderskabets Udsigende havde han, der skildres som en godmodig Person, i flere Aar ført et upaaklageligt Forhold. Ogsaa i Straffetiden viste han et godt Forhold og forekom at være meget nedtrykt og angergiven. For at sætte ham i Stand til lettere at erholde Tjeneste, blev der ved Værelsbefælg tilstaaet ham en Beklædningshjælp, og han tjener nu en Gaarbeier, der giver ham et godt Vidnesbyrd. Noget Fattigunderstøttelse har dog Sognet maattet udrede til hans Familie, hvoraf han har mistet 2 Børn.

Nr. 170.

Snedfersvend, 35 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i Kjøbenhavn. Efter at have været straffet 2 Gange, deraf 1 Gang med offentligt Arbejde, indfattes han i 1863 for 3die Gang begaaet Bedrageri til 4 Aars Forbedringshuusarbejde. Grunden til hans Fald saavel denne Gang som tidligere var Spil,

idet han, efter at have tilsat sin Arbeidsfortjeneste, bedrog for at tilfredsstille nævnte Videnskab. Han var en ualmindelig flink Arbejder og kjendte nøie til sit Fag. Hans Væsen derimod tiltalte ikke, og Indbildstthed var et Hovedtræk i hans Karakter. Efter endt Straffetid forskaffedes han Plads hos en Mester i Viborg, hos hvem han forblev i nogen Tid og opførte sig til Tilfredshed. At han nu drog andetsteds hen hidrørte ifølge hans Udsigende fra, at Fængslets Nærhed idelig minde ham om hans Fald. Medens han endnu arbejdede her i Byen, blev der tilstaaet ham en Befklædningshjælp.

Nr. 171.

Tyende, 30 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Ikke tidligere straffet, blev hun for Barnesfødsel i Dølgemaal og for det af hende mod Fosteret udviste Forhold indsat i 1866 til 1 Aars Forbedringshuusarbejde, hvilken Straf hun udstod i Enkeltcelle. Ærlig, stamfuld og angrende allerede ved Indsættelsen, gjorde hun ved Vøsladelsen Indtryk af at være opfyldt af de bedste Forsætter. Da hun i Januar Maaned d. A. forlod Anstalten, blev hun forskaffet Tjeneste som Røkkepige. I denne Tjeneste forblev hun indtil 1ste Novbr., men forlod da samme, navnlig fordi hun ikke følte sig ferm og dygtig nok. Nu tjener hun som Enepige, hvilken Plads ansees meget passende for hende. Hendes tidligere Husbond erklærer, at hun i moralsk Henseende opførte sig ganske upaaklageligt, og tilføier derhos, at hun bestandig

var stille og forknøyt, og vakte især i Begyndelsen ligesvem Opmærksomhed ved sit underlige, styre Væsen.

Nr. 172.

Husmand, 45 Aar gammel, gift, har 3 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Sønderjylland. Han havde ikke tidligere lidt Straf, da han i 1866 indfattes for at udflaae 1 Aars Forbedringshuusarbeide for begaaet Tyveri. I Straffetiden opførte han sig meget godt, og da hans Sognepræst bevidnede, at der med Undtagelse af den Forbrydelse, hvorfor han var dømt, Intet havde været paa hans Forhold at udsætte, samt at hans Kone havde et meget godt Ord paa sig, men at Familien levede i trange Kaar, — blev der tilflaaet ham en Understøttelse. Efter hans Løsladelse har man fra samme Kilde Efterretning om, at han er meget flittig og stræbsom og opfører sig godt.

Nr. 173.

Bødker, 54 Aar gammel, gift, har 7 Stedbørn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Efter tidligere at have været straffet med Fængsel paa Vand og Brød for Tyveri, indfattes han i 1866 til 1 Aars Forbedringshuusarbeide for samme Forbrydelse. Paa hans Forhold i Straffetiden var Intet at udsætte. Han forlod Straffeanstalten uden Løfte om Hjælp, men der blev dog senere tilflaaet ham en saadan til Anskaffelse af Materiale og Værktøi, da han anholdt derom, og saavel hans Sognepræst som Forstanderskabet anbefalede ham dertil. Præsten har senere be-

rettet, at han ikke hører Andet end Godt om ham siden hans Voslabeledse; deels bødfrer han Noget for Folk i Nabolauget, deels ernærer han sig paa anden Maade.

Nr. 174.

Tyende, 23 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Uden tidligere at have lidt Straf, indkom hun i 1865 for at udstaae 2 Aars Forbedringshuusarbejde for begaaet Tyveri, hvilken Straf hun affønde i Enkeltcelle. Forstanderskabet gav hende intet godt Skudsmaal, men udtalte meget mere, at hun var en letsindig og upaalidelig Kvinde. I Cellen syntes hun i længere Tid stiv, kold og uden Tryk af sin Synd, men efterhaanden blev hendes Skamfølelse borte, hun gik aabenbar i sig selv, og ved Voslabeledsen havde hun sikkert fattet gode Forsætter. Da hun stod ganske ene, blev hun givet en Beflædningshjælp og forskaffet Tjeneste paa en større Gaard, og hendes Husbond meddelede, at hun, naar undtages en mindre, tilgivelig Feil, opfører sig godt.

Nr. 175.

Arbejdskarl, 37 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Tidligere straffet med Fængsel paa Band og Brød og offentligt Arbejde for Tyveri, indfattedes han atter i 1862 for at udstaae 5 Aars Forbedringshuusarbejde for samme Forbrydelse. Paa hans Opførsel var Intet at udsætte, og da han yttrede Vanske om efter endt Straffetid at udvandre til en anden Verdensdeel, udrebede hans For-

sørgelsescommune og Selskabet Omkostningerne herved. Han afgik derpaa til Hamborg, men udeblev fra Skibet, fordi — hvad han senere har skrevet — han i Hamborg hørte Tale om, at han paa Bestemmelsesstedet vilde blive solgt som Slave. Ifølge Meddelelse er han vendt tilbage til Jylland og der straffet med Fængsel paa Band og Brød for Røvgjænger, men frifunden dels for Actors dels for Actors videre Tiltale med Hensyn til 3de ham paasigtede simple Tyverier. Han er sølgelig opgivet. — Det bemærkes, at vedkommende Commune har erholdt refunderet dens Bidrag.

Nr. 176.

Arbejdskarl, 34 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i en Kjøbstad i Jylland. Efter at have været straffet 2 Gange tidligere med Fængsel paa Band og Brød og Forbedringshuusarbejde, blev han i 1863 for begaaet Tyveri anseet med sidstnævnte Straf i 4 Aar. Han var i en sjelden Grad begavet, vidste at tilegne sig Færdighed i de forskjelligste Arbejder og opførte sig godt. Efter Røsladelsen anbragtes han hos en Fabrikant som Spinder, men har nu den 1ste Novbr. forladt denne Plads og taget Tjeneste paa en større Gaard. Det ham af Fabrikanten givne Vidnesbyrd er særdeles fordeelagtigt, idet denne i enhver Henseende har været tilfreds med ham.

Nr. 177.

Kun 15 Aar gammel blev hun, der er hjemmehørende i et Landsogn i Jylland og ikke tidligere straffet,

i 1864 indsat til Opdragelse og Forbedring i 3 Aar for at have afbrændt sin Husbonds Gaard, hvilken Forbrydelse hun efter hendes Forklaring begik for at komme bort fra Tjenesten, i hvilken hun ikke blev godt behandlet. Moderen tjener, og selv er hun bleven opdraget af Rattigvæsenet. Hun var af Naturen meget eenfoldig, men søielig og taknemmelig for enhver kjærlig Imødekommen, og at hun angrede det Skete, derom nærede hverken hendes Sognepræst, der besøgte hende i Arresten, eller Straffeanstaltens Embedsmænd Tvivl. Da det ikke gik an at lade denne unge Pige skjotte sig selv efter hendes Løsladelse, blev Forsørgelsescommunen og Selskabet enige om at sørge for hende; der blev tilstaaet hende en Beflædningshjælp, hvoraf nævnte Commune udrede de Halvdelen, og vi vare dernæst saa heldige at faae hende anbragt hos en Præsteenke, som nu meddeler, at hun er tro og stikkelig, men at der vel i hendes Karacteer er lidt Flygtighed, hvilken det dog haabes at raade Bod paa.

Nr. 178.

Dagleierske, 38 Aar gammel, ugift, har 3 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. For begaaet Tyveri indkom hun i 1866 for at udstaae 1 Aars Forbedringshuusarbejde. Hun havde vel ikke tidligere været berørt af Straffeloven, men desuagtet været omtumlet af mange Slags Synder, som Ungdomslettsindighed og senere Fattigdom havde ledet hende til. I Cellen, hvor hun udstod Straffen, syntes hun at betragte det med andre Dine og fik

en klar Bevidsthed om sin Brøde og sine Vildfarelser. Bragt saavidt, forstaaedes hun ved Løsladelsen Tjeneste hos en Proprietair i Jylland og erholdt en Belfæringshjælp. Ifølge Husbondens Meddelelse passer hun sin Gjerning godt og er let at paavirke til den gode Side; der er ikke mærket den mindste Utrofasthed hos hende, og at hun desuagtet forlod sin Tjeneste den 1ste November er grundet paa, at det er kommet til hendes Medtjenendes Kundskab, at hun har udstaaet Straf af offentligt Arbejde. Efter en senere Meddelelse har hendes Husbond været saa heldig at forstaae hende en god Tjeneste i samme Amt.

Nr. 179.

Arbejdskarl, 38 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Tidligere straffet 3 Gange, indsatte han i 1863 til 4 Aars Forbedringshusharbejde for begaaet Tyveri. I Straffeanstalten var han i høj Grad bogen og opsætsig, og han blev oftere underkastet Straf. Da der ingen Tvivl var om, at han vilde henslæbe sit Liv i Straffeanstalter, vare vi rede til at imødefomme ham, da han ønskede at udvandre til en anden Verdensdeel. Forsørgelsescommunen deltog med Selskabet i Udgifterne, og i April Maaned afskiede han fra Hamborg.

Nr. 180.

Lømrer og Murer, 58 Aar gammel, skilt fra Konen, med hvem han havde 1 Barn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Efter tidligere at være

straffet 2 Gange, deraf 1 Gang med Forbedringshuusarbejde, indsattes han i 1862 for Tyveri til 5 Aars Forbedringshuusarbejde. Han viste en meget god Opførsel i Straffetiden, ligesom ogsaa hans Sognepræst gav ham et ret godt Vidnesbyrd og antog, at hans Tilbøielighed til Smaarapsrier især havde sin Grund i et ulykkeligt Ægteskab og hans øvrige slette Omgivelser. I Betragtning heraf, samt da han var en dygtig Haandværker og flittig, blev der tilstaaet ham et Pengebeløb til Anskaffelse af Værktøi. Den ærede Meddeler skriver nu om ham: „Det syntes i Kærslingen, som at han ikke havde Stadighed paa sig, hvortil kom, at Beboerne vare noget ængstelige ved at benytte ham; men efterat Præsten havde ladet ham udføre Arbejde i Præstegaarden i en 4 Ugeretid, har han stadigt haft fuldt op at bestille og udfører sit Arbejde til fuldkommen Tilfredshed. Han er bleven gift, og han og Kone synes hidtil at være kommen godt ud af det. Af og til har han yttret nogen Tilbøielighed til at nyde formegen Spiritus, men en Formaning af Præsten synes at have frugtet, thi han har i de sidste 2 Maanedene været ædruelig.“

Nr. 181.

Arbejdsmand, 47 Aar gammel, separeret fra Konen, med hvem han havde 4 Børn, hjemmehørende i en Kjøbstad i Jylland. For voldelig Behandling af sin Hustru og for Tyveri er han tidligere straffet med Fængsel paa Vand og Brød og indsattes i 1866

til 1 Forbedringshuusarbeide for Deelagtighed i sidstnævnte Forbrydelse. Vedkommende Byfoged har oplyst, at hans Hustru, med hvem han levede et høist ulykkeligt Ægtekab, er meget drifsfældig, og formener, at dette tjener Noget til Undskyldning for ham. De Tyverier, for hvilke han er dømt, have derhos været meget ubetydelige, og han har Ord for at være en dygtig Arbejder, om han end er noget forfalden til Drif. I Fængslet viste han Alid og et godt Forhold, hvorfor der ved Løsladelsen i April Maaned blev givet ham Tilfagn om Hjælp efter Nytaar, saafremt han gjør sig værdig dertil.

Nr. 182.

Lyende, 32 Aar gammel, ugift, har 1 Barn, hjemmehørende i Kjøbenhavn. Tidligere straffet med Fængsel paa Band og Brød for Tyveri, indsatte hun i 1866 til 1 Aars Forbedringshuusarbeide for samme Forbrydelse og for ulovlig Omgang med Hittogods. Byfogden i den Kjøbstad, i hvilken hun havde Tjeneste, da hun blev tiltalt, meddeelte, at hun i den Tid, hun havde conditioneret deri Staden, havde ifølge indhentede Oplysninger viist sig som en dygtig Pige til sin Gjerning. Som ovenfor anført, har hun et Barn, 1 Aar gammelt, om hvis Forsørgelse hun var saa godt som ene, idet Barnefaderen Intet udrede, og da hun ikke ved Hjælp af sin Løn alene kunde magte dette, forgreb hun sig paa Andres Gods. Hun udstod Straffen i Enkeltcelle og syntes i længere Tid uimodtagelig for Paavirkning, idet hun i en usæd-

vanlig Grad var indesluttet og taus. Uttringer af dyb Følelse sporedes imidlertid oftere, og da hendes Straffetid var endt, var man tilbøielig til at antage, at Lidelsen ikke havde været forgjæves. Hun blev anbragt i Tjeneste, og hendes Husbond meddeler om hende, at hun i de forløbne 3 Maanedes har viist en tilfredsstillende Dpførsel, men at han dog troer at spore, at saafremt hun ikke følte Trykket af den strenge Skole, hun nylig har gennemgaaet, vilde hendes Dpførsel være mindre god.

Nr. 183.

Arbeidsmand, 44 Aar gammel, gift, har 7 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Ikke tidligere straffet, indfattes han i 1865 til 16 Maanedes Forbedringshuusarbejde for Raaretyveri. I Straffetiden viste han en roesværdig Dpførsel, var flittig og sparsommelig. Dette i Forbindelse med følgende Erklæring af hans Sognepræst: „Han har altid været anseet for et sædeligt og ordentligt Menneske af en paalidelig Charakter, om hvem hans Naboer have yttret, at de godt turde have betroet ham deres Gaard og Hjem. Det antages, at hans Kone, der ikke er huusholderist, ogsaa paa anden Maade har havt en ikke heldig Indflydelse paa ham. Efter Alt, hvad jeg kjender til ham, hans tidligere rolige Færden og stikkelige Wandel, hans bløde og for dybe Indtryk modtagelige Sind, kan jeg ikke troe Andet, end at han endnu maa staae til at frelses for Samfundet“, — foranledigede, at han blev givet en Be-

Klædningshjælp ved Løsladelsen af Straffeanstalten og Tilsagn om videre Understøttelse, saafremt han opfører sig godt. Dette Tilsagn er senere bleven opfyldt, idet han er tilstaaet en Gave til Hjælp til Opførelse af et Huus, i hvilken Anledning desuden Kommunen ad privat Vei havde tilveiebragt et Beløb foruden at understøtte ham med Materialier og paa anden hensigtsmæssig Maade.

Nr. 184.

Arbejdskarl, 46 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. For Tyveri havde han tidligere været straffet med Fængsel paa Bånd og Brød, og indsat i 1866 til 1 Aars Forbedringshuusarbejde for samme Forbrydelse. Vedkommende Forstanderskab gav ham iffun et lidet anbefalende Vidnesbyrd og nærede Tvivl om, at han i Hjemmet vilde kunne blive anbragt til Gavn og Glæde for sig selv og Andre. Da han imidlertid opførte sig godt i Straffetiden og dertil viste en høj Grad af Flid, blev han ved Løsladelsen givet en Beklædningshjælp, for at aabne ham Udsigt til lettere at erholde Tjeneste.

Nr. 185.

Semand, 46 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i en Kjøbstad i Jylland. Medens han een Gang er bleven frifunden for Actors videre Tiltale, er han for Hæleri, Løsgjængereri og Betleri, ulovlig Omgang med Hittegods og voldeligt Overfald tidligere straffet 8 Gange, deraf 5 Gange med offentligt Arbejde.

Denne Gang indfattes han 1862 til 5 Aars Forbedringshuusarbejde for Hæleri, ulovlig Handel, Uorden i en Kirke og voldeligt Overfald. Det er vansteligst at forme et correct Billede af denne Forbrøder, der isøvrigt, idetmindste i Straffeanstalten, er let at komme tilrette med, naar man blot ikke lader sig imponere af ham. Han har vel et stummelt og lidet tiltalende Ydre, men han er ifkedestomindre ikke uden Følelse. Ofte viste han sig aaben og tilgængelig, medens han visnok til andre Tider var stivsinnet og paastaaelig. Han er, hvad man kalder et godt Hoved, og ihvorvel det maa indrømmes, at han har stærke onde Tilbøieligheder, er han dog ikke uden gode Sider. I Straffetiden var hans Opførsel jevnt hen tilfredsstillende, han viste usædvanlig Flid og forbrugte Intet af sin Overarbejdsfortjeneste for at gjøre sig sin Stilling taaleligere. Han havde som Følge heraf oplagt et ret anseeligt Beløb, hvilket han allerede under Straffetiden benyttede til Anskaffelse af en større Seilbaad og forstjellige Risteriredstaber, da det var hans Afgt efter Løsladelsen at drive Risteri i Farvande udenfor Riget. For at lette ham denne Plan, tog Selskabet sig af ham og arrangerede, at hans Reise til Bestemmelsesstedet kunde skee med et Stib fra Kjøbenhavn, hvilket dog ikke tillige kunde optage Baaden, som derfor blev overtaget af Selskabet. Dette ydede ham derhos en Understøttelse og staffede ham desuden Hjælp af Hjemstedscommunen. Efter endt Straffetid afgik han til Kjøbenhavn, men her nægtede man at tage ham ombord, fordi hans Kiste med Red-

skaber og Klæder ikke indtraf til rette Tid. Han vendte da strax tilbage hertil og bad Selskabets Bestyrelse om at overlade ham den ovenomtalte Baad og derved at sætte ham istand til at drive Fiskeri i Liimfjorden og paa Jyllands Østkyst, indtil der næste Foraar maatte frembyde sig en Leilighed for ham til at komme bort. Dette gik vi ind paa, dog sattes som Betingelse for Afbenyttelse af Baaden, at han viste et godt Forhold. — Han er imidlertid nu arresteret for Tyveri og skal efter Forlydende have afgivet Tilstaaelse.

Nr. 186.

Kobberjmedsvend, 30 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i Kjøbenhavn. Tidligere straffet med Fængsel paa Band og Brød og 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri og Bedrageri, indfattes han i 1863 til 4 Aars Forbedringshuusarbejde for førstnævnte Forbrydelse. I Begyndelsen af Straffetiden var han vistnok noget brøst og fordringsfuld, men senere opførte han sig meget godt og var dertil særdeles flittig. Han blev efter Løsladelsen forskaffet Arbejde hos en Kobbersmed i en Kjøbstad i Jylland, og nogen Tid derefter tilstaaet en Velsædningshjælp.

Nr. 187.

Arbejdsmand, 46 Aar gammel, gift, har 1 Barn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Som Militair havde han tidligere været straffet, og indfattes i 1866 for at udstaae 18 Maaneders Forbedringshuusarbejde for Faaretyveri. Han opførte sig godt

i Straffetiden, men da der var for det Arbejde, ved hvilket han var beskæftiget, ikke gaves nogen større Douceur, havde han ikke kunnet sammenspare sig Noget, hvorfor han, da han var i høj Grad trængende dertil, blev givet en Beksædningshjælp.

Nr. 188.

Garversvend, 45 Aar gammel, i Straffetiden skilt fra sin Hustru, med hvem han havde 4 Børn, hjemmehørende i en Kjøbstad i Jylland. Efter tidligere at være straffet med Fængsel paa Band og Brød for Tyveri, indsattes han i 1866 for at udføre 1 Aars Forbedringshuusarbejde for samme Forbrydelse. Han viste en særdeles god Opførsel i Straffetiden og arbejdede med stor Flid. Hans tidligere Mester — en anseet Mand i hans Forsørgelsescommune — sagde om ham, at han ingen ond Charakter havde, men at hans Feil var Vist til Brændevin, og lovede derhos at ville enten selv give ham Arbejde eller forskaffe ham saadant. Der blev givet ham en Beksædningshjælp og Tilsagn om yderligere Hjælp efter en påseende Tids Forløb, saafremt Forhold og Trang gjorde ham værdig dertil.

Nr. 189.

Huushjemsfru, 23 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Ikke tidligere straffet, indsattes hun i 1866 for Fødsel i Dølgemaal til 1 Aars Forbedringshuusarbejde, hvilken Straf hun udfød i Enkeltcelle. Da hun forlod Straffeanstalten,

gjorde hun Indtryk af at være opfyldt af nogen Alvor, men heller ikke videre. Hun syntes at have Saameget at angre og fortryde, at Stoffet overvælde hende, hvorfor det haltede med hendes Forbedring. Hun blev tilstaaet en Beklædningshjælp og forskaffet Tjeneste hos en Præstefamilie i Jylland, hvor hun opfører sig meget godt.

Nr. 190.

Tjenestelarl, 41 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Tidligere for Bedrageri og Tyveri straffet med Fængsel paa Band og Brød og 1 Aars Forbedringshuusarbejde, indfattes han i 1863 atter for begaaet Tyveri til 4 Aars Forbedringshuusarbejde. Naar undtages, at han havde vel meget af Munden, var der i Straffetiden Intet at udsætte paa hans Opførsel. Han udvandrede til en anden Verdensdeel, i hvilken Anledning Forsørgelsescommunen og Selskabet i Forening udredede Omkostningerne.

Nr. 191.

Arbejdsmand, 55 Aar gammel, gift, har 4 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. For Tyveri tidligere straffet med Fængsel paa Band og Brød, indfattes han i 1866 til 1 Aars Forbedringshuusarbejde for samme Forbrydelse. Hans Opførsel i Straffetiden var tilfredsstillende, og ved Pælsadelsen modtog han en Beklædningshjælp.

Nr. 192.

Væver, 46 Aar gammel, gift, har 2 Stedbørn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Han havde tidligere været straffet med Fængsel og 6 Aars Tugthuusarbejde for Tyveri, og blev i 1863 indsat til 4 Aars Forbedringshuusarbejde, ligeledes for Tyveri. I Straffetiden opførte han sig godt og var meget flittig. Dette i Forbindelse med det Vidnesbyrd, der blev givet ham af Præsten i hans Hjem, at han havde levet ordentligt, var ædruelig, og at Forholdet mellem ham og Konen var godt, foranledigede, at han ved sin Væsladelse modtog en Gave til Væveredstaber og Materiale.

Nr. 193.

Tyende, 42 Aar gammel, ugift, har 3 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Ikke forhen straffet, indsattes hun i 1866 til 18 Maanedes Forbedringshuusarbejde for Gaaretyveri. Vedkommende Forstanderskab meddeelte om hende, at der ingensinde tidligere havde været Noget at udsætte paa hendes Wandel og Forhold, at Alle, hvem hun havde tjent, havde givet hende et meget godt Vidnesbyrd for Ærlighed, og at hun i sine Tjenester altid havde været virksom og stræbsom. Hun udfød Straffen i Enkeltcelle, følte sig meget nedtrykt og leed synlig under Følgerne af Forbrydelsen; hun var vel ikke i Besiddelse af den fornødne Kraft til fuldstændig at reise sig, men havde ialtfald en ærlig Villie dertil. Paa hendes Flid og Opførsel var der aldeles Intet

at udsætte. Ved Løsladelsen blev hun tilstaaet en Beklædningshjælp, hvorhos Forstanderskabet blev anmodet om at forhjælpe hende til en Tjeneste, hvilket ogsaa er lykkedes.

Nr. 194.

Huusmandstone, 37 Aar gammel, gift, har 2 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Hun havde ikke tidligere lidt nogen Straf, da hun i 1866 indfattes til 18 Maaneders Forbedringshuusarbejde for begaaet Tyveri. I Enkeltcellen, i hvilken hun udstod Straffen, viste hun sig stribdig, utaalmodig og stundesløs, og uagtet Gensomheden øvede et stærkere Tryk paa hende end sædvanlig, frembragte Straffen neppe den attraaede Virkning. Da vedkommende Forstanderskab imidlertid meddeelte, at hendes tidligere Vandel havde været stikkelig, blev hun ved Løsladelsen givet en Beklædningshjælp.

Nr. 195.

Tvende, 33 Aar gammel, ugift, har 2 Børn, hjemmehørende i et Landsogn paa Volland. Ikke tidligere straffet, indfattes hun i 1866 til 8 Maaneders Forbedringshuusarbejde, hvilken Straf hun udstod i Enkeltcelle. En af hendes tidligere Huusbønder skrev om hende, at hun kun under stadigt Tilsyn udførte sit Arbejde, at han ikke kunde rose hendes Orden, og at hun til sine Tider var traadt op mod sine Foresatte. I Straffetiden gjorde hun Indtryk af at være i høj Grad indbildst, og vilde nødig indrømme, at hun havde feilet, men fastede Skylden paa

forstjellige Forhold. Ved Løsladelsen blev der tilstaaet hende en Beklædningshjælp, hvortil hun var særdeles trængende.

Nr. 196.

Tjenestefarl, 32 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. For Tyveri havde han tidligere været straffet med Fængsel paa Band og Brød og 1 Aars Forbedringshuusarbejde, og indsatte i 1863 til sidstnævnte Straf i 4 Aar, ligeledes for Tyveri. Han viste et særdeles godt Forhold, og da han ved Løsladelsen trængte til Klæder, blev der givet ham en mindre Beklædningshjælp.

Nr. 197.

Farversvend, 45 Aar gammel, Enkemand, hjemmehørende i en Kjøbstad i Jylland. Tidligere havde han været straffet toende Gange med Fængsel paa Band og Brød for Tyveri, og indsatte i 1866 til 1 Aars Forbedringshuusarbejde, ligeledes for Tyveri. Saavidt vides var Dril Grunden til hans Forvildelser. I Straffetiden opførte han sig meget godt, og ved Løsladelsen gaves der ham en Beklædningshjælp.

Nr. 198.

Smed, 44 Aar gammel, gift, har 3 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Uden tidligere at have lidt Straf, indsatte han i 1866 til 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Deelagtighed i Kaaretyveri. Sogneforstanderskabet meddeelte, at han stedse havde været kjendt som en meget hæderlig Mand, og

at det derfor vakte Forbauselse, at han havde deeltaget i det omhandlede Tyveri. Han opførte sig meget tilfredsstillende i Straffetiden og gjorde i det Hele taget et særdeles godt Indtryk. Da det var udenfor al Tvivl, at hans Fald var bleven fremkaldt ved uforstyldt Trang, anstrængte vi os for atter at bringe ham paa Fode, til hvilken Ende han fattedes i Stand til at kunne leie et Huus med Jord og indrette en Smedie, ligesom han blev forhjulpet til noget Værktøi og Materiale. Det paatænkes iøvrigt at forskaffe ham Huset til Eiendom efter et Aars Forløb, saafremt det da viser sig, at Smedien har tilstrækkelig Søgning.

Nr. 199.

Pottemager, 45 Aar gammel, gift, har 5 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Tidligere straffet med Fængsel paa Band og Brød, indsatte han i 1863 til 6 Aars Forbedringshuusarbejde for Forfærdigelse og Uogivelse af falske Penge. Straffen trykkede ham synligt, hvorfor han ogsaa gjorde Forsøg paa at unddrage sig samme ved at undvige. Paa hans Opførsel var iøvrigt Intet at udsætte, og da han i August Maaned blev eftergivet den resterende Deel af Straffetiden, blev han tilstaaet en Beklædningshjælp.

Nr. 200.

Høfer, 43 Aar gammel, gift, har 4 Børn, hjemmehørende i en Kjøbstad i Jylland. Ikke tidligere lidt Straf, indkom han i 1864 for at udstaae 4 Aars Forbedringshuusarbejde for Meeneed. Hans

Opførsel i Straffetiden var vel ikke i Et og Alt tilfredsstillende, men i Betragtning af, at Selskabets væsentlige Indtægter tilflyde det netop fra hans Hjemsted, og en Leilighed til at paastjønne dette ingenfinde tidligere havde frembudt sig, blev han ved hans Venaadning, som fandt Sted i August Maaned, givet en Deel Bævereskaber, da han agtede fremtidig at beskæftige sig i denne Retning.

Nr. 201.

Tyende, 30 Aar gammel, ugift, har 2 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Hun havde ikke tidligere været straffet, da hun i 1866 indfattes til 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Barnefødsel i Tølgemaal. Dybt angrende kom hun til Fængslet, og i Enkeltcellen, i hvilken hun udfød Straffen, var hun tilbage at styrke hende til en større Frimodighed og mildne den Frygt, hun nærede for Løsladelsesøieblikket, da hun atter stulde stilles ligeoverfor dem, som i Almindelighed dømme saa haardt. Hendes Helbred var noget nedbrudt, og hun var derfor, da det kom til Stykket, ikke istand til at modtage den Tjeneste, der var forstaaet hende hos en Præst i Jylland, men maatte tage til sine Forældre efter at have erholdt en Beskædningshjælp.

Nr. 202.

Arbejdsmand, 45 Aar gammel, gift, har 2 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Han havde tidligere været straffet 3 Gange, nemlig 1 Gang

med Fængsel paa Band og Brød og 2 Gange med Forbedringshuusarbeide, og indsattes i 1861 til sidstnævnte Straf i 6 Aar for begaaet Tyveri. Forstanderskabet yttrede sig meget fordeelagtigt om hans tidligere Forhold, men lagde derhos Vægt paa, at hans Kone øvede en stor Indflydelse paa ham, og at hun vistnok havde forledet ham til de Lovovertrædelser, han havde gjort sig skyldig i. Da hans Opførsel under Straffetiden var særdeles god, blev han, i Betragtning af Foransøgte, givet Tilsagn om Hjælp, saafremt han efter Forløbet af et halvt Aar godtgjor, deels at have opført sig tilfredsstillende, deels ikke at have modtaget Fattigunderstøttelse. Han blev skjænket Friheden forinden Straffetidens Udløb.

Nr. 203.

Dagleier, 40 Aar gammel, gift, har 5 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. For Gaaretyveri havde han tidligere været straffet med 1 og 2 Aars Forbedringshuusarbeide, og indsattes i 1861 til samme Straf i 6 Aar, ligeledes for Gaaretyveri. I Straffetiden viste han god Opførsel, var flittig og sparsommelig. Da han troede at kunne ernære sig ved Strømpevæveri, blev en Strømpevæv anskaffet til ham og Udgifterne afholdte af Forsørgelsescommunen, ham selv og Selskabet i Forening. Ogsaa han blev eftergivet den resterende Deel af Straffetiden.

Nr. 204.

Gartner, 43 Aar gammel, gift, har 4 Børn, hjemmehørende i en Kjøbstad paa Fyen. Tidligere straffet med Fængsel paa Vand og Brød og 18 Maanedes Forbedringshuusarbeide, indfattes han i 1863 til 4 Aars Forbedringshuusarbeide for Tyveri, af hvilken Straf han dog blev estergivet 4 Maaneder. Paa hans Opførsel i Fængslet var Intet at udsætte, og da det fyenste Fængselselskab leiede en Have til ham, tilstodes han herfra et Beløb til Hjælp til en Frøhandel.

Nr. 205.

Arbejdsmand, 55 Aar gammel, gift, har 5 Børn, hjemmehørende i en Kjøbstad i Jylland. Han havde ikke tidligere lidt Straf, da han i 1864 indfattes til 3 Aars Forbedringshuusarbeide for i Forening med sin Hustru at have forøvet Indbrudstyveri. I Straffetiden opførte han sig tilfredsstillende, og da vedkommende Byfoged meddeelte, at hans Wandel i Almindelighed havde været anseet for upaaklagelig, og at han ikke var hengiven til nogen særegen Last, uordentligt Levnet eller Drikfældighed, blev han tilstaaet et Sæt Arbejdsklæder, efterat han havde erholdt Tjeneste.

Nr. 206.

Bæver og Tagleier, 39 Aar gammel, gift, har 2 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. For Tyveri havde han tidligere været straffet med simpelt Fængsel og 1 Aars Forbedringshuusarbeide og for Skudsmaalsforfalskning med Fængsel paa Vand

og Brød. Han indkom derefter i 1857 til 4 Aars Forbedringshuusarbejde for begaaet Tyveri og Betsleri. I Straffetiden viste han god Opførsel, men blev ved sin Løsladelse ikke understøttet af Selskabet. Efter nu i 6 Aar at have, ifølge hans Sognepræsts Meddelelse, ført en ulastelig Vandel og anstrengt sig for at ernære sig og Familie paa lovlig Maade, traf den Bantskjæbne ham i August Maaned, at hans Huus, Besætning og en Deel Bohave brændte, uden at han havde asfureret. Ved Sammenstød af Sognebeboerne blev han hjulpet med Penge samt fornøden Halm til Tag, og af Selskabets Kasse erholdt han ligeledes en Gave.

Nr. 207.

Gaardmandskone, 40 Aar gammel, gift, har 1 Barn, hjemmehørende i et Landsogn paa Sjælland. Ikke tidligere straffet, indsatte hun i 1863 til 4 Aars Forbedringshuusarbejde for Medvirkning til Brandstiftelse og Asfurancesvig. For Deelagtighed i hendes Forbrydelse udstaaer hendes Mand Strafarbejde i Horsens Fængsel. Af Naturen visnok af et strengt Gemyt, men ærlig og uden Forstillelse, følte hun sig uløselig over en edelagt Fremtid; i roligere Dieblitte følte hun sig resigneret, men neppe ydmyg. Da hun forinden sit Giftermaal havde tjent som Meierske paa flere større Gaarde og derfra havde Vidnesbyrd om Dygtighed, blev hun ved Løsladelsen forskaffet en saadan Plads paa en Gaard i Jylland.

Nr. 208.

Arbejdskarl, 35 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Efterat han tidligere havde været straffet med Fængsel paa Bånd og Brød og Forbedringshuusarbejde for Bedrageri og Tyveri, indsatte han i 1862 til 5 Aars Forbedringshuusarbejde for Hæst, Løsgjænger og Bettleri, — af hvilken Straf dog 7 Maanedes blev ham eftergivet. Hans Opførsel i Straffetiden var langt fra god, og han blev løsladt uden at modtage Understøttelse, men da vedkommende Sogneraad senere meddeelte, at han efter Løsladelsen var flittig, arbejdsom og ædruelig og søgte sit Udkomme ved Bævning, hvortil han af Naadet var overladt en Bæv, blev han tilstaaet forskellige Bæveredstaber tillaans, saalænge han viser godt Forhold.

Nr. 209.

Arbejdskarl, 31 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Tidligere straffet med Fængsel paa Bånd og Brød og 1 Aars Forbedringshuusarbejde, indsatte han i 1864 til sidstnævnte Straf i 3 Aar for Hæleri. Naar undtages en mindre Forseelse i Straffetiden, viste han en tilfredsstillende Opførsel. Han udvandrede til en anden Verdensdeel, i hvilken Anledning hans Forsørgelsescommune og Selvfabet deeltog med ham i Udgifterne.

Nr. 210.

Arbejdskarl, 45 Aar gammel, gift, har 2 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Han havde

tidligere lidt Straf af Fængsel paa Band og Brød og 1 Aars Forbedringshuusarbeide for Tyveri, og blev i 1863 for samme Forbrydelse indsat til sidstnævnte Straf i 4 Aar, hvoraf dog 10 Maaneder bleve ham eftergivne. Han opførte sig meget godt i Straffetiden, var flittig og sparsommelig. Da han kunde erholde Arbeide umiddelbart efter Udsættelsen, men manglede Arbeidsklæder, blev der ydet ham en Hjælp til Anskaffelse af saadanne.

Nr. 211.

Bagersvend, 40 Aar gammel, gift, har 2 Børn, hjemmehørende i en Kjøbstad i Jylland. Allerede tidligere straffet med Fængsel paa Band og Brød og 1 Aars Forbedringshuusarbeide, indsattes han i 1863 til 4 Aars Forbedringshuusarbeide for Tyveri af Hødevarer og Brændsel. I Fængslet var han flittig og viste i det Hele taget en god Opførsel, hvorfor der blev tilstaaet ham en Understøttelse til Anskaffelse af Arbeidsklæder, hvortil han trængte, og for mulig at hindre ham fra Fald paany, blev han givet Tilsagn om yderligere Hjælp efter Forløbet af et halvt Aar, naar han viser godt Forhold og ikke modtager Fattigunderstøttelse. Ogsaa han blev skjænket Friheden forinden Straffetidens Udløb.

Nr. 212.

Evende, 35 Aar gammel, ugift, har 2 Børn, hjemmehørende i en Kjøbstad i Jylland. Hun havde tidligere lidt Straf af Fængsel paa Band og Brød

og Forbedringshuusarbeide for Tyveri, og indfattes i 1866 til sidstnævnte Straf i 1 Aar for samme Forbrydelse. Ihvorvel hendes Dommer skildrer hende som meget letfindig, yttre han tillige, at der er noget Godmodigt hos hende, og at hendes Forbrydelser snarere havde deres Rod i nydnævnte Feil og Misset om at afhjælpe en vieblikkelig Trang, end just i nogen særegen forbryderisk Charakter. Det samme Indtryk gjorde hun i Fængslet, hvor hendes Opsørsel var i enhver Henseende tilfredsstillende. For at gjøre det lettere for hende at erholde fast Tjeneste, blev hun ved Løsladelsen tilstaaet en Beklædningshjælp.

Nr. 213.

Former, 30 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i en Kjøbstad paa Fyen. Tidligere straffet med Fængsel paa Band og Brød og 1 Aars Forbedringshuusarbeide, indfattes han i 1865 til sidstnævnte Straf paa 2 Aar for begaaet Bedrageri. Paa hans Flid og Opsørsel i Straffetiden var Intet at udsætte. Da han yttrede Lust til efter endt Straffetid at udvandre til en anden Verdensdeel, og nærede Haab om, at hans Dommer nok vilde forhjælpe ham hertil, henvendte Bestyrelsen sig til denne, der ogsaa med stor Beredvillighed tog sig af Sagen og tilveiebragte det manglende Beløb fra det fyenste Fængselselskab og vedkommende Fattigvæsen, hvorefter han ved Løsladelsen afgif over Hamborg til Bestemmelsesstedet.

Nr. 214.

Arbeidsmand, 53 Aar gammel, gift, har 5 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Jylland. Tidligere straffet med Fængsel paa Vand og Brød for Tyveri, indfattes han i 1867 til 1 Aars Forbedringshuusarbejde, ligeledes for Tyveri. Han opførte sig meget godt i Straffetiden, men modtog ingen Understøttelse ved Løsladelsen, fordi det da ikke var ham klart, paa hvilken Maade han vilde søge Erhverv. Da imidlertid Sogneraadet senere hen berettede, at han opførte sig godt og arbejdede flittigt som Væver, tilstodes ham, paa hans Begjæring derom, en Understøttelse til Hjælp til Huusleie.

Siden Selskabets Stiftelse den 1ste Decem-ber 1860 har det ialt taget 214 løsladte Fanger under sin Forsorg. Af disse ere 31 (20 Mdsf. og 11 Qvf.) paany blevne straffede og altsaa opgivne; 7 (4 Mdsf. og 3 Qvf.) ere at betragte som tvivlsomme; 6 (Mdsf.) ere afgaaede ved Døden paa fri Fod og om 32 (24 Mdsf. og 8 Qvf.) have ingen Efterretninger, heraf tilføes 3 Mdsf. og bortsendte til en anden Verdensdeel 10 Mdsf. De øvrige 138 have vogtet sig for Fald paany, og et overveiende Antal af dem føre en sædelig og tilfredsstillende Vandel.

Bestyrelsen.

I Henhold til Selskabets Love § 3 havde at udtræde af Bestyrelsen Fru Hørning, Frøken Zahrtmann, Districtslæge Berg, Justitsraad Borgen, Overretssassessor Finsen og Kjøbmand E. Sandberg, hvilke samtlige bleve genvalgte, ligesom til Revisorer genvalgtes Justitsraad Selmer og Justitsraad Walsøe og til Decisor Overretssassessor Schmidt.

Bestyrelsen bestaar altsaa for Tiden af:

Enkefru Bruun,
 Fru Hørning,
 — Etatsraadinde Tang,
 Frøken Zahrtmann,
 Apotheker Bagger,
 Districts- og Fængselslæge Berg,
 Justitsraad, Fængselsdirecteur Borgen,
 Overretssassessor Finsen (Selskabets Kassierer),
 Fængselsinspecteur Hansen (Selskabets Formand),
 Pastor Olsen, Præst ved Søndresogns Menighed
 og Straffeanstalten,
 Kjøbmand E. Sandberg,
 Redacteur Wisfing.

Revisorer:

Justitssecretair, Justitsraad Selmer,
 Toldinspecteur, Justitsraad Walsøe.

Decisor:

Overretssassessor Schmidt.

Extract

af Regnskabet for Viborg Fængselsjelskabs Indtægter og Udgifter i Regnskabsaaret fra 1ste December 1866 til 30te November 1867.

	Indtægt.	Rd.	ß.
1. Beholdning den 1ste December 1866:			
a) Selskabets Grundfond:			
Creditoreringsobligation for ydste Land-			
ejendomsbesiddere Litra A Nr. 1440, til			
Beløb	1000	Rd.	ß.
Indskrivningsbevis, udstedt			
af Kinantsministeriet	600	—	" —
Indestaaende i Sparekassen			
som henhørende til Grund-			
fonden	20	—	, —
b) Endvidere indestaaende i			
Sparekassen	160	—	" —
c) Udestaaende Medlemsbidrag	15	—	" —
d) Contant hos Kasseren	45	—	82 —
		1840	82
2. Hendes Majestæt Dronningen, aarlig Gave		30	"
3. Statskassens Tilskud		100	"
4. Bidrag og Gaver:			
a) Lehnsgrevinde Danner	50	Rd.	" ß.
b) Bidrag fra Communer:			
Fra 2 Amtsraad (Veile og			
Aarhus Amter)			
	45	Rd.	" ß.
Fra 17 Rigs-			
stadcommuner 183 — " —			
Fra 59 Land-			
communer	230	—	48 —
		458	— 48 —
c) Gaver engang for alle:			
En Unævnt under Mærket S.			
	20	Rd.	
Geheimer. Lowzow	5	—	
En Unævnt (indsendt			
af Kammerr. Lyffe i			
Thisted)	4	—	
		29	Rd. 508 Rd. 48 ß. 1970 82

Overført 29 Rd. 508 Rd. 48 §. 1970 22

Pastor N. J. Wagt-
mann i Åkrus . . . 5 —
Baron Pliren Kinede 10 —
Pastor Zahrtmann i
Hattling 25 —

d) Medlemmernes aarlige Bi-

drag. 515 — „ —

5. Bidrag fra Viborg Byes og Omegns Spare- kasse	69 — —	1091	48
6. Bidrag fra Hefen Commune til Udgivterne ved en løsladt Kanges Udvandring i forrige Aar	50	„	
7. Renter af Selskabets Activer	50		
	64		
Tilsammen Indtægt	3226	34	

U d g i v t :

Rd. §.

1. Understøttelser til løsladte Kanger og andre
i Forbindelse dermed Haacnde Udgivter

1369 Rd. 43 §

Kragaaer Bidrag fra Draaby,
Beest-Bekke, Ulsted og Kat-
trup Communer, samt Randers
Fattigcommission til Udgiv-
terne ved forskellige løsladte
Kangers Anbringelse, Udvand-
ring m. m., tilsammen . . . 198 — 42 —

1171 1

2. Portoudgivter, til Skrivematerialier m. m.,
samt Udgivter i Anledning af den aarlige
Generalforsamling 95 13
3. For Trykning og Indbestning af Selskabets
7de Aarsberetning (1500 Expl.) 104 64
4. Skriverløn 50 „
5. Budløn 18 „
6. Beholdning ved Regnskabsaarets Slutning:
a) Selskabets Grundfond:
Creditforeningsobligation
for tydske Landeiendomsbe-
siddere Litra A Nr. 1440
til Beløb . . . 1000 Rd.

Overføres 1000 Rd.

1438 78

Overtøft 1000 Rd.	1488	78
Indskrivningsbe- viis, udstedt af Finansministeriet 600 —		
Indestaaende i Sparekassen som hørende til Grund- ionden 85 —		
	1685 Rd.	8.
b) Endvidere indestaaende i Sparekassen 60 — „ —		
c) Udestaaende Bidrag 11 — „ —		
d) Contant hos Kassereren 31 — 52 —		
	1787	52
Tilfammen Udgiwt	3226	34

Biborg, den 2den December 1867.

B. Jensen,
p. t. Kasserer.

Fortegnelse

over dem, som i Regnskabsaaaret fra 1ste Decbr. 1866 til 30te Novbr. 1867 have bidraget med Gaver:

En Unævnt under Mærket S	20 Rd.
Geheimeraad Lemzew	5 —
En Unævnt indsendt af Kammerraad Lyffe i Thisted)	4 —
Pastor N. A. Waagtrann i Åstrup	5 —
Baron Blixen Kinecke	10 —
Pastor Jabrtmann i Hatting	25 —

Fortegnelse

over dem, som ved Bidrag af 20 Rd. eller derover have vundet Medlemsret:

- Lehnsgrevinde Danner, 50 Rd. aarlig siden Selskabets Stiftelse.
- Conferentsraad Kjellerup i Kjøbenhavn, Creditforeningsobligation paa 1000 Rd. (1860).
- Großserer A. Meinert i Kjøbenhavn, 20 Rd. (1860).
- Kammerraad, Postmester A. W. Andrup i Lemvig, 25 Rd. (1863).
- Conferentsraad, forhenværende Justitiarius Schjønning i Kjøbenhavn, 20 Rd. (1863).
- Pastor Jabrtmann i Hatting, 25 Rd. (1863).
- Kammerherre, Stiftamtmand Rosentrang i Viborg, 50 Rd. (1864).

Personlig virkende Medlemmer

udenfor Nørrejylland:

- Christensen, Branddirecteur, Procurator i Holbæk.
- Dahlstrøm, Godsforvalter, Procurator i Ringsted.
- La Cour, Provst samt Præst i Helsingør og Valby.
- Splem, Borgermester og Byfoged i Korsør.
- Thomsen, forh. Rgl. Veiconducteur i Hertugdømmet Slesvig.
- West, Sognepræst til Borre.
- Zahle, Sognepræst til Stillinge.

Bidragydende Communer.

		Rd	§.
1. Bidrag fra Amtsræd:			
Beile Amtsræd		25	..
Aarhus do.		20	..
2. Bidrag fra Købstadscommuner:			
Aalberg		20	..
Aarhus		25	..
Æbeltoft		5	..
Grenaa		10	..
Hjørring		5	..
Kolding		10	..
Lemvig		5	..
Ribe		8	..
Rygb		10	..
Randers		25	..
Ribe		10	..
Rindø		5	..
Silkeborg		5	..
Sfagen		5	..
Thisted		10	..
Veile		10	..
Viborg		15	..
3. Bidrag fra Landcommuner:			
Aars og Haubro		2	..
Aastrup og Starup		5	..
Ålling, Øster- og Vester-		2	..
Als		5	..
Åsmild og Taptrup		4	..
Åstrup, Røstrup og Storarden		5	..
Brabrand og Rasted		5	..
Brøntum og Hvidberg		4	..
Budølshøj Landfoged		3	..
Dalbypneder, Raaby og Sødring		5	..
Ekvad og Rønby		5	..
Flade og Gjerum		5	..
Fræer		5	..
Galthen og Bisping		2	..
Gimming og Lem		2	..
Grinderløv og Grønning		5	..
Gunderup og Neustling		2	..
St. Hans og St. Olaf		5	..
Haslund og Øst		5	..
Hersom, Kleitrup og Bierregård		2	..

	Nb. §.
Hjermind, Fæe og Hjorthede	2 "
Holbek og Udby	4 "
Houlberg og Grandslev	2 "
Hundstrup og Østerild	2 "
Hurup	2 "
Hyllested og Rosmus	5 "
Jeberg og Lyby	4 "
Jelstrup og Lynghby	4 "
Klobborg, Thyrsting og Grædstrup	4 "
Kongerslev, Sønder- og Nørre-	5 "
Kragelund og Kunder	5 "
Langaa, Thorum og Binge	5 "
Louens og Allstrup	2 "
Lynghby og Albøge	5 "
Mautrup, Sæby og Vile	2 "
Næsborg, Galling og Dubrup	2 48
Nørresundby	4 "
Odder og Evenstrup	8 "
Ormslev og Kolbt	5 "
Ryde	5 "
Saxild og Nølev	3 "
Sjelle og Skjerring	3 "
Skjoldborg og Kollerup	5 "
Skjoldstrup og Elsted	5 "
Strandby og Karstø	3 "
Størring og Møllerup	3 "
Sønderrisling og Boerladegaard	2 "
Thiele og Binge	2 "
Thorning	2 "
Tise	2 "
Tødse og Eierlev	5 "
Veierlev og Blidstrup	5 "
Vesterbølle og Østerbølle	5 "
Vesterbølling og Skjern	5 "
Vinkel	8 "
Virild og Veilby	5 "
Voldum og Rind, aarligt Bidrag	
3 Nb. (endnu ikke indkommet)	
Vorning, Øorning og Hammershøj	5 "
Ørsted	4 "

Fortegnelse

over Selskabets aarlig bidragydende Medlemmer.

(De udførte Summer ere de Bidrag, der ere indkomne i Regnskabsaaet fra 1ste Decbr. 1866 til 30te Novbr. 1867.

Ostifterne:

Kjøbenhavn:	Rd. Ø.
Bager, Urtekræmmer	2 "
Blekingberg, Høiesteretsassessor	5 "
Bretton, Baron, Kammerherre, Høiesteretsassessor	10 "
Bruun, Marie, Frue	2 "
Buch, Høiesteretsassessor	2 "
Koq, Student	1 "
Hjorth, Etatsr., Committ. i Generalpostdirectionen	4 "
Jespersen, Justitsraadinde	1 "
Larsen, Frue	5 "
Møller, A., Cancellist i Krigsministeriet	1 "
Møller, F., Krigsassessor	2 "
Nebelong, Justitsraad, Architect	2 "

Udenfor Kjøbenhavn:

Borch, By- og Herredsfoged, Carlshøbing	1 "
Bretton, Kammerherre, Baron, Helsingør	2 "
Bretton, Kammerherrinde, Baronesse, sammesteds	2 "
Hjort, Provst, Hjortebjerg pr. Stege, forhen betalt aarligt Bidrag for 1866—67 med 1 Rd.	
Hoftrup, Pastor, Frederiksborg	1 "
Kaiser, Skolelærer, Kallundborg, aarligt Bidrag 1 Rd.	
Lange, Proprietair, Rødkilde pr. Aalborg	1 "
Mourier, Justitsraad, Odense	2 "
Nielsen, Pastor, Glumsø og Bavelse pr. Ringsted	1 "
Raffenberg, Krøen, Villendal pr. Præstø, for 1865 —66 og 1866—67 a 1 Rd.	2 "
Scholten, Kammerjunker, Byfoged, Hillerød	1 "
Styrup, Procurator, Svendborg	1 "
Thomsen, Pastor, Sandby pr. Ringsted	1 "
Willemoes, Districtslæge, Frederiksborg	1 "
Zahrmann, Overlæge, Rønne	2 "

Udenfor Landet:

Bohlen, Kjøbmand, Hamborg	2 "
Bohr, Provst, Møgelstønder	2 "
Döllner, Consul, New York	2 "

	Rd.	§.
Grichjen, H., Grosserer, Newcastle upon Tyne .	5	„
Rosenfranz, E., Baronesse, Sverrig .	1	„

Aalborg Stift:

Aalborg:		
Tahlstrøm, Kammerherrinde .	2	„
Grønning, P., Kjøbmand, Raadmand .	1	„
Haar, Pastor .	1	„
Jacoby, E. M., Manufacturhandler .	1	„
Johansen, Procurator .	1	„
Mørch, M., Snektermester .	1	„
Mørup, H. S., Kjøbmand .	1	„
Nielsen, Procurator .	2	„
Ovesen, Adjunct .	1	„
Pagh, P., Kjøbmand .	1	„
Rée, Bernhard, Redacteur .	1	„
Schrøder, Emil, Kjøbmand .	1	„
Staun, Kjøbmand .	2	„
Witttrup, Tøffelmager, for 1865—66 og 1866—67 a 1 Rd. .	2	„
Wibroe, Karver .	2	„

Thisted:

Benzen, E., practiserende Læge .	1	„
Buchhave, Landmaaler .	1	„
Hende, Kammerraad, Amtsforvalter .	1	„
Lindholm, Kuldmægter .	1	„
Lomborg, Kuldmægter .	1	„
Petersen, Tullin, Apotheker .	1	„
Tachou, Kjøbmand .	1	„

Hjørring:

Christens, Apotheker .	1	„
Rampmann, Pastor, for 1865—66 og 1866—67 a 1 Rd. .	2	„
Treschow, Justitsraad, for 1865—66 og 1866—67 a 1 Rd. .	2	„

Frederikshavn:

Abel .	1	„
--------	---	---

Udenfor Kjøbstæderne:

Bech, Procurator, Bøttervig .	2	„
Hansen, Provst, Brinked pr. Hjørring .	1	„
Jøhvi, Pastor, Sindal og Åkrup pr. Hjørring .	1	„
Lassen, Korpagter, Kuglsig pr. Hjørring, for 1865 —66 og 1866—67 a 1 Rd. .	2	„
Leth, Pastor, Bisby pr. Thisted .	1	„
Müller, Pastor, Albed og Boer pr. Søby .	1	„

Steenen de Veth, Kammerjunkerinde, til Høitids paa Morsø	2	..
Wißing, Pastor, Dronninglund pr. Søby Aarhuus Stift:	1	..

Aarhuus:

Aagaard, J. J., Apotheker	1	..
Brammer, J. D., Bankassistent	1	..
Boye, D.	1	..
Bøegh, Chr., Bogbinder	1	..
Christensen, Capitain, Vinhandler	2	..
Christensen, C. B., Kjøbmand	1	..
Dahl, C., Kammerherrinde	2	..
Ellermann, H. M., Kjøbmand	1	..
Fabricsius, Kammeraadinde	1	..
Frandsen, Hans, Kjøbmand	1	..
Glæsel, Doctor	1	..
Hahn, P., Kjøbmand	1	..
Hammerhøi, J. P., Kjøbmand	2	..
Hansen, A., Kædemand, Glasfelottericollecteur	1	..
Herß, Conferentsraad, Borgermester	1	..
Hoyer, K. W., Kjøbmand	1	..
Kjøbmand C. Jensens Enke	1	..
Kypter, W., Slagter	1	..
Levin, Boghandler	1	..
Mehl, C., Fabrikant	1	..
Mortensen, Postexpedient	1	..
Nellmann, Cancelliraad, Byskriver	1	..
Pachness, Kjøbmand	1	..
Schiodte, Pastor	1	..
Secher, Emilie, Frøken	1	..
Stellfeld, J. K., Banquier	1	..
Willemoes, Etatsraad, Herredsfoged	1	..
Wißing, A. C., Boghandler	1	..

Randers:

Flig, Blikkenslager	1	..
Christensen, Capitain, Lømmermester	2	..
Hald, Consul	1	..
Jespersen, Cancelliraadinde	1	..
Kruse, Consistorialraad, Pastor	2	..
Møller, M., Frue	1	..
Steenberg, J., Kjøbmand, Consul	1	..
Warming, Caroline, Lærerinde	1	..
Westermann, Consul	1	..
Westermann, Ida, Frue	1	..

Ebeltoft:	Rd. §.
Siemsen, Amtsforvalter	1 „
Hobro:	
Larsen, Postmester, og Hustru	2 „
Standerborg:	
Kogb, Lwæ, for 1865—66	1 „
Roesford, Apotheker, for 1865—66	1 „
Silleborg:	
Drechsel, Kammerjunker, Birkedommer	2 „
Udenfor Kjøbstæderne:	
Bagger, Cand. pharm., Samssø	1 „
Bergmann, Pastor, Drsted	2 „
Berner Schilden, Ritmester, Clausholm	4 „
Berner Schilden, Krue	4 „
Blischfeldt, Pastor, Mørke pr. Aarhus	1 „
Bloch, Mølleseier, Løstrup Mølle pr. Hobro, for 1865—66 og 1866—67 a 1 Rd.	2 „
Branning, Apotheker, Tranebjerg paa Samssø	1 „
Bruun, Krue, Jægergaarden	2 „
Carlson, Pastor, Dalbønder	1 „
Christensen, Krue, Christianslund, for 1865—66 og 1866—67 a 1 Rd.	2 „
Christensen, Pastor, Hjortshøj	2 „
Kriis, Krue, Dalslund	1 „
Kriis, Grevinde, Kriisenborg	20 „
Hansen, Proprietair, Marsboislund	1 „
Hansen, Pastor, Thisted pr. Hobro	2 „
Hufum, Pastor, Tranebjerg paa Samssø	1 „
Jacobsen, Pastor, Hvornum	1 „
Jensen, J. C., Proprietair, Lynggaard	2 „
Jespersen, Pastor, Sundslund	1 „
Lichtenberg, Hofjægermester, Vistrup	2 „
Lichtenberg, Hofjægermesterinde	2 „
Lichtenberg, Jægermester, Løstrup	2 „
Lund, Karver, Tranebjerg paa Samssø	1 „
Müller, A. A. G., Pastor, Bektørstølev	1 „
Niedelmann, Pastor, Tvede	1 „
Preßmann, Krue, Kruevold	1 „
Rasmussen, Anders, Møllerup	1 „
Rieg, Is, Cand. juris, Carlslund pr. Randers, aarlige Bidrag 1 Rd.	
Schick, Pastor, Løstrup pr. Grenaa	1 „
Secher, Pastor, Gjerlev	1 „
Sølling, Pastor, Haslund	1 „
Sørensen, S., Gaardmand, Møllerup pr. Silleborg	2 „

	Rd. §.
Valentin, Provst, Spentrup, aarligt Bidrag 1 Rd.	
Vandborg, Enkemadame, Hvornum	1 "
Viborg Stift:	

Viborg:

Ahlefeldt-Laurvig, Grevinde	2 "
Amberg, Musiklærer	1 "
Andersen, C., Buntmager	1 "
Bagger, Particulier	2 "
Babnson, Overlærer	1 "
Bay, Enkefrue	2 "
Berg, Districtslæge	2 "
Bertelsen, L., Strædermester	1 "
Blichfeldt, Kuldmægtig	1 "
Borgen, Justitsraad, Herredsfoged, og Frue	2 "
Boye, Raadmand	2 "
Bregendahl, Etatsraad, og Frue	2 "
Bregendahl, Mathilde, Frøken	1 "
Bruun, Overretsassessor	1 "
Bruun, Conferentsraadinde	2 "
Bruun, Christiane, Frue	1 "
Bruun, Justitsraad	2 "
Brøndum, Garver	1 "
Buchwaldt, Kjøbmand	1 "
Danæus' Enke	1 "
Dragheim, Barbeer	1 "
Faber, Overretsprocurator	1 "
Fasting, Overretsprocurator	1 "
Finsen, Cancelliraad	2 "
Fischer, Apotheker, og Frue	2 "
Friederichsen, Toldcontrolleur	1 "
Friis, Chr., forhenværende Gaardmand	1 "
Grønning, Contoirist	1 "
Hansen, Inspecteur	2 "
Hansen, A. C., Bager	1 "
Hansen, Fabrikmester	1 "
Haubro, D., Brænderteler	1 "
Helsted, Skolelærer	1 "
Hjardemaal, Kjøbmand	1 "
Hjorth, Kuldmægtig, og Frue, indmeldt fra 1ste December 1867, aarligt Bidrag 2 Rd.	
Holmgaard, Kjøbmand	2 "
Hørning, Frue, Pastorinde	1 "
Jacobsen, Karver	1 "
Jensen, Muurmester	1 "

	Nr. p.
Jensen, Kjøbmand, Viceconsul	1 "
Jsaacsen, Overretsprocurator	1 "
Jæger, A. K., Maler	1 "
Klitgaard, Bager	1 "
Kock, Byfoged	2 "
Koefoed, Jernstøber	1 "
Køble, Overretsassessor	2 "
Laub, Biskop	2 "
Lauritzen, Spindemester	1 "
Lind, Etatsraad	2 "
Lund, Overretsassessor, og Frue	2 "
Molise, Capitain	2 "
Morville, Overretsprocurator	1 "
Munch, Th., Skædermester	1 "
Møller, Overretsprocurator	2 "
Møllgaard, Contoirist	1 "
Mønsted, Fuldmægtig	1 "
Nielsen, Værtshusholder	1 "
Nbel, Cand. phil.	1 "
Nlsen, Boghandler	1 "
Nlsen, Pastor	2 "
Preisler, G., Kjøbmand	1 "
Preisler, Gæstgiver	1 "
Preisler, J., Kjøbmand	2 "
Reis, Kammerassessor	2 "
Ring, Justitsraad	2 "
Romlund, Kjøbmand	1 "
Rosenfrank, Kammerherrinde, Baronesse	2 "
Salling, Overbetjent	1 "
Samson, M. N., Kjøbmand, og Frue	2 "
Samson, E. M., Kjøbmand	1 "
Sandberg, E., Kjøbmand og Frue	2 "
Sandberg, A. W., Kjøbmand, og Frue	2 "
Schaarup, L., Krøen	1 "
Schalz, Chr., Kjøbmand	1 "
Schmidt, Overretsassessor	1 "
Selmer, Justitsraad, og Frue	2 "
Stochholm, Kjøbmand	1 "
Tang, Etatsraad	6 "
Tang, Etatsraadinde	2 "
Thomesen, A., Kjøbmand	2 "
Thranum, Brænderibestyrer	1 "
Ulrich, Landinspecteur	1 "
Water, Kjøbmand	1 "
Walsøe, Justitsraad	1 "

	Rd. §.
Welding, Stiftsprovst, og Frue	2 „
Werring, Reeblager	1 „
Wiberg, Cantor	1 „
Riøbmand Wibergs Enke	1 „
Wiising, Redacteur, og Hustru	2 „
Witb, Overretsassessor, og Frue	2 „
Wolfe, Overlærer	1 „
Worre, Agentinde, Enkefrue	2 „
Wulff, Exam. juris	1 „
Zabrimann, B., Krøen	2 „
Zabrimann, M., Krøen	1 „
Zabrimann, junior	2 „
Ziebe, Bogholder	1 „
Zugaard, M., Krøen	2 „

Slibe:

Behrens, Manufacturhandler	1 „
Brix, P., Riøbmand	1 „
Calundan, Manufacturhandler	1 „
Kriis, Consul	1 „
Kriis, Rosalie, Frue	1 „
Holm, Vilhelmine, Frue	1 „
Jensen, A., Riøbmand	1 „
Kjerumgaard, Pastor	1 „
Kjerumgaard, A., Frue	1 „
Lillienkjold, Toldforvalter	1 „
Munksgaard, Procurator	1 „
Munksgaard, Marie, Frue	1 „
Nielsen, Apotheker	1 „
Nielsen, S., Karver	1 „
Pasbjerg, Procurator	1 „
Schjørring, L., Ræmner	1 „
Schou, C., Districtslæge	1 „
Schrøder, B. E., Bogholder	1 „
Smidth, Cancelliraad, By- og Herredsfoged	1 „
Smidth, Cancelliraadinde	1 „
Smidth, H. J.	1 „
Sørensen, J., Riøbmand	1 „
Thorgerfen, Fuldmægtig	„ 64

Ribe:

Baastrup, Postmester	1 „
Hasd, Auditeur, Byfoged	1 „
Hasd, Pastor	2 „
Hoygaard, Apotheker	1 „
Jespersen, Frue	1 „

	Rd. #.
Michelsen, J. C., Kjøbmand	1 "
Sæher, Kammerraad, Toldforvalter	1 "
Udenfor Kjøbstæderne:	
Albrechtsen, Pastor, Ellitshøj	1 "
Baagaer, Pastor, Hjert	1 "
Bech, Pastor, Als pr. Mariager	2 "
Blicher, Pastor, Durup	1 "
Bruun, Chr., Cand. pol., Søndermølle	1 "
Bruun, Nicoline, Frue, Åsmildkloster	1 "
Bruun, Engel, Frue, Bruunshaab	1 "
Buchholtz, Pastor, Borde	1 "
Colding, Provst, Røbberup	1 "
Christensen, L., Gaardeier, Nabsgaard	48 "
Deichmann, Provst, og Frue, Kerslev	2 "
Fangel, Forpagter, Gudumlund	1 "
Garde, Pastor, Kirkebjerg	2 "
Grønberg, N. P., Pastor, Vorning	1 "
Halvorsen, Pastor, Brandstrup	1 "
Hansen, N. P., Sognefoged, Seilskov	48 "
Hansen, Skolelærer, Rind	1 "
Henrichsen, Pastor, Gjedsted	1 "
Jacobsen, Pastor, Roulum	1 "
Johansen, Skolelærer, Dølby	32 "
Johansen, Pastor, Bredsted og Fly	1 "
Juul, Bogholder, Gudum	1 "
Jørgensen, Pastor, Juellstrup	1 "
Krohn, Pastor, Hem	1 "
Laurson, Chr., Gaardmand, Fjildbet	48 "
Lund, Veibetjent, Overlund	1 "
Lund, P., Skoleforstander, Rind	1 "
Lüttichau, M., Frue, Vingegaard	2 "
Madsen, Pastor, Roslev	1 "
Müller, Pastor, Bjerring	1 "
Møller, Provst, Selde	1 "
Nagel, Frue, Liselund	1 "
Navntoft, Anders, Gaardmand, Romlund	48 "
Neergaard, Proprietair, Aunsberg	1 "
Nielsen, Skolelærer, Tapdrup	1 "
Nilsen, Pastor, Gudum	1 "
Prangen, Pastor, Rørbet	1 "
Raaschou, Pastor, Bjerring	1 "
Ravnborg, Forpagter, Bildmosegaard	1 "
Rendtorff, Frue, Himmestrup, for 1865—66 og 1866—67 a 1 Rd.	2 "

	Rd.	§.
Serup, Sognefoged, Rind	1	„
Schwarzbrem, Pastor, Brou	1	„
Speth, Provst, Smorup	2	„
Swane, Provst, Hjermind	1	„
Taaffe, Pastor, Langaa	1	„
Termansen, Ron Mølle	1	„
Tetens, Pastor, Romdrup, for 1865—66 og 1866 —67 a l Rd.	2	„
Toft, Forpagter, Lovisendal	1	„
Tuxen, Pastor, Binkel	1	„
Vahl, Pastor, Laastrup	2	„
Willesen, Møller, Nørremølle	1	„
Wistoft, Møller, Bibel	1	„
Wøldike, Pastor, Østerhornum	2	„

Ribe Stift:

Ribe:

Bendtsen, Professor, Rector	1	„
Bjger, Lærer ved Borgerstolen	1	„
Bøggild, H., Procurator	1	„
Meinert, A., Borgermester	2	„
Petersen, Districtslæge	1	„
Støden, v., Cancelliraad	2	„
Suusvind, Lærer ved Borgerstolen	1	„

Rødding:

Abelkædt, P., Garber	1	„
Baastrup, A. B., Kjøbmand	2	„
Bloch, Districtslæge	1	„
Borch, Stadshauptmand	2	„
Brandorff, P., Kjøbmand	1	„
Dahl, Cancelliraad, Procurator	1	„
Døder, F., Kjøbmand	1	„
Friis, Apotheker	1	„
Gad, Provst	1	„
Grau, Consul	1	„
Kralund, Assessor, Procurator	1	„
Lassen, Professor, Rector	1	„
Lerche, S., Kjøbmand	1	„
Monrad, Overauditeur, Borgermester	1	„
Nielsen, C., Kjøbmand	1	„
Petersen, Læge	1	„
Rosenstand, Læge	1	„
Saxild, Cancelliraad, Herredsfoged	2	„
Schmidt, A. Kjøbmand	1	„

Varde :	Rbd. p.
Bagger, Cancelliraad, Byfoged	1 „
Fredericia :	
Dahlerup, Auditeur	2 „
Lorenzen, E., Premierlieutenant	1 „
Horsens :	
Hersleb, Justitsraad, Herredsfoged	5 „
Holstebro :	
Gleerup, M., Krue	1 „
Olsen, Overauditeur, By- og Herredsfoged	1 „
Udenfor Kjøbstæderne :	
Bugge, Pastor, Ryde	1 „
Kausbøll, Pastor, Torsted og Høver	1 „
Keddersen, Justitsraad, Nørholm pr. Herning	2 „
Gad, Pastor, Darum pr. Ribe	2 „
Haustrup, Jens, Møller, Klostermølle, Gudum pr. Lemvig	2 „
Rod, Pastor, Bildebjerg pr. Holstebro, aarligt Bidrag 1 Rbd.	
Krarup, Pastor, Lønborg	1 „
Lund, N. S., Gaardeier, Ballum, aarligt Bidrag 1 Rbd.	
Møller, Pastor, Vorbjerg	1 „
Møller, Apotheker, Herning	1 „
Ovstgaard, Pastor, Hemmet	1 „
Schøler, Fuldmægtig, Binderup	1 „
Tang, Etatsraadinde, Nørre Vosborg	1 „
Tang, Pastor emeritus, Vosborglille	1 „

Selskabets Love.

§ 1.

Fængselselskabet i Viborg har det Formaal i Almindelighed at virke hen til, at saadanne Forbrydere i Viborg Tugt- og Forbedringshuus, om hvem det tør haabes, at de ville kunne reddes for Samfundet, ydes saadan Hjælp og Understøttelse, som er forenelig med disses Løb og med de Midler, der staae til Selskabets Raadighed, i hvilken Hensigt Selskabet saavidt muligt vil gjøre sig bekendt med Indvidernes Character, Vandel og tidligere Livsskilling. Efter Evne vil det derhos bestræbe sig for hos Almeenheten at modarbejde den ingenlunde altid berettigede Mistillid og Ringeagt, der ofte altfor aabent lægges for Dagen mod den løsladte Fange, og som derfor i høi Grad er ham hinderlig i at ernære sig paa lovlig Maade og at gennemføre de gode Forsætter, han muligen kunde have fattet. Den Hjælp, der ydes de dertil kvalificerede Løsladte, vil hovedsageligen bestaae i:

1. at forhjælpe dem til Tjeneste eller Arbejde, helst i Egne, hvor de nogenlunde kunne være sikrede for Sammenstræk med og Gjentjendelse af andre løsladte Fanger, saaledes at ingen ydre Indvirkning fra Straffetiden vil kunne faae Indflydelse paa deres senere Vandel;
2. at yde dem en lille Hjælp eller Forstod til paany at bringe dem i Bei, forsaavidt de ere Familieforsørgere og ved Armod og Trang ere bragte ind paa Forbrydelsens Bei;
3. i enkelte Tilfælde, navnlig forsaavidt det er yngre og mere begavede Individer, der ved Flid og Dygtighed i Straffeanstalten selv have oplagt Noget, at forhjælpe dem til, saafremt de ønske det, at befordres til andre Verdensdele for der at danne sig en ny Livsskilling.

§ 2.

Korretningerne varetages af en Bestyrelse, bestaaende af 8 mandlige og 4 kvindelige Medlemmer.

§ 3.

Bestyrelsens Medlemmer vælges ved den aarlige Generalforsamling til at fungere i 2 Aar, saaledes at ikkun Halvdelen afgaaer hvert Aar. Første Gang afgjøres det

ved Lodtrækning, hvilke 6 Medlemmer, 4 mandlige og 2 kvindelige, der skulle afgaae. — Samtlige Bestyrelses-Medlemmer kunne gjen vælges. 3 Tilfælde af Afgang i Aarets Løb, kan Bestyrelsen, forsaavidt den anseer det nødvendigt, midlertidigt supplere sig indtil næste Generalforsamling.

§ 4.

Bestyrelsen vælger af sin Midte en Formand og en Kassierer.

§ 5.

Bestyrelsen afholder Møde en bestemt Ugedag i hver Maaned. De Mødende ere uden Hensyn til Tallet berettigede til at tage Bestemmelse om enhver som helst Understøttelse, der ydes af Selskabet.

§ 6.

Al Fængselskassets Midler skal den Selskabet af Conferentsraad Kjellerup skænkede Creditforenings-Obligation paa 1000 Rd. ansees som Grundfond og tør i intet Tilfælde realiseres. Til Grundfonden lægges endvidere de Bidrag paa 5 Rd. eller derover, som ere eller fremdeles ville blive skænkede een Gang for Alle, forsaavidt ikke anderledes udtrykkelig af Giverne bestemmes. Bestyrelsen sørger for, at Selskabets Midler paa hensigtsmæssig Maade gjøres frugtbringende.

§ 7.

Bidrag af hvilket som helst Beløb modtages, men stemmeberettiget Medlem af Selskabet er ifkun enhver Mand eller Kvinde, der bidrager aarlig idetmindste 1 Rd., eller betaler til Selskabet een Gang for Alle 20 Rd., eller ved personlig Virksomhed udenfor Viborg bidrager til dets Fremme.

§ 8

Selskabets Regnskabsaar regnes fra Stiftelsesdagen, den 1ste December. Det aarlige Bidrag forfalder til Betaling ved Aarets Begyndelse, regnet fra Stiftelsesdagen.

§ 9.

Udmeldelse af Selskabet maa ske fristlig for Bestyrelsen mindst 4 Uger før et nyt Regnskabsaars Begyndelse. Udeblivelse med Bidraget udover Aarets Udgang bevirker, at Paaagjældende udslettes af Medlemslisten.

§ 10.

Hvert Aar afholder Selskabet, saavidt muligt paa Stiftelsesdagen, Generalforsamling, hvor Bestyrelsen aflægger Beretning om sin Virksomhed i det forløbne Aar og fremlægger Regnskab. Fremdeles foretages Valg paa

nye Bestyrelses-Medlemmer i de Fratrædendes Sted, samt paa 2 Medlemmer til at revidere Regnskabet og en Decisor.

§ 11.

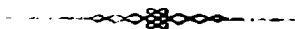
Over Resultatet af Selskabets Virksomhed forfattes hvert Aar en Beretning, som trykkes paa Selskabets Betaling og gratis tilskilles Enhver, som i Henhold til § 7 ansees som Medlem. I denne Beretning optages foruden Uddrag af Regnskab og Medlemsfortegnelse ogsaa efter Omstændighederne en mere eller mindre udførlig Fremstilling angaaende dem, Selskabet har fundet Anledning til at yde Hjælp, ligesom ogsaa Meddelelser angaaende andre Fængselsforhold deri kunne optages. Ordentligviis skal denne Beretning forfattes og udgaae efter hver afholdt Generalforsamling, hvis Forhandlinger deri skulle optages.

§ 12.

Forandringer i eller Tilføininger til disse Love kunne ifkun stee paa de aarlige Generalforsamlinger og efter forudgaaet Bekjendtgjørelse om, hvilke Lovforandringer der agtes foreslaaede.

§ 13.

Skulde Selskabet i sin Tid opløse sig, hvilket kun kan beslattes med mindst Trefjerdedeel af de paa en Generalforsamling mødte Medlemmers Stemmer, og efterat det i Indtalsbelsen til Generalforsamling udtrykkelig er tilkjendegivet, at Spørgsmaalet derom vil blive forelagt til Afgjørelse, da skal Bestyrelsen indberette Sagen til Justitsministeriet med Anmodning om, at dette igjennem Straffeanstaltens Bestyrelse vil foranledige, at Selskabets Midler benyttes i de tilføjede Niemed.

Viborg

fængselsveskab.

IX.

V i b o r g.
Trykt hos H. Wissing.
1869.

Den 1ste Decbr. 1868 afholdt Fængselsfælleskabet sin aarlige Generalforsamling i Viborg Klubsal.

Efterat det reviderede og rigtig befundne Regnskab for Aaret 1866—67 var fremlagt, meddeelte den fungerende Formand en Oversigt, saavel over Selskabets Virksomhed i afvigte Aar som over Resultatet af dets Virken i Tidsrummet fra dets Stiftelse, den 1ste December 1860, til Afslutningen af forrige Regnskabsaar, 30te November 1867, samt gav endvidere følgende Oplysninger:

Efterat de jydskke Kjøbstæders Communalbestyrelser's staaende Udvalg i sin Tid havde opfordret samtlige jydskke Communer til at yde Bidrag til Selskabet, have 7 Amtsræd (Aarhus, Ribe, Ringkjøbing, Skanderborg, Thisted, Veile og Viborg), 22 Kjøbstads- og 72 Landcommuner ladet sig indtegne som Medlemmer af Selskabet. Medens saaledes samtlige Kjøbstadcommuner, paa enkelte Undtagelser nær, yde Bidrag til Selskabet,

har Tilslutningen fra Landcommunerne Side endnu kun været ringe, hvilket vel kan siges, naar hensees til, at der af Landcommuner findes ca. 600 i Jylland, — og dog er det navnlig disse sidste, som i en væsentlig Grad ere interesserede i, at Fængselselskabets Virksomhed kan udøves i størst mulige Omfang. Af denne Grund har Bestyrelsen ei heller opgivet Haabet om en større Tilslutning af Landcommuner, og tør saameget mere forvente en saadan, efter at flere Amtsråad igjennem Amtsråadstidenderne have opfordret dem til at tegne sig for Bidrag. Sparekassen for Viborg og Omegn har atter iaar rundeligt betænkt Selskabet, ligesom dette af afdøde Pastor Høhne under Benævnelse af „De 2de Brødre M. D. B. og A. F. Høhnes Legat“ er bleven legeret med en Capital af 3707 Rd., hvorefter dog Renten tilfalder 3de Damer for deres Livstid.

Det meddelees derhos, at det svenske Fængselselskab i afvigte Regnskabsaar har tilstaaet en herfra løsladt qvindelig Fange Befrædningshjælp, hvilken Fange iøvrigt ogsaa modtog en Understøttelse af Viborg Fængselselskab.

Idet Bestyrelsen udsender denne sin 9de Aarsberetning, føler den Trang til at henvende sin Tak til Alle, saavel Communer som Private, som,

ved Ydelse af Pengebidrag, ved at modtage i Tjeneste eller føre Tilsyn med løsladte Fanger, have støttet dens Virksomhed. Fremdeles aflægger den sin Tak til alle Dem, som have været uleiliggede med at give Oplysninger om Personer, optagne under Selskabets Forsorg, eller om hvem det har været Bestyrelsen magtpaaliggende at vide Bested, og ikke mindre takker den d'Hr. Bladredacteurer, der, idet de med Velvillie have omtalt Selskabet, have bidraget til at vække og styrke Interessen for dets Virksomhed.

Oplysninger

om de siden 1ste Decbr. 1860 til 30te Novbr. 1867 understøttede Personer, deres Stilling og Opførsel, forsaavidt de endnu staae under Selskabets Forsorg, og Kundskab om dem har været at erholde.

Nr. 1.

Hans Stilling er den samme som forrige Aar, og hans Opførsel lader Intet tilbage at ønske.

Nr. 2.

Ogsaa han viser god Opførsel og hans pecuniære Forhold ere ret gode.

Nr. 3.

Stillingen er den samme som forrige Aar, og der har Intet været at udsætte paa hans Forhold.

Nr. 4.

Om ham forlhyder samme gode Vidnesbyrd som forrige Aar.

Nr. 6 & 7.

De ififte sig Begge særdeles godt.

Nr. 9.

Han opfører sig godt og bestræber sig af yderste Egne for at fortjene det Nødtørftige til sig og Hustru, hvilken Sidste næsten altid er sengeliggende.

Nr. 14.

Han ernærer sig fremdeles som Fodpost og ved Dagleierarbeide og opfører sig tilfredsstillende.

Nr. 17.

Efter modtagen Dphsning er han for Tyveri straffet med Band og Brød og følgelig opgivet.

Nr. 18.

Han roses for Flid, men er meget forfalden til Drik.

Nr. 22.

Han ernærer sig paa lovlig Maade ved Dagleierarbeide.

Nr. 24.

Hendes Huusbond er meget tilfreds med hende og har fæstet hende paany.

Nr. 25.

Hun ernærer sig redeligt og roses for den Omhu, hun viser sin 80 Aar gamle, sygelige Svigermoder; men skal paa den anden Side ikke være vel seet af Folk, fordi hun giver sig altfor meget af med Sladder og Løgn.

Nr. 29.

Han fører fremdeles en arbeidsom og redelig Vandel.

Nr. 35.

Samme Beretning som forrige Aar.

Nr. 37.

Han ernærer sig som en vindstibelig og stræbsom Tøffelmager, og der er Intet paa hans Forhold at udsætte.

Nr. 38.

Han har nu ægtet den Pige, med hvem han i en Arrække har levet, og da han var i Trang, blev der givet ham en Understøttelse, efterat der var erklæret om ham, at han var ædruelig og flittig.

Nr. 41.

Ifølge modtagen Beretning skal han være under criminel Tiltale.

Nr. 42.

Eiheller iaar har det været muligt at erholde Underretning om hende.

Nr. 46.

Hun er, som i forrige Beretning anført, gift,

og da hendes Mand er flittig og vindstibelig, er der al Grund til at troe, at de ere meget lyffelige i deres Egtestand.

Nr. 48.

Da vedkommende Sognepræst erklærede, at han var ædruelig, fliffelig og overordentlig stræbsom, men høilig trængte til at understøttes, blev ham tilstaaet en Gave.

Nr. 49.

Om hende have ingen Oplysning.

Nr. 51.

Desværre stemmer den iaar indhentede Beretning om ham med den ifjor.

Nr. 54.

Han sidder i samme Aaar som tidligere, men er særdeles ordentlig og stræbsom, og det synes som hans Omgivelser aldeles har glemt hans Feiltrin.

Nr. 55.

Samme Beretning om hende iaar som forrige Aar.

Nr. 57.

Hun opfører sig godt og har vundet sin Huusbonds Tilfredshed.

Nr. 59.

Hun har maattet forlade Tjenesten paa Grund af Svangerstab. Forøvrigt har hendes Huusbond været godt fornøiet med hende.

Nr. 60.

Ogsaa iaar har han paa Grund af Trang

erholdt en Understøttelse. Han skildres som en ordentlig og ædruelig Mand.

Nr. 61.

Hun ernærer sig ved Bævning og opfører sig godt paa det nær, at hun atter har indladt sig i utugtigt Forhold til den i de tidligere Beretninger ommeldte Mandsperson.

Nr. 62.

Samme gunstige Beretning som forrige Nr.

Nr. 63.

Paa hans Vandel er Intet at udsætte, men han lever i trange Kaar, da han som ældre Mand ikke længer kan arbejde saaledes som tidligere.

Nr. 64.

Han har en god Tjeneste og opfører sig godt, men lever i trange Kaar, fordi hans Hustru er en uordentlig Huusholder.

Nr. 65.

Han arbejder som Dagleier, og hans Opsørfel er vedblivende uden Dadel.

Nr. 67.

Da han mere og mere forfaldt til Drik, maatte han forlade sin Tjeneste og befinder sig nu i en Tvangsanstalt.

Nr. 68.

I Marts Maaned d. 21. afgik han ved Døden, hvilken formenes fremfaldt ved overdreven Nydelse af Spiritus. Han opførte sig iøvrigt upaafslaget.

Nr. 69.

Atter iaar har han erholdt Vidnesbyrd om, at have erhvervet det Fornødne til sig og sin talrige Familie paa en ulastelig Maade.

Nr. 70 & 71.

Samme Beretning som forrige Aar.

Nr. 73.

Formodes endnu at være i Fattighuset.

Nr. 75.

I Decbr. 1866 forlod hun sin Mand og sit Barn. Bedkommende Sognepræst var dengang tilbøielig til at antage, at hun havde den største Skyld i den Uenighed, der herskede mellem hende og Manden, men har dog senere anseet det for sandsynligt, at Svigersforældrene vare Skyld deri. Iøvrigt har Manden nu gjort Skridt til at forny Samlivet.

Nr. 76.

Da hendes Sognepræst, hos hvem hun har Tjeneste, gav saavel hende som hendes Mand et meget fordeelagtigt Vidnesbyrd, men derhos udtalte, at Ægtefolkene med deres 3 uconfirmerede Børn levede i trange Aar, blev der givet hende en Understøttelse.

Nr. 78.

Samme Beretning som forrige Aar.

Nr. 80.

Om ham findes ingen Oplysning.

Nr. 81.

Samme Beretning som forrige Aar med Til-

jøende, at han har maattet hentes tilbage til Fattiggaarden ved Politiets Mellemkomst og des-aarsag maattet udsone sine Forseelser med Arrest.

Nr. 83.

Han ernærer sig paa en ordentlig og stiftelig Maade.

Nr. 87.

Hun lever et stille og tilbageholdende Liv, og med Hensyn til hendes Fremtid næres de bedste Forhaabninger.

Nr. 89.

Samme Beretning som forrige Nr.

Nr. 92.

Da han af Vedkommende blev røst som en flittig Arbejder, der førte en sædelig Wandel, men paa Grund af forskjellige Omstændigheder var kommet noget tilbage, blev der atter iaar tilstaaet ham en Gave til Anskaffelse af Bæveredstaber.

Nr. 97.

Han har nu indladt sig i Ægteskab, og hans Opførsel er upaatlagelig.

Nr. 98.

Der siges om ham, at han lever stille og ordentligt, og at han ved Stræbsomhed ernærer sin Familie. Der lægges derhos Vægt paa, at han ikke sees i offentlig Forsamling eller Kirke.

Nr. 99.

Hun arbejder paa en Kradsuldfabrik, men er strøbelig af Helbred, og hendes Syn er svagt. Dog holder hun sig borte fra Fattigvæsenet, og hun strider saa godt, hun kan, for at hjælpe sig

selv, og paa hendes Forhold har der Intet været at klage. Dette er meddeelt af vedkommende Byfoged om den nu 61aarige gamle Kvinde.

Nr. 100.

Sogneraadet kan nu meddele, at han opfører sig godt og ernærer sig og Hustru som Tækker, Lømrer og Tærsker.

Nr. 101.

Der har ikke været Nogetsomhelst at klage over hendes Forhold.

Nr. 102.

Han tjener nu paa en anden Gaard som Gartner, er ædruelig, ærlig og opfører sig godt. Hans Ulykke er imidlertid, at han, hvor han end færdes, seer for mildt til Pigerne.

Nr. 104.

Paa Grund af yderst trange Aar har han modtaget en Understøttelse. Vedkommende Byfoged siger om ham, at han er en stikkelig og stræbsom Mand, om hvem intet Ufordeelagtigt vides.

Nr. 105.

Hans Sognepræst meddeler, at han har Arbejde paa Landeveie og har god Fortjeneste. Han skal imidlertid være af et meget heftigt Temperament.

Nr. 106.

Da Sogneraadet anbefalede hende dertil, og der var Trang tilstede, blev der tilstaaet hende en Understøttelse.

Nr. 108.

Saar lyder Beretningen ikke til hans Gunst. Hans Sognepræst meddeler nemlig, at han, der vedblivende boer i Fattighuset, er driftsældig, og at der flere Gange er klaget over hans Tilboielighed til at tilvende sig Andres Eiendele.

Nr. 111.

Ifølge vedkommende Sognepræsts Indberetning er han arresteret for Tyveri.

Nr. 113.

I afvigte Sommer har han været bestjæstiget med Tørbestjæring, og der vides intet Ufordeelagtigt om ham.

Nr. 115.

Han fører efter fattig Leilighed et ret ordentligt Levnet, og skøndt han er meget svagelig, ligger han dog ikke regelmæssig Sognet til Byrde.

Nr. 120.

Hendes Forhold er tildeels ubekjendt. Til hendes Sognepræst har hun yttret at være gift, hvilket han dog betvivler.

Nr. 121.

Han er bestjæstiget med Jernbanearbejde og opfører sig upaaflegeligt.

Nr. 122.

Hun har en god Tjeneste, opfører sig godt i enhver Henseende og hendes Huusbond er særdeles tilfreds med hende.

Nr. 124.

Hun har skiftet Tjeneste og Huusbonden er vel tilfreds med hende.

Nr. 125.

Samme Beretning som forrige Aar.

Nr. 126.

Ogsaa iaar er han paa Anbefaling af sin Sognepræst bleven understøttet, deels paa Grund af Trang, deels for at sætte ham i Stand til med Familie at forandre Opholdssted.

Nr. 128.

Samme Beretning som forrige Aar.

Nr. 129.

Ligeledes.

Nr. 130.

Ligeledes.

Nr. 132.

Ligeledes.

Nr. 134.

Ligeledes.

Nr. 135.

Om ham haveß der ingen Oplysning.

Nr. 140.

Paa Grund af egenfindig, selvbraadig og tvær Opførsel, saavel mod Huusbonden som Medtjenere, kommer han gjerne af Tjenesten i Utide. Han har derfor ingen synderlig Lyst til at arbejde, og hans Kone ernærer ham derfor, navnlig om Vinteren, som hun kan, meest ved Tiggeri.

Nr. 141.

Hele Sommeren har hun henligget paa Sygehuset, og da hun blev udstreven, var hun saa svagelig, at hun ikke længere kunde tjene, hvorfor hun lærte at være. Til Anskaffelse af en Bæb blev givet hende en Understøttelse, efterat hendes Sognepræst havde anbefalet hende dertil og givet hende et godt Vidnesbyrd.

Nr. 142.

Med hendes Forhold er indtraadt en saare heldig Bending, idet en agtværdig Gaardmands Familie har antaget sig hende og er meget tilfreds med hendes Opførsel.

Nr. 143.

Ogsaa iaar har hun erholdt en Understøttelse, da hendes Sognepræst anbefalede hende dertil, og hun var i stor Trang.

Nr. 145.

Han flyttede i Marts Maaned d. A. til et andet Sogn, hvor han ved en Ildebrand mistede Alt, hvad han eiede. Hans Sognepræst kan ikke rose ham, men skildrer ham som selvrådig og ustadig.

Nr. 147.

Han tjener nu paa en større Gaard og opfører sig godt.

Nr. 149.

Samme Beretning som forrige Aar.

Nr. 151.

Har skiftet Tjeneste og hendes tidligere Huusbond har Intet havt paa hendes Forhold at udsætte.

Nr. 153.

Han viser fremdeles god Opførsel og har nedsat sig som Glarmester paa Landet.

Nr. 154.

Hendes Huusbond giver hende det bedste Vidnesbyrd.

Nr. 155.

Hun lever i trange Aaar, men fører et stille, arbejdsomt Liv.

Nr. 156.

Om ham høves ingen Oplysning.

Nr. 158.

Betkommende Embedsmand har meddeelt, at hendes Aaar efter hendes eget Udsigende nu ere saaledes, at hun ikke længer behøver Understøttelse af Fængselselskabet.

Nr. 160.

Hun nyder Understøttelse af Fattigvæsenet. Hendes sædelige Wandel lader en Deel tilbage at ønske, men iøvrigt vides intet Ufordeelagtigt om hende.

Nr. 161.

Om ham høves ingen Oplysning.

Nr. 164.

Han opfører sig fremdeles godt og lever af Dagleierarbejde. Sidste Vinter blev der tilstaaet ham en Understøttelse, da det var vanskeligt for ham at komme igjennem. Han er flittig, og saalænge han er rask, kan han godt ernære sig den større Deel af Aaret.

Nr. 165.

Om ham høves ingen Oplysning.

Nr. 166.

Hans Opførelse er i det Hele taget ret god, og han arbejder som Dagleier, har ogsaa stundom god Fortjeneste, men drikker op, hvad han fortjener.

Nr. 167.

Bedkommende Bysfoged kan ikke rose ham. Han har af og til Arbejde, men er langt fra virksom og drikker Fortjenesten op. Hans Familieliv er derhos saa slet, at en Skilsmisse attraaes af begge Parter.

Nr. 168.

Om hendes Vandel vides ikke andet end Godt. Hun er derimod sygelig, og Familien er meget fattig.

Nr. 169.

Da hans Sognepræst meddeelte om ham, at han opførte sig godt og var meget trængende, blev der, paa hans Andragende derom, tilstaaet ham en Understøttelse.

Nr. 170.

Om ham have ingen Oplysning.

Nr. 171.

Hun tjener fremdeles og opfører sig godt.

Nr. 172.

Hans Forhold har været godt, han lever stille og fredeligt og betragtes med Velvillie i Menigheden. Ifølge Indstilling af hans Sognepræst er der bleven ham tilstaaet Understøttelse til Hjælp til Anskaffelse af en Ko.

Nr. 173.

Siden Løsladelsen af Straffeanstalten har han

ført et ustraffeligt Levnet og ernæret sig paa en redelig Maade. Han er derhos flittig og stræbsom og kommer ganske godt ud af det.

Mr. 174.

Om hende have ingen Oplysning.

Mr. 175.

Ifølge modtagen Beretning er han bleven straffet med Fængsel paa Band og Brod for Løsgjængereri og, som mistænkt for Tyveri, frikendt for Actors videre Tiltale, af Mangel paa fuldstændigt Beviis. Han er sølgelig opgiven.

Mr. 176.

Han arbejder paa et Teglværk og skildres som en dygtig Arbejder, men han kan ikke lade være af og til at hengive sig til Drik.

Mr. 177.

Hun har stiftet Tjeneste, og til Hjælp til Anstæffelse af Alædningsstykker har hun modtaget en Understøttelse.

Mr. 178.

Hun har maattet forlade sin Tjeneste paa Grund af Svangerskab og boer nu tilleie. Hendes Huusbond gav hende Vidnesbyrd om Trofast og Arbeidsomhed, men udtalte derhos, at hun var af en meget slygtig Karakter.

Mr. 180.

Da hans Sognepræst anbefalede ham dertil, blev ham tilstaaet en Gave til Hjælp til Anstæffelse af Materiale.

Nr. 181.

Da det af vedkommende Bysfoged blev attesteret, at han førte et arbejdsomt og ordentligt Livet, blev der paa hans Andragende derom, og da han var i Trang, tilstaaet ham en Understøttelse.

Nr. 182.

Den Tjeneste, hun ifølge forrige Beretning havde, har hun maattet fraskytte paa Grund af Svangerskab og, som hendes Huusbond meddeelte, uredelig Vandel. Smidlertid har hun atter opnaaet at erholde Tjeneste, nemlig hos Præsten i det samme Sogn, hvori hun tidligere tjente.

Nr. 183.

Hans Sognepræst giver ham et meget rosende Vidnesbyrd.

Nr. 184.

Han arbejder som Dagleier i en Kjøbstad.

Nr. 185.

Som i forrige Beretning meldt har han atter gjort sig skyldig i Tyveri og er paany indsat i en Straffeanstalt. Opgiven.

Nr. 186.

Ifølge Oplysninger, modtagne fra Bridesløfslille Forbedringshuus, er han indsat der for Tyveri og Bedrageri. Opgiven.

Nr. 187.

Han ernærer sig som Bæver og fører en uanstelig Vandel.

Nr. 188.

Han er Murer-Haandlanger og opfører sig vel.

Nr. 189.

Hendes Tjeneste er bleven hende opsigt paa Grund af Svangerskab. Hendes Huusbond siger, at hun er ganske godmodig, men løs og letfindig og tilmed ikke ganske sanddru.

Nr. 191.

Han opfører sig meget godt, er arbejdsom, ærlig og ædruelig, saa at Folk gjerne vilde have med ham at gjøre; men da han er noget sygelig og Familien er meget stor, modtager han en lille Understøttelse af Fattigvæsenet.

Nr. 192.

Der er Intet at udsætte paa hans Forhold, og da han trængte til Hjælp for at kunne ombygge sit Huus, der var meget forfaldent, blev der givet ham en Understøttelse.

Nr. 193.

Da Sogneraadet erklærede, at der Intet var at udsætte paa hendes Forhold, og at hun ikke nød Fattigunderstøttelse, var der paa hendes Andragende derom, og da hun var i stor Trang, blevet tilstaaet hende en Understøttelse.

Nr. 194.

Bedkommende Sogneraad har meddeelt, at hun efter Løsladelsen af Straffeanstalten har været under Lægebehandling for Sindssygdom, og at hun nu boer tilleie og fører en ulastelig Wandel, men lever i trange Aar.

Nr. 195.

Om hende habes ingen Oplysning.

Nr. 196.

Ligeledes.

Nr. 197.

Saavidt vides opfører han sig godt.

Nr. 198.

Han opfører sig vedblivende godt og er en flittig Arbejder. Søgningen til Smedien har imidlertid hidtil ikke været meget stor, hvorfor der ei heller har kunnet være Tale om at forskaffe ham Huset til Eiendom. I Østeraaret er der bleven ydet ham Hjælp til Anskaffelse af en Ko.

Nr. 199.

I December f. A. meddeelte han, at han havde nedsat sig som Pottemager, og anholdt om Hjælp i Anledning af en ham overgaaet Ildbrand. Ihvorvel Sognepræsten anbefalede ham dertil, blev en saadan dog ikke tilstaaet ham, fordi man opfattede Sagen som meget mystisk.

Nr. 200.

Der vides Intet paa hans Forhold at udsætte.

Nr. 201.

Opfører sig godt.

Nr. 202.

Det ham ifølge forrige Beretning givne Tillsagn er bleven indløst med en Understøttelse paa Grund af Trang.

Nr. 203.

I Septbr. f. A. har han indgivet Andragende om Hjælp til Anskaffelse af Materiale, og Andragendet er tilstillet Sogneraadet til Erklæring.

Nr. 204.

J Marts Maaned fremkom et Andragende fra ham om et Laan af 10 Rd. til Læggefartøjer, hvilket blev tilstillet det hvenske Fængsels-selskab, som ogsaa har tilstaaet ham samme.

Nr. 205.

Han tjener fremdeles.

Nr. 206.

Der er intet Lastværdigt bekjendt om hans Vandel.

Nr. 207.

Om hende høves ingen Oplysning.

Nr. 208.

Han skittede sig en Tid lang ret vel og arbejdede ganske ordentligt; men han mangler Stædighed. Han pantsatte derhos de ham overladte Bævereskaber, hvilke Selskabet ikke fandt Anledning til at indløse af Frygt for, at han atter skulde disponere over disse paa samme eller lignende Maade.

Nr. 210.

Da vedkommende Sogneraad anbefalede ham til at erholde Hjælp til Anskaffelse af Arbejdsredskaber, blev en saadan ydet ham.

Nr. 211.

Da han godtgjorde at være meget trængende, blev der tilstaaet ham en mindre Understøttelse.

Nr. 212.

Hun holdt sig kun kort, blev tiltalt for Tyveri og Betleri og igjen indsat i en Straffeanstalt. Opgiven.

Nr. 214.

Han ernærer sig navnlig ved at væve, er en flittig og dygtig Arbejder og fører et upaafageligt Levnet.

I Aaret fra 1ste December 1867 til 30te November 1868 ere af Viborg Straffeanstalt løsladte:

60 Mandsfanger og 28 Qvindesfanger, ialt 88.

Af disse vare at henføre til de Klasser, hvilke i Overeensstemmelse med det tidligere Vedtagne ikke bør optages under Selskabets Virksomhed, Følgende:

	Mdsf.	Qvdsf.	Ialt
1. De, der ved tidligere beviisligt overveiende Gang til uregelmæssigt Levnet i Forbindelse med mindre god Opførsel i Straffetiden, ikke kunne ansees værdige dertil.	13	8	21
2. De, der endnu eie et større Beløb af oplagte Overarbeidspenge eller ved egne Midler kunne skaffe sig Erhverv	15	2	17
3. De, der ved Paarørendes eller Andres Virksomhed kunne opnaae Erhverv. . .	7	2	9
Ialt	35	12	47

	Transport	Mdsf.	Qvdf.	Salt
4. De, der som Udlændinge efter Løsladelsen udføres af Landet		35	12	47
5. De, der paa Grund af ved= varende Svagelighed eller Alderdom maae betragtes som hjemfaldne til Fattig= forsørgelse		2	"	2
		9	4	13
		46	16	62

De øvrige 14 Mdsf. og 12 Qvdf., samt 7 Mdsf. og 4 Qvdf., der tidligere ere blevne løsladte, altsaa ialt 21 Mdsf. og 16 Qvdf., bleve optagne under Selskabets Forsorg.

Disse 37 vare:

Med Hensyn til Alder:

	Mdsf.	Qvdf.	Salt
20—30 Aar . .	2	9	11
30—40 — . .	7	2	9
40—50 — . .	6	5	11
50—60 — . .	6	"	6
	21	16	37

Med Hensyn til hushellig Stilling:

	Mdsf.	Qvdf.	Salt
Gifte	9	6	15
Ugifte	7	9	16
Separerede . . .	3	"	3
Enkemænd og Enker	2	1	3
	21	16	37

Med Hensyn til Næringsvei.

	Mdsf.	Dvdf.	Falt
Glarimestertone	"	1	1
Fabritarbeider	1	"	1
Sømand	1	"	1
Handsfemagersvend	1	"	1
Dagleiere og Arbeids-			
folk	4	3	7
Tjenestetjyende	5	9	14
Huusmandskoner	"	2	2
Huusmand	1	"	1
Bøvere	2	1	3
Fisser	1	"	1
Løffelmager	1	"	1
Stolemagersvend	1	"	1
Murer	1	"	1
Uvlsbruger	1	"	1
Smed	1	"	1
	21	16	37

Med Hensyn til, hvorvidt de tidligere have lidt Straf:

	Mdsf.	Dvdf.	Falt
Ikke tidligere			
straffede	6	9	15
1 Gang	5	2	7
2 Gange	7	3	10
3 —	2	1	3
4 —	1	1	2
	21	16	37

Med Hensyn til, hvorledes Hjælpen er
bleven ydet:

	Modf.	Dødsf.	Talt
Anbragte i fast Tjeneste og forsynede med Beflædning .	2	4	6
Do. Do. uden Do.	"	1	1
Understøttede med Haandværks- redskaber og Materialier . .	5	"	5
Understøttede med Penge, med Beflædning eller paa begge Maader	10	11	21
Givet Tilfagn om Understøt- telse	3	"	3
Givet Prioritets-Laan	1	"	1
	21	16	37

Oplysninger om de af Selskabet i dette Aar Optagne.

Nr. 215.

43 Aar gammel, gift med en Glarmester, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Hun havde tidligere været straffet med Fængsel paa Vand og Brød og Forbedringshuusarbejde for Tyveri, og blev i 1860 atter indsat til 4 Aars Forbedringshuusarbejde, ligeledes for Tyveri. I Efteraaret 1867 anholdt hun om Hjælp, og da hendes Sognepræst erklærede, at hun var meget flittig og ikke nød anden Fattigunderstøttelse end fri Bolig, erholdt hun en mindre Understøttelse. Senere har hun atter andraget om Hjælp, hvilken dog er nægtet hende.

Nr. 216.

Fabrikarbejder, 50 Aar gl., gift og har 4 Børn, hjemmehørende i en Kjøbstad i Nørrejylland. For Brandstiftelse og Assurancevig indsatte han i 1861 til 6 Aars Forbedringshuusarbejde, af hvilken Straffetid dog 7 Maanedes bleve ham eftergivne. Da han viste sig flink i Fængslet, og hans Sognepræst senere hen yttrede, at han opførte sig godt, samt at han nok vilde kunne slaae sig igjennem, uden at søge Hjælp af Fattigvæsenet, naar han blot i den første Tid kunde blive understøttet Noget, blev der ydet ham en Hjælp.

Nr. 217.

Sømand, 42 Aar gl., gift og har 2 Børn, hjemmehørende i en Kjøbstad i Nørrejylland. Efter tidligere criminel Lavalder at være straffet med Niis for Tyveri, indfattes han i 1862 for Indbrudstyveri til 6 Aars Forbedringshuusarbeide, hvoraf dog blev ham eftergivet 9 Maanedes. Paa hans Opførsel i Straffetiden var aldeles Intet at udsætte, og han var slittig og sparsommelig. Ved Løsladelsen modtog han derfor Tilfagn om Hjælp efter en passende Tids Forløb, hvilket Tilfagn blev opfyldt et halvt Aar efter. Vedkommende Byfoged havde nemlig forgjæves anstrængt sig for at skaffe ham og Familie en Bopæl, hvorfor de maatte tage Ophold i Fattighuset; det var imidlertid meget mod hans Ønske at boe der, og han søgte stadig om en anden Leilighed, men forgjæves, indtil det lyffedes ham at købe et lille Sted paa billige Villkaar. Byfogden, der gav ham et godt Vidnesbyrd, anmodede nu Selskabet om at tilstaae ham en Pengegave til Hjælp til Afbetaling paa Huset, i hvilket Tilfælde Communalbestyrelsen vilde yde et lignende Beløb, og derpaa indgik vi.

Nr. 218.

Handskemagerhvend, 31 Aar gl., ugift, hjemmehørende i en Kjøbstad i Nørrejylland. Tidligere straffet for Tyveri med 2 og 5 Aars Forbedringshuusarbeide, indkom han atter i 1863 for at udstaae 5 Aars Forbedringshuusarbeide, ligeledes for Tyveri. Ogsaa han blev eftergivet 9 Maanedes af Straffetiden, i hvilken hans Opførsel var i enhver Henseende tilfredsstillende. Faa Dage efter Løsladelsen ansøgte han om Hjælp for at sættes i Stand til at udvandre til en an-

den Verdensdeel, ligesom vedkommende Communalbestyrelse samtidig forespurgte, om Bestyrelsen var villig til at yde Bidrag i denne Anledning. Vi kunde dog ikke gaae ind derpaa, deels fordi vi ikke fandt, at hans Helbredstilstand var saaledes, at han var skiftet til at udvandre, deels navnlig fordi vi ikke meente at burde fravige den hidtil fulgte Regel: ikke at bidrage til Fangers Udvandring, efterat disse have forladt Straffeanstalten. Derimod blev der talt efter ydet ham en Understøttelse til Anskaffelse af Værktøi, efterat han af vedkommende Byfoged var bleven anbefalet dertil.

Nr. 219.

Arbeidsmand, 32 Aar gl., gift, har et Barn, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Efterat han tidligere for Tyveri har været straffet med Fængsel paa Vand og Brød og 1 Aars Forbedringshuusarbeide, indsatte han i 1864 til fidsnævnte Straf i 4 Aar, hvoraf han dog blev estergivet 1 Aar. Da han viste en særdeles god Opførsel i Straffetiden, blev der ved Løsladelsen givet ham Tilfagn om Hjælp efter nogen Tids Forløb, naar Forhold og Trang gjorde ham værdig dertil.

Nr. 220.

Arbeiderke, 36 Aar gammel, ugift, har 3 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Ikke tidligere straffet, blev hun i 1863 indsat til 6 Aars Forbedringshuusarbeide for Medvirkning i Tyveri, hvilken Straf hun, med Undtagelse af $\frac{1}{2}$ Aar, der blev hende estergivet, afføede, deels i Fællesskab, deels i Enkeltcelle. Hun var meget flittig og bar Straffen

med Resignation, og det kan vel siges, at hun udgik forbedret. Ved Løsladelsen erholdt hun Tilsagn om Hjælp efter nogen Tids Forløb, naar hun stiftede sig vel. Da det viste sig, at hendes Huus, som under hendes Straffetid havde været uden Tilsyn, trængte til Reparation, og hun ligeledes manglede Læggekartofler, blev der tilstaaet hende en Gave.

Nr. 221.

Arbeidskarl, 35 Aar gl., separeret, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Tidligere straffet med 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Faaretyveri, blev han i 1866 indsat til samme Straf i 2 Aar ogsaa for Faaretyveri. Da han viste et tilfredsstillende Forhold i Straffetiden, forskaffedes der ham Tjeneste paa en større Gaard og givet Betlædning.

Nr. 222.

Arbeidskarl, 35 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Efter tidligere at have været straffet med Fængsel paa Vand og Brød og 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri, samt med Fængsel paa Vand og Brød for Løsgjængereri, blev han i 1867 indsat for at udstaae 1 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Maaget der ikke var Noget at ud-sætte paa hans Opførsel i Fængslet, vilde vi, af Hensyn til den ham overgaaede Straf for Løsgjængereri, dog ikke have understøttet ham, saafremt hans Sognepræst ikke senere hen havde fremhævet Nødvendigheden af, at han erholdt Klæder for at kunne tiltræde en Tjeneste. Der blev da tilstaaet ham Hjælp til Anskaffelse af et Sæt Arbeidsklæder.

Nr. 223.

Arbeidsmand, 46 Aar gammel, gift, har 3 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Han havde tidligere været straffet med Fængsel paa Band og Brød for Tyveri og blev i 1866 for samme Forbrydelse indsat til 2 Aars Forbedringshuusarbeide. I Straffetiden viste han en høist tilfredsstillende Opførsel og blev ved Løsladelsen forsynet med Befrædning.

Nr. 224.

Huusmandskone, 33 Aar gammel, gift, har 4 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Ikke tidligere straffet, indsatte hun i 1867 til 18 Maaneders Forbedringshuusarbeide for Indbrudstyveri, hvilken Straf hun udstod i Enkeltcelle. Der syntes at være en god Grund i hende, og det var utvivlsomt, at ifkun Nød havde foranlediget hendes Fald. Hun var sig sin Forbrydelse klart bevidst og angrede at have begaaet den, og da hun forlod Fængslet var det gode Domme om hende langt fra svækket, men i alle Maader, bekræftet. Hendes Sognepræst sagde om hende, at hun var arbeidsom og af et blødt Temperement, og var af den Mening, at hendes Mand, der er i høi Grad doven og ikke gider arbeide, undtagen Hungeren driver ham dertil, har været Tilskynder til Tyveriet. Paa Grund af hendes fortrinlige Opførsel i Straffetiden blev der tilstaaet hende Befrædning ved Løsladelsen, ligesom senere hen Sogneraadet og Bestyrelsen bleve enige om at give hende en Ro og hver at afholde Halvdelen af Udgiften.

Nr. 225.

Huusmandskone, 41 Aar gammel, gift, har 5 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland.

land. Tidligere straffet med Fængsel paa Vand og Brød for Tyveri, indfattes hun i 1863 for at udstaae 1 Aars Forbedringshuusarbeide ligeledes for Tyveri. Hendes Mand, der er Arbeidsmand, har et Huus, hvortil kan holdes 1 Ko og 6 Faar. Paa hendes Opførsel i Straffetiden var Intet at udsætte. Efter Forløbet af 3 Aar efter hendes Løsladelse fremkom et Andragende fra hende om Understøttelse, hvilket var anbefalet af Sogneraadet med Tilføiende, at hun opførte sig godt, men at Familien sad i smaa Kaar og var, navnlig paa Grund af Dyrtiden, meget trængende. Der blev ydet hende en passende Hjælp.

Nr. 226.

Dagleierste, 40 Aar gammel, gift, har 1 Barn, hjemmehørende i en Kjøbstad i Nørrejylland. For Tyveri m. v. havde hun tidligere været straffet med Fængsel og Fængsel paa Vand og Brød og indfattes i 1866 til 1 Aars Forbedringshuusarbeide for Tyveri af Brændeviin. Uagtet hun opførte sig godt i Straffetiden, forlod hun dog Fængslet uden at blive understøttet, og først efterat hendes Sognepræst senere hen havde indberettet, at hun førte en agtværdig Vandel og levede i trange Kaar, fandt vi at burde yde hende en Hjælp.

Nr. 227.

Huusmand, 45 Aar gammel, separeret, har 6 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Ikke tidligere straffet, blev han i 1866 indsat for at udstaae 2 Aars Forbedringshuusarbeide for Vold; han viste god Opførsel i Straffetiden. 2 Aar efter Løsladelsen androg han om Hjælp for at blive sat i Stand til at reparere sit Huus,

der var meget forfaldent, og da hans Sognepræst meddeelte, at Intet var at udsætte paa hans Opførsel, og at han var meget flittig, samt at han, der, før han kom i Straffeanstalten, var henhalden til Drik, nu var aldeles ædruelig, — tog vi ikke i Betænkning at understøtte ham.

Nr. 228.

Arbejdskarl, 26 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Han havde ikke tidligere været straffet, da han for Indbrudstyveri blev idømt 6 Aars Forbedringshuusarbejde. Han begyndte at udstaae Straffen i Bredsløselille Forbedringshuus, men da han ikke kunde udholde Ensomheden, blev han efter et Ophold i en Sindssygeanstalt afleveret til Viborg Straffeanstalt, hvor han forblev, indtil han i 1867 blev benaadet. Uagtet han her var sammen med andre Fanger, var hans mentale Tilstand dog langt fra normal, og da det skjønnedes, at han vilde hjemfalde til Fattigvæsenet, blev han ikke understøttet ved Løsladelsen. Hans Tilstand forbedrede sig imidlertid i Friheden, og han erholdt Tjeneste paa en større Gaard, hvor han ifølge hans Huusbonds Udsigende stikker sig godt i enhver Henseende. Senere hen blev der givet ham en Beklædningshjælp.

Nr. 229.

Bøverffe, 48 Aar gammel, gift, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Eiheller hun havde tidligere været straffet, da hun i 1857 blev indsat til 2 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Da hun efter 9 Aars Forløb fra hendes Løsladelse af Straffeanstalten androg om Hjælp paa Grund af Trang og vedkommende Sognepræst erklærede, at hun i denne lange Tid havde

opført sig sædelig og tro i enhver Henseende samt oplyste, at hendes 70aarige gamle Ægtefælle var meget skrøbelig, blev der tilsendt hende en Understøttelse.

Nr. 230.

Fister, 41 Aar gammel, gift, har 3 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Tidligere straffet med Forbedringshuusarbejde for Tyveri og Bedrageri, indsattes han i 1866 til samme Straf i 18 Maaneder, ligeledes for Tyveri. I Straffetiden viste han en tilfredsstillende Opførsel, var flittig og sparsommelig. Da han efter Løsladelsen ingen Vej kunde komme af Mangel paa en Baad og de nødvendige Fisteriredskaber, og han i et halvt Aar havde viist en særdeles god Opførsel og ingenlunde ligget paa den lade Side, tilstodes han en Pengegave, der jatte ham i Stand til at blive Medeier af en Fisterbaad med Redskaber.

Nr. 231.

Høfer og Trætoffelmager, 54 Aar gammel, separeret, har 1 Barn, hjemmehørende i en Kjøbstad i Nørrejylland. For Bedrageri, Løsgjængeri og Studsmaalsforfalskning havde han tidligere været straffet 4 Gange med Fængsel paa Vand og Brød og indsattes i 1864 til 5 Aars Forbedringshuusarbejde for Lommetyveri, hvilken Straf han udstod med Undtagelse af et Aar, der blev ham eftergivet. Han var villig og flittig i Straffetiden, ligesom hans Opførsel i det Hele var meget roesværdig, og da han ved Løsladelsen anholdt om at blive tilstaaet et Par Sengetæpper, fik han disse.

Nr. 232.

Bøver, 34 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i en Kjøbstad i Nørrejylland. For Tyveri havde han tidligere været straffet med Fængsel paa Band og Brød og Forbedringshuusarbeide og indsattes i 1861 til fidsnævnte Straf i 4 Aar for uhjemlet Besiddelse af stjaalne Koster. I Straffetiden lærte han at væve og viste derved en overordentlig høi Grad af Flid og paa hans Forhold var Intet at udsætte; dog havde man ikke synderlig Tillid til ham, thi han var en klog og derhos snedig Person, som vidste at hytte sig. Hans Søster udstod Straffearbeide samtidig med ham og opførte sig yderst slet. Det Banrøgte, hele Familien var i, var vistnok i høieste Maade begrundet. — I 1868, altsaa 3 Aar efter at han var bleven løsladt, anholdt han om at blive tilstaaet forskellige Bøveredskaber, hvilket vi med Glæde gif ind paa, da hans Sognepræst overraskede os med den Meddelelse, at han paa 3die Aar arbejdede hos en Fabrikant, der gav ham et meget godt Vidnesbyrd.

Nr. 233.

Lyende, 25 Aar gammel, ugift, har 2 Børn, hjemmehørende i et Landsogn paa Sjælland. Ikke tidligere straffet indsattes hun i 1867 for Barnefødsel i Dølgemaal til 1 Aars Forbedringshuusarbeide, hvilken Straf hun udstod i Enkeltcelle. — Berøvet Moderen i sit fjerde Aar og derefter opdraget for Fattigvæsenets Regning, var der sandsynligt lagt en daarlig Grund hos hende, hvad ogsaa hendes forskellige Forvildelser, der røbede stor Letindsighed, syntes at antyde. I CelLEN var der vistnok mange Tegn tilstede paa, at Straffen virkede forbedrende paa hende, men den

Alvor, hun viste, skyldtes dog mulig andre Hensyn, navnlig Betyrning for hendes Børn, der vare udsatte af Fattigvæsenet, og hvis Skjæbne syntes at lægge hende meget paa Hjerte. Da Sogneraadet, paa given Anledning, skildrede hende som en godmodig Pige, og hun i Straffetiden var i høi Grad flittig, ordentlig og huusholderisk, blev der forskaffet hende Tjeneste, ligesom hun ogsaa modtog en Beklædning.

Nr. 234.

Arbeidsmand, 47 Aar gl., gift, har 3 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Ikke tidligere straffet, blev han i 1862 indsat til 6 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri og viste i Straffetiden en særdeles god Opførsel. Vedkommende Sogneraad blev anmodet om at gaae Haand i Haand med Selskabet for at hjælpe ham paa Fode, men dette fandt ingen Anledning dertil, navnlig fordi hans Familie modtog Fattigunderstøttelse, og da der saaledes i Diebliffet Intet var at gjøre for ham, blev der ved Løsladelsen givet ham Tilsagn om Hjælp senere hen, naar han maatte være værdig og trængende dertil. Han har afvigte Sommer haft Arbejde paa Veie, og for Tiden er der Haab om at forstærke ham en bedre Stilling og større Fortjeneste.

Nr. 235.

Arbeidsmand, 50 Aar gl., Enkemand, hjemmehørende i en Kjøbstad i Nørrejylland. For bedrægtigt Forhold, Tyveri og Betleri havde han tidligere været straffet 3 Gange med Fængsel paa Band og Brød, da han i 1866 indsattes til 2 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri. Paa hans Forhold i Staffetiden var Intet at udsætte.

Vedkommende Byfoged meddeelte imidlertid, at han i flere Aar ikke havde havt Lyst til at foretage sig noget egentligt Arbejde, men ved at samle Klude, Been etc. kun havde søgt at tilveiebringe saameget, som Tilfredsstillelsen af hans Hang til spiritueuse Drikke gjorde nødvendig, — og formeente, at det vilde være til hans Gavn, at der blev forskaffet ham, der ikke er nogen slet eller ubøielig Charakter, en Plads paa Landet. Han blev i Genhold hertil anbragt som Røgter paa en større Gaard og modtog en Beflædningshjælp.

Nr. 236.

Stolemagersvend, 31 Aar gl., ugift, hjemmehørende i en Kjøbstad i Nørrejylland. Tidligere straffet for Tyveri med Fængsel paa Band og Brød og Forbedringshuusarbejde, blev han i 1864 indsat til 4 Aars Forbedringshuusarbejde for Tyveri og Betleri. Hans Opførsel i Straffetiden var i enhver Henseende tilfredsstillende, og han var dertil i høi Grad flittig. Han erholdt ved Løsladelsen Arbejde hos en Stolemager i Opholdscommunen og blev givet en Beflædningshjælp.

Nr. 237.

Lyende, 29 Aar gl., Enke, har 4 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Hun havde allerede været straffet for Tyveri med simpelt Fængsel paa Band og Brød og Forbedringshuusarbejde, da hun i 1866 blev indsat til sidstnævnte Straf i 18 Maaneder. Hun viste et særdeles godt Forhold, og da hun ved Løsladelsen trængte til Klæder, blev der givet hende en mindre Beflædningshjælp.

Nr. 238.

Murer, 55 Aar gl., Enkemand, har 2 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. For Tyveri, Hæleri og ulovlig Omgang med Hittes gods havde han været straffet med Fængsel paa Vand og Brød og Forbedringshuusarbeide, da han i 1862 blev indsat til at udstaae 6 Aars Forbedringshuusarbeide. Paa Grund af hans gode Opførsel i Straffetiden blev der givet ham Tillagn om Hjælp efter nogen Tids Forløb, naar Forhold og Trang gjør ham værdig dertil, og han ikke nyder Fattigunderstøttelse.

Nr. 239.

Lyende, 27 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Ikke tidligere straffet og af vedkommende Sogneraad givet Vidnesbyrd om stedse at have ført en christelig og anstændig Wandel. Hun blev i 1867 indsat til 1 Aars Forbedringshuusarbeide for at have ombragt sit 1 Aar gamle Barn, hvilken Straf hun udstod i Enkeltcelle. Hun var øiensynligt af et tungfindigt Gemyt og indkom opfyldt af Anger og Fortrydelse over sin Brøde. Under Gensomheden, der saa langt fra besværede hende, at den snarere var hende en Lindring, blev Tungfindigheden efterfulgt af nogen Ro, hvilket blev anseet som Tegn paa, at hendes Bedrøvelse havde været af sand Art. Da det paa Grund af flere Omstændigheder ikke blev anseet for rigtigt at lade hende efter endt Straffetid strax vende tilbage til Hjemmet, anbragtes hun i Tjeneste hos en Embedsmand i en Kjøbstad, ligesom der ogsaa blev givet hende Beflædning.

Nr. 240.

Lyende, 21 Aar gammel, ugift, hjemmehø-

rende i et Landsogn i Nørrejylland. For Tyveri og Betleri havde hun tidligere været straffet med Niis, simpelt Fængsel og 1 Aars Forbedringshuusarbeide, da hun i 1867 blev indsat til sidstnævnte Straf i 18 Maaneder. Hun opførte sig jævnt hen tilfredsstillende i Straffetiden og forsikrede oftere, at det nu først var gaaet op for hende, hvor daarligt hun havde handlet. Uagtet hun tidligere havde været optaget under Selstbets Forsorg, troede vi, i Betragtning af hendes Ungdom, atter at burde gjøre et Forsøg paa at bringe hende paa ret Vej, ihvorvel vi nærede grundet Tvivl om, hvorvidt Straffen havde virket til hendes Forbedring. Hun blev forskaffet Tjeneste paa en Gaard og givet nødvendig Beklædning; men allerede efter kort Tids Forløb meddelte hendes Husbond, at han havde seet signofsaget til at bortvise hende, fordi hun aldrig var hjemme om Natten. Saavidt vides, er hun senere bleven hjemsendt ved Politiets Foranstaltning. I de 2de seneste Beretninger findes hun under Nr. 159.

Nr. 241.

Uvilsbruger, 57 Aar gammel, gift, har 7 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Ikke tidligere straffet, blev han i 1865 indsat til 4 Aars Forbedringshuusarbeide for Efterstrivning af anden Mand's Navn paa Bexler. Han opførte sig særdeles tilfredsstillende i Straffetiden og blev eftergivet 1 Aar af samme. En total Odelæggelse af al hans Belsærd var Følgen af hans Forbrudelse, hvorfor vi gjorde Stridt hos Sogneraadet til saavidt muligt atter at bringe ham paa Fode, og da dette erklærede ham for at være en stræbsom Mand, der tidligere havde viist

stor Lyft og Dugtighed til Fisteri, hvortil der i hans Egn gives god Leilighed, ydede Selskabet og Sogneraadet ham de nødvendige Fisteriredskaber.

Nr. 242.

Lyende, 22 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Ikke tidligere straffet, blev hun i 1863 indsat til 10 Aars Tugthuusarbejde for Brandstiftelse. Da Straffeforretningen for Gælsfanger blev taget i Brug i December 1865, blev hun, efterat den resterende Deel af Straffetiden ved kongelig Resolution var bleven nedsat til 6 Aar og Straffen derhos forandret til Forbedringshuusarbejde, hensat i Enkeltcelle, i hvilken hun forblev, indtil hun i Marts Maaned d. A. blev benaadet. Da der, efter den gjorte Erfaring, ingen Tvivl kunde være om, at denne Pige forlængst havde angret det Feiltrin, hun begik, da hun endnu kun var 17 Aar gammel; da hun derhos viste en i enhver Henseende tilfredsstillende Opførsel og var flittig, saavel i Skolen, som ved Arbeidet, blev hun uden Betaling anbragt hos en Præstefamilie, indtil det kunde lykkes at forstaafe hende Tjeneste. Hun opførte sig imidlertid saa vel i Præstegaarden, at Præsten tog hende i sin Tjeneste.

Nr. 243.

Lyende, 29 Aar gammel, ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Eiheller hun havde tidligere lidt Straf, da hun i 1862 indsattes til 10 Aars Tugthuusarbejde for Brandstiftelse. Saavel Eftergivelse af Straffetid og Straffens Forandring til Forbedringshuusarbejde fandt ogsaa Sted for hendes Vedkommende, lige-

som hun ogsaa blev benaadet samtidig med den Forrige. Hun viste vel en høj Grad af Flid i Enkeltcellen, i hvilken hun afføede den sidste Deel af Straffen, men hendes Opførsel derimod kunde hun karakteriseres som jævnt hen tilfredsstillende. Efter Løsladelsen begav hun sig til sit Hjem, lærte senere Stræderspæning og blev, da hun trængte til Klæder, forsynet dermed.

Nr. 244.

Thende, 24 Aar gl., ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Sønderjylland. Ligesom Forrige havde hun ei heller været straffet tidligere, da hun i 1863 blev indsat til 8 Aars Tugthuusarbejde for Brandstiftelse. Ogsaa for hendes Bedkommende blev Straffen forandret til Forbedringshuusarbejde at udstaae i Enkeltcelle, hvor hun viste en fortrinlig Opførsel i Eet og Alt. Hun var af et tilbageholdende og indefluttet Gemt, dog forraadte hun ikke nogen daarlig Baggrund; tvertimod tydede hele hendes Opførsel paa et stille Gemt, der var gaaet i sig selv. Ligesom de tvende foran Nævnte blev ogsaa hun benaadet og begav sig til sit Hjem i Sønderjylland, hvorfra hun imidlertid bad Selskabet om at forskaffe sig en Tjeneste, hvilket lykkedes os den 1ste November d. A. Der blev derhos givet hende en Beningshjælp.

Nr. 245.

Smed, 35 Aar gl., gift, har 5 Børn, hjemmehørende i en Kjøbslad i Nørrejylland. For Tyveri og Bedrageri havde han tidligere været straffet, da han i 1863 blev indsat til 3 Aars Forbedringshuusarbejde for uhjemlet Besiddelse af stjaalne Koster. I Straffetiden var han flittig og opførte

fig i det Hele taget godt, men da han ikke havde lagt nogen Plan for Fremtiden, forlod han Straffeanstalten uden at begjære eller modtage Understøttelse. Først 2½ Aar efter Løsladelsen fremkom et Andragende fra ham om Hjælp i Anledning af et Huuskjøb, og da saavel Præsten i hans Forsørgelsescommune, som Præsten i det Sogn, hvor han havde nedsat sig som Smed, erklærede, at han førte en retsaffen Wandel, og med megen Anstrængelse arbejdede for at komme paa Fode, fandt vi Anledning til at støtte ham.

Nr. 246.

Bæver, 56 Aar gl., gift, har 5 Børn, født og hjemmehørende i en Kjøbstad i Sønderjylland, men bosat i Nørrejylland. For Tyveri havde han tidligere været straffet med 1 og 3 Aars Forbedringshuusarbejde og indsatte i 1861 til samme Strasarbejde i 5 Aar for Gaaretyveri. Ved overordentlig Flid og god Opførsel gjorde han sig bemærket i Straffetiden, og da han forlod Fængslet, gjorde han Indtryk af, at han blev seet der for sidste Gang. I Begyndelsen af 1868 underrettede han Selskabet om, at han havde saameget at væve, at han neppe kunde overkomme det, men gjorde derhos opmærksom paa, at hans Leilighed var ham opslagt, og at en Fjltning andetsteds hen vilde forårsage ham stort Tab. Han agtede desaaarsag at købe et Huus for at forblive boende i et Sogn, hvor han havde sit gode Udkomme, og anholdt om at blive tilstaaet et Laan af Selskabets Midler. Uagtet hans Sognepræst meddeelte, at han siden Løsladelsen bestandig havde viist sig stikkelig, ædruelig og ordentlig i alle Henseender, og havde et godt Rygte paa sig, at han var flittig, arbejdsom og som dygtig Bæ-

ver havde fuldt op at bestille, samt at hans Hustru stod ham trolig bi, imødefom vi ham dog ikke, forinden et af Bestyrelsens Medlemmer, ved sin personlige Nærværelse paa Stedet, havde undersøgt og sat sig ind i alle hans Forhold. Da imidlertid Udbyttet af denne Undersøgelse ganske svarede til den Løsladtes Angivende og Præstens Beretning, blev der tilstaaet ham et rentefrit Prioritetsslaan af 100 Rd., at afbetale med 10 Rd. aarlig i 10 Aar.

Nr. 247.

Arbeidskarl, 42 Aar gl., ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. For Tyveri og Hæleri havde han tidligere været straffet med Fængsel paa Vand og Brød og Forbedringshuusarbejde. I 1866 blev han derefter indsat til sidstnævnte Straf i 2 Aar for førstnævnte Forbrydelse. Paa hans Dpførsel i Straffetiden var Intet at udsætte, og da han attraaede en Plads som Spinner paa en Fabrik, satte Bestyrelsen sig i Virksomhed for at forstærke ham en saadan, men uden Held, hvorfor han blev hjemsendt efter at have modtaget en Beklædningshjælp.

Nr. 248.

Arbeidskarl, 21 Aar gl., ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. For Tyveri havde han tidligere været straffet med Rottingslag. Han indsattes derefter til 1858 i 2½ Aars Forbedringshuusarbejde for Gaarethyveri og udstød Straffen uden at give Anledning til Klage over sin Dpførsel. Afvigte Sommer, altsaa 6 Aar efter Løsladelsen, meddeelte hans Sognepræst, at han opførte sig godt, men var meget svagelig, saa at han ikke længere kunde udføre Bondear-

beide, hvorfor han agtede at ernære sig ved Strømpevævning, som han havde lært i Straffetiden. Da han imidlertid ikke saae sig istand til at afholde Udgifterne til Anskaffelse af en Strømpevæv, blev der tilstaaet ham en Gave i det omhandlede Diemed.

Nr. 249.

Tyende, 20 Aar gl., ugift, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Hun havde alt været straffet for Tyveri med Fængsel paa Vand og Brød og Forbedringshuusarbeide, da hun i 1868 indsattes til fidsnævnte Straf i 8 Maanedes. Hun var meget begavet og gjorde stor Fremgang i Skolen, men var derhos i høieste Grad flygtig og overfladisk, hvilket var til Hinder for, at man turde fæste Lid til, at de gode Forsætter, som stundom kom frem, vilde befæste sig. Da hun attraaede en Tjeneste og hendes Forhold til hendes Familie ikke var det bedste, gjorde vi os Umage for at forstærke hende en saadan, men da dette ikke lykkedes, blev der, da hun var slet klædt, givet hende en Beklædningshjælp.

Nr. 250.

Tyende, 23 Aar gl., ugift, hjemmehørende i et Landsogn paa Thyen. Ikke tidligere straffet, blev hun i 1868 for Fødsel i Dølgemaal indsat til 8 Maanedes Forbedringshuusarbeide, hvilken Straf hun udstod i Enkeltcelle. Hun viste en høj Grad af Forskyndhed over det Skete, og hendes Anger var umiskjendelig. Da hun begik Forbrydelsen, tjente hun paa en Gaard i Sønderjylland, og hendes Huusbond var i den Grad tilfreds med hende, at hun efter endt Straffetid atter tiltraadte sin Tjeneste. Det syenske Fæng-

selskabs forsynede hende med Beklædning, og af vore Midler modtog hun en Rejsehjælp.

Nr. 251.

Dagleierste, 37 Aar gl., gift, har 6 Børn, hjemmehørende i et Landsogn i Nørrejylland. Gift med en Stæffe, der saagodtsom Intet kan fortjene, har det været hende, som har maattet tilveiebringe det Nødvendige til de mange Børn, og da hun ikke har seet sig istand dertil paa en ærlig Maade, har hun thyet til forbrøderiste Midler. Hun havde saaledes alt tidligere været straffet for Tyveri og Bedrageri med Fængsel paa Vand og Brød og Forbedringshuusarbeide, da hun i Marts 1868 indfattes til samme Strafarbeide i 1 Aar. I Celler, i hvilken hun opholdt sig, viste hun en tilfredsstillende Opførsel, hvorfor hun, da hun var trængende dertil, fik en Beklædningshjælp.

Siden Selskabets Stiftelse den 1ste December 1860 har det ialt taget 251 løsladte Fanger under sin Forsorg. Af disse ere 34 (22 Mdsf. og 12 Qvdf.) paany blevne straffede og altsaa opgivne; 8 (5 Mdsf. og 3 Qvdf.) ere at betragte som tvivlsomme; 7 (Mdsf.) ere afgaaede ved Døden paa fri Fod, og om 46 (38 Mdsf. og 8 Qvdf.) have ingen Efterretninger, heraf tilføjes 3 Mdsf. og bortsendte til en anden Verdensdeel 10 Mdsf. De øvrige

156 have vogtet sig for Fald paany, og et overveieude Antal af dem føre en sædelig og tilfredsstillende Wandel.

Besthyrelsen.

I Løbet af Regnskabsaaaret vare tvende af Besthyrelsens Medlemmer udtraadte paa Grund af Vortreise, nemlig Fru Hørning og Cancellieraad, Overretsassessor Finsen (Selfkabets Kasserer) i hvilken Sidstes Sted Besthyrelsen supplede sig med Apotheker Schmidt-Fischer i Viborg, som derhos overtog Kassererforretningerne. I Henhold til Selfkabets Love § 3 havde at udtræde af Besthyrelsen: Fru Bruun, Conferentsraadinde Tang, Particulier Bagger, Inspecteur Hansen, Pastor Olsen, Apotheker Schmidt-Fischer og Redacteur Wissing, hvilke samtlige bleve gjenvalgte med Undtagelse af Conferentsraadinde Tang, der havde frabedt sig Valg, og i hvis Sted valgtes Fru Moltke. I Stedet for Fru Hørning valgtes Fru Provstinde Welling, og i Stedet for Kjøbmand C. Sandberg, der udmeldte sig paa Grund af andre Forretninger i Communens Tjeneste, valgtes Raadmand Bøye. Til Revisorer gjenvalgtes Justitsraad Selmer og Justitsraad Walsø; men da Sidstnævnte ønskede at fratræde, blev i hans Sted

valgt Capitain Moltke. Til Decisor gjenvalgtes
Ovverretsassessor Schmidt.

Bestyrelsen bestaaer saaledes af:

Entefru Bruun,

Fru Moltke,

— Welding,

Froken Bahrtmann,

Particulier Bagger,

Districts- og Fængselslæge Berg,

Justitsraad, Fængselsdirecteur Borgen,

Raadmand Boye,

Apotheker Schmidt-Fischer (Kasserer),

Fængselsinspecteur Hansen (Formand),

Præst ved Søndrefogns Menighed og Straffe-
anstalten Olsen,

Redacteur Wisfing.

Revisorer: Justitsraad Selmer,

Capitain Moltke.

Decisor: Ovverretsassessor Schmidt.

—————

Extract

af Regnskabet for Viborg Fængselsfællesskabs Indtægter og Udgifter i Regnskabsaaret fra 1ste December 1867 til 30te November 1868.

Indtægt.		Rd. §.	Rd. §.
1.	Beholdning den 1ste Decbr. 1867:		
a)	Selskabets Grundfond:		
	Creditforeningsobligationer for		
	tybste Landeieendomsbesiddere Li-		
	tra A Nr. 1440 til Be-		
	løb	1000 Rd. „ §.	
	Indskrivnings-		
	beviis, udstedt af		
	Finantsminist.	600 — „ „	
	Indestaaende i		
	Sparekassen som		
	henhørende til		
	Grundfonden	85 — „ „	
		1685 „	
b)	Endvidere indestaaende i Spare-		
	kassen	60 „	
c)	Udestaaende Bidrag	11 „	
d)	Contant hos Kasseren	31 52	
		1787	52
2.	Hendes Maj. Dronningen, aarlig Gave	30	„
3.	Statskassens Tilflud	75	„
4.	Bidrag og Gaver:		
a)	Lehnsgrevinde Danner	50	„
		1892	52

Oversat 50 „ 1892 52

	Rd.	§.	Rd.	§.
Oversført	50	„	1892	52
b) Bidrag fra Communer:				
Fra 7 Amtsraad (Aarhus, Ribe, Ringhøbing, Thisted, Veile, Viborg og Skanderborg Amt)	Rd.	§.		
	175	„		
Fra 22 Kjøbstads- communer	223	„		
Fra 72 Landcom- muner	265	48		
	663	48		
c) Gaver engang for alle:				
En Unævnt under Mærket S.	Rd.	§.		
	20	„		
Geheimeraad Lowzow	5	„		
Baron Bliren-Hineke	10	„		
J. M. Theilmann				
Løgster	20	„		
	55	„		
d) Medlemmernes aarlige Bidrag	496	48		
	1265	„		
5. Bidrag fra Viborg Byes og Omegns Spa- relasse	50	„		
6. Renter til 11te Decbr. 1867 og 11te Juni 1868 af ovennævnte Creditforeningsobliga- tion og Indskrivningsbeviis	73	77		
7. Indkommet i en i Viborg Kængelskirke an- bragt Bøsse	9	56		
8. Refusioner og efter Overenskomst erlagte Bidrag til Løsladtes Anbringelse m. v.				
	Rd.	§.		
Fra Amtmand Dahlerup i Odense	68	„		
„ Ormslev Sogneraad	15	„		
„ Beest og Bette	25	„		
„ Klodborg, Thyrsling og Græd- strup Sogneraad	50	„		
„ Justitsraad Johnsen, som ikke anvendt af en ham f. A. til- sendt Understøttelse til en Løs-				
Oversføres	158	„	3290	89
	4			

	Rb.	§.	Rb.	§.
Overført:	158	"	3290	89
" ladt		7		80
Refusion af udlagt Porto.		8		
			165	88

9. Af Skifteretten i Ribe modtaget det Viborg Kængselselskab under Navnet „de to Brødre M. D. B. og A. F. Høhnes Legat“ ved Skifte af Pastor A. F. Høhnes Do Tilfælde, nemlig:

	Rd.	§.
i jyske Creditforeningsobligationer 1900	„	
og i Contanter 1807	„	
		3707

10. Ved Indkjøb af 2200 Rb. kongl. Obliga-	
tioner til Ombyttelse mod Indskrivningsbe-	
viser er indrunden og derfor føres til Ind-	
tægt mod Udgiften	264 25

Tilsammen Indtægt 7428 10

U b g i f t:

		Rd.	§.
1.	Underføttelser til løsladte Fanger og andre i Forbindelse dermed Haagende Udgifter	1001	5
2.	Portoudgifter, til Skrivematerialier m. m. samt Udgifter i Anledning af den aarlige Generalforsamling og Væerne	108	15
3.	Kor Trykning og Indheftning af Selskabets 8de Aarsberetning (1500 Expl.)	121	88
4.	Skriverværk	50	„
5.	Budløn	18	„
6.	Beholdning ved Regnskabsaarets Slutning:		
	a) Selskabets Grundfond:		
	Creditforeningsobligation for ydste Lands-		
	eiendomsbesiddere Litra A Nr. 1440	1000	Rd. „ §.
	2 Est. Do. à 500 Rd.	1000	— „ „
	8 Est. Do. à 100 —	800	— „ „
	2 Est. Do. à 500 —	100	— „ „

Overføres 2900 Rd., s. 1299 18

		Rd.	§.
Overtørt: 2900 Rd. „ §.		1299	12
Indskrivningsbe-			
vilis, udstedt af			
Finants-Ministe-			
riet 2000 Rd.			
Et Do. 800 —			
	2800 Rd. „ §.		
Indestaaende i			
Biborg Byes og			
Omegns Spa-			
refæse henbøren-			
de til Grundfonden 19 — 73 „	Rd.	§.	
	5719	73	
b) Endvidere indestaaende i Spare-			
kasen	110	„	
c) Udestaaende Bidrag	42	„	
d) Contant hos Kasseereren	257	21	
			6128 94
Tilsammen Udgift 7428 10			

Biborg, den 1ste December 1868.

Schmidt Fischer,
p. t. Kassefører.

Fortegnelse

over dem, som i Regnskabsaaaret fra 1ste Decbr.
1867 til 30te Novbr. 1868 have bidraget med
Gaver:

En Unævnt under Mærket S.	20 Rd.
Geheimeraad Lowzow	5 —
Baron Bliren Kinecke	10 —
J. M. Theilmann, Løgstør	20 —

Fortegnelse

over dem, som ved Bidrag af 20 Rd. eller derover
have vundet Medlemsret:

- Lehnsgrevinde Danner, 50 Rdlr. aarlig fiden Selskabets
Stiftelse.
- Conferentsraad Kjellerup i Kjøbenhavn, Creditsforenings-
obligation paa 1000 Rd. (1860).
- Grosserer A. Meinert i Kjøbenhavn, 20 Rd. (1860).
- Kammerraad, Postmester A. W. Andrup i Lemvig, 25 Rd.
(1863).
- Conferentsraad, forhenværende Justitiarius Schønning i
Kjøbenhavn, 20 Rd. (1863).
- Pastor Zahrtmann i Hattings, 25 Rd. (1863).
- Kammerherre, Stiftamtmand Rosenkrantz i Viborg, 50 Rd.
(1864).
- J. M. Theilmann, Løgstør, 20 Rd. (1868).

Personlig virkende Medlemmer

udenfor Nørrejylland:

- Christensen, Branddirecteur, Procurator i Solbæk.
- Dahlstrøm, Godsforvalter, Procurator i Ringsted.
- Le Cour, Provst samt Præst i Helsing og Balby.
- Sylow, Borgermester og Byfoged i Korsør.
- Thomsen, forhen Kongelig Veicoudacteur i Hertugdømmet
Slesvig.
- West, Sognepræst til Borre.
- Zahle, Provst, Ridder af Dannebrog, til Stilling.

Bidragdende Communer.

1. Bidrag fra Amtsråad:	Rd. f.	
Aarhuus	20	"
Ribe, aarligt Bidrag 20 Rd. (ikke indkommet ved Regnskabets Slutning).		
Ringkjøbing	25	
Skanderborg for 1867 og 1868 a 20 Rd.	40	
Thisted	20	
Veile	25	
Viborg	25	
2. Bidrag fra Kjøbstadcommuner:		
Aalborg	20	"
Aarhuus	25	"
Ebeltoft	5	"
Frederikshavn	5	"
Grenaa	10	"
Hjørring	5	"
Horsens	20	"
Kolding	10	"
Lemvig	5	"
Løgstor	6	"
Mariager	5	"
Ribe	8	"
Nykjøbing	10	"
Randers	25	"
Ribe	10	"
Ringkjøbing	5	"
Silkeborg	5	"
Skagen	5	"
Sæby	4	"
Thisted	10	"
Veile	10	"
Viborg	15	"
3. Bidrag fra Landcommuner:		
Aars og Haubro	2	"
Aarslev og Hørning	5	"
Ålling, Øster- og Vester-	2	"
Als	5	"
Åsmild og Tapdrup	4	"
Åstrup, Røstrup og Storården	5	"
Barrit	3	"

	Rd. 8.
Bjerregrav, Nalum og Taanum	5 "
Brabrand og Rasteb	3 "
Brøndum og Hvidbjerg	4 "
Dalbypeder, Raaby og Sødring	5 "
Flade og Gjerum	5 "
Fræer	5 "
Galtben og Bløsing	2 "
Glimming og Lem	2 "
Grinderslev og Grønning	5 "
Gunderup og Neusling	2 "
Glud og Hjarnø	3 "
St. Hans og St. Olai	5 "
Hammelev og Englev	5 "
Haslund og Vist	5 "
Hersom, Kleitrup og Bjerregrav	2 "
Hjermind, Lee og Hjorthede	2 "
Holbek og Udby	4 "
Hornum	2 48
Houlberg og Grandslev	2 "
Hundstrup og Møstild	2 "
Hurup	2 "
Hyllested og Rosmus	5 "
Jeberg og Lyby	4 "
Jelstrup og Lynghby	4 "
Jetsmark	4 "
Jerslev	2 "
Klobborg, Thyrking og Grædstrup	4 "
Kongerød, Sønder- og Nørre	5 "
Kragelund og Runder	5 "
Kangaa, Thorup og Binge	5 "
Louens og Alstrup	2 "
Lynghby og Albøge	5 "
Malt og Følding	2 "
Mautrup, Sæby og Bile	2 "
Nebbager og Bjerre	3 "
Næsborg, Sølling og Dødrup	2 48
Nørresundby	4 "
Odder og Egenstrup	6 "
Ormslev og Roldt	5 "
Raarup	2 48
Saxild og Rølev	3 "
Seilling og Sinding	5 "
Sindal og Alstrup for 1887 og 1888 a 2 Rd. 48	5 "

	Rd. p.
Gjelle og Skjerring	3 "
Gjold	1 "
Gjoldborg og Kollerup, aarligt Bi- drag 5 Rd. (endnu ikke indl.)	
Gjodstrup og Elsted	5 "
Gjodstrup og Skærup	5 "
Gjouby	4 "
Gjrandby og Karsø	3 "
Gjovring og Møllerup	3 "
Gjibed, Binderup og Durup	2 "
Gjandrup	2 "
Gjiele og Binge	2 "
Gjorning	2 "
Gjise	2 "
Gjedsø og Gjerslev	5 "
Gjerslev og Gjildstrup	5 "
Gjersbølle og Gjersbølle	3 "
Gjersbølle og Gjersbølle	5 "
Gjersbølle og Gjersbølle	5 "
Gjersbølle og Gjersbølle	8 "
Gjersbølle og Gjersbølle	5 "
Gjersbølle og Gjersbølle	
Gjersbølle og Gjersbølle	6 "
Gjersbølle og Gjersbølle	5 "
Gjersbølle og Gjersbølle	4 "

Fortegnelse

over Selskabets aarlig bidragydende Medlemmer.

(De udførte Summer ere de Bidrag, der ere indkomne i Regnskabsaaret fra 1ste Decbr. 1867 til 30te Novbr. 1868.)

Stifterne:

Kjøbenhavn:	Rd. p.
Bager, Urtekræmmer	2 "
Bagger, cand. pharm.,	1 "
Bledingberg, Høiesteretsassessor	5 "
Bretton, Baron, Kammerherre, Høiesteretsassessor	4 "
Bruun, Marie, Krue	2 "
Buch, Høiesteretsassessor	2 "
Finzen, Overretsassessor	2 "
Fog, Student	1 "
Gronning, Plonometforvalter	1 "
Jespersen, Justitsraadinde	1 "
Købte, Oberstinde	1 "

	Rd.	Sk.
Møller, A., Rancellist i Krigsministeriet	1	"
Rebelong, Justitsraad, Architect	2	"

Udenfor Kjøbenhavn:

Borch, By- og Herredsfoged, Saxløbing (aarligt Bidrag 1 Rd.)		
Bretton, Kammerherre, Baron, Helsingør	1	"
Bretton, Kammerherreinde, Baronesse, sammesteds	1	"
Halvorsen, Pastor, Sandager og Hølevad	1	"
Hjort, Provst, Hjorteberg pr. Stege, betalt aarligt Bidrag for 1868—72 a 1 Rd.	5	"
Hoftrup, Pastor, Frederiksborg	1	"
Hørning, Pastorinde i Høierup	1	"
Kaiser, Skolelærer, Kallundborg, aarligt Bidrag 1 Rd.		

Lange, Proprietair, Rødkilde pr. Faaborg betalt aarligt Bidrag for 1868—72 a 1 Rd.	5	"
--	---	---

Mourier, Justitsraad, Odense	2	"
Müller, Sognepræst til Rippinge og Brarup	1	"
Møller, Do. = Karbel	1	"
Nielsen, Pastor, Glumsø og Bavelse pr. Ringsted	1	"
Scholten, Kammerjunker, Byfoged, Hillerød	1	"
Styrup, Procurator, Svendborg	1	"
Thomsen, Pastor, Sandby pr. Ringsted	1	"
Willemoes, Districtslæge, Frederiksborg	1	"
Zahrtmann, Overlæge, Rønne	2	"

Udenfor Landet:

Bohlen, Kjøbmand, Hamborg	2	"
Bohr, Provst, Møgelstønder	2	"
Døllner, Consul, New-York	2	"
Eriksen, H., Grosserer, Newcastle upon Tyne	5	"
Rosenfrank, E., Baronesse, Sverrig	1	"

Aalborg Stift:

Aalborg:

Dahlstrøm, Kammerherreinde	2	"
Grønning, P., Kjøbmand, Raadmand	1	"
Herskind, M., Rbm., indtraadt som Medlem fra 1ste Decbr. 1868 med et aarligt Bidrag af 1 Rd.		
Haar, Pastor	1	"
Jacoby, Manufacturhandler	1	"
Johansen, Procurator	1	"
Mørch, M., Snedkermester	1	"
Mørup, H. H., Kjøbmand	1	"
Nielsen, Procurator	2	"

Rd. §.

Obel, K., Tobaksfabrikant sen., indtraadt som Med-
lem fra 1ste December 1868 med aarligt Bidrag
af 1 Rd.

Obel, do., jun., do. do.

Obel, Apotheker, do. do.

Ovesen, Adjunct 1 „

Paah, P., Kjøbmand 1 „

Rée, Bernhard, Redacteur 1 „

Schroder, Emil, Agent 1 „

Staun, Kjøbmand 2 „

Bittrup, Løffelmager 1 „

Wibroe, Fabrikteier 2 „

Thisted:

Benzen, E., pract. Læge 1 „

Buchhave, Landmaaler 1 „

Lomborg, Kuldmægter 1 „

Petersen, Tullin, Apotheker 1 „

Tachou, Kjøbmand 1 „

Hjørring:

Christens, Apotheker 1 „

Rampmann, Pastor aarligt Bidrag 1 Rd.

Treschow, Justitsraad, aarligt Bidrag 1 Rd.

Sæby:

Abel, E., Kjøbmand 1 „

Udenfor Kjøbstæderne:

Bech, Procurator, Bestervig 2 „

Hansen, Provst, Brindsted pr. Hjørring 1 „

Jøbel, Pastor, Sindal og Astrup pr. Hjørring 1 „

Lassen, Jorpagter, Bugtsig pr. Hjørring, aarligt
Bidrag 1 Rd.

Leib, Pastor, Bisby pr. Thisted 1 „

Müller, Pastor, Albek og Boer pr. Sæby 1 „

Steenen de Leib, Kammerjunkerinde, til Høiritz
paa Morsø 2 „

Wisking, Pastor, Dronninglund pr. Sæby 1 „

Aarhus Stift:

Aarhus:

Aggaard, N. S., Apotheker 1 „

Brammer, J. D., Pantasfient 1 „

Bøegb, Chr., Bogbinder 1 „

Christensen, Capitain, Bindehandler 2 „

Christensen, E. B., Kjøbmand 1 „

Dahl, E., Kammerherreinde 2 „

	Nb.	§.
Uermann, H. M., Kjøbmand	1	„
Fabricius, Kammerraadinde	1	„
Frandsen, Hans, Kjøbmand	1	„
Glæsel, Doctor	1	„
Gahn, P., Kjøbmand	1	„
Hammerich, Cancelliraad	1	„
Hammershøi, J. P., Kjøbmand	2	„
Hansen, Kæftemand, Classelottericollecteur	1	„
Høyer, J. W., Kjøbmand	1	„
Kjøbmand S. Jensens Enke	1	„
Kyrtier, W., Slagter	1	„
Levin, Boghandler	1	„
Mehl, C, Fabrikant	1	„
Mortensen, Postexpedient	1	„
Nellemann, Cancelliraad, Byffriver	1	„
Packnes, Kjøbmand	1	„
Schjødte, Pastor	1	„
Secher, Emilie, Kroen	1	„
Stellseld, J. K., Banquier	1	„
Willemoes, Etatsraad, Herredsfoged	1	„
Wulff, Sagførerfuldmægtig	1	„
Randers:		
Bliß, Blikkenslager	1	„
Christensen, Capitain, Tømmernest	2	„
Eberlin, Byfoged	2	„
Halb, Consul	1	„
Jespersen, Cancelliraadinde	1	„
Kruse, Consistorialraad, Pastor	2	„
Møller, M., Frue	1	„
Steenberg, J., Kjøbmand, Consul	1	„
Warming, Caroline, Lærerinde	1	„
Westermann, Consul	1	„
Westermann, Ida, Frue	1	„
Ebeltoft:		
Siemsen, Amtsforvalter	1	„
Hobro:		
Larsen, Postmester, og Hustru	2	„
Standerborg:		
Fogd, Læge, for 1866—67	1	„
Roesøed, Apotheker, for 1866—67	1	„
Silleborg:		
Drehsfel, Kammerjunker, Virledommer	2	„

Udenfor Kjøbstæderne:	Rbd.	Ø.
Bergmann, Pastor, Ørsted	2	„
Berner Schilden, Altmester, Clausholm	4	„
Berner Schilden, Krue	4	„
Blich eldt, Pastor, Nørke pr. Aarhuus	1	„
Bloch, Møllerier, Østруп Mølle pr. Høbro aar- ligt Bidrag 1 Rd.		
Branning, Apoteker, Tranebjerg paa Samssø	1	„
Bruun, Krue, Jægergaarden	2	„
Carlsen, Pastor, Dalbypneber	1	„
Christensen, Krue, Christianslund	1	„
Christensen, Pastor, Hjortshøj	2	„
Friis, Krue, Duellund	1	„
Friis, Grevinde, Friisenborg	20	„
Hansen, Proprietair, Marsviinlund	1	„
Hansen, Pastor, Thisted pr. Høbro	2	„
Husum, Pastor, Tranebjerg paa Samssø	1	„
Jacobsen, Pastor, Hjørnum	1	„
Jensen, J. C., Proprietair, Lydgaard	2	„
Jespersen, Pastor, Hundslund	1	„
Lichtenberg, Kammerherreinde, Bistrup	2	„
Lichtenberg, Hofjægermester, Østруп	2	„
Lund, Jarver, Tranebjerg paa Samssø	1	„
Müller, A. A. G., Pastor, Bøstertørstlev	1	„
Nedelmann, Pastor, Evede	1	„
Preßmann, Krue, Kruesvold	1	„
Rasmussen, Anders, Møllerup	1	„
Riegels, cand. juris, Carlslund pr. Randers, for 1869 og 1870 a 1 Rd	2	„
Schad, Pastor, Thuestrup pr. Grenaa	1	„
Schæfer, Pastor, Gjerlev	1	„
Souling, Pastor, Haslund	1	„
Sørensen, S., Gaardmand, Møllerup pr. Silkeborg	2	„
Valentin, Provst, Spentrup, aarligt Bidrag 1 Rd.		
Vandborg, Enkemadame, Hjørnum, Do.		

Biborg Stift:

Biborg:		
Ablefeldt-Laurvig, Grevinde	2	„
Amberg, Organist	1	„
Bagger, Partikulier	2	„
Bahnsen, Overlærer	1	„
Bay, Enkefrue	2	„
Berg, Districtslæge	2	„
Bertelsen, L., Skædermester	1	„
Blichfeldt, Fuldmægtig	1	„

	Nb.	§.
Vorgen, Justitsraad, Herredsfoged, og Frue	2	"
Boye, Raadmand	2	"
Bregendahl, Etatsraad, og Frue	2	"
Bregendahl, Matilde, Kæst	1	"
Bruun, Overretssassessor	1	"
Bruun, Conferentsraadinde	2	"
Bruun, Christiane, Frue	1	"
Brøndum, Garver	1	"
Buchwaldt, Kjøbmand	1	"
Christensen, Frue	1	"
Dragheim, Barbeer	1	"
Faber, Overretsprocurator	1	"
Fasting, Overretsprocurator	1	"
Fischer, Apotheker, og Frue	2	"
Friederichsen, Toldcontrolleur	1	"
Friis, Chr., forhenværende Gaardmand	1	"
Hansen, Inspecteur	2	"
Hansen, A. C. Bager	1	"
Hansen, Fabrikmester	1	"
Haubro, D., Brænderieler	1	"
Helted, Skolelærer	1	"
Hjardemaal, Kjøbmand	1	"
Hjorth, Fuldmægtig	2	"
Holmgaard, Kjøbmand	2	"
Jacobsen, Farver	1	"
Jensen, Muurmester	1	"
Jensen, Bogbinder	1	"
Jensen, Kjøbmand, Viceconsul	1	"
Jsaacsen, Overretsprocurator	1	"
Jæger, A. K., Maler	1	"
Klitgaard, Bager	1	"
Kod, Byfoged	2	"
Koefoed, Jernstøber	1	"
Køble, Overretssassessor	2	"
Kaub, Biskop	2	"
Lauritzen, Spindemester	1	"
Lind, Etatsraad	2	"
Lund, Overretssassessor, og Frue	2	"
Moltke, Capitain	2	"
Morville, Overretsprocurator	1	"
Munch, Ib., Kjøbmand	1	"
Møller, Overretsprocurator	2	"
Møllgaard, Politifuldmægtig	1	"
Mønsted, Fuldmægtig	1	"

	Rb.	Ø.
Nielsen, Bærtshuusbolber	1	"
Nbel, Cand. phil.	1	"
Nlsen, Pastor	2	"
Nlsen, Overauditeur	1	"
Preisler, G, Kjøbmand	1	"
Preisler, Gjæstgiver	1	"
Preisler, J., Kjøbmand	2	"
Reis, Kammerassessor	2	"
Ring, Justitsraad	2	"
Romlund, Kjøbmand	1	"
Rosenfrank, Kammerherreinde, Baronesse	2	"
Salling, Overbetjent	1	"
Samson, M. N., Kjøbmand, og Frue	2	"
Samson, E. M., Kjøbmand	1	"
Sandberg, E., Kjøbmand, og Frue	2	"
Sandberg, A. B., Kjøbmand og Frue	2	"
Schaarup, L., Frøken	1	"
Schmidt, Overretsassessor	1	"
Selmer, Justitsraad	2	"
Stochholm, Kjøbmand	1	"
Tang, Conferentsraad	6	"
Tang, Conferentsraadinde	2	"
Thomesen, A., Kjøbmand	2	"
Thranum, Brænderibestyrer t	1	"
Ulrich, Landinspecteur	1	"
Vater, Kjøbmand	1	"
Walsøe, Justitsraad	1	"
Welding, Stiftsprovst, og Frue	2	"
Werring, Reebllager	1	"
Wiisling, Redacteur, og Hustru	2	"
Witb, Overretsassessor, og Frue	2	"
Wolle, Overlærer	1	"
Worre. Agentinde, Enkefrue	2	"
Zahrtmann, B., Frøken	2	"
Zahrtmann, M., Frøken	1	"
Ziebe, Bogholder	1	"
Zugaard, M, Frøken	2	"

Stive:

Behrens, Manufacturhandler	1	"
Brix, P., Kjøbmand	1	"
Calundan, Manufacturhandler	1	"
Kriis, Rosalie, Frue	1	"
Solm, Vilhelmine, Frue	1	"

	Nb. S.
Jensen, A., Kjøbmand	1 „
Kjerumgaard, Pastor	1 „
Kjerumgaard, A., Krue	1 „
Pillienffold, Toldforvalter	1 „
Munksgaard, Procurator	1 „
Munksgaard, Marie, Krue	1 „
Nielsen, Apotheker	1 „
Nielsen, S., Karver	1 „
Pasbjerg, Procurator	1 „
Schiørring, P., Ræmner	1 „
Schou, C., Districtslæge	1 „
Schrøder, B. C., Bogholber	1 „
Smidth, Cancelliraad, By- og Herredsfoged	1 „
Smidth, Cancelliraadinde	1 „
Smidth, S. J.	1 „
Sørensen, J., Kjøbmand	1 „
Thorgerfen, Procurator	„ 64

Ribe:

Baastrup, Postmester	1 „
Hald, Auditeur, Byfoged	1 „
Hass, Pastor	1 „
Hoygaard, Apotheker	1 „
Jespersen, Krue	1 „
Mitchelsen, J. C., Kjøbmand	1 „
Sæter, Kammeraad, Toldforvalter	1 „

Udenfor Kjøbstæderne:

Albrechtsen, Pastor, Ellitsøi	1 „
Paaqer, Pastor, Hiert	1 „
Pech, Pastor, Als pr. Mariager	1 „
Blicher, Pastor, Durup	1 „
Bruun, Chr., Cand. pol., Søndermølle	1 „
Bruun, Nicoline, Krue, Asmildkloster	1 „
Bruun, Euge, Krue, Bruunshaab	1 „
Bruun, Pastorinde, Bium	1 „
Buchholz, Pastor, Borde	1 „
Eolting, Provst, Kobberup	1 „
Deichmann, Provst, og Krue, Kerslev	2 „
Kangel, Korpagter, Gudumlund	1 „
Garde, Pastor, Kirketerp	2 „
Grønberg, N. P., Pastor, Borning	1 „
Hansen, N. P., Sognesfoged, Seilfod	„ 48
Hansen, Skolelærer, Rind	1 „

	Rbd.	ß.
Henrichsen, Pastor, Gjedsted	1	„
Holm, Skolelærer, Høiberg	1	„
Johansen, Pastor, Foulum	1	„
Johansen, Skolelærer, Dølby	„	32
Juul, Bogholder, Gudum	1	„
Krohn, Pastor, Hem	1	„
Laursen, Chr., Gaardmand, Fiskel	„	32
Licht, Pastor, Juelsrup	1	„
Lund, Veibetjent, Overlund	1	„
Lund, P., Skoleforstander, Rind	1	„
Lütichau, M., Højæggermesterinde, Bingegaard	2	„
Maßen, Pastor, Roslev	1	„
Møller, Provst, Selde	1	„
Nagel, Kammerraad, og Frue	2	„
Navntoft, Anders, Gaardmand, Romlund	„	48
de Neergaard, Proprietair, Aunsberg, aarligt Bidrag	1	Rd.
Nielsen, Skolelærer, Tapdrup, Do.		
Nlsen, Pastor, Gudum	1	„
Prangen, Pastor, Nørbel	1	„
Raaschou, Pastor, Bjerring	1	„
Ravnborg, Korpagter, Bildmosegaard	1	„
Rendtorff, Frue Himmestrup	1	„
Serup, Sognefoged, Rind	1	„
Schwarzbrem, Pastor, Brou	1	„
Spleib, Provst, Smorup	2	„
Swane, Provst, Hjerminde	1	„
Taaffe, Provst, Langaa	2	„
Termansen, Non Mølle	1	„
Tetens, Pastor, Romdrup	1	„
Toft, Korpagter, Lovisendal	1	„
Turen, Pastor, Binkel	1	„
Wahl, Pastor, Laastrup	1	„
Willefen, Møller, Nørremølle	1	„
Wistoft, Møller, Bibek	1	„
Wølbike, Pastor, Østerhornum	1	„

Ribe Stift:

Ribe:

Bendisen, Professor, Rector	1	„
Bjær, Lærer ved Borgerstolen	1	„
Bøgild, H., Procurator	1	„
Meinert, A., Borgermester	2	„
Petersen, Districtslæge	1	„
Støcken, v., Cancelliraad	2	„

	Rb. f.
Suusbind, Lærer ved Borgerstolen	1 „

Kolding:

Abelstedt, P. Garver	1 „
Raastrup, A. W., Kjøbmand	2 „
Blech, Districtslæge	1 „
Porch, Stadsbauptmand	2 „
Brandorff, P., Kjøbmand	1 „
Dahl, Cancelliraad, Procurator	1 „
Tøder, K. Kjøbmand	1 „
Kriis, Advokater	1 „
Gad, Provst	1 „
Grau, Consul	1 „
Kralund, Assessor, Procurator	1 „
Læsen, Professor, Rector	1 „
Perche, G., Kjøbmand	1 „
Monrad, Overauditeur, Borgemeister	1 „
Nielsen, G., Kjøbmand	1 „
Petersen, Læge	1 „
Rosenhand, Læge	2 „
Sarild, Cancelliraad, Herredsfoged	1 „
Schmidt, A., Kjøbmand	1 „

Ringkjøbing:

Krarup, Amtstuefuldmægtig, for 1867—68 og 68	
a 1 Rd.	2 „

Varde:

Bagger, Cancelliraad, Byfoged	1 „
---	-----

Fredericia:

Dahlerup, Auditeur	2 „
------------------------------	-----

Horsens:

Hersleb, Justitsraad, Herredsfoged	5 „
--	-----

Holftebro:

Gleerup, M., Frue	1 „
Skøler, Postexpedient	1 „

Udenfor Kjøbstæderne:

Bugge, Pastor, Ryde	1 „
Kausbøll, Pastor, Torsted og Høver	1 „
Jeddersen, Justitsraad, Nørholm pr. Herning	2 „

	Rd.	§.
Kroberg, Karber, Herning	2	„
Gab, Pastor, Darum pr. Ribe	2	„
Hauflou, Jens, Møller, Klostermølle, Gudum pr. Lemvig	2	„
Rod, Pastor, Bilsbjerg pr. Holstebro, aarlig Vi- drag 1 Rd.		
Krarup, Pastor, Lønborg	1	„
Lund, N. S., Gaardeier, Ballum, aarligt Bidrag for 1865—66 og 66—67 a 1 Rd.	2	„
Møller, Apotbeker, Herning	1	„
Ovstgaard, Pastor, Hemmet	1	„
Tang, Etatsraabinde, Nørre Vosborg	1	„
Tang, Pastor emeritus, Vosborglille	1	„
Tillisch, Kammerjunker, Aldershvile	3	„

Selskabets Love.

§ 1.

Rængselselskabet i Viborg har det Formaal i Almindelighed at virke hen til, at saadanne Forbrydere i Viborg Tugt- og Forbedringshus, om hvem det tør haabes, at de ville kunne reddes for Samfundet, ydes saadan Hjælp og Understøttelse, som er forenelig med disses Tær og med de Midler, der staae til Selskabets Raadighed, i hvilken Hensigt Selskabet saavidt muligt vil gjøre sig bekendt med Individernes Character, Bandel og ridligere Livsfilting. Efter Egne vil det derhos bestræbe sig for hos Almeenheden at modarbejde den ingenlunde altid berettigede Mistillid og Ringagt, der ofte altfor aaben lægges for Tegen mod den løsladte Fange, og som derfor i høi Grad er ham hinderlig i at ernære sig paa lovlig Maade og at gjennemføre de gode Forsætter han muligen kunde have fattet. Den Hjælp, der ydes de dertil kvalificerede Løsladte, vil hovedsageligen bestaae i:

1. at forhjælpe dem til Tjeneste eller Arbejde, helsti Egne, hvor de nogenlunde kunne være fiktrede for Sammenstræf med og Gjentjendelse af andre løsladte Fanger, saaledes at ingen ydre Indvirkning fra Straffetiden vil kunne faae Indflydelse paa deres senere Bandel;
2. at yde dem en lille Hjælp eller Forstød til paany at bringe dem i Bei, forsaavidt de ere Familieforsørgere og ved Armod og Trang ere bragte ind paa Forbrydelsens Bei;
3. i enkelte Tilfælde, navnlig forsaavidt det er yngre og mere begavede Individer, der ved Klid og Dygtighed i Straffeanstalten selv have oplagt Noget, at forhjælpe dem til, saafremt de ønske det, at befordre til andre Verdensdele for der at danne sig en ny Livsfilting.

§ 2.

Korretningerne varetages af en Bestyrelse bestaaende af 8 mandlige og 4 qvindelige Medlemmer.

§ 3.

Bestyrelsens Medlemmer vælges ved den aarlige Generalforsamling til at fungere i 2 Aar, saaledes at iffun Halvdelen afgaaer hvert Aar. Første Gang afgjøres det ved Lodtrækning, hvilke 6 Medlemmer, 4 mandlige og 2 kvindelige, der skulle afgaae. — Samtlige Bestyrelsesmedlemmer kunne gjenvælges. I Tilfælde af Afgang i Aarets Løb, kan Bestyrelsen, forsaavidt den anseer det nødvendigt, midlertidigt supplere sig indtil næste Generalforsamling.

§ 4.

Bestyrelsen vælger af sin Midte en Formand og en Kassierer.

§ 15.

Bestyrelsen afholder Møde en bestemt Ugedag i hver Maaned. De Mødende ere uden Hensyn til Tallet berettigede til at tage Bestemmelse om enhver som helst Understøttelse, der pydes af Selskabet.

§ 6.

Af Fængselselskabets Midler, skal den Selskabet af Conferentsraad Kiellerup stiftede Creditsforenings-Obligation paa 1000 Rd. ansees som Grundfond og tør i intet Tilfælde realiseres. Til Grundfonden lægges endvidere de Bidrag paa 5 Rd. eller derover, som ere eller fremdeles ville blive stiftede een Gang for Alle, forsaavidt ikke anderledes udtrykkelig af Giverne bestemmes. Bestyrelsen sørger for, at Selskabets Midler paa hensigtsmæssig Maade gøres frugtbringende.

§ 7.

Bidrag af hvilket som helst Beløb modtages, men stemmeberettiget Medlem af Selskabet er iffun enhver Mand eller Kvinde, der bidrager aarligt idetmindste 1 Rd., eller betaler til Selskabet een Gang for Alle 20 Rd. eller ved personlig Virksomhed udenfor Viborg bidrager til dets Fremme.

§ 8.

Selskabets Regnskabsaar regnes fra Stiftelsesdagen, den 1ste December. Det aarlige Bidrag forfalder til Betaling ved Aarets Begyndelse, regnet fra Stiftelsesdagen.

§ 9.

Udmeldelse af Selskabet maa skee skriftlig for Bestyrelsen mindst 4 Uger før et nyt Regnskabsaars Begyndelse. Udeblivelse med Bidraget udover Aarets Udgang bevirker, at Paagjældende udslettes af Medlemslisten.

§ 10.

Hvert Aar afholder Selskabet, saavidt muligt paa

Stiftelsesdagen, Generalforsamling, hvor Bestyrelsen aflægger Beretning om sin Virksomhed i det forløbne Aar og fremlægger Regnskabet. Fremdeles foretages Valg paa nye Bestyrelsesmedlemmer i de Fratrædendes Sted, samt paa 2 Medlemmer til at revidere Regnskabet og 1 Decisor.

§ 11.

Over Resultatet af Selskabets Virksomhed forfattes hvert Aar en Beretning, som trykkes paa Selskabets Bekostning og gratis tilskilles Enhver, som i Genhold til § 7 ansees som Medlem. I denne Beretning optages foruden Uddrag af Regnskabet og Medlemsfortegnelse ogsaa efter Omstændighederne en meer eller mindre udførlig Fremstilling angaaende dem, Selskabet har fundet Anledning til at yde Hjælp, ligesom ogsaa Meddelelser angaaende andre Fængselsforhold deri kunne optages. Ordentligvis skal denne Beretning forfattes og udgaae efter hver afholdt Generalforsamling, hvis Forhandlinger deri skulle optages.

§ 12.

Forandringer i eller Tilføininger til disse Love kunne ifkun skee paa de aarlige Generalforsamlinger og efter foreudgaaet Bekjendtgjørelse om, hvilke Lovforandringer der agtes foreslaaede.

§ 13.

Skulde Selskabet i sin Tid opløse sig, hvilket kun kan beslattes med mindst Tredjerdedeel af de paa en Generalforsamling mødte Medlemmers Stemmer, og efter at det i Indkaldelsen til Generalforsamling udtrykkelig er tilkjendgivet, at Spørgsmaalet derom vil blive forelagt til Afgjørelse, da skal Bestyrelsen indberette Sagen til Justitsministeriet med Anmodning om, at dette igjennem Straffeanstaltens Bestyrelse vil foranledige, at Selskabets Midler benyttes i de tilsigtede Niemed.

Viborg

Fængselsjelskab.

X.

V i b o r g .

1870.

Viborg Stiftsbostrykkeri.

Idet Bestyrelsen udsender denne sin 10de Aarsberetning, føler den Trang til at henvende sin Tak til Alle, saavel Communer som Private, som, ved Ydelse af Pengebidrag, ved at modtage i Tjeneste eller føre Tilsyn med løsladte Fanger, have støttet dens Virksomhed. Fremdeles aflægger den sin Tak til alle Dem, som have været uleiliggede med at give Oplysninger om Personer, optagne under Selskabets Forsorg, eller om hvem det har været Bestyrelsen magtpaaliggende at vide Bested, og ikke mindre takker den Hr. Bladredacteur, der, idet de med Velvillie have omtalt Selskabet, have bidraget til at vække og styrke Interessen for dets Virksomhed.

Den 1ste December 1869 afholdt Fængsels-selskabet sin aarlige Generalforsamling i Viborg Klubs Locale. Forinden Oversigten meddeelttes over Selskabets Virksomhed i afvigte Aar samt over Resultatet af dets Virken i Tidsrummet fra dets

Stiftelse den 1ste Decbr. 1860 til Afslutningen af forrige Regnskabsaar 30te Novbr. 1868, henstillede Formanden til Generalforsamlingen, hvorvidt den vilde give sit Samtykke til den af Bestyrelsen tagne Bestemmelse, for Fremtiden at lade Selskabets Aarsberetning udgaae i en, som man antog, mere hensigtsvarende Form end den, som hidtil var brugt. Da man nemlig maatte antage, at den saavidt muligt nummervis givne Beretning om, hvorledes de siden Selskabets Stiftelse under dets Forsorg optagne løsladte Fanger i Aarets Løb have opført sig, samt den Characteristik m. m. af de ligeledes i Aarets Løb for første Gang til Hjælp af Selskabets Kasse optagne straffede Personer, neppe kunde kaldes hensigtsmæssig, baade paa Grund af dens Gensformighed og dens i Aarenes Løb usforholdsmæssige Tiltagen i Omfang, samt paa Grund af at den med Alt dette alligevel ikke kunde yde Læserne nogen tilstrækkelig og betydningsfuld Oplysning om de løsladte Fanger, hvis Navne og Opholdssteder man for disse Personers Belfærds Skyld jo nødvendigvis maatte fortie, saa vilde man idetmindste i Aar til en Prøve indskrænke sig til den sædvanlige almindelige Oversigt. — Generalforsamlingen havde Intet at indvende imod Bestyrelsens Plan, hvis nærmere Motivering vilde blive at optage i Aarsberetningen.

I Aaret fra 1ste December 1868 til 30te November 1869 ere af Viborg Straffeanstalt løsladte: 30 Mandsfanger og 27 Qvindesfanger, ialt 57. Af disse vare at henføre til de Klasser, hvilke i Overensstemmelse med det tidligere Vedtagne ikke bør optages under Selskabets Virksomhed, Følgende:

Mdsf. Qvdf. Ialt

1. De, der ved tidligere beviistlig overveiende Gang til uregel- mæssigt Levnet i Forbindelse med mindre god Opsørsel i Straffetiden, ikke kunne ansees værdige dertil	10	6	16
2. De, der endnu eie et større Be- løb af oplagte Overarbeids- penge eller ved egne Midler kunne skaffe sig Erhverv	3	"	3
3. De, der ved Paarørendes eller Andres Virksomhed kunne op- naae Erhverv	"	3	3
4. De, der som Udlændinge efter Løsladelsen udføres af Landet	4	"	4
5. De, der paa Grund af vedvæ- rende Svagelighed eller Alder- dom maae betragtes som hjem- faldne til Fattigforsørgelse . . .	7	3	10
	24	12	36

Af de øvrige 21 Løsladte er 1 Mdsf. optaget
under det nyeste Fængselssestablishment og 5 Mdsf. og
15 Qvdf. samt 8 Mdsf. og 2 Qvdf., der tidligere
ere blevne løsladte, ialt 13 Mdsf. og 17 Qvdf.,
under vort Selskabs Forsorg.

Disse 30 vare:

Med Hensyn til Alder:	Mdsf. Qvdf. Ialt
20—30 Aar	2 8 10
30—40 —	3 4 7
40—50 —	5 4 9
50—60 —	3 1 4
	13 17 30

Med Hensyn til huuslig Stilling:

	Mdf.	Dvf.	Falt
Gifte	6	6	12
Ugifte	4	8	12
Separerede	1	2	3
Enkemænd og Enker ...	2	1	3
	13	17	30

Med Hensyn til Næringsvei:

Gaardmandskone	"	1	1
Bagere	2	"	2
Sømandskone	"	1	1
Dagleiere og Arbeidsfolk	6	5	11
Tjenestetjende	3	8	11
Huusmandskone	"	1	1
Bøvere	1	1	2
Smed	1	"	1
	13	17	30

Med Hensyn til, hvorvidt de tidligere have lidt Straf:

Ikke tidligere straffede .	2	11	13
1 Gang	3	3	6
2 Gange	2	2	4
3 Gange	5	1	6
4 Gange	1	"	1
	13	17	30

Med Hensyn til, hvorledes Hjælpen er bleven ydet:

Anbragte i fast Tjeneste og forsynede med Beklædning ..	1	5	6
Do. do. uden do.	1	"	1
Understøttelse med Haandværksredskaber og Materialier .	2	"	2
Understøttede med Penge, med Beklædning eller paa begge			

	Mdsf.	Qvdf.	Ialt
Maader	8	12	20
Givet Tilfagn om Understøttelse	1	„	1
	13	17	30

Foruden de ovennævnte understøttede Løsladte have desuden af de i de foregaaende Aar under Selskabets Forsorg optagne 251 Løsladte, 15 Mdsf. og 7 Qvdf., atter iaar erholdt Understøttelse.

Siden Selskabets Stiftelse den 1ste December 1860 har det ialt taget 281 løsladte Fanger under Forsorg. Af disse ere 50 (31 Mdsf. og 19 Qvdf.) paany bleve straffede og 7 Mdsf. ere afgaaede ved Døden paa fri Fod. De øvrige 224 have invidt vides vogtet sig for Fald paany.

Hvorfor nærværende Oversigt iaar er saa kortfattet, skulle vi tillade os at meddele.

Derfom Meningen med den sædvanlige Oversigt skulde være den, at sætte Publikum i Stand til at holde Bog over alle de Personer, der ere eller have været under Selskabets Forsorg (i vore Personprotokoller have nu circa 300 løsladte Fanger hver sit Folium) samt at meddele en efter Omstændighederne nogenlunde tilstrækkelig Oplysning om deres Stilling og Opførsel, da indseer man nok, at vore Aarsberetninger derved i Tidens Løb vilde antage saa usforholdsmæssigt et Omfang, at slig Oversigt lidt efter lidt vilde forbyde sig af sig selv eller tvinge os til at indskrænke Meddelelserne til saa korte schematiske Antydninger, at de vilde ophøre at svare til Hensigten. Og dog er dette Hensyn alligevel ikke den egentlige Grund;

hvorfor vi iaar have taget Sagen paa en anden Maade, men Tingen er den, at vi ved at betænke, hvorledes Oplysningerne aarlig bringes tilveie, kom til at nære Tvivl, om det, vi ville ikke sige, lønnede Umagen, men blot svarede til Hensigten, eller om det ikke maaskee snarere endog kunde være skadeligt for de Paagjældende, hvad vi i saa Henseende gjorde for at bringe Oversigten i Stand.

Hvert Aar i Juni eller Juli have vi nemlig hørt for Skik at udsende Breve rundt om i Landet til Byraad, Fogneraad, Præster, andre Autoriteter og private Personligheder med Forespørgsel om, hvorledes de under Selskabets Forsorg værende løsladte Fanger opførte sig, hvor de opholdt sig, hvad de toge sig for o. s. v. Forlangtes det af Marsberetningen, at Publikum skulde holdes à jour med, hvorledes alle de fra Fængsels-selskabets Stiftelse til Dato understøttede Personer teede sig, da tilstaae vi, at vi ikke kjendte nogen anden Maade at erholde de løsladte Fangers Skudsmaal paa. Nu indsee vi, at denne Fremgangsmaade umulig kan være rigtig eller hensigtsmæssig, naar blot Hensyn tages til, hvormeget Fængsels-selskabet selv maa være interesseret i, at de straffede Personers Fortid om end ikke fuldstændigt hemmeligholdes, hvad jo ikke altid kan skee, saa dog i det Mindste ikke udspreides videre end tilbørligt; thi skjøndt det for Selskabets Virksomheds Skyld ikke er lidet magtpaaliggende, at saa saavidt muligt Bessed om, hvorledes de løsladte Fanger opføre sig, som understøttes af Selskabet, for at ikke noget Bidrag af vore smaa Midler skal spildes paa et, menneffeligt talt, uværdigt Sted, saa kunde vi dog, strængt taget, eller rettere sagt, naar Villighed maatte raade, ingen Ret have til at forespørge

os om andre Personer end dem, der enten henvendte sig til Selskabet om Hjælp eller stadigt understøttedes derfra, men derimod ikke om saadanne løsladte Fanger, som, om de end een eller to Gange havde faaet Hjælp af Selskabet, senere havde ophørt at begjære Understøttelse eller ikke mere bleve hjulpsne af Selskabets Kasse; og skjøndt det skal indrømmes, at det er en tilgivelig Nysgjerrighed, der er skjult i den Interesse, som saagjerne vil vide Bested, om Understøttelsen bliver ved at bære Frugt, saa vilde paa den ene Side Fængsels-selskabet for temmelig billig Priis købe sig Ret til at agere Forsyn, dersom det var efter det skulde være kaldet til at figge ind til en løsladt Fange for at kunne melde, om han opførte sig vel, endog han maaskee kun ved sin Løsladelse fik en Befrædningshjælp paa nogle saa Dalere og derved blev optaget i vore Personprotokoller, men siden aldrig mere fik Noget af Kassen; men paa den anden Side turde dog vor Understøttelse stundom være dyrt nok kjøbt for enkelte straffede Personer, naar vore Forespørgsler pludselig opfræmmede dem af en tidt nok besværlig tilkæmpet Skjulthed og stillede dem til Skue for Mange, som hverken ahnede eller havde nogen Ret til at vide Bested om deres Fortids Fald, eller gjorde dem til Bytte for Andre, som efter at have faaet Noget at vide om Kaldet vilde, fordi de savnede Barmhjertighedens store Syn, troe sig berettigede til at fordømme den Faldne og med raa Røst udbasune hans Brøde, som om der ei var hødet nok for den, samt, ude af Stand til at kunne forstaae, at Samfundet maa kunne tilgive en Fange hans brødefulde Fortid, naar han ærlig kæmper for at komme op igjen, gjøre sig til Medstaber for en

grusom Staaanselsløshed, der med sammentnebne Dine opsporer de mindste Ubethdeligheder hos den Ulykkelige for at gjøre dem til Gjenstand for ubillig Mistanke og Klagemaal.

Deels ved en feitet og indiscret Fremgangsmaade fra Nogle af de Vedkommendes Side, med hvem vi corresponderede om de løsladte Fanger, deels ved uforudsete Omstændigheder, hvorved Flere indviedes i Hemmeligheden, naar f. Ex. Brevene paa Grund af, at den, som de angif, var flyttet til et andet Sogn, kom i nye Hænder, er det fleet, at en Fanges Fortid er kommet ud iblandt Folk i den Egn, hvor han havde fundet et Tilflugtssted efter sin Løsladelse. Vist er det, at nogle løsladte Fanger bittert have beklaget sig over, at de vare blevne ramte af en lignende Vanskjæbne, — og hvor mange af dem, der ere derved blevne fristede til Tilbagefald, er vel ikke altid bleven Selskabets Bestyrelse bekendt — og vist er det ogsaa, at flere Fanger, hvis Opsørsel og Forhold maatte give Bestyrelsen Anledning til at tilbyde dem Understøttelse af Selskabets Kasse, have undslaaet sig for at modtage en saadan, fordi det var dem bekendt, at de paa deres fremtidige Opholdssteder vilde blive forfulgt af Selskabets omhyggelige aarlige Forespørgsler om deres Opsørsel.

Rigtignok skal det indrømmes, at det var ønskeligt, om Fangens Fortid ei behøvede at forties, og for flere straffede Personers Vedkommende skulde det synes, som om de vare bedst tjent med at være fri for al Hemmelighedsfuldhed; og hvis Samfundet i det Hele taget havde et saa klart og sundt Blik paa, hvad der i dets egen Interesse var tjenligst, at man fremfor alt kunde bekvemme sig til baade at komme de Ulykkelige imøde, istedetfor

at skæ dem og bortstøde dem, og til i det Mindste at behandle dem med Billighed, for ei at sige med christelig Barmhertighed, saa burde sikkert nok al Hemmelighedsfuldhed fjernes, ligesom den ogsaa da af sig selv vilde falde bort: men nu, eftersom Folk i Almindelighed forhærder sig imod en straffet Person, vilde det virkelig være lidt vel meget at fordrø af en løsladt Fange, at han skulde fortælle af sig selv til Enhver, hvor han havde været, naar han forud vidste, at Resultatet af denne om end med nok saa ærlige Hensigter ledsagede Aabenhed vilde blive, at saagodtsom hver Dør vilde blive lukket for ham.

Hertil kommer, at den løsladte Fange, det være sig nu af taabelig Forsængelighed eller af en forjilde vakt og tillige i sit første Tilsynetommen bagvendt og overspændt Uerensfølelse i Almindelighed baade er selv mistænksom ligeoverfor det mistænksomme Samfund og pirrelig og fordringsfuld. Efter just ikke selv saa lige at have behandlet Samfundet med Delikatesse, gjør han dog i Reglen Fordring paa en extradelikat Behandlingsmaade, hvilket især røbes derved, at han, naar han, efter at have følt Frihedens Tab tilbunds, atter er kommet paa fri Fod, mindst af Alt vil taale sin — lad det siges uden at misforstaaes — saa suurt indhentede personlige Frihed (af saaledes er han i sin Borneerthed itkun altfor tilbøielig til at anskue sin Stilling) traadt saa meget som et Hanesjød for nær. Derfor vil man kunne indsee, at det Formynderskab, som en jevnlig Skuen ind til ham, selv af hans største Belgjører, maatte kunne røbe for ham, vil blive af ham betragtet med mistænksomme Blikke og tidligere eller sildigere blive ham saa utaalelig,

at han paa enhver Maade vil være betænkt paa at slippe fri derfor, aldenstund han er snar til at mistroe selv det meest menneftjærlige Tilsyn, og flygte for det som for en Control, der indskrænker hans Frihed og bringer ham ihu, hvorledes Opsynets speidende Blit igjennem de utaalelige Righuller i Fængslet dengang indskrænkede hans Bevægelses Utvungethed inde i Afslukterne. Og nu kan det vel heller ikke nægtes, at som det maa haade et Mennefte bedst, hvis Retning er bleven en saadan som den løsladte Fanges, deels at han kunde faae Lov til saa vidt muligt at skjytte sig selv, deels at hans Uressfølelse vattes derved, at han kom til at spore, at man helst vilde huse den Tillid til ham, at han selv og af sig selv næst Guds Hjælp vilde arbeide sig opad, saa veed vi ikke, af hvad Grund Barmhertighed imod en løsladt Fange i visse Maader skulde have en anden Charakteer, end imod enhver anden Trængende, som ikke har forbrudt sig imod Samfundets Love; men nu er det dog en Kjendsgjerning, at man ikke vilde ansee det for heldigt, om en Belgjører, der havde taget sig af en trængende Familie, hvert Dieblit vilde figge ind ad Vinduerne til den, for at see, om den ogsaa anvendte hans Gaver ganste efter hans Onste. Men naar man kun nogenlunde har hørt Tale om — og det af en løsladt Fanges egen Mund — hvilken Tortur det er ham, baade at han selv skal til visse Tider melde sig for vedkommende Polities Protokoller, og at han hvert Dieblit i sit Hjem eller paa sit Arbejdssted kan resifere Besøg af en eller anden Betjent, som har at kontrollere hans Ibi eller Alibi, saa vil man deraf faae tydelig Tidende om, hvor uheldigt det vilde været, om Fængselsfællesskabet ved en eller

anden Uforsigtighed i sit Tilsyn eller Forespørgsel om løsladte Fanger, udsatte sig for at faae saa meget som blot det mindste Glimt af Lighed med hiint ubehagelige Politikontrol.

Dog nok herom. Vi vilde holde os forviisfede om, at man nu vel vil kunne forstaae, hvorfor vi have besluttet os til kun, naar en Fange udtrykkelig begjærer Hjælp af Selskabets Kasse, at spørge om hans Studsmaal for at sikke os imod Bedrag eller for at undgaae at bringe Hjælpen til urette Steder eller for at faae Underretning om den bedste og meest praktiske Maade, hvorpaa Haandsrækningen kan ydes; thi i alle disse Henseender er det jo ikke andet end Selskabets Skyldighed ved betimelig Forespørgsel at sikke sig den nøiagtigste og paalideligste Underretning.

Hvad forøvrigt de løsladte Fanger angaaer, iom før have faaet Understøttelse af Selskabet, men senere ere ophørte dermed, da tabe vi dem, forsaavidt det staaer til os, naturligviis ikke af Sigte; men, medens vi gaae ud fra, at Fængselselskabernes Diemed er Barmhjertighed og ikke Statistik, saa vilde vi foreløbig betragte dem, ligesom Lægen betragter de udsrevne Patienter, og saalænge det Modsatte ikke ad anden Wei er kommet til vor Kundskab, i det hjærlige Haabs Navn gaac ud fra den Forudsætning, at de ere i Færd med ved den gode Guds og venlige Mennechers Bistand at arbejde sig op til at blive nyttige Borgere af Samfundet; medens vi dog tillige maae indrømme, at denne Forudsætning neppe holder Stik i alle Tilfælde.

Hvad nu dernæst det Tab angaaer, som Publikum for Fremtiden vil lide derved, at vi ophøre med, saavidt det hidtil var muligt, Nummer for

Nummer at meddele Bessed om de enkelte løsladte Fanger, som staae under Selskabets Forsorg, og istedet derfor kun forelægger i en almindelig Overfigt Resultatet af Selskabets Virksomhed, opgjort ved Aarets Slutning, da holde vi os forvissede om, at Ingen, som tænker sundt over denne Sag, vil forarges derover; thi for det Første vide vi virkelig ikke, hvad Publikum kan vinde ved at faae dette — selv om det drives til en forholdsvis stor Bidtløstighed i Beskrivelsen af hvert enkelt eller dog af flere Nummere — til Syvende og Sidst temmelig eensformige Register over understøttede Personer forelagt med kortfattet Underretning om, hvormange Gange de have været straffede, hvorfra de ere komne, og hvorhen de ere førte, hvad de have faaet i Understøttelse, og hvad Haab man har om, at de ei paany ville falde: lutter Punkter, som deels for de Bedkommendes Skyld nødvendigs maae tilføres saa meget som muligt, saa at Læserne af Beretningen umulig kunne endog blot gjette sig til, hvem Talen er om, og hvor Personen nu er, deels er af den Bestaffenhed, at man nok skal være nødt til at lade det henstaae uafgjort, thi det kan skee — som nu Mennekehjertet engang er mere uberegnelig end Bindens Omstiftelser —, at det Individ, man havde de bedste Forventninger om, kan stufte Haabet, og at den, man opgav som uforbederlig, kan ved pludselig at reise sig fra sin Slethed gjøre den itkun altfor ofte altfor snart trættede og mistroelige menneskelige Barmhjertighed til Skamme. Dernæst see vi ikke, hvad en saadan nummerviis Fremstilling skal kunne gavne Læserne (forudsat, at ikke de Fleste springe den Deel af Aarsberetningen over); thi selv den meest træffende psycho-

logiske Charakteristik af de straffede Personer maa nødvendigviis gaae tabt for Læseren, som aldeles ikke kjender Individet, som Talen gjælder om; men at gjøre Beretningen om de enkelte Personer saa detailleret samt krydret med saa interessante Data, at ethvert Mr. næsten som en lille Novelle maatte kunne fængsle, og Aarsberetningerne ad den Vei kunne blive, bortseet fra Fængselsselfstabet's egentlige Diemed, til en behagelig Læsning eller Tidsfordriv, det turde dog være lidt vel sært, for ei at tale om, hvilket Omfang Beretningen da vilde udvides til, alt som Aarene forøgede Tallet paa Fangerne, som Selfabet fik under sin Forjorg. Men om man vilde tage det fra den Side, at en saadan Fremstilling skulder Bestyrelsen de til Selfabet's Kasse Bidraghænde, for at disse maa kunne dog saa nogenlunde kontrollere den Maade, hvorpaa Midlerne uddeles, da svare vi dertil, at selv en nok saa detailleret nummerviis Fremstilling netop paa Grund af, at den altid (ligesom jo ogsaa alle andre Belgjørenhedsselfstaber bruge samme delikate Fremgangsmaade) maa skjule Navnene, vil være ude af Stand til at godtgjøre, at Bestyrelsen handler rigtigt i at understøtte den eller nægte den Fange Hjælpen. Tillid til, at Bestyrelsen efter bedste Evne gjør sin Pligt, maa dog til Syvende og Sidst forudsættes. Og i Forvisning om, at Bestyrelsen er Gjenstand for denne Tillid, troer den at handle rigtigst i for iaar i det Mindste til en Prøve — thi det var jo muligt, at der kunde reise sig saa vægtige Røster, støttet med saa betydningsfulde Grunde imod Planen, at den for Fremtiden igjen maatte opgives — blot at byde sine Læsere hiin alminde-

lige Overføgt over, til hvilke Slags, og til hvor mange Hjælpen er ydet.

Ved Udiendelsen af Marsberetningen synes os Xeiligheden ogsaa passende til at meddele nogle Jagttagelser, som Selskabet under sin Virksomhed jevnlig faaer Anledning til at gjøre. Det vil vel være forstaaeligt for de Fleste, at det nok maa kaldes heldigt for en Fange, at han, naar han ellers saa godt som nogen, efter endt Straffetid vilde have traadt ud i Friheden, af Selskabet forsynes med de nødvendige Klæder; thi rigtignok er det en Kjendsgjerning, at det kunde paalægges det vedkommende Fattigvæsen at bære Udgifterne ved den løsladte Fanges Ekvipering; men den Mærtelighed hører langt fra til Sjældenhederne, at en Fange ikke gjør sig nogen Samvittighed af i Mæremaal at falde ved sin Forbrydelse og det deraf følgende Fangenskab Statens store offentlige Fattigvæsen høiligen til Byrde formedelst de ikke ringe Bekostninger, der medgaae til at huse, føde og klæde ham i Fængslet, men paa den anden Side gjør sig de største Betæneligheder ved at tye til sit Hjemsteds Fattigvæsen og derfor heller vil foretrække, om Hjælpen dertil ikke skulde kunne faaes ad anden Wei, at løslades i de samme usle Bagabondklæder, han blev sat fast med, og som oppebevares i Straffeanstaltens Depoter til hans Frihedsdag. Som der er en stor Sandsynlighed for, at mangen en straffet Person ved sin Løsladelse heller end at gaae til sit Hjemsteds Fattigvæsen for at faae sin ydre Skikkelse forbedret,

trøfter sig med, at han nok skal finde en Udvei til — naturligviis ved Forbrydelser paany, kun, som han i sit stille Sind beslutter sig til, paa en snildere Maade end sidst — at forsyne sig med gode Klæder, saaledes var det maastee Tilfældet, da han sidst forbrød sig imod Samfundets Love, at da foretrak han i sin Nød netop dette for at tye til det offentlige Fattigvæsen om Hjælp, hvad enten det nu var, fordi han var sikker paa et Afslag, eller fordi han enten med Haan vilde faae et Tilbud om Hjælp, der efter hans Mening var paa et Haar lig med ingen Hjælp, eller den Skikkelse, hvori Hjælpen iførtes ham, var ham altfor vederstyggelig efter det Syn, han havde paa Sagen, vist er det, at flere Fanger saaledes have forklaret deres Fald. Hvorledes hænger nu dette sammen? Ligger Feilen alene hos de straffede Personer, eller kommer en Deel af Ansvarret til at hvile paa nogle Communer for den Maade, hvorpaa de modtage de løsladte Fanger, som paa Frihedsdagen staae hjælpeløse i Hjemstedet, eller for den Maade, hvorpaa de tye sig paa et senere Stadium ligeoverfor disse Ulykkelige?

Det vil ligeledes være forstaaeligt for de Fleste, at det dog har sit Gode, at Fængselselskabet af sin Kasse kan forstrække den løsladte Fange med saa mange Pengemidler, at han, hvis han er saa uhykkelig at have et Tilhold, naar han har faaet sin Frihed, kan udholde den første Tørn af Arbejdsløshed uden strax at skulle tvinges til at blive Fattiglem; men det er et større Gode, dersom Selskabet maatte kunne sec sig i Stand, enten til at formaae gode Mennester til at tage ham i fast Tjeneste, eller til at anvise ham en Plads et eller andet Sted, hvor der er Arbejde for ham at faae.

Det Samme gjælder jo i Communer, hvis Fattigvæsen ledes efter fornuftige Principer, at det er langt mere lønnende at forskaffe Sognets Trængende Leilighed til ved passende Arbeide selv at fortjene sit Brød, end at uddele saa og saa mange Brød om Ugen til fattige Familier. Kan det da nu siges, at Fængselsfæstaberne og Communerne ligeoverfor disse særlig Trængende, som straffede Personer vel med god Grund maae kunne kaldes, nok kunne følge det samme Princip, og det saa meget mere, som Fængselsfæstaberne frivillig antager sig dem, medens det er de respective Communers Skyldighed, ligesom det ogsaa ligger i deres egen velforstaaede Interesse at gjøre det, fordi de høre dem til, saa skulde man vel troe, at det hørte til Reglen, at Communerne gave villig Haand til Fængselsfæstaberne til at jætte det i Værk, som maa ansees for det ene Rigtige imod straffede Personer, nemlig at forhjælpe disse til en eller anden helst skjult Plads, hvor de kunde selv finde Leilighed til at arbejde sig op baade til at æde deres eget fortjente Brød og til at blive til Gavn for Samfundet istedetfor til Skrak og Skade. Men det hører ikke til Reglen; thi vel maa Bestyrelsen her fremhæve, hvormeget den paaastjønner den uegennyttige og imødekommende Haandskræfning, den hos enkelte Communer har ved forskjellige Leiligheder modtaget, naar det paa den omtalte Maade gjalder om at faae løsladte Fanger anbragt; men det vil imidlertid ikke være nærgaaende sagt, thi vi udtale kun en paa Kjendsgjerninger grundet Sandhed, naar vi i flere Communers Færd kunne paaapege, at lige den modsatte Regel tages til Følge, saa at hvad Staten ved sine store Udgifter til Forbedringshuusanstalter

figter hen til og Fængselsfæstaberne dernæst med sine vel kun smaa Midler, men ikke ringe Anstrængelser ville arbejde videre paa, nemlig at forebygge Tilbagefaldene, neppe kan siges at bære de ønskelige Frugter. Ligeoverfor det Beklagelige og Foruroligende i, at Antallet paa dem, som efter deres Løsladelse fra Straffeanstalterne falde tilbage paa Forbryderbanen, ikke aftager trods Fængselsvæsenet dog i saa mange Maader er forbedret, om det end visse endnu, som saa mange andre menneskelige Indretninger, lader endeel tilbage at ønske, for ei at tale om, hvad der af Landets Fængselsfæstaber — disse Barmhjertigheds-Anstalter, der dog i det Mindste ikke bør slage over Savnet af den Interesse, der nok kan affee villige Pengebidrag — gjøres for at tage den løsladte Fange under Armene og ved betimelig Haandskrækning yde sin Stjærp til at forebygge, at han atter bukker under for Fristelsen: ligeoverfor alt dette turde der vel være Grund til at gaae paa Spor efter, hvilke de skjulte Aarsager monne være, som samvirke til den omtalte Kjendsgjerning, at Tilbagefaldenes Tal allermindst kan siges at aftage.

Det er vel en betjendt Sag, at Staten i Regelen aldrig spinder Silke ved om Et og Andet at concurrere med den private Entrepreneur. Det Samme troe vi temmelig tydeligt giver sig tilkjende ved Behandlingen af de Menneſter, som komme ind paa Forbryderbanen. Man forstaae os ret. Vor Mening er nemlig ikke den, at Forbryderens Afstraffelse og Forbedring er, eller kunde, eller burde være en privat Entreprise, men vor Mening er den, at Staten begaaer en Feil i ikke at sikke sig det private Samfunds Medvirken —

vi mene Communerne saavel i Kjøbstæder som især paa Landet — til paa en consequent Maade at behandle de Menneſter, som betræde Forbryderbanen; lad os kun ſige, at det burde ſee ved Lovgivningen, derſom anden Udvei ikke kunde optænkes. Staten ſtaaer med ſit Fængſelsvæſen ligesom Skolen ligeoverfor de doodne og gjenſtridige Børn, der for deres Daarligheder maae bøde ved at ſidde efter; men dette er baade viſt og ſandt, at Skolens og Lærernes Arbejde kun er ſaare lidet frugtbringende, naar Børnenes Forældre ere ſaa lidt tilbøielige til i fælles Interesſe for deres Børn at virke ſammen med Skolen, at de ſnarere gjøre alt Deres for at holde ſig Børnene fra Livet, forbyde dem og forholde dem alle Goder, ſom et godt Hjem i Familielivet maa kunne yde ſom Bidrag til at ſtøtte Skolens Opdragelſe. Man ſmile nu nok ſaa meget deraf, det er dog unægteligt, at Forbryderne ikke godt kunne kaldes andet end Communerneſ vanartede Børn, og Statens Fængſler*) ere de Tvangs- og Straffeskoler, hvor de optages. Derſom man nu vil ſee lidt nøiere til, vil man iagttage, at det her maa kunne bevies, at Staten ligeoverfor den private Entreprife maa blive ſeilet

*) Vi bede udtrykkelig her bemærket, at vi, naar Udtrykket „Fængſler“ bruges i denne Fremſtilling, da menes der med Landets egentlige Straffeanſtalter, men derimod ikke de ſaakaldte Baretægtsarreſter, hvilke deſtoværrer paa Grund af deres i ſaa høi Grad mangelfulde Indretning paa mange Steder i Landet have gjort ubodelig Skade ved at blive Anledning til, at enten den forſte Slethed indokuleres i den Unge, eller den alt indpodede Forbrydelse med Forſtillensens Bør og Løgnens Strimler omvindes faſtere formedelſt tjenſtvillig Haandſkrækning fra de med de Unge i ſamme Luſt indſtøvede ældre Forbrydere.

agter, tilmed naar denne Sidste, Grunden, nærmere beseet, næsten synes at basere sin Udfærd paa et Princip, som ikke saa ganske stemmer med, hvad der leder Staten. Det kunde see ud, som om man kunde udtrykke Statens og Communens Forhold ligeoverfor Lovovertræderne paa den Maade, at den kom heldigst fra det, som holdt sig Forbryderen fra Livet: nu vel, nægtes kan det jo ikke, at Staten vel maa stille sig dette for Die som det i denne Sag høieste Gode, hvis den havde Held med sig til at holde sig saa mange som muligt af begyndende Forbrydere fra Livet samt til at umuliggjøre alle Tilbagefald. Dette saa saare rimelige Princip, som det vel tør gjælde at være for Staten, bliver rigtignok som optagen af Communerne bagvendt, og dog vil man sige, som det og lyder i mange Fangers Forklaringer, at det skeer, ja paa enkelte Steder til den Yderlighed, at Communens uforsvarlige Udfærd, navnlig Fattigvæsenets, gav Stødet til Forbryderens første Feiltrin og blev under Bestræbelsen for at fritage Communens Kasse for en Udgiwt siden Skyld i hans Tilbagefald, og see, Resultatet bliver, at det Private vinder sin Seir (nu, det forstaaer sig, Seiren er kun Galgenfrist; thi Andelen i det Stores Evie kommer til Syvende og Sidst alligevel tilbage) over det Offentlige, det Private slipper med de færreste Udgiwter og Vanskeligheden og Hovedbyrden falder paa Staten.

Det tør vel kaldes temmelig vanskeligt at vente stor Høst af at forbyde Folk at være fattige; endnu vanskeligere vilde det vel være, at sætte den Lov igjennem enten i Danmarks Rigsdag eller i nogen anden Stats Parlament, at det skulde regnes for en Forbrydelse, om Nogen vovede at blive

fattig. Vel kan det med Grund manges Gang siges, at den eller den ved Synd og Overtrædelse blev fattig, men, om man end vil kunne træffe dem, som nok vilde indrømme, at det i Grunden var syndigt og skjændigt, at de ved et slet Levnet have styrtet sig selv og Familie i Fattigdom og Nød, saa skulde det undre os, om man kunde finde een Gæst, der vilde kalde sin Fattigdom selv en Overtrædelse og ikke meget snarere en Ulykke, som særlig kunde give Adkomstbrev til Næstens Medhynk og Bistand.

See nu til, hvad her er sagt: heri ligger nemlig Bannfeligheden med Hensyn til Staten og nogle private Communes Stilling ligeoverfor de løsladte Fanger. At Fanger nemlig for sin Forbrydelse og Lovovertrædelse mister sin Frihed og maa og skal indelukkes i et Fængsel, see det kan han godt forstaae, og derimod har han fornuftigviis Intet at indvende; men at han, naar han kommer ud som en Forstødt og Foragtet, naar han fattig og hjælpeløs møder i sin Commune, paany berøves Friheden ved at indsættes i et Fattig- eller Arbeidshuus og det under Omgivelser og Vilkaar manges Gang af en saadan uhyggelig Art (thi han har i Fængslet været vant til Reenlighed og Orden samt til stadigt og efter hans Evner og Færdighed aspasset Arbeide og Bestjæftigelse paa samme Tid som hans Kost efter Omstændighederne baade var god og tilstrækkelig) at det oprører sig inden i ham imod dette Væsen; iee det er en Gaade, han ikke kan løse, og bortneert som han er, kan han ikke — siden han jo dog for sin Lovovertrædelse har bødet med sin Straf i Fængslet i det Mæemaal, han var derinde — finde Andet deri, end at han straffes, fordi

han er fattig, at han undertrykkes, forurettes osv., fordi han er ringe. I Fængslet havde han sin ordentlige Seng, om den end kunde være lidt kold ved Vintertid, reenlig var den dog, og han var fri for Sengekammerat; men indlagt i Fattighuset maa han stundom lade sig indstallere, ung og reenlig (i Straffeanstalten er han bleven optugtet til at finde Behag i Reenlighed) som han nu er, i Kammeratstab med sygelige og usle gamle Mandfolk, i Senge, som det af let forstaaelige Grunde kan være yderst vanskeligt at holde saa rene og propre, som det kunde være ønskeligt i Fattighuset.

Men naar det saa skeer, hvad der jo unægtelig indtræffer i et eller andet Sogn, hvor den løsladte Fange ved Omstændighederne tvinges til at lade sig optage i et Fattighus, at han, deels paa Grund af Vanskeligheden ved at faae ham anbragt paa anden Maade, fordi de Fleste slyge ham, deels paa Grund af, at der ei heller tages med Energi fat paa at faae ham sat i Tjeneste, mener heri at ipere en seig Udholdenhed, som bliver ved med at huse ham, uden at det synes ham, som om Noget gjør mindste Mine til at faae ham anbragt i en eller anden Plads udenfor til stadigt Arbejde enten ved et Haandværk eller hos en Husbonde, hvorom han jevnlig bønfalder for dog at slippe fri for Fattighuset som det høieste Ønske, han nærer, saa vilde det i Sandhed være ubilligt at forlange af hans Borneerthed, at han ikke skulde betragte Fattighuset som en ny — ja han kalder det bestemt en værre — Detentionsanstalt end Fængslet: han mener, at han er kommen fra Dyren og i Halmen. Og selv om det gaaer saa høit, at han ikke kommer i et Fattighus, vel at

mærke, fordi vedkommende Sogn maaſtee ikke endnu eier et ſaadant, ſaa har han Udſigt til en anden Tortur, den nemlig, at ſtulle gaae paa Dmgang i Sognet for paa hvert et Sted, han kommer i Huſe, deels at blive bevogtet Skridt for Skridt af Alles og Enhvers miſtroiſte Blikke, deels at blive ſom et Udſtud — man ſige nu længe nok, at han ikke bedre har forſtyldt, lige drøit er det alligevel — ulegloet ved den nederſte Bordende og til Ratten anviiſt det jammerligſte Hvileſted, hvorover han rigtignok vel ſkal blive fri for at klage, aldenſtund de, han turde fordrifte ſig til at klage over, nok ſaa pænt vilde møde ſom hans Dommere og i deres egen Sag.

Kommer nu hertil, at han, ſaa meget han end beklager eller føler ſig trykket ved at være ſtraffet baade med Uhyffe og Stammen ſom Tugt= eller Forbedringshuuſſfange, dog med alt dette ligesom kan trøſte ſig ved i Straffeanſtaltten at have fundet et Tilflugtsſted til fjernt fra alle ubehagelige Tilſtuere at ſkjule ſig med ſin Stam, medens han, hjemkommen til Communen med Anviſning til Fattighuſet ſom fremtidigt Opholdsſted, netop umulig kan undgaae jevnlig at falde i Dinene til ſin ſtadige Stam førſt med Byrden paa ſig ſom fattig og trængende — og derom veed han jo god Beſked, at Hjælden kan et Fattiglem roſe ſig af ſynderlig Reſpekt hos ſine Medborgere, ſaa meget mindre ſom en Saadan jo neppe engang har Vorerret — og ſaa tillige med Tilgiſten af Grindringen om, hvor han kom fra, og ſaa, hvad der vel er ſom det Hærdede, af den uhyggelige Fornemmelse af, hvormange der ved hver givne Leilighed ſkotte til ham, den løsladte Fange, og hviſte hinanden i Ørene om ham, ſaa vil man kunne

forstaae, at han nok — bornert som han er, det gjentages udtrykkelig; thi i Realiteten kan han naturligviis ikke i alle Maader have Retten paa sin Side — maa kunne føle sin Stilling ikke blot pinagtig, men i Længden uholdbar, vil løbe fra Huset og snart derefter atter komme i Snaren; og Staten maa være forberedt paa at modtage ham i sine Anstalter, medens Kommunen turde være glad ved at slippe fri for ham. Den offentlige Entreprise trækker det korteste Straa imod det private Bæsen*). Rigtig nok kan der være dem, som ville sige: „Ja derved er Intet at gjøre, han er kommet ind paa Forbrydernes Mandtalsliste, han faaer saa tage, hvad der følger paa; thi som ærligt Menneſte kan han jo da ikke forlange at blive behandlet, i det Mindste ikke før han har gjort sig værdig dertil“. Altsaa Sognet skulde være i sin gode Ret til paa en Maade at forlænge Forbryderens Straf efter Løsladelsen, ved efter en vis udsøgt Plan at tage ham i Varetægt og ved paa en Maade at spærre Muligheden for ham til eventuelt at gjøre sig værdig til Tillid for Fremtiden eller til at arbejde sig op til at hjælpe sig

*) Ganske i Forbigaaende henfaste vi uden at tilføie nogen Commentar: hvoraf kan det dog komme, at der findes i Kænslerne saa mange arbejdsurpatiske Krøblinge, gamle svagelige Mænd og Qvinder, som istedetfor at beklage sig synes tilfredse med at være landede i deres Strøbelighed i Straffeanstalterne, ja aabenbart ere fornøiede med denne Alderdomsforsørgelse. Det var dog et Forsøg værd, som man vel kunde kalde en ligefrem Villighed, om hver Commune, fra hvilken et Rattiglem under mærkelige Omstændigheder landede i sin Alderdom i Straffeanstalterne, blev paalagt at yde en vis Andeel af den Udbytt, som Staten erlægget for at buse Individer i Kængslet.

selv, og dog alligevel skulde der forlanges af ham
 det Umulige, at han, under saadanne Vilkaar enten
 som Fattiglem i Arbeidshuset eller paa Omgang
 i Sognet, hvorved han ikke har den ringeste Ud-
 sigt til eget Erhverv, aldenstund jo det Smule
 Arbeide, han der kan anvises til, bør bodes for
 hans Underhold, skal selv bane sig Vej til at blive
 Mand med Fod under eget Bord. Vi indsee rig-
 tignot ikke, hvad Andet der kan fremkomme som
 Facit af en sliq Methode, end at han enten sløves
 og lammes til en Idiot, der har tabt al Selv-
 følelse og Energi og den sidste Evne til virkelig
 Brug af Friheden til eget Gavn, eller at han
 endelig kked af et saadant Liv, ligesom fristet over
 Evne, griber til den Udvei, at bryde disse pinlige
 og uretfærdige Lænker, og kaster sig i Forbrydelsens
 Arme paany; thi naar galt skal være — for en
 Slags Fatalist er han tilbøielig til at blive —,
 saa foretrækker han det at vegetere i en Straffe-
 anstalt for sliq en Tilværelse i Hjemmet; thi blandt
 andre Fortrin — Gud bedre det — som Straffe-
 anstaltens Vilkaar har forud for hans saakaldte
 Frihed i Fattighuset eller paa Omgangen i Sog-
 net, er ogsaa den, at han derinde, naar han har
Held med sig ved Anbringelsen til et eller andet
 Arbeide i Huset har i det Mindste en lille Mu-
 lighed for sig til ved sin Overarbeidsfortjeneste at
 kunne forstaffe sig eet eller to Sæt gode Klæder
 og endda en lille Sparepenge til Overstud, kort
 sagt til at arbeide sig opad — man tænke sig!
 og det i en Straffeanstalt —, medens han i den
 fjære Frihed under de nævnte Villaar ikke har
 anden Udsgt end til paany at gaae nedad og
 enten at raadne op eller atter at gaae tilbunds.
 Hør! der maa bestemt enten være en Feil ved

Straffeanstalterne eller ogsaa ved den Methode, som slige Sogne bruge; thi den mærkelige Even-tualitet indtræffer jævnlig iblandt straffede Personer, at Tugthuset bliver eller ansees for et Asyl for dem imod Ulykkens Forfølgelser i Friheden.

Hvorledes kan det være muligt, at en ærlig og stræbsom Mand, der, som man siger, uden egen Skyld ved Sygdom og andre Ulykker er kommen tilagters, atter skulde kunne arbejde sig op af Ar-mods Uføre, dersom han ikke fandt Imødefkommen blandt menneskefjærlige Folt, som indsaae, at der var Grund nok til at tage ham under Armene for at bringe ham med sin maafee talrige Familie paa Fode igjen. Men hvo er saa fattig, saaledes kommet tilbage, saa ruineret, trængende som en Fange, der efter at have faaet sin Frihed igjen skal begynde fra aldeles bar Bund af, ja bogstavelig fra et endnu dybere Standpunkt, aldenstund han skal begynde fra det Hul dybere, end den ærlige Fattige, som hans Forbrudelse har gravet og Grindringen derom længe holdes aaben for ham: er der nogen Trængende, som trænger til at tages under Armene, da er det den løsladte Forbryder! Ja, men han fortjener jo ikke at komme i Betragtning saaledes, som den ærlige Fattige — gjerne muligt! men Kjendsgjerningerne flaae os dog sandelig med flad Haand i Ansigtet og gjør det uimodsigeligt, at, bliver der ikke af Samfundet gjort Noget for ham trods hans Uværdighed, om ikke af Barmhertighed, om ikke i Haab om, at det kan hjælpe, om ikke i Sognets, i Samfundets for ei at sige i det ulykkelige Individ's egen Interesse, saa simpeltvæk hen for sund Sands Skyld, saa er det Vanvid at forlange eller at vente, at den straffede Person, uden at der til hans Fat-

tigdoms særegne Art anvendes passende Forholdsregler, skal med sine bare Hænder, uden at man i en Stilling giver ham Leilighed til, ved Arbeide og lovlig Fortjeneste at løfte sig selv opad, men tværtimod sætter Dømmning imod ham, dog alligevel lovlig fortjene Brødet: en Fugl kan ikke flyve, uden der er Lust til at flyve i. Skulde imidlertid Noget falde paa at gjøre den Bemærkning, at vi dog vel ved disse vore Udtalelser ere for nærgaaende imod Communerne, da svare vi, at de i saa Henseende uskyldige Communer haade ved velvilligt og uegennyttigt at komme Fængselsfælskaberne imøde og ved selv at arbejde i samme Retning som vi, jo noksom vise, at de sande vore Udtalelser; med Hensyn til de andre Communer, da kan det ikke kaldes nærgaaende, om de rammes af Sandheden, tværtimod det var et Held: kun tillade vi os at gjøre dette Spørgsmaal, om ikke netop den Kjendsgjerning, at der i sin Tid maatte oprettes Fængselsfælskaber, er et slaaende Vidnesbyrd for, at Communerne dengang, uagtet de nærmest og naturligtst vare kaldede til at bære Omsorg for deres hjemkomne Fanger, ikke gjorde, hvad der burde gjøres — bedre er det da nu heldigviis blevet —; men hvad vil man da vel sige dertil, at der kan findes Communer, som, mildest talt, have saa lidt Forstand paa Sagens Betydning, at de ere tilbøielige til at troe sig fritagne for at tage sig af deres løsladte Fanger: „der er jo Fængselsfælskaber, lad dem hjælpe dem“.

Der er ingen anden Udvei end den, som den sunde Sands ganste alene saa iøinesfaldende synes at pege paa, hvis der ikke muligen tillige skulde være nogle andre Hensyn, værd at tage med i

Betragtning, saasom hvad Hjertet maaffee kunde votere for, at der ligger noget Skjont i ei at opgive den faldne Næste, og at der ligger noget Rædselsfuldt i at være Anledning til, at han falder igjen, falder atter og falder dybere, istedetfor at faae ham betimelig ydet Hjælp til at frelse ham for sig selv og for Samsundet: der er ingen anden og bedre Udvei, end at hvert Sogneraad gaaer i Spidsen for Sognet, hvortil en straffet Person hører, og lægger an paa for Alvor at antage sig den syge Mands Pleie og istedetfor at vilde, at hans Sygdom bliver mere indgroet og tilsidst uhelbredelig, er ude om særlig at tage sig af ham ved saadanne fornuftige praktiske Forholdsregler, som mennesseligt talt maatte kunne frugte for hans Vedkommende, ved den ualmindelige Behandlingsmaade, som netop hans ualmindelige Trangs Vilkaar gjør Krav paa. Skulde ikke saadanne Kræfter have Haab om Fremgang, som efter en større Maalestok, end Fængselselskaberne kunne byde over, baade fra Statens og hovedsagelig fra Communens Side stillede sig det Diemed at arbejde hen til, at virkelig Muligheden kunde aabnes for den løsladte Forbryder, hvorved han, naar han ved sin Brøde havde forstyrret sig selv Udsigten til en bedre timelig Fremtid, saa dog traf efter sin Hjemkomst paa saadan et Sted i Friheden, saadan en skjult eller i det Mindste mindre iøinefaldende Plads end Gattighuset, hvor han kunde, naar han vilde — thi at han selv bør arbejde med og det for Alvor, behøve vi da vel ikke at tilføie, at der ubetinget maa kræves af ham — begynde ligesom forfra paa at tjene sit eget Brød; fort sagt, kunde det ikke tænkes, at man kunde naae derhen til, at virkelig Udsigten til Friheden

kunde blive ønskeligere for ham end Udsigten til Gjenoptagelsen i Fængslet. Saalænge de private Communer ikke kunne bestemme sig til af alle Kræfter at arbejde derhen til, ville Tilbagefaldene aldrig aftage, men stadig vore til Samfundets Demoralisation.

Dersom man virkelig gjorde dette til Gjenstand for en Overveielse i Alvor og Sandhed, saa skulde Maaden og Midlerne overalt nok lade sig finde — ønskeligt var det jo visseelig, om det kunde lykkes, at den private Godgjørenhed i Communerne tillige tog Tingen i Hænde — uoverkommeligt skulde det dog neppe kunne synes at være, aldenstund der vel i Reglen neppe over en Bank kan gaae mere end een eller høist 2 straffede Personer paa hver Landcommune. Det er umuligt at kunne udtænke en anden Forholdsregel, der bedre kan betale sig i det Heles som i den Enkelstes Interessse; thi det er dog vel forstaaeligt, at Tugthuset umuligt kan forbedre Forbryderen — om man end nok saa snildt pønster det med Navn af Forbedringshuus — naar ikke hans Hjem vil have med ham at gjøre: tager Hjemmet sig ikke af ham med Kraft og det bestandig med nyt Mod og med ny Kraft — og det har dog Evne, det har dog Midlerne og Muligheden dertil — saa kan hverken han selv gjøre det, som fattes Evnerne dertil, et heller Tugthuset, som dog til Syvende og Sidst kun forhærder ham, medens Hjemmet skulde blødgjøre ham.

Bestyrelsen.

Ifølge § 3 i Selskabets Love skulde følgende 6 Medlemmer afgaae: Frøken Zahrtmann, Fru Welding, Etatsraad Borgen, Districts- og Fængselslæge Berg, Proprietair Bøye og Apotheker Schmidt=Fischer, hvilke alle bleve gjenvalgte. Da Fru Moltke er fraværende og Fru Bruun til Foraaret reiser fra Viborg, supplerede Bestyrelsen sig ved at formaae Fru Consulinde Jensen til at fungere i Fru Moltkes Fraværelse og til Foraaret at træde i Fru Bruuns Sted. Til Revisor gjenvalgtes Justitsraad Selmer og Capitain Moltke. Til Decisor gjenvalgtes Justitsraad Schmidt.

Bestyrelsen bestaaer saaledes for Tiden af:
 Enkefru Bruun,
 Fru Jensen,
 — Welding,
 Frøken Zahrtmann,
 Particulier Bagger,
 Districts- og Fængselslæge Berg,
 Etatsraad, Fængselsdirecteur Borgen,
 Proprietair Bøye,
 Apotheker Schmidt=Fischer (Kassjerer),
 Fængselsinspecteur Hansen,
 Præst ved Søndresogns Menighed og Straffeanstalten Olsen (Formand),
 Redacteur Wisfing.

Revisorer:

Justitsraad Selmer, Capitain Moltke.

Decisor:

Overretsassessor, Justitsraad Schmidt.

Extract

af Regnskabet over Viborg Fængselselskabs Indtægter og Udgifter i Regnskabsaaret fra 1ste December 1868 til 30te November 1869.

	Indtægt.	Rd.	§.
1. Beholdning den 1ste December 1868:			
a) Selskabets Grundfond:			
1 Stk. Creditforeningsobligation for tyvte Landeieendomsbesiddere for 1000 Rd.			§.
2 Stkr. do. do. à 500 Rd.	1000	—	—
8 Stkr. do. do. à 100 —	800	—	—
2 Stkr. do. do. à 50 —	100	—	—
			2900
Indskrivning af betalt udskudt af Finantsministeriet	2000	Rd.	§.
Et do. do.	800	—	—
			2800
Indestaaende i Viborg Byes og Omegns Sparekasse henhørende til Grundfonden	19		73
			5719
b) Endvidere indestaaende i Sparekassen	110		—
c) Udestaaende Bidrag	42		—
d) Contant hos Kassereeren	257		5
			6128
2. Hendes Majestæt Dronningens aarlige Gave	30		—
3. Statskassens Tilskud	75		—
4. Bidrag og Gaver:			
a) Lehnsgrevinde Danner	50	Rd.	§.
b) Bidrag fra Communer:			
fra 8 Amtsraad	180	Rd	
,, 24 Kjøbstadscommuner	251	—	
,, 76 Landcommuner	275	—	
			706
c) Geheimeraad Romjoms Gave	5	—	—
			761
			6233
			78

	Rd.	Ø.
Overført 761 Rd.	6233	78
d) Medlemmernes aarlige Bidrag	471	48
e) Bidrag fra Sparekasser:		
Biborg Byes og		
Dimegnø	50	Rd.
Hobro	5	— 55 — " "
	1287	48
5. Renter til 11te Decbr. 1868 og 11te Juni 1869 af ovennævnte Creditforeningsobligationer og Indskrivningsbeviser	228	"
6. Refusion fra Bæst og Velle Sogneraad Hest af det lovede Bidrag til en Fanges Oversendelse til Amerika	25	"
7. Indkomsten ved Salg af en Bjad, tidligere overladt en Løsladt tilLaans	12	"
8. Indkommet i Straffeanstaltens Kirkebøsse	5	64
9. Indbunden ved Indkjøb af 2de Creditforeningsobligationer paa 100 Rd. og 50 Rd. Isædelfor 2 andre udtrukne Obligationer	20	64
Tilsammen Indtægt	7812	62

Udgift:

	Rd.	Ø.
1. Understøttelser til løsladte Fanger	1069	Rd. 33 Ø.
heraf refunderet af Ormslev Sogneraad til Understøttelse for en bestemt Løsladt	30	— " "
	1039	33
2. Portoudgifter til Skrivematerialier m. m.	82	50
3. Udgifter i Anledning af den aarlige Generalforsamling og Møderne	13	18
4. For Trykning og Indbestning af Selskabets 9de Årsberetning (1500 Exempl.)	117	16
5. Renter efter Pastor Højnes Testamente	148	15
6. Skriverløn	50	"
7. Budløn	18	"
Overføret	1468	36

	Rb.	§.
	Overtørt 1468	36
8. Forskjellige Udgifter	163 Rb. 4 §.	
heraf refunderet af Klasse- biera Opdragelsesanstalt Sammes Bidrag til et Mo- nument paa afdøde Pastor Høhnes Grav	72 — 48 :	
		90 52
9. Beholdning ved Regnskabsaarets Slutning :		
a) Selskabets Grundfond.		
1 Stk. Creditforeningsobligation for sydfte Landejendomsbefiddere for 1000 Rb. „ §.		
2 Stkr. do. do. à 500 Rb. 1000 — „ :		
8 Stkr. do. do. à 100 — 800 — „ :		
2 Stkr. do. do. à 50 — 100 — „ :		
		2900
Indskrivningsbevis udstedt af Finansministeriet . . 2000 Rb. „ §.		
Et do. do.	800 — „ -	
		2800
Indestaaende i Sparekassen	46	9
	5746	9
b) Endvidere indestaaende i Sparekassen	160	„
c) Udestaaende Bidrag	87	„
d) Contant hos Kassereren	260	61
	6253	70
Tilfsammen Udgift	7812	62

Riborg, den 1ste December 1869.

Schmidt Fischer,
p. t. Kasserer.

Fortegnelse

over dem, som i Regnskabsaaret fra 1ste Decbr. 1868 til 30te Novbr. 1869 have bidraget med

Gaver:

Geheimeraad Romzow 5 Rd.

Fortegnelse

over dem, som ved Bidrag af 20 Rd. eller der= over have vundet Medlemsret:

Lehnsgrevinde Danner, 50 Rdlr. aarlig fiden Selskabets Stiftelse.

Conferentsraad Kjellerup i Kjøbenhavn, Creditforenings- obligation paa 1000 Rd. (1860).

Großerer Meinert i Kjøbenhavn, 20 Rd. (1860).

Conferentsraad, forhenbærende Justitiarius Schønning i Kjøbenhavn, 20 Rd. (1863).

Kammerherre, Stiftamtmand Rosenfranz i Viborg, 50 Rd. (1864).

J. M. Theilmann, Vøglør, 20 Rd. (1868).

Personlig virkende Medlemmer

udenfor Nørrejylland:

Christensen, Branddirecteur, Procurator i Holbek.

Dahlstrøm, Godsforvalter, Procurator i Ringsted.

La Cour, Provst samt Præst i Helsingø og Baldby.

Splow, Borgermester og Bysfoged i Korsør.

Thomsen, forhen Kongelig Veiconducteur i Hertugdømmet Sleebvig.

West, Sognepræst i Borre.

Zahle, Provst, Ridder af Dannebrog, til Stilling.

Bidragydende Communer.

1. Bidrag fra Amtsråad:	Rb. g.
Ålborg	25 "
Aarhuus	20 "
Randers, aarligt Bidrag 20 Rb. (ikke indkommet for 1869).	
Ribe ligeledes.	
Ringkjøbing	25 "
Veile	25 "
Viborg	25 "
Slangerborg	20 "
2. Bidrag fra Kjøbstadcommuner:	
Ålborg	20 "
Aarhuus	25 "
Ebeltoft	5 "
Frederiksbavn	5 "
Greensaa	10 "
Hjørring	5 "
Horsens	20 "
Kolding	10 "
Lemvig	5 "
Løgstor	6 "
Mariager	5 "
Ribe	8 "
Ryckjøbing	5 "
Randers	25 "
Ribe	10 "
Ringkjøbing	5 "
Silleborg, aarligt Bidrag 5 Rb. (ikke indkommet for 1869).	
Slangerborg for 1868 og 1869 à 5 Rb.	10 "
Skive for 1868 og 1869 à 10 Rb.	20 "
Stagen	5 "
Sæby	2 "
Thisted	10 "
Veile	10 "
Viborg	15 "
3. Bidrag fra Landcommuner:	
Aars og Haubro	2 "
Aarslev og Hørning	5 "
Ålling, Øster- og Vester	2 "
Als	5 "

	Rd.	§.
Næmild og Tapdrup	4	„
Nistrup, Rosttrup og Stordarden	5	„
Narrit	3	„
Nindølev	3	„
Njerregrav, Nalum og Taanum	5	„
Nrabrand og Rasteb	3	„
Nrøndum og Nvidbjerg	4	„
Nalbypneder, Naaby og Søbring	5	„
Nlade og Njerum	5	„
Nræer	5	„
Nalthen og Nisfing	2	„
Njerding for 1868 og 1869 à 5 Rd.	10	„
Nimning og Lem	2	„
Nrinderølev og Ngrønning, aarligt Bidrag 5 Rd. (ikke indkommet in- den Regnskabsaarets Slutning).		
Nunderup og Neusling	2	„
Nt. Hans og Nt. Olaf	5	„
Nammelev og Nnslev	5	„
Narlev og Nramlev, indmeldt 29de December 1869 med et Bidrag af	4	„
Naslund og Nist	5	„
Nersom, Nleitrup og Njerregrav	2	„
Njermind, Nee og Njorthede	2	„
Nolbek og Nlby	4	„
Nornum	2	„
Noulberg og Nrandlev	2	„
Nundstrup og Nsterild	2	„
Nurup	2	„
Nyllested og Nodmus	5	„
Neberg og Npyby	4	„
Nelstrup og Nynaby	4	„
Netsmark, aarligt Bidrag 4 Rd. (ikke indkommet ved Regnskabsaarets Slutning).		
Nerslev	2	„
Nongerslev, Sønder og Nørre	5	„
Nragelund og Nrunder	5	„
Nangaa, Nthorup og Ninge	5	„
Nouens og Nlstrup	2	„
Nynaby og Nlbøge	5	„
Nalt og Nolding	2	„
Nebdager og Njerre	3	„

	Rb. §.
Næsborg, Salling og Dadrup	2 48
Nørresundby	4 "
Nøder og Eversrup	5 "
Nørrelev og Rold	5 "
Naarup	2 48
Nyde	2 "
Narilb og Nølev	3 "
Sevel	2 "
Sindal og Åkrup	5 "
Stelle og Skjerring	3 "
Skjold	1 "
Skjoldborg og Kollerup, aarligt Bt- drag 5 Rb. (endnu ikke indl.)	
Skjoldrup og Elsted	5 "
Smidrup og Skærup	5 "
Stouby	2 "
Strandby og Karsø	3 "
Støvring og Møllerup	3 "
Søndertranders	2 "
Tbilsted, Vinderup og Durup	2 "
Tamdrup	2 "
Tbiele og Binge	2 "
Tborning	2 "
Tbypregod Bester Commune for 1868 5 Rb., for 1869 2 Rb.	7 "
Tise	2 "
Tødsø og Tierslev	5 "
Veistrup	5 "
Besterbølle og Værbølle	2 "
Besterbølling og Skjern	5 "
Vinkel	5 "
Vistoft	2 "
Vivild og Veilby	5 "
Voldum og Rind	3 "
Vorde, Romlund og Ristbet for 1868 og 1869 a 5 Rb.	10 "
Vorning, Vorning og Hammersbøl	5 "
Vrsted	4 "

Fortegnelse

over Selskabets aarlig bidragydende Medlemmer.

(De udførte Summer ere de Bidrag, der ere indkomne i Regnskabsaaaret fra 1ste Decbr. 1868 til 30te Novbr. 1869.)

Østifterne:

Kjøbenhavn:	Rd. §.
Bager, Urtekræmmer	2 "
Bagger, cand. pharm.	1 "
Blechingberg, Høiesteretsassessor	5 "
Bretton, Baron, Kammerherre, Høiesteretsassessor	4 "
Bruun, Marie, Frue	2 "
Buch, Høiesteretsassessor	2 "
Finsen, Overretsassessor	2 "
Fog, Student	1 "
Købe, Oberstkide	2 "
Møller, A., Cancellist i Krigsministeriet	1 "
Nebelong, Justitsraad, Architect	2 "
Smith, H. J., Adjunct	1 "
Wisling, Pastor	1 "

Udenfor Kjøbenhavn:

Borch, By- og Herredsfoged, Saxtjøbing (aarligt Bidrag 1 Rd.)

Bretton, Kammerherre, Baron, Helsingør	1 "
Bretton, Kammerherreinde, Baronesse, sammesteds	1 "
Halvorsen, Pastor, Sandager og Hølevad	1 "
Hjort, Provst, Hjorteborg pr. Stege, betalt aarligt Bidrag for 1868-72 à 1 Rd., 5 Rd.	
Hoftrup, Pastor, Frederiksborg	1 "
Hørning, Pastorinde, i Høierup	1 "
Lange, Proprietair, Rødkilde pr. Faaborg betalt aarligt Bidrag for 1868-72 à 1 Rd., 5 Rd.	
Meinert, Cancelliraad, Holbøl	2 "
Mourier, Justitsraad, Odense	2 "
Müller, Sognepræst, til Rippinge og Brarup	1 "
Møller, Sognepræst til Karbøl, aarligt Bidrag 1 Rd. (Ikke indkommet ved Regnskabsaaarets Slutning).	
Nielsen, Pastor, Blumsø og Bavelse pr. Ringsted	1 "
Scholten, Kammerjunker, Byfoged, Hillerød	1 "
Styrup, Procurator, Svendborg	1 "
Swane, Præst, Røddeslev pr. Holbøl	1 "
Thomsen, Pastor, Sandby pr. Ringsted	1 "

	Rbd. 6.
Willemoes, Districtslæge, Kretetilsborg	1 ..
Jahrmann, Overlæge, Rønne	2 ..
Udenfor Landet:	
Hoblen, Kjøbmand, Hamborg	2 ..
Hobr, Provst, Møaelstønder	2 ..
Døllner, Consul, New-York	2 ..
Ericksen, H., Grosserer, Newcastle upon Tyne	5 ..
Rosenfrank, C., Baronesse, Sverrig	1 ..
Ålborg Stift:	
Ålborg:	
Dahlstrøm, Kammerherreinde	2 ..
Grønning, W., Kjøbmand, Randmand	1 ..
Herskind, M., Kjøbmand	1 ..
Haar, Pastor	1 ..
Jacoby, Manufacturhandler	1 ..
Johansen, Procurator	1 ..
Mørup, H. H., Kjøbmand	1 ..
Riisen, Procurator	2 ..
Obel, K., Tobaksfabrikant sen.	1 ..
Obel, do., jun.	1 ..
Obel, Apotheker	1 ..
Ovesen, Adjunct	1 ..
Pagb, W., Kjøbmand	1 ..
Petersen, J., do.	1 ..
Schrøder, Emil, Agent	1 ..
Staun, Kjøbmand	2 ..
Pittrop, Tøffelmager	1 ..
Wibroe, Fabrikfeier	2 ..
Thisted:	
Henshen, E., pract. Læge	1 ..
Ruchhave, Landmaaler	1 ..
Romborg, Ruldmagtig	1 ..
Petersen, Tullin, Apotheker	1 ..
Tachou, Kjøbmand	1 ..
Hjørring:	
Christens, Apotheker	1 ..
Kampmann, Pastor, aarligt Bidrag 1 Rbd.	
Treschow, Justitsraad, aarligt Bidrag 1 Rbd.	
Esby:	
Abel, E., Kjøbmand	1 ..
Udenfor Kjøbstæderne:	
Fabricius, Nibby pr. Struer	1 ..
Hansen, Provst, Brindsted pr. Hjørring	1 ..

	Rd.	§.
Jøbst, Pastor, Sindal og Åkrup pr. Hjørring	1	„
Laesén, Korpaster, Buglfig pr. Hjørring, aarligt Bidrag 1 Rd.		
Leib, Pastor, Bisby pr. Ebeltoft	1	„
Müller, Pastor, Albet og Boer pr. Søby	1	„
Steenfén de Leib, Kammerjunkerinde, til Høstids paa Morsø	2	„

Aarhus Stift:

Aarhus:

Aggaard, N. S., Apoteker	1	„
Brammer, J. D., Bankassistent	1	„
Bøegh, Chr., Bogbinder	1	„
Christensen, Capitain, Bindebandler	2	„
Christensen, E. B., Kjøbmand	1	„
Dahl, E., Kammerherreinde	2	„
Ellermann, S. M., Kjøbmand	1	„
Kabicius, Kammeraarinde	1	„
Kantzen, Hans, Kjøbmand	1	„
Glafel, Doctor	1	„
Hahn, D. A., Kjøbmand	1	„
Hahn, P., Kjøbmand	1	„
Hammerich, Cancelliraad	1	„
Hammerboi, J. P., Kjøbmand	2	„
Hansen, Kædemand, Glasfelottericolecteur	1	„
Høyer, F. W., Kjøbmand	1	„
Kjøbmand S. Jensen's Enke	1	„
Kyrtel, W., Slagter	1	„
Levin, Boghandler	1	„
Mehl, E., Fabrikant	1	„
Pachnesh, Kjøbmand	1	„
Schiodte, Pastor	1	„
Scher, Emilie, Krøken	1	„
Willemoes, Etatsraad, Herredsfoged	1	„
Wulff, Sagførersfuldmægtig	1	„

Haders:

Bliz, Pliffenflager	1	„
Christensen, Capitain, Tømmermester	2	„
Eberlin, Byfoged	2	„
Fald, Consul	1	„
Jøpersen, Cancelliraadinde	1	„
Møller, M., Krue	1	„
Nielsen, Apoteker, Bindebandler	1	„
Strenberg, J., Kjøbmand, Consul	1	„

	Rd. §.
Warming, Caroline, Lærerinde	1 „
Westermann, Consul	1 „
Westermana, Ida, Frue	1 „
Ebeltoft:	
Siemsen, Amtsforvalter	1 „
Hobro:	
Larsen, Postmester, og Frue	2 „
Standerborg:	
Fogb, Læge, aarligt Bidrag 1 Rd. (ikke indkommet ved Regnskabsets Slutning.)	
Koefoed, Apotheker, ligesledes.	
Silleborg:	
Drehsfel, Kammerjunker, Birkedommer	2 „
Udenfor Riibskaderne:	
Bergman, Pastor, Drsted	2 „
Berner Schilden, Ritmester, Clausholm	4 „
Berner Schilden, Frue	4 „
Blichfeldt, Pastor, Mørke pr. Aarhus	1 „
Bløch, Mølleseier, Døstrup Mølle pr. Hobro aar- ligt Bidrag 1 Rd.	
Branning, Apotheker, Tranebjerg paa Samso	1 „
Bruun, Frue, Jægergaarden	2 „
Bruun, Pastorinde, Bium	1 „
Carlson, Pastor, Dalbypneder	1 „
Ebriksen, Frue, Ebriksenslund	1 „
Ebriksen, Pastor, Hjortshoi	2 „
Kris, Frue, Duellund	1 „
Kris, Grevinde, Krisensborg	20 „
Hansen, Proprietair, Marsviinslund	1 „
Hansen, Pastor, Thisted pr. Hobro	2 „
Husum, Pastor, Tranebjerg paa Samso	1 „
Jacobsen, Pastor, Svornum	1 „
Jensen, J. E., Proprietair, Ipsgaard	2 „
Jesperesen, Pastor, Hundslund	1 „
Lichtenberg, Postjægermester, Løistrup	2 „
Lund, Farver, Tranebjerg paa Samso	1 „
Nagel, Kammerraad	1 „
Neergaard, Proprietair, Aunsbjerg Bidrag fra 1867—68 og 1868—69 a 1 Rd.	2 „
Redelmann, Pastor, Tvede	1 „
Preeßmann, Frue, Frisenvold	1 „
Rasmussen, Anders, Møllerup	1 „
Schack, Pastor, Thuestrup pr. Grenaa	1 „
Søder, Pastor, Østerlev	1 „

	Rd.	g.
Sølling, Pastor, Haslund	1	„
Sørensen, S., Gaardmand, Nollerup pr. Silleborg	2	„
Valentin, Provst, Spentrup, Bidrag fra 1866-67, 67-68 og 68-69 a 1 Rd.	3	„
Vandborg, Enkemadame, Hvorum Bidrag for 1867-68 og 68-69 a 1 Rd.	2	„

Viborg Stift:

Viborg:

Ablefeldt-Laurvig, Grevinde	2	„
Bagger, Particulier	2	„
Babnson, Overlærer	1	„
Bap, Enkefrue	2	„
Berg, Districtslæge	2	„
Bertelsen, L., Strædermester	1	„
Borgen, Etatsraad, Herredsfoged, og Frue	2	„
Boye, Raadmand	2	„
Bregendahl, Etatsraad, og Frue	2	„
Bregendahl, Mathilde, Krosen	1	„
Bruun, Overretssassessor	1	„
Bruun, Conferentsraadinde	2	„
Bruun, Christiane, Frue	1	„
Brøndum, Garver	1	„
Buchwaldt, Kjøbmand	1	„
Christensen, J., Kjøbmand	1	„
Dragheim, Barbeer	1	„
Faber, Overretsprocurator	1	„
Fasting, Overretsprocurator	1	„
Fischer, Apotheker, og Frue	2	„
Friederichsen, Toldcontrollleur	1	„
Friis, Ebr, forhenbørende Gaarbeier	1	„
Goos, Cancelliraad, Herredsfoged, indtraadt som Medlem fra Decbr. 1869 med et aarligt Bidrag af 1 Rd.		
Hansen, Inspecteur	2	„
Hansen, A. G., Bager	1	„
Hansen, Fabrikmester	1	„
Haubro, D., Brænderieter	1	„
Hekked, Skolelærer	1	„
Hjardemaal, Kjøbmand	1	„
Hjorth, Guldmægtig	2	„
Jensen, Muurmester	1	„
Jensen, Bogbinder	1	„

	Ab. §.
Jensen, Kjøbmand, Viceconsul	1 "
Isaacsen, Overretsprocurator	1 "
Jäger, A. K., Møler	1 "
Klitgaard, Bager	1 "
Ked, Byfoged	2 "
Koefoed, Kærskøber	1 "
Købke, Overretsassessor	2 "
Kaub, Biskop	2 "
Kaurigsen, Spindemeester	1 "
Kefolii, Rector	2 "
Killienstiold, Ølbrægger, indmeldt fra 1ste Decbr. 1869 med aarligt Bidrag 1 Rd.	
Kind, Statsraad	2 "
Kund, Overretsassessor, og Frue	2 "
Kolise, Capitain	2 "
Mornille, Overretsprocurator, Cancelliraad	1 "
Murph, Eb., Kjøbmand	1 "
Møller, Overretsprocurator, Cancelliraad	2 "
Molgaard, Politifuldmægtig	1 "
Mønsted, Kuldmægtig	1 "
Nielsen, Bærtshuusholder	1 "
Nilsen, Pastor	2 "
Nilsen, Overauditeur	1 "
Preisler, G., Kjøbmand	1 "
Preisler, Gæstgiver	1 "
Preisler, J., Kjøbmand	2 "
Reis, Kammerassessor	2 "
Richter, Smedemeester	1 "
Ring, Justitsraad	2 "
Romlund, Kjøbmand	1 "
Rosenkrantz, Kammerherreinde, Baronesse	2 "
Salling, Overbænt	1 "
Samson, B., Enkefrue	2 "
Samsen, K., —	1 "
Sandberg, E., Kjøbmand, og Frue	2 "
Sandberg, A. W., Kjøbmand, og Frue	2 "
Skaarup, L., Frøken	1 "
Schmidt, Overretsassessor, Justitsraad	1 "
Selmer, Justitsraad	2 "
Storchholm, Kjøbmand	1 "
Tang, Conferentsraad	6 "
Tana, Conferentsraadinde	2 "
Thomesen, A., Kjøbmand	2 "

	Rd. 6.
Ehorgensen, Procurator	64
Ebrarum, Prænderibesprer	1 "
Ulrich, Landinspæcteur	1 "
Bater, Kjøbmand	1 "
Balsø, Justitsraad	1 "
Welding, Stiftsprovst, og Frue	2 "
Werring, Kæbslager	1 "
Wiising, Redacteur, og Hustru	2 "
Wib, Overretssæfessor, og Frue	2 "
Wolle, Overlærer	1 "
Worre, Agentinde, Enkesrue	2 "
Zabrtmann, B., Kroen	2 "
Zabrtmann, M., Kroen	1 "
Ziebe, Bogholder	1 "
Ølgaard, M., Kroen	2 "

Slive :

Behrens, Manufacturhandler	1 "
Brix, P., Kjøbmand	1 "
Galundan, Manufacturhandler	1 "
Kriis, Hofalie, Frue	1 "
Holm, Vilhelmine, Frue	1 "
Jensen, A., Kjøbmand	1 "
Kjerrumgaard, Pastor	1 "
Kjerrumgaard, A., Frue	1 "
Lillienhiold, Toldforvalter	1 "
Munksgaard, Procurator	1 "
Munksgaard, Marie, Frue	1 "
Nielsen, S., Farver	1 "
Pasbjerg, Procurator	1 "
Schou, E., Districtslæge	1 "
Schrøder, B. E., Bogholder	1 "
Smidth, Cancelliraad, By- og Herredsfoged	1 "
Smidth, Cancelliraadinde	1 "
Sørensen, J., Kjøbmand	1 "

Ribe :

Baastrup, Postmester	1 "
Bald, Auditeur, Bofoged	1 "
Boigaard, Apoteker	1 "
Jespersen, Frue	1 "
Secher, Kammerraad, Toldforvalter	1 "

Udenfor Kjøbstæderne:

Albrechtsen, Pastor, Gultøbsø	1	„
Baager, Pastor, Hjert	1	„
Bech, Pastor, Als pr Mariager	1	„
Blicher, Pastor, Durup	1	„
Bruun, Chr., Cand. pol., Søndermølle	1	„
Bruun, Nicoline, Krue, Åsmildkloster	1	„
Bruun, Engel, Krue, Bruunshaab	1	„
Buchholtz, Pastor, Borde	1	„
Colding, Provst, Røbberup	1	„
Deichmann, Provst og Krue, Ferslev	2	„
Fangel, Korpagter, Gudumlund	1	„
Garde, Pastor, Kirketorp	2	„
Grønberg, N. P., Pastor, Borning	1	„
Hansen, N. P., Sognefoged, Seilskov	„	48
Hansen, Skolelærer, Rind	1	„
Henrichsen, Pastor, Gjedsted	1	„
Holm, Skolelærer, Høiberg	1	„
Holmgaard, Particulier	2	„
Jacobsen, Pastor, Roulum	1	„
Johansen, Skolelærer, Dølby	„	32
Juul, Bogholder, Gudum	1	„
Krohn, Pastor, Hem	1	„
Laursen, Chr. Gaardmand, Fjstbet	„	32
Licht, Pastor, Juelsrup	1	„
Lund, Veibetjent, Overlund	1	„
Lund, P., Skoleforstander, Rind	1	„
Lüttichau, M., Hofjægermesterinde, Vingegaard	2	„
Masen, Pastor, Røsløv	1	„
Müller, A. A. G., Pastor, Hjerminb	2	„
Møller, Provst, Selde	1	„
Navntoft, Anders, Gaardmand, Romlund	„	48
Nielsen, Skolelærer, Tapdrup, aarligt Bidrag 1 Rb.		
Nlsen, Pastor, Gudum	1	„
Prangen, Pastor, Rørbet	1	„
Raaschou, Pastor, Bjerring	1	„
Ravnborg, Korpagter, Bildmosegaard	1	„
Rendtorff, Krue, Himmestrup	1	„
Serup, Sognefoged, Rind	1	„
Schwarzbremer, Pastor, Brou	1	„
Spleth, Provst, Smorup	2	„
Taafe, Provst, Langaa	2	„

Rb. §.

Lermansen, Kon Rølle, aarligt Bidrag 1 Rb. (ikke
indkommet ved Regnskabsaarets Slutning).

Letens, Pastor, Romdrup	1 „
Loft, Korpastor, Lovisenbal	1 „
Luren, Pastor, Binkel	1 „
Wahl, Pastor, Laakrup	1 „
Willefen, Møller, Røremølle	1 „
Woldise, Pastor, Østerhornum	1 „

Ribe Stift;

Ribe:

Bendtsen, Professor, Rector	1 „
Bjæver, Lærer ved Borgerkolen	1 „
Bjærgild, H., Procurator	1 „
Petersen, Districtslæge	1 „
Suusvind, Lærer ved Borgerkolen	1 „

Kolding:

Abelstedt, P., Garber	1 „
Baakrup, A. B., Kjøbmand	2 „
Bloch, Districtslæge	1 „
Borch, Stadsbauptmand	2 „
Brandorff, P., Kjøbmand	1 „
Dahl, Cancelliraad, Procurator	1 „
Døcker, K., Kjøbmand	1 „
Friis, Apotheker	1 „
Gad, Provst	1 „
Grau, Consul	1 „
Kralund, Assessor, Procurator	1 „
Lassen, Professor, Rector	1 „
Lerche, S., Kjøbmand	1 „
Monrad, Overauditeur, Borgmester	1 „
Nielsen, C., Kjøbmand	1 „
Petersen, Læge	1 „
Rosenstand, Læge	2 „
Saxild, Cancelliraad, Herredsfoged	2 „
Schmidt, A., Kjøbmand	1 „

Ringkjøbing:

Krarup, Amtshuefuldmægtig	1 „
-------------------------------------	-----

Varde:

Vagger, Cancelliraad, Byfoged	1 „
---	-----

Fredericia:	
Dahlerup, Auditeur	2 „
Mortensen, Postexpediteur	1 „
Horsens:	
Hersleb, Justitsraad, Herredsfoged	5 „
J. B.	1 „
Holstebro:	
Gleerup, M., Frue	1 „
Schøler, Postexpedient	1 „
Lemvig:	
Obel, Cand. phil.	1 „
Udenfor Kjøbstæderne:	
Buch, Snekkegaard pr. Ribe	1 „
Buuge, Pastor, Ryde	1 „
Kausbol, Pastor, Thorslev og Højer	1 „
Feddersen, Justitsraad, Nørholm pr. Herning	2 „
Kroberg, Karber, Herning	2 „
Gad, Pastor, Darum pr. Ribe	2 „
Hanskou, Jens, Møller, Klostermølle, Gudum pr. Lemvig	2 „
Kod, Pastor, Vilbbjerg pr. Holstebro, aarlig Bidrag 1 Rd.	
Krarup, Pastor, Lønborg, ligeledes	
Lund, R. G., Gaardeier, Ballum, Bidrag for 1867 — 68 og 1868 — 69 a 1 Rd.	2 „
Møller, Apotheker, Herning	1 „
Ovistgaard, Pastor, Hemmet	1 „
Tang, Etatsraadinde, Nørre Vosborg	1 „
Tang, Pastor emeritus, Vosborgslille	1 „
Tillisch, Kammerjunker, Aldershvile	3 „

Selskabets Love.

§ 1.

Fængselselskabet i Viborg har det Formaal i Almindelighed at virke hen til, at saadanne Forbrydere i Viborg Tugt- og Forbedringshuus, om hvem det tør haabes, at de ville kunne reddes for Samsundet, ydes saadan Hjælp og Understøttelse, som er forenelig med visse Lær og med de Midler, der staae til Selskabets Raadighed, i hvilken Hensigt Selskabet saavidt muligt vil gjøre sig bekendt med Individernes Character, Vandel og tidligere Livsskilling. Efter Evne vil det derhos bestræbe sig for hos Almeenheden at mobarbejde den ingenlunde altid berettigede Mistillid og Ringesaat, der ofte altfor aaben lægges for Dagen mod den løsladte Fange, og som derfor i høi Grad er ham hinderlig i at ernære sig paa lovlig Maade og at gennemføre de gode Forsætter han muligens kunde have fattet. Den Hjælp, der ydes de dertil kvalificerede Løsladte, vil hovedsageligen bestaae i:

- 1) at forhjælpe dem til Tjeneste eller Arbejde, helst i Egne, hvor de nogenlunde kunne være tilfredse for Sammen træf med og Gjenkjendelse af andre løsladte Fanger, saaledes at ingen ydre Indvirkning fra Straffetiden vil kunne faae Indflydelse paa deres senere Vandel;
- 2) at yde dem en lille Hjælp eller Forskud til paany at bringe dem i Bei, forsaavidt de ere Familieforsørgere og ved Armod og Trang ere bragte ind paa Forbrydelsens Bei;
- 3) i enkelte Tilfælde, navnlig forsaavidt det er yngre og mere begavede Individer, der ved Flid og Dygtighed i Straffeankalsten selv have oplagt Noget, at forhjælpe dem til, saafremt de ønske det, at befordres til andre Verdensdele for der at danne sig en ny Livsskilling.

§ 2.

Korretningerne varetages af en Bestyrelse, bestaaende af 8 mandlige og 4 kvindelige Medlemmer.

§ 3.

Bestyrelsens Medlemmer vælges ved den aarlige Generalforsamling til at fungere i 2 Aar, saaledes at ifkun Halvdelen afgaaer hvert Aar. Første Gang afgjøres det ved Lodtrækning, hvilke 6 Medlemmer, 4 mandlige og 2 kvindelige der skulle afgaae. — Samtlige Bestyrelsesmedlemmer kunne gienvælges. I Tilfælde af Afgang i Aarets Løb, kan Bestyrelsen, forsaavidt den anseer det nødvendigt, midlertidigt supplere sig indtil næste Generalforsamling.

§ 4.

Bestyrelsen vælger af sin Midte en Formand og en Kassierer.

§ 5.

Bestyrelsen afholder Møde en bestemt Ugedag i hver Maaned. De Mødende ere uden Hensyn til Tallet berettigede til at tage Bestemmelse om enhver samlig Understøttelse, der ydes af Selskabet.

§ 6.

Af Fængselselskabets Midler skal den Selskabet af Conferentsraad Kjellerup stænkede Creditforenings-Obbligation paa 1000 Rd. ansees som Grundfond og tør i intet Tilfælde realiseres. Til Grundfonden lægges endvidere de Bidrag paa 5 Rd. eller derover, som ere eller fremdeles ville blive stænkede een Gang for Alle, forsaavidt ikke anderledes udtrykkelig af Giveren bestemmes. Bestyrelsen sørger for, at Selskabets Midler paa hensigtsmæssig Maade gjøres frugbringende.

§ 7.

Bidrag af hvilket som helst Beløb modtages, men stemmerettiget Medlem af Selskabet er ifkun enhver Mand eller Kvinde, der bidrager aarligt idetmindste 1 Rd., eller betaler til Selskabet een Gang for Alle 20 Rd., eller ved personlig Virksomhed udenfor Viborg bidrager til dets Fremme.

§ 8.

Selskabets Regnskabsaar regnes fra Stiftelsesdagen, den 1ste December. Det aarlige Bidrag forfalder til Betaling ved Aarets Begyndelse, regnet fra Stiftelsesdagen.

§ 9.

Udmeldelse af Selskabet maa skee skriftlig for Bestyrelsen, mindst 4 Uger før et nyt Regnskabsaars Begyndelse. Udeblivelse med Bidraget udover Aarets Udgang bevirker, at Paagjældende udslettes af Medlemslisten.

§ 10.

Hvert Aar afholder Selskabet, saavidt muligt paa

Stiftelsesdagen, Generalforsamling, hvor Bestyrelsen aflægger Beretning om sin Virksomhed i det forløbne Aar og fremlægger Regnskabet. Fremdeles foretages Valg paa nye Bestyrelsesmedlemmer i de Fratrædendes Sted, samt paa 2 Medlemmer til at revidere Regnskabet og 1 Decisor.

§ 11.

Over Resultatet af Selskabets Virksomhed forfattes hvert Aar en Beretning, som trykkes paa Selskabets Bekostning og gratis tilstilles Enhver, som i Henhold til § 7 ansees som Medlem. I denne Beretning optages foruden Udbrug af Regnskabet og Medlemsfortegnelse ogsaa efter Omstændighederne en meer eller mindre udførlig Fremstilling angaaende dem, Selskabet har fundet Anledning til at yde Hjælp, ligesom ogsaa Meddelelser angaaende andre Fængselsforhold deri kunne optages. Ordentligviis skal denne Beretning forfattes og udgaae efter hver afholdt Generalforsamling, hvis Forbandlinger deri skulle optages.

§ 12.

Forandringer i eller Tilføininger til disse Love kunne ikkun skee paa de aarlige Generalforsamlinger og efter forudgaaet Bekjendtgørelse om, hvilke Lovforandringer, der agtes foreslaaede.

§ 13.

Skulde Selskabet i sin Tid opløse sig, hvilket kun kan beslattes med mindst Trefjerdedeel af de paa en Generalforsamling mødte Medlemmers Stemmer, og efter at det i Indkaldelsen til Generalforsamling udtrykkelig er tilkjendgivet, at Spørgsmaalet derom vil blive forelagt til Afgjørelse, da skal Bestyrelsen indberette Sagen til Justitsministeriet med Anmodning om, at dette igjennem Straffeanstaltens Bestyrelse vil foranledige, at Selskabets Midler benyttes i de tilføjede Niemed.